PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, SREDA, 12. DECEMBRA 1979
LETO XXI • ŠT. 288 • CENA 5 DINARJEV

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JAK KOPRIVC
ODGOVORNI UREDNIK BORIS DOLNIČAR

Univerzi daje nacionalni pomen njena vez z rastjo Slovenije

Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani proslavlja 60-letnico – Številni predstavniki družbenopolitičnega življenja na slavnostni seji univerzitetnega sveta – Odkritje kipa Edvarda Kardelja

LJUBLJANA, 11. decembra – »Z zadovoljstvom ugotavljam, da so se nam v označevanju 60-letnice Univerze v Ljubljani pridružili številni predstavniki družbenopolitičnega življenja mesta Ljubljane, naše republike in federacije s tovarišema Viktorjem Avbljem in Sergejem Kraigherjem na čelu. Med nami še posebno toplo pozdravljamo tovarišico Pepco Kardelj. Tovariško pozdravljamo rektorje univerz naših bratskih socialističnih republik in pokrajin, rektorje univerz iz Trsta in Celovca ter vse goste, ki ste prišli na današnjo svečanost.«

S temi besedami je Emil Rojc, predsednik univerzitetnega sveta, začel slavnostno sejo univerzitetnega sveta Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, ki je bila ob 60-letnici univerze danes v veliki dvorani skupščine SR Slovenije. Med drugim je opomnil, da vrednost in nacionalni pomen univerze ustvarjajo predvsem širina in bogastvo vezi, ki posamezne visokošolske organizacije vežejo na usodne preizkušnje v boju za obstoj našega naroda in ustvarjanje njegove samobitnosti ter za izgradnjo temeljev njegovega socialno-političnega, gospodarskega in kulturnega razvoja. Poudaril je poglabljanje marksistične idejne zasnovanosti visokošolskega študija. Ko je s temi merili motril delovanje univerze, njenih članic in univerzitetnega sveta kot spodbujevalca in povezovalca samoupravnih pobud 20 članic te visokošolske skupnosti, je na prvem mestu poudaril prizadevanja za pospeševanje samoupravne preosnove visokošolskih temeljnih in delovnih organizacij, njihovo odpiranje v združeno delo in širši družbeni prostor ter krepitev družbenga vpliva na njihovo programsko, pedagoško in raziskovalno usmeritev.

Nato je povzel besedo slavnostni govornik Josip Vidmar, član predsedstva SR Slovenije. (Njegovo basedo v povzetku objavljamo na 8. strani).

Janez Topovšek, predstavnik univerzitetne konference ZSMS, je poudaril revolucionarno vlogo naprednih študentov v boju za novo Jugoslavijo in pomembno delovanje diplomantov univerze v združenem delu ter nakazal družbeno angažiranost današnjih študentov v družbenih prizadevanjih za posodabljanje in poglabljanje študija, razvijanja samoupravnih delegatskih odnosov in za razvijanje materialnih in drugih pogojev za študij.

Rektor univerze dr. Slavko Hodžar je med drugim poudaril: Naši izšolani kadri ne smejo imeti zabetoniranih znanj le za tekočo rabo, biti morajo sposobni soustvarjati pri svojem delu, se dopolnilno izobraževati, ne pa zavirati razvoja z zastarelimi znanji. Univerza, ki ne goji znanosti je opomnil ne more vzgajati, ni ustvarjalna in ne more biti vsebinsko del združenega dela.

Sledili sta pozdravni besedi Milana Vesovića, podpredsednika skupnosti jugoslovanskih univerz, in Giana Paola de Ferre, rektorja tržaške univerze. Vlado Beznik, predsednik MK ZSDL Ljubljane, je v imenu mesta Ljubljane podelil univerzi posebno spominsko plaketo.

Ob 13. uri so se nato slovesnosti ob 60-letnici univerze nadaljevale pred univerzinim poslopjem na Trgu osvoboditve, kjer je Marjan Rožič predsednik skupščine mesta Ljubljane odkril kip Edvarda Kardelja, delo kiparja Zdenka Kalina. V govoru je Marjan Rožič med drugim poudaril: Kardeljevo obeležje je simboličen izraz pripravljenosti študentov in delavcev visokošolskih organizacij, da poglobljeno proučujejo njegova dela in pomagajo uresničevati njegove zamisli. To sporočilo je govornik še zlasti namenil mladim generacijam, ki »naj se kot subjekti že v času študija – tako je razmišljal Kardelj – pripravljajo in delajo, da bodo sposobni dojemati in z lastnimi spoznanji bogatiti znanstveno zakladnico in revolucionarno prakso naše družbe.«

V sklopu jubilejnih slovesnosti je bil zvečer v Drami SNG nastop akademske folklorne skupine »France Marolt«. Po tem pa je predsedstvo SR Slovenije priredilo sprejem v prostorih skupščine SR Slovenije.

JANKO SVETINA

TEMA DNEVA

Obveznost terja izpolnitev

»Ob razglasitvi ljubljanske univerze za Univerzo Edvarda Kardelja smo se zavezali, da bomo zajemali iz njegove zakladnice pobud in vizij. To je velika obveznost. Ali smo pri svojem dosedanjem delu pokazali dovolj odgovornosti?« Tako se je vprašal rektor univerze včeraj na slavnostni seji univerzitetnega sveta Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani ob 60-letnici slovenske univerze. In predsednik univerzitetnega sveta je opomnil: »S tem poimenovanjem so si članice naše univerze nadele častno odgovornost in dolgoročno obveznost, da prepojijo vse snovanje, svoje pedagoško in raziskovalno dejavnost s teoretično mislijo in revolucionarnim delom našega vzornika in učitelja Edvarda Kardelja.«

Ni naključje, da so tudi vsi drugi na slovesnosti ob jubileju slovenskega visokega šolstva poudarjali povezanost pedagoškega in znanstvenega dela s tvorci naše revolucije in povojnega samoupravnega socialističnega razvoja, še posebej z znanstveno mislijo in revolucionarnem delom Edvarda Kardelja. Ko se s spoštovanjem oziramo na velikanske rezultate šestih desetletij razvoja izobraževanja in znanosti, nam misli vendarle uhajajo naprej, v jutrišnje življenje. In tu se srečamo s težavno nalogo: odgovoriti na rektorjevo vprašanje in se organizirati za bolj smelo vnašanje vzornikovih pobud in vizij v duha in delo obeh slovenskih univerz.

JANKO SVETINA

PRIZNANJE UNIVERZE TITU IN KARDELJU – Na slavnostni seji sveta Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, ki je bila včeraj ob 60-letnici univerze, je rektor vročil priznanje univerze, katera je bil podelil univerzitetni svet. Med drugimi je častnima doktorjema univerze Josipu Brozu Titu in posmrtno Edvardu Kardelju univerzitetni svet podelil svečano listino in veliko plaketo. Rektor je visoki priznanji vročil Viktorju Avbliju in Pepci Kardelj (na sliki). (Foto: Miško Kranjec)

Stališča konference zavezujejo

Kmalu bo izšla brošura z gradivi, razpravami in stališči konference sindikatov

LJUBLJANA, 11. decembra – Plodne razprave in stališča, ki so jih sprejeli delegati, vsekakor potrjujejo, da je 1. konferenca slovenskih sindikatov uspela. Osrednja naloga zdaj je, da se sprejeti sklepi o družbenem planiranju in demokratizaciji odnosov v sindikatih začnejo čim prej uresničevati.

Tako so na današnji seji predsedstva republiškega sveta zveze sindikatov ocenili nedavno konferenco slovenskih sindikatov. Da pa bi sprejeta stališča začeli uresničevati, bodo že v prvih januarskih dneh izdali brošuri z gradivi, razpravami in stališči o planiranju, demokratizaciji odnosov in kolektivnem vodenju v sindikatih. (Več o tem na 2. strani).

G. P.

Šarijat-Madari vse huje napada Homeinija

Obtožuje ga, da je kriv za nerede v Tabrizu in da vodi Iran v diktaturo – Gotbzadeh napoveduje sestanek mednarodne komisije prvakov

TEHERAN, WASHINGTON, 11. decembra (AFP, Tanjug, UPI) – Ajatola Šarijat-Madari je danes obtožil ajatolo Homeinija, da je izzval nerede v Tabrizu, kjer je bilo sicer danes mirno. Bela hiša je medtem sporočila, da se ZDA ne mislijo pogovarjati z Iranom o spornih vprašanjih, dokler ne bodo talci izpuščeni. Washington tudi zavrača ustanovitev nekakšne mednarodne pravniške komisije, ki naj bi proučevala »zločine« ZDA v Iranu pod šahovim režimom.

Ajatola Kazem Šarijat-Madari, drugi človek verske hierarhije v Iranu, ki je sicer v intervjuju listu Bamdad izjavil, da ne bo več posredoval glede krize v Azerbejdžanu, je včeraj in danes dvakrat napadel ajatolo Homeinija. V sporočilu, ki so ga prebrali po radiu, in na nekem letaku, je zavrnil Homeinijevo tezo, da so nerede v Tabrizu izzvali »agenti iz tujine«. Obtožil je ajatolo da so izzvali nerede njegovi agenti in zatrdil, da vodi Homeini Iran v diktaturo in da je notranji položaj vedno slabši. »Lahko je pripisovati nemire v Tabrizu imperializmu in sionizmu,« pravi Šarijat-Madari v sporočilu iranskim verskim voditeljem, »toda to ne bo razrešilo problemov v Azerbejdžanu. Že pod šahovim režimom so v zvezi z nemiri v Tabrizu uporabljali take argumente.«

Bela hiša je, kot poročajo, zavrnila zamisel o mednarodni skupini pravnikov, ki naj bi proučevali »vohunsko dejavnost« in »zločine« ZDA v Iranu pod šahovim režimom, kot je predlagal iranski zunanji minister Gotbzadeh. Le-ta pa je danes že napovedal, da se bo taka komisija sestala v Teheranu in bo seznanila svet z zločini, ki so jih zagrešili Američani v Iranu v zadnjega četrt stoletja.

Medtem se je včeraj popoldne začela v Haagu razprava o ameriško iranskem sporu na mednarodnem sodišču, ki pa mu Iranci odrekajo pristojnost v tej zadevi. Prvo odločitev sodišča pričakujejo čez 5 ali 6 dni.

Šahov nečak Darius Pahlavi Hillyer, ki živi v ZDA, je ponudil samega sebe v zameno za 20 ameriških talcev. Za zdaj ni odmevov na njegovo ponudbo, pač pa se je medtem zvedelo več o položaju talcev, ki jih bodo lahko v kratkem začeli obiskovati tuji opazovalci, kot je napovedal iranski zunanji minister Gotbzadeh. Eden izmed talcev, desetar mornariške pehote, je včeraj pred televizijskimi kamerami družbe NBC neposredno iz ambasade povedal Američanom, da so talci zdravi in da z njimi ne ravnajo slabo.

● **WASHINGTON, 11. decembra (UPI) – Zunanjepolitični odbor ameriškega predstavniškega doma je danes soglasno sprejel resolucijo, v kateri piše, da »jim ne bo žal naporov za osvoboditev in varno vrnitev ameriških talcev«. S to resolucijo je tudi določeno, da bodo talcem po osvoboditvi nudili primerno nadomestilo za vse trpljenje med zasedbo ameriškega veleposlaništva v Teheranu. Podobno resolucijo bo proučil tudi senat ameriškega kongresa.**

● **Francoska policija je sporočila, da tridesetletni iranski študent Makarian Morolah, ki je bil osumljen za uboj nečaka bivšega iranskega šaha, atentata ni mogel zagrešiti, saj je bil v času dogodka v hotelu. Morolah je bil v Parizu na dvodnevnem turističnem izletu.**

PRVI INTERVJU S TALCI – Ameriški marinec William Gallegos, eden od talcev v teheranski ambasadi ZDA, s katerim je danes TV družba NBC posnela razgovor. (Telefoto: UPI).

Danes sklep o raketah

Zunanji ministri NATO naj bi se odločili o proizvodnji in namestitvi ameriških raket v Evropi – Sveženj ukrepov za popuščanje napetosti

BRUSELJ, 11. decembra (Tanjug) – Dan pred ministrskim sestankom NATO, na katerem naj bi se odločili o proizvodnji in namestitvi novih ameriških raket, je negotova le ena stvar: sklep o namestitvi raket, ki gotovo pomeni novo spodbudo v oboroževalni tekmi, bodo po splošnem mnenju sprejeli. Hkrati pa bodo sprejeli tudi »sveženj ukrepov za popuščanje napetosti v svetu« in predloge Zahoda za pogajanja.

Vendar pa so negotovi prav učinki teh predlogov, čeprav jih NATO prikazuje kot svojo »največjo pobudo« za razorožitev »od časa hladne vojne«.

O takoimenovanem načrtu »za modernizacijo« oborožitve so danes zjutraj pričeli razpravljati obrambni ministri zahodne vojaške zveze, jutri pa se jim bodo pridružili še zunanji ministri. Na tej razpravi naj bi sprejeli dokončno odločitev o namestitvi raket.

Kot je znano, predvideva načrt proizvodnjo in namestitev 572 ameriških jedrskih raket tipa »pershing-2« in manevrirnih raket »cruise« v petih državah zahodne Evrope – članicah NATO.

V političnih krogih v Bruslju menijo, da bo sklep NATO, če ga bodo jutri sprejeli, pravzaprav sestavljen iz dveh odločitev.

Z drugimi besedami povedano, pričakujejo, da bo za »vzpostavitev vojaškega ravnovesja« z nasprotnim blokom zahodna stran podala tudi predlog za pogajanja o omejitvi oboroževanja konvencionalnih vojaških sil z jedrskim orožjem in predlog za konferenco o »zaupanju in varnosti«.

Le za to zadnje bi lahko rekli, da je v duhu helsinške konference. S helsinško listino se je vseh 35 držav, pa tudi oba bloka, obvezalo »pospeševati proces popuščanja napetosti v svetu«, kamor spada tudi »zmanjšanje oboroženih sil in oborožitve«.

Tak »kombiniran« sklep NATO, kot ga pričakujejo, je pogojen z več dejavniki:

Najprej, zahodna vojaška zveza očitno želi slediti 30 let stari logiki ravnotežja strahu, na kateri temelji tudi sama.

Na drugi strani pa je povsem jasno, da NATO ne želi zapreti vrat nadaljnjim pogajanjem o omejevanju oboroževanja. S tem hkrati poskuša »umiriti« tudi znotraj zahodnega bloka vedno bolj izraženo zavest o tem, da se bo napetost zmanjšala s pogajanji, ki bi končno odprla pot ravnotežju orožja tudi »navzdol«.

(Več na 5. strani).

● **PARIZ, 11. decembra (Reuter) – Voditelj francoske komunistične partije Georges Marchais je danes pozval predsednika Giscarda naj se zavzame, da bi Francija in Sovjetska zveza čimprej dosegli sporazum o varnosti. V pismu, ki ga je poslal francoskemu predsedniku, je Marchais poudaril, da tak sporazum ne bi bil v nasprotju s francoskim članstvom v NATO in da ne ogroža obstoja francoskih neodvisnih obrambnih sil.**

Po Marchaisovih besedah bi sovjetsko-francosko sodelovanje na tem področju prispevalo k varnosti v Evropi in potrdilo odločnost obeh držav podpreti napore za razoroževanje. Namestitev novih raket v Evropi je Marchais označil kot »veliko tveganje za francosko ljudstvo«.

Pogajanja SZ in Kitajske prihodnje leto

Drugi krog pogajanj o normalizaciji odnosov januarja ali februarja v Pekingu

PEKING, 11. decembra (Tanjug) – Kot se je izvedelo v dobro obveščenih krogih v Pekingu, se bodo kitajsko-sovjetska pogajanja o normalizaciji odnosov med državama nadaljevala v glavnem mestu Kitajske konec januarja ali v začetku februarja.

Prvi krog pogajanj se je končal v Moskvi 30. novembra, ko je kitajsko delegacijo sprejel sovjetski minister za zunanje zadeve Andrej Gromiko.

V Pekingu za sedaj ni nobenih komentarjev v tisku o prvem krogu pogajanj, med katerimi sta obe strani izrazili povsem različen pristop k reševanju medsebojnih odnosov.

Za razliko od sovjetskega tiska, ki je odkril del razlik ter natančno pojasnil lastne pozicije v pogajanjih s Kitajci, tukajšnji tisk še vedno ne komentira dosedanjih pogajanj.

Gadafi ostro obsoja Arafata in Fatah

Libijski predsednik trdi, da voditelji Fataha kujejo zaroto zoper palestinsko revolucijo

BENGAZI, BEJRUT, 11. decembra (AFP, Tanjug) – Libijski predsednik Gadafi je danes obtožil Jaserja Arafata in voditelje Fataha, da kujejo zaroto zoper palestinsko revolucijo. Štirje predstavniki radikalnih palestinskih organizacij, ki so se danes vrnili iz Tripolija v Bejrut, pa trdijo, da ne počno libijske oblasti ničesar takega, kar bi škodovalo PLO oziroma predstavništvom palestinskih vojaških organizacij v Tripoliju.

Moamer el Gadafi je danes v Bengaziju v pogovoru z dopisnikom AFP izjavil, da »izjave Abu Amarja (Jaserja Arafata), ki vsebujejo žaljivke na moj rovaš, dokazujejo, da gre za zaroto proti palestinski revoluciji«. Gadafi je poudaril, da ne gre za politične razlike med Libijo in Fatahom, pač pa za razlike med vsemi naprednimi palestinskimi silami in silami arabske fronte odločnosti na eni strani in tistimi silami, ki sprejemajo defetistične rešitve. »Nobene razlike ni med Beginom in Palestincem, ki si poskuša podrediti palestinsko ljudstvo.«

Zadnje dni sem imel opraviti s Fatahom, je izjavil Gadafi, in zdaj se ne čudim, da so se Libanonci, ki so morali prenašati neznosne provokacije, raje povezali z našim izraelskim sovražnikom kot pa s Fatahom. Razumem tudi, zakaj je libanonska vojska udarila po njih, ko je vstopila v Libanon, zakaj se je Irak boril zoper Fatah in zakaj jih je kralj Husein nagnal iz Jordanije.

Gadafi, ki je ukazal v nedeljo izgnati predstavnika Fataha v Tripoliju, trdi, da se mu je več Palestincev pritožilo proti temu človeku, češ da je »prisilil Palestince, da so mu plačevali denar, da jih je maltretiral in celo mučil«.

Štirje predstavniki palestinskih organizacij, ki so blizu džamaheriji, pa so se danes vrnili v Bejrut z zelo pozitivnimi vtisi s pogovorov v Tripoliju. Delegacija je obiskala tudi predstavništva PLO in ugotovila, kot so povedali, da niso zasedena in da tudi niso pod nikakršnim pritiskom.

Stavka hromi Bolivijo

Splošna stavka sindikalne centrale v protest proti vladnim ukrepom zategovanja pasu – Kmetje ustavili blokado – Evakuacija turistov

LA PAZ, 11. decembra (Tanjug) – Splošna stavka v Boliviji, ki jo je proglasila delavska sindikalna centrala COB v znamenje protesta zoper vladne gospodarske ukrepe »zategovanja pasu«, je od včeraj paralizirala vso aktivnost v državi. Vse trgovine, tovarne in ustanove so bile zaprte, medtem ko so se kmetje, ki so osem dni blokirali ceste v mesta, prav tako umaknili z berikad na cestah v pričakovanju, da bo vlada uveljavila ukrepe, ki naj bi izboljšali težaven položaj na podeželju, do katerega je prišlo zaradi upora kmetov zoper vladni ekonomski »paket«.

Ustavitev blokade je omogočila prav tako, da so lahko evakuirali vseh tri tisoč turistov v mestih Copacabana in Tiqina ob jezeru Titicaca, ki so jih s čolni bolivijske mornarice prepeljali čez jezero do najbližje železniške postaje, od tod pa z vlakom v La Paz.

Kmetje so turiste zadržali kot talce in zahtevali, naj vlada sprejme dodatne ukrepe za izboljšanje položaja na podeželju.

Delavska centrala COB je stavko proglasila v znamenju solidarnosti s kmeti in zahtevala, naj vlada umakne nekatere izmed ukrepov, kot so devalvacija pezosa za 25 odstotkov in skoraj dvakratno zvišanje cen bencina ter prevozov.

Vlada je obsodila stavko kot »povsem nepravičeno in organizirano izključno v politične namene« oziroma jo označila, da gre v okvire kampanje za bližje volitve.

● **Parlament, v katerem so pripravljali peticijo za izglasovanje nezaupnice vladi, se je kot kaže odrekel napadu na kabinet Lidie Gueiler, tako da bo vlada – kot kaže – kljub enodnevni splošni stavki vendarle ukrepila svoj položaj in začela voditi državo k stabilizaciji.**

Člani vlade in sama predsednica Lidia Gueiler neprestano poudarjajo, da krize ni povzročila sedanja vlada, ki jo je parlament ob soglasju COB izvolil potem, ko je propadel krvavi državni udar 1. novembra, temveč predvsem diktator general Banzer v sedmih letih svoje vladavine, kakor tudi poznejše pogoste spremembe oblasti ter neprestane motnje in paralize v narodnem gospodarstvu.

Vlada zahteva, naj »si vsi razdelijo odgovornost da bi rešili državo pred razsulom«, ne pa da bi bila samo vlada »žrtveno jagnje«, ki ga vsi napadajo, pri čemer pa mislijo na bližnje volitve.

Med vlado z ene strani ter COB in kmečkimi sindikati z druge strani pa so bili v zadnjih dneh vendar doseženi nekateri sporazumi, s katerimi so ublažili posledice gospodarskih ukrepov za delavce in kmete.

Nujni ukrepi za ureditev gospodarskega položaja pa so sicer pogoj, da bo Bolivija dobila od mednarodnega denarnega sklada in drugih svetovnih finančnih ustanov nekaj sto milijonov dolarjev, brez katerih ne bo mogoče rešiti krize.

ZIS zaostruje resolucijo

Med vrsto amandmajev k osnutku resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana v prihodnjem letu, ki jih predlaga ZIS, so najpomembnejši ukrepi za zmanjševanje zunajetrgovinskega deficita, omejitve za rast cen in osebnih dohodkov in zmanjševanje splošne in skupne porabe. Vse naložbe naj bi še enkrat proučili in dali prednost najbolj nujnim, s posebnim zakonom ali medrepubliškim dogovorom pa naj bi obseg negospodarskih naložb spravili v realne okvire. Realna življenjska raven naj bi ostala na letošnji ravni, kar pa ne bo mogoče, če življenjskih stroškov s temi ukrepi ne bo mogoče omejiti na 17-odstotno rast.

Stran 2

Na pamet ne bodo glasovali

V zvezni skupščini je danes zasedalo pet odborov. Večina je imela na dnevnem redu besedilo resolucije o uresničevanju srednjeročnega plana v prihodnjem letu. Zvezni izvršni svet je delegatom šele danes posredoval dopolnitve teksta, tako da so na sejah odborov ocenili, da brez posvetovanj v bazi ne morejo povedati svojih pripomb. Razprava bo zato živahnejša jutri.

Stran 6

Šestdeset let skrbi za slepe

Zavod za slepo in slabovidno mladino praznuje letos šestdesetletnico svojega obstoja, naša družba pa s tem šestdesetletnico organizirane skrbi za slepe in slabovidne. Prvi zavod je bil namreč ustanovljen 1919. leta v Ljubljani. Kmalu je organiziral tudi šolo za slepe otroke, ki so se morali dotlej šolati zunaj svoje domovine. Med vojno se je preselil na osvobojeno ozemlje Kočevja, po osvoboditvi pa je začel spet delovati v Ljubljani in slepo in slabovidno mladino vključil v popoln vzgojno-izobraževalni proces, dopolnjen z vsemi specifičnimi učnimi predmeti.

Stran 7

Tatovi oropali sodnijo

V noči med soboto in nedeljo so tatovi odnesli iz tržaške sodne palače 46 kg heroina in morfija, tako imenovanih »trdih« mamil, umetniško sliko velike vrednosti in precej zlatnine. Ocenjujejo, da je vrednost odnešenega blaga okoli 50 milijard lir. Kot pišejo italijanski časopisi, je to nedvomno rop stoletja, ki je zasenčil celo znani rop poštnega vlaka v Angliji. Kaže, da je tolpa štela pet članov, način, kako so to izvedli, pa je presenetljivo preprost. Na sliki: železna blagajna, v kateri so hranili mamila.

Stran 12

Vreme danes

Turobno vreme zadnjih dni, naj bi se po napovedih meteorologov danes le nekoliko izboljšalo, tako da bi previadovalo spremenljivo oblačno vreme. Čez dan ali dva naj bi sledilo še prehodno izboljšanje, kot kratka tolažba pred ponovnim poslabšanjem vremena, ki se obeta za konec tedna. Dnevne temperature se bodo gibale okoli desetih stopinj Celzija, ponoči pa pravtako ne bo posebno hladno – okoli ničle naj bi se ustavilo živo srebro. Enake napovedi veljajo tudi za ostale kraje v Jugoslaviji. Tistim, ki že težko čakajo na sneg, pa se bodo morda želje uresničile že konec tega tedna.

Križaj takoj za Stenmarkom tudi v slalomu

MADONNA DI CAMPIGLIO – Ta čas najboljša alpska smučarja sveta sta Šved Ingemar Stenmark in Jugoslovan Bojan Križaj. Potem ko sta zasedla najboljši mesti v uvodnem veleslalomu sezone za svetovni pokal v Val d'Iseru, sta bila najboljša tudi v prvem slalomu novega smučarskega leta. In – zdaj vodita tudi v skupni uvrstitvi za svetovni pokal. Takole sta krmarila skozi vratca v slalomu v Madonni di Campiglio (levo Stenmark, desno Križaj). (Telefoto: UPI)

Dežniki krasijo Evropo

Na starem kontinentu prevladuje oblačno in deževno vreme – Sneg le v gorah

LJUBLJANA, 11. decembra (Tanjug) – Skoraj vso Evropo so zajeli vplivi ciklona in vlažnega zraka, tako da na stari celini prevladuje oblačno in deževno vreme, višje planinske predele pa je pobelil sneg. Brez dežnikov se lahko te dni sprehajajo le ob obalah Sredozemskega morja in vzhodnem delu Balkana.

Temperature so bile za ta čas povsod precej visoke. Le v Oslu in Moskvi so danes zjutraj ob sedmih zmerili manj kot nič stopinj Celzija, povsod drugje pa je bilo znatno topleje. V Bukarešti so namerili 4 stopinje Celzija, v Londonu, Pragi in Budimpešti 8 stopinj, V Parizu 10, v Rimu pa celo štirinajst.

Deževno in pretežno oblačno vreme je prevladovalo tudi v Jugoslaviji, le Srbija in Makedonija sta ostali suhi. Ob desetih so izmerili v Skopju 2 stopinji Celzija, v Ljubljani 9, Sarajevu 11, Titogradu in Pulju 12, Splitu in Dubrovniku 13 – najtopleje pa je bilo v Beogradu, kjer so izmerili 15 stopinj Celzija.

S TELEPRINTERJA

Posvet vodij občinskih kadrovskih služb

LJUBLJANA, 11. decembra – V Novem mestu bo 13. in 14. decembra strokovno posvetovanje za vodje kadrovskih služb skupščin občin, ki ga organizira sekretariat za kadrovska vprašanje v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije. Posebno pozornost bodo na posvetovanju posvetili izvajanju družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji in dogovorov v občinah, obravnavali pa bodo tudi vprašanje nadaljnjega razvoja kadrovskega informacijskega sistema ter naloge strokovne službe skupnosti za zaposlovanje v zvezi s samoupravno preobrazbo zaposlovanja.

»Iplas« bo gradil nove kemične obrate

KOPER, 11. decembra – Koprski »Iplas« je eden najpomembnejših nosilcev razvoja občine že nekaj let. Za naprej pa so se delavci tega kolektiva odločili za krepak investicijski zalogaj. Srž njihovih razvojnih programov predstavlja gradnja kompleksa propilenske kemije. Prvi načrti so že iz leta 1976, končali pa naj bi jih v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Kompleks, ki pomeni fazo v predelavi surovin, ki jih zdaj uvažamo, naj bi zgradili na območju koprske industrijskoenergetske cone, predvsem zato, ker je v neposredni bližini pristanišče, preko katerega bi dobivali surovine z otoka Krka. Za gradnjo bi potrebovali ogromna sredstva, nekaj milijard dinarjev, ki jih seveda v sami delovni organizaciji ne bodo mogli najti.

T.D.

Srečanje gimnazijcev dveh obmejnih krajev

Murska Sobota, 11. decembra – Dijaki in profesorji soboške gimnazije in gimnazije v avstrijski Radgoni so že tradicionalno prijateljstvo in sodelovanje vnovič potrdili s srečanjem mladine in predavateljev v Murski Soboti. Ob tej priložnosti so se dijaki pomerili na športnem srečanju, profesorji pa v šahu. Dogovorili so se tudi o nadaljnjem sodelovanju, srečanje pa so sklenili z družabno prireditvijo.

B.B.

Novi obrati »Zmaja« za izdelavo kombajnov

BEOGRAD, 11. decembra (Tanjug) – Beobanka je odobrila industriji kmetijskih strojev »Zmaj« iz Zemuna investicijski kredit v znesku 160 milijonov dinarjev, in sicer za osem let in z letnimi obrestmi 7,5 odstotkov. S temi in z dodatnimi sredstvi Jugobanke in Ljubljanske banke bo ta delovna organizacija obnovila sedanje in zgradila nove obrate za proizvodnjo kombajnov spravljalnikov in drugih kmetijskih strojev v skupni vrednosti nad 850 milijonov dinarjev.

V kupejih spalnika po štiri postelje

BEOGRAD, 11. decembra (Tanjug) – Industrija tirnih vozil »Goša« iz Palanke je dobavila železniško-transportni organizaciji Beograd 11 novih spalnikov, V kupejih teh vagonov so po štiri postelje, kar je novost za našo železnico. Prav take vagone bo v kratkem dobila tudi železniška delovna organizacija iz Sarajeva, ki pa jih ne bo kupila pri »Goši«, temveč jih bodo predelali iz standardnih potniških vagonov. V SR Bosni in Hercegovini bodo namreč v prihodnje, tako so si namreč zamislili potniški promet, večino teh vagonov uporabljali ponoči kot spalnike, podnevi pa kot standardne vagone s sedeži. Sarajevska železniška organizacija bo imela 36 takih vagonov.

V »Ina-Oki« bodo izdelovali polietilen

ZAGREB, 11. decembra (Tanjug) – V zagrebški delovni organizaciji INA-OKI, ki so jo ustanovili pred 20 leti kot prvo jugoslovansko petrokemično tovarno za izdelovanje plastičnih snovi in organskih kemikalij, so danes proslavili obletnico s tem, da so pognali v poskusno obratovanje zelo pomemben obrat za polietilen z zmogljivostjo 50.000 ton na leto. Uvoz polietilena bo potem precej manjši, kar bo v prid gospodarski stabilizaciji. Poskusno bo stekla proizvodnja tudi v obratu za ekspandirani polistiren z zmogljivostjo 9000 ton, ki se uporablja v gradbeništvu kot izolacijski material.

Kombinirani štedilnik elektrika – premog

VRANJE, 11. decembra (Tanjug) – Prihodnje leto bo prvič prišel na jugoslovanski trg kombiniran štedilnik na električno energijo in premog. Štedilnik je izdelala skupina strokovnjakov znane industrije grelnih teles »Alfa« v Vranju.

Tretjina tobaka iz Pitomače v izvoz

KOPRIVNICA, 11. decembra (Tanjug) – Delovna organizacija zagrebškega Duhanprodukta v Pitomači je dobavila ZR Nemčiji in Egiptu 1200 ton tobaka v balah, v vrednosti skoraj 2,5 milijona dolarjev. To pa je samo del dobav, namenjenih tujim kupcem. Računajo, da bo ta delovna organizacija izvozila skoraj 2000 ton suhega tobaka letošnjega pridelka še v Gano, Alžirijo, Belgijo in nekatere druge države, to pa pomeni tretjino celotne njene letne proizvodnje.

Najbolj so se podražili industrijski izdelki

BEOGRAD, 11. decembra (Tanjug) – V novembru so maloprodajne cene narasle nekoliko manj kot v prejšnjih mesecih, in sicer za 1,2 odstotka, pač pa so te cene od začetka leta pa do konca naovembra v celoti narasle za 22,4 odstotka. Po podatkih zveznega zavoda za statistiko so se najbolj podražili industrijski proizvodi, brez živil, za 25,6 odstotka, najmanj pa industrijski živilski izdelki, in sicer za 11,2 odstotka. Storitve so se podražile za 23,6 odstotka.

Odkupili bodo 20 odstotkov manj tobaka

STRUMICA, 11. decembra (Tanjug) – V dvanajstih vzhodnomakedonskih občinah zdaj odkupujejo tobak, ki so ga letos posadili na precej manjših površinah kot prejšnja leta. Računajo, da bodo odkupili vsega skupaj okoli 15.000 ton tobaka, to je približno 20 odstotkov manj kot lani. Zaradi razmeroma nizkih odkupnih cen v vzhodnem delu SR Makedonije sadijo vedno manj tobaka, kot tudi drugih industrijskih rastlin, temveč so se bolj oprijeli vrtnin. Tako opuščajo tudi gojitev bombaža, sončnic, sladkorne pese, maka, poleg tobaka tradicionalnih kulturnih rastlin, po katerih je SR Makedonija na daleč znana.

Računalniki za kosovsko gospodarstvo

PRIŠTINA, 11. decembra (Tanjug) – Dosežena stopnja gospodarskega in družbenega razvoja omogoča, da bi lahko na Kosovu v vseh gospodarskih vejah uporabljali računalnike. Kosovsko gospodarstvo pa ima trenutno le malo računalnikov, ki jih predvsem uporabljajo za obdelavo množičnih podatkov oziroma za obračun osebnih dohodkov, spremljanje finančnega in knjigovodskega poslovanja in podobno. Zaradi pomanjkanja kadrov, ki bi opravljali ta dela, pa še vedno ne morejo uporabljati računalnikov tudi za spremljanje tehnoloških procesov ter pri pripravi nove tehnologije in izdelavi novih proizvodov. Na Kosovu imajo danes 17 računalnikov in deset računskih centrov, kar je v primerjavi z drugimi območji v Jugoslaviji zelo malo.

Dobri rezultati makedonskega gospodarstva

SKOPJE, 11. decembra (Tanjug) – Služba družbenega knjigovodstva je te dni objavila, da so s pregledom nekaterih pokazateljev iz periodičnega obračuna makedonskega gospodarstva in njegovega dela v preteklih devetih mesecih letošnjega leta ugotovili, da so doseženi rezultati dobri. V tem obdobju so ustvarili skupni prihodek v znesku skoraj 152 milijard dinarjev, kar je za 36,1 odstotkov več kot v enakem obdobju lani, ustvarjeni dohodek pa znaša 31.800 milijonov dinarjev oziroma za 34,1 odstotkov več kot lani. Razen izgub, ki so konec septembra znašale več kot milijardo dinarjev, ter nekaterih drugih negativnih pokazateljev, ki se nanašajo ne neplačano realizacijo, kažejo vsi drugi elementi na ugodna gibanja v gospodarjenju.

Obveščamo vse prijatelje in sodelavce, da smo spremenili številko naše telefonske centrale, ki je zdaj

579-211.

Vpišite jo v svoje opomnike.

Tovarne elektrotehničnih izdelkov TEP Zagreb

Preveč poti omogoča lahek beg v »bolezen«

Slovenski sindikati se zavzemajo za ponovno odpiranje obratnih ambulant – Vsak dan je z dela odsotnih 41 tisoč delavcev – Bolniške naraščajo

LJUBLJANA, 11. decembra – Skrb za zdrave, varne in humane pogoje dela in življenja delovnih ljudi in občanov je ena osnovnih nalog sindikatov. Zato je potrebno zagotoviti čimbolj učinkovito, racionalno in dostopno zdravstveno varstvo, pri čemer je najpomembneje, da je temu načelu podrejeno delovanje na področju osnovnega zdravstvenega varstva.

In prav to naj zajamči novi zakon o zdravstvenem varstvu, o predlogu katerega so danes razpravljali člani predsedstva republiškega sveta slovenskih sindikatov. Očitno je namreč, da je z uveljavljanjem novih družbenoekonomskih odnosov v zdravstvu zdaj veljavni zakon postal pretesen. Še posebej je to postalo očitno po sprejetju zakona o združenem delu in zakona o skupnih osnovah svobodne menjave dela. Tako so se s solidarnostnim združevanjem sredstev začele postopoma odpravljati razlike pri uresničevanju pravic do zdravstvenih storitev na različnih območjih v naši republiki.

Kljub nekaterim spremembam na bolje, so poudarili v razpravi, pa je tudi jasno, da obstaja še vrsta nerešenih vprašanj, ki se odražajo predvsem v dokajšnji odtujenosti zdravstvenega varstva od delavcev v združenem delu in občanov v krajevnih skupnostih. Zaradi tega so se razpravljalci zavzeli za ponovno ustanovitev obratnih ambulant, ki so jih pred leti ukinili, oziroma so poslovale v okviru zdravstvenih domov. Čeprav je res, da so bile take ambulante nemalokrat v preveliki odvisnosti od poslovodnih struktur, pa je danes postalo tudi jasno, da so še kako potrebne predvsem zaradi preventivne medicine, ki ji v zadnjem času v številnih delovnih kolektivih posvečajo premalo pozornosti.

Za ponovno uvedbo obratnih ambulant govorijo tudi nenehno naraščajoče bolniške odsotnosti z dela, ki so v zadnjem času dosegle že prav neverjetne številke. Tako v Sloveniji v letošnjem letu beležijo 36,6-odstotno rast takih odsotnosti. To pomeni, da je v naši republiki vsak dan odsotnih z dela nekaj več kot 41 tisoč delavcev. Na eni strani gre to na račun neusklajenosti med sistemom nagrajevanja in nadomeščanja osebnih dohodkov v času bolniškega staleža, na drugi strani pa na račun prevelike popustljivosti zdravnikov, ki največkrat bolnikov ne poznajo in zato tudi ne morejo (brez temeljitih raziskav) vedeti, za kakšno obolenje gre oziroma če to obolenje sploh je.

GREGOR PUCELJ

Vse nared za razpravo o HE na Soči

Sestanki predstavnikov KS s strokovnjaki – Napačne oblike skrbi za okolje

KOBARID, TOLMIN, 11. decembra – Danes so v Tolminu sklenili zadnji del programa priprav na javno razpravo o hidroelektrarni pri Kobaridu. V šolskem centru »Vojvodina« so se zbrali člani družbenopolitičnih organizacij, svetov in delegacij vseh krajevnih skupnosti spodnjega dela tolminske občine, da bi s pomočjo strokovnjakov osvetlili še nekatera nejasna vprašanja, ki jih je zaobšlo sicer obsežno gradivo, namenjeno javni razpravi.

Pred skorajšnjim začetkom javne razprave so za zagrevanje vzdušja poskrbeli »varstveniki narave«, ki so začeli mimo vseh uveljavljenih organiziranih oblik razprave, za katere potek je na Tolminskem zadolžena SZDL, deliti izvlečke iz zapisnika izredne skupščine zveze društev za varstvo okolja, ki enostransko zagovarja zaščito narave v okolici Soče.

K. R.

Kmetijstvo ostaja na repu primarne delitve

Predlog zakona o sistemu družbenega planiranja zrel za razpravo v slovenski skupščini – Pogumneje na področjih, kjer imamo dobre možnosti

LJUBLJANA, 11, decembra – Ko so na seji odbora za družbenoekonomsko ureditev, za družbeni plan in razvoj pri IS skupščine SRS obravnavali predlog zakona o sistemu družbenega planiranja in družbenega plana SR Slovenije, so soglašali, da gre za sistemski zakon, zato vanj ni mogoče strpati najrazličnejših podrobnosti. Poudarili pa so tudi, da je ta zakonski predlog z vsebinskega vidika že v dobršni meri toliko usklajen, da bi ga lahko v čim krajšem času že pripravili za razpravo v slovenski skupščini.

Na pripombo, zakaj je v zadnjem besedilu izostal 21. člen, ki je izrecno poudarjal pomen prostorskega planiranja, so menili, da je pomen prostora v sistemu družbenega planiranja že dovolj poudarjen in vraščen v celotno gradivo, zato ni potrebe, da bi še v posebnem členu izjemno poudarjali ta vidik, Slišali pa smo, da bo spričo nekaterih sprememb (zakon o regionalnem prostorskem planiranju bo ukinjen, nimamo pa še zakona o urbanističnem planiranju, ker je šele v pripravi) na terenu in v praksi prišlo do neke vrste »pravnega vakuuma«. Zato bo vsekakor treba s pripravljanjem zakona o urbanističnem planiranju pohiteti. Idealno bi seveda bilo, če bi lahko oba zakona (o sistemu družbenega planiranja in o urbanističnem planiranju) lahko sprejemali hkrati,

Spregovorili so tudi o analizi medsebojnih razmerij v primarni delitvi v slovenskem gospodarstvu v obdobju 1976–80.

V analizi, ki jo je pripravila skupina republiškega komiteja za trg in cene, je zanimiva ugotovitev, da ima slovensko kmetijstvo, kljub nadpovprečno hitri rasti cen v zadnjih letih, podpovprečen položaj v primarni delitvi. Položaj kmetijstva se je letos v primerjavi z letom 1976 celo poslabšal, kljub hitrejši rasti cen kmetijskih pridelkov, Industrija je v glavnem, kljub počasnejši rasti cen, izboljšala svoj položaj v primarni delitvi, kar velja zlasti za predelavo kovin, stojegradnjo, kemično in elektroindustrijo, predelavo nekovinskih rudnin, proizvodnjo pijač ter delno tudi za črno metalurgijo, proizvodnjo barvastih kovin ter usnjarsko industrijo, Podpovprečen položaj v primarni delitvi pa imajo v proizvodnji prometnih sredstev, gradbenega materiala, žaganega lesa in plošč, v obutveni in tekstilni industriji, Opozorili so, da reproduktivno sposobnost nekaterih delovnih organizacij ali gospodarskih panog poslabšujejo tudi nizka produktivnost dela, slaba organizacija in pogosto tudi zgrešene naložbe, Menili so tudi, da je že čas začeti s podobnimi analizami na zvezni ravni, saj jih zdaj dela vsaka republika in pokrajina zase, pri čemer pa ni enotnih metodoloških pristopov, zato seveda vsak dokazuje svoje in dobimo z različnimi metodologijami tudi različne rezultate. Vsekakor pa morajo ustrezni sekretariati oz. komiteji pripraviti poglobljene analize o vzrokih zaostajanja v najbolj kritičnih panogah,

Ko so govorili o osnutku koncepta dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981–85, so soglašali, da se moramo čim prej dokopati do jasne razvojne strategije,

Kot smo slišali, imamo precej programov, ki naj zagotovijo prestrukturiranje proizvodnje; baje so mnogi programi dokaj realni. Gre za to, da začnemo pogumneje razvijati naše programe na področju elektronike, telekomunikacij, farmacije in bazične kemije ter tujskega turizma, Posebno pozornost bo seveda treba posvetiti izvozu oziroma ekonomski menjavi s tujino, pri čemer je bila tudi navržena – kot so rekli – »provokativna« pobuda o formiranju izvozne republiške banke, ki naj bi dodatno spodbujala izvozna prizadevanja v naši republiki,

IGOR PREŠERN

Simpozij o uveljavljanju narodnosti

Srečanja v Prištini se bo udeležilo 150 znanstvenih delavcev

PRIŠTINA, 11. decembra (Tanjug) – V Prištini bo 17. in 18. decembra simpozij o socialistični samoupravni uveljavitvi narodnosti v Jugoslaviji, na katerem bo sodelovalo okrog 150 uglednih znanstvenih in družbenopolitičnih delavcev iz vseh naših republik in pokrajin. Kot so danes sporočili v društvu filozofov, sociologov in politologov Kosova, ki je hkrati s sociološkim društvom Jugoslavije organizator simpozija, je za ta simpozij, ki je prvi te vrste pri nas, priglašenih 40 referatov in znanstvenih sporočil.

Predsednik društva filozofov, sociologov in politologov Kosova prof. dr. Hajderin Hodža, ki bo imel na simpoziju uvodni referat, je na današnjem pogovoru s časnikarji poudaril, da predložena dela in izraženo zanimanje napovedujejo, da bo bližnje znanstveno srečanje dalo pomemben prispevek k nadaljnji uveljavitvi.

Kultura na manj razvitih območjih

Prihodnje leto naj bi za solidarnostno pomoč namenili 18,5 milijona dinarjev

LJUBLJANA, 11. decembra – Solidarnostna pomoč manj razvitim območjem v Sloveniji je na kulturnem področju sistemsko dobro urejena, s tem pa še ni rečeno, da je v celoti tudi zadostna. Odbor za pomoč manj razvitim območjem pri Kulturni skupnosti Slovenije je na današnji seji, ko je obravnaval poročilo o izvajanju programa v tem srednjeročnem obdobju in delovno gradivo o vsotah za prihodnje leto, ugotovil, da se delež za te potrebe manjša.

Po dosedanjih izračunih naj bi 1980. leta namenili za solidarnostno pomoč nekaj več kot 18,5 milijona dinarjev ali 17 odstotkov več kot letos. S tem denarjem naj bi financirali delovanje obveznih arhivskih in spomeniškovarstvenih strokovnih služb na manj razvitih območjih, dejavnost galerij in muzejev, akcije na spomeniškovarnostnem področju.

B. S.

Škarje za vso porabo

Novi stabilizacijski predlogi ZIS za prihodnje leto – Zgornje meje za rast osebnih dohodkov, proučitev in selekcija naložb, manjša rast cen

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 11. decembra – Zato, da bi v prihodnjem letu okrepili stabilizacijska prizadevanja na vseh področjih, dosegli skladnejšo delitev in zmanjšali vse oblike potrošnje, kar zahtevajo tudi sklepi zadnje seje predsedstva CK ZKJ, je ZIS na včerajšnji in današnji seji v tem duhu predlagal spremembe v osnutku resolucije o družbenem razvoju Jugoslavije za prihodnje leto.

Delegati odborov v zboru republik in pokrajin so dobili nove predloge ZIS tik pred današnjim pričetkom dela odborov, ki usklajujejo resolucijo in spremljajoče dokumente. O novih predlogih ZIS tako republiške in pokrajinske delegacije nimajo stališč svojih skupščin. Zato pravega usklajevanja danes ni bilo.

Po najnovejšem predlogu ZIS naj bi zato, da bi izboljšali delitvena razmerja v korist krepitve materialne osnove dela, naraščali skupni osebni dohodki zaposlenih v gospodarstvu za 4 odstotke počasneje od rasti dohodka. Za prihodnje leto se načrtuje 22-odstotna rast dohodka, kar pomeni, da naj bi se masa za osebne dohodke zaposlenih v celotnem gospodarstvu smela povečati največ za 18 odstotkov. Če pa bo naraščal dohodek počasneje, naj bi se za določene odstotke zmanjšala tudi rast osebnih dohodkov. Skupna sredstva za osebne dohodke zaposlenih v negospodarstvu se bodo smela v prihodnjem letu glede na letošnje povečati največ za 15 odstotkov. Sredstva za skupno porabo v gospodarskih delovnih organizacijah in delovnih skupnostih iz gospodarstva se bodo v prihodnjem letu smela povečati nominalno v masi največ za 14 odstotkov, v negospodarstvu pa do 10 odstotkov. Ni pa še določena dovoljena poraba za stanovanjsko gradnjo. Taka delitev je po mnenju ZIS tako pomembna, da naj bi po njegovem predlogu v primeru, če tega ne bo mogoče doseči z dogovori in sporazumi, republike in pokrajini s predpisi zagotovile dosego tega cilja.

● Za skupno porabo bi smeli v prihodnjem letu porabiti do 15 odstotkov več kot letos. Proračunska poraba v občinah, republikah in pokrajinah naj bi se smela v prihodnjem letu povečati največ do 16 odstotkov v primerjavi z letošnjo. Usoda proračuna federacije, ki je v osnutku predvidel za prihodnje leto kar 32-odstotno rast, pa še ni znana, vendar je mogoče sklepati, da se bodo njegove zahteve le zmanjšale. Kajti zvezni proračun le ne more biti izjema v splošnih prizadevanjih za zmanjševanje porabe.

Zato, da bi dosegli predlagano delitev na področju osebne, skupne in splošne porabe, naj bi pravočasno sprejeli potrebne ukrepe, SDK pa bo to ugotavljala trimesečno in posredovala podatke delovnim organizacijam, SIS in družbenopolitičnim skupnostim.

Na področju investiranja naj bi do konca marca prihodnjega leta ponovno ovrednotili predračunske vrednosti vseh naložb v izgradnji, ugotovili prekoračitve in po možnosti zagotovili denar zanje. Vsi, ki sodelujejo pri financiranju naložb, pa naj bi dali prednost dokončanju tistih naložb, ki so posebnega pomena za prestruktuiranje gospodarstva, povečanje izvoza in zamenjavo uvoza. Republike in pokrajini bi se morale dogovoriti o skupnih kriterijih za usmerjanje gospodarskih naložb v prihodnjem letu. V 1980. letu naj bi bistveno zmanjšali naložbe v negospodarstvo, razen naložb v stanovanjski gradnji in gradnji objektov na območjih, ki sta jih prizadela potres in popiave.

V svojih predlogih ZIS konkretno obravnava tudi nujnost doslednejše racionalizacije uvoza in krepitve izvoza. Zato naj bi uvozniki znova preučili možnosti za zmanjševanje uvoza. Še posebno pa ZIS opozarja na nujnost zmanjševanja porabe nafte in njenih derivatov, saj je pričakovati znatno povečanje cen. Lahko bi se zgodilo, da bi morali med letom zmanjšati uvoz predvidene količine nafte.

● Po predlogu ZIS bi morali zagotoviti pogoje, da bodo cene na drobno v prihodnjem letu naraščale vsaj za petino počasneje kot letos. Zlasti počasi naj bi naraščale v prvem poletju prihodnjega leta, zato hkratnih odmrznitev ni pričakovati. Cene tistih proizvodov, ki so se letos oblikovale po tržnih zakonitostih in se povečale za več kot 10 odstotkov, se v prihodnjem letu ne smejo povečati. Tudi cene storitev, ki so se letos povečale za več kot je bilo predvideno v dogovoru o uresničevanju politike cen, bodo morale ostati v prihodnjem leta nespremenjene.

Nasploh naj bi v kreiranju cen bolj upoštevali tržne zakonitosti. V odločanju o cenah s pomočjo družbenega dogovarjanja in sporazumevanja pa naj bi zlasti upoštevali nujnost, da morajo proizvajalci izhode iz težav iskati v kvalitetnejšem gospodarjenju, ne pa v višjih cenah, ter da je potrebno doseči določeno izenačitev domačih in tujih cen.

Seveda usoda predlogov ZIS še ni znana, saj bodo morale stališča o njih zavzeti republiške in pokrajinske skupščine. ZIS je svoje nove predloge okrepil tudi z nekaterimi konkretnimi podatki, koliko bi kje privarčevali, če bodo njegovi predlogi sprejeti.

BRANKO PODOBNIK

Titov pokal beograjskim fotografom

Dnevi jugoslovanske fotografije v Titogradu – Dobri mesti klubov iz SRS

TITOGRAD, 11. decembra – Sinoči so se z otvoritvijo razstave fotografskih kolekcij na letošnjem 8. kupu jugoslovenske fotografije začele številne fotografske prireditve ob letošnjih dnevih jugoslovanske fotografije, ki jih organizira Foto kino zveza Črne gore.

Ob razstavi, ki so jo pripravili pod pokroviteljstvom predsednika Tita, so pripravili še tretjo jugoslovansko razstavo barvnih diapozitivov in jugoslovansko razstavo fotografij mladincev. Na sklepni slovesnosti bodo prehodni pokal predsednika Tita prejeli člani foto kluba »Novi Beograd« iz Beograda. Od slovenskih fotografov so se najbolje uvrstili člani foto kino kluba »Janez Puhar« iz Kranja (na petem mestu) in mladi fotografi iz foto kino kluba DPD »Svoboda« Ptuj, ki so pripravili deveto najbolje ocenjeno kolekcijo.

B. Č.

Strokovna pomoč šoli

Zavod SRS za šolstvo je v 25 letih pomembno prispeval k razvoju in proučevanju vzgoje in izobraževanja – Vrsta nalog ob celodnevni šoli

LJUBLJANA, 11. decembra – Strokovno-svetovalno delovanje zavoda SR Slovenije za šolstvo na področju razvijanja in proučevanja vzgoje in izobraževanja je doseglo pomembne rezultate in je nepogrešljivo tudi vnaprej. Tako je Majda Poljanšek, predsednica republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje, poudarila pomen in vlogo republiške ustanove, ki že 25 let skrbi in spodbuja napredek šolstva. Današnje slovesnosti ob jubileju zavoda SRS za šolstvo sta se ob delavcih zavoda, predstavnikih gospodarstva in zveze sindikatov prosvetnih delavcev udeležila tudi predsednik RK SZDL Mitja Ribičič in izvršni sekretar v predsedstvu CK ZKS Emil Rojc.

Temelj sedanjemu delovanju zavoda SR Slovenije za šolstvo je bil podan leta 1954, po sklepu sveta za prosveto in kulturo z ustanovitvijo komisije za proučevanje šolstva – je dejal Janez Sušnik, direktor zavoda, ko je v kratkih črtah orisal dosedanja prizadevanja na področju posodabljanja vzgoje in izobraževanja. Med najpomembnejša prizadevanja je šteti priprave in izpeljavo prve šolske reforme, ki jo je leta 1958 zarisal splošni zakon o šolstvu, s katerim je bilo vpeljano obvezno osemletno osnovno izobraževanje. Prav tako je zavod SRS za šolstvo dosegel izjemno vidne rezultate pri odpravljanju osipa v osnovnih šolah in zboljševanju kvalitetne ravni pouka. Nepogrešljiva je strokovna dejavnost zavoda SRS za šolstvo v organizirani skrbi za razvoj in posodobitev vzgoje in izobraževanja predšolskih otrok, 200.000 mladih in 6.000 odraslih v osnovni šoli ter 80.000 mladih in 22.000 odraslih v srednjem izobraževanju, ki sega od priprav vzgojnoizobrazbenih programov do svetovanja in nadzora. Delavci zavoda SRS za šolstvo so opravili pomembno delo pri pripravi 468 učbenikov in delovnih zvezkov za potrebe osnovne šole, srednjega izobraževanja in za potrebe šol z dvojezičnim poukom.

Pred zavodom SRS za šolstvo stojijo odgovorne naloge pri uresničevanju koncepta podružbljanja vzgoje in izobraževanja, ki je našel svoj izraz v celodnevni osnovni šoli, ter pri uresničevanju nove zasnove celotnega sistema vzgoje in izobraževanja. Pred nedavnim je zavod SRS za šolstvo pripravil po večletnem delu vzgojnoizobrazbene programe za prvi dve leti usmerjenega izobraževanja, prav sedaj tečejo priprave za izdajanje novim programom prilagojenih učbenikov in priprave na vrsto seminarjev za pedagoške delavce, ki bodo poučevali v srednjem usmerjenem izobraževanju.

Prav tako ni moč mimo obsežne založniške dejavnosti zavoda SRS za šolstvo, ki sega od izdajanja strokovne revije »Vzgoja in izobraževanje«, do vrste strokovnih, metodoloških in teoretičnih prispevkov zajetih v knjižni zbirki »Novi vidiki«.

Na današnji slovesnosti so 24 delavcem podelili priznanja za več kot dvajsetletno delo v zavodu SRS za šolstvo oziroma v njegovih organizacijskih enotah.

BRANIMIR NEŠOVIĆ

Več emajlirane posode

GORNJI MILANOVAC, 11. decembra (Tanjug) – V kovinski predelovalni industriji Metalac iz Gornjega Milanovca se pospešeno pripravljajo na obnovo in razširitev obrata za emajlirano posodo. V to bodo vložili okoli 50 milijonov dinarjev, proizvodnja pa se bo povečala za celih 40 odstotkov.

Enakopraven vstop slepih v življenje

Šestdesetletnica zavoda za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani – Podelitev zlatih značk

LJUBLJANA, 11. decembra – Jubilej zavoda za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani je priložnost, ob kateri lahko ocenimo njegovo več kot pol stoletja trajajoče delo, je dejal na slavnostni akademiji ob 60-letnici ustanovitve prvega slovenskega zavoda za slepe Leopold Kejžar, namestnik predsednika republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje.

V svojem pozdravnem govoru je Leopold Kejžar orisal razvoj in delo zavoda vse od njegove ustanovitve leta 1919, medvojnega delovanja na osvobojenem kočevskem ozemlju in ponovne preselitve v Ljubljano po osvoboditvi. V prostorih dekliškega in deškega doma na Langusovi ulici je začel zavod nato razvijati svojo široko vzgojno in družbenopolitično vlogo. Sodelavci zavoda in člani vseh društev in družbenopolitičnih organizacij, ki z njimi tesno sodelujejo, se zavedajo, je poudaril Leopold Kejžar, da bo slepi in slabovidni mladini le znanje lahko utrlo pot v polno in enakopravno življenje.

Na današnji slavnostni akademiji so podelili zlate značke, priznanja in pohvale zaslužnim delavcem zavoda, ki so s svojim delom bistveno prispevali k razvoju in uveljavitvi zavoda, občanom, ki so pripomogli k uresničevanju njegovih nalog in organizacijam združenega dela ter društvom, ki so sodelovali z zavodom pri uveljavljanju njegovih vzgojno-izobraževalnih ciljev. Zlato značko je za dolgoletno prijateljsko sodelovanje in pomoč dobila tudi Lidija Šentjurc, saj je stala delavcem zavoda za slepo in slabovidno mladino trdno ob strani tudi v njegovih najtežjih povojnih trenutkih.

Slavnostne akademije, ki so jo pripravili gojenci ljubljanskega zavoda za slepo in slabovidno mladino skupaj s pevskim zborom in oktetom slepih Lois Braille pod vodstvom Slavka Mihelčiča, so se udeležili tudi predstavniki slovenskih zavodov za usposabljanje, družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik ter delegati vseh slovenskih zavodov za slepe in slabovidne.

ŽIVA PAULIN

Širše zdravstveno varstvo v času vojne

Končan posvet o usklajanju z določbami ženevskih konvencij in dodatnimi protokoli

BEOGRAD, 11. decembra (Tanjug) – S sprejetjem priporočil in s poudarkom na potrebi po širšem seznanjanju prebivalstva in interesiranih organov, organizacij in ustanov z določbami ženevskih konvencij o varstvu žrtev vojne ter protokolov, ki jih dopolnjujejo, se je končalo danes dvodnevno posvetovanje o zdravstvenem varstvu med vojno v skladu z navedenimi mednarodnimi akti.

Na sestanku, ki ga je organiziral Rdeči križ Jugoslavije, so poudarili, da omogoča uporaba pravil mednarodnega humanitarnega prava med vojno boljše varstvo ranjencev, bolnikov, zdravstvenih ustanov in delavcev. Zato se priporoča vsem organom in organizacijam, ki skrbijo za varstvo zdravja med vojno, naj proučijo določbe ženevskih konvencij in protokolov in se že v mirnem času pripravijo na uporabo navedenih pravil med vojno.

Z dopolnilnim protokolom je ena izmed ženevskih konvencij, po kateri so varstvo doslej uživale samo bolnišnice, razširjena na vse zdravstvene organizacije, kar po splošnem mnenju ustreza našemu konceptu integriranega zdravstvenega varstva med oboroženim spopadom. Bistveno je razširjeno tudi varstvo zdravstvenega osebja, zaradi česar je glede uporabe mednarodnih pravil nujno treba spremeniti ali dopolniti domače predpise.

Zaradi tega bodo izdelali analizo vseh domačih norm, prek katerih se je doslej zagotavljalo izvajanje ženevskih konvencij, dali pa bodo tudi konkretne predloge o tem, v kateri smeri in v kolikšnem obsegu je treba uveljaviti spremembe. Pri obravnavanju domačih predpisov bo treba najti odgovore tudi na nekatera odprta vprašanja, izmed katerih je zlasti pomembno, kaj bi se morebiti lahko štelo za sodelovanje s sovražnikom, ki bi začasno zasedel del našega ozemlja, kjer bi zdravstvena služba nadaljevala delo. Udeleženci posvetovanja so se zavzeli za to, da bi morali že sedaj predvideti, kako se bo izvajalo zdravstveno varstvo v primeru, če agresor ne bi spoštoval določb mednarodnega humanitarnega prava.

Uprava carin je več kot orodje davčne politike

Carinska služba naj bi imela večji vpliv na sprejemanje pomembnejših sistemskih zakonov

BEOGRAD, 11. decembra (Tanjug) – Zvezna uprava carin s svojim delom najneposredneje vpliva na uresničevanje ciljev družbenoekonomskega razvoja in ukrepov naše tekoče ekonomske politike na področju gospodarskih odnosov s tujino, in sicer v okviru ukrepov carinskega sistema in tekoče carinske politike.

V dolgoročnem gospodarskem razvoju mora znatno prispevati k uresničevanju predvidenih pogojev gospodarjenja predvsem z uporabo instrumentov zaščitne politike na področju uvoza, veliko manj pa kot organ, ki v klasičnem smislu zagotavlja sredstva za finansiranje družbenih potreb. Zato je tudi treba premagati pogosto enostransko mnenje o njenem samo fiskalnem značaju.

To so samo nekatere izmed ocen, izraženih na današnjem skupnem sestanku predstavnikov zvezne uprave carin in delegatov odbora za proračun zveznega zbora skupščine SFRJ.

Ocenili so, da je carina v zadnjih letih uspešno opravila veliko delo – okrog 4500 delavcev, organiziranih v 40 carinarnicah z več kot 200 mejnimi prehodi ocarini letno več kot 40 milijonov ton blaga. Razen tega gre skozi naše mejne prehode okrog 130 milijonov potnikov, za katere velja carinski nadzor, kar pa dober kadrovski potencial carinske službe v glavnem uspešno opravlja. Vendar pa je še vedno veliko problemov, ki bi jih v zvezi s to službo morali rešiti skupno s pristojnimi organi, pa tudi z večjo pobudo samih carinskih služb, ki bi morale biti družbenopolitično aktivnejše.

Generalni direktor zvezne uprave carin Kemal Farabar je rekel, da bi morala imeti ta služba glede na naravo del, ki jih opravlja, večji vpliv ob sprejetju pomembnejših sistemskih zakonov in predpisov. Ta vpliv se za sedaj omejuje na udeležbo pri delu delovnih skupin, medtem ko se potem vse rešuje mimo carine.

Golte: smučarji bodo morali navkreber peš

Dvosedežnico do Mozirske koče bo Unior postavil do 1. maja – Nared bodo parkirišča in smučišča

VELENJE, 11. decembra – Medtem ko razvojni center v Celju oblikuje predlog razvojnega programa rekreacijsko turističnega centra Golte do leta 1985 in je pripravljen tudi še predlog samoupravnega združevanja dela in sredstev v ta namen, si pri Rdeči dvorani Velenje, kot so nam povedali, na moč prizadevajo, da bi do dogovorjenih rokov opravili najnujnejše naloge za ponovno usposobitev centra, ki zdaj še skoraj leto dni ne obratuje.

V teh dneh so pravzaprav že dokončali glavnino del pri urejanju ceste do Planinske Ravne, od koder naj bi v prihodnje smučarje in izletnike odpeljala do Mozirske koče Uniorjeva dvosedežnica. Poleg dobrih šestih kilometrov nove ceste od Šmihela do Planinske Ravne so že uredili prostor, kjer bo lahko parkiralo okrog pet sto avtomobilov, v naslednjih dneh pa bodo začeli urejati še novo smučarsko pot do Mozirske koče. Po njej se bodo smučarji lahko po dilcah pripeljali do parkirišč pri Planinski Ravni, navzgor pa bodo za zdaj seveda morali še peš. Uniorjevo dvosedežnico bodo namreč začeli montirati šele prihodnjo pomlad, ko naj bi – za praznik, 1. maja – center na Golteh spet izročili namenu.

Kot je predvideno, bodo v kratkem začeli obnavljati tudi naprave na gondolski nihalki. Italijanski dobavitelj bo dobavil prvo gondolo in nujno opremo še v decembru, medtem pa so že podpisali tudi pogodbo za inženiring delo pri usposobitvi še ostalih naprav.

Vse to je seveda za vse, ki imajo radi Golte, težko pričakovan premik, vendar smučarjev še ne bo potolažil. S tem, ko so smučišča na Golteh za večino njih tudi za letos še nedostopna, so se namreč hudo skrčile tukajšnje možnosti bližnje tovrstne zimske rekreacije. Res je Celjanom še vedno najbolj pri roki smučišče pri Celjski koči, toda niti zmogljivosti tamkanjšnje vlečnice niti snežne razmere tu ne omogočajo daljše smuke. Najbližja smučišča so torej zdaj le na Rogli na Kopah, koder bo ob smučarskih konicah toliko večja gneča.

IVICA BURNIK

TELEKS
informativni tednik dela

DELO

Glavni urednik ČGP Delo:
JAK KOPRIVC

Odgovorni urednik »Dela«:
BORIS DOLNIČAR

Pomočnik glavnega urednika:
MIRO POČ
VLADO ŠLAMBERGER

Uredniki:
BOGDAN NOVAK, FRANCI STRES (centralna redakcija), LOJZE JAVORNIK (notranja politika), FRANJO KRIVEC, JOŽE PETROVČIČ (gospodarstvo, v. d.), ANDREJ NOVAK (zunanja politika), SLAVKO FRAS (kultura), MATIJA DERMASTIA (slovensko dopisništvo), MITJA MERŠOL (ljubljanska rubrika), EVGEN BERGANT (šport), ILIJA BREGAR (kronika), FRANCE VREČAR (sobotna priloga), TIT VIDMAR (književni listi), STANE IVANC (publicistika), BOŽIDAR PAHOR, BOGDAN POGAČNIK (posebne naloge), MIRO ZAKRAJŠEK (mentorstvo), JOCO ŽNIDARŠIČ (fotografija), JANEZ SRŠEN (lektorstvo), META DOBNIKAR (oblikovanje), ROMANA TOMŠE (dokumentacija).

Nasvet Kreiskega: Pojdite v sosvete

Avstrijski kancler obiskal klub slovenskih študentov na Dunaju – Kreisky razdelil zahteve koroških Slovencev v tri »skupine« – Izjava kluba

OD NAŠEGA DOPISNIKA V AVSTRIJI

DUNAJ, 11. decembra – Avstrijski kancler Kreisky je sinoči obiskal klub slovenskih študentov na Dunaju ter s člani kluba razpravljal o položaju manjšin v Avstriji. Kreisky je ob tej priložnosti obljubil, da bo za podoben pogovor spet na voljo konec zime, hkrati pa je napovedal, da se bo v najkrajšem času srečal tudi s predstavniki hrvaške manjšine v Avstriji.

V skladu z občim trendom je Kreisky sinočnje razmišljanje začel tako, da je visoko ocenil institucijo manjšinskega sosveta kot posvetovalnega organa, ki naj bi – podobno kot sosveti na drugih področjih – kjer je treba usklajati interese različnih socialnih slojev – razpravljal o potrebah manjšine. Pri tem pa je moral Kreisky priznati, da ta institucija prav zaradi odpora manjšin samih še vedno ni zaživela.

Kar zadeva operativni koledar, ki sta ga 7. decembra na pogovorih na Dunaju predložili delegaciji Zveze slovenskih organizacij in Narodnega sveta koroških Slovencev, je Kreisky dejal, da bo marsičemu moč ugoditi brez posebnega zavlačevanja, za nekatere zahteve bo treba nekaj več časa, pri nekaterih pa bo treba najti pameten kompromis. Vendar pa je Kreisky takoj zavrnil možnost, da bi oblasti ustavile sodno preganjanje zoper udeležence demonstracij v prid 7. člena, češ da je Avstrija pravna država in da mora biti zakon pač uveljavljen.

Kancler se je tudi tokrat predstavil kot iskren prijatelj manjšin, in kot socialni demokrat, rekoč med drugim, da bi morala Avstrija poskrbeti za manjšine tudi, če bi ne bilo nikakršnih mednarodnih obveznosti v tem smislu. Pri čemer pa je moral ugotoviti tudi to, da je obstoječa manjšinska zakonodaja tisto, kar se je glede na dane razmere dalo doseči. Svoje razmišljanje je zaključil s pozivom: »Zato vam še enkrat svetujem, pojdite v sosvete!«

Takšnega načina argumentiranja sinočnji avditorij ni sprejel. Udeleženci so kanclerju povedali, da manjšina ne terja privilegijev, marveč osnovne in neodtujljive človekove pravice, teh pa nekomu ni moč odreči z večino glasov, nato pa trditi, da je to demokratično.

Nadalje so udeleženci pogovora zelo polemično zavrnili kanclerjeve pozive, naj manjšina vendar zaupa v demokratično zavest Avstrije. Kako je moč zaupati v to demokratično zavest, potem ko slovenska in hrvaška manjšina že četrt stoletja zaman čakata na tisto, kar bi jima morala Avstrija dati že samo po črki in duhu 7. člena državne pogodbe, če jima tega noče dati že zaradi svoje demokratične zavesti; predvsem pa so diskutanti popolnoma ovrgli prizadevanje kanclerja, ki je hotel sedmojulijsko zakonodajo s sosveti vred prikazati skorajda kot laboratorijsko tehtanje med realnimi potrebami in možnostmi.

Dokazali so namreč, da je sedmojulijsko zakonodajo v bistveni meri oblikoval militantni koroški nemški nacionalizem, takšna zakonodaja pa kajpak ne more biti garancija za obstoj in razvoj manjšin. Kancler je na te pripombe odgovoril tako, da se jim je večidel izognil, vztrajal pa je pri sosvetih, v katerih naj bi manjšina odpravljala tiste pomanjkljivosti, ki jih vidi v manjšinski zakonodaji.

Ob zaključku razprave so predstavniki kluba prebrali izjavo, v kateri so zahtevali polno izpolnitev člena 7. državne pogodbe, češ da gre za obveznost, ki izhaja iz protifašističnih osnov avstrijske državne pogodbe.

MARJAN SEDMAK

Pravica do enakosti in razvoja

V OZN proslavili dan človekovih pravic – Pomembna pobuda neuvrščenih

NEW YORK, 11. decembra (Tanjug) – Na sedežu svetovne organizacije so sinoči svečano proslavili 31. obletnico sprejetja splošne deklaracije o človeških pravicah, ki pomeni enega izmed največjih dosežkov OZN na humanitarnem področju.

Ko je spregovoril prisotnim, je predsednik generalne skupščine Sali Ahmed Sali poudaril, da pomeni deklaracija o človeških pravicah, okrepljena in dopolnjena s konvencijami o državljanskih in političnih pravicah ter o gospodarskih in kulturnih pravicah enega izmed največjih dosežkov svetovne skupnosti pri varstvu in izboljševanju človeških pravic ter pri uveljavljanju enakosti za vse brez izjeme.

Letošnja proslava dneva človeških pravic je v trenutku, ko je svetovna organizacija na pobudo neuvrščenih sprejela sklep, s katerim se pravica do razvoja in pravica do udeležbe v upravljanju prvič proglaša za temeljno človeško pravico.

Svobodna Namibija v interesu miru v svetu

V OZN pričeli razpravo o Namibiji – Jugoslavija podpira prizadevanje za mirno rešitev – Govor veleposlanika Miljana Komatine

NEW YORK, 11. decembra (Tanjug) – V generalni skupščini Združenih narodov se je začela razprava o Namibiji – prav v trenutku, ko je Južnoafriška republika že toliko zapravila zaupanje, da postaja večini držav povsem jasno, da poskuša ob podpori zahodnih sil le preložiti izvajanje sklepov OZN.

V debati so predlagali, naj bi okrog Južne Afrike takoj uvedli »varnostno zaporo« (Kuba), naj bi okrepili moralno in materialno podporo gibanju SWAPO (Gvajana) ter z »miroljubno prisilno akcijo« prisilili Pretorio, da bi spoštovala sklepe OZN (Kamerun) itd.

Jugoslovanski veleposlanik Miljan Komatina je podal stališče SFRJ in dejal, da mednarodna skupnost ne bi smela zanemariti nobene priložnosti za mirno rešitev in da bi morala okrepiti svojo podporo in pomoč narodnoosvobodilnemu gibanju Namibije ter tako omogočiti hitrejšo miroljubno rešitev problema.

O južnoafriškem načelnem sprejemanju koncepta demilitariziranega območja je Komatina dejal, da gre očitno za postavljanje pogojev, ki bi utegnili pomeniti vsiljevanje sklepov in odločitev OZN in Namibiji, tako pa bi postali vsi napori za mirno rešitev brezupni. »Neuvrščene države so bile in so še trdna opora v boju namibijskega ljudstva za nacionalno neodvisnost,« je dejal jugoslovanski veleposlanik, »zato zahtevajo brezpogojni umik južnoafriške kolonialne administracije in okupacijskih sil iz Namibije, podporo in pomoč SWAPO in zavračajo vsak poskus, da bi z vsiljevanjem »interne rešitve« onemogočili napore za pravično in trajno rešitev namibijskega problema.«

»Neuvrščena Jugoslavija ima zelo dobre odnose z gibanjem SWAPO, v boju za nacionalno osvoboditev mu daje vso nujno pomoč, vključno tudi vojaško,« je izjavil Komatina in dodal, da je to za Jugoslavijo moralna in politična obveznost, prav tako kot obveznost podpirati napore za dosego mirne rešitve, pod pogojem, da tega ne poskušajo zlorabiti.

»Menimo, da bi morala generalna skupščina obsoditi in onemogočiti zavlačevanje izvajanja sklepov OZN,« je dejal jugoslovanski veleposlanik in opozoril, da bi poskuse Pretorie izigrati sklepe OZN morali označiti kot pretnjo miru v svetu, kar zahteva takojšnje ustrezne akcije, tudi tiste, ki jih predvideva sedma točka listine OZN.

Zahodnonemški delegat, ki se je opiral na načelno soglasnost Pretorie, je v imenu petih zahodnih držav – ki prav tako sodelujejo v pogajanjih za rešitev namibijskega problema – predlagal, naj bi takoj pričeli razprave o demilitariziranem območju. Bolj ali manj podobno stališče so zavzele tudi nekatere druge zahodne države.

Vendar pa večina dvomi v stališče Pretorie predvsem zato, ker je ta pripravljena dati svoje načelno soglasje, če bi odpravili vojaška oporišča SWAPO, svojega umika z okupiranega ozemlja pa sploh ne omenja. Tisto, v kar velika večina v OZN ne dvomi, pa je, da je svobodna in neodvisna Namibija v interesu ne le njenega ljudstva in Afrike, temveč tudi v interesu miru in varnosti v svetu.

S TELEPRINTERJA

Nadzorne skupine v Etiopiji

ADIS ABEBA, 11. decembra (Tanjug) – V Etiopiji organizirajo obsežen administrativni aparat, ki bo nadzoroval letošji odkup žita od posameznikov in zadrug. V vsaki nadzorni skupini bo vsaj 10 odgovornih ljudi, ki jih bo neposredno nadzorovalo ministrstvo za notranjo trgovino. V štirih žitorodnih provincah so že ustanovili nadzorne skupine, po vsej državi pa so ustanovili več kot 100 odkupnih postaj. Žito bo odkupovala posebna državna organizacija, pa tudi zasebni trgovci po vnaprej določenih cenah.

Waldheim predlaga podaljšanje

NEW YORK, 11. decembra (Reuter) – Generalni sekretar OZN Kurt Waldheim je priporočil, naj bi mandat mirovnih sil OZN na Cipru, ki poteče 15. decembra letos, podaljšali še za šest mesecev.

Varnostni svet OZN naj bi, še preden poteče ta rok, podaljšal misijo 2500 pripadnikov mirovnih sil, ki so bili poslani na Ciper leta 1964 z nalogo, da skrbe za mir med grško in turško etnično skupnostjo na otoku.

Mavretanska pritožba v OZN

NEW YORK, 11. decembra – Mavretanija se je pritožila varnostnemu svetu ZN, ker Maroko noče umakniti svojih čet z mavretanskega ozemlja. Kot poročajo tuje agencije, Mavretanija ni zahtevala, da bi sklicali sestanek varnostnega sveta o maroškem stališču, lahko pa se zgodi, da bo to še storila. Maroške čete so na mavretanskem ozemlju v skladu s sporazumom med državama iz leta 1978.

Sporočilo saudskega ministrstva

RIAD, 11. decembra – Kot poroča AFP, sklicujoč se na sporočilo saudskega notranjega ministrstva, ki so ga sinoči objavili v Riadu, je bilo med nedavnim napadom na veliko džamijo v Meki mrtvih 26 in ranjenih 110 romarjev. Po tem sporočilu devetih romarjev še niso identificirali, med žrtvami pa so tudi tri ženske.

Vojaško sodišče izpustilo »rdečega admirala«

RIO DE JANEIRO, 11. decembra (Tanjug) – Drakonski zakon o državni varnosti in vojaško pravosodje brazilskega režima sta včeraj znova doživela hud poraz, saj je bilo vrhovno vojaško sodišče prisiljeno izpustiti na prostost »rdečega admirala« Candida da Costo Aragaa, . Candida Aragaa so prijeli pred 50 dnevi, ko se je skupaj z drugimi amnestiranimi politiki in sodelavci strmoglavljenega predsednika Joaa Goularta vrnil v domovino. Namišljeni vzrok za aretacijo Candida Aragaa je sad protikomunistične histerije.

Poziv državam članicam OPEC

BAGDAD, 11. decembra – Iraški minister za nafto Tajeh Abdul Karim je včeraj pozval države članice OPEC, naj na zasedanju, ki bo prihodnji teden v Caracasu, sprejmejo enotni sistem oblikovanja cen nafte. Kot poroča INA, je Abdul Karim poudaril, da je treba odpraviti prepad med uradnimi cenami OPEC in cenami na svobodnem trgu nafte, da bi tako stabilizirali prodajo dragocenega goriva.

Imenovali ministre v Ekvadorju

QUITO, 11. decembra (Reuter) – Ekvadorski predsednik Jaime Roldos je danes imenoval pet novih ministrov, da bi odpravil politično krizo, ki jo je povzročila opozicija njegove lastne stranke. Začasni dvanajstčlanski kabinet so razpustili 29. novembra letos, vendar je v novi vladi sedem ministrov iz starega kabineta.

Podpora Carterjevi politiki

NEW YORK, 11. decembra (Reuter) – Po anketi Gallupovega inštituta ogromna večina anketiranih Američanov (kar 77 odstotkov) odobrava politiko predsednika Carterja v zvezi s krizo v iransko-ameriških odnosih. Anketa tudi kaže, da se je število Američanov, ki so zadovoljni z dejavnostjo ameriškega predsednika nasploh, v zadnjih štirih tednih naglo povečalo – s 30 na 61 odstotkov.

Panamski ne za vietnamske begunce

PANAMA, 11. decembra (Panapress) – Panamska vlada je sporočila, da ne bo dovolila, da bi vietnamski begunci množično prihajali v Panamo. To so sklenili na nedavnem sestanku panamske vlade. Panamski predsednik Aristides Royo je izjavil, da njegova država iz varnostnih razlogov ne bo množično sprejemala beguncev iz Vietnama, čeprav je namenila precejšnja sredstva za pomoč beguncem. Predsednik Royo je predlagal, da bi na otočju Las Perlas v Tihem oceanu ustanovili kolonijo za begunce.

Naftna nahajališča na Portugalskem

LIZBONA, 11. decembra (Tanjug) – Raziskave, ki so jih opravili ob izlivu reke Tejo v Atlantik, nedaleč od Lizbone, so pokazale, da je na tem območju veliko naftnih ležišč. Portugalski strokovnjaki za odkrivanje naftnih vrelcev, izvedenci firme Petrogal in tehniki družbe Shell so optimistični, kar zadeva zaloge novih virov tekočega zlata. Poudarjajo, da Portugalska ne bo nikoli velika proizvajalka nafte, da pa bo čez nekaj časa najbrž proizvajala dovolj za lastne potrebe.

Komunikacijska sredstva v sodobnem svetu

PARIZ, 11. decembra (Tanjug) – Po dveletnem zasedanju je v Parizu pred kratkim zaključila svoje delo mednarodna komisija, UNESCO, ki proučuje kroženje informacij. Udeleženci konference so poudarili, da poročilo te komisije navaja temeljito analizo razmer, kar zadeva komunikacijska sredstva v sodobnem svetu, in še posebej analizo o aktualnih problemih. Zato bo to poročilo zbudilo veliko zanimanja na le pri tistih, ki se neposredno ukvarjajo s komunikacijami, temveč tudi v širših krogih porabnikov informacij.

Manjša gospodarska rast v ČSSR

PRAGA, 11. decembra (Tanjug) – Češkoslovaška predvideva, da bo začela leto 1980 z manjšo gospodarsko dinamiko. V krajšem poročilu o včerajšnji seji 14. plenuma CK KPČ je rečeno, da je za prihodnje leto predvideno, da se bo nacionalni dohodek povečal za 3.7 odstotka, za 0,6 odstotka manj od načrtovanega v tem letu. Ocenjujejo, da bo proizvodnja strojegradnje za dober odstotek nižja; strojegradnja sodi med osnovne industrijske panoge v državi. Realni dohodki prebivalstva se bodo povečali za 2,2 odstotka, za pol odstotka manj, kot je bilo načrtovano v letu 1979.

Težave s preskrbo v Angoli

LUANDA, 11. decembra (Tanjug) – Nenehna južnoafriška agresija na južno Angolo je povzročila nove težave pri preskrbi tega dela države s tekočimi gorivi, ki jih potrebujejo gospodarstvo in drugi porabniki, saj je uničenih veliko cest in prog. Tako je izjavil angolski minister za nafto Jorge Morais.

Poskus državnega udara v Afganistanu

NEW DELHI, 11. decembra (Tanjug) – Indijska časopisna agencija PTI danes poroča, da je afganistanski predsednik Hafizulah Amin po radiu objavil, da je pred kratkim prišlo do poskusa državnega udara. Po njegovih besedah so zaroto preprečili na samem začetku. Predsednik ni navajal nadrobnosti v zvezi s poskusom, da bi strmoglavili njegovo štirimesečno vlado, poudaril pa je, da bo osnutek nove ustave v kratkem končan.

Program razvoja iranskega zdravstva

TEHERAN, 11. decembra (Tanjug) – Iranski minister za zdravstvo Zargar je obvestil verskega voditelja Homeinija o načrtu in programu svojega ministrstva. Ob tej priložnosti je Homeini poudaril, da se mora delo ministrstva za zdravstvo ujemati z islamskimi normami in da se morajo vsi stari kriteriji in odnosi na tem področju spremeniti. Minister je še obvestil Homeinija, da bodo v Komu, kjer so pravkar odprli novo bolnišnico s 4000 posteljami, postavili islamski center za usposabljanje zdravstvenega osebja. Dejal je, da so ukrenili vse potrebno za uvoz zdravil za naslednjih šest mesecev. O zdravnikih iz tujine je rekel, da jih je zdaj v Iranu 376 in da se pogovarjajo o tem, da bi prišlo več palestinskih specialistov.

Izjava generalnega sekretarja OAE

ADIS ABEBA, 11. decembra (Tanjug) – Afrika mora biti povsem budna, da bi preprečila vsak poskus južnoafriškega fašističnega režima, ki hoče onemogočiti, da bi uredili vprašanje Zimbabveja; ta režim se postavlja na stran nazadnjaških skupin v Zimbabveju, je izjavil generalni sekretar Organizacije afriške enotnosti Edem Kodjo. Dejal je še, da so ministrsko konferenco OAE, predvideno za konec novembra, odložili, da bi državam, članicam omogočili, da spremljajo londonsko konferenco.

Zvišanje cen v sovjetskih hotelih

MOSKVA, 11. decembra (Tanjug) – Cene za prenočevanje v sovjetskih hotelih so se že za enkrat povečale. Povprečno so se zvišale za 100 do 120 odstotkov, kar pomeni največjo podražitev te vrste storitev v sovjetskih hotelih doslej. Višje cene veljajo tako za domače goste kot za turiste iz tujine, ki že sicer plačujejo prenočišča po dvojni tarifi. Od 1. julija so se v sovjetskih hotelih in restavracijah močno zvišale cene alkoholnih pijač in še nekaterih drugih vrst artiklov ter storitev.

Priljubljenost izraelskega premiera se manjša

TEL AVIV, 11. decembra (UPI) – Kot so pokazale zadnje ankete, se je priljubljenost izraelskega premiera Begina v javnosti močno zmanjšala. »Jerusalem Post«, ki izhaja v angleščini, je zapisal, da se je samo 27 odstotkov anketiranih prejšnji mesec izrekło za premiera. Veliko bolj priljubljen pa je postal njegov nasprotnik, opozicijski voditelj Peres; septembra je dobil 10,7 odstotka glasov, zdaj pa si jih je zagotovil 13,8 odstotka.

Bučna predvolilna kampanja

Še štiri dni do občinskih volitev na Portugalskem – Agitacije po ulicah

LIZBONA, 11. decembra (Tanjug) – Kampanja političnih strank poteka štiri dni pred občinskimi volitvami skoraj enako kot pred parlamentarnimi: vrste se zborovanja in bučne agitacije po ulicah, nadaljuje se »vojna« s plakati. Portugalska javnost pričakuje, da bodo jutri objavili končne, uradne rezultate izrednih parlamentarnih volitev, predsednik Eanes pa naj bi pozval koalicijo socialdemokratov, konservativcev, monarhistov in desnih disidentov socialistične stranke, tako imenovanih »reformatorjev«, da sestavi novo vlado.

Nikakršnega dvoma ni več, da bo voditelj skupine, ki je zmagala, voditelj socialdemokratov (PAD) Sa Carneiro mandatar za sestavo vlade. V tisku veliko komentirajo sestavo kabineta in napovedujejo že prve akcije bodoče vlade. »Portugalska bo ostala v zunanji politiki taka, kot je«, trdi Carneiro.

Pol Potov intervju japonskim novinarjem

Pol Potov cilj je prisiliti Vietnamce, da se umaknejo iz Kampučije – »Rdeči Khmeri so močni«

BANGKOK, 11. december (AFP) – Premier vlade Demokratične Kampučije Pol Pot je dal v svojem štabu, 6 kilometrov od tajsko-kampučijske meje intervju japonskim novinarjem. V njegovi družbi sta bila zunanji minister Ieng Sary in njegova žena Ieng Thirith, ministrica za socialna vprašanja. Japonski novinarji pravijo, da so vsi dobrega zdravja.

Pol Pot je rekel, da se je pripravljen povezati s komerkoli, samo da se bori proti vietnamski okupaciji: s Sihanukom, s »Khmer Serel« in celo z ostanki Lon Nolove armade. Pol Pot je povedal Japoncem, da je že sondiral teren pri vseh teh strujah z namenom, da bi skovali enotno protivietnamsko fronto, ki bi se borila proti Vietnamcem pod poveljstvom predsednika Demokratične Kampučije Khieuja Samphana. Cilj naj bi bil, prisiliti Vietnamce, da bi se umaknili iz Kampučije.

Konec decembra ali prve dni januarja pričakujejo veliko vietnamsko ofenzivo. Pol Pot je rekel, da tudi ofenziva velike razsežnosti ne bo mogla uničiti »rdečih Khmerov«, ki jih je po njegovih ocenah 50.000 in so razmeščeni na severovzhodu, centru in zahodu dežele. Pol Pot je rekel, da so »rdeči Khmeri« doslej onesposobili 60.000 vietnamskih vojakov. Zanikal pa je vesti, da bi Vietnamci pregnali »rdeče Khmere« s pogorja Cardamomes. »Če bi se to zgodilo, bi Vietnamci vojno dobili,« je rekel Pol Pot.

Pol Pot je zanikal, da bi njegova vlada, ko je bila na oblasti, izvajala politiko genocida. Po zahodnih cenitvah je v času njegove vladavine pomrlo dva do tri milijone Kampučijcev.

MALI OGLASI
061/28 111

Občina Velika Kladuša prodira med razvite

BIHAĆ, 11. decembra (Tanjug) – V zadnjih štirih letih je bilo v sedmih zahodnokrajiških občinah zaposlenih več kot 8 tisoč delavcev. Največ novih delovnih mest so odprle organizacije združenega dela v občini Velika Kladuša, ki bo prav zaradi pospešenega razvoja že v prihodnjem planskem obdobju postala razvita občina. Pomemben napredek so dosegli tudi pri strokovnem usposabljanju, o čemer priča podatek, da so v zadnjih štirih letih strokovno usposobili več kot 5.100 delavcev.

Vprašanja o jedrski energiji še nerešena

Zahteve neuvrščenih in držav v razvoju za hitrejše posredovanje jedrske tehnologije

NEW DELHI, 11. decembra (Tanjug) – Zasedanje mednarodne agencije za jedrsko energijo v New Delhiju se je končalo včeraj popoldne; do prihodnjega srečanja so odložili vprašanja, pri katerih so najbolj odločno vztrajale neuvrščene in države v razvoju: pri bolj zanesljivih in večjih skladih za tehnično pomoč in večji udeležbi držav v razvoju v svetu mednarodne agencije.

Sedemdnevno zasedanje je potekalo v znamenju zahtev neuvrščenih in držav v razvoju, da bi posredovanje jedrske tehnologije, namenjene za urejanje energetskih problemov, potekalo nagleje, značilna pa je bila tudi skupna nota v stališču jedrskih sil Zahoda in Vzhoda, da je treba poleg sporazuma o prepovedi širjenja jedrskega orožja sprejeti tudi nadzorstvo nad jedrskimi elektrarnami. Nekatere države v razvoju so to ocenile kot kršenje državne suverenosti, generalni direktor mednarodne agencije, katere sedež je na Dunaju, pa je v govoru poudaril, da je treba države tretjega sveta zanesljiveje preskrbovati z jedrskim gorivom.

Sigvard Eklund je poudaril, da je »zakonita pravica držav, zlasti nerazvitih, če so sprejele določila sporazuma o prepovedi širjenja jedrskega orožja in če vlagajo milijarde dolarjev, da pričakujejo redno preskrbo z gorivom, dokler jedrska elektrarna lahko obratuje«. Jugoslovanski delegat na tem zasedanju Novak Pribičević je med drugim poudaril, da mednarodna agencija namenja 19 milijonov dolarjev za nadzorovanje, kako spoštujejo sporazum o prepovedi širjenja jedrskega orožja, komaj 3 milijone dolarjev pa za tehnično pomoč.

Naš predstavnik je podprl argumente, ki jih je sicer izrazila večina govornikov, da postaja jedrska energija v današnji energetski krizi po svetu vse bolj aktualna, ter se odločno zavzel za naglejše in svobodnejše posredovanje tehnologije državam v razvoju. Opozoril je na pravico vsake države, da »nemoteno in neodvisno uporablja jedrsko energijo v miroljubne namene«.

Albanija želi dobre odnose s sosedami

Albanski delegat govoril v ZN o varnosti v Evropi, zlasti pa v Sredozemlju in na Balkanu

NEW YORK, 11. decembra (Tanjug) – Med razpravo o mednarodni varnosti v političnem komiteju generalne skupščine ZN je albanski delegat veleposlanik Baleta ugotovil, da je varnost v Evropi ogrožena.

Po njegovem mnenju so tega krive velike sile in vojaška bloka, ki večata svoja vojaška proračuna in vojaške potenciale.

Veleposlanik Baleta je nato dejal, da je Albanija kot sredozemska država prav tako zaskrbljena kot drugi narodi, ki si prizadevajo odpraviti grožnjo svobodi, neodvisnosti in miru v tem območju in so pripravljeni spremeniti Sredozemlje v območje miru.

Po njegovi oceni spričo sedanjega položaja ni vzrokov za zadovoljstvo in optimistične sklepe. V zvezi s tem je omenil tudi navzočnost tujih ladjevij v sredozemskih vodah.

Govoreč o položaju na Balkanu, je albanski predstavnik dejal, da albansko ljudstvo želi živeti v dobrih sosedskih odnosih z vsemi balkanskimi in jadranskimi državami.

Po njegovem mnenju se odnosi med Albanijo in sosednjimi državami ustrezno razvijajo. Albanija verjame v uspeh politike dobrih sosedskih odnosov.

Novo letalo Aviogenexa

BEOGRAD, 11. decembra (Tanjug) – Tretji največji jugoslovanski prevoznik, Aviogenex iz Beograda, ki dela kot temeljna organizacija zunanjetrgovinske delovne organizacije »Generalexport« iz Beograda, bo v prvem trimesečju prihodnjega leta dobil novo, sedmo letalo tipa Tupoljev 134 A. Direktor te organizacije inž. Miško Spasić je povedal, da bo Aviogenex lahko potem opravil vse dogovorjene polete v prihodnji sezoni. S predstavništvi Yugotoursa v Evropi kakor tudi z domačimi agencijami se je organizacija že dogovorila o poletih za vso prihodnjo turistično sezono.

Indijska volilna tekma

Kongresna stranka Indire Gandhi predlaga največ kandidatov za parlament

NEW DELHI, 11. decembra (Tanjug) – Okrog 5 tisoč oseb je do danes, ko se je iztekel rok, kandidiralo za 542 sedežev v predstavniškem domu indijskega parlamenta. Največ kandidatov so predlagale tri največje stranke v državi »lok dal« premiera Čarama Singa, »džanata« in »kongresna stranka Indire Gandhi). Volitve bodo 3. in 6. januarja.

Največ kanditatov – okrog 520 je predlagala kongresna stranka Indire Gandhi, ki gre na volitve samostojno, razen v treh državah. »Lok dal« je oblikoval volilno zvezo, seveda dokaj negotovo, s kongresno stranko Devaradža Ursa, in z dvema najpomembnejšima strankama levice – komunistično partijo marksistov in komunistično partijo Indije. Značilno je prav tako, da sta prvič po razcepu sredi šestdesetih let dve stranki levice zaveznici na volitvah. Džanata je predlagala manjše število kandidatov od kongresne stranke (enega), vendar več kot lok dal.

Streljanje na ulicah San Salvadorja

SAN SALVADOR, 11. decembra – V spopadih med rivalskimi skupinami na ulicah San Salvadorja so padli trije ljudje, vsaj 25 pa jih je bilo ranjenih. Kot poroča AFP, je do spopada prišlo, ko so neznani ostrostrelci začeli streljati na privržence »nacionalnega združenja zasebnih podjetij«, ki so demonstrirali na ulicah salvadorskega glavnega mesta. Salvadorska vladna hunta je izpostavljena križnemu ognju skrajne desnice in levice. To zaostruje napetost v državi in vladi onemogoča, da bi izvedla reforme, ki jih je napovedala v manifestu po oktobrskem državnem udaru, poroča Tanjug. Kapitalisti odločno nasprotujejo agrarni reformi ter nacionalizaciji bank in zunanje trgovine. Včeraj so začeli zapirati svoje tovarne, in skušajo prisiliti vlado, da bi razveljavila svoje sklepe. Skrajna desnica tudi skuša nahujskati ljudstvo proti rarni reformi, ki so jo začeli pripravljati minuli teden. (Telefoto: UPI)

Način življenja v Laosu

Pasiven odpor zoper navodilo, da je treba ovaditi vse sumljive osebe

VIENTIAN, 11. decembra (AFP) – Kaže, da laoške vladne metode, izposojene iz vietnamske prakse, zadevajo ob pasivno rezistenco, posebno pri mladih kadrih. Gre predvsem za navodilo, da je treba takoj ovaditi slehernega sumljivca.

»Če Vietnamci in naši voditelji mislijo, da smo Tonkinžani (prebivalci Tonkina iz severnega Vietnama), se motijo,« pravi mlad funkcionar, ki trdi, da odraža občutke 80 odstotkov kolegov svoje starosti. Vedeti hočemo, koga moramo ovaditi zaradi »kontrarevolucionarne dejavnosti«, ki bi jo utegnili opaziti v svoji soseščini ali v četrti, kjer stanujemo. Če gre za zaroto, potem je jasno, da jo bom prijavil. Če pa gre za to, da je sosed na skrivaj zaklal vola ... To je sicer po zakonu prepovedano, toda jesti je tudi treba. Obroki mesa, ki jih dobi vsak državljan, so premajhni, da bi se dalo ob njih živeti. Kupiti meso na črnem trgu pa tudi ni mogoče. Kilogram mesa stane 3.000 kipov (5 do 8 dolarjev), medtem ko je mesečna plača 6 do 8 tisoč kipov.

Sicer pa, če bi komu prišlo na misel, da bi ovadil tak primer, bi se pri priči znašel popolnoma osamljen v sovražnem okolju. In ker ima vsak nekaj masla na glavi, bi ga takoj ovadili za njegove grehe. Samo dvoje bi imel na izbiro: zapor ali pobeg na Tajsko.

Laožanom je pod strogo kaznijo prepovedano govoriti s tujci. Sogovornik razmišlja takole: »Zakaj spuščajo v našo deželo toliko tujih strokovnjakov? Če to počno, je to znamenje, da so nam koristni. In ker so nam koristni, je treba, da imamo stike z njimi. Če vlada tujcu odobri vizum, da pride v Laos, ni nobenega razloga, da bi se mu Laožani ogibali, kot da bi prenašal kugo«.

»Laožani smo zadovoljni, da se je spremenil režim,« nadaljuje mladi funkcionar. »Če pa bodo ravnali z nami kot z živino, je treba samo preplavati Mekong. To pomeni: če kmetu odvzamejo zemljo, bo izpregel. Če se hočejo razumeti z nami, morajo kmetom zapustiti zemljo. Pa ne samo zemljo. Tudi našo kulturo in naš način življenja«.

stop

OD VSEPOVSOD

Izgubili satelit

CAPE CANAVERAL, 11. decembra (AP) – Strokovnjaki NASE so sporočili, da je danes zemeljska kontrola izgubila stik s satelitom »satcom 3«, ki so ga izstrelili pred nekaj dnevi. Izstrelili so ga kot televizijski relejni satelit, po mnenju strokovnjakov pa je odletel iz svoje orbite in zgorel.

Našli ukradene umetnine

MADRID, 11. decembra (AP) – V uspešni akciji španske policije so našli 80 odstotkov pred nedavnim ukradenih umetniških del. Kot je sporočilo ministrstvo za kulturo, so dela večmilijonske vrednosti našli v skrivališču neke vile v bližini mesta Parla. Policija pa je aretirala 30 oseb, ki so bile zapletene v tatvine.

Neurje v Nemčiji

BONN, 11. decembra (Tanjug) – Sinoči je orkan, ki je pihal s hitrostjo 160 km na uro zajel predele Hessna, Schwarzwalda in druge kraje Zahodne Nemčije. Po prvih podatkih človeških žrtev ni bilo, pač pa je orkan povzročil veliko materialne škode. Mnogo izruvanih dreves leži na cestah. Tako se je avtobus poln delavcev pri Rieselheimu zjutraj zaletel v drevo na cesti – na srečo ni bilo poškodovanih. Veliko hiš pa je ostalo s poškodovano streho, in dež, ki je spremljal orkan, je razmočil podstrešja hiš.

Uspešna operacija

PEKING, 11. decembra (Xinhua) – Skupina kitajskih kirurgov je iz trebušne votline deklice, stare 88 dni, uspešno odstranila štiri fetuse – parazite. Zdravniki so ob redni kontroli v začetku tega meseca ugotovili, da so se v trebušni votlini deklice razvili fetusi, o katerih so pozneje ugotovili, da so bili vsi skupaj težki 325 gramov. Največji med njimi je bil dolg 15 centimetrov.

Italija bo vrnila Albaniji umetnino

RIM, 11. decembra (AP) – Italija je sklenila vrniti Albaniji dragoceno umetnino, marmornato glavo ženske iz prvega stoletja, ki jo je Benitu Mussoliniju podaril albanski kralj Zogu. Leta 1928. jo je našla skupina italijanskih arheologov, ki so delali v Albaniji.

Concorde v nevarnosti

WASHINGTON, 11. decembra (AP, AFP) – Predstavniki ameriških letalskih sil so sporočili, da se je letalo »Concorde« letalske družbe »Air France« konec oktobra letos le za las izognilo trčenju najprej z enim nato pa še z drugim ameriškim vojaškim letalom.

»Concorde«, ki je s 16 potniki in 9 člani posadke letel iz Washingtona v Pariz, je švignil mimo ameriškega vojaškega lovca F-15 na razdalji treh metrov, nato pa mimo drugega letala istega tipa na razdalji 4,5 metra. Po izjavi predstavnika ameriških letalskih sil je krivdo za ta neprijetni dogodek, ki bi utegnil imeti katastrofalne posledice, pripisati kontrolorjem letenja letalskih sil, ki so eskadrilji štirih vojaških letal dali navodilo, naj leti 300 metrov niže, kot je bilo prvotno predvideno.

Oblekli morsko deklico

KÖBENHAVN, 11. decembra (AFP) – Morska deklica v köbenhavnski luki se je v nedeljo znova zbudila »oblečena«. Neznanci so namreč bronastemu kipu, ki je nastal po eni izmed Andersenovih pravljic, narisali bele dvodelne kopalke. Na pomoč so priskočili gasilci, ki so morsko deklico okopali. A to vendarle ni bilo najhujše »doživetje« znanega bronastega kipa. Leta 1964 so mu malopridneži odsekali glavo, ki so jo kasneje znova odlili po izvirniku iz mavca.

Nasilje na televiziji

TOKIO, 11. decembra (AFP) – Na zaslonih japonske televizije umre nasilne smrti 90 ljudi na dan. To je v enem izmed svojih poročil navedlo japonsko združenje za razvoj športa in rekreacije v naravi. Člani združenja si prizadevajo, da bi se ljudje čim večkrat odpravili v naravo in Japoncem očitajo, da ure in ure ždijo pred televizijskimi zasloni. Navajajo, da so od 20. avgusta do 10. septembra letos na vseh petih programih japonske televizije prikazali 1891 umorov, 75 posilstev in 32 samomorov ter 968 drugih nasilnih dejanj.

Požar v Abu Dabiju

ABU DABI, 11. decembra (AFP) – Velik požar je izbruhnil po eksploziji plinovoda v Abu Dabiju. Kot poroča agencija France Presse, je požar povzročil neki delavec, ki je z buldožerjem trčil v del plinovoda med Habssanom in Um al Narom. Vse prebivalce bližnjih naselij so evakuirali zaradi nevarnosti, da se požar še razširi. Vsi ministri za nafto in obrambni ministri združenih arabskih emiratov so prispeli na mesto nesreče. Plinovod so zaprli, vendar strokovnjaki menijo, da bo preteklo še najmanj pet dni, preden bo plin v plinovodu pogorel.

Sodelovanje Srbije in dežele Lazio

Delegacija IS SR Srbije se je srečala z rektorjem rimske univerze

RIM, 11. decembra (Tanjug) – Delegacija izvršnega sveta SR Srbije, ki jo vodi predsednik izvršnega sveta Ivan Stambolić, se je danes srečala z rektorjem rimske univerze prof. Antoniom Rubertijem in njegovimi sodelavci. Delegacija izvršnega sveta SR Srbije se je pogovarjala tudi z gospodarstveniki dežele Lazio. Več delovnih organizacij iz Srbije je že proučilo možnosti za sodelovanje in izoblikovalo celo vrsto predlogov. Posamezne idustrijske panoge v Srbiji, tako na primer tekstilna industrija ter industrijske panoge v Srbiji, tako nimajo za kreiranje modelov, specializacijo kadrov, prenos tehnologije in skupna vlaganja v raziskave trga.

Gostje iz Srbije so pokazali veliko zanimanje za tako imenovano drobno gospodarstvo in obrtno dejavnost, ki imata v Italiji dolgoletno tradicijo in velik delež v celotni gospodarski bilanci države.

JOŽE PETEK

Dva din in milijarde

Tovarne sladkorja so zahtevale zvečanja maloprodajne cene sladkorja za 3 din za kilogram. Ne vemo, kako so utemeljile zahtevek za tako visoko zvišanje. Ker ta ni bil odobren, širijo vesti, da bodo pri letošnji predelavi sladkorne pese imele vse jugoslovanske tovarne sladkorja eno do poldrugo milijardo din izgube. Ceno sladkorja naj bi torej zvečali takoj v začetku prihodnjega leta, če je ne bodo že letos.

Kaj želijo proizvajalci sladkorja doseči s tem? Njihove vesti o veliki izgubi so premalo natančne, da bi jih pristojni organi lahko vzeli resno.

Ko s predlogom, da bi sladkor podražili za 3 din kilogram, niso imeli uspeha, so se odločili še za drug predlog, ki naj bi bil za porabnike sladkorja ugodnejši. Sladkor bi v trgovini podražili le en dinar pri kilogramu, sladkorne tovarne pa bi dobile k zvišani prodajni ceni še 2,10 din za vsak kilogram iz sredstev, namenjenih za pospeševanje proizvodnje. Za svoj sladkor bi dobile torej še več kot po prvem predlogu.

Poglejmo še drugo plat te medalje. Recimo, da ne bi oporekali trditvi, da bodo vse jugoslovanske tovarne sladkorja imele pri sedanji prodajni ceni eno do poldrugo milijardo dinarjev izgub. Če bi za vsak kilogram sladkorja dobile 3 din več od sedanje cene, bi za skupno letošnjo proizvodnjo – predvidevajo okrog 750.000 ton sladkorja – dobile 2,250 milijonov din več. Za pokritje navedenih izgub bi potrebovale le približno polovico tega, več kot eno milijardo dinarjev pa bi jim ostalo za ostanek dohodka.

V tovarni sladkorja Zrenjanin so bili proizvodni stroški za 1 kg sladkorja lani 8,90 din, ki pa jih, kot pravijo, niso mogli v celoti pokriti s prodajno ceno. Kljub temu so v letošnjih prvih devetih mesecih le poslovali na robu rentabilnosti in jim je celo ostalo 1,7 milijona din za rezervni sklad. Njihovi stroški pri sedanji predelavi sladkorne pese pa so se zvečali za en milijon din pri prevzemu 50.000 vagonov sladkorne pese, in sicer po dve pari pri kilogramu, za dva milijona din za energijo, prevoze in embalažo – za zvečanje osebnih dohodkov, raznih prispevkov in drugega pa nimamo številk, a dodajmo še približno toliko, skupno torej okrog šest milijonov din. Lahko bi bili stroški večji tudi za 10 milijonov din, pa bi zajeli le desetino tistega denarja, ki bi ga dobili, če bi okrog 35.000 ton letošnjega pridelka sladkorja prodali po predlagani oziroma zahtevani zvišani ceni.

Proizvajalcev sladkorja ne kaže postaviti pred dejstvo, češ, znajdite se pri sedanjih cenah, kakor veste in znate. Upoštevati bo treba rast proizvodnih stroškov, ki niso odvisni le od njih. Toda naraščajočih stroškov ali vsaj del teh bi lahko pokrili tudi drugače, ne samo tako, da bi cene sladkorja zvišali. Tudi taki predlogi so in bi jih bilo treba upoštevati, saj je naš sladkor dražji kot v nekaterih razvitejših državah in kar za dva din pri kilogramu dražji kot na svetovnem trgu.

MILAN MAVER: Izvozni hendikep

Imate pač smolo, da zna nekdo pri nas delati ravno takšna kolesa

● **Zbirka zavrženih receptov**

Vsekakor gre za zanimivo ugotovitev, ki je – ali pa tudi ne – le soboška posebnost: pometač na soboški tržnici, nasproti lekarne, že dalj časa odkriva v posodah za smeti zdravniške recepte, ki jih je kdo ve iz kakšnega nagiba začel tudi zbirati. Tako se je možu v kratkem času nabrala bogata zbirka pravilno izpolnjenih in registriranih receptnih lističev.

Vsekakor je to pojav, ki ima nekaj skupnega z že znano ugotovitvijo o zavrženih zdravilih, s katerimi ljudje prav tako pridno polnijo posode za odpadke. V našem primeru pa zavarovanci, ki jih je kdove kaj navedlo k temu, da zdravniške recepte odmetavajo, vsaj prizanašajo zdravstvenim skupnostim, katerih stroški za zdravila strmo rastejo. Na občinski zdravstveni skupnosti v Murski Soboti so ob devetmesečnem obračunu ugotovili, da so izdali za zdravila in injekcije kar 22 milijonov dinarjev, kar je za okoli 26 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju.

Še tako površnemu opazovalcu tega početja skorajda ne more uiti spoznanje, da gre v tem primeru za ljudi, ki se zatekajo v ambulante, kjer povečujejo gnečo in stroške za zdravniške preglede, potegujejo pa se zgolj za »status« začasne nesposobnosti za delo.

BORO BOROVIČ

JAKA ŠTULAR

Montazarijevi prostovoljci

V Teheranu urijo prostovoljce, ki naj bi čimprej odšli v južni Libanon na boj zoper »imperializem in sionizem«. Poziv, ki ga je 4. decembra objavila »Revolucionarna množična organizacija za islamsko republiko« hodžatoleslama Montazarija, je hudo vznemiril libanonsko vlado, znova podžgal notranja nasprotja med sprtimi strankami v hudo preskušani državi, vsaj vznejevoljil vrsto arabskih vlad in zagotovo spravil v zadrego Palestinsko osvobodilno organizacijo. Spričo razpoloženj v Iranu in nepredvidljivih dejanj, ki jih porajajo, bi bilo seveda akcijo mogoče nalahko odpisati kot nepomemben stranski učinek notranjega vretja v Iranu. Prve reakcije in celo dogodki pa spodbujajo k razmišljanju o mogočem razvoju, in podoba ni razveseljiva.

Oče zamisli o prostovoljcih za boj proti imperializmu in sionizmu je ena najbolj ekscentričnih osebnosti v iranski revoluciji. Hodžatoleslam Montazari (verski voditelj za stopnjo nižjega ranga od ajatole), sin člana sveta revolucije ajatole Mohameda Montazarija, si je s svojimi eskapadami v Teheranu prislužil vzdevek »ajatola Ringo«, a vendar spada z očetom, ki so ga v petek poskusili ubiti pred molitvijo v teheranski glavni džamiji, med najbolj goreče pristaše vse huje kritiziranega Homeinija. Mladi Montazari je tudi tisti, ki je pomagal urediti odnose med Teheranom in Tripolijem, ki po skrivnostni smrti voditelja libanonskih šiitov imama Muse Badra niso bili najboljši.

Trditvi nekega šiitskega veljaka iz Libanona, da je Montazari navaden psihopat, ni težko pritrditi. Seveda pa so psihopati lahko tudi nevarni in še bolj nevarni, če se opirajo na ustrezno okolje, ki jih uporablja za svoje posebne namene.

Cilj in naloga Montažarijevih prostovoljcev (da gre zares za prostovoljce, ni treba dvomiti) sta izbrana s prav psihopatsko genialnostjo.

Južni Libanon je najbolj nevralgična točka na Bližnjem vzhodu, ki se iz majhnih spopadov med Hadadovimi »krščanskimi« bojevniki na eni in palestinskimi borci na drugi vsak hip lahko razplamti v požar, v katerega bi potem nujno morali poseči neposredno tudi drugi, ki so zaenkrat bolj ali manj posredno udeleženi v tem dogajanju.

Južni Libanon je glavno in edino bojišče, ki je preostalo Palestinski osvobodilni organizaciji, vsaj načelno. Praktično je svoboda akcije PLO v Libanonu po tuniškem vrhu ne glede na pravico, potrjeno na arabskem vrhu, »do boja z dveh arabskih front«, močno omejena. Tuniški vrh je v enem svojih sklepov »vzel na znanje, da se bo PLO vzdrževala vojaških operacij čez libanonsko mejo in da iz Libanona ne bo sporočala o operacijah v zasedeni domovini«, kar pomeni, da naj bi v prihodnje palestinski komandosi opustili provokativne izpade čez mejo, katerih posledica so bili povračilni napadi Izraelcev in njihovega majorja Hadada.

Južni Libanon je tudi domovina največje verske manjšine v državi – 800.000 šiitov, ki so se s ponudbo iz Irana znašli med kladivom in nakovalom. Ni dvoma, da ta zapostavljena manjšina ni brezbrižna do šiitske revolucije v Iranu, toda zaradi tega njihov položaj ni nič lažji. Nevtralistično razpoloženi libanonski šiiti, ki si nič ne želijo bolj kot miru v svoji domovini, niso priljubljeni pri PLO, z druge strani pa se je iranska revolucija pobotala z njihovim najhujšim sovražnikom Gadafijem, ki mu – ne brez podlage – pripisujejo krivdo za smrt svojega imama Muse Badra. Pomoč šiitskih prostovoljcev iz Irana bi okrepila vsaj politično, če ne vojaško prisotnost PLO v južnem Libanonu, kjer libanonski šiiti podpirajo čimprejšnjo vzpostavitev oblasti bejrutske vlade.

Južni Libanon je končno glavni cilj libanonske politike: dejanski prevzem oblasti (pod varstvom čet Združenih narodov) je srčna želja vlade, ki je žal brez moči.

Spopadi, ki so se zadnje dni spet razvneli na jugu, pozivi majorja Hadada Izraelu, naj ga podpre zoper novo nevarnost in končno »zaskrbljenost« izraelske vlade (prvič) zaradi uspehov palestinske diplomatske ofenzive na Zahodu in (drugič) mnenje Beginovega predstavnika, da »iranski dogodki potrjujejo izraelsko tezo, da je treba znati razlikovati med tradicionalnimi metodami diplomacije in stališči, ki jih narekuje skrb za obstoj nacije« (t.j. Izraela) potrjujejo, da druga stran ne bo zanemarila nobene možnosti za uresničitev svojih zamisli o bodoči ureditvi palestinskega prostora. Naravnost povedano: za režime (ali organizacije), ki temeljijo na terorju in iracionalnem fanatizmu običajna pravila diplomacije v Izraelu ne veljajo.

Operativna prisotnost Montazarijevih prostovoljcev v južnem Libanonu bi torej osrečila le »imperialiste in sioniste« – celo v najskromnejšem okviru gole prisotnosti. Najmanjši taktični premik in uporaba orožja bi izzvala takšne povračilne udarce Izraela, da bi bila vsa prizadevanja za pravično ureditev palestinskega vprašanja za dolgo blokirana.

Zdi se, da tak razvoj dogodkov ne bi bil nevšečen režiserjem akcije za iranske prostovoljce. Povezava Teherana s Tripolijem se sama po sebi ponuja kot pritisk na vodstvo PLO, oziroma kot pomoč radikalom med Palestinci zoper Arafatovo diplomatsko ofenzivo.

Poročila iz Libije o ustanavljanju »revolucionarnih palestinskih komitejev« in zapiranju predstavništev PLO vzbujajo vtis večplastne zamisli radikalizacije Bližnjega in Srednjega vzhoda, pri kateri naj bi bili prostovoljci v južnem Libanonu za detonator.

Motivi Teherana so pri vsem tem morebiti še širši. Ali ni pred nekaj dnevi dejal celo »zmerni« Abolhasan Bani-Sadr, da je »naloga iranske revolucije, tako kot nekoč francoske ali boljševiške, da se zaradi svoje notranje dinamike razvije tudi v drugih deželah regije« ob Zalivu in še naprej? Ali mar notranje napetosti v Iranu, ki iz dneva v dan postajajo hujše, ne bi mogle povzročiti bega naprej in navzven, da bi resnični ali izmišljeni zunanji sovražniki pomagali utrditi razmajano notranjo kohezijo iranske revolucije?

Nikjer ni rečeno, da se bo akcija posrečila; vsi prizadeti dejavniki, ki se jih neposredno tiče, reagirajo dovolj odločno, toda doslej še premalo koordinirano: predvsem udeleženci arabskega vrha v Tunisu, ki so si tam vendarle začrtali drugačno pot. Voditelj libanonskih šiitov šejk Mohamed Mahdi Šamsedin pa je povedal naravnost: »Prihod iranskih ali drugih prostovoljcev bi v sedanjih okoliščinah ustvaril za Libanon in za palestinski odpor nevarno politično in vojaško situacijo.« Še več – za ves Bližnji vzhod.

BRANKO PODOBNIK

Ukročena samo delitev, poraba uhaja z vajeti

Kljub temu, da podatki o devetmesečnem poslovanju gospodarstva v državi kažejo, da se je pri delitvi ustvarjenega dohodka končno nekaj vendarle premaknilo na bolje, pa ta izboljšava še ne opravičuje prevelikega optimizma. Zato ker kljub prednosti, ki jo imajo v delitvi skladi za krepitev materialne osnove dela pred vsemi vrstami porabe, gospodarstvu še vedno preveč jemljemo.

Jugoslovansko gospodarstvo je od januarja do konca septembra v primerjavi z enakim obdobjem lani doseglo za 29 odstotkov več skupnega prihodka, za 28 odsotkov več dohodka in za to porabilo 29 odstotkov sredstev. Zaposlenost v gospodarstvu Jugoslavije se je v tem obdobju povečala za 4 odstotke, produktivnost dela za tri, cene na drobno za 21 in življenjski stroški za 20 odstotkov.

Seveda pa samo odstotki o rasti premalo povedo oziroma lahko vzbujajo pretiran optimizem. Visoka rast skupnega prihodka in dohodka je plod rasti sedemodstotnega povečanja fizičnega obsega proizvodnje v gospodarstvu in znatno manj višje produktivnosti dela, precej pa tudi velike domače inflacije, saj ocenjujejo, da bo ta do konca leta dosegla stopnjo okrog 24 odstotkov. Plod le-te so tudi za 21 odstotkov višje cene na drobno v prvih devetih mesecih letos. Takih gibanj pa seveda ne gre ocenjevati preveč pozitivno in s pretiranim optimizmom, saj ne slone na elementih, zasnovanih na politiki stabilizacije. Črnogledostim pa dajejo razen inflacije posebno težo še neugodna bilanca ekonomske menjave s tujino, ki postaja vse bolj omejitveni faktor proizvodnje, če se izvoz ne bo povečal, problemi plačilne bilance, pretirano visoke zadolženosti gospodarstva in naraščanja izgub.

Za razliko od prejšnjih let, ko nam je delitev dohodka v gospodarstvu povsem ušla z vajeti, je bila ta od januarja do konca septembra letos spodbudna. Ob 28-odstotnem naraščanju dohodka so se obveznosti iz dohodka in osebnih dohodkov povečale za 21.5 odstotka. Navidezno zelo ugodno razmerje, ki pa izgubi del leska ob spoznanju, da sta splošna in skupna poraba doslej izredno visoki, tako da ju gospodarstvo brez škode ne more prenašati. O tem priča dejstvo, da je ostalo gospodarstvu v devetih mesecih kljub ustreznejši delitvi kot lani samo dober odstotek več sredstev kot lani. Skoraj ves lesk pa izgubi »ustreznejše« delitveno razmerje med porabo in sredstvi, namenjenimi krepitvi materialne osnove dela, če prištejemo še dejstvo, da je prehitro naraščala tudi druga potrošnja, saj je bila v negospodarstvu v devetih mesecih letos kar za 26 odstotkov višja kot v enakem obdobju lani. Tako gospodarstvu še vedno ostaja samo 63 odstotkov vsega, kar ustvari.

Optimizem zbuja notranja delitev v gospodarskih delovnih organizacijah. V prvih devetih mesecih so ti kolektivi namenili iz čistega dohodka za akumulacijo kar 49 odstotkov več denarja kot v enakem obdobju lani, za osebno in skupno porabo pa le 27 odstotkov več. Kaže pa, da je prišla sprememba v delitvi med akumulacijo in porabo zaposlenih prepozno. Kajti, kljub temu, da je namenilo gospodarstvo Jugoslavije v devetih mesecih letos skupaj za okrog 74 milijard dinarjev za akumulacijo, mu je v resnici za akumulacijo ostalo le okrog tri milijarde dinarjev. Kajti 71 milijard dinarjev bo moralo nameniti za plačilo obveznosti za posojila, ki jih je najelo že prej.

Zaskrbljuje tudi rast izgub. V devetih mesecih letos je pridelalo jugoslovansko gospodarstvo skupaj za nekaj več kot 15 milijard dinarjev izgub, kar je polovica več kot v enakem lanskem obdobju. Izgube pa so že dosegle 2,8 odstotka vsote v tem obdobju doseženega dohodka. Z izgubo je poslovalo 7 odstotkov gospodarskih delovnih organizacij v državi, v katerih je zaposlenih devet odstotkov vseh zaposlenih v gospodarstvu Jugoslavije. Okrog 80 odstotkov vseh izgub so zabeležili v industriji in rudarstvu, med panogami pa so bile najmanj uspešne proizvodnja barvne metalurgije, živilska industrija, elektroindustrija, črna metalurgija, ladjedelništvo in nekovinska industrija.

VIKTOR ŠIREC

Zapravljanje časa

Sindikalni analitiki so v svojih pisarnah, pa morda še kje, izračunali, da je bilo lani kar 84 milijonov delovnih dni izgubljenih, ker so ljudje izostajali z dela. Izračunali so, da smo tako samo lani izgubili za 35 milijard dinarjev dohodka, za tisočkrat več dinarjev nacionalnega dohodka in da bi za te izgubljene dni oziroma neustvarjene dohodke samo v Beogradu lahko zgradili kar 6000 stanovanj več. Tarnanja nad izgubljenimi dohodki zvenijo kot oštevanje delavcev, teh naših zapravljivcev časa, ki niso in niso hoteli ustvariti toliko dohodkov, kolikor smo načrtovali stanovanj, elektrarn, tovarn in še marsičesa, kar bi radi izpeljali planerji in snovalci razvoja po svojih željah in naviđeznih potrebah.

Kaj vse bi lahko zgradili s 35,000 milijardami, vsakdo lahko izračuna kar sam. Če štejemo po številu ljudi, pravzaprav to niti ni tako veliko. Vprašanje pa je, zakaj že doslej nismo zgradili več stanovanj, ko pa smo vendar že doslej imeli dovolj denarja, in nam ga je še ostajalo, marsikod so ga porabili za druge namene. Zakaj nismo zgradili elektrarne ali kakega drugega načrtovanega in dogovorjenega objekta, da ne bi bila elektrika predraga in da ne bi preveč plačevali za druge izdelke, nam taki analitiki dejavnosti delavcev na povedo. Pa bi morali, saj delavci ne izostajajo samo z dela, ampak tudi v delovnem času ne delajo več in bolje, ker jim slabi planerji in organizatorji dela tega ne omogočajo.

Člani predsedstva sveta ZSJ so zavrnili analitično tarnanje nad »krajo časa«, ki delavce pravzaprav ošteva kot lenuhe. Saj je neki delavec takoj potožil, da so omenjeni izgubljeni dnevi pač evidentirani, v praksi pa delavec vsak dan izgubi vsaj pol ure, ko čaka na delo, ki ga organizator dela zanj iz tega ali onega razloga ni pripravil. Če seveda začnemo računati tudi s tem, pridemo do novih 84 milijonov izgubljenih delovnih dni, ki pa niso nikjer evidentirani, ker so »skriti« v delovnem času. Na tej podlagi bi lahko začeli maraton računanja z dohodki, pri tem pa bi videli delavca le kot poprečno številko, pomnoženo s poprečnim dohodkom krat itd.

Seveda ne gre za takšno računanje, temveč za stvarni položaj delavca; že zadnji kongres sindikatov je zahteval od vsake osnovne organizacije, da ima tudi odbor za varstvo pri delu, ki naj služi tudi za to, da bo delavcem delo v zadovoljstvo, ne pa napor. Sklep še zdaleč ni uresničen, kakor ni uresničena vrednost človeka po rezultatih dela, saj zanjo ne skrbijo prav organizatorji dela; ti svoje slabo delo (zamujanje z organizacijskimi posegi) kar vračunajo v norme delavcev, čeprav bi morali vpisati delavčevo čakanje na delo v svojo škodo. Tako pa dobe delavci le majhne osebne dohodke, ki ne odražajo dejanske vrednosti njihovega dela. Pa še oštevamo jih za nekaj, za kar sploh niso krivi.

Statistike kažejo tudi vse kaj drugega: v gradbeništvu, na primer, gre delavec v invalidski pokoj že po osemnajstih letih delovne dobe – takih je nad 80 odstotkov. Opozorilo pred takšnimi izkušnjami so delavci nasledili od starejših, Med mladimi je zato vedno več takšnih, ki gredo raje k zdravniku po bolniški dopust, namesto da bi šli na zdravljenje. To seveda ni nobena preventiva, saj zdravimo bolne, varovati pa bi morali zdrave. Zdravniki bi tudi radi delali, kot bi bilo prav, s polnim vplivom na ustvarjanje dohodka in potem z večjim deležem v delitvi tako ustvarjenega dohodka, če jih pri tem ne bi ovirala uradniška proračunska miselnost. Taki samozvani »varuhi« pa pravijo, da je treba delavce priganjati k delu s palico, namesto da bi jih spodbujali z dobro organizacijo dela k večjemu ustvarjanju dohodkov in torej tudi k zavzetemu sodelovanju v vseh oblikah samoupravljanja.

Še vedno je tako pri nas odprto vprašanje, kdo pri nas pravzaprav zapravlja čas, koliko časa bo to trajalo, kam torej usmerjati družbeno akcijo za boljši izkoristek družbene energije, saj je očitno, da se energija samoupravljanja še zdaleč premalo uveljavlja kot delovna spodbuda, delavci pa se s tem ne sprijaznijo; to vsekakor ni nikakršna stavka, toda izostanki z dela so pogosto resničen protest proti slabi organizaciji dela.

SLOBODAN DUKIĆ

Odprta tribuna mladih idej

Mladi pogostoma radovedno vprašujejo, kaj se je zgodilo 1968. leta. Slišali so o študentskih dogodkih iz tega leta, pa jim je kdo rekel, da je to »prepovedana tema«. Ali res obstajajo stvari, o katerih se v jugoslovanskem mladinskem tisku »sme« ali »ne sme« pisati?

To vprašanje je nedavno postalo aktualno v razpravi, ki sta jo skupaj organizirala centralni komite Zveze komunistov Srbije in Zveza socialistične mladine te republike, zdi pa se nam, da je zanimiva tudi za širšo jugoslovansko javnost. Mladinski tisk se namreč še oblikuje in si utira pot, da bo postal učinkovit instrument političnega delovanja svoje organizacije, da bo postal javna, odprta tribuna za slehernega, za njegovo kritično in pogumno besedo, za izražanje njegovih namer in želja. Vendar je vprašanje, ali Zveza socialistične mladine Jugoslavije in mlada generacija res hočeta tak tisk. Na to vprašanje še vedno ni popolnega odgovora. Tisti, ki prebirajo mladinske liste, pravijo, da je ta tisk pretežno informativne narave. Piše večidel o vsakdanjih družbenih dogodkih in mladinskih vprašanjih. Teme izbira praviloma glede na pomembnost in akutalnost dogajanja, čeprav je to splošno spremljanje dogajanja pri posameznih listih zelo različno po tematski usmerjenosti. Vprašati se je, ali je ta raznorodnost izraz vsebinske pestrosti in obilja ali pa neizenačenosti, neenotnosti v problemskem, kritičnem obravnavanju.

Mladinski tisk mora bolj kot doslej postati sestavni del življenja in dela mladih. Teme mora zajemati iz življenjskih potreb in nagnjenj mladega rodu, iz vsakdanjih dilem in problemov v tovarni, na njivi, v šoli in na fakulteti, odkrito, tehtno in kritično analizirati družbenopolitično angažiranost mladih, afirmirati aktivista, mladinca, komunista, ki se je izkazal, mladinsko delovno brigado, marksistični krog, ki uspešno delata, skratka vse tiste, ki se z delom in rezultati povzpno nad povprečje in stereotipnost vsakdanjosti, ki s svojim odločnim korakom skrajšujejo razdaljo do ciljev naše družbe.

Ali, kot je preprosto dejal neki mladinec iz Beograda: »Na straneh mladinskih listov hočem svobodno in glasno spregovoriti, povedati, kaj me tare, kaj ljubim, kaj želim, in hočem, da imajo taki listi razumevanje tudi za probleme mladega kmeta, učenca in športnika, delavca, nezaposlenega, tako študenta kot punkerja . . .«

»Kolikor vem, še noben mladinski list v Jugoslaviji ni sprožil kake konkretne akcije, ki bi združila tisoče in tisoče mladih«, pravi neka študentka. Mladinska glasila imajo neredkokdaj različna stališča do istega vprašanja, ki ga prikazujejo z različnih kritičnih vidikov. Opažamo tudi poskuse, da bi »prednjačili« v borbenosti in avantgardizmu za vsako ceno. Takšno »dajanje lekcij« vsem od kraja brez podkrepitve z argumenti je samo abstraktna kritika ali zloraba kritike.

Sama po sebi se vsiljujejo nekatera vprašanja v zvezi z vlogo, ki jo ima mladinski tisk, ko gre za družbeno kritiko. Zakaj je kritika, ki jo začenja mladinski tisk glede nekaterih splošnih družbenih tem, mnogo manj učinkovita kot tista, ki jo razvija na konkretni »idejni fronti«, ko piše neposredno, življenjsko? Kaj je s polemikami, ki bi razčistile »zadevo«, širši problem, ne le problem posameznika? Zakaj se v take polemike ne vključi več mladih intelektualcev?

Ne da bi hoteli dajati nauke, naj pribijemo, da mora radoveden, prodoren mladostni duh iskati odgovore na mnoštvo odprtih vprašanj, dilem in nasprotij, ki ga obdaja. Mladinski tisk mora odpreti prostore za takšno uveljavljanje.

BORKO DE CORTI

Prihranek pri roki

Prihranki, ki jih v Mariboru dosežejo z različnimi izboljšavami in izpopolnitvami, dosežejo znesek okrog 23 milijonov dinarjev. Če pa bi to dejavnost razvili na raven industrijsko razvitih dežel, bi se prihranki po nekaterih primerjalnih ocenah povečali na okrog 700 milijonov dinarjev. To pa je že lepa vsota denarja, večja, kot je letna poraba za graditev družbenih stanovanj v mestu pod Pohorjem.

Prav v iskanju izboljšav so doseženi rezultati porazni, škoda pa je najbrž neprecenljiva. V Mariboru, podobno pa to velja za vso deželo, pride na sto zaposlenih delavcev samo 0,81 izboljševalnega predloga, medtem ko, denimo, v ZDA kar 36 predlogov na sto zaposlenih. Čeprav je to primerjava z eno od najbolj razvitih dežel v svetu, pa je vendarle zaostanek na tem področju prehud. V množičnem iskanju izboljšav nas Združene države prehitevajo za več kot štiridesetkrat, ZRN več kot za desetkrat, Avstrija več kot za petkrat in podobno.

Takšno capljanje za razvitimi in manj razvitimi deželami pa je povsem nerazumljivo, če vemo, kakšno je razmerje med vloženim in dobljenim denarjem. Računi namreč kažejo, da ni boljše naložbe, ki bi se tako obrestovala, kot je prav na področju izboljševalne dejavnosti. Vložen denar prinese kar deset nadaljnjih dinarjev, s čimer se ne morejo pohvaliti niti najrazumnejši investitorji.

V Mariboru sicer v nekaterih delovnih organizacijah dosegajo nadpovprečne rezultate: v Strojni 19 predlogov na sto delavcev, v tovarni stikalnih naprav 13, v Elektrokovini 4, v TAM 2, vendar so rezultati najpomembnejših mariborskih delovnih organizacij v primerjavi s podobnimi v svetu še vendarle preskromni.

Tudi na področju izumiteljstva niso rezultati nič kaj rožnati. Za primerjavo: medtem ko pride en izum letno na 869 Japoncev, na 1170 Švicarjev, 2027 vzhodnih Nemcev, 2460 Čehoslovakov, 3230 Američanov, 3318 Avstrijcev, pa pride komajda na vsakih 20.000 Jugoslovanov po en izum. Nekaj bolj optimistično sliko nam daje primerjava, da pri nas namenjamo 1,2 odstotka bruto družbenega proizvoda za raziskovalno dejavnost, ZDA 5, Japonska 3,7, ZRN 2,9. Republiška raziskovalna skupnost za prihodnje leto načrtuje 2 odstotka bruto družbenega proizvoda za raziskovalno dejavnost, kar bo za naše gospodarstvo veliko breme.

Nekatere mariborske organizacije, med njimi je tudi SOZD Elkom, trošijo za raziskovalno dejavnost okrog 2 odstotka skupnega prihodka. Na prvi pogled je to kar precej, vendar je v primerjavi s podatki o podobnih organizacijah v tujini takšen delež vendarle majhen, saj gre tam tudi šest in še več odstotkov v ta namen.

V Mariboru, enem od naših največjih industrijskih središč, kjer pride na prebivalca 3800–4000 dolarjev narodnega dohodka, so spoznali, da so na področju raziskovalne dejavnosti še neizkoriščene možnosti. Prav tem problemom so posvetili tudi posebno sejo konference ZK, kjer so se odločili za sprejem cele vrste spodbudnih predlogov. V občini namreč dela domala četrtina ali petsto raziskovalcev v republiki, ki so morda premalo izkoriščeni ali pa delajo na neustreznih delovnih mestih. S pravilno organiziranostjo raziskovalne dejavnosti, z ustreznim vrednotenjem izboljševalne in izumiteljske dejavnosti ter z večjim deležem mariborske univerze, kjer dela 120 doktorjev znanosti in sto magistrov, pa bodo tudi rezultati in prihranki večji.

● **Inkasantska vojska**

Po naših stanovanjskih blokih se tako rekoč vsak dan sprehajajo ljudje, ki zvonijo na vratih ter pobirajo naročnino, stanarino, stroške za elektriko, plin itd. Skorajda ni dneva, da ne bi na oglasnih deskah v blokih brali kakšne objave, ki nas opozarja, da bo spet na obisku inkasant. Mar je spričo vseh naših problemov s pretiranim zaposlovanjem in z neracionalnim denarnim poslovanjem še času primerno, da vzdržujemo pravo inkasantsko »armado«?

Inkasantska »diktatura« rojeva tudi grenke sadove. Če greš na dopust, če nimaš v bloku zaupnega prijatelja-soseda in če ne pustiš denarja za inkasanta, lahko zabredeš v hude težave. Sploh pa gorje, če ni nekaj mesecev naokoli nobenega inkasanta za elektriko. Lahko se zgodi, da ti jo izklopijo, ne da bi imel pri tem kakršne koli »zasluge«.

Več kot 80 odstotkov vseh teh zadev opravljajo v svetu preko trajnih nalogov v bankah ali preko položnic. Kdo pa si še lahko na primer v ZRN ali Švici privošči drage inkasante, ko pa jim primanjkuje delavcev za pomembnejše reči. In v tem pogledu imamo vsaj v Sloveniji zelo podobno zadrego.

Poizvedbe pri največjih zaposlovalcih inkasantov nas sicer prepričajo, da »armada« ni tako velika, kot bi lahko sklepali po njihovih vsepovsod navzočih sledovih. RTV Ljubljana zaposluje okoli 610 inkasantov, in ti so večinoma honorarni. Združeno elektrogospodarstvo jih ima okoli tristo, ljubljanska komunala okoli 40, stanovanjsko gospodarstvo (Stanin-vest) pa le štiri stalno zaposlene in 30 honorarnih.

Eni in drugi – razen RTV Ljubljana – se že po svoje trudijo, da bi posodobili ta način poslovanja, pa očitno vsi skupaj naletijo na trd oreh nesodobnega bančnega poslovanja. Ko prideš namreč k bančnemu okencu in razložiš, da bi rad plačeval s trajnim nalogom RTV naročnino, stanarino in drugo, te prej čudno pogledajo, kot pa da bi ti ponudili najugodnejše rešitve. Le kakšen odstotek ali dva štejejo tisti srečneži, ki so si uredili življenje brez inkasantov.

Načelno seveda ne bi smeli udrihati po inkasantih. Prav tako načelno pa moramo bančnim službam in zaposlovalcem inkasantov zastaviti vprašanje, kdaj bodo posodobili poslovanje. V prid velike večine občanov.

ANTON RUPNIK

Amerika pričakuje odločitev za rakete

Washington se obnaša, kot da je že odločeno, da se bo Zahodna Evropa odločila za proizvodnjo novih raket – Negotove posledice odločitve

OD NAŠEGA NEWYORŠKEGA DOPISNIKA

NEW YORK, 11. decembra – Ameriški vrh, ki se že tedne ukvarja z iransko krizo, si niti tik pred zasedanjem atlantskega pakta v sredo ni hotel dati dosti opravka z vročo temo – kaj bo z jedrskim orožjem za Evropo.

Washington se pravzaprav obnaša, kot da je zadeva zanj rešena. Jimmy Carter je nizozemskemu in norveškemu premieru – edinima tujima gostoma, ki ju je v tem obdobju sprejel v Beli hiši – prejšnji petek rekel, da pričakuje od zaveznikov »soglasno odločitev« za proizvodnjo novega ameriškega jedrskega orožja in za to, da ga sprejmejo.

Vendar Washington ni šel docela preko pomislekov in dvomov nekaterih evropskih držav. Napovedal je, da bodo potem, ko bo sprejet sklep o proizvodnji 600 manevrirnih raket in raket tipa pershing, ZDA pripravljene zmanjšati pošiljko tega orožja v Evropo, če bi se medtem pokazalo, da je Sovjetska zveza pripravljena zmanjšati število svojih najsodobnejših jedrskih raket, naperjenih v evropske cilje.

Cyrus Vance se danes mudi v Bruslju z nalogo, prepričati kolege v zahodni vojaški zvezi, da nimajo druge izbire. Kakor kaže, nima za to pravih argumentov, ki jih sicer tudi doslej ni bilo slišati. Glavno je, da je Sovjetska zveza poskrbela za obsežno modernizacijo svojega jedrskega orožja, namenjenega »evropskemu prizorišču«, in je zdaj nič ne sili, da bi se resno pogajala, temveč samo hoče pogajanja zavleči v neskončnost.

Kakor je že rekel ameriški obrambni minister: »Ker imajo Rusi vsako našo raketo za agresivno, vsako svojo pa za miroljubno, nimamo razloga, da bi jih vpraševali in prosili za dovoljenje, kaj naj storimo.«

Podoba evropske jedrske situacije je seveda zelo mračna, če jo gledamo z ameriškega vidika. Atlantska zveza ima jedrsko orožje, ki so ga vpeljali v Evropo pred dvema desetletjema, zdaj pa je to orožje dozdevno postalo bolj nevarno za te države kakor za Sovjetsko zvezo. Ravnotežja ni mogoče izmeriti v številkah, pravijo Američani. Washington napoveduje, da bo tisoč teh zastarelih raket umaknil, kakor hitro bo atlantska zveza sklenila, da sprejme nove. Sovjetska zveza pa je medtem dozdevno omajala stanje na evropski celini z uvedbo rakete SS-20, ki seže 2500 milj daleč in lahko hkrati zadene tri najbolj oddaljene zahodnoevropske cilje. Stanje je domnevno omajano tudi zaradi novega sovjetskega nadzvočnega bombnika.

Vojaški analitiki opozarjajo na obsežnost sovjetske modernizacije jedrskih sil in si v številkah predstavljajo žrtve jedrskega spopada v Evropi: medtem ko so – trdijo – leta 1955 računali, da bi imela zvezna republika Nemčija 1,5 milijona mrtvih in 3 milijone ranjenih, lahko sovjetsko jedrsko orožje, namerjeno na Evropo, zdaj domnevno ubije s prvim udarcem 100 milijonov ljudi.

Ob tej grozljivi sliki dozdevne sovjetske premoči pa opozarjajo na to, da posledice odločitve atlantske zveze ne bodo tako dramatične za odnose med Zahodom in Vzhodom, kot je bilo to morda posneti iz prejšnjih sovjetskih izjav, da bo odločitev »razbila temelj sporazumevanja v Evropi«. Američani ugotavljajo, da je varšavski pakt na svojem nedavnem zasedanju v Berlinu omilil prejšnje sovjetske reakcije s tem, da je napravil razloček – po tukajšnjih ocenah precejšen – med »sprejetjem« in »uresničitvijo« sklepa o modernizaciji jedrskih sil atlantske zveze, Torej vrat za pogajanja niso zaloputnili, se glasi sklep iz tega,

Ali pa bo kdaj prišlo do teh pogajanj, je odprto vprašanje, ko pa je zdaj še manj jasna usoda sporazuma o strateškem orožju, ki sta ga Leonid Brežnjev in Jimmy Carter sprejela maja letos na Dunaju, SALT-2 je iz »najpomembnejšega vprašanja Carterjeve administracije« postal tema, o kateri ni umestno razpravljati »v tem ozračju« iranske krize. Nasprotniki sporazuma in ciniki pravijo, da Robert Byrd, voditelj demokratične večine v senatu, ni odložil razprave o SALT-2 zaradi ozračja, ampak zato, ker lahko računa samo s 55 namesto s potrebnimi 67 glasovi v prid temu sporazumu,

Odločitev atlantske zveze o novem orožju in potrditev SALT-2 pa sta tesno povezani in medsebojno pogojeni. Kajti niti tisti zahodni Evropci, ki so za novo orožje, niso za to, da bi se skazilo tisto, kar je bilo že dosženo v pomirjevanju razmer v Evropi. Ameriški nasprotniki SALT-2 pa ne prikrivajo, da hočejo sporazum pokopati med drugim tudi zato, da bi imela Sovjetska zveza, ki zadeva na nove probleme na svoji zahodni meji, manj proste roke za boj z Ameriko za vpliv v »tretjem svetu«.

Iranska kriza je »zamrznila« vsako politično razpravljanje na vrhu, čigar bonton zahteva strnitev okoli predsednika, ki je v takšnih razmerah vrhovni poveljnik. Nič zanesljivega torej ni mogoče uganiti o dolgoročnejšem političnem kontekstu odločitve atlantske zveze.

To odločitev sicer ocenjujejo kot »najpomembnejšo v vsem desetletju«. Ocenjevalci seveda dokaj različno sodijo o tem, kakšne bodo posledice, če bo novo jedrsko orožje v Evropi sprejeto ali zavrnjeno, Po enih se bo atlantska zveza odločilno utrdila, če sklep sprejme, oziroma bo odločilno omajana, če sklep zavrne. Po drugih gre vsekakor za nevarno odpiranje novega kroga oborožene tekme v Evropi, nevarno zlasti zaradi manevrirnih raket. Te se izmikajo preštevanju in nadzorstvu in zato že iz tehničnih razlogov pomenijo hud udarec pogajanjem, Analitiki, ki so bolj pripravljeni upoštevati sovjetsko občutljivost, posebej opozarjajo na nevarnost, ki nastaja s tem, da ZR Nemčija na svojih tleh prvič dobiva jedrsko orožje, sposobno doseči sovjetsko ozemlje,

Z gotovostjo je mogoče samo napovedati, da bo ameriški vrh vse te razprave obnovil, ko se bo razpletla iranska kriza, Za zdaj prevladuje prepričanje, da bodo po tej krizi »generali in admirali dobiti od kongresa vse, kar bodo zahtevali«, Iz tega pa še ne sledi neizogibno, da bo Washington prišel do ugotovitve, da je treba Moskvo »kaznovati« z zavrnitvijo SALT-2 in zaostritvijo oborožene tekme v Evropi, »Iranska lekcija« za zdaj krepi prepričanje, da je najnujnejša vojaška naloga, opremiti sile za hitrejše intervencije na raznih koncih sveta, zlasti tistih, s katerih priteka nafta.

DRAGIŠA BOŠKOVIĆ

TELEKS informativni tehnik dela

PRIZOR Z DALJNEGA VZHODA

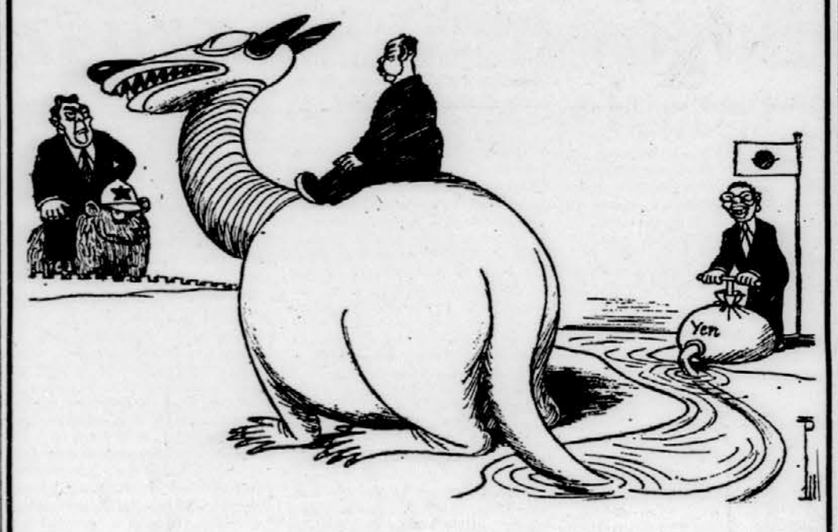

Leger, Süddeutsche Zeitung

Pritiski na male članice

Nizozemska in Danska kljub prepričevanju Washingtona in nekaterih drugih prestolnic še vedno omahujeta, katero stališče bosta zagovarjali na zasedanju NATO v Bruslju

OD NAŠEGA BRUSELJSKEGA DOPISNIKA

BRUSELJ, 11. decembra – Letošnji »atlantski teden« se je pričel v znamenju poostrenih pritiskov ZDA, Velike Britanije in visokih funkcionarjev NATO na manjše članice pakta, ki izražajo pridržke do načrta o »modernizaciji taktičnih jedrskih sil v Zahodni Evropi« (Danska in Norveška), ali pa še vedno razmišljajo o stališču, ki ga bodo zastopale v sredo popoldne, ko se bo pričelo odločilno srečanje obrambnih in zunanjih ministrov pakta.

Tako je britanski obrambni minister Francis Pym na včerajšnjem srečanju »evroskupine« (sestavljajo jo obrambni ministri vseh članic z izjemo ZDA, Kanade, Francije in Islandije), ki je običajna uvertura ministrskih srečanj NATO, pozval vse članice zavezništva, naj podpro načrt o proizvodnji in namestitvi 572 jedrskih raket, kar je po njegovem mnenju »jasen dokaz ameriške pripravljenosti, da poskrbi za obrambo Evrope«. Še neposrednejši je bil generalni sekretar pakta Joseph Luns, ki je v izjavi ob pričetku serije sestankov podaril, da je odobritev načrta nujna za nadaljnjo obrambno strategijo Zahoda glede na naraščajoči tempo oboroževanja članic varšavskega sporazuma. Po besedah Josepha Lunsa ima Sovjetska zveza že pripravljene baze za okoli 200 jedrskih raket SS-20 (še pretekli mesec so na haaškem srečanju skupine za jedrsko načrtovanje govorili o 100 do 120 raketah tega tipa).

Kljub naraščajočemu pritisku pa Nizozemska in Belgija, ki naj bi po »razporeditvi«, dogovorjeni prav na haaškem srečanju, sprejeli po 48 »manevrirnih raket«, še vedno nista sprejeli dokončanega stališča. Nizozemski premier Dries van Agt, ki je konec tedna obiskal Bruselj, Rim, London in Washington, je bil skupaj z zunanjim ministrom van der Klaauwom včeraj še v Bonnu, kjer mu je kancler Schmidt zatrdil, da bo ZR Nemčija privolila v svoj delež raket, tudi če se Nizozemci izrečejo proti.

Toda to ne olajšuje pritiska, ki se zgrinja nad nizozemsko krščanskodemokratsko-liberalno koalicijo. Iz izjav, ki prihajajo z druge strani oceana, je jasno čutiti, da ZDA želijo, da vseh predvidenih pet članic sprejme nove rakete, morebitne negativne odgovore pa štejejo med znamenja »razpok«, v atlantskem zavezništvu. Van Agt je v Bonnu razgrnil kompromisno rešitev, po kateri bi Nizozemska poslala v ZRN še eno brigado, v zameno da ji ni treba sprejeti raket. »Njenih« 48 »manevrirnih raket«, bi NATO razdelil med Britanijo, Italijo, ZRN in Belgijo (če se bo le-ta odločila zanje), Nizozemci pa so pripravljeni finančno sodelovati pri vseh stroških, ki bi jih imeli, če bi sami sprejeli rakete.

Kot trdijo v tukajšnjih krogih bonska vlada ne nasprotuje takšni rešitvi, a vprašanje je, ali je nova formula sprejemljiva tudi za nizozemske politične stranke. Liberalci, ki edini podpirajo načrt o modernizaciji raketnih sil NATO, utegnejo omenjeni predlog razlagati kot zavrnitev ter z izstopom iz koalicije povzročiti vladno krizo, kakršnakoli druga rešitev, ki bi zvenela pritrdilno za načrt NATO, pa bi sprožila interpelacijo socialistov, demokratov in levega krila krščanskih demokratov, ki so v petek odnesli prepričljivo zmago nad vladno koalicijo in zahtevali odločen »ne« v Bruslju. Danes dopoldne je tiskovni predstavnik socialistične stranke dela v radijskem razgovoru znova poudaril, da njegova stranka zahteva odložitev sklepa o raketah, pričetek pogajanj in če čez dve leti ne bi bilo otipljivih rezultatov, bi znova sklepali o raketah.

Nič manj zapleten ni položaj v Belgiji, kjer so se vse stranke

JOSEPH LUNS – Nove rakete nujne za nadaljnjo obrambno strategijo

vladne koalicije sicer izjasnile, a odgovor je še vedno neznan. Krščanski socialisti (CVP) so sinoči podprli belgijsko udeležbo v jedrskem načrtu, obenem pa poudarili, da je odločitev v rokah vlade. Frankofonska demokratična fronta (FDF) pa je iznašla novo formulo. Najmanjša koalicijska stranka je načeloma za rakete, vendar za moratorij šestih mesecev. Če se dotlej ne bi pokazali izidi ali znamenja napredka pri pogajanjih, bi odločitev o raketah pričela veljati. In vlada Wilfrieda Martensa je še vedno brez jasnega stališča. Obe socialistični stranki sta (z niansami) proti raketam, krščansko socialni (prav tako z niansami) za jedrski načrt, FDF pa približno na pol poti. Vlada bo končno stališče sporočila jutri opoldne, tik pred srečanjem zunanjih in obrambnih ministrov ter domačo parlamentarno debato, ki bo prav tako posvečena raketam.

Takšen razvoj dogodkov v državah, ki jih v krogih NATO ocenjujejo kot »ključne« za ohranitev enotnosti atlantskega zavezništva, utegne v primeru neuspeha vrste dvostranskih srečanj, v katerih »razjasnjujejo stališča«, sprožiti tudi nove kompromisne formule. Med temi omenjajo tudi idejo o »paketu raket«, ministri naj bi samo potrdili načrt modernizacije in število novih raket, ne da bi posebej omenili držav, ki jih bodo sprejele. Razdelitev bi tako izvedli šele po tem, ko bi bilo znano, kam se bodo usmerila pogajanja o omejitvi oboroževanja v Evropi.

BOŽO MAŠANOVIĆ

V Sovjetski zvezi niso zaloputnili vrat

V Moskvi pričakujejo, da se bodo na zasedanju NATO odločili za rakete, kot kaže, pa kljub temu ne izključujejo nadaljnjih pogajanj

OD NAŠEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 11. decembra – Ni mogoče biti hkrati za popuščanje mednarodne napetosti, obenem pa biti za sklepe, ki peljejo k vojaški konfrontaciji, piše »Pravda« na predvečer zasedanja sveta NATO, kjer naj bi padla odločitev, ali bodo na evropskem zahodu sprejeli ameriške rakete pershing in manevrirne rakete.

To je sklepna misel izredno obširnega komentarja, v katerem »Pravda« opisuje stališča evropske socialne demokracije glede namestitve ameriških raket. Dodano je še opozorilo, da »stoji socialna demokracija pred resno izbiro«.

Seveda vzbuja največje zanimanje, ali je sovjetsko stališče do tistega, kar naj bi jutri sklenil svet NATO, še takšno, da bi bila zaprta vsa vrata za pogajanja, četudi bi jutri padel sklep, naj bi ameriške rakete vendarle prišle v Evropo. Tudi po današnjem pisanju sovjetskega tiska, ki skoraj celoten zunanjepolitični del posveča temu vprašanju, bi lahko sklepali, da je tak sklep možen in da ga skorajda pričakujejo. Kaj posebej pa se ne spuščajo v ugibanja, ali ga bodo v NATO povezali s kakšnimi posebnimi pogoji, za katere se na primer zavzema evropska socialna demokracija od Brandta in Kreiskega naprej.

V Moskvi prav tej socialni demokraciji pripisujejo velike zasluge za to, da je v Evropi napetost v sedemdesetih letih popustila in da so doseženi otipljivi rezultati v graditvi medsebojnega sodelovanja. Mimogrede pa prileti danes tudi očitek, da taista socialna demokracija pravzaprav v svojih sklepih ni dosledna. Kajti socialistična internacionala je sklenila, da se je treba »varovati vsega, kar utegne ovirati bodoča pogajanja«.

Kako drugače si je namreč moči razložiti stališče na primer zahodnonemške socialne demokracije, ki je v bistvu zavrnila sovjetski predlog o takojšnjih pogajanjih, se sprašuje »Pravda«. Podobno stališče zagovarjajo po mnenju »Pravde« tudi italijanska socialistična stranka in še nekatere. Komentator ugotavlja dvojnost v stališčih evropske socialne demokracije. Po eni strani so načrti NATO vzbudili resno nasprotovanje v njenih množicah in skrbi, ali so načrti NATO res v interesu miru. Po drugi strani pa vrsta zelo vplivnih strank Evrope daje svoje ime in s svojo avtoriteto podpira načrte Pentagona. Dvojnost je po komentatorjevem mnenju očitna. Vendar ni zapisal, da pogajanja tudi kasneje ne bi bila možna.

Kakšno je sovjetsko stališče tik pred zasedanjem sveta NATO, je morda še najbolj videti iz danes objavljenega skupnega sporočila ob nenadnem obisku predsednika norveške delavske partije. V Moskvo je priletel namreč v petek zvečer in se je ob koncu tedna srečal s sovjetskimi voditelji na »zelo visoki ravni«. V skupnem sporočilu je povedano le, da se je v ponedeljek srečal s članom politbiroja Mihailom Suslovom in s kandidatom za člana politbiroja CK KPSZ Borisom Ponomarjovom. Iz tega sporočila je zlasti zanimiv naslednji stavek: »S strani KPSZ je bilo opozorjeno, kako nevarno bi bilo, če bi svet NATO sprejel sklep o proizvodnji in razmestitvi novih oblik ameriškega raketno jedrskega orožja v Zahodni Evropi – to bi namreč utegnilo pomeniti resen udarec politiki ‚razrjadke'.« Ni besedice o tem, da kasnejša pogajanja ne bi bila možna.

Po kaj pa je predsednik norveških socialistov pravzaprav prišel v Moskvo, je razvidno iz tistega dela skupnega sporočila, v katerem je razloženo stališče norveške partije. Pravi namreč, da morebitni sklep sveta NATO »ne bi imel avtomatičnega značaja, ampak bi vključeval tudi kakovostno neodtujljivi predlog o skorajšnjem začetku pogajanj«. Steen je prišel potemtakem povedat, da bi bila vrata za pogajanja tudi na oni strani kljub vsemu odprta.

Po tiskovni konferenci, ki jo je imel sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko neposredno po koncu svojega uradnega obiska v Bonnu, je bilo moč razumeti, da Sovjetska zveza odklanja možnost pogajanj, če bi se v NATO dogovorili o namestitvi ameriških raket. V odgovoru na vprašanje novinarja vzhodnonemške agencije ADN dva tedna kasneje Gromiko ni bil več tako nepopustljiv. Vsekakor pa je v tukajšnjih krogih vzbudila največjo pozornost tista polovica stavka, ki je zapisana v sporočilu z berlinskega zasedanja komiteja zunanjih ministrov držav varšavskega dogovora. Tam je rečeno, da so udeleženci zasedanja izjavili, da bi »sprejetje sklepa o proizvodnji in namestitvi novih vrst ameriških raketno jedrskih sredstev srednjega dometa v Zahodni Evropi – in uresničitev takega sklepa – spodkopala temelje za pogajanja«. Dodatek je v »uresničitvi takega sklepa«.

Vrata so torej še odprta.

VLADO JARC

MALI OGLASI
061/28 111

Politično obarvani argumenti

V ZR Nemčiji so morebiten sklep NATO o novih raketah nehali utemeljevati s stvarnimi dokazi – Dramatično poudarjanje usodnosti sklepa za zahodno solidarnost

OD NAŠE BONSKE DOPISNICE

BONN, 11. decembra – Namen oborožiti vojaško organizacijo NATO s sposobnimi manevrirnimi raketami srednjega dometa, kar po mnenju številnih strokovnjakov prinaša novo obdobje v »tehnološkem« oboroževalnem tekmovanju na svetovni ravni, so v Zvezni republiki Nemčiji že prenehali upravičevati s stvarnimi dokazi. Sklep ministrov držav NATO v Bruslju utemeljujejo zvečine z dokaj izrazitimi simboličnimi političnimi argumenti: prvič, sklep naj bi pokazal, kako enoten je NATO in kako priznava vodilno vlogo ZDA, drugič, predsednik Carter naj bi si utrdil položaj nasproti domačim »jastrebom«, ko bo šlo za ratifikacijo sporazuma SALT-2 in utrdil »zaupanje v vodilno vlogo ameriškega predsednika v zahodnem svetu« ter tretjič, postopek »popuščanja napetosti« bo laže premakniti, če bo Zahod »ustrezno močan in odločen«.

Dvoumnosti novega oboroževalnega podviga, zaradi katerega je kancler Schmidt v lastni socialno-demokratski stranki sprožil postopek odločanja o privrženosti in zahteval »demonstrativno podporo« za svojo politiko, so se doslej uspešno skrivale za navedbami o novem sovjetskem orožju, ne da bi bile navedbe v podtekstu celotne zahodne strategije tako imenovanega gibčnega odgovora na morebitno nevarnost. Ko so navajali podatke o novih sovjetskih raketah, na primer sploh niso omenjali, da je delno zaostajanje na tem oborožitvenem odseku posledica drugačne izhodiščne strategije na Zahodu. ZDA, ki naj bi po tej strategiji nevtralizirale sovjetsko jedrsko moč, so svoje rakete s srednjim dometom postavile zvečine na podmornice, v skupno vsoto pa so štele tudi zmogljivosti Velike Britanije in Francije. Edino merilo, ki je obveljajo v ZR Nemčiji, je trditev, da je (ali bo v petih oziroma desetih letih) nastopilo neravnotežje moči v osrednji Evropi in da je zlasti ZR Nemčija postala »siva cona.« Specifična potreba ZR Nemčije, ki ni brez zveze z odklonom političnega življenja v desno in proti politiki »popuščanja napetosti«, se je častovno in vsebinsko prekrila s prav tako notranjo potrebo predsednika Carterja dokazati svojo odločnost in avtoriteto.

Zadeva se je zapletla šele potem, ko se je pokazalo, da omenjeni poudarjeni politični elementi veljajo v resnici zlasti za ZR Nemčijo in njeno trenutno razlago procesa »popuščanja napetosti«, ne pa tudi brezpogojno za manjše države, članice NATO.

Kot zagotavljajo strokovnjaki, je novo v sovjetski oborožitvi kakšnih 75 manevrirnih raket (znane z imenom SS-20) in 40 do 60 bombnikov (vrste »backfire«). Glede na to, da je sovjetska jedrska strategija v evropskem osrednjem prostoru že vrsto let slonela na podobnem orožju (raketah SS-4 in SS-5), novo orožje, čeprav izpopolnjeno, nikakor ni spremenilo razmerja moči. Spremenilo se je le na enem odseku in da bi pobili te vrste dokazov, so v zadnjih dneh vrgli zagovorniki »doslednega ravnotežja moči« v obtok še eno trditev. »ZDA ne bodo ogrozile jedra svojega naroda zato, da bi branile Zahodno Evropo«, se glasi trditev, ki v bistveni meri spreminja celotno dosedanjo strategijo zahodne obrambne organizacije. Če bi jo razvili, bi pomenilo, da se zahodnoevropska in ameriška strategija ločujeta, s tem se oborožitveni napori podvojujejo in posledic za popuščanje napetosti ni težko predvideti.

Najbolj propagandni del kampanje za oborožitev očita partnerjem pomanjkanje zavezniškega duha in postavlja z dramatičnimi besedami na preskušnjo »zahodno solidarnost«. Poudarjanje usodnosti sklepa je tako pretirano in opremljeno s toliko simboličnimi stranskimi pomeni, da je v zadnjem času že velika izjema, če se v kakšnem časopisu še pojavi kakšna skeptična izjava in še ta navadno prihaja od drugod. V tedniku »Spiegel« je na primer nizozemski socialno-demokratski poslanec de Vries izrazil sum, da v ZR Nemčiji pretiravajo, ko dramatizirajo nevarnosti, in predvsem, da je skrajno nenavadno dokazovanje, po katerem se bo laže razorožiti potem, ko bo NATO sprejel sklep o novi oborožitvi.

MOJCA DRČAR-MURKO

Kdo je močnejši

Po podatkih mednarodnega instituta za strateške študije v Londonu je pod poveljstvom NATO v Zahodni Evropi 7000 taktičnih jedrskih konic. Število vozil za te konice presega 3000 (letala, rakete in havbice). Vozila so razporejena po vseh državah članicah, razen v Luksemburgu. Toda jedrski eksplozivi je v ameriških rokah, razen nekaj britanskih orožij (Francozi imajo tudi svoje jedrsko orožje v Franciji). NATO ima precejšnje število orožij majhne jakosti. Povprečna jakost bomb je 100 kiloton in raketnih konic 20 kiloton.

Sovjetska zveza je v okviru varšavske zveze razmestila na ozemlju članic lanserje za razne rakete zemlja-zemlja in letala, sposobna prenašati jedrska orožja. Večina vzhodnoevropskih držav ima lanserje za rakete kratkega obsega, toda ni znamenj, da bi SZ dala članicam varšavske zveze tudi jedrske konice. Sovjetske rakete in letala velikega dosega pa so razmeščene v SZ.

V te dokaj skromne sile se vpleta orjaška raketna sila obeh super sil. Primerjava strateških sil kaže (prve številke se nanašajo na SZ, številke v oklepaju na ZDA): strateški bombniki 135 (417); medcelinske rakete 1.477 (1.054); podmorniške rakete 1.015 (656); podmornice, oborožene z medcelinskimi raketami 90 (41).

Toda zahodnoevropske članice NATO vznemirjajo zlasti sovjetske rakete srednjega dosega. Ne toliko starejše SS-5 (90 in SS-4 (500), temveč najnovejše mobilne SS-20, ki so jih Rusi razmestili že 120 oziroma 200, kot trdi Joseph Luns, in so dosti bolj točne od SS-4 in SS-5. Njihov doseg znaša približno 4000 kilometrov. Namestitev ameriških pershingov-2 in krilatih manevriranih raket srednjega dosega (približno 4000 kilometrov) naj bi bil odgovor Zahoda zlasti na SS-20. Zato zahodnoevropske članice NATO tako vztrajno poudarjajo, da se je ravnotežje med njimi ter SZ in varšavsko zvezo odločno nagnilo na stran Vzhoda. Moskva prav tako odločno zanika te trditve in poudarja, da je v sedanjem trenutku doseženo globalno ravnotežje.

»ISTRA AUTO« UMAG – TOZD
»TRANSPORT« Vrh bb

proda na

JAVNI LICITACIJI

osebno vozilo znamke cimos citroën, tip D – super, registrska številka PU 380-80, letnik 1974, brezhibno

Vozilo si lahko ogledate ob delavnikih od 7. do 15. ure na dvorišču TOZD »Transport«.

Licitacija bo 14. decembra 1979 od 11. do 12. ure.
Izklicna cena je 100.000 dinarjev
Udeleženci licitacije morajo vplačati varščino v znesku 5.000 dinarjev.
Pravico do sodelovanja na licitaciji imajo pravne in fizične osebe, ki so vplačale varščino.

Prodaja bo potekala po sistemu videno-kupljeno.
Kupec mora vplačati vozilo v 5 dneh od dneva licitacije, v nasprotnem primeru bodo menili, da je odstopil od nakupa in izgubi pravico na povračilo varščine.

Če kupec ne bo prevzel vozilo v 5 dneh, bo moral plačati ležarino 60 dinarjev dnevno od dneva izteka roka.
V začetni ceni ni vračunan davek na promet.

Kupec mora pri prevzemu vozila pregledati vse podatke, ker naknadnih reklamacij ne bodo upoštevali.
Ostala pojasnila dobite po telefonu: (053) 72-547.

11-10335

V ŽARIŠČU

Začasna rešitev krize

Glasovanje o raketah je rešilo Italijo pred globoko vladno krizo, vendar je poslabšalo položaj Cossige in pokvarilo odnose med strankami. Vlada se bo lahko predstavila v Bruslju s širokimi pooblastili, kar bo zagotovilo Italiji zaupanje tradicionalnih zaveznikov, toda ob vrnitvi bo našla zapletene odnose. Sedanjo napetost povzroča predvsem bližajoči se kongres krščanske demokracije, ki bo konec januarja, in pa način, s katerim se voditelji te stranke pripravljajo nanj. Še pred kakšnim mesecem sta bili možni dve varianti: prva – prepričati socialiste, naj vstopijo v vlado peterico in cena za to bi bilo predsedniško mesto za Craxija; drugič – sprejeti vlado demokratične solidarnosti s sodelovanjem komunistov... Če Cossiga ne bo vzdržal do 30. januarja, bo položaj poln neznank. Ali bo krščanska demokracija vseeno oklicala kongres? Kako bo vplivala možna vladna kriza na potek kongresa? Ali bo še vedno mogoče poenotiti zahteve »prosocialističnih« in »prokomunističnih« delov krščanske demokracije? Ali bomo imeli junija poleg upravnih tudi nove politične volitve? In kako se bomo v tem času borili proti inflaciji? Zdaj retorično vprašanja bodo postala aktualna, če bo Cossiga padel.

Neodločni Nizozemska in Danska

Zvezni kancler Helmut Schmidt pričakuje, da je po njegovem pogovoru z nizozemskim ministrskim predsednikom van Agtom jasno, ali je mogoče predlog o oborožitvi NATO sprejeti v nespremenjeni obliki na seji ministrskega sveta organizacije. Nizozemska in Belgija sta tisti dve državi NATO, ki jima povzroča pritrditev omenjenemu predlogu največ težav.

Iz dobro obveščenih virov se je izvedelo, da je prišel holandski premier na lastno željo v Bonn, da bi kanclerju Schmidtu razložil svoj težavni položaj in poskusil najti formulo za enotno odločitev. Schmidt je holandskemu premieru zagotovil, da mora tudi sam, že zaradi obljube na nedavnem kongresu lastne stranke, narediti vse, da bi bil sprejet tudi drugi del sklepa, ki zadeva prihodnja pogajanja in nakazuje možnosti razorožitve. Tudi ameriška stran, ki upa v uspeh bonskih posredovalnih korakov, je sporočila, da jemlje pogajalsko komponento jutrišnjega sklepanja na svetu NATO »zelo resno.«

»Süddeutsche Zeitung«, München

Privlačne izkušnje

Seminar o jugoslovanskih izkušnjah v samoupravljanju – Novi pogledi italijanske levice – Težavno iskanje poti v socializem

OD NAŠEGA RIMSKEGA DOPISNIKA

RIM, 11. decembra – Spoznavati ne pomeni posnemati; proučevati neki družbeno-politični in gospodarski model ne pomeni, da je ta model primeren za presajevanje v povsem drugo politično in gospodarsko okolje. S temi uvodnimi besedami, ki so jih izrekli tako Adriano Guerra, namestnik direktorja Gramscijevega inštituta, kot Paulo Buffalini, član direkcije KPI, ter Renato Zangheri, komunistični župan Bologne, se je pričel 3-dnevni seminar o »samoupravljanju v jugoslovanski izkušnji.«

»Spor z jugoslovanskimi komunisti – in ta spor je bil velika napaka –« je rekel bolonjski župan Renato Zangheri, »je dolga leta preprečeval bratske odnose s KPJ.« Toda to je del preteklosti; sedanjost odnosov med Zvezo komunistov Jugoslavije in KPI je povsem drugačna. Vendar je najbrž prav preteklost kriva, da so se italijanski komunisti pričeli intenzivneje zanimati za jugoslovansko samoupravljanje razmeroma pozno. Pa ne zato, da bi ga posnemali, temveč zgolj zato, da bi ga razumeli.

Težko je strniti 23 referatov, nekaj ur trajajočo okroglo mizo in številne kuloarske pogovore in razmišljanja v novinarski članek; še posebno zato ne, ker se udeleženci seminarja – komunisti, socialisti, katoličani – niso spraševali samo o tem, kaj je jugoslovansko samoupravljanje, temveč tudi, kaj pomeni samoupravljanje nasploh za italijansko levico. Italijanski sindikat in leve politične stranke so se začele spraševati o novih oblikah industrijske demokracije in participacije delavcev razmeroma pozno, vsekakor pa šele potem, ko se je sindikat znašel v zagati in ko rezultatov bojev v tovarni ni znal izrabiti za kvalitativni preskok iz čiste konfliktnosti v višje oblike sodelovanja delavcev pri upravljanju podjetij.

Italijanski komunisti iščejo originalno pot v socializem, pot, ki ne bo podobna niti socialdemokratski izkušnji, niti izkušnjam tako imenovanih »uresničenih socializmov«. Četudi je to pot težko definirati, so zanjo vendarle značilne neke konstante: italijanski komunisti žele združiti parlamentarno demokracijo s socialističnimi elementi; KPI pristaja na zahodno vojaško in politično zavezništvo ter meni, da se lahko Italija razvija le v okviru evropske gospodarske skupnosti. Zaradi tega spreminjanje italijanske družbe, v kateri je levica s komunisti na čelu med vsemi evropskimi državami najmočnejša gonilna sila, ni mogoče brez upoštevanja nekaterih pogojev: italijanske poti v socializem si ni mogoče predstavljati brez občega evropskega socialnega in političnega napredka, brez kvalitetnega spreminjanja družbe v drugih deželah evropske skupnosti. To spreminjanje tudi ni mogoče brez sodelovanja vseh demokratičnih sil: komunistov, socialistov, socialdemokratov, naprednih katoličanov in na sploh vseh tistih sil, ki se borijo v Evropi za premagovanje anahronističnih odnosov. Prav zaradi tega italijanski komunisti neradi uporabljajo novinarski izraz »evrokomunizem«, kadar govorijo o nujnosti preobrazbe Evrope. Kajti, če obstaja evrokomunizem, obstaja tudi evrosocializem, evroliberalizem in evrokatolicizem, medtem ko je cilj KPI – in to dokazuje tudi z nastopom v evropskem parlamentu – sodelovanje prav z vsemi demokratičnimi silami in ne poudarjanje ene komponente pred drugo. Evrope prav gotovo ne morejo preobraziti sami komunisti in tega se KPI predobro zaveda.

Kot je na seminarju o jugoslovanskem samoupravljanju poudaril senator Paulo Buffalini, se italijanski komunisti zanimajo za jugoslovanske izkušnje zaradi dveh razlogov: Prvič: jugoslovanski sistem je različen tako od sovjetskega modela kot od modela parlamentarnih demokracij in gradi pogoje za resnično participacijo ljudi na vseh nivojih. Drugič: Jugoslavija je nedvomno veliko prispevala k razvoju mednarodnih donosov, k uveljavljanju politike miroljubne koeksistence, k premagovanje blokov, k razvoju neuvrščenosti in k uveljavljanju ideje o novem gospodarskem redu. Ne samo, da žele italijanski komunisti preučevati te izkušnje, temveč vedno bolj spoznavajo, da je lahko jugoslovanski primer neke vrste izhodiščna točka za iskanje originalne italijanske poti. To seveda ne pomeni, da KPI nekritično sprejema jugoslovanske izkušnje, tako kot je tudi res, da Jugoslavija ne skriva pred nikomer lastnih nasprotij in ne vsiljuje drugim svojega modela. Jugoslovanska izkušnja je po mnenju italijanskih komunistov neponovljiva zaradi več razlogov. Prvič: jugoslovanska družba je izšla iz narodnoosvobodilnega boja in revolucije; drugič: KPJ ni pristala na vodilni center komunizma, kar je privedlo do razkola med jugoslovanskimi komunisti in deželami sovjetskega tabora; tretjič: Jugoslavija se je zakoreninila v gibanju neuvrščenih. Zgodovinske izkušnje italijanskih komunistov in sedanji položaj, v katerem deluje KPI, so tako različni od poti jugoslovanskih komunistov, da bi bilo mehanično sprejemanje jugoslovanskih izkušenj nerealno in celo škodljivo.

Za italijanske komuniste je osnovni problem enakomeren razvoj celotne italijanske družbe, osnovno sredstvo za takšen razvoj pa je demokratično programiranje, pri katerem morajo sodelovati vsi razredi, vse politične sile in vse geografke regije. Eden izmed referentov na seminarju o samoupravljanju je takole definiral komunistično strategijo v preteklih letih: »Demokratično vodenje gospodarstva, decentralizacija in reorganizacija državnih struktur, utrjevanje in širjenje svoboščin, uveljavljanje socialnega in političnega pluralizma, participacija in kontrola delavcev ter državljanov«. To so elementi italijanske poti v socializem, poti, ki ni niti lahka niti jasno razvidna, niti odvisna zgolj samo od italijanskih političnih sil.

JANKO TEDEŠKO

KONUS
KONUS
SLOV. KONJICE

razpisna komisija delavskega sveta delovne organizacije KONUS

razpisuje
imenovanje individualnega poslovodnega organa

GENERALNEGA DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE

za 4-letno mandatno obdobje

Poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in samoupravnimi splošnimi akti, mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

– da ima visoko strokovno izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri
– da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj na delih s posebnimi pooblastili in odgovornostmi
– da obvlada najmanj en svetovni jezik
– imeti mora moralnopolitične vrline ter biti družbenopolitično aktiven
– imeti mora aktiven odnos do samoupravljanja in delitve po delu, do sodelavcev in do gospodarjenja z družbenimi sredstvi
– da pred imenovanjem predloži samoupravnim organom program razvoja delovne organizacije za naslednje mandatno obdobje.

Prijave z dokazili o strokovni usposobljenosti in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo na naslov: KONUS Slov. Konjice – razpisna komisija Toneta Melive 3

Rok za sprejemanje prijav poteče v 15. dneh po objavi.

11-10292

Delegati danes niso utegnili preučiti vseh novih predlogov

Odbori zvezne skupščine so ugotovili, da je zvezni izvršni svet v tolikšni meri spremenil predlog resolucije, da brez posvetovanj v svojih republikah ne morejo glasovati o njih

BEOGRAD, 11. decembra – Delegati skupščine SFRJ so danes dopoldne dobili dopolnjeno besedilo resolucije o uresničevanju srednjeročnega plana v prihodnjem letu. Kot so delegati ocenili, jim je ostalo premalo časa, da bi lahko proučili sicer zelo temeljite spremembe v resoluciji, o čemer pa bi morali konzultirati tudi skupščine republik in pokrajin. Zaradi tega je bila današnja razprava praktično preložena na jutri.

Sicer pa je danes v skupščini SFRJ zasedalo pet odborov, na vseh pa so pravzaprav prišli do iste ocene – da ZIS z dopolnitvami osnutka resolucije dejansko bistveno spreminja prvotno besedilo, o takšnih spremembah pa delegati ne morejo zavzeti stališč, na podlagi katerih bi lahko začeli usklajevalni postopek. Tako je bila v odboru za plan in razvojno politiko živahna razprava, v kateri je več delegatov zahtevalo ne samo čas, da bi predlagane dopolnitve lahko proučili, temveč da bi moral ZIS svoja pojasnila dostaviti v pismeni obliki. Tako je delegat iz Vojvodine Dušan Sekić ugotovil, da delegati ne morejo v celoti dojeti, kaj dejansko pomenijo vse predlagane spremembe. Nujno bi zato morali dostaviti tudi bilance, je rekel Sekić – pri čemer so ga podprli tudi drugi delegati – iz katerih bo razvidno, kaj na primer pomeni formulacija, naj bi v prihodnjem letu cene naraščale počasneje za 20 odstotkov glede na letošnjo rast ali na primer, da bo rast uvoza reproduk-cijskega materiala večja samo za 2 odstotka.

Delegat iz Hrvaške Berislav Šefer je prav tako soglašal s temi pripombami, dodal pa je vprašanje, s katerimi inštrumenti namerava ZIS uresničiti planirane učinke.

Uvoz omejiti na najnujnejše izdelke

V krajših izjavah so predstavniki ZIS Šukrija, Uzunović in direktor zveznega zavoda za plan Spasoje Medenica poskušali pojasniti nekatere izmed temeljnih idej, po katerih bi stabilizacija kot osnovni parameter morala biti dosežena predvsem tako, da se premiki v gospodarstvu ne bi neposredno odražali v cenah. Med številnimi ukrepi, ki jih ZIS namerava uresničiti v tej smeri, je omejevanje uvoza na najnujnejše (restrikcija uvoza vrste nepotrebnih izdelkov), nadalje varčevanje in končno zmanjšanje zadolžitev. Še vedno pa ostaja odprto vprašanje nafte, kajti, kot je pripomnil Uzunović, glede energetske bilance ni bilo doseženo soglasje ravno glede količine nafte, ki naj bi jo prihodnje leto uvozili.

Stabilizacije ne bomo dosegli brez odrekanja in žrtev

Iluzija je govoriti o politiki stabilizacije brez žrtev. Moramo se odločiti za odrekanja, da bi dosegli dejanski preokret v ekonomski politiki – je izjavil danes zvezni sekretar za finance Petar Kostić, ko je obrazlagal najnovejšo varianto gospodarske resolucije za leto 1980 oziroma spremembe v osnutku resolucije, ki jih je danes sprejel zvezni izvršni svet.

Bistveno je, da bi osebni dohodki v gospodarstvu po najnovejših predlogih zveznega izvršnega sveta v masi lahko narastli prihodnje leto nominalno največ za 18 odstotkov. Pri tem je zvezni izvršni svet upošteval nespremljiv položaj v delitvi dohodka, ki se kaže v podatku, da se 38,5 odstotka dohodka gospodarstva zajema za različne vrste porabe. Glede na to – to pa je tudi najpomembnejše – se lahko osebni dohodki v povprečju za vsako republiko in pokrajino povečajo največ za 18 odstotkov. Republike in pokrajini bodo na svojem območju glede na svojo politiko lahko uporabljale tudi različne stopnje rasti osebnih dohodkov za posamezne panoge ali grupacije. Če ma primer želimo spodbuditi proizvodnjo premoga oziroma če želimo izboljšati položaj rudarjev, potem bodo njihovi osebni dohodki lahko rasli tudi po stopnji, ki bo višja od 18 odstotkov, vendar pa bo za to rast na drugih panogah gospodarstva ustrezno nižja.

In še en pomemben predlog: izplačilo razlike osebnih dohodkov po zaključnem računu za leto 1979 oziroma tako imenovani letni »presežek« se šteje v maso osebnih dohodkov za leto 1980. Vsa izplačila skupaj torej ne smejo preseči 18 odstotkov. S tem naj bi preprečili, da bi s previsokimi izplačili v letu 1980, toda v obliki razlike za leto 1979, izigrali tako predlagane določbe resolucije.

Prihodnji teden celoten paket ZIS o omejevanju porabe

Seveda pa se najnovejši predlogi ZIS ne omejujejo samo na osebne dohodke in na preprečevanje njihove čezmerne rasti, Sredstva za skupno porabo organizacij združenega dela in delovnih skupnosti v gospodarstvu naj bi se nominalno povečala v povprečju največ za 14 odstotkov. Ta restrektivni ukrep pa naj ne bi veljal za sredstva za stanovanjsko graditev. Velja poudariti, da so se sredstva za skupno porabo v razdobju januar – september 1979 glede na iste lanske mesece povečala celo za 47 odstotkov.

Osebni dohodki v negospodarskih dejavnostih, delovnih skupnostih organov družbenopolitičnih skupnostih, bankah in v drugih finančnih organizacijah, samoupravnih interesnih skupnostih, poslovnih skupnostih in v trgovskih organizacijah pa naj bi se povečali povprečno največ za 15 odstotkov, sredstva skupne porabe pa v povprečju za 10 odstotkov.

Petar Kostić je danes napovedal, da bo prihodnji teden zvezni izvršni svet sprejel celoten »paket« ukrepov, ki obravnavajo na restriktiven način vsa področja porabe.

Proračuni družbenopolitičnih skupnosti so že sedaj prenapeti

Tudi delegati odbora za tržišče in cene zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ se niso mogli izjaviti o spremembah in dopolnitvah osnutka resolucije, ki ga je pripravil ZIS, ker so jim bile spremembe dostavljene neposredno pred začetkom seje.

Vendar pa je bilo na seji slišati pripombe delegatov glede realnosti uvajanja novih kompenzacij, ker so proračuni družbenopolitičnih skupnosti že tako prenapeti. Prav tako je bila izražena rezerva glede opravičenosti »zamrznitve« udeležbe trgovine v prometu z blagom, izražena pa je bila tudi bojazen, da bi z administriranjem na področju cen lahko samo povečali ...

V odboru zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ za vprašanja manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin so opozorili, da resolucija poudarja, da se morajo politične skupnosti posebej angažirati, da bi spodbudile proces združevanja dela in sredstev v skladu z določili zakona o stalnih sredstvih zveznega sklada.

Izvajanje sklepov konference neuvrščenih v Havani

Odbor zveznega zbora za zunanjo politiko obravnaval predosnutek sklepov, ki naj bi jih skupščina SFRJ sprejela v zvezi z izvajanjem sklepov konference neuvrščenih v Havani. Delegati so soglašali, naj bi predosnutek poslali republiškim in pokrajinskim skupščinam ter drugim pristojnim organom, zato da bi lahko na podlagi njihovih mnenj začeli pripravljati dokončno besedilo tega dokumenta. Kot pričakujejo, naj bi dokončni predlog sklepov predložili zveznemu zboru konec prihodnjega meseca. Delegati so izrazili potrebo, naj bi hkrati s tem dokumentom zvezni izvršni svet predlagal skupščini tudi predlog konkretnih ukrepov, in aktivnosti glede izvajanja sklepov konference neuvrščenih, tako da bi oba dokumenta lahko obravnavali na istem skupščinskem zasedanju.

Na današnji seji, ki ji je predsedoval Nijaz Dizdarević, je odbor sprejel tudi besedilo predloga priporočila zveznega zbora o izvajanju in nadaljnjem izgrajevanju politike zaposlovanja. Poglavje tega dokumenta, v katerem so obravnavani problemi naših delavcev, zaposlenih v tujini ter problemi njihovih družin, je odbor podrobno obravnaval že na prejšnji seji, zaradi česar je predlog sprejel skoraj brez razprave. Delegati so namreč ugotovili, da so bila vsa njihova stališča ustrezno upoštevana v tem dokumentu.

Člani odbora so prav tako poslušali izčrpno poročilo o razvoju odnosov naše države z ZDA in Albanijo, o čemer sta poročala dosedanja jugoslovanska veleposlanika v Washingtonu oziroma v Tirani Dimče Belovski in Trajko Lipkovski. Prav tako so sprejeli poročilo o obiskih delegacij skupščine Jugoslavije parlamentoma Alžira in Češkoslovaške, poleg tega pa so obravnavali še več tekočih vprašanj iz pristojnosti odbora za zunanjo politiko.

FEDJA ZIMIĆ in Tanjug

Republiški proračun na trdnih nogah

Ukrepi SIS za smotrno porabo družbenih sredstev za potrebe proračuna

LJUBLJANA, 11. decembra – Podatki o dotoku sredstev v republiški proračun in nekatere SIS kažejo, da je dinamika dotoka sredstev v zadnjih mesecih ugodnejša, kot je bilo planirano. Skladno z našo družbeno-ekonomsko usmeritvijo o izgrajevanju odnosov na področju menjave dela med tozdi s področja gospodarstva in družbenih dejavnosti ter racionalnejšim trošenjem družbenih sredstev za potrebe republiškega proračuna so republiške skupnosti in organi že ukrepali. V skladu s priporočili in sklepi zborov skupščine SRS je zato skupščina raziskovalne skupnosti že ustavila vplačilo akontacije prispevka za raziskovalno skupnost za prejšnji mesec. Podoben ukrep pripravlja tudi skupščina izobraževalne skupnosti. Izvršni svet skupščine SRS pa je že naročil SDK, da obvesti vse davčne zavezance, da za ta mesec ne vplačajo akontacije za davek iz dohodka TOZD.

Se je gospodarska politika sprijaznila z nestabilnostjo

Aleksander Bajt meni, da bo za stabilizacijo treba popraviti tečaj dinarja ter umiriti rast proizvodnih stroškov in povpraševanja – Omejiti tudi porabo SIS

LJUBLJANA, 11. decembra – Nesmiselno je sicer pričakovati, da bi težave našega gospodarstva in družbe nasploh, že zato, ker se vlečejo že vrsto let, mogli odpraviti kar v prihodnjem letu. Vendar je tudi res, da so se nekatera neskladja tako poglobila, da bo nekaj treba narediti. Potemtakem bi moglo tudi prihodnje, torej 1980. leto, ki je prelomno že po tem, da pomeni začetek novega desetletja, biti prelomno morda tudi po tej plati. Ta prelom pa ne bo lahko doseči, ugotavlja v zadnjih gospodarskih gibanjih, ki jih izdaja ekonomski inštitut ljubljanske pravne fakultete, Aleksander Bajt.

Naše gospodarstvo si, pravi, zastavlja za prihodnje leto razmeroma skromne cilje. Industrijsko proizvodnjo bi radi povečali za 5 odstotkov, cene na drobno za 17 odstotkov, radi bi imeli manjši zunanjetrgovinski primanjkljaj kot letos itd. Po Bajtovem mnenju ti skromni cilji dokazujejo, da naša gospodarska politika ne pozna pravih gospodarskih in političnih prijemov, s pomočjo katerih bi uresničila sicer dobro izbrane resolucijske cilje.

Res se je najbolj preprosto sklicevati na zunanje težave, na primer, da se je nafta močno podražila, pravi Bajt. Vendar letošnja podražitev nafte v resnici predstavlja le petino letošnjega skupnega povečanja jugoslovanskega uvoza. Pol toliko kot se je letos povečal jugoslovanski uvoz nafte pa se je letos povečal tudi jugoslovanski uvoz kmetijskih pridelkov, torej uvoz dejavnosti, ki vsekakor ima komparativne prednosti. Razen tega prebivalstvo na cene kmetijskih pridelkov ni posebno občutljivo, pripravljeno je zanje plačati skoraj vsako ceno.

Tudi dogajanja v svetovnem gospodarstvu so vplivala na naše gospodarske dosežke. Vendar Bajt je prepričan, da je treba ukrepati predvsem doma in da so možnosti za to pravzaprav skoraj neomejene. To velja še zlasti za ukrepe gospodarske politike, ki so po njegovem mnenju najbolj učinkoviti in lahko dolgoročno veliko prispevajo k resnični ustalitvi našega gospodarstva. Gospodarska politika bi morala, pravi, predvsem popraviti tečaj dinarja ter umiriti rast proizvodnih stroškov in rast povpraševanja.

V zadnjem času je velikokrat slišati, da samo popravek tečaja naše valute k boljšemu gospodarjenju in k večji konkurenčnosti našega blaga na tujem ne bo veliko prispeval. Vendar Bajt meni, da v primeru, ko gospodarstvo očitno popravkov tečaja ni sposobno povezati z učinkovitimi notranjimi ukrepi, ostane pač sam popravek tečaja, seveda ne kot enkraten ukrep, ampak kot dolgoročno prilagajanje. Brez tega bo po njegovem mnenju tudi težko zasnovati našo zunanjo trgovino na novih temeljih in težko bo uveljaviti višje in dolgoročnejše oblike gospodarskega sodelovanja s tujino. Bajt zavrača tiste, ki trdijo, da devalvacija samo še pospeši inflacijo. Smisel takega ukrepa je tudi v tem, pravi, da uredi nekatere odnose med cenami.

Cene v Jugoslaviji največ upravno nadzorujejo. Če prevlada ocena, da družba nima moči za poseg v rast stroškov, predvsem stroškov dela in davkov ter prispevkov, potem je treba res uveljaviti upravi nadzor kot del ukrepanja na tem področju. Vendar pa je Bajt prepričan, da bi naša družba le morala zbrati sile za to, da bi to področje bolj samoupravno obvladovala. Zato predlaga, da bi zdajšnje upravno zaviranje rasti cen nadomestili z odločnim posegom v rast stroškov dela in družbene nadgradnje in z uvedbo podrobnejšega načrtovanja končnega povpraševanja. Bajt se zavzema za to, da bi rast nominalnih osebnih dohodkov v gospodarstvu in v družbeni dejavnostih povezali z rastjo realnega proizvoda.

Skupne osebne dohodke naj bi namreč tudi vezali na skupni realni proizvod – še zlasti za posamezne delovne organizacije – in osebne dohodke na zaposlenega na storilnost dela. Vezava osebnih dohodkov na denarni dohodek nas namreč po Bajtovem mnenju vključuje v večni krog inflacije. Seveda pa bi taka sprememba, za katero se zavzema zlasti dolgoročno – kratkoročno je upravni nadzor nad cenami za stabilizacijo še najbolj učinkovit – pripeljala tudi do nekaterih težav. V nekaterih organizacijah združenega dela je mogoče ustvarjeni proizvod povečati tudi z uvajanjem na videz novih izdelkov. V nekaterih organizacijah sodijo, da njihovega dela ni mogoče izmeriti. Število le-teh bi se zmanjšalo, pravi Bajt, če bi predpostavili, da se v prehodnem obdobju do stabilizacije njihova delovna storilnost ni povečala. Drugim bi bilo moč osebne dohodke vezati na rast družbene produktivnosti.

Predlagana sprememba bi, pravi Bajt, lahko pripeljala tudi do nekaterih pretresov. Utegnilo bi se zgoditi, da bi realni osebni dohodki padli za politično nevzdržne odstotke. To bi bilo moč začasno ublažiti z določitvijo odstotka povečanja osebnih dohodkov.

Vezava rasti osebnih dohodkov na rast realnega proizvoda pa seveda ne bi vplivala samo na hitrost povečevanja proizvodnih stroškov, ampak tudi na povpraševanje. Res pa je, da na to vplivajo tudi prihranki in posojila. Bajt se zavzema še zlasti za uskladitev razvojnih načrtov družbenih skupnosti z rastjo realnega družbenega proizvoda. Zdajšnje neposredno proračunsko plačevanje potreb teh skupnosti, pravi Bajt, je krivo zato, da imajo nekateri velike presežke, drugim, pa denarja manjka. Bajt zato predlaga, da naj bi denar pritekal na račune pri SDK, skupnosti pa bi ta denar porabljale v skladu s poprej sprejetimi razvojnimi načrti.

Kar zadeva izvoz, pravi Bajt, bomo seveda izvažali vse, kar bo le mogoče in to ima lahko tudi škodljive posledice. Na spremembe v izvozu bi sicer mogli odgovoriti doma. Vendar Bajt meni, da za to naša gospodarska politika še ni usposobljena. Kar pa zadeva naložbe, bi seveda njihov obseg morale določati zmogljivosti uvoza in proizvodnje investicijskega blaga. Če gospodarstvo nima lastnega dovolj lastnega denarja, si ga izposodi. Vendar Bajt opozarja, da naložbe oziroma njihovo plačevanje ne bi smelo povečevati inflacije.

VESNA BERTONCELJ-POPIT

Milijoni za bolniško

Odstotek izostankov z dela se je v prvih devetih mesecih povzpel že na 4,86 odstotka – V tem času smo izgubili 9,5 milijona delovnih dni

LJUBLJANA, 11. decembra – Odstotek bolniških izostankov z dela zadnjih deset let sicer postopno, zato pa nezadržno raste, prav tako pa tudi število zaposlenih, ki zaradi bolezni, nesreče pri delu ali nege družinskega člana ostajajo vsak dan doma, »na bolniški«. Ko se je začelo to desetletje, je bilo 4,21 odstotkov zaposlenih na bolniškem dopustu. Naslednje, 1971. leto se je poslednjič zgodilo, da je ta odstotek padel in to na 4,07, nato pa so bolniški izostanki vsako leto večji, tako da smo v letošnjih devetih mesecih dosegli že 4,86 odstotno izostajanje, medtem ko je še lani znašalo 4,73 odstotkov.

Ta zdravstveno, še bolj pa ekonomsko zaskrbljujoča bilanca pomeni, da v Sloveniji v povprečju letos vsak dan izostane z dela 41.271 zaposlenih, kar je okrog 2.500 več kot lani. Pri tem naj povemo, da v teh številkah niso zaobsežene ženske, ko izostanejo z dela zaradi nosečnosti in porodov, ker vodijo to statistiko posebej. Rastoč, visok odstotek tudi pomeni, da je bilo za 849.589 zaposlenih v letošnjih devetih mesecih napisanih v 956,498 primerih odobritev za bolniški izostanek z dela.

Povprečno je bil torej sleherni po tej številki več kot enkrat na bolniški, praktično – ker le niso bili najbrže vsi ljudje bolni – pa to pomeni, da so bili zelo številni posamezniki dosti več kot enkrat to leto na bolniški. Ker statistika tudi pove, da traja povprečna dolžina bolniškega dopusta okrog 10 dni, je bilo torej zaradi bolezni, nesreč in nege družinskih članov v naši republiki izgubljenih za proizvodnjo in drugačna delovna mesta dobrih devet in pol milijona delovnih dni.

Tak je položaj v Sloveniji, podobno slab ali pa še slabši v vsej državi, in to je bil nedvomno utemeljen razlog, da so sindikati ocenili nezadržano rast bolniških izostankov za skrajno kritično ter za resno oviro pri prizadevanjih za gospodarsko stabilizacijo.

Če hočemo – in to moramo – trend bolniških izostankov zasukati v nasprotno smer, v zniževanje, zmanjševati gospodarsko škodo, ki nastaja skozi to postavko, je v povprečnih podatkih nujno treba vedeti nekatere izrazite značilnosti. Te pa so na območju Slovenije naslednje: to leto je bilo vsak dan največ odsotnih z dela v ljubljanski regiji, kar 5,38 na 100 zaposlenih, najmanj pa na območju Nove Gorice 3,86. Med tistimi regijami, kjer več izostajajo so še Ravne – 5,27, Koper – 5,07, med tistimi z nižjimi odstotki pa Murska Sobota – 3,95 odstotka. Tu so tudi edini izostanke znižali nasproti lanskemu letu.

Naslednja stvar, ki vzbuja skrbi, je stalen porast izostankov zaradi nege družinskega člana, kar je v praksi najpogosteje pri materah, ki ostanejo po nekaj dni doma takrat, ko jim otroka zaradi obolenja ne vzamejo v varstveno ustanovo. Tudi teh primerov je letos več kot lani, lani več kot predlanskim. Približujemo se 200 tisoč primerom. Če izostanke še naprej analiziramo, je očiten tudi stalen porast zaradi nesreč na poti na delo in z dela ter v prometu na sploh, edino zniževanje pa je zaznati pri nesrečah na delu, kjer število nezgod že nekaj let pada, kar gre nedvomno v prid bolj sistematičnemu varstvu pri delu.

Taki so torej glavni statistični podatki, za njimi pa moramo iskati predvsem razloge, zakaj so tako neugodni, če hočemo položaj bistveno presukati in izostanke spraviti v meje, ustrezne objektivnemu zdravstvenemu stanju prebivalstva.

Povsem jasno in razumljivo je, da bo določeno število zaposlenih vedno bolnih in zavarovanje, izplačilo nadomestila osebnih dohodkov za čas bolezni, je ena izmed osnovnih pravic socialne varnosti zaposlenih. Pri tem pa je nadvse pomembno, koliko je teh izostankov in ali res zaobsegajo dejansko bolne ljudi.

Iskati je treba torej drugje. Največkrat se v sooočenju s to problematiko opiramo na preozko stališče, da je vse okrog bolniških izostankov od začetka do konca odvisno od zdravnika, ki izpolni listke za tak dopust. Res je, da glavna peza odgovornosti leži na ambulantnem zdravniku, predvsem v obratnih ambulantah in res je tudi, da morda v strahu pred tveganjem, odmeri tak dopust prehitro in prelahko. Toda to je le en vidik v širšem kompleksu. Na dolžino bolniškega dopusta namreč prenekaterikrat vpliva slaba organiziranost v zdravstvu in prešibka kadrovska zasedba. Imamo le nekaj zdravnikov medicine dela, ki lahko z večjim znanjem odločneje presojajo, ali je bolnik potreben dopusta ali ne. Imamo tako zastavljeno specialistično službo, da čaka bolnik na sprejem tudi po tedne dolgo – ta čas pa je prenekateri v bolniškem staležu, čeprav bi bil ta lahko pol krajši, če bi mu bolezen hitro diagnosticirali in takoj začeli z najustreznejšim zdravljenjem.

Ob tej strogo zdravstveni plati, pa ostaneta še dva motiva, odločujoča v vprašanju: bolniški dopust ali ne?!

Prvi zadeva združeno delo, odnose v temeljnih organizacijah, njihovo gospodarsko stanje, stopnjo pravične delitve dohodkov, njih lastno skrb za delavce, za pogoje dela, dalavsko rekreacijo itd. Gre skratka za celo paleto vprašanj, katerih odgovor se tudi kaže v številu izostankov.

Če namreč delavec pri svojem delu naleti na nerazumevanja, neurejene odnose – si neštetokrat išče izhod v ambulanti. Živčni pretresi, nezadovoljstvo, vse to z odrazom na zdravstveno stanje, dostikrat pogojuje več bolniških, kot pa jih je v urejenih delovnih organizacijah. Slab gospodarski položaj včasih celo sili tozde, da iščejo izhode na računu bolniških izostankov.

Kaj pa posameznik, kako je ta »motiviran« za pritisk s svoje strani, da bi zdravnika prepričal o nujnosti dopusta? Samo denarno nadomestilo mu ni v stimulans, saj je pri dohodkih nedvomno prizadet. Nadomestilo je nižje od rednih osebnih dohodkov, po odstotkih in po izračunu, ki sloni na povprečju prejemkov iz minulega leta. To delavcu bistveno tanjša kuverto s prejemki. V finančni prid mu je le, če se zdrav pretihotapi na bolniško, kadar poprime z delom doma, na polju, pri zidavi, pri »fušu«, ali kakšnem drugem donosnejšem poslu.

Ko torej sindikati zelo odločno in resno pozivajo k temu, da zaustavimo in zmanjšamo izostajanje z dela, bo nujno treba pogledati na to problematiko s te širše plati, pridobiti za skupna prizadevanja ne le zdravstveno službo, temveč tudi zaostriti ta vprašanja v delovnih organizacijah. Z vseh vidikov, strožje kontrole in doslednejšega uveljavljanja boljših odnosov, bolj sistematične skrbi za zaposlene.

MARIJA NAMORŠ

Predstavništvo Inex Adrie tudi v Sarajevu

SARAJEVO, 11. decembra – Iz Sarajeva bo zdaj mogoče petkrat tedensko z letali Inex Adria v Ljubljano. Tu so namreč odprli, na najbolj prometni mestni ulici, v Ulici maršala Tita, novo predstavništvo slovenskega letalskega prevoznika. Petkrat na teden bo mogoče iz Sarajeva z letali IA tudi v Skopje, v Titograd pa trikrat na teden.

Inex Adria je povezala glavno mesto BiH tudi s tujino: iz Sarajeva bo mogoče z njenimi letali leteti v Duesseldorf, Hannover, Hamburg, Stuttgart in Frankfurt.

I. V.

Ali ste že pomislili na novoletno darilo? Letos za to res ni zadrege. Predlagamo vam, da tistim, ki jih imate radi, podarite »Zdravje«. Vse kar je treba storiti, je zelo enostavno. Izpolnite naročilnico in darilo že prihaja. Še pred novim letom bo obdarjeni sprejel lično čestitko, na kateri mu bomo sporočili, kdo mu je za novoletni dar poklonil »Zdravje« za eno, dve ali celo več let. In že v prvih dneh leta 1980 bo v njegovem nabiralniku tudi revija, ki ga ne bo razveselila le enkrat. Vsak mesec na novo. Priložnost, kakršne doslej še ni bilo. In seveda bo vsak novi naročnik dobil enomesečni bioritem zastonj.

Prosim, da pošljete položnico za plačilo naročnine na moj naslov:

NAROČAM REVIJO ZDRAVJE

ZA priimek in ime

ptt št. ime pošte

ulica h. št.

datum rojstva dan mes. leto

Podpis

Izrežite in pošljite na naslov: Naročnine, Gradišče 14, 61000 Ljubljana.

»Sigma« Žalec, TOZD Sanitarnih sten montaža Zabukovica

odproda po sklepu delavskega sveta TOZD št. 29 naslednja rabljena osnovna sredstva:

1. **tovornjak OM Titano, nosilnost 12 ton, za izklicno ceno 100.000 din**
2. **prikolico Gorica, nosilnost 15 ton, za izklicno ceno 45.000 din**
3. **prikolico gozdna Tehnostroj nos. 5 ton, za izk. ceno 15.000 din**

Odprodaja bo na sedežu TOZD dne 22. 12. 1979 ob 8. uri. Pravico do sodelovanja na licitaciji imajo vse fizične in pravne osebe. Interesenti morajo pred pričetkom licitacije položiti na blagajni DO kavcijo ali deponirati ček v višini 10% izklicne vrednosti.
Fizične osebe plačajo na izlicitirano ceno pripadajoč prometni davek.
Ogled sredstev je mogoč vsak dan na sedežu TOZD.

11-10309

Vojna pošta 2050 Ljubljana

razpisuje

RAZPIS

za sprejem na specializacijo zdravnike in diplomirane farmacevte v Vojno bolnišnico Ljubljana, naslednjih specialnosti:

- **splošna kirurgija 4 (štiri)**
- **interna medicina 2 (dva)**
- **radiologija 1 (eden)**
- **ortoped 1 (eden)**
- **nevropsihiatrija 2 (dva)**
- **otorinolaringologija 1 (eden)**
- **oralna kirurgija 1 (eden)**
- **anesteziologija 1 (eden), kandidira lahko tudi ženska**
- **splošna medicina 1 (eden)**
- **medicinska biokemija 1 (eden), kandidira lahko tudi ženska**

POGOJI:
1. končana medicinska fakulteta, za biokemijo farmacevtska fakulteta s srednjo oceno od 4,0 ali 8,0 in višjo
2. končan zdravniški – farmacevtski staž
3. opravljen strokovni izpit
4. znanje enega svetovnih jezikov
5. kandidati ne smejo biti starejši od 30 let
6. prednost imajo kandidati, ki so končali študij medicine z odličnim uspehom in končali šolo rezervih sanitetnih starešin
7. moralnopolitična neoporečnost
8. Po končani specializaciji morajo kandidati obvezno ostati v službi v JLA v svojstvu aktivne vojaške osebe ali civilne osebe najmanj toliko časa, kolikor je trajala specializacija.

Nadrobne pravice in obveznosti med ustanovo in specializanti bodo urejali s posebno pogodbo, ki jo bodo sklenili pred začetkom specializacije.

Kandidati razpisa morajo ponudbi priložiti življenjepis (napisan na obrazcu, ki ga dobijo v kadrovski službi Vojne bolnice Ljubljana), potrdilo o končani fakulteti z obvezno oznako srednje ocene, potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu, dokaz o znanju tujega jezika in zdravniško spričevalo.

Kandidat lahko kandidira za dve specialnosti (pod a in b).
Razpis velja 15 dni od dneva objave.
Ponudbe s potrebnimi dokumenti pošljite Vojni bolnici Ljubljana.

11-10332

Komisija za medsebojna razmerja delavcev

Osnovne šole Komenda-Moste Moste 40, 61218 KOMENDA

OBJAVLJA
proste delovne naloge:

učitelja angleškega jezika

za določen čas od zaposlitve do 30. 6. 1980 (kandidatki nudimo sobo)

Zaposlitev je možna takoj.

Ponudbe z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite na gornji naslov.
Objava velja do zasedbe.

11-10338

GASILSKA BRIGADA LJUBLJANA Vojkova 19

OBJAVLJA PROSTA DELA IN NALOGE

25 GASILCEV

Kandidati morajo biti KV gasilci
Kandidatom, KV delavcem drugih strok, starim do 25 let, nudimo možnost prekvalifikacije

Približni osebni dohodek 8.200,00 din

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Delo v turnusu. Poskusno delo en mesec.
Stanovanja niso na voljo.

11-10326

Razpisna komisija

Vzgojnega zavoda v Gorenjem Logatcu

objavlja prosto delovno nalogo

vzgojitelja.

Sprejmemo diplomante Pedagoške akademije smer MVO, lahko je pedagog, psiholog ali socialni delavec.
Zaposlitev je za nedoločen čas. Kandidat bi moral pričeti z delom najpozneje 15. januarja 1980. Preizkus dela traja 3 mesece. Pogoj je tudi uspešno opravljen psihološki preizkus.
Osebni dohodek po pravilniku.

11-10325

Koruza in rejske stiske

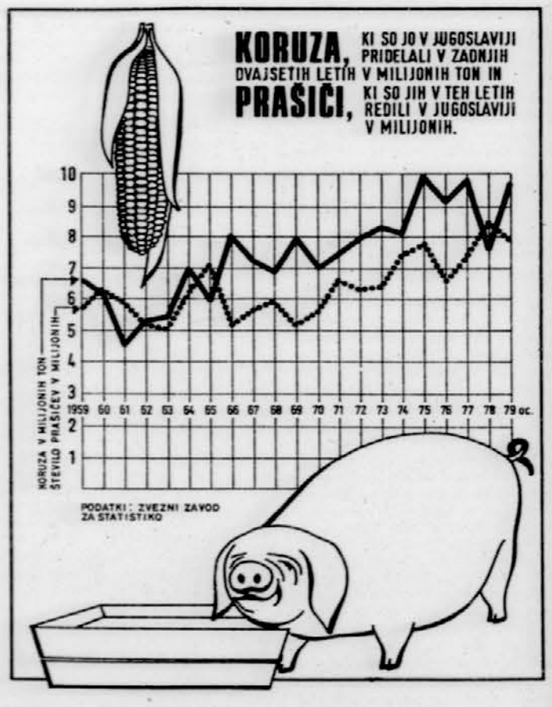

Jugoslavija je v zadnjih letih postala ena največjih evropskih pridelovalk koruze. K temu prispevajo poleg ugodnega podnebja, tudi nove domače sorte in obilno gnojenje. Seveda pa pri tem ne gre pozabiti tudi spodbudne odkupne in prodajne cene, saj je pri nas koruza dražja kot pšenica, drugje v svetu pa je ravno narobe.

Koruzo pri nas manj uporabljajo za hrano in gre v glavnem za krmo. Kljub takšni ceni, pa jo kmetje neradi prodajajo, ker z njo zaslužijo še več, če jo pokrmijo prašičem in jih potem prodajo. Zato in zaradi visoke cene ter uvoznih omejitev prihajajo do pogostih rejskih stisk in pomanjkanja tudi drugih vrst mesa. Pa tudi v prašičereji prihaja do velikih padcev, ki jih nekateri pripisujejo nekakšnim štiriletnim krogom, drugi pa špekulacijam oziroma izsiljevanju s koruzno in mesno ceno. Opozoriti pa velja, da število prašičev ugotavljajo vsako leto že sredi januarja, pridelek koruze pa seveda šele v jeseni.

Čeri delovnih razmerij

Samoupravni akti včasih niso v skladu z zakonom o delovnih razmerjih – Tedaj posreduje ustavno sodišče – Dopust po 6 mesecih dela

LJUBLJANA, 11. decembra – Pri urejanju delovnih razmerij se marsikdaj v temeljnih organizacijah ali delovnih skupnostih pojavijo odprta vprašanja. Največkrat jih hitro rešijo. To velja posebej tam, kjer so s samoupravnimi akti primerno in jasno uredili to področje. Drugače pa je, če so delavci sprejeli take samoupravne določbe, ki jih zakon o delovnih razmerjih ali drugi zakoni ne dovoljujejo. V teh primerih posreduje ustavno sodišče, če se odloči, da bo začelo postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti spornih določb.

V zadnjem času je slovensko ustavno sodišče obravnavalo dva primera, ki sodita na področje urejanja delovnih razmerij. Prvi zadeva člen pravilnika o delovnih razmerjih TOZD Iveral v sestavi DO LIK Kočevje. Ustavno sodišče je z odločbo razveljavilo 98. člen omenjenega pravilnika. Kaj je določal? Veljal je predvsem za tiste delavce, ki so odšli na odslužen vojaškega roka. Zanje in za vse druge, ki jim nastopi mirovanje pravic in obveznosti pri delu in iz dela, je uvedel posebne pogoje glede pravice izrabe rednega leta dopusta. Predpisoval je namreč, da so lahko ti delavci izrabili najmanj polovico letnega dopusta, če je nastopilo to mirovanje v prvi polovici leta, ves dopust pa so lahko izkoristili le takrat, ki je nastopilo to mirovanje pravic v drugi polovici leta.

Taka določba je torej po svoje krojila pravico do plačanega letnega dopusta, saj zakon o delovnih razmerjih pravi, da si vsak delavec pridobi pravico do izrabe letnega dopusta, najmanj po šestih mesecih nepretrganega dela. V samoupravnem splošnem aktu je lahko celo predvideno, da je ta rok krajši, vendar večina teh aktov upošteva šestmesečni rok.

Drugače povedano seveda to pomeni, da tudi tistim delavcem, ki v določenem letu odidejo na odslužen vojaškega roka, pripada cel eltni dopust, čeprav jim začnejo pravice in obveznosti pri delu ali iz dela mirovati februarja ali marca. Pogoj je le, da so prej nepretrgano delali vsaj šest mesecev.

Drug primer, ki ga ustavno sodišče še ni rešilo, saj je sedaj sklenilo, da bo začelo postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti, obravnava poskusno delo. V pravilniku o delovnih razmerjih TOZD Motorna kolesa tovarne Tomos je med drugim zapisano, da delavcu preneha delovno razmerje tudi v primeru, če se med poskusnim delom ugotovi, da ta človek zdravstveno ni sposoben za odpravljanje del in nalog. Sodišče združenega dela v Kopru, ki je predlagalo ta »ustavni spor« je ob tem navedlo, da delavcu, ki med poskusnim delom zboli, tako da ne more opravljati del in nalog, za katere je bil izbran, ne more prenehati delovno razmerje.

Ustavno sodišče pa bo v postopku, kakor je napovedalo, ocenilo predvsem, če sporni pravilnik ureja le način uresničevanja pravic, obveznosti ali odgovornosti, ki naj bi jih delavci vsebinsko uredili v samoupravnem sporazumu o združevanju dela delavcev v tozdu. S tem v zvezi pa tudi, če je bil celoten pravilnik sprejet z osebnim izjavljanjem, kakor zahteva zakon o združenem delu.

ALENKA LESKOVIC

Izdatnejši delež sončne in biokemične energije

V bilanci jugoslovanskih energetskih potreb v prihodnjem letu je ostalo neusklajeno le še vprašanje uvoza nafte – Del energije bomo celo izvozili

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 11. decembra – Predlog energetske bilance Jugoslavije za prihodnje leto je takorekoč nared. Odprto je ostalo deloma le še vprašanje uvoza nafte. Sporne niso možnosti uvoza, temveč plačilo nafte, je danes izjavil predsednik zveznega komiteja za energetiko Stojan Matkalijev. O predlogu tega komiteja je razpravljal tudi že medrepubliški komite za plan in razvoj. Ugotovil je, da ni skoraj nobenih razlik v pogledih na energetski razvoj v prihodnjem letu,

Lani smo uvozili 12 milijonov ton nafte, letos pa predlagajo, da bi prihodnje leto kupili 12,5 milijona ton ter še 0,8 milijona ton za rezervo in druge potrebe. Matkalijev meni, da glede tega ne bo velikih nesporazumov, čeprav so nekateri zaskrbljeni, ker uvoz povečujemo. Ob tem pa se pojavljajo tudi predlogi, da bi naj uvažali več surove nafte in manj naftnih derivatov. Tako bi zmanjšali izdatke, saj je surova nafta cenejša. Letos pričakujejo tudi težave glede cene nafte, ki bi se naj povečala za 15 odstotkov. To je kaj tvegana napoved ko vemo, da smo letos planirali povečanje cen za 14 odstotkov, dejansko pa se je nafta podražila za 67 odstotkov.

Na današnji tiskovni konferenci je bilo tudi rečeno, da je predlog jugoslovanske energetske bilance za prihodnje leto pripravljen na podlagi bilanc republik in pokrajin, kar doslej ni bila praksa, temveč so te bilance služile le za usklajevanje med organizacijami združenega dela v energetiki in za medsebojno izravnavanje med republikami. Od tod optimizem, da bistvenih odstopanj od tega predloga ne bo. Na tiskovni konferenci pa so tudi sporočili, da bo zvezni komite za energetiko pripravil skupni zakon o energetiki. Obenem bo predložil tudi razveljavitev sedanjega zakona, ki velja samo za elektroenergetiko, kar bi naj prispevalo k poboljšanju razmer na tem občutljivem področju.

Zvedeli smo tudi, da bo 22. decembra stekla nafta po jugoslovanskem naftovodu, s čimer se bodo zmanjšali precejšnji stroški sedanjega transporta. V uporabo prihaja tudi že plinovod, računajo pa tudi na precejšnje koristi od krožnega električnega daljnovoda. Našteti energetski vodi nas povezujejo s sosednimi in evropskimi državami.

Predvidoma bomo v Jugoslaviji prihodnje leto potrebovali 950 milijonov kilovatnih ur električne energije, kar je za 8,7 odstotka več kot letos. Če bo padavin dovolj, bomo lahko elektriko celo izvažali. Premoga bomo rabili 54 milijonov 200 tisoč ton (povečanje za 19,9 odstotka). Koksa bomo potrebovali 3 milijone in 20 tisoč ton. V Zenici bodo namreč dobili novo visoko peč, obeta pa se še več takih porabnikov. Koks bomo pridelovali iz premoga za koksiranje. Tega bomo uvažali, saj je tako ceneje. Surove nafte potrebujemo 16 milijonov in 700 tisoč ton (0,8 odstotka več kot doslej), naftnih derivatov pa 17 milijonov 906 tisoč ton (za 2 odstotka več). Naravnega zemeljskega plina bomo rabili 4 milijarde in 600 tisoč normalnih kubičnih metrov ali za 39,4 odstotka več kot lani, obenem pa še 250 milijonov kubičnih metrov sintetičnega plina.

Ker bomo nekatere vrste energije imeli predvidoma več, kot jo bomo lahko porabili, v zveznem komiteju za energetiko načrtujejo, da bomo lahko tudi izvažali. Na tuje bi naj tako prodali milijardo in 606 milijonov kilovatnih ur električne energije, 300 tisoč ton premoga, 920 tisoč ton naftnih derivatov itd...

Stojan Matkalijev je v razgovoru omenil tudi prizadevanja, da začnemo v Jugoslaviji resneje uporabljati tudi nekatere nove energetske vire, s čimer bi nekoliko sprostili prenapeto energetsko bilanco. Izdatneje naj bi tako pričeli izkoriščati sončno in biokemično energijo. Te vire smo sicer doslej že uporabljali, vendar preskromno.

VIKTOR ŠIREC

Gospodarske izgube zaradi potresa

Brez požrtvovalnosti delavcev bi bile izgube v Črni gori še večje

TITOGRAD, 11. decembra (Tanjug) – Aprilski katastrofalni potres je v največji meri botroval temu, da bo črnogorsko gospodarstvo zaključilo poslovno leto s skoraj dvakrat večjimi izgubami kot lani. Obračuni o 9-mesečnem poslovanju kažejo, da v tej republiki posluje z izgubo okoli 2000 tozdov s področja gospodarstva, v katerih je zaposlenih več kot 31.000 delavcev. Dobra polovica je kolektivov iz sedmih občin, ki jih je potres najhuje prizadel. Lani je na tem, do nedavnega ekonomsko najbolj razvitem območju republike, poslovalo z deficitom komaj 20 manjših organizacij.

Povedati moramo, da bi bile izgube v krajih, ki jih je opustošil potres, še precej večje, če delovni ljudje ne bi v izredno težavnih in pogosto za življenje nevarnih okoliščinah tako rekoč brez prekinitve nadaljevali delo, kjer je bilo le mogoče.

Tudi slepi se celostno vključujejo v družbo

Zavod za slepo in slabovidno mladino praznuje 60-letnico obstoja – Vrtec in mala šola, celodnevna osnovna šola in priprava za poklic

LJUBLJANA, 11. decembra – Zavod za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani praznuje letos 60-letnico svojega obstoja. Kot priznanje za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje ter oskrbo slepe, slabovidne in lažje duševno motene slepe mladine je letos prejel tudi Žagarjevo nagrado.

Zavod je bil ustanovljen leta 1919. S prihodom oslepelih vojakov jeseni 1918. leta se je namreč pokazala potreba po oskrbi teh ljudi, hkrati pa je spomladanska ustanovitev Kuratorija za slepe v Ljubljani omogočila tudi vrnitev tistih slepih slovenskih otrok, ki so se dotedaj šolali po raznih nemških zavodih za slepe. Jeseni 1919. leta so v poslopju današnje ženske bolnice odprli že prvo slovensko šolo za slepe otroke, ki je poleg pouka in vzgoje za slepo šoloobvezno mladino in poklicne vzgoje za slepe odrasle že tedaj predvidela oddelke za učence z ostanki vida, za odrasle slepe in kooperacijske delavnice, v katerih bi delali kvalificirani slepi obrtniki. Tako so bili že tedaj postavljeni čvrsti temelji rehabilitacije slepih otrok in odraslih.

Žal pa je bila stavba v Ljubljani kmalu dodeljena drugim in slepi so se morali preseliti v Kočevje. Tam je zavod deloval v skromnejših pogojih, vendar pouk je kljub težavam potekal na ravni rednih šol. Težave v Kočevju so dosegle vrhunec jeseni 1943. leta, ko so nemški bombniki porušili polovico zavoda v vzgojno izobraževalno delo je postajalo vse težje in le zasilna preselitev zavoda pod okrilje ljubljanske gluhonemnice novembra 1944. leta ga je rešila propada.

Po osvoboditvi so se ljudje z vso vnemo lotili dela in že na začetku 1946. leta preselili zavod v sedanje prostore dekliškega in deškega doma na Langusovi ulici v Ljubljani, kjer so se učenci devet nadaljnih let usmerjali za pletarje in telefoniste. V novih pogojih se je delo v zavodu nenehno izpopolnjevalo, popoln razmah pa je doseglo 1965. leta, ko se je osnovna šola vselila v novo štirietažno poslopje, kjer so se znatno izboljšali pogoji za usposabljanje ne le slepih, temveč tudi slabovidnih otrok.

Danes usposablja zavod slepe in slabovidne otroke v predšolskem in osnovnošolskem obdobju. V njem sta vrtec in mala šola, oddelki za lažje duševno prizadete, dom in enota za pomoč slepim in slabovidnim, ki se šolajo v domačem okolju. Učni načrt je seveda prilagojen ter dopolnjen s posebnimi predmeti kot so orientacija, vaje vida in strojepisje. Pri pouku uporabljajo učbenike s povečanim tiskom, lupe in prilagojena učila, imajo pa tudi sodobna avdivizualna sredstva in druge tehnične pripomočke za slepe in slabovidne. V šolskem letu 1976/77 pa so na zavodu začeli s celodnevno osnovno šolo. V zadnjem obdobju so uvedli še kabinetni pouk in pouk orientacije ter mobilnosti za slepe.

V šestdesetih letih dela si je tako s pomočjo dobro organiziranega pouka na zavodu že prenekateri slep ali slaboviden mlad človek utrl pot v gimnazijo, fizioterapevtsko šolo, v šolo za prodajalce, vrtnarje, ali pa v Center za rehabilitacijo slepih in slabovidnih v Škofji Loki kjer se je usposobil za daktilografa, telefonista ali delavca v industriji.

Lani se je v zavodu šolalo 86 otrok, enota za pomoč slepim in slabovidnim otrokom na domu pa jih je obravnavala 98. Pedagogi, ki delujejo v tej posebni zavodovi enoti pokrivajo vso Slovenijo, tako da svetujejo staršem, učiteljem in vzgojiteljem slepih in slabovidnih otrok kako naj z njimi delajo, da se bodo znali kasneje čim bolje vključiti v normalno življenje.

Tiflopedagogi se pri tem delu ne povezujejo samo z vzgojitelji v vrtcih in pedagogi na osnovnih in srednjih šolah, ki učijo slabovidnega ali slepega otroka, pač pa tesno sodelujejo tudi z občinskimi službami za socialno delo, socialnimi skrbstvi, enotami zavoda za šolstvo, očesnimi ambulantami, klinikami, medobčinskimi društvi slepih in slabovidnih ter društvi za pomoč duševno manj razvitim.

Lani so tiflopedagogi tako ali drugače pomagali ali posredovali za približno 300 otrok z okrnjenim vidom. Toda kljub razpredeni mreži tiflopedagoške službe se še vse prepogosto dogaja, da zavod zve za slepega otroka šele ob njegovem vstopu v šolo, ko ta le težko premaguje prvošolske težave. Preko enote za pomoč slepim in slabovidnim otrokom na domu zavod za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani zato organizira tudi vsakoletne seminarje za učitelje, ki imajo v svojih razredih slepe in slabovidne učence in za starše predšolskih slepih in slabovidnih otrok, ki jih seznanijo z metodami dela in z vzgojo predšolskega slepega otroka.

ŽIVA PAULIN

»Rade Končar« bo izvažal hladilnike v ČSSR

ZAGREB, 11. decembra (Tanjug) – Zagrebška delovna organizacija »Rade Končar« je podpisala pogodbe s češkoslovaškimi trgovinskimi in proizvodnimi podjetji o petletni kooperaciji (od 1981 do 1985). Pogodbe zagotavljajo medsebojne pošiljke hladilnikov in delov v skupni vrednoti 69 milijonov.

Več za naložbe iz lastnih virov

Makedonsko gospodarstvo naj bi v prihodnjih petih letih pri investicijah sodelovalo s tretjino lastne udeležbe – Nova termoelektrarna »Bitola« bo krepko zmanjšala energetski primanjkljaj

SKOPJE, 11. decembra – Glavni okviri zastavljene politike gospodarskega razvoja SR Makedonije v obdobju 1981–1985 so: nadaljnje povečanje družbenega proizvoda v celotnem gospodarstvu za 7,5 do 8 odstotkov na leto, zaposlitev novih 120.000 delavcev v obnovljenih in na novo zgrajenih obratih, zidava elektroenergetskih objektov, ki bodo dajali dvakrat več električnega toka kakor ob koncu 1980. leta, ko bo proizvodnja narasla na 3 milijarde kilovatnih ur, kakor tudi povečanje kmetijske proizvodnje za 4 odstotke na leto.

Priprave novega srednjeročnega načrta so šele na začetku, vendar je sobranje SR Makedonije na novembrski seji že določilo njegove temeljne smernice in okvire, tako da bo politika družbenogospodarskega razvoja republike dokončno začrtana v prvi polovici prihodnjega leta. Temeljne naloge se bodo tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju, kakor poudarjajo, navezovale na splošno politiko razvoja samoupravnih socialističnih odnosov, nadalje razširitev materialne osnove za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer, večjo gospodarsko stabilizacijo, enakomernejši razvoj in krepitev obrambne sposobnosti, samozaščite in varnosti države.

Zagotoviti čim več energije, ki že leta omejuje celotni razvoj republike, bo v naslednjem petletnem obdobju poglavitna naloga. Po sedanjih izračunih bo Makedonija leta 1985 potrebovala od 6,4 do 7 milijard kilovatnih ur. Leta 1981 bo začela delati velika toplotna elektrarna »Bitola«, ki bo z dvema agregatoma s skupno močjo več ko 400 megavatov na leto dajala več ko 2,4 milijarde kilovatnih ur ali prav toliko, kot jih zdaj dajejo vse elektrarne v republiki.

Še prej, čeprav z zamudo (toda pričakovano), bo začela redno obratovati tudi toplotna elektrarna »Oslomej« pri Kičevu, z letno proizvodnjo 600 milijonov kWh. Hkrati z dogovarjanjem teh bodo začeli graditi tudi vodno elektrarno »Kozjak« na Treski in »Čebren« na Crni Reki. Ti dve elektrarni naj bi zgradili v naslednji petletki, kar pomeni, da bo Makedonija ob koncu 1985. leta lahko premogla več kot 6 milijard kilovatnih ur električnega toka.

Izdelki iz domačih surovin za izvoz

V investicijski dejavnosti v naslednjem obdobju je poleg dograditve kapitalnih objektov, kot so veliki metalurški kombinat FENI v Kavadarcih, rafinerija nafte pri Skopju, rudarsko-metalurški kombinat »Bučim« pri Radovišu in drugi, v načrtu graditev manjših in srednjih gospodarskih obratov, ki jih bodo lahko ne samo hitro postavili, ampak, ki bodo tudi uporabljali domače surovine, medtem ko bodo njihovi proizvodi namenjeni za izvoz.

Graditev novih kakor tudi obnova sedanjih obratov naj bi omogočila precej večjo dohodkovnost gospodarstva, ki mora v naslednjem obdobju zagotoviti veliko več sredstev za lastno financiranje svojega nadaljnjega razvoja. Iz prvih razprav se je že izluščila ugotovitev, ki sledi iz analiz o potrebah po bodočem investiranju: da bo moralo gospodarstvo v naslednji petletki prispevati mnogo več svojih sredstev kot doslej. Govori se že, da bi moralo gospodarstvo v bodočih naložbah sodelovati z okoli 33 odstotki svojih sredstev, to pa je v primerjavi s tem, kar vlaga zdaj, približno 2,5-krat več. V ta namen bo moralo gospodarstvo dosti bolje delati, da bi čim bolj povečalo sklade za nadaljnjo reprodukcijo.

Več žita, riža in vrtnin

Kmetijstvo, ki je tako kot industrija zelo pomembna gospodarska panoga te republike, bo tudi v naslednjem petletnem obdobju imelo pomembno mesto. Kmetijska proizvodnja naj bi se povečala na leto za 4 odstotke, to pa pomeni precej večji pridelek žita, posebno pšenice, ki so je že letos pridelali skoraj 300.000 ton, nadalje riža in vrste drugih poljščin, vrtnin in sadja. S tem bodo v veliki meri zagotovili tudi surovine za predelovalno industrijo. Zasajanje novih sadovnjakov in vinogradov kakor tudi nadaljnji razvoj živinoreje imata pomembno mesto v razvoju kmetijstva te republike v naslednjem srednjeročnem planu, ki predvideva tudi povečano mehanizacijo kmetijstva z nabavo več tisoč novih traktorjev in številnih priključnih strojev.

Razvoju drobnega gospodarstva, ki postaja iz leta v leto pomambnejše, bodo v obdobju do 1985. leta posvetili posebno pozornost, še zlasti, ker lahko drobno gospodarstvo v marsičem izpolni vrzeli v storitvah, proizvodnji majhnih serij posameznih vrst blaga, obrti, gradbeništvu, kmetijstvu itd. Po drugi strani pa lahko to gospodarstvo z zaposlitvijo večjega števila nezaposlenih, zlasti v gorskih krajih, mnogo pripomore k celotnemu razvoju vasi in s tem k manjšemu preseljevanju ljudi iz vasi v mesto.

Nedavne razprave v gospodarski zbornici Makedonije o nadaljnjem gospodarskem razvoju republike so opozorile še posebej na potrebo po večjih naložbah v trgovino, ki dobiva v novih razmerah gospodarjenja, glede na ustavno preobrazbo njenega položaja in potrebo po večji povezavi s proizvodnimi organizacijami, čedalje pomembnejšo vlogo.

Več dohodka od turizma

Prve ocene kažejo, da sredstva, ki znašajo okoli 2,5 milijarde dinarjev, še daleč ne morejo zadostiti potrebam po novih naložbah v gospodarstvu, ki je sicer doslej kljub številnim težavam pomembno napredovalo, postalo sodobnejše. Po drugi strani naj bi tudi gostinstvo in turizem doživela v prihodnjem obdobju velik napredek. Do 1985. leta bodo v to gospodarsko panogo investirali več ko 6,5 milijarde dinarjev, od tega dobre tri četrtine v družbenem sektorju. Z novimi naložbami bodo povečali sedanje število ležišč za 9000 oziroma za 50 odstotkov, s čimer se bo letni dohodek, ki ga zdaj ustvarja turizem, dvakrat povečal. To pomeni, da bosta gostinstvo in turizem na koncu 1985. leta ustvarila 3 milijarde dinarjev celotnega dohodka od domačega in okoli 40 milijonov dolarjev od tujskega turizma.

Ravno ko se je začela razprava o bodočih smernicah gospodarskega razvoja Makedonije do 1985. leta, so katastrofalne poplave v Tetovu, Skopju, Titovem Velesu, Bitoli, Kavadarcih in nekaterih drugih središčih prizadejale gospodarstvu veliko škodo. Kolikšna je, še niso dokončno ocenili. Prizadeti industriji, kmetijstvu in prometu kakor tudi za obnovo stanovanj bo vsekakor potrebna nemajhna materialna pomoč, ki bo morala biti zajeta tudi v naslednji petletni plan.

Razmišljanja ob začetku razprave o smernicah bodočega razvoja gospodarstva do 1985. leta pa se vendar ujemajo v ugotovitvi, da je treba v bližnjih letih bolj kot doslej vpreči lastne sile in pri tem spremljati izpolnjevanje zadanih nalog, predvsem v zvezi s stabilizacijo gospodarstva, ob kar največji angažiranosti in odgovornosti vseh subjektivnih dejavnikov.

KIRO MUKAETOV

Najmanj en vrtec v vsaki občini

Na Kosovu so v tem srednjeročnem obdobju zgradili številne VVZ

PRIŠTINA, 11. decembra – V prvih treh letih srednjeročnega načrta razvoja predšolskega izobraževanja in vzgoje so na Kosovu zgradili številne vrtce. Samo v prištinski občini so zgradili vrtec za 168 otrok v naselju Ulpijana, vrtec za 61 otrok v Obiliću, te dni pa so v naselju Sončni breg dokončali gradnjo vrtca, kjer bo dobilo prostor 225 otrok.

Tudi v drugih občinah pokrajine so zgradili ali pa še gradijo podobne objekte. Zgradili so jih že v Peći, Orahovcu, Suvi Reki, Kosovski Kamenici, Podujevu, Srbici in Klini, gradijo pa še dva vrtca v Gnjilanih, po enega pa v Uroševcu, Kačaniku, Vitini, Istoku, Glogovcu in Leposaviću.

Prihodnje leto bodo začeli graditi podobne objekte tudi v Vučitrnu, Dečanih in Dragašu, tako da bo do konca tega srednjeročnega obdobja vsaka kosovska občina imela vsaj po en vrtec.

M. S.

Načrt pridobivanja nafte bodo presegli

OSIJEK, 11. decembra (Tanjug) – V letošnjih enajstih mesecih so v SR Hrvaški pridobili nad dva milijona 700 tisoč ton surove nafte, kar je za 1,7 odstotka nad planom. Največje količine nafte – okrog 40 odstotkov, so pridoboli v Slavoniji. Glede na to pričakujejo, da bo presežen tudi letni načrt pridobivanja nafte na Hrvaškem v višini dveh milijonov 950 tisoč ton. Slavonija bo letos v celotni proizvodnji Hrvaške udeležena z okoli milijon 200 tisoč ton surove nafte, od česar bo naftno polje v Beničancih, ki je največje v Jugoslaviji, dalo skoraj milijon 100 tisoč ton surove nafte. V enajstih letošnjih mesecih so v SR Hrvaški proizvedli nekaj nad milijardo kubičnih metrov naravnega plina, kar je za enajst odstotkov manj od načrtovanega. Iz slavonskih polj naravnega plina so pridobili okrog 30 odstotkov proizvodnje.

Trgovci brez novcev

Blagajne mariborskih trgovcev so tako rekoč prazne in zato ne morejo graditi novih trgovin – Tudi primernih skladišč za živila ni dovolj

MARIBOR, 11. decembra – Samoprispevki za izgradnjo cest, šol in vrtcev so postali že nekaj običajnega, vendar bi bilo zbiranje denarja za postavitev trgovin s prehrambenimi izdelki nekaj povsem nenavadnega. Lahko se zgodi, da bodo morali krajani razpisovati samoprispevke za izgradnjo trgovin, če bodo hoteli v svojem naselju ali kraju izboljšali preskrbo z živili.

Mariborska trgovina, ki se ukvarja s prodajo prehrambenih izdelkov, ima tako rekoč povsem prazne blagajne. Letos je ustvarila samo 0,68 odstotka tako imenovane bruto akumulacije in če se bodo takšne razmere še nadaljevale, potem občanom ne bo preostalo drugega, kot da začnejo s samoprispevkom graditi trgovine, ki so nujne v novih naseljih in na območjih zunaj mesta.

Seveda pa pomanjkanje trgovin in problemi z rentabilnim poslovanjem niso edine težave, s katerimi se srečujejo trgovci in potrošniki. Premalo primernih skladišč za živila je že eden tistih problemov, ki jih bo kazalo najhitreje razrešiti. Vsak najmanjši zastoj pri dobavi posameznih izdelkov povzroči, da se police trgovin izpraznijo, izdelkov pa tudi ne morejo nadomestiti s tistimi iz skladišč, ko pa tega prepotrebnega prostora ni dovolj.

Tudi povezanost trgovcev s proizvajalci ni najboljša, čeprav imajo mariborski trgovci s prehrambenimi izdelki skljenjenih okrog 250 samoupravnih sporazumov s proizvajalci. Sporazumi pa so več ali manj samo formalni. Tudi z delavci so težave, saj trgovci bežijo iz trgvin, kjer imajo povprečne osebne dohodke okrog 5.800 dinarjev, medtem ko je sicer povprečni osebni dohodek v občini okrog 6.700 dinarjev.

Oskrba z mesom se je nekoliko izboljšala, čeprav je še daleč do resnično dobre oskrbljenosti. Z uvedbo začasnih ukrepov v Tovarni mesnih izdelkov in oblikovanjem intervencijskega sklada, kjer je zbran denar za kritje razlik cen mesa, so se razmere izboljšale, a se s tem ne kaže zadovoljiti. Obnoviti bodo morali klavnico, kasneje pa celotno tovarno preseliti iz Maribora v Zlatoličje, kjer bodo lahko zagotovili ustrezne delovne pogoje. Ob tem pa jih zelo bremeni 90 milijonov dinarjev posojil, ki jih je treba začeti vračati.

Bržčas pa se ne bi smele več obnoviti težave pri prevzemu živine. Enkrat je živine premalo, drugič pa je tovarna ne more prevzeti, kar se je pred nedavnim letos že tretjič primerilo. Maribor zalagajo z mesom in mesnimi izdelki tudi drugi proizvajalci. Okrog 15 jugoslovanskih proizvajalcev pa s svojimi tovornimi avtomobili dobavlja v glavnem mesne izdelke, ne pa mesa, ki bi ga potrošniki najbolj potrebovali.

V Podravju bodo morali usposobiti okrog 18.000 hektarov zemljišč, če bodo hoteli v prihodnjem srednjeročnem obdobju uresničiti načrt proizvodnje kmetijskih izdelkov. Pri tem mislijo tudi na okrog 3 tisoč hektarov neobdelanih zemljišč v družbenem sektorju v Mariboru.

BORKO DE CORTI

IZ JUGOSLOVANSKEGA TISKA

VJESNIK, Zagreb

Ne izdelujemo in ne pijemo strupa

»Da smo si takoj na jasnem: ni nam treba izdelovati umetnih alkoholnih pijač, etanol pa ni strup. To, kar je protizakonito, je označevanje pijač za naravne, če niso tako tudi narejene,« nam je rekel generalni direktor zadrske destilerije in tovarne likerjev Maraska. Tja smo prišli, ker so nas spodbudile sodbe, izrečene nedavno na seji odbora zveznega zbora za zdravstvo na rovaš izdelovalcev, ki umetno žganje deklarirajo in prodajajo kot naravno in tako ogrožajo zdravje ljudi in nezakonito polnijo svoje sklade.

Maraska uporablja kot osnovno surovino pri izdelovanju svojih likerjev višnjo marasko. Zadrska tovarna je največja tovarna sadnih sirupov v Jugoslaviji, z izdelovanjem naravnega žganja pa se ne uvršča med večje proizvajalce. S tekočih trakov Maraske prihajajo na trg tri vrste žganja: slivovka, tropinovec (»komovača«) in travarica ter vinjak, ki prav tako spada v naravno žganje, ker je izdelan iz vinskih destilatov.

»Sodbe na rovaš proizvajalcev, ki nepravilno deklarirajo svoje izdelke, se nikakor ne nanašajo na Marasko«, je odločno poudaril komercialni direktor tovarne Edo Čorić. »Naši izdelki so bili vedno pravilno deklarirani in nismo imeli zastran tega nikoli nobenih težav z inšpekcijo.«

Malo natančneje nam je o alkoholnih pijačah in njihovem izdelovanju pripovedovala diplomirana inženirka Nevenka Benini, tehnična direktorica v Maraski.

»Nam je ljubo, da so načeli to vprašanje,« pravi Nevenka Benini. »Nestrokovno napisani članki oziroma nestrokovne izjave lahko občane zavajajo, kajti če govorimo o zastrupljanju z etanolom (mimogrede povedano, tudi glicerini so špirit), potem je to že antialkoholizem. Vsaka alkoholna pijača je namreč izdelana na bazi etanola. Vprašanje je, kakšnega izvora je ta etanol. Tisti, ki se uporablja pri izdelovanju žganja, se dobiva s kuhanjem sadja, iz kakršnega nastane tudi žganje, slivovka na primer s kuhanjem sliv. Etanol, ki se pri nas največ uporablja, se dobiva s kuhanjem melase (ostanek pri predelovanju sladkorja) in iz njega, ker ni produkt sadja, ne more nastati žganje. Tam, kjer prevladuje finančni interes, pa tak industrijsko pridobljeni etanol, pomešan z raznimi surovinami, spreminjajo v žganje, ki seveda ni žganje.

Očitno je sicer, da take izdelke pod lažno oznako naravnih pijač prodajajo in ponujajo našim občanom. Izdelava je precej cenejša, v prodajnih cenah pa jih izenačujejo z naravnimi, tako da taki izdelki, to lahko mirno rečemo, prinašajo protizakonit zaslužek.«

»Smo za strog nadzor,« so nam rekli v Maraski. »Ne obračamo se na nikogar, pač pa se zavzemamo za to, da tehnološka proizvodnja in predelava potekata edino tako, kot dovoljuje zakon.«

RILINDJA, Priština:

Sodni sklep le za »okras«

Proti koncu 1976. leta so v organizaciji združenega dela Vodovod in kanalizacija v Prištini objavili razpis za dodelitev erosobnega stanovanja. Stanovanjska komisija v tej delovni organizaciji je napravila prednostni seznam, prvi na njem je bil na podlagi števila točk delavec Selman Selmani. Za zbor delavcev pa to ni bilo odločilno; stanovanje je pripadlo tretjemu kandidatu, ki je imel sto točk manj kakor prvi. Dodelili so mu ga z obrazložitvijo, da je to delavec, kakršnih organizaciji primanjkuje (tako ga je predstavil tudi zagovornik organizacije na sodišču, čeprav ima tisti delavec samo srednjo šolo). Drugi kandidat pa se je stanovanju odpovedal, ker da je, kot pravijo, »premajhno« za njegovo sedemčlansko družino.

Delavec Selman Selmani se s to odločitvijo ni strinjal in se je obrnil na sodišče združenega dela v Prištini. Izgovor organizacije »Gračanka«, da je kandidat prepozno vložil prošnjo, se je tako na prvostopenjskem kot na drugostopenjskem sodišču pokazala za neutemeljeno. Tako so zahtevali ponovno razpravo, vendar je bila zahteva odklonjena, s čimer je sklep postal pravnomočen. Občinsko sodišče v Prištini je tudi odločilo, da mora organizacija »Gračanka« izpolniti sodni sklep v roku 30. dni. Toda preteklo je 30 dni, pretekla so tri leta, primer pa še vedno ni rešen.

V nasprotju s sklepom sodišča »Gračanka« vztraja pri svojem, češ da je kandidat zamudil in da sodišče tega ni upoštevalo. Tako opravičuje njeno početje tudi vodja splošne službe Avni Vula, ki trdi, da so bila stanovanja pravično dodeljena in da bo šel v pravdi do konca. Pravi sicer, da bo upošteval zakonske predpise in da bodo te dni dodelili nekaj stanovanj, toda vprašanje je, zakaj se je morala ta stvar vleči kar tri leta.

POBJEDA, Titograd:

To bo opravila delovna skupina

Že zdavnaj se je v Budvi uveljavila navada, da na koncu vsakega sestanka izvolijo delovno skupino, katere naloga je povzeti razpravo in izoblikovati ustrezne sklepe. Te sklepe nato dostavijo udeležencem razprave in s tem naj bi jih zavezali, da uresničijo vse, o čemer so se v demokratični razpravi domenili.

Takšen postopek je pri dogovarjanju brez dvoma velikokrat potreben in koristen, zato ne bi smeli iskati dlake v jajcu. Kadar ni nobene potrebe po tem, pa lahko takšno ravnanje tudi ovira proces dogovarjanja.

Tako na primer predsedujoči, ki se celo ni udeležil razprave, na koncu sestanka velikokrat predlaga, da bi ustanovili delovno skupino in sestanek zaključi. Nato se mora delovna skupina sestati in na podlagi zapisnika, če so ga med tem pripravili, ugotoviti, o čemer so govorili, nato pa predlagati rešitve. Sklepe je nato treba razmnožiti, jih po pošti poslati na ustrezne naslove in jih šele nato proučiti.

Znova se moramo vprašati, ali je to res vselej nujno. Vedno namreč preteče precej časa, preden je ta postopek mimo. Medtem udeleženci razprave pozabijo na marsikaj, o čemer so razpravljali, problemi zvodenijo, zato tudi ni mogoče doseči tistega, kar so želeli in kar je potrebno. To je praksa že neštetokrat potrdila.

To pa priča tudi o tem, da sestanke velikokrat sklicujejo brez predhodne priprave. Predsedujoči se zanaša na delovno skupino in misli, da mu zato ni treba pozorno spremljati sestanka. Tako zgubijo ogromno časa (čas pa ni le denar), preden steče postopek za uresničitev sklepov.

Zato bi bilo veliko bolje, če bi sestanke vnaprej dobro pripravili in na koncu razprave sprejeli sklepe ter tako izoblikovali stališča. S tem bi omogočili, da bi kovali železo dokler je vroče.

BORBA, Zagreb:

(Ne)športne sanje

V posameznih športih popolnoma čutiti profesionalizacijo, čeprav v raznoterih oblikah in tudi prikrito. Če danes nogometni ali košarkarski klubi snubijo v svoje vrste 15-letne ali 16-letne fantein jim preskrbe stanovanje, hrano, pa štipendijo, je jasno ko beli dan, da se pri mladih razvijajo napačni motivi. Njihov življenjski cilj postane – uspeti v športu, da bi bolj lagodno in lepše živeli, da bi prej dobili stanovanje, laže kupili drag avtomobil.

Nedvomno terja sodoben vrhunski šport veliko odrekanja in veliko dela, pravo izbiranje nadarjenih fantov, ki potrebujejo – da bi dosegli vrhunske rezultate – najbolj strokovno pomoč, kakršne največkrat niso deležni v svojem okolju. Vendar pa tak način dela slabo pliva na tisto, kar je v športu najbolj težavno: ustvariti dobre športnike. Laže je v manjšem kraju odkriti talentiranega fanta in ga pripeljati v klub v mesto, kot pa v svojem okolju izoblikovati posameznika ali generacijo.

V spominu nam je ostala anketa, ki so jo naredili med člani mladinske nogometne reprezentance, ki je bila lansko zimo na tradicionalnem počitnikovanju v Makarski. Vprašanje se je glasilo: kaj zanje pomeni ukvarjati se z nogometom, kaj si žele od športa, za katerega so se odločil? Od 20-letnih in 18-letnih fantov jih je 98 odstotkov odgovorilo v nekaj besedah: obetajo si materialno varnost, lagodno življenje priljubljenost, stanovanje, avtomobil, slavo... Nihče pa ni omenjal tega, da bi se ukvarjal s športom zaradi zdravja, tovarištva, spoznavanja vseh krajev naše domovine, širjenja nekaterih obzorij. Nihče ni omenil onega pravega motiva, ki ga šport v bistvu daje. A ti fantje niso krivi, da njihova merila niso pravilna. Vsilili jo jim jih drugi, vsakdan, ki jim postreže z »zgledi« naglega uspeha v življenju. Na oblikovanje teh mladih osebnosti vpliva tudi tisto, kar jih obdaja, pogosto precej daleč od vsega onega, za kar si v športu in v širšem pogledu, po vzgojni plati prizadevamo.

FERIMPORT
ZAGREB

FERIMPORT – izvoz, uvoz, zastopstva, veletrgovina, maloprodaja, Zagreb, Ilica 1
TOZD FERIMPORT TRADE
objavlja prosta dela in naloge
TEHNIČNEGA REFERENTA
za delo v Ljubljani
Pogoji:
SSS – elektrotehnik za demonstratorja – prodajalca elektrotehničnega blaga z znanjem angleškega jezika ali nemškega jezika s prakso v stroki.
Poskusno delo 60 dni.
Pisne ponudbe z ustreznimi dokazili pošljite na FERIMPORT predstavništvo Ljubljana, Čopova 14 v 8 dneh po objavi.
11-10320

ŽELEZNIŠKO GOSPODARSTVO, SOZD
ŽELEZNIŠKO TRANSPORTNO PODJETJE LJUBLJANA
n. sol. o., LJUBLJANA
PROMETNA SEKCIJA LJUBLJANA-MOSTE
TOZD, o. sol. o.
LJUBLJANA-MOSTE, Kajuhova 51
tel. 313-044, tajništvo int. 327
PS MOSTE

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA
VABI K SODELOVANJU

1. več voznikov viličarjev
za opravljanje del in nalog voznika viličarja

2. več transportnih delavcev
za opravljanje del in nalog pri nakladanju in razkladanju blaga v skladišču in železniškem avtoprevozu.

Pogoj za sprejem:
pod 1.:
– osemletka
– tečaj za voznika baterijskega viličarja
pod 2.:
– najmanj 6 razredov osnovne šole
– starost 18 let

Stanovanj ni.
Osebni dohodek pod 1. okrog 5.100,00 dinarjev
Osebni dohodek pod 2. okrog 4.800,00 dinarjev

Kandidate sprejmemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in enomesečnim poskusnim delom
Delo je v turnusu vsak drugi dan.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Komisija za delovna razmerja v 15 dneh po objavi, kandidate pa vabimo tudi na razgovor.
Prijavljene kandidate bomo obvestili o izbiri v 15 dneh po seji komisije za delovna razmerja.
11-10298

CIMOS
CITROËN

TOVARNA AVTOMOBILOV CIMOS
n. sol. o. Koper

Delavski svet TOZD Blagovni promet Koper

ponovno razpisuje
dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za dobo 4 let:

1. Pomočnika individualnega poslovodnega organa
2. Vodje sektorja nabave in uvoza

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev in določil družbenega dogovora o temeljih kadrovske politike v občinah Izola, Koper in Piran mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1:
– da ima visoko izobrazbo ekonomsko-komercialne smeri z zunanjetrgovinskim izpitom
– 4 leta delovnih izkušenj
– da je moralnopolitično neoporečen

pod 2:
– da ima visoko strokovno izobrazbo ekonomsko-komercialne smeri
– da ima 5 let delovnih izkušenj
– da aktivno obvlada enega od tujih jezikov (zaželen je francoski)
– da je moralnopolitično neoporečen

Za vodjo sektorja nabave in uvoza nudimo stanovanje.

Pisne prijave s kratkim življenjepisom, opisom o dosedanjih delovnih izkušnjah ter dokazilom o šolski izobrazbi pošljite v zaprti kuverti z oznako »Komisija za imenovanje – TOZD Blagovni promet«, na naslov:
CIMOS Koper, Vojkovo nabrežje 30, 66000 Koper.

Prijavljene kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po zaključenem roku prijav.
Informacije dobite osebno v kadrovski službi ali po telefonu (066) 24-786 int. 254.
11-10295

Delavski svet
TOZD Zdravstveni dom Trbovlje o. sub. o. v sestavi Zasavskega zdravstvenega centra n. sol. o.

razpisuje
po 71. členu statuta TOZD ter po sklepu razpisne komisije za 4-letno mandatno dobo dela in naloge

POSLOVODNEGA ORGANA
s polnim delovnim časom

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še posebne pogoje:
– da ima visoko izobrazbo medicinske, pravne ali ekonomske smeri
– da ima 5 let delovnih izkušenj iz svojega področja dela
– da ima družbenopolitične in moralnoetične vrline, ter organizacijske in poslovne sposobnosti za uspešno vodenje

Kandidati ne smejo biti v kazenskem postopku.
Kandidati naj svoje vloge, opremljene z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa v zaprti ovojnici z oznako »za razpis« na naslov:
ZASAVSKI ZDRAVSTVENI CENTER TOZD Zdravstveni dom Trbovlje, 61420 TRBOVLJE, Sallaumines 2.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh od dneva izbire.
11-10310

Znanstveno središče sodobne socialne misli

Govor častnega doktorja ljubljanske univerze Josipa Vidmarja na včerajšnji slovesnosti ob 60-letnici slovenskega vseučilišča

Na včerajšnji dopoldanski slavnosti v veliki dvorani skupščine SR Slovenije ob praznovanju 60-letnice ustanovitve slovenske univerze je imel slavnostni govor član predsedstva SR Slovenije in republiške konference SZDL Slovenije, akademik in častni doktor ljubljanske univerze Josip Vidmar. Dejal je:

»Pozdravljam praznik šestdesetletnice naše Almae matris. V imenu vsenarodnega političnega predstavništva, se pravi v imenu Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, hkrati pa mi je dolžnost pozdraviti ta kulturni praznik še v imenu Plenuma kulturnih delavcev Osvobodilne fronte, naloga, ki jo cenim kot priznanje pomembni vlogi, ki so jo slovenski kulturni delavci v skladu z vso našo najžlahtnejšo tradicijo opravili v našem osvobodilnem boju v izredno velikem številu, prostovoljno pokorni in zvesti prebujeni in organizirani volji naroda pod vodstvom komunistične partije.

Šestdeset let je nemajhna doba in to ne samo v osebnem življenju, temveč tudi v življenju naroda, v kateri se marsikaj lahko obrne in spremeni. Tako vsaj je bilo v naših zadnjih šestdesetih letih, ki so bila burna in usodna ne samo za našo državo, katere vodstvo je prešlo v roke delovnih ljudi, temveč zlasti še za naš narod, ki je v nji doživel svoj odločilni zgodovinski preporod, lahko bi rekel svoje vstajenje. Dogodki, ki so se v teh desetletjih vrstili tu pri nas in ki jih ne morem naštevati, saj jih tako in tako pomnimo vsi, so kot viharji in burje vršali preko našega življenja in sveta, kakršnih naša domovina še ni doživela. Zahtevali so neizprosno vsakršno osebno odločnost in ustvarjali so drame in tragedije enake najpretresljivejšim klasičnim žaloigram. In kar so zahtevali, so zahtevali od vseh in od vsega, kar je naše.

JOSIP VIDMAR – Čestitam ljubljanski univerzi k njeni nedavni odločitvi, da se bo poslej imenovala univerza Edvarda Kardelja. Njena zgodovina ji daje pravico do tega.

Veliko od vsega tega je preživljala s svojim narodom tudi naša univerza. Vsakdo, kdor le količkaj pozna našo nedavno preteklost, ve na primer za mučna leta te naše ustanove od njenega začetka do okupacije in še do osvoboditve. V letih absolutizma se je z razpravljanjem o obstoju in smislu slovenskega naroda ponavljalo tudi razpravljanje o potrebnosti ali nepotrebnosti naše univerze. Toda ostalo ni samo pri razpravljanju, ki je bilo samo po sebi za nas žaljivo in poniževalno, prišlo je tudi do raznih poizkusov, kako bi univerzo ali povsem odpravili ali pa vsaj še bolj okrnili, kajti bila ni niti zdaleka popolna. Vse to je trajalo malone dvajset let, vsekakor pa ves čas Aleksandrove diktature, kar je imelo za posledico, da se slovenska univerza zaradi političnih pomislekov ni in ni mogla razviti do polne podobe in da se je komaj mogla obdržati v svojem prvotnem že tako in tako okrnjenem in nad vse skromnem obsegu. Pri vsem tem pa je morala razvijati in je res tudi dosegla visoko znanstveno in vzgojno raven, da si je v kratkem času priborila ugled v svetovni znanstveni javnosti. Njen boj za obstanek pa je ves ta čas zavzemal eno od najvažnejših vprašanj naše narodne časti. Postal je naše dnevno politično geslo, in to za vse in za vsakogar. S svojo težavno eksistenco je univerza na široko prebujala zavest naših ljudskih množic in jih pripravljala za veliko preizkušnjo, kakršna jih je čakala v bližnji bodočnosti.

Temu nedobremu času so sledili še hujši. Končali so se z razpadom države, z okupacijo, toda z močnim zorenjem komunistične partije, ki ji je bilo odmerjeno pogaženi in moralno ponižani narod vzdigniti k zavesti in k samoobrambenem boju za svobodo in za socialno revolucijo. V obeh smereh te naše politične orientacije, se pravi svobode in socialne revolucije, je univerza odigrala resnično pomembno vlogo. Kot ena najvišjih ustanov slovenskega duha je bila sama po sebi simbol slovenstva in je med svojimi gojenci podžigala visoko zavest o tem. Njen obstoj in njeno delo sta prebudila velike zavestne energije, ki so snovale v njenem življenju z občudovanja vredno dinamiko.

Vsi vemo, da je bila univerza s svojo mladino in z vrsto profesorjev eno od žarišč našega komunizma, ki se je obdržalo v življenju kljub stalnim nevarnostim in žrtvam. Številni kasnejši vodilni aktivisti našega osvobodilnega boja so bili študenti naše univerze. Bil je to junaški čas Partije in naroda in veliko tega heroizma se je razvilo ravno med slušatelji univerze. Močno žarišče narodnoosvobodilne borbe se je prav zaradi tega razgorelo spet na univerzi, na kateri so posamezni oddelki in fakultete kot nevarni kratko malo zaprti. Skratka, svojo nacionalno in socialno misijo je univerza spolnila tako, da smo lahko ponosni nanjo.

Kakšna ogromna razlika med nekoč in danes, ko proslavljamo njen jubilej z zavestjo, da naša alma mater obstaja trdno in da po zaslugi osvobodilne vojne in zmage že več kot trideset let svobodno, neovirano in od vseh strani priznano vrši svoje odgovorne naloge. Njen mogočni razvoj kaže znatne možnosti za opravljanje naloge, ki jo univerza ali univerze imajo v življenju sveta, zlasti pa v življenju socialističnih dežel. Danes obsega njeno območje dve veliki knjižnici, štiri velike inštitute, vrsto fakultet, kakršnih je nekoč imela samo štiri, vrsto manjših inštitutov, opremljenih seminarjev, v katerih vzgaja zdaj nad dvajsettisoč slušateljev, vtem ko jih je imela pred šestdesetimi leti vsega tisoč do tisoč petsto. Današnja univerza nam vzgaja vojsko strokovnjakov za boj, ki ga naš rod bori z naravo na najrazličnejših območjih. Vzgaja pa nam tudi znanstvene družbenih ved. Te vede pa so sredstvo, s katerimi se razvijago narodno samospoznanje in samozavest o vsem, kar je živelo in živi v slovanstvu. Hkrati pa je univerza vsekakor znanstveno središče sodobne socialne misli, kar je v skladu z mogočnimi družbenimi dogodki sedanjosti, v zvezi s katerimi posreduje svojim slušateljem znanstvene poglede in osnove za razumevanje velike igre sveta. Daje pa jim tudi jasno zavest o smeri svetovnega razvoja, ki se kljub nekaterim sodobnim črnim recidivam pripravlja na vseh koncih našega planeta. Delo današnje univerze je v svojem obsegu komaj še pregledno in ni ga mogoče obseči v tem kratkem govoru . Toda naše življenje, ki si je poprej moralo za svoje znanstvene potrebe izposojati tudi tuje strokovnjake, danes take dragocene delavce žal tudi že izvaža, in to, nekdanje slušatelje te naše univerze. Hrati je naša alma mater za vzgojo usposobljenih strokovnjakov omogočila tudi nastanek druge univerze v Mariboru.

Vendar stoje pred njo še težke preizkušnje. Ker se je razvila šele po osvoboditvi, mora naša univerza s skrajnim naporom dohitevati tako neumorno napredujočo znanost, pa tudi naše neugnano razvijajoče se in presnavljajoče se življenje, ki mu mora slediti povsod, kjer ji to dopušča znanost in kjer to od nje zahtevata trenutek in položaj. Toda rezultati njenega dosedanjega delovanja nas prepričujejo, da bo te nove in nove probleme svojega obstoja reševala zmeraj v skladu z znanostjo, hkrati pa tudi resnično z zahtevami našega življenja.

Spričo povedanega se mi ne zdi naravno, da bi ta praznik naše univerze samo pozdravil. Mislim, da ji moramo čestitati v imenu obeh imenovanih skupnosti, katerih večja predstavlja vse, kar je med Slovenci naprednega, manjša pa vso generacijo kulturnih delavcev, pesnikov, slikarjev, muzikov in drugih, ki so se z orožjem v roki borili za svobodo in ki so večidel njeni nekdanji slušatelji. In naposled moram univerzi čestitati tudi k njeni nedavni odločitvi, da se bo poslej imenovala slovenska univerza Edvarda Kardelja. Njena zgodovina ji daje pravico do tega. S svojo odločitvijo pa je izrazila svojo zavest ne samo o nadvse pomembnem delu našega socialnega misleca in revolucionarja, marveč je tudi glasno potrdila svojo pripadnost naši revoluciji, njeni veličini in usodnosti. Kot taka naj univerza Edvarda Kardelja živi, raste in cvete za nove rodove in za nove naloge, ki jih ji odpirata in ki jih ji bosta odpirala znanost in življenje naše družbe.«

Podobe otrok v preteklosti

Danes ob 11. uri bodo v Narodni galeriji v Ljubljani odprli razstavo »Podobe otrok v preteklosti«, ki je posvečena mednarodnemu letu otroka, Zbrali so okrog petdeset umetnin, ki so jih ustvarili znani in neznani slikarji v času od 17. do 20. stoletja, Na otvoritvi bodo nastopili s krajšim programom otroci Pionirskega doma, V prihodnjih dneh bo Pionirska knjižnica v razstavnih prostorih pripravila ure pravljic, Objavljamo podobo otroka Pavla Künla (1857).

Vznemirljivi Hesse

Izbrano delo popularnega nemškega pisatelja je v sedmih knjigah izdala Cankarjeva založba – Poleg romanov in pripovedi tudi eseji

Pri Cankarjevi založbi je pravkar izšlo izbrano delo nemškega pisatelja. Nobelovega nagrajenca Hermanna Hesseja (1877–1962), čigar knjige so v zadnjih desetletjih znova deležne prav izjemne popularnosti med najširšim bralstvom na evropskem Zahodu in Vzhodu, v ZDA in na Japonskem, kjer so povsod izšle v milijonskih nakladah. Kakšni so razlogi tega v vsakem pogledu izrednega interesa, ki ga veže nase svojevrstni nemški pisatelj? O tem se je na tiskovni konferenci, posvečeni promociji Hessejevega izbranega dela v slovenščini, spraševal tudi glavni urednik Cankarjeve založbe Tone Pavček.

In si tudi že odgovarjal: da so razlogi Hessejeve popularnosti, posebej pri mladih bralcih, nemara tudi v tem, da ostajajo njegove pripovedi nekako »med« književnimi razredi; da je v njih mogoče prisluškovati povsem specifičnemu združevanju dveh najpoglavitnejših zgodovinskih in eksistencialnih izkušenj moderne Evrope, namreč kolektivistične in individualistične; da je bil Hesse Josleda nemiren, predvsem pa nonkonformističen duh, saj je tudi njegova biografija sestavljena iz nepretrgane vrste uporov – zoper šolo, cerkev, vojno, nasilje, zoper snobi zem, sploh malomeščanskega duha . . .; da je med vsemi vrlinami ali vrednotami najbolj cenil »svojeglavost«, se pravi zvestobo samemu sebi, kajpada z vso odgovornostjo. Da je po lastni izjavi poskušal s svojimi knjigami »lagati manj, kot je to v književnosti običajno« . . .

Vprašanje »zakaj Hesse« ostaja seveda odprto, s tem pristavkom pač, da sleherna med njegovimi knjigami izziva nove, tudi protislovne odgovore. Slovensko izdajo Hessejevega izbranega dela, ki bo taka in podobna vprašanja gotovo še in še zastavljalo ter doživljalo nanja tudi vsakršne odgovore, je v sedmih zvezkih zasnovala Katarina Bogataj (ker prispevala tudi obsežno študijo o pisateljevi »človeški in umetniški podobi.«). Izbor skuša zajeti najznačilnejša Hessejeva dela ter jih razgrniti pred bralcem v informativni kronološki podobi.

Tako je v prvem zvezku roman »Gertrud« (v prevodu Lučke Jenčič-Kandus) iz pisateljeve zgodnje dobe, v drugem dvoje tipičnih Hessejevih krajših »povesti«, prva »Pod kolesom« spet iz prvega časa Hessejevega pisanja, druga »Klein in Wagner« iz zrelega obdobja (prevajalka Stanka Rendla); v tretji knjigi je znamenita »indijska pesnitev« o »Siddharti«, pomnožena s Pravljicami, nemara najbolj očarljiva Hessejeva knjiga (v prevodu Jaroslava Novaka); četrta knjiga prinaša potem »Stepnega volka«, peta in šesta pa »Igro steklenih biserov«, dvoje najznamenitejših Hessejevih del, prvo v prevodu Janeza Gradišnika, drugo poslovenil Jože Udovič; v sedmi knjigi pa je slednjič še izbor najrazličnejših Hessejevih esejev, ki jih je prevedel pod naslovom »Umetnost razmišljanja« prevedel in jim napisal krajši spremni esej Franc Šrimpf: gotovo zanimivo ilustrirano »dopolnilo« pripovednim besedilom.

A. I.

ANA BENEDETIČ: POT DO SLOVENSKE UNIVERZE (2)

Odpor proti študijskemu monopolu jezuitov

Začetek ljubljanskih filozofskih študij 29. februarja 1704 – Reformni ukrepi avstrijske državne oblasti na škodo jezuitov

Ohranjeni koncept univerze se tedaj žal ni uresničil, vendar so bila prizadevanja po izpopolnitvi višjih študijev v Ljubljani čedaljše močnejša. S tem pa je tudi povezan nastanek filozofskih študij v Ljubljani.

Ko so namreč ljubljanski jezuiti prejeli od kranjskih stanov in od posameznikov posebno denarno vsoto, so pričeli s filozofskimi študiji, teološke študije pa so razširili s kanonskim pravom. Datum ustanovne listine ljubljanskih filozofskih študij je 29. februar 1704, svečana otvoritev pa je bila 4. novembra istega leta. Na triletnih filozofskih študijih v Ljubljani so bila glavna predavanja iz logike, fizike, metafizike in matematike.

Rezultat prizadevanj, ki jih zasledimo na prehodu iz 17. v 18. stoletje, sta torej bili v Ljubljani triletna filozofska fakulteta in izpopolnjena teološka fakulteta, seveda v smislu tedanjega časa, to je v okrilju jezuitskega reda, ki je dajal tem študijem značilno konservativno obeležje, kot trdi Branko Reisp. Jezuitski višji študiji v Ljubljani niso imeli pravice podeljevati akademskih stopenj, ker niso imeli posebnega privilegija, ki je to dovoljeval in po katerem so se višji študiji razlikovali od pravih univerz, ki so ta priv1legij imele in so zato lahko podeljevale vse akademske stopnje.

Že srednjeveške univerze so lahko na osnovi posebnega privilegija podeljevale tri akademske stopnje in sicer: bakalaver, licenciat in magister oziroma od 15. stoletja dalje vse pogosteje imenovan doktor. Stopnjo bakalaver je lahko dosegel starejši študent, ki je potem pomagal kolegom in učitelju; stopnja licenciat je omogočala, da je tisti, ki jo je dosegel, lahko že učil pod nadzorstvom magistra; magister oziroma doktor pa je bil že usposobljen za samostojno poučevanje.

Seveda pa je potrebno ob tem poudariti ogromno razliko med srednjeveško oziroma jezuitsko znanstveno dejavnostjo in današnjim znanstvenim delom. Bistvena vsebina pouka jezuitskih teoloških in filozoskih fakultet je bila scholastika, katere glavni namen je bila šola priprave duha na teologijo in šola spomina ne pa posredovanje spoznanja. Slušateljev niso vzgajali za raziskovalno dejavnost. Po njihovih konstitucijah sta teologija in filozofija že ugotovili resnico do kraja in to se je treba samo naučiti.

Ker je z razvojem proizvodnje, kulture in državne uprave potreba po šolanih ljudeh naraščala, so bile jezuitske šole vse do začetka 18. stoletja dobro obiskane, kasneje pa je število njihovih učencev in slušateljev začelo upadati. Leta 1707 so imeli jezuiti v Ljubljani 795 učencev in slušateljev, od tega 247 na višji šoli; največ so jih imeli 922 in sicer 1714. leta. Leta 1725 je bilo na višji šoli 221 slušateljev.

V 18. stoletju se je v Evropi vse bolj pojavljal odpor proti študijskemu monopolu jezuitov in proti ozkosti njihovega šolskega sistema, ki je vedno bolj zaostajal za družbenimi potrebami časa. Jezuiti so zanemarjali nova matematično-fizikalna spoznanja in z njimi povezane nove poglede na svet; zanemarjali so razvoj tudi drugih ved o naravi in človeku ter napredek tehnike. Na svojih univerzah so se jezuiti branili pravnih in medicinskih fakultet, ker bi na teh področjih ne mogli oni odločati. Učenci, ki so se tedaj pri nas odločili za poklic zdravnika ali jurista, so morali najprej obiskovati jezuitsko gimnazijo, potem triletni filozofski študij, nato pa so šli na tuje univerze študirat stroko. To je bilo povezano z velikimi stroški, ki jih revnejši dijaki niso zmogli. Prav zato so se le-ti zelo pogosto odločali za cenejši duhovniški poklic. Jezuiti so vztrajali pri latinščini kot učnem jeziku in zanemarjali čedalje večje zanimanje za žive jezike in kulture.

Tudi avstrijska državna oblast je, povezujoč nove družbene smernice s svojimi državnimi interesi, poskušala vplivati na jezuite, da bi svoj šolski sistem prilagajali potrebam časa. Ker ni bilo odziva, je državna oblast segla po reformnih ukrepih in jih sredi 18. stoletja tudi s silo uvajala. Ko je papež leta 1773 razpustil jezuitski red, je sledila ukiniter tega reda tudi v avstrijskih deželah. S prevzemom jezuitskega premoženja je država dobila del potrebnih materialnih sredstev za nadaljnji razvoj šolstva.

Ob razpustu jezuitskega reda so bile v Ljubljani na obeh jezuitskih fakultetah naslednje stolice višjega študija s predavatelji. za logiko in metafiziko Bernard grof Hohenwart, za moralno teologijo Ignacij Rosenberger, za cerkveno pravo Jožef Dollhopff, za mehaniko Gabrijel Gruber, za občo in specialno fiziko ter za moralno filozofijo Jurij Schöttl, za matematiko in zgodovino Jožef Maffei, za poljedeljstvo (agraria ars) Janez Giell. Rektor kolegija pa je bil Kristijan Rieger.

Razpust jezuitskega reda, ki je imel v habsburški monarhiji v svojih rokah srednji, višji in visokošolski študij, je pomenil začetek nove dobe v zgodovini teh šol.

Država je začela odločati o vsem in je prevzela v svojo upravo vse pomembnejše šole. Tudi filozofska in teološka fakultet v Ljubljani sta prišli pod neposredno državno upravo. Jezuitski kolegij je namreč postal državni licej, v okviru katerega sta bila kot posebni enoti organizirana filozofski in teološki študij. Filozofski študij v Ljubljani je vseboval stolice za filozofijo, za matematiko in za fiziko ter je tedaj trajal dve leti. Kot učne moči so deloma še naprej ostali nekdanji jezuiti. Stolice na teološkem študiju pa je zasedel škof Karel Herberstein s svojimi pristaši. Z reformo teološkega študija v Avstriji, ki so jo izvajali po letu 1774, je teološki študij tudi pri nas obsegal štiri stolice in sicer: moralno teologijo s patristiko (cerkveni očetje v prvih

ŠEF »ACADEMIE OPEROSORUM« – Janez Gregor Dolničar (Thalnitscher), jurist in predsednik akademije operozov, je v začetku 18. stoletja pripravil koncept univerze jezuitskega tipa s popolno filozofsko in teološko fakulteto.

stoletjih) in s pastoraliko (praktično delo duhovnikov), cerkveno pravo s cerkveno zgodovino, dogmatiko in hermenevtiko (razlaga biblije) z orientainimi jeziki, zlasti hebrejščino.

Iz knjige Johann Nečásek »Geschichte des Laibacher Gymnasium, Programm 1861«, je razvidno učno osebje na obeh ljubljanskih fakultetah za leto 1779.

Na teološki fakulteti je bil profesor dogmatike Jožef Jurij Lenaz, profesor moralne teologije, patristike in pastoralike je bil Franc Ziegler, profesor kanonskega prava in cerkvene zgodovine je bil Franc Pogačnik, profesor orientalnih jezikov in hermenevtike pa Jakob Sorčan. Na filozofski fakulteti je bil profesor fizike Anton Ambschel, profesor logike Anton Tschokel, profesor matematike pa Martin Jell. Posle direktorja teološke in direktorja filozofske fakultete je tedaj opravljal profesor Jožef Jurij Lenaz.

Značilnosti novih šolskih ureditev, ki so se začele uvajati pri nas po razpustu jezuitskega reda, so v glavnem veljale do leta 1848 s krajšo prekinitvijo le v času Napoleonovih Ilirskih provinc 1809–1813.

V zvezi z reformnimi ukrepi medicinskega študija na Dunaju so leta 1753 ustanovili tudi v Ljubljani babiško šolo, na kateri je poučeval magister Fr. Klopstein. Omenjeno šolo bi lahko smatrali za prvo obliko ženskega univerzitetnega študija v Ljubljani. Istočasno je Jakob Brece (Brezl), verjetno prvi v Ljubljani, privatno poučeval anatomijo in prirejel anatomske vaje.

Med revijami

Dialogi 11

Novembrska številka dokaj redno izhajajočega mariborskega mesečnika za vprašanja kulturnega in javnega življenja »Dialogi« (izteka se mu 15. letnik) je v znamenju treh esejističnih besedil, med katerimi velja na prvem mestu omeniti »Epistolo mojemu profesorju, vzgojitelju in prijatelju Urošu Kraigherju« Neomariborčana Bojana Štiha. Na videz je to prijateljski zapis ob sedemdesetletnici simpatičnega dolgoletnega kulturnega urednika Naših razgledov in urednika knjižne zbirke Kondor pri Mladinski knjigi, v resnici pa eden izmed Štihovih »obračunov« z neznano, manj znano ali pozabljeno preteklostjo ali polpreteklostjo (tudi sedanjostjo). Drugi omembe vreden spis je »Recenzija v teoriji in praksi novinarstva« pesnika in časnikarja Franceta Forstneriča; gre za odlomke iz širše razprave, ki temeljito in strokovno obdeluje doslej pri nas docela neobdelano snov. Kot tretjega omenimo Branka Rudolfa, ki objavlja svoj diskusijski prispevek na letošnjem štatenberškem pisateljskem srečanju. Od literarnih prispevkov zbujajo pozornost Pesmi v prozi nestorja slovenske kulturne publicistike Božidarja Borka, kultivirane in otožne meditacije o Letu Dva tisoč, o Neznanem, o Smrti, o hoji iz Niča v Nič. Poezijo objavljajo Samo Simčič (ciklus »Z dušo in duhom označen«), Franc Lainščck-Feri (»Sprehajališča za vračanje«), Barbara Hanuš (»Vsi moji pogovori«), Jure Potokar (»Pobočje«), Maks Cerovšek (»Kolesa«) in Ivo Antič (»Minimal-art«). Proza: Nada Gaborovič objavlja odlomek iz daljšega besedila z naslovom »Ana«, Gregor Strniša končuje svojega »Rhombosa«, izpod peresa Mile Mlakar pa so tri črtice z naslovom »Na tej zemlji«. Sicer pa so avtorji enajste letošnje številke Dialogov še Ivan Mesiček, Dušan Mevlja (trije sestavki), Marija Švajncer (dva sestavka), Karel Trplan, Miroslav Slana-Miros in Marjan Toš. Grafična oprema je s 4. jugoslovanskega bienala male plastike v Murski Soboti.

S. F.

Pogled na platno

Izigrana legenda

Že dolgo nismo videli tako diletantskega filmskega izdelka kot je Bulajičev »Človek, ki ga je treba ubiti«. Ta temeljna značilnost, ki opredeljuje in obvladuje tako dramaturgijo kot režijo, tako igro kot kostumografijo in scenografijo, je še tolko bolj opazna, če upoštevamo, da gre konec koncev za režiserja, ki mu (vsaj formalno) ne manjka kinematografskih izkušenj. Toda prav »Človek, ki ga je treba ubiti« dokazuje, da so njegove izkušnje povezane s strogo določeno filmsko zvrstjo.

Njegova interpretacija legende o črnogorskem carju Ščepanu Malem je namreč skrajnje dvomljiva že v zasnovi, saj razkriva avtorjevo onosmiselno in naivno pojmovanje filmske metafore in simbola. Kako naj si sicer razlagamo nerodni »realizem«, s pomočjo katerega nam skuša Bulajić naslikati podzemeljski svet pekla, kako naj drugače razumemo tisto posvetno poltenost, ki zaznamuje celotno dogajanje v »onostranstvu«. Zdi se, da prav ti s seksualnostjo nabiti prizori, od katerih predstavljajo nekateri najbolj uspele momente pripovedi, razodevajo pravo usmerjenost avtorjevega interesa pri tem projektu. Skrb, ki jo režiser posveča obscenim podobam je namreč prav ganljiva, njegova prizadevnost na tem področju pa tako goreča, da se ni mogoče upreti vtisu: tu je jedro pripovedi, na tem temelji zgodba o vzponu in padcu Ščepana Malega. Obenem smo priče zanimivemu preobratu, katerega jedro je dovršena demontaža metafore pekla in ponovna vpeljava metafore na ravni »posvetnega« dogajanja. Žal se to ne zgodi hoteno, po vnaprej pripravljeni zamisli, marveč je ta sprememba »težišča« posledica popolnega neobvladovanja filmskega jezika, je torej docela v nasprotju z avtorjevimi namerami. A nič hudega, zakaj z nehotenim vdorom zatrtih seksualnih vzgibov, ki iz polja simbola in metafore preidejo v polje filmske »realnosti« je moč pojasniti končno zmago »dobrega« nad »zlim«. Prav »zlo« (seksualno) je namreč tisto pravo, meseno in torej privlačno, tisto področje, kjer si more avtor obetati vsaj delno zadovoljitev svoje potlačene, a v filmu vendarle dovolj opazne želje po poltenem užitku.

BOJAN KAVČIČ

PREDRAG VUKOVIĆ

NEMIRNI MIR

37. nadaljevanje

O Pinochetu zanesljivo, bržkone pa tudi o dejavnosti CIA v Čilu, kjer je agencija med letoma 1968 in 1973 porabila osem milijonov dolarjev: najprej zato, da bi preprečila Allendejevo izvolitev za predsednika, nato pa za organiziranje podzemne in destruktivne dejavnosti proti njemu, dejavnosti, ki je naposled povzročila njegov nasilni konec.

Dva tedna po kontrarevolucionarnem državnem udaru v Santiagu je Washington znova začutil potrebo, da zanika, da je bil vpleten v strmoglavljenje predsednika Allendeja. Obtožbe Allendejeve vdove Hortensie, da je CIA podpirala zarotnike in voznike tovornjakov med stavko, ki je ohromila čilensko gospodarstvo, so odmevale po svetu in ga očitno neprijetno zbodle.

Toda besede so besede, dejstvo pa je, da je bivši direktor CIA McCone zaradi nekih posebnih zaslug postal eden izmed direktorjev mogočne nadnacionalne družbe ITT, za katero se je vedelo, da je bila najaktivnejaša v poskusih, da bi strmoglavili Allendeja, in da je za to na vse poujala velike vsote denarja.

Kako je Allende prevzel oblast v Čilu?

Na predsedniških volitvah leta 1970 je Allende vztrajal, da mora levica ostati enotna. Predvsem po njegovi zaslugi je bila ustanovljena koalicija »Unidad Popular« (»Ljudska enotnost«). Glavna opora Allendeja so bili socialisti in komunisti, podpiral pa ga je tudi del radikalov in levih krščanskih demokratov, ki so se odcepili od svoje stranke.

Četrtega septembra so bile volitve: Allendejeva ljudska enotnost je dobila 36,30 odstotka glasov, konservativci 34,98, krščanski demokrati pa 27,84 (fronto Ljudske enotnosti so sestavljali Allendejeva socialistična stranka, KP Čila, radikali, krščenskodemokratski disidenti, socialdemokrati in neodvisna ljudska akcija. Prvi dve stranki sta bili marksistični druge pa meščanske).

Poslanci in senatorji so se morali zdaj izreči, katerega izmed dveh kandidatov z največ glasovi želijo za predsednika. Odločitev je bila odvisna od krščanskih demokratov. Glasovali so za Allendeja in prvič v zgodovini je kakšen revolucionar prišel na oblast po mirni poti – s parlamentarnimi volitvami in glasovanjem v parlamentu.

Allende je kandidiral štirikrat: leta 1952, 1958, 1964 in 1970. Zmagal je šele v četrtem poskusu, a tudi tokrat ni dobil potrebne absolutne večine.

Allende je sestavil vlado ljudske enotnosti, v katero so poleg socialistov prišli tudi kumunisti in drugi predstavniki levice. Parlament je nenehno pritiskal nanjo in prisilil Allendeja, da jo je v treh letih spremenil kar sedemkrat.

Predsednik je napovedal nacionalizacijo ameriških zasebnih družb ki so razpolagale s kapitalom, ocenjenim na 4 milijarde dolarjev. Za vse te družbe je postal trn v peti. Zlasti aktivna v delovanju proti Allendeju je postala družba ITT.

Ko pa je Čile nacionaliziral tudi rudnike bakra (ki so dajali tretjino svetovne proizvodnje), se je zameril tudi drugim močnim družbam, zainteresiranim za poslovanje z bakrom in solitrom.

Ameriške banke so začele Čilu odrekati posojila in manipulirati z bakrom na svetovnem trgu. V Čilu se je razmahnila črna borza, inflacija je naglo naraščala, zavladalo je umetno pomanjkanje blaga.

Desnica je organizirala subverzivne stavke. Oktobra 1972 se je začela velika stavka lastnikov tovornjakov, ki je resno ohromila ves promet. Kmalu nato je izbruhnila stavka trgovcev. Delavstvo in vse napredne sile so še podpirali Allendeja in takrat je za njim stala tudi vojska. Več kot 40.000 mladih delavcev in študentov se je prostovoljno lotilo natovarjanja in raztovarjanja vojaških tovornjakov z živili, da bi ublažili pomanjkanje.

Jeseni 1972 je Allende znova spremenil vlado in postavil vanjo tudi šefe vseh treh vrst vojske. S tem je zlomil stavko lastnikov tovornjakov. Toda prihod generalov v politično življenje je bil usoden: generale je začela skominati oblast.

Opozorilo s tribune

Proti Allendeju se je poleg tujih družb, ki jim je pomagala CIA, združila vsa domača reakcija: fašistična organizacija »Domovina in svoboda«, katere simbol je bil črn pajek na belem ozadju, znamenje, ki je spominjalo na kljukasti križ, nacionalna stranka, desno krilo krščanskih demokratov, udarni odredi teroristov, sindikati delodajalcev in številna poklicna združenja.

Ameriške družbe so vrgle na svetovni trg svoje rezerve bakra, že prej pa so umetno znižale ceno te dragocene kovine, na kateri temelji čilensko gospodarstvo. Kapital je še naprej bežal iz države, desnica pa je nenehno organizirala stavke, subverzije in razne sabotaže.

Posli na črni borzi in v nezakoniti trgovini so neverjetno cveteli. V Argentino so odpeljali 200.000 glav živine, da bi v Čilu zavladalo pomanjkanje mesa. Po zaslugi ameriškega novinarja Jacka Anderssena je ameriška javnost zvedela za pravo vlogo ITT v prizadevanjih za destabilizacijo Čila. Marca 1972 je objavil 82 dokumentov o delovanju te nadnacionalne družbe. Dokumenti so jasno govorili, da je bilo uporabljenih na milijone dolarjev, da bi najprej preprečili njegov prihod na oblast, kasneje pa ga strmoglavili.

Na koncu se je pokazalo, da obstajajo trije debeli svežnji dokumentov v zvezi z akcijami proti Allendeju, organiziranimi v ZDA. To je med preiskavo pred posebnim odborom ameriškega senata priznal predsednik ITT Edward Jarrits.

V pritisk na Čile so vključili celo »zaveznike«. Pariško sodišče je dalo na zahtevo neke ameriške družbe zapleniti tovor čilenskega bakra v francoskih vodah, »dokler se spor ne reši«. Šele zaradi pravega viharja v svetovni javnosti je sklep čez nekaj tednov preklicalo in ladja je lahko neovirano iztovorila baker in ga izročila kupcem.

V začetku decembra 1972 je Salvador Allende obiskal New York, da bi proti vsemu temu protestiral v Združenih narodih. Med drugim je rekel:

»Dolžnost mi nalaga generalno skupščino obvestiti o represalijah in gospodarski blokadi, s katerimi skušajo izzvati verižno reakcijo in ekonomske težave in vsekakor pomenijo veliko nevarnost za notranji mir in sodelovanje . . . Priča smo ogorčenemu boju med nadnacionalnimi družbami in suverenimi državami, kajti politične, gospodarske in vojaške odločitve suverenih držav se prepletajo z dejavnostjo teh družb, ki so samo v letu dni iz prostranih oaz Latinske Amerike izvlekle milijardo 300 milijonov dolarjev . . . Cilj agresije velikih kapitalističnih podjetij je preprečiti osamosvojitev delavskega razreda . . .«

Črv razdora se je v vrste vojske zavrtal že jeseni 1972. V armadi so se začeli trenja in polarizacija.

Junija 1973 je prišlo do prvega upora: tankovske enote so začele obstreljevati predsedniško palačo La Moneda. Upor so zatrli, toda tradicija je bila pretrgana. Zarotniki so zdaj počeli vse, da bi razbili lojalnost vojske.

Šef generalštaba general Prats, ki je zadušil upor tankistov in tudi sicer podprl Allendeja, je 22. avgusta odstopil, posnemali pa so ga tudi drugi generali ministri. Večina v parlamentu je zdaj odigrala vlogo trojanskega konja. Kongres je namreč 22. avgusta sprejel resolucijo, ki je Allendeja obtožila, da nezakonito vodi državo. Terorizem se je širil. Desničarji so histerično grozili vladi da jo bodo prikrajšali celo za »kruh in sol«.

V vlado so prišli novi generali, za šefa generalštaba pa je bil imenovan Augusto Ugarte Pinochet. Ti generali so bili naklonjeni desnici – prevratniške sile so se približale vodilnim položajem.

O težavah, s katerimi se je spopadal, se je Allende potožil v pogovoru s francoskim publicistom Régisom Debrayem: »Policija ni opravljala svojega dela! Vem, da ni šef preiskovalne službe storil nič, da bi odkril, kdo je odgovoren za nerede. Da bi bilo vse še porazneje, sodeluje v rovarjenju proti vladi tudi policija.«

»Salvador Allende je bil velik človek, velika osebnost. Njegova iskrenost in človeška toplina sta imeli moč verskega prepričanja. Ta caballero je moral priti do konca svojih dni in nalog, ki mu jih je zaupala zgodovina.« Tako je o Allendeju pisal Debray, ki je bil tudi bližnji prijatelj veliko bolj eksplozivnega revolucionarja Che Guevare.

Zanimivo je, da je Allende malone od samega začetka vedel, kaj ga čaka in kako se bo vse končalo. A bil se je pripravljen žrtvovati za svoje ideje, pripravljen poskusiti, da bi z igro za lastno življenje preprečil neizbežno prelivanje krvi v državljanski vojni, da tudi za najvišjo ceno ostane zvest idealno zamišljenim pravilom meščanskega parlamentarizma, ki pa jih ni desnica niti majmanj spoštovala. Malone preroške so njegove besede Cyrusu Sulzbergerju v dve uri in pol dolgem pogovoru 23. marca 1971. Na vprašanje: »Ali lahko po vašem zaradi nasprotovanja vašemu programu pride v Čilu tudi do krvavih spopadov?« je odgovoril:

»S težkim srcem priznavam, da takšna možnost je. Zgodovina je to že večkrat pokazala. O tem ni več dvoma. Tudi to bo prišlo z desnice. Vem, da z desnice, kajti desnica je že storila nekaj, česar doslej v Čilu ni bilo. Ubili so namreč poveljnika armade generala Schneiderja. V resnici so želeli ubiti mene. Že dvakrat so me poskusili ubiti.«

Izreden uspeh Vlatke Oršanić

Donizettijeva »Lucija Lammermoorska« z enaindvajsetletno zelo nadarjeno sopranistko

Oder ljubljanske opernobaletne hiše je obogatila mlada, komaj 21-letna pevka, sopranistka Vlatka Oršanić. Nekajkrat je nastopila v naslovni vlogi Donizettijeve opere v treh dejanjih – »Lucija Lammermoorska«. Nastopila je tudi na petkovi predstavi, ob njej je pel gostujoči tenorist Carlos Montané (ZDA),

taktirko pa je imel v rokah dirigent Milivoj Šurbek. Največ pozornosti je veljalo obema omenjenima pevcema, še posebej seveda novemu glasu ljubljanske operne hiše – koloraturnemu sopranu Vlatke Oršanićeve.

Vlatka Oršanić je izredno nadarjena pevka. Njene glasovne dispozicije ji odpirajo veliko kariero. Toliko bolj, ker izhajajo iz naravne muzikalnosti, ker odzvanjajo v občutljivih vzgibih logičnega fraziranja, v čisti intonaciji, v tekočem in trdno izpeljanem ritmu. Vloga, s katero je predstavila svoje tehnične in muzikalne sposobnosti, je izredna zahtevna. To je vloga za umetniško izklesano pevko, za disciplinirano in razgledano glasbenico, ki obvladuje svoje glasilke, hkrati pa jim daje dovolj možnosti za sproščeno muzikalno doživetost. Pevka je vlogo Lucije izpeljala s presenetljivo muzikalno zrelostjo, čeravno je bilo hkrati občutiti tudi nekaj neizkušenosti, zaradi katerih je intenzivnost muziklanega izraza ponekod popuščala, ali pa se je zdela še preveč zavestno kontrolirana, da bi lahko učinkovala elementarno. Bolj kot pevskih izkušenj primanjkuje mladi sopranistki izkušenj odrskega giba. Hoja, drža, gibi rok, dlani, pogled – vse to so osnovni elementi odrske naposrednosti, po teh razpoznamo osebo, ki ji je dal skladatelj muzikalno poudarjen izraz. V tem je bila Vlatka Oršanić vse preveč prepuščena lastni iznajdljivosti, njen odrski izraz je bil poenostavljen, v nasprotju z muzikalno prepričljivostjo. Prizor Lucijine blaznosti je bil muzikalno zelo dobro izdelan, tehničnih pomanjkljivosti skorajda ni imel, a vendar ni izzvenel kot tragična poanta, kot posledica čustvenih konfrontacij.

Sopranistka Vlatka Oršanić je na začetku svoje umetniške poti, izreden uspeh na začetku umetniške kariere ne obvezuje le nje same, marveč tudi njeno kulturno in umetniško okolje...

PAVEL MIHELČIČ

Razstava italijanskega baročnega mojstra

Narodni muzej v Ljubljani vabi na otvoritev razstave »Grafični listi Stefana della Belle«, ki bo drevi ob 18. uri v razstavišču Arkade. Z razstavo, ki predstavlja 46 listov iz grafičnega opusa mojstra italijanske baročne grafike 17. stoletja, gostuje Pokrajinski muzej iz Celja. Ob predstavitvi v Ljubljani je bilo dodanih še nekaj listov iz grafične zbirke Narodnega muzeja. Na sliki: Naslovni list ciklusa »Diversi animali«, nastalega leta 1648.

LJUDJE V NOVICAH

JOŽE CIUHA slovenski slikar, je letos zabeležil plodno razstavno sezono v raznih galerijah Nizozemske in ZR Nemčije, saj je imel v tem letu kar osem pomembnih osebnih razstav v uglednih galerijah. Konec leta 1978 se je končala njegova grafična razstava v galeriji Centrum de Vaart v Hilversumu, v začetku januarja pa so odprli razstavo njegovih 64 olj, slik na steklo in grafik v razstavišču Kritzreadthuis v Sittardu, V aprilu je doživela zelo ugodne časopisne ocene in veliko obiska njegova razstava akvarelov v fundaciji Kunsthuis v Amsterdamu, Junija in julija je svojo razstavno turnejo nadaljeval v likovni galeriji Ternevzens Museum v mestu Terneuzen na Nizozemskem. Septembra je sledila razstava Ciuhovih slik in grafik v »Galeriji 77« v Ijsselsteinu pri Utrechtu. Ena najpomembnejših Ciuhovih predstavitev na Nizozemskem je bila njegova razstava v galeriji »Frans Hals« v Haarlemu, V septembru je bila Ciuhova razstava v Kölnu, kjer je o njegovem izboru v Galeriji am Rudolfplatz pisalo več časopisov, Podobno kot so hvalili njegove specifične motive, likovne simbole in metafore, ki stojijo za vidnim svetom v človekovem mišljenju in čustvovanju, že številni nizozemski kritiki, se je tudi nemška kritičarka Monika Jühlen v »Kölnische Rundschau« ustavila ob njegovi razstavi z daljšim pohvalnim člankom, »Pri vseh intelektualnih proniciljivostih ohranja Ciuha v svojih delih svežino - spontanosti in neposrednosti,« je zapisala: in posebej poudarila, da Ciuha tudi v tehničnem pogledu dosega zavidno popolnost, Trenutno je odprta razstava Ciuhovih del – skupno okrog 60 – v muzeju »Henriette Polak« v Zutphenu na Nizozemskem.

ANTON NANUT, slovenski dirigent, bo predstavil sodobno simfonično glasbo narodov in narodnosti Jugoslavije na koncertih v Sovjetski zvezi, in sicer v Jaroslavju 16. decembra, v Moskvi pa 18. decembra. Nanut bo dirigiral jaroslaveljskemu orkestru tudi v Moskvi, v obeh mestih pa bodo na sporedu: Alojza Srebotnjaka Slovenica, Dubravka Detonija Metamorfoze, Marjana Gabrijelčiča Tolminci, Petra Orgijana Nocturno, Iva Petrića Jeux concertants za flavto in orkester ter Daneta Škerla Drugi koncert za orkester. Na povabilo zveze sovjetskih skladateljev se bosta koncertov udeležila tudi slovenska skladatelja Marjan Gabrijelčič in Ivo Petrić.

MATIJA TOMC, slovenski skladatelj, ki bo 25. decembra praznoval visok življenjski jubilej, osemdesetletnico, bo v petek v dvorani domžalskega kina gost na slavnosti, ki mu jo pripravljata Zveza kulturnih organizacij in Kulturna skupnost Domžale. Na koncertu bodo gojenci domžalske glasbene šole, člani Okteta bratov Pirnat in Stobljanskega okteta, Mladinski pevski zbor OŠ Josip Broz Tito, Dekliški pevski zbor ZKO Domžale, Ženski pevski zbor tovarne TOKO

in Mešani pevski zbor iz Domžal izvajali instrumentalna in vokalna dela jubilanta, Domžalska občina bo skladatelju za njegovo več kot polstoletno kulturno delo in po vojni tudi za velik prispevek k razmahu kulturnega življenja v Domžalah podelila Kersnikovo plaketo.

Enajsterica na temo »Rog«

Ob razstavi likovnih del članov devete (Novoteksove) dolenjske slikarske kolonije

Okvirne tematske usmeritve smo resda že zasledili tudi na dosedanjih pregledih dela Dolenjske slikarske kolonije, vendar so se letos udeleženci nemara najbolj disciplinirano podredili priporočeni snovi. To je partizanski Rog in v okrilju njegovih gozdnih senc Baza 20: ne le vsebinsko, tudi krajinsko in kot možnost individualne interpretacije ponuja ta slikarska snov toliko, da se vsaj v okviru duhovnih ambicij večini udeležencev najbrž ni bilo niti odveč, niti težko poistovetiti z njo.

Pa vendar je enajst slikarjev tudi letos ohranilo svobodo izbiranja tako, da se nam v sleherinem majhnem razstavljenem izboru ponujajo mikavne primerjave med obravnavo »klasične« mehke ali trpkejše dolenjske pokrajine in zagotovo senčno skrivnostnejše Baze 20, polne spominov in zgodb, skromnega pomnika naše velike preteklosti.

Razpon je v okviru figurativnega, klasično iluzijskega pristopa (samo R. Gorjup je prispeval za spoznanje preproste prepesnitve krajinskih vtisov v abstraktne refleksije) dokaj širok. Od svetle, vesele krajinske deskripcije na eni in fotografskega dokumentarizma na drugi strani (P. Florjančič), mimo trdih risb z opaznim strahom pred praznino v njihovi strukturi (L. Kirbiš) in opusa, zgnetenega iz šibkega amaterizma, da, diletantizma ter v isti sapi iz solidnejšega dokumentaričnega realizma (R. Potrebuješ) pa do spet v osnovi realistične, čeprav slikovite in razgibane manire krajinskega slikarstva (T. Tomazin) in do poskusov izrazno razpoloženjskih omejitev na bistveno v ploskvi in barvi (D. Lipovec).

Če naj bi predstavljalo poskus prehoda v zahtevnejšo predstavno in morda miselno sfero delo M. Mahniča-Istrana pa je hkrati tudi bizaren odziv mediteranca na drugačno okolje in drugačno aktivno, ustvarjalno ter prav tako pasivno, spremljevalno senzibiliteto. Tu se je treba s simpatijo ustaviti pri resnih poskusih barvnega in tonskega izražanja mlade M. Pavlovec, katere ambicije pa očitno segajo dlje. Močnejši je tudi prispevek K. Legata, zlasti v akvarelih Baze 20, medtem ko je v barvitih izrezih iz doline Krke opaziti dvojnost dekorativno stilizacijskega in izraznega pristopa. Kot zanesljiva in prečiščena akvarelistka se nam je predstavila tokrat tudi M. Fajt-Koritnik, katere oljno tihožitje sega s svojimi barvnimi, prostorskimi in kompozicijskimi kvalitetami precej nad povprečje razstave. Podobno velja tudi za najboljša krajinska izreza na razstavi, za delo M. Prelogove, polno zanesljivega svetlobnega podajanja, vehementnih potez in finega prostorskega, globinskega občutka, iz česar tke svojevrstna izrazna razpoloženja.

Imeli smo že priložnost videti umetniške rezultate močnejših ekip na tej simpatični vsakoletni koloniji. Toda priznanje ji velja izreči tudi zato, ker odpira vrata različnim rodovom, ravnèm in oblikovalnim nazorom, izraženim v delih udeležencev. Ne nazadnje s tem uvaja nove moči, jim omogoča pridobitev prvih najpomembnejših izkušenj in – morda – občasno odkrije nov talent. Tak selektivni uspeh pa že povrne vse napore.

JANEZ MESESNEL

KNJIGE SLOVENSKE MATICE SO TRAJNE VREDNOSTI, NAMENJENE PREDVSEM ŠTUDIJSKIM NAMENOM, ENAKO POTREBNE ŠOLSKI IN DOMAČI KNJIŽNICI.

SLOVENSKA MATICA LJUBLJANA, Trg osvoboditve 7

VAS VABI, DA SE VPIŠETE MED REDNE NAROČNIKE SLOVENSKE MATICE

Kot rednemu naročniku pripadajo določene ugodnosti (20-odstotni popust) na knjigotržno ceno. Glede na današnje knjigotrške cene so Matičine knjige izrazito poceni.

Na vašo željo pa vam pošljemo tudi naš knjižni prospekt, v katerem so navedene cene posameznim razpoložljivim Matičinim knjigam. (Naročila sprejemamo tudi telefonično na številko 22-726.)

LETOŠNJA ZBIRKA:

Alfonz Gspan–Anton Slodnjak, CVETNIK STAREJŠEGA SLOVENSKEGA UMETNEGA PESNIŠTVA II

Primož Simoniti, HUMANIZEM NA SLOVENSKEM IN SLOVENSKI HUMANISTI DO SREDE XVI. STOLETJA

Nada Matičič, LABIRINT

FILOZOFSKA KNJIŽNICA:

G. W. Leibniz, FILOZOFSKI SPISI

VEZANA BESEDA:

Aleksej K. Tolstoj SMRT IVANA GROZNEGA

SPOMINI IN SREČANJA:

Franc Petek – Janko Pleterski, SPOMINI KOROŠKEGA POLITIKA

IZREDNA IZDAJA:

SIMPOZIJ O OTONU ŽUPANČIČU 1978

ZBORNIK ZA ZGODOVINO NARAVOSLOVJA IN TEHNIKE IV.
SLOVENSKE LJUDSKE PESMI II

VABIMO K NAROČILU!

12-10357

Obletnica slavističnega seminarja

Proslava 60-letnice slovenističnega središča in slavistični občni zbor

V soboto 15. decembra se bodo slovenski slavisti s prireditvijo v veliki fizikalni predavalnici na Jadranski 26 v Ljubljani ob 9. uri spomnili šestdesete obletnice, odkar so na filozofski fakulteti v Ljubljani ustanovili seminar za slovansko filologijo in je Ljubljana s tem postala prvo središče slovenističnih študij. Predstojnik PZE za slovanske jezike in književnosti Franc Jakopin bo na prireditvi govoril o šestdesetih letih slovenske slavistike, France Pibernik pa o pogledih na sodobno pesniško dogajanje; Helga Glušič bo analizirala pripovedno prozo Bena Zupančiča, Jože Koruza se bo ukvarjal s problemi slovenske dramatike po letu 1965, Breda Pogorelec pa bo imela predavanje o portoroškem posvetovanju o slovenščini v javnosti. Popoldne ob 15. uri bo v isti dvorani občni zbor Slavističnega društva, na katerem bodo izvolili novo vodstvo in obravnavali slovenistični program Zavoda SRS za šolstvo.

RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RT

TV OCENA

Dvakrat žalostno

Igra, ki nam jo je ljubljanska televizija posredovala v ponedeljek zvečer, je bila zares žalostna, žalostna od začetka do konca.

Ne le zaradi tega, ker sta nam pisateljica G. Thiele-Malwitz in režiser Thomas Engel pod naslovom »Končna postaja raj« pripovedovala o tem, kako dve trdosrčni ženski v trgovini z igračami mučita tretjo – ubogo, staro prodajalko, ki je neizrečeno dobrega srca, a tudi čez vsako mero potrpežljiva. Ne le zaradi tega, ker je to zatiranje do kraja brezobzirno in zavratno, zoprno v svojem bednem napuhu in s svojim kompleksom večje vrednosti, zares do fizične muke odurno. In tudi ni bila ta nemška igra žalostna zaradi tega, ker si uboga žrtev perfidnega terorja obeh svojih delodajalk ne more in zna prav nič pomagati, ampak vdano trpi in se pušča mučiti – ker jo je pač strah, da bo v svojih poznih letih ostala brez dela in brez denarja. In ravno tako ne zaradi tega, ker se zazdi, da iz tega peklenskega kroga brezobzirnih mučiteljev in brezpomočnega trpljenja sploh ni izhoda: da zmore njegovo peklensko vrtenje zaustaviti šele absurdna prometna nesreča, v kateri sta z življenjem – pravično?! – kaznovani obe nečloveški brezobzirnici.

Žalostna je bila ta igra v prvi vrsti zaradi tega, ker v nobenem prizoru ni segla onkraj banalne melodramatične črno-bele risbe. V nobenem prizoru ni poskušala širše – sociološko? – razsvetliti tragičnega položaja starih ljudi v družbi, ki časti zgolj mladost in njej prilagaja vse proizvodne in porabniške odnose. Žalostna je bila torej v svoji brutalni omejenosti in v svoji solzavi preračunljivosti, s katero je poskušala agresivno brenkati na naša »človekoljubna« čustva.

ANDREJ INKRET

Hrvaška glasba

Te dni poteka v Zagrebu prireditev »Dnevi hrvaške glasbe«, ki predstavlja dela hrvaških skladateljev. Drevi ob 20. uri bo v Veliki dvorani »Vatroslav Lisinski« koncert Zagrebških simfonikov pod vodstvom dirigenta Igorja Kuljerića, ki ga bo neposredno prenašal tudi zagrebški radio (prvi program). Ker slavimo letos 100-letnico rojstva splitskega skladatelja Josipa Hatzea, bodo uvodoma izvedli njegovo skladbo »Kad mlidijah umrijeti«. Solistka bo Gertruda Munitić.

»Koncert za violino in orkester« Josipa Slavenskega bo interpretiral Josip Klima, ki ga je zelo uspešno izvedel lani prav tako v dvorani »Lisinski«. Slišali bomo tudi »Koncert za orgle in orkester« Stjepana Šuleka s solistom Anđelkom Klobučarom. To delo izraža avtorjeve humanistične ideje o miru na svetu. V drugem delu koncerta bodo Zagrebški simfoniki izvedli »Drugi koncert za klavir in orkester« Borisa Ulricha, solist bo Fred Došek in skladbo »Prostori« Branimirja Skakaća.

Stroszek

Na prvem sporedu ljubljanske televizije si bomo drevi ob 20. uri ogledali nemški barvni film »Stroszek«, ki ga je leta 1977 posnel priznani režiser Werner Herzog, katerega pravo ime je Werner H. Stipetić. Herzog je posnel več dokumentarcev na Kanarskih otokih, v Afriki in v Peruju, pa tudi devet celovečernih filmov, od katerih je pri nas najbolj poznano »Stekleno srce«. Današnji film opisuje življenje Bruna Stroszka, ki ga po daljšem času izpustijo iz zapora. Stroszek je človek, ki ne pozna uspeha in je že vnaprej pripravljen na poraze. Njegovi edini prijatelji so klavir, avtomobilska hupa, harmonika in kos Beo. Drugi prijatelji so ostali v zaporu. Stroszek je znova razočaran in ponižan, ko ga zapusti dekle Eva. Odloči se, da bo odšel v Ameriko, kamor odide z Evo in sosedom Sheitzom, vendar tudi tam ne najdejo sreče. V glavnih vlogah nastopajo: Eva Mattes, Clemens Scheitz.

Postopoma do cilja

Dolgoletne vztrajne zahteve gradiščanskih Hrvatov po uvedbi rednih radijskih oddaj v hrvaškem jeziku so dobile skraja potrditev v kaj skromnem obsegu. Po časovno skopih oddajah, ki jih je letos prvič pripravil deželni studio ÖRF v Železnem (Eisanstadt) enkrat mesečno, so septembra letos sledile kratke informativne oddaje v hrvaščini enkrat tedensko, že 23. decembra, torej še ta mesec, pa bodo gradiščanski Hrvati v Avstriji lahko prisluhnili oddajam v svojem jeziku vsak dan.

Oddaje v hrvaškem jeziku so dobile v sporedu tega deželnega studia sicer skromno odmerjen čas, saj bodo trajale le štiri minute dnevno in bodo omejene zgolj na notranjepolitične dogodke. Vendar gradiščanski Hrvati ne skrivajo zadovoljstva, da je do takih oddaj sploh prišlo. Dejstvo je namreč, da bodo tudi v prihodnje pripravljali že uveljavljene tedenske radijske oddaje z naslovom ‚Naši ljudje', sredi prihodnjega leta pa naj bi spored oddaj v hrvaščini popestrili še z glasbenimi oddajami po željah poslušalcev.

B. B.

12. december

1967 Število ameriških vojakov v Južnem Vietnamu se je povzpelo na 475.000.

1941 V Rovtah pod Blegošem je Cankarjev bataljon popolnoma uničil nemško policijsko kolono. Ta zmaga je med drugim bila uvod v veliko decembrsko vstajo na Gorenjskem.

1941 V Mariboru je v bojih z nemškimi policisti padel sekretar PK KP za severno Slovenijo in narodni heroj Rado Iršič.

1934 CK KP Italije je ob mednarodnem protiimperialističnem dnevu prvič izdal časopis »Rdeča pomoč« v slovenskem prevodu. Pri izdaji je sodeloval Lovro Kuhar, pisatelj Prežihov Voranc.

1921 Fašisti so požgali slovenski Narodni dom v Barkovljah pri Trstu.

1892 Rodil se je slovenski zgodovinar Milko Kos. Objavil je vrsto razprav o zgodovini kolonizacije posameznih slovenskih pokrajin in strnil svoja dognanja iz slovenske srednjeveške zgodovine v knjigi »Zgodovina Slovencev«. Umrl je leta 1972.

1888 Rodil se je slovenski kipar Ivan Napotnik. Sprva je delal v kamnu in bronu, kasneje samo v lesu. V Šoštanju je oblikoval relief za Kajuhov spomenik, v Celju glavo Talca. Več njegovih del hrani Narodna galerija v Ljubljani, v Šoštanju je po njem imenovana galerija. Umrl je leta 1960.

1821 Rodil se je francoski pisatelj Gustave Flaubert, eden največjih francoskih realistov in odličen stilist. Njegov najbolj znani roman je »Gospa Bovary«, ki je s svojim razkrinkavanjem lažne meščanske morale vznemiril javnost, tako da je bil Flaubert obtožen nemoralnosti, roman pa dalj časa prepovedan. Druga znana dela: »Salambo«, »Vzgoja srca«, »Bouvard in Pécuchet«, »Skušnjave sv. Antona«, »Troje povesti«, »November« itd. Flaubertovi biografi pravijo, da je bil tako skrben stilist, da je obdeloval in brusil kak stavek po več mesecev. Umrl je leta 1880.

TELEVIZIJA

PRVI PROGRAM

9.55 do 11.00 in
13.55 Madonna di Campiglio: VELESLALOM ZA MOŠKE, prenos do 15.00 (EVR, Lj)
16.25 PROPAGANDNA ODDAJA
16.30 VELESLALOM ZA MOŠKE, posnetek iz Madonne di Campiglio
17.30 POROČILA
17.35 Z BESEDO IN SLIKO: Ankine risbe
17.50 POTOVANJE V DEŽELO LUTK, serijska oddaja
18.15 NE PREZRITE
18.35 OBZORNIK
18.45 OD VSAKEGA JUTRA RASTE DAN: Piran

Današnja oddaja bo predstavila amatersko kulturno dejavnost v piranski občini, kjer že štiri leta deluje v kulturno-umetniškem društvu, ki nosi ime primorskega skladatelja Karla Pahorja, vrsta ljubiteljev glasbe in plesa. Društvo sestavljajo člani v štirih sekcijah in sicer pihalni orkester, folklorni ansambel, moški pevski zbor in baletna sekcija. Razen tega pa deluje v tesni povezavi z njimi še pevski zbor italijanske narodnostne skupnosti v Piranu. V pihalnem orkestru sodeluje 50 mladih glasbenikov, večinoma gojencev glasbene šole v Piranu, vodi jih pa Pegan Leander. Njihov doslej največji uspeh je četrto mesto na letošnji mednarodni reviji pihalnih orkestrov na Dunaju. Orkester deluje že 128 let. Folklorna skupina pa je bila ustanovljena leta 1961 pod vodstvom mentorice Tončke Maroltove. V njej sodeluje 58 mladih srednješolcev, študentov in delavcev. Moški pevski zbor je bil ustanovljen leta 1977, vodi ga pa Adolf Krašnja. Baletna sekcija, v kateri sodelujejo večinoma otroci, pripravi vsako leto celovečerno predstavo v gledališču Giuseppe Tartini. Vodi jo Lidija Pogačar. Oddajo je pripravila Bača Šramel – Justin, režija: Grega Tozon, urednica: Jasna Novak.

19.15 RISANKA
19.20 CIKCAK
19.30 TV DNEVNIK
19.55 PROPAGANDNA ODDAJA
20.00 FILM TEDNA: STROSZEK, nemški film
21.55 MINIATURE – Božidar Kantušer: KRESNA NOČ
22.10 TV DNEVNIK

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

17.10 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI (N. Sad)
17.30 TV DNEVNIK (Bg I)
17.45 SEZAMOVA ULICA (Bg I)
18.15 IZOBRAŽEVALNA ODDAJA (Bg I)
19.30 TV DNEVNIK (Bg I)
20.00 PROSLAVA 175-LETNICE PRVE SRBSKE VSTAJE, prenos (Bg I) 21.30 ŠPORTNA SREDA (Sa)
22.30 TV DNEVNIK (do 22.45) – (Bg I)

TV ZAGREB – I. PROGRAM:

9.30 TV V ŠOLI: Za učitelje, Istrske freske (Zg)
10.00 TV V ŠOLI: Izobraževalna oddaja, Risanka, Predšolska vzgoja (Bg)
17.15 TV DNEVNIK (Zg)
17.35 TV KOLEDAR (Zg)
17.45 SEZAMOVA ULICA (Bg)
18.15 KAKO JE NASTAL MEHANIZEM SREČE

Peta oddaja iz cikla »Kako je kaj nastalo« govori o sreči. V našem industrializiranem svetu je življenje postalo del proizvodnje, vse poteka po nekakšnem tekočem traku. Skupaj delamo, skupaj hodimo na počitnice, potovanja, nosimo podobna oblačila, jemo enako hrano, vozimo se z enakimi avtomobili, imamo enake ambicije, cilje, želje – skratka, lahko bi rekli, da človek počasi izgublja svojo individualnost. Ali veste, da segajo korenine takega načina življenja v 9. stoletje? Avtor in voditelj oddaje je priljubljeni angleški komik James Burke.

19.30 TV DNEVNIK (Zg)
20.00 PROSLAVA 175 LETNICE PRVE SRBSKE VSTAJE – prenos (Bg)
21.30 ŠPORTNA SREDA (Sa)
22.30 TV DNEVNIK (Zg)
22.45 DOKUMENTARNI FILM: SISTEM (Zg)

V filmu »Sistem« se avtor Krsto Mihaljević prav tako kot v filmu »Sledi mi«, ukvarja s problemi sodobnega časa. Govori o sanjarjenju in nagibih, ki privedejo človeka do tega, da si skuša na lahek način pridobiti denar, na primer z igrami na srečo oziroma v nocojšnjem filmu s športnimi napovedmi. Ker so vzroki tega množičnega pojava zelo zapleteni in mnogovrstni, avtor v svojem kratkem filmi ne more govoriti o njih, pač pa na nekaj primerih pokaže to, kar imenuje sam »degradacija človeških želj in hotenj« Snemalec: Branko Cahun, montaža: Sonja Rajković, likovna oprema: Mladen Stilinović, scenarij in režija: Krsto Mihajlević, urednik oddaje: Nenad Pata.

TV KOPER

19.50 STIČIŠČE
19.58 DVE MINUTI
20.00 RISANKE
20.15 TV DNEVNIK
20.30 NOGOMET – mednarodno srečanje
22.15 JE TO LJUBEZEN? – celovečerni film. Igrajo: Janine Magnan, Guy Mairesse. Režija: Claude Lelouch

RADIO

PRVI PROGRAM

4.30–8.00 Dobro jutro!; 8.08 Z glasbo v dober dan, (Haydn, Beethoven, Mozart, Weber); 8.30 Pisan svet pravljic in zgodb; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti – ing. Olga Ratnik: Bolezni in škodljivci črne detelje; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Vladan Radovanović: Spheroon; 18.15 Naš gost; 18.30 Kaj radi poslušajo; 19.45 Minute z ansamblom Štirje kovači; 20.00 Koncert za besedo – šaljivo; 20.25 Dve flavti – Irena Grafenauer-Krstićeva in Jože Pogačnik (F. Benda, S. Prokofjev); 21.05 G. Puccini: Odlomki iz opere »Madame Butterfly«; 22.20 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Jazz pred polnočjo, Ron Carter – Ryo Kawasaki; 00.05–4.30 Nočni program – glasba (Radio Maribor).

DRUGI PROGRAM

8.00–13.00 Sreda na valu 202; 13.00 Paleta melodij; 13.35 Znano in priljubljeno; 14.00 Pet minut humorja; 14.05 S solisti in ansambli JRT; 14.30 Iz naših sporedov; 14.35–16.00 Z vami in za vas; 16.00 Tokovi neuvrščenosti; 16.10 Moderni odmevi; 16.40 Iz jugoslovanske produkcije zabavne glasbe; 17.35 Vprašanja telesne kulture; 17.40 Iz partitur revijskega orkestra RTV Ljubljana; 18.00 Kam in kako na prepih; 18.55 Razgledi po kulturi; 19.25 Stereorama; 20.30 Melodije po pošti; 22.15 Zvočni portreti – Abbey Lincoln; 22.55–23.00 Glasba.

TRETJI PROGRAM

10.05 Dogovori, odločitve ...; 10.25 Chopin in Liszt; 10.40 Slovenska in svetovna zborovska glasba; 11.00 Učimo se srbohrvaščine in makedonščine; 11.25–12.00 Solisti in orkestri: Dvořak, M. Škerjanc, Sibelius, Arnič, Wagner; 16.00 Dogovori, odločitve ... (ponovitev); 16.20 Ars antiqua – Couperin, Ignac Antonin Tuma; 17.00 Iz komornih opusov slovenskih skladateljev 20. stoletja – Karol Pahor, Darijan Božič; 18.05 Mednarodna radijska univerza; 18.15 Charles Gounod: Odlomki iz opere »Faust«; 19.30 Izbrana proza – Herodot: Lažni Smerdis; 19.50 Glasbeni intermezzo; 20.00 Večer Simfoničnega orkestra RTV – Ljubljana – dirigenti Samo Hubad, Bogo Leskovic, Marko Munih, solista: Ciril Škerjanec – violončelo, Vanda Gerlovič-sopran, Haydn, Dvořak, Berg, Škerjanc; 21.45 V nočnih urah – Ivančič, Bach, Benda, Mozart; 22.50-23.00 Literarni nokturno – Mila Kačič: Tišina ni več tišina.

RADIO ŠTUDENT

11.00 kdo smo, kje smo; 11.01 pretegovanja; 11.30 pet minut za bistre glave; 11.45 kaj bi počela; 12.00 tolpa bumov; 12.30 kulturna farma; 13.00 rock indok; 13.30 poročila; 13.45 okrogla miza RŠ; 14.45 tega ne smete preslišati; 15.00 konec

GLAS LJUBLJANE

15.00 Poročila RTV Ljubljana; 15.30 Pogovarjamo se z vami; 16.00 Novice; 16.10 Bodice; 16.30 Zmajčkov mozaik–Zbiramo odpadke; 17.00 Sprehod po Ljubljani; 18.00 Novice – Klicaj dneva – Diagonale občine Moste-Polje – 17.45 Sprehodi po Ljubljani – 18.00 Novice – Glasbenih sedem dni – Svetujemo vam; 19.00 Konec oddaje.

Bolje razdeljen denar za družbene dejavnosti

Po predlogu prispevnih stopenj za leto 1980 naj bi v Ljubljani za družbene dejavnosti združevali 19,55 odstotka osebnega dohodka in dohodka

LJUBLJANA, 11. decembra – Po predlogu prispevnih stopenj bi naj v Ljubljani prihodnje leto združevali za samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti 19,55 odstotka, iz osebnega dohodka 17,61 in iz dohodka 1,95 odstotka. S predlaganim bodo zagotovljena sredstva za izvajanje programov samoupravnih interesnih skupnosti, sprejetih v dopolnilih za leto 1980.

V otroškem varstvu in izobraževanju pa še za poleg k najetemu kreditu za vzgojnovarstveni objekt v soseski 8-2 Nove Dravlje, za osnovni šoli v stanovanjskih soseskah MS-5 Fužine in SS 8-2 Nove Dravlje. Prav tako pa tudi za zvišanje osebnih dohodkov delavcev v otroškem varstvu in izobraževanju, kjer le ti po podatkih SDK najbolj zaostajajo. V telesni kulturi in kulturi bodo na ta način zagotovljena tudi sredstva za vzdrževanje objektov.

»Pred slabim mesecem smo v skupnih dopolnilih k samoupravnim sporazumom o programih in prispevnih stopnjah za leto 1980 objavili orientacijske prispevne stopnje za samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti. To so bile v bistvu prispevne stopnje veljavne v letu 1979 in v njih še niso upoštevani programi za leto 1980. Informacija je bila namenjena le za orientacijo združenemu delu, da bi vedeli, na približno kakšne obremenitve lahko računajo prihodnje leto,« je pojasnila Marija Brglez, predsednica komiteja za družbene dejavnosti ljubljanske mestne skupščine.

»S sprejemom programov in znanimi obremenitvami za republiške interesne skupnosti so pripravljene nove prispevne stopnje. Obremenitev v bistvu ni višja od predhodno objavljene le porazdelitev sredstev na samoupravne interesne skupnosti je drugačna oziroma usklajena s smernicami razvoja in srednjeročnim družbenim planom.«

Tako sedaj predlagajo nekaterim samoupravnim interesnim skupnostim zvišanje prispevnih stopenj, drugim pa, da jih znižajo Predlog za zvišanje prispevnih stopenj je predvsem za otroško varstvo in izobraževanje od 1,28 na 1,37 odstotka, občinskih programov od 3,28 na 3,36 odstotka, nekoliko pa so zvišane še prispevne stopnje za telesno kulturo, kulturo, socialno skrbstvo in zaposlovanje. Znižana je le prispevna stopnja za zdravstvo, predvsem zavoljo ugotovitve, da je bila letošnja prispevna stopnja nerealna, saj so presežke v letošnjem letu ocenili kar na 300 milijonov dinarjev. Seveda bodo o predlogih novih prispevnih stopenj še ta mesec razpravljale tudi skupščine samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti.

»Prav ocene letošnjih presežkov smo upoštevali, ko smo razpravljali in usklajevali predloge za prispevne stopnje v letu 1980. Presežkov naj ne bi bilo, čeprav se je že letos pokazalo, da je porast nominalnega družbenega proizvoda težko predvideti.

Občutno povečanje prispevne

MARIJA BRGLEZ: »S predlaganimi prispevnimi stopnjami SIS družbenih dejavnosti obremenitev ne bo višja, le sredstva bodo porazdeljena drugače.«

stopnje za izobraževanje pa še ne bo rešilo problema nagrajevanja delavcev v osnovnem šolstvu in izobraževanju nasploh. »Glede na to, da je prihodek iz prispevne stopnje edini vir za financiranje osnovnega šolstva, ostaja še vedno odprto vprašanje kako prosvetnim delavcem zagotoviti tak osebni dohodek, da bodo zainteresirani ostati v svojem poklicu, oziroma kako preprečiti fluktuacijo. Podoben je problem tudi v otroškem varstvu, kjer je razlika le v tem, da ustvarjajo del prihodka tudi iz prispevka staršev.

Z valorizacijo programov smo v izobraževanju in otroškem varstvu v Ljubljani komaj dosegli 4.600 dinarjev na pogojno nekvalificiranega delavca, v drugih dejavnostih le nekaj več, a nikjer več kot 5.000, ob tem pa je republiška zdravstvena skupnost sprejela sklep, da bo izhodišče za financiranje programov osebni dohodek 6.300 dinarjev na pogojno nekvalificiranega delavca. Takih številk pa si v Ljubljani ne moremo privoščiti.«

»Ob planiranju sredstev za leto 1980 in za naslednje srednjeročno obdobje pa ostaja še vedno odprto vprašanje financiranja novih investicij, saj po veljavni zakonodaji nimamo nikakršnih možnosti zagotoviti sredstva niti za podražitve že začetih gradenj iz drugega samoprispevka niti za objekte družbenih dejavnosti v novih stanovanjskih soseskah.« Tako je nanizala in obrazložila nekaj najbolj perečih problemov ob usklajanju in sprejemanju prispevnih stopenj za realizacijo programov interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v prihodnjem letu Marija Brglez.

HELENA KOS

Krajevni praznik Bohinjcev

Osrednja proslava v spomin na decembrsko vstajo bo v petek v Bohinjski Bistrici

BOHINJ, 11. decembra – V počastitev oborožene vstaje proti nemškemu okupatorju, ki se je začela 16. decembra 1941. leta v bohinjskih vaseh, proslavljajo v vseh bohinjskih krajevnih skupnostih krajevni praznik. Osrednja proslava v spomin na decembrsko vstajo, sočasno s proslavo dneva JLA bo v petek, 14. decembra ob 18. uri v Domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici. V soboto, 15. decembra pa se bodo na spominski slovesnosti, imenovani »Zmaga mrtvega bataljona«, ki bo ob 10. uri dopoldne na Pokljuki, spomnili junaškega boja borcev 3. bataljona Prešernove brigade, ki so 15. decembra 1943, leta do zadnjega žrtvovali svoja življenja za svobodo. Slovesnost s kulturnim programom bo pri grobišču na Goreljeku.

Organizatorji decembrskih prireditev vabijo vse preživele borce in aktiviste, ki so se med NOB borili in delovali na bohinjskem območju.

Premije za mleko tudi za usmerjene kmetije?

Proračunska sredstva ljubljanskih občin za premoščanje izgub, ki jih povzročajo prenizke odkupne cene mleka, razdeljena mlečnim farmam

LJUBLJANA, 11. decembra – Ljubljanske občine bodo iz proračunskih sredstev prispevale osem milijonov dinarjev za pokrivanje izgub na družbenih mlečnih farmah v letošnjem letu. To so se dogovorili na usklajevalnem sestanku predstavnikov vseh petih občin, pobudo za to finančno pomoč pa sta dala mestni komite za preskrbo, cene, gostinstvo in turizem in SIS za preskrbo Ljubljane z živili.

Komisija za mleko pri omenjeni SIS je izdelala načrt razdelitve teh finančnih sredstev med sedem družbenih farm, ki oskrbujejo Ljubljano z mlekom, in sicer glede na količine, s katerimi so udeležene na ljubljanskem tržišču.

Tako je največ dobila ZKGP Kočevje, tozd Govedoreja (3,043.181 dinarjev), saj je letos prodala v Ljubljano več kot 7 milijonov litrov mleka. Zaradi večjih potreb na tržišču je letos povečala proizvodnjo mleka za 800.000 litrov, pa čeravno je zaradi prenizkih odkupnih cen s tem ustvarjala izgubo. Ljubljanske mlekarne, tozd Posestva, ki je dala na ljubljansko tržišče 4,725.112 litrov mleka, bo dobila 2,031.798 dinarjev premije, Agroemona, tozd Govedoreja (letos so prodali v Ljubljano 4.230,560 litrov) bo dobila 1,819.140 dinarjev. Posestvo Snežnik, Kočevska Reka bo za 1,345.851 litrov Ljubljani prodanega mleka dobila 578.715 dinarjev, KPC Jable za 540.739 litrov mleka 232.517 dinarjev, KZ Litija za 270.594 litrov 116.355 dinarjev, posestvo v Stični pa za 235.587 litrov oddanega mleka 101.302 dinarjev.

Vsote, ki jih prispevajo ljubljanske občine kot pomoč družbenim mlečnim farmam, se malce razlikujejo, in sicer glede na to, kolikšna je poraba mleka v posameznih občinah. Tako je Center prispeval 2 milijona dinarjev, Šiška 1,680.000, Moste-Polje 1,600.000, Vič-Rudnik in Bežigrad pa po 1,360.000 dinarjev.

Sicer pa so se na današnji seji predsedstva in izvršnega odbora SIS za preskrbo, na kateri so potrdili tak način razdelitev premij, zavzeli za to, da bi v prihodnje enako finančno podpirali tudi proizvodnjo mleka na usmerjenih kmetijah, ki preko kmetijskih zadrug oskrbujejo Ljubljano z mlekom. Na podoben način se bodo, kot je bilo slišati na današnji seji, v prihodnjem letu lotili dolgoročnega reševanja preskrbe Ljubljane z mesom, saj je na družbenih farmah v okolici mesta vse več praznih stojišč.

LJILJANA DJERIĆ

UTRIP LJUBLJANE

Nič več ozkega grla na Titovi za Bežigradom

Postaja bežigrajske milice je že dolgo v novih prostorih, od stare stavbe pa so ostale samo še ruševine, ki jih odstranjujejo buldožerji. »Žrtvovala« se je za razširitev in zravnavo Titove ceste, ki v ozkem ovinku že ni bila več kos gostemu mestnemu prometu, pa tudi za gradnjo in komunalno ureditev Plave lagune, kakršno je predvidel zazidalni načrt bežigrajskega centra. (M. U., foto: Miško Kranjec)

Prijatelj živali

Lažje si je pridobiti zaupanje ljudi kot živali. To pa ne velja za Tomaža Geršaka, veterinarja ljubljanskega živalskega vrta, kateremu izkazujejo živali posebno naklonjenost. Celo levinja, ki velja za eno najkrvoločnejših živali, rada priteče k rešetkam in pusti, da jo njen zdravnik gladi po gobcu.(Foto: Janez Zrnec)

Postopen skok stanarin

V Ljubljani naj bi na ekonomske stanarine prešli postopoma v obdobju 1980–1985 – Letno naj bi se povečevale za 24,4 odstotka

LJUBLJANA, 11. decembra – Po osnutku sporazuma o oblikovanju in postopnem prehodu na ekonomske stanarine v ljubljanskih občinah, naj bi se od naslednjega leta do leta 1985 v Ljubljani stanarine letno povečale za 24,4 odstotka. To pomeni, da bi bile takrat stanarine 270 odstotkov dražje kot letos in lani. Osnutek sporazuma in izračun prehoda na ekonomske stanarine bodo obravnavali na seji skupščine mestne stanovanjske skupnosti 21. decembra, ta dan pa bo o tem stekla tudi enomesečna javna razprava. O prehodu na ekonomske stanarine so govorili na današnji skupni seji predsedstva skupščin stanovanjskih skupnosti občin in mesta in izvršilnega odbora mestne stanovanjske skupnosti.

V letih prehoda na ekonomske stanarine bo uveljavljeno povečanje stanarine vsako leto s 1. marcem. V osnutku izračuna prehoda na ekonomske stanarine so uporabili za opredelitev stroškov vzdrževanja rezultate modela v raziskovalni nalogi »Normativi za vzdrževanje gradbenih elementov, naprav in opreme«, ostale elemente modela pa opredeljujejo zakonsko predpisane stopnje in pa dejanski stroški upravljanja. Po tem znaša letna stanarina 3,24 odstotka od revalorizirane vrednosti stanovanja. Na 1 odstotno amortizacijo odpade 30,86 odstotka stanarine, večja vzdrževalna dela oziroma investicijsko vzdrževanje zajema 34,57 odstotka stanarine, manjša vzdrževalna dela oziroma tekoče vzdrževanje 21,60 odstotka, stroški upravljanja in delo strokovnih služb 9,88 odstotka, 3,09 odstotka od stanarine bo šlo za funkcionalne stroške.

Revalorizirana vrednost točke se bo od leta 1978, ko znese 39,66 dinarja do leta 1985 povečala na 106,51 dinarja. Merila za oblikovanje in prehod na ekonomske stanarine izhajajo iz načrtovane gradnje družbeno najemnih stanovanj do leta 1985 ter po predvidenem povečanju gradbenih cen stanovanj za 13 odstotkov letno. Prav ta dražitev gradbenih cen stanovanj, ki najbolj vpliva na izračun prehoda na ekonomske stanarine, pomeni največjo neznanko, saj se na osnovi tega tudi revalorizira vrednost stanovanj.

Prva leta prehoda na ekonomske stanarine bodo, zaradi uveljavitve zakonskih določil o amortizaciji stanovanjskih hiš, posebno kritična, predvsem na področju vzdrževanja. Že v naslednjem letu se bo zgodilo, da bi bilo kljub povečanju stanarin manj denarja za investicijsko vzdrževanje, kot ga je bilo letos. Zato so na današnji seji ponovno predlagali, da bi občinske in mestna stanovanjska skupnost dale pobudo zakonodajalcu o dopolnitvi zakona, ki bi dopuščal, da bi v prvih dveh letih prehoda na ekonomske stanarine lahko uporabljali denar namenjen za amortizacijo tudi za investicijsko vzdrževanje.

Pravico do nadomestitve stanarine, ki bo lahko znašala največ 80 odstotkov stanarine, bo imel vsak imetnik stanovanjske pravice ne glede na to ali uporablja stanovanje v družbeni lastnini ali v lasti občanov. Vendar mora uporabljati stanovanje, ki po površini ne presega za to določenih normativov. MIHAELA ŽITKO

Glasbena vzgoja v naši družbi

Dejavni glasbeni pedagogi Ljubljane, Zasavja in Notranjske

LJUBLJANA, 11. decembra – Društvo glasbenih pedagogov Ljubljane, Zasavja in Notranjske vstopa v tretje leto svojega delovanja. Združuje preko 200 glasbenih pedagogov iz osnovnih šol, glasbenih šol, srednjih in visokih šol. Poleg obravnavanja perečih problemov statusa glasbenega pedagoga in glasbene vzgoje se udejstvuje predvsem v organiziranju predavanj za glasbene pedagoge na vseh stopnjah glasbenega šolanja in prirejanju revij mladih glasbenikov. V marcu prihodnje leto bo na vrsti že III. revija na Vrhniki, v Kočevju in Hrastniku; posvečena bo 70-letnici rojstva Edvarda Kardelja, 80-letnici rojstva skladatelja L. M. Škerjanca in 35-letnici osvoboditve.

Že drugo leto društvo organizira skupaj z ljubljansko organizacijsko enoto zavoda SRS za šolstvo seminarje za učitelje glasbe vseh stopenj. Konec novembra je za učitelje glasbe v osnovnih in srednjih šolah ter učitelje nauka o glasbi v glasbenih šolah predaval skladatelj Darijan Božič o elektronski, radiofonski, konkretni in sintetski glasbi (TAPE MUSIC). Poslušalci so izrazili željo za ponovnim srečanjem v radiofonskem studiju. Naslednje predavanje bo v sredo, 12. decembra ob 8.30 uri na Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje, Ljubljana, Vegova 7, kjer bo za učitelje godal in vse druge zainteresirane govoril o komorni glasbi prof. Matija Lorenz.

O svojem dosedanjem delu ter o načrtih za naprej se bodo člani društva pomenili na rednem občnem zboru v soboto, dne, 15. decembra ob 8.30 v dvorani ZGBI, Vegova 7. Ob tej priliki bodo med drugim kritično obravnavali neurejen status glasbenega pedagoga in mesto glasbene šole oz. glasbene vzgoje v naši samoupravni družbi.

LOVRO SODJA

Priključujejo novo kotlarno

LJUBLJANA, 11. decembra – Komunalna energetika bo jutri v toplarni Moste vključila na toplotno omrežje novo vršno kotlarno. Vključevanja naj ne bi čutili stanovalci, če pa bi morda prišlo do motenj pri ogrevanju in preskrbi s toplo vodo, te motnje ne bi trajale več kot en dan, zagotavljajo pri ljubljanski komunalni energetiki.

Neustrezno odlaganje usedlin

Odpadne usedline tovarne Color Medvode zasmradile odlagališče odpadkov

LJUBLJANA, 11. decembra – Sanitarna inšpekcija je pretekli teden dobila več pritožb občanov zaradi nevzdržnega sladkobnega smradu ob odlagališču smeti na Cesti dveh cesarjev. Komunalno podjetje, tozd Javna higiena je na odlagališču deponiralo odpadne usedline tovarne Color iz Medvod, strokovno soglasje z navodili za poskusno deponijo pa je dal Zavod za zdravstveno varstvo SRS. Sanitarne inšpekcije o tem niso obvestili.

Zaradi neustrezne deponije je ob odlagališču smeti nastala dvajset kvadratnih metrov velika luža: mešanica odplak oziroma kemikalij in topil ter deževnice. Sanitarni inšpektorji so odredili, da je treba mlakužo takoj zasuti z vpijajočim materialom in prekriti še s smetmi in zemljo. Odgovorne za tako ravnanje pa so prijavili temeljnemu javnemu tožilstvu.

B. P.

Viator predlaga višje cene

Tako naj bi zagotovili zamenjavo voznega parka – Običajne obljube in obeti

LJUBLJANA, 11. decembra – Z odredbo o spremembi odredbe o določitvi najvišje ravni cen, ki jo je danes sprejel ljubljanski izvršni svet in z njo izvzel cene mestnega potniškega prometa, je le še vprašanje časa, kdaj da bo skupščina ljubljanskih komunalnih skupnosti glasovala za spremembo cen prevozov z mestnimi avtobusi.

Viatorjev tozd Mestni potniški promet predlaga, da bi vozovnica za mestni avtobus veljala 5 dinarjev (4,5 dinarja za enostavno reprodukcijo in 0.50 dinarjev za razširjeno reprodukcijo), žetoni bi naj bili po 4,5 dinarja, enaka cena bi veljala tudi za prevoz prtljage. Mesečne vozovnice za dijake bodo 125 dinarjev, za delavce pa od 190 do 410 dinarjev, odvisno od števila prog, za katere veljajo. Mesečna vozovnica za vse proge bi tako veljala 560 dinarjev, letna vozovnica 5.500 dinarjev (obe bi bili prenosni), upokojence pa bi mesečna vozovnica za vse proge stala 125 dinarjev.

Seveda je predlogu povišanih cen priložen kar zajeten seznam že običajnih obljub in obetov, kaj vse bo po tej podražitvi boljše za potnike in tudi za Mestni potniški promet. Predvsem pa opomin, če predlaganega povišanja kaj kmalu ne bo, preti zguba. Nič pa ni napisanega, da bi po novem štiričlansko družino stal prevoz z mestnim avtobusom višak dan več kot pa odštejejo dnevno za kruh in mleko.

Pri Viatorju so izračunali, da bi jim povišanje prineslo vsak mesec približno 3,000.000 dinarjev za razširjeno reprodukcijo. To bi naj bila osnova za načrtovano zamenjavo obstoječega voznega parka. Vsako leto bi naj z novimi zamenjali dvajset vozil. Del sredstev, 0,5 dinarja od cene vsake vožnje naj bi se zbiral pri zvezi komunalnih skupnosti na območju ljubljanskih občin na posebnem žiro računu pristojne SDK kot namenska sredstva za razširjeno reprodukcijo Mestnega potniškega prometa. Vendar bi na ta način zbrali komaj eno tretjino sredstev, ki so potrebna za realizacijo želenih investicij v prihodnjem letu, torej bi na ta način šele v treh letih zbrali dovolj, da bi uresničili program za 1980 leto. Tako bi prihodnje leto morali najeti še kredit. Ostaja pa še vedno nerešeno vprašanje, kdaj bodo lahko zamenjali stara in dotrajana vozila. Prav tako naj bi v naslednjem letu porabili del denarja za razširitev avtobusnega omrežja, oziroma za prerazporeditev avtobusov. H. K.

Dohitevajo razvitejše

Občina Vič-Rudnik je v svojem razvoju dolgo vrsto let zaostajala za ostalimi ljubljanskimi občinami – Pozornost industriji in kmetijstvu

LJUBLJANA, 11. decembra – Viška občina, ki je po površini največja, saj meri 534 kvadratnih kilometrov, je v primerjavi z ostalimi ljubljanskimi občinami nerazvita občina, saj zaostaja na vseh področjih od industrije in stanovanjske gradnje do družbenih dejavnosti.

Očitno pa se je položaj te občine v zadnjem času le začel spreminjati; tako vsaj lahko strnemo misli o dosedanjem in prihodnjem razvoju občine, ki smo jih nedavno tega razpletli na delovnem pogovoru (pripravili jih bomo tudi z drugimi občinami s predstavniki izvršnega sveta in občinske konference SZDL viške občine. Dejstvo namreč je, da je prav naravna lega občine botrovala težkim razvojnim korakom – polovico zemljišča v občini je pogozdenega, imajo pa tudi Ljubljansko barje, o katerem se dolgo vrsto let sami niso mogli odločiti, v ostalih občinah pa ni bilo dovolj posluha za dokončen dogovor o tem, kaj storiti z njim. Zdaj naj bi končno dorekli območja za pozidavo, kmetijstvo oziroma za pogozdovanje, najbrž tudi za rekreacijo.

Velikih naložbenih projektov v tej občini sicer tudi v prihodnem srednjeročnem obdobju, ko bodo z vso pozornostjo skušali izenačevati položaj krajevnih skupnosti znotraj občine in hkrati položaj občine z ostalimi mestnimi, ne predvidevajo. Kljub temu pa naj bi na industrijske cone Rudnik, Vrhovci in Plutal pripeljali nove obrate in tudi obratovalnice zasebnega sektorja – nekateri investitorji so seveda znani že zdaj. Policentričnega razvoja občine pa seveda ne bo mogoče uresničevati, če se tudi izven občinskega središča ne bo razvijala industrija in hkrati z njo družbene dejavnosti. Osnovni pogoji so pravzaprav že izpolnjeni, saj je med občani v krajevnih skupnostih dovolj zanimanja za ustanavljanje novih obratov, interes pa so že pokazale tudi organizacije združenega dela, na primer Rašica, Riko Ribnica, IMP Ljubljana in še nekatere.

Z več manjšimi naložbami naj bi izboljšali skromno udeležbo njihovega gospodarstva v družbenem proizvodu Ljubljane, saj ta znaša zdaj le 10,9 odstotka. Popravili naj bi tudi zunanjetrgovinso bilanco, čeprav na tem področju zdaj niso stali križem rok in uvoz pokrivajo z 79,2 odstotka izvoza. V celotnem prihodku njihovega gospodarstva pa naj bi v prihodnjem obdobju vidnejše mesto dobil prihodek kmetijstva.

Hitrejši razvoj občine sta doslej omejevala še dva pomembna dejavnika: neurejena komunala in ceste. V občini je asfaltiranih le deset odstotkov cest, pa še te bilo treba temeljito popraviti. Najtrši oreh je trenutno Tržaška, ki je ne morejo obnavljati, dokler ne bo urejena ustrezna obvoznica, čeprav je cestišče uničeno, cesta pa hkrati najbolj obremenjena dovoznica. Tudi komunalna urejenost zaostaja, saj na primer niti v nekaterih mestnih krajevnih skupnostih kanalizacija še ni urejena. Poleg načrtovanih gradenj kanalizacijske mreže je najpomembnejša naložba, ki seveda spet ni samo viška, gradnja vodarne v Brestu, ki bo zagotovila dovolj vode za ves južni del mesta.

JANA TAŠKAR

Zamude pri gradnji šol in vrtcev

Predolgi postopki za pridobivanje zemljišč in neusklajenost med gradnjo

LJUBLJANA, 11. decembra – Ker se leto izteka in je za gradnje tako rekoč že mrtva sezona, je znano, da od petnajstih načrtovanih vzgojnovarstvenih objektov, kolikor bi jih v Ljubljani morali zgraditi do konca leta, ne bo zgrajenih sedem objektov.

Od devetih vrtcev, za katere so denar zbrali z drugimi samoprispevkom, jih kar šest letos še ne bo zgrajenih, za štiri vrtce so sredstva prispevale skupnosti otroškega varstva, eden bo počakal na naslednjo gradbeno sezono, za dva vrtca pa so denar združevale OZD.

Zamuda je tudi pri gradnji osnovnošolskih objektov, ki jih financirajo iz sredstev drugega samoprispevka. Od šestih načrtovanih, bodo do konca leta zgradili le dva.

Težave za zamude so enake kot vsa leta doslej: dolgi postopki za pridobivanje zemljišč, neusklajenost med gradnjo objektov in komunalno izgradnjo in podobno. H. K.

V vrečke različnih barv odpadne surovine

Sedanje vrečke za odvažanje smeti so predrage – Pepel in žerjavico naj bi odvažali po starem

LJUBLJANA, 11. decembra – Uvajanje novega načina odlaganja in odvažanja odpadkov, ki so ga po posvetu predstavnikov Komunalne skupnosti občine Ljubljana-Center, tozda Javna higiena ter krajevnih skupnosti najprej uvedli na območju krajevnih skupnosti Prule ter Ajdovščina, se je precej zatikalo. O ne preveč obetavnem začetku novega odvoza smeti je danes razpravljal tudi izvršni odbor predsedstva mestne konference SZDL.

Razprava je pokazala, da so bili občani o akciji premalo informirani, da vrečke za smeti (po 2,87 din, v Zagrebu pa so za polovico cenejše) niso edini način zbiranja, saj bodo pločevinaste posode puščali povsod tam, kjer ljudje kurijo klasično, obenem pa bodo odpadke zbirali še s 600 do 1000-litrskimi kontejnerji, po delovnih organizacijah pa s 7-kubičnimi. Komunalno podjetje Ljubljana bo skupaj z Astro pripravilo samoupravni sporazum, po katerem naj bi hranila Astra milijon vrečk na zalogi, prodajali pa jih bodo v vseh njenih ter v drugih trgovinah, s katerimi se v Astri ta hip dogovarjajo. Ob novem odvažanju odpadkov je padla zamisel, naj bi odpadke sortirali v vrečke različnih barv – v ene odpadke, v druge pa odpadke, ki predstavljajo industrijske surovine. Izvršni odbor je menil, da ni nobenega zadržka, da SZDL te akcije ne bi še naprej podpirala, vendar bo treba prej še marsikaj razčistiti: poleg informiranja vseh občanov o novem načinu odvažanja odpadkov bo treba dobiti natančne vpoglede v cene, saj so sedanje vrečke predrage. Treba bo proučiti tudi načine kurjenja po posameznih krajevnih skupnostih (na Prulah na primer toplarna ogreva le tri hiše), akcijo naj spremlja sekcija za varstvo okolja pri SZDL, o programu odvoza smeti in odpadkov ter urejanja javnega sanitarnega odlagališča za leto 80 pa bo ustrezno telo SZDL še razpravljalo.

NEVENKA ŠKRLJ

Usklajeno financiranje sodstva

Podpora finančnim načrtom temeljnega sodišča in javnega tožilstva v Ljubljani

LJUBLJANA, 11. decembra – Predstavniki občin ljubljanske in zasavske regije ter občine Cerknica so na seji skupnosti občin ljubljanske regije znova pretresli načrt sredstev, ki jih bodo morale občine v prihodnjem letu zagotoviti za redno delovanje temeljnega sodišča in temeljnega javnega tožilstva v Ljubljani. Prvotni program so namreč zaradi pretiranega povišanja stroškov zavrnili.

Pripomb tudi tokrat ni manjkalo, kljub vsemu pa so finančni načrt temeljnega sodišča v Ljubljani načelno uskladili. Nekaj manjših popravkov bodo še vnesli v finančni načrt temeljnega javnega tožilstva, kjer predvideni stroški še vedno niso v skladu z rastjo družbenega proizvoda.

J. T.

Sprehod po tivolskem preddverju

LJUBLJANA, 11. decembra – »Silen tok močne in stopnjujoče se urbanizacije prinaša s seboj tudi nezaželene in škodljive učinke, ki se med drugim odražajo tudi v dehumanizaciji okolja, odtujevanju naravnega okolja in njihovem biološkem osiromašenju«. Takole se je začel predgovor k programu tivolske ureditve ter se končal s sklepom, da bomo prav zaradi tega ša načrtneje skrbeli za ohranjevanje in razvoj zelenih površin s posebej poudarjeno, najpomembnejšo nalogo: regeneracijo Tivolija. Kako nam gre takšno načrtovanje od rok, je najbolj zgovorno uspelo povedati našemu fotoreporterju. Stopil je do današnjega tivolskega preddverja, ki nam ga je prinesla menda najdražja cesta v Evropi, pa posnel vtise s podhodov v velikem strahu, da bo za slikovito nedomiselnost kriv on. (Nevenka Škrlj, foto: Dragan Arrigler)

KAMNITI VZORCI – Nekdanje čakanje na prost prehod pod akacijo ali divjim kostanjem pri študijski telovadnici so zamenjali prehodi po kamnu v podaljšku Puharjeve.

BOGASTVO ŠIVINE – Podhod na Erjavčevi spominja na nekakšne najnovejše katakombe vseh upanj na razmah mestnega zelenja.

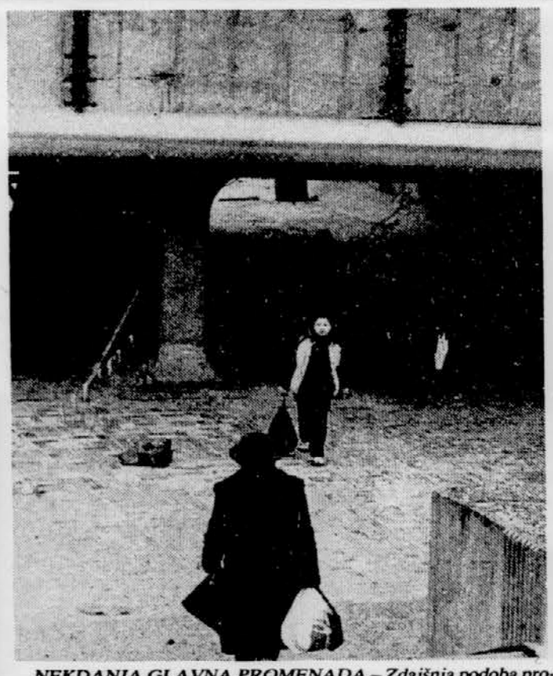

NEKDANJA GLAVNA PROMENADA – Zdajšnja podoba prodora v Tivoli po Cankarjevi, mimo Moderne galerije – konec najbolj veličastne tivolske podobe.

SOZD LADJEDELNIŠKA INDUSTRIJA »JOZO LOZOVINA MOSOR« TROGIR

OBVESTILO

Obveščamo vse zainteresirane, da je Ladjedelnica »Jozo Lozovina – Mosor« Trogir v okviru stanovanjske gradnje za potrebe svojih delavcev pri gradnji treh stanovanjskih poslopij pogojena zgraditi pri vsakem poslopju tudi 160 kv. m. poslovnih prostorov.
Stanovanjska poslopja so locirana v središču naselja, oddaljenega okoli 500 m od središča mesta in povezana s cestami za vse vrste motornih cestnih vozil.

Pogodbeni rok za dokončno gradnjo dveh poslopij vključno s poslovnimi prostori je prvi kvartal 1981, tretje poslopje pa bi začeli graditi v začetku 1981. leta.

Poslovni prostori so primerni za trgovine, servisne službe ali za podobne namene.

Poslovni prostori tvorijo zdaj eno celoto in se notranjost teh prostorov lahko projektira in zgradi po potrebah zainteresiranih organizacij.

Vabimo vse zainteresirane organizacije k skupnemu vlaganju za gradnjo poslopja oziroma k vlaganju za gradnjo poslovnega prostora s strani vsakega zainteresiranega. O pogojih udežbe pri gradnji in medsebojnih odnosov z zainteresiranimi organizacijami bomo sklenili poseben sporazum.

Ponudbe zainteresiranih oseb oz. organizacij sprejemamo do 30. 1. 1980

Za vsa potrebna pojasnila se lahko zainteresirane organizacije obrnejo na službo razvoja ladjedelnice ali po telefonu številka 73-422 interno 101, 212 ali 312.

11-10299

Križaj prvič drugi v slalomu Po hudem boju spet Stenmark

V prvem slalomu sezone za svetovni pokal jugoslovanski šampion dosegel svoj doslej največji uspeh v tej disciplini – Križaj zdaj za Stenmarkom drugi tudi v skupni uvrstitvi za svetovni pokal

MADONNA DI CAMPIGLIO, 11. decembra – Jugoslovanski reprezentant Bojan Križaj je izgubil zmago v osemindvajsetih vratih prvega teka, ko se je nenadoma nagnil preveč nazaj in ni mogel več obvladati smuči, kot bi hotel. Zaradi te napake je izgubil najmanj pol sekunde in to je bilo odločilno v končnem rezporedu. Zmaga je tako spet pripadla Švedu Ingemarju Stenmarku, ki pa je bil danes že skoraj na tem, da bi moral seči v roko hitrejšemu.

Kot je pokazal razplet prvega slaloma za svetovni pokal v tej sezoni, je bil danes najnevarnejši Švedov nasprotnik prav Jugoslovan Bojan Križaj, ki se je na slalomu v Madonni šestindvajsetič uvrstil med prvo deseterico na tekmah za svetovni pokal in z drugim mestom dosegel tudi svoj največji uspeh v slalomu.

Prvi tek, ki ga je trasiral italijanski trener Arrigoni, je bil kot nalašč za izvrstnega slalomista, Bolgara Petra Popangelova; sneg ni bil trd in je nadvse ustrezal bolgarskemu šampionu, ki je v zanj značilnem slogu presmučal 62 vratic, ne da bi naredil eno samo napako. Hitrost Popangelova se je zdela že skoraj neverjetna. Na cilju je bil kar za 54 stotink sekunde hitrejši kot Šved Stenmark, ki je štartal kot četrti pred Bolgarom. Šesti je bil na vrsti naš Križaj. Pri prvem merjenju notranjo nogo in na splošno razočaranje številnih gledalcev, ki so prišli bodrit tega veterana z velikimi transparenti, je šel s proge. Izredno gibčnemu Stenmarku zahtevna vertikala ni delala težav. Kos ji je bil v nekaj skladnih hitrih gibih, medtem ko je Križaju vendarle vzela nekoliko poguma. Prav tu se je odločal boj za zmago med njim in Stenmarkom. Nespametno bi bilo postaviti čisto vse na eno kocko: Križaj je nedvomno dobro ocenil svoje sposobnosti.

Tu bi lahko šla po zlu uvrstitev, zato se je kontroliral. To je bilo najbrž še najbolj modro – vsekakor zmage ni izgubil tu, temveč na prvi progi, ko je storil napako.

Tudi sam Križaj je po tekmi menil, da mu ni kazalo drugega, kot da je prišel v vertikalo kontrolirano. »Pred vertikalo je bila grbina in če bi tu movalci z višjimi štartnimi številkami zasipali luknje s snegom. Ko se je hotel popraviti, pa ga je zaneslo s proge.

»Sekiram se zlasti, ker ni bilo nič težkega,« se je jezil Kuralt, ki je bil danes ob priložnost, da doda svoji seriji dobrih uvrstitev še eno.

Mišu Magušarju je za las ušla uvrstitev med najboljših dvajset, saj se je tudi nekoliko ustrašil težke vertikale, ki je terjala številne žrtve tudi med najboljšimi.

»Morda sem bil nekoliko prepočasen, ker sem se tako zelo želel uvrstiti in sem tudi zadovoljen, da sem se uvrstil, vendar pa nikakor nisem zadovoljen z drugim tekom. Preveč sem bil zadržan, vsekakor ni dobro vplivalo name to, da so tekmovalci kar po vrsti padali. Ko pa je bil najtežji del proge za mano, sem spoznal, da je bil strah odveč. Potrebno je bilo samo malo pazljivosti, ne pa zadržanosti,« je povedal Magušar.

Za 19-letnega Tomaža Cerkovnika je bil današnji slalom krst na svetovnem pokalu, svojo prvo preizkušnjo na tekmi najvišje ravni pa je uspešno prestal. Uvrstil se je na 27. mesto med tistimi 32 tekmovalci, ki so ujeli zvrstitev, startalo pa jih je kar 110.

»Mislim, da bi bil lahko boljši. Nimam še pravega občutka,« je menil na cilju Cerkovnik. »Tekma me sicer ne zmede, toda tokrat res nisem dal od sebe vsega. Bolje mi je šlo na prvi progi, pa čeprav so bile razmere veliko slabše«.

Boris Strel je izpadel na prvi progi, štartal pa je prav ob času, ko je bila na progi najgostejša megla, iz ciljne arene pa se je poslovil z besedami: »Moj bo jutri«.

JOŽE DEKLEVA

Številke za veleslalom

MADONNA DI CAMPIGLIO – Za današnji veleslalom za SP imajo tekmovalci prve skupine naslednje štartne številke: 1. Rhyner (Švi), 2. Heidegger (A), 3. Ph. Mahre (ZDA), 4. Gros (It), 5. Adgate (ZDA), 6. Wenzel (Liech), 7. Križaj (Jug), 8. Helsnes (Norv), 9. Stenmark (Šved), 10. Strel (Jug), 11. Lüscher (Švi), 12. Lüthy (Švi), 13. Burger (ZRN), 14. Fournier (Švi), 15. Enn (A).

TEKMECA TUDI GLEDALCA – Najboljša na slalomski tekmi v Madoni di Campiglio Stenmark (levo) in Križaj sta po svojem nastopu z zanimanjem spremljala tudi vožnjo tekmecev.

NAVIJAČI ZA THÖNIJA – Ostali so razočarani (Foto: Janez Pukšič)

vmesnega časa je bil Križaj še za 16 stotink sekunde hitrejši od Bolgara, toda zaradi usodne napake pri 28. vratican je bil na cilju 33 stotink sekunde za njim. Odlični Avstrijec Franz Gruber, ki je štartal z visoko številko 19, je imel že 65 stotink sekunde zaostanka in bilo je jasno, da se bo odločilni boj za zmago vnel med Bolgarom, Jugoslovanom in Švedom. Toda velikega hazarderja Popangelova je izločila druga proga, ki jo je postavil Tone Vogrinec, imela pa je 65 vratic. Proga je imela v vertikali pred ciljem past, ki je terjala natančen študij in določeno mero previdnosti. Popangelov, ki se je spet bližal cilju z maksimalnim tempom, se je brez vsakega spoštovanja lotil tudi tega težkega dela. Takoj je plačal davek za skorajda že brezglavo tveganje, v vertikali se je zataknil s smučko v vrata in že je bilo po njem. K temu padcu je precej prispeval tudi njegov oče, ki je trener bolgarske reprezentance. Ob progi ga je namreč očitno hotel spodbuditi in mu glasno zavpil, da ima šele tretji vmesni čas, čeprav je bil njegov sin v resnici najhitrejši. Popangelov je na progi nato »izgubil glavo«. S pospešenim tempom vsekakor ni mogel obvladati težke vertikale, tako da je tudi tokrat njegov slalomski nastop ostal le pri vodstvu po prvem teku kakor že nakajkrat na velikih tekmovanjih. Razen Bolgara so se morali na tem ključnem delu proge posloviti od prvega slaloma za svetovni pokal v tej sezoni tudi Avstrijec Heidegger, Italijan Piero Gros in Američan Phil Mahre, medtem ko je Gustav Thöni, ki je bil na prvi progi še med šesterico, prišel v strmini nad tem delom na izgubil stik s snegom, bi bil nemara izgubljen, razen tega me je motila še podrta palica, ki sem jo imel pred nogami skozi tri vratica. To drugo mesto je seveda moj največji uspeh v slalomu, vendar kljub temu mislim, da sem le izpustil iz rok veliko priložnost. Stenmark dobiya tekme prav na takih najtežjih delih prog«.

Jože Kuralt je imel kaj neugodno štartno številko. V zgornjem delu so namreč tekmovalci na prvi progi kmalu prišli do zemlje, medtem ko je bila druga trša, saj so jo prireditelji utrdili s snežnim cementom. Toda Kuralt je bil na prvem delu proge vseeno hiter, nenadoma pa je v vraticah izgubil oporo pod smučmi, ker so predtek-

Rezultati iz Madonne di Campiglio

1. Stenmark (Šved) 97,20, 2. Križaj (Jug) 97,59, 3. Frommelt (Liech) 98,74, 4. Bernardi (It) 98.76, 5. Wenzel (Liech) 98,79, 6. Lüthy (Švi) 99,04, 7. Gruber (A) 99,06, 8. Steiner (A) 99,15, 9. S. Mahre (ZDA) 99,66, 10. Neureuther (ZRN) 99,29, 11. Mally (It) 99,42, 12. Strand (Šved) 99,59, 13. Enn (A) 99,61, 14. Lüscher (Švi) 99,84, 15. Beck (ZRN) 99,88, 16. Skajem (Nor) 99,94, 17. Donnet (Švi) 99,96, 18. Kaiva (Ja) 99,99, 19. Nougel (Fr) 100,11, 20. De Chiesa (It) 100,32, 21. Wörndl (ZRN) 100,52, 22. Magušar (Jug) 100,88, 23. Hofer (It) 100,90, 24. Bachleda (Polj) 101,27, 25. Allig (Švi) 101,67.

Prvi tek: 1. Popangelóv (Bolg) 48,81, 2. Križaj (J) 49,14, 3. Stenmark (Šved) 49,35, 4. Gruber 49,46, 5. Steiner 49,56, 6. Heidegger (vsi A) 40,59, 7. S. Mahre 49,60, 8. P. Mahre (oba ZDA) 49,66, 9. Gros (It) 49,68, 10. Thöni (It) 49,76... 30. Magušar 50,61, 40. Strel 51,31, 44. Cerkovnik (vsi Jug) 51,77

Drugi tek: 1. Stenmark 47,85, 2. Križaj 48,45, 3. Bernardi 48,50, 4. Wenzel 48,79, 5. P. Frommelt 48,88, 6. Lüthy 49,04, 7. Beok 49,06, 8. Neureuther 49,08, 10. Strand (Šved) in Enn po 49.39... 25. Cerkovnik 50,22, 27. Magušar 50,27.

Vrstni red za svetovni pokal: 1. Stenmark 50, 2. Križaj 40, 3. P. in S. Mahre po 27, 5. Wirnsberger (A) 25, 6. Lüthy 21, 7. Plank (It) 20, 8. Wenzel 19, 9. Enn 18, 10. Ciganov (SZ) 17, 11. Vion (F) in Frommelt po 15, 13. Bernardi 13, 14. Gros, Strel in Grismann (A) po 12, 17. Weirather (A) in Kuralt po 11, 19. Walcher (A) in Peterson (ZDA) po 10 itd.

Na Kodeljevem drevi spet rokometni derbi

V 11. kolu I. zvezne rokometne lige Kolinska Slovan danes ob 19. uri z banjaluškim Borcem – Crvena zvezda v gosteh s Krivajo

LJUBLJANA – Bodo rokometaši Kolinske Slovana v 11. kolu prvenstva v I. ZRL prekinili svojo nerazveseljivo bilanco z Borcem (v lanskih dvobojih so osvojili le točko) in se z zmago oddolžili Banjalučanom tudi za dva poraza v finalu pokala SFRJ, ki sta do lanskega 4. mesta v I. ZRL veljala za njihov največji uspeh? To je »tema dneva« slovenskih ljubiteljev rokometa pred drevišnjim derbijem, ki se bo na Kodeljevem začel ob 19. uri.

PARI 11. KOLA: Metaloplastika – Dinamo, Crvenka – Medveščak, Železničar (S) – Železničar (N), Kolinska Slovan – Borac (BL), Krivaja – C. zvezda, Mehanika – Partizan, Dubočica – Borac (U).

Rokometašem Kolinske Slovana se je v soboto zvečer v Beogradu zgodilo nekaj podobnega, kot se je v 5. kolu Krivaji na Kodeljevem, ko je proti razigranim Ljubljančanom v prvem polčasu zabila le skromnih pet golov in bila na robu največje katastrofe v svoji prvoligaški karieri. Zakaj? »Zato, ker smo igrali preveč individualno!« odločno zatrjuje njihov trener Leopold Jeras, ki za drevi obljublja prvovrstni rokometni spektakel. »Borac je namreč ena redkih ekip, ki ima prav vsa igralska mesta izvrstno zasedena. Sedanji in nekdanji reprezentanti Radjenović, Arnautović, Elezović, Koso, Unačanin, Čačevac, Štrbac, Popović in M. Golić so zanesljivi porok za dobro napeto tekmo, ki pa jo mi moramo dobiti, če po (planiranem) porazu s C. zvezdo še želimo obdržati stik z vrhom prvenstvene lestvice.«

Tudi kapetan Kolinske Slovana Radivoj Krivokapić, ki je že zacelil rane na desni rami, zatrjuje, da bo drevi njemu in tovarišem zelo težko. »A je že tako: eno tekmo odigramo dobro, drugo slabo. In če smo bili slabi v soboto v Beogradu, potem bomo dobri drevi – doma!«

V drevišnji tekmi, ki jo bosta vodila zagrebška sodnika Jakopović in dr. Zubanović, bodo rokometaši Kolinske Slovana nastopili v popolni postavi, torej tudi z Goriškom in levim krilom Doblekarjem, ki je že prebolel angino.

DAMJAN KRIŽNIK

KEGLJANJE

Prvak Grmoščica, Proletarec osmi

LUKOVAC – Na državnem kegljaškem prvenstvu v borbenih igrah je zmagala ekipa zagrebške Grmoščice z 991 podrtimi keglji pred Kanditom (Osijek) 970, splitskim Poštarjem 948, beograjsko Crveno zvezdo 933 in vrsto Lukovca 930, moštvo Proletarca iz Zagorja pa se je uvrstilo na osmo mesto.

BOWLING

Zmaj prehitel Tivoli

LJUBLJANA – V nadaljevanju prvenstva v ljubljanski ligi za bowling so igralci Zmaja z odličnim izkupičkom prehiteli vodilno ekipo Tivolija, ki je zdrsnila na drugo mesto.

Rezultati 5. kola: Grmoščica 5380 (38), Zmaj 5400 (36), Alpe-Adria 5173 (26), BK 200 5187 (24), Triglav 5191 (24), Union 5078 (18), N. Tesla 4998 (18), Tivoli 5103 (16).

Moštvo kola: Popović (Grm) 196,7, Drobnič (Union) 188,8, Tratnik (Zmaj) 187,3, A. Voglar (Tr) 187,2, Zlatič (Grm) 186,2, Končina (Zmaj) 185,9.

V skupnem seštevku vodi Zmaj pred Tivolijem, BK 200 in Alpe-Adrio. Na igrišču v Tivoliju bo v soboto 15. t. m. prvo kolo tekmovanja za pokal SRS.

SMILJAN DE CORTTI

ŠPORTNA NAPOVED

Lepi dobitki

V 49. kolu »Športne napovedi« je bilo v vsej državi samo 6 dvanajstic, od tega 1 v Ljubljani. Dobitek za dvanajstico je 413.099 din. Enajstic je bilo 169, od tega 15 v naši ožji domovini. Dobitek za enajstico je 21.999 din.

Pari 5. kola »Športne napovedi« (16. t. m):

1. Ascoli – Cagliari	0,2
2. Fiorentina – Avellino	1,0
3. Milan – Catanzaro	1
4. Napoli – Lazio	1,0,2
5. Perugia – Juventus	1,0
6. Roma – Inter	1,0,2
7. Torino – Pescara	1
8. Udinese – Bologna	1,0
9. Bari – Como	1,0
10. Brescia – Sampdoria	1,0
11. Genoa – Vicenza	1
12. Verona – Ternana	1,0

Rezervna para:

1. Atalanta – Lecce	1,0
2. Palermo – Monza	1,0

CIUDAD MEXICO – Teniška reprezentanca Mehike je v polfinalu severnoameriške cone tekmovanja za Davisov pokal premagala Venezuelo s 4:1.

ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠA

Larsen nezadržno hiti z zmagi naproti

Tri kola pred koncem mednarodnega turnirja v Buenos Airesu ima 2,5 točke več od Milesa

BUENOS AIRES, 11. decembra – Tri kola pred koncem zelo močnega mednarodnega turnirja si je danski velemojster Larsen z novo zmago, tokrat je premagal domačega velemojstra Panna, praktično že zagotovil prvo mesto, saj ima 2,5 točke prednosti pred drugouvrščenim Milesom.

Ta je v 10. kolu remiziral z našim Ivkovom. Remi se je končala tudi partija Najdorf – Andersson. Druga srečanja Spasski – Tempone, Quinteros – Franco, Petrosjan – Lombardy in Rubinetti – Gheorghiu so bila prekinjena.

Še naprej so tako nepremagani prvi trije: Larsen in Miles ter 69-letni veteran Najdorf.

Vrstni red: Larsen 9, Miles 6,5, Najdorf 6, Andersson in Ivkov 5,5 itd.

Zmaga celjskih šahistov

CELJE – Ob zaključku IV. prvenstva LAO so se med seboj pomerili celjski šahisti z reprezentanco LAO. Zmagali so reprezentantje Celja z 12,5:7,5. Garnizija Celja je poklonila zmagovalni ekipi dragocen pokal.

K. JUG

Povedla Raičević in Veličković

VRBAS – Rezultati 2. kola mednarodnega turnirja: Raičević : Konc 1:0, Radulov : Trois 1:0, Burger : Deže remi, Marović : Veličković 0:1, Rakić : Kuligowski 1:0, Vilela : Bilek prek., Govedarica : Spasov prek.

Vodita Raičević in Veličković, ki sta dobila obe partiji.

Poraz Bertoka

RIBNICA – V 9. kolu mednarodnega turnirja so igrali takole: Hözl : Bukal prek., Lau : Ivić 1:0, Meštrović : Jelen prek., Cuartas : Horvath remi, Cebalo : Osterman 1:0, Žilevski : Bronstein prek., Bertok : Basman 0:1.

Prekinjena partija iz 6. kola – Ivič : Cebalo 0:1. Vrstni red: Cuartas in Lau 6, Meštrović in Cebalo 5,5 (1), Jelen in Horvath 5 (1), Osterman in Bertok 4,5, Basman 4 itd.

M. GLAVONJIĆ

Zavadlavova šesta v Švici

Lep uspeh jugoslovanskih smučark na mednarodnem slalomu v Zinalu

ZINAL, 11. decembra – Na mednarodnem slalomu FIS za ženske, ki so ga v Švici izvedli navzlic težavnim razmeram zapadlo je več kot pol metra novega snega), je zmagala Vlčkova (ČSSR), jugoslovanke zastopnice pa so se med 140 tekmovalkami (47 uvrščenih) tudi ostro odrezale. Zavadlavova je bila po prvem teku tretja le za desetinko za Vlčkovo, v drugem pa je zaradi treme precej zaostala.

Vrstni red: 1. Vlčkova (ČSSR) 102,30, 2. Laurencon (Fr) 103,95, 3. Hess (Švi) 104,09, 4. Zechmeister (ZRN) 104,18, 5. Mc Kinney (ZDA) 104,55, 6. Zavdlav (Jug) 104,60, 7. Zoitl (Av) 105,71, 8. Cooper (ZDA) 106,05, 9. Behr (ZRN) 106,13, 10. Dornig (Jug) 106,30...16. Tome (Jug) 108,75, 27. Leskovšek (Jug) 11,92.

Uspešno je nastopila tudi Leskovškova, ekipa pa zdaj potuje v Italijo (Piancavallo), kjer bo 14. in 15. tekmovanje za svetovni pokal v smuku in slalomu (ter kombinaciji. TOMO LEVOVNIK

Doklova in Kezunović že doma

Naša telovadka na seznamu telovadk, ki lahko nastopijo na OI v Moskvi

LJUBLJANA, – S svetovnega prvenstva v gimnastiki, ki je bilo od 2. do 9. t. m. v ameriškem mestu Fort Worthu, sta se vrnila jugoslovanska udeleženca Jasna Dokl iz Novega mesta in Miroslav Kezunović iz Sarajeva. Naša državna prvaka sta navzlic nekaterim spodrsljajem na posameznih orodjih telovadila solidno in zasedla 120. (Kezunović) in 136. mesto (Dokl). Veliko smolo je imela Doklova, ki je nastopala prva. To ji je seveda v veliki meri onemogočilo boljšo uvrstitev. Jasna Dokl je po prihodu izjavila, da bi se v normalnih razmerah, se pravi, če ne bi nastopila prva in bi bila z ekipo in ves čas s trenerko, uvrstila pod stotim mestom.

V času SP je zasedala tudi mednarodna gimnastična zveza (FIG), ki je Doklovo uvrstilo med deset tekmovalk (izven neposredno uvrščenih) za nastop na olimpijskih igrah v Moskvi. To odločitev je mednarodna gimnastična zveza sprejela glede na njene rezultate na drugih mednarodnih prireditvah.

M. D.

TVD Gorje vabi na Pokljuko

GORJE – Telesnovzgojno društvo Partizan Gorje bo v soboto, 15. t. m. na tekaških terenih na Pokljuki priredilo spominsko tekmovanje »Memorial zmage mrtvega bataljona«. Ob 10. uri bo ob partizanskem spomeniku žalna slovesnost, začetek tekmovanj pa bo ob 11. uri. Na tradicionalni prireditvi bodo nastopili mlajši in starejši mladinci, mlajše in starejše mladinke, članice in člani. Tekmovanje bo tudi za ekipe; organizatorji bodo za uvrstitev upoštevali rezultat dveh članov in enega starejšega mladinca.

Dan pozneje, v nedeljo, 16. t. m. ob 10. uri bo na Pokljuki tudi tekmovanje rekreativcev na 10 km; moški bodo nastopili v treh skupinah, ženske pa v dveh. Najboljši bodo dobili diplome.

Zvezda v četrtfinalu?

Beograjski nogometaši igrajo danes povratno tekmo tekmovanja za pokal UEFA z münchenskim Bayernom – Savić ali Filipović?

BEOGRAD – Ali bo nogometašem Crvene zvezde danes uspel podvig, zmaga s tremi goli razlike proti ta čas enemu najboljših evropskih moštev, münchenskemu Bayernu? To je za jugoslovanske ljubitelje nogometa najpomembnejše vprašanje pred povratnimi tekmami osmine finala tekmovanja za pokal UEFA. V četrtfinalu pokala šampionov in pokala pokalnih prvakov sta že naši moštvi Hajduk in Rijeka, morebiten uspeh Crvene zvezde pa bi bil seveda krona razmeroma uspešne jugoslovanske nogometne sezone.

Pari povratnih tekem osmine finala: C. zvezda : Bayern (0:2), Kaiserslautern : Diosgyör (2:0), Dinamo (K) : Lokomotiva (S) (0:1), Aris : St. Etienne (1:4), Feyenoord : Eintracht (F) (1:4), Zbrojevka : Standard (2:1), Stuttgart : Grasshoppers (2:0), Universitatea : Borussia (M) (0:2).

Nogometaši Crvene zvezde so v zadnjem tekmovanju za pokal UEFA postali finalisti in na poti do finala preskočili mnoge hude preizkušnje v srečanjih z dvema angleškima in vzhodnonemškim moštvom. Toda tokrat bodo imeli bržkone najtežjo nalogo. Beograjčani bodo imeli v tej tekmi dvojni motiv: prvi je seveda uvrstitev v četrtfinale, če pa jim to ne bi uspelo, naj bi vsaj izboljšali izredno bled vtis, ki so ga napravili na prvi tekmi na münchenskem olimpijskem štadionu.

Beograjski trener Branko Stanković je imel v zadnjih 14 dneh probleme. Dirigent moštva Vladimir Petrović je bil poškodovan s prve tekme z Bayernom, prav tako tudi Milosavljević. Toda strokovni štab »rdeče-belih« je lahko kar zadovoljen: Petrović lahko igra, Milosavljević pa ne. Pred tekmo pa ima Stanković veliko dilemo: Savić ali Filipović v vlogi srednjega napadalca? Kot je znano so Beograjčani pred odhodom v München z letališča poslali domov Dušana Saviča, ker ni bil oblečen v klubsko uniformo. Spor je zdaj zglajen, ostaja pa še vprašanje kdo izmed dveh igralcev bo oblekel dres s številko 9. To naj bi bila v tej tekmi ključna vloga, kajti odločali bodo goli. Trener Branko Stanković se tudi tokrat ne bo odločil za dosledno pokrivanje dirigenta igre Bayerna Paula Breitnerja, ki je spet zablestel v zadnji tekmi bundeslige med Bayernom in Stuttgartom (4:0). Vsaj tako zatrjuje beograjski trener, ki se pravzaprav bolj kot Breitnerja boji Rummeniggeja. Ta hitri in temperamentni napadalec bo namreč izredno nevaren v nasprotnih napadih, ki bodo skoraj zanesljivo poglavitno orožje Münchenčanov.

Po mnenju trenerja Stankovića igralci Crvene zvezde ne bodo igrali »na juriš«, temveč bodo nasprotnika skušali nadigrati. Bržkone bodo igrali v naslednji postavi: Stojanović, Krmpotić, Jovin, Muslin, Jovanović, Milovanović, Petrović, Blagojević, Savić (Filipović), Šestić, Repčić. Za tekmo vlada v Beogradu izjemno zanimanje, zmanjkalo je že vseh boljših vstopnic, pričakujejo pa nad 90.000 gledalcev.

»Navajeni smo igrati pred polnimi tribunami in temperamentnim občinstvom. Navijači domačinov nas ne bodo odvrnili od naše znane igre, ki nam mora prinesti tudi uvrstitev v četrtfinale,« je dejal trener Bayerna Csernai. Bayern bo najbrž igral v postavi: Junghans, Dremmler, Weiner, Augenthaler, Horsmann, Niedermayer, Dürnberger, Breitner, Janzon, Hönese, Rummenigge. V širši sestavi moštva je tudi Brane Oblak.

F. B.

Pomembno poslanstvo

ZAGREB – Revija »Povijest športa« slavi te dni desetletnico izhajanja. Doslej je v tem, za našo športno zgodovino pomembnem trimesečniku izšlo 40 zvezkov, sodelovalo pa je 133 piscev iz 37 jugoslovanskih mest.

Na slovesnosti sta o pomenu zbiranja zgodovinskega gradiva govorila urednik Franjo Frntić in predsednik sveta revije Boris Bakrač.

Mnogo smo zamudili, a vsega vendar ne

Na skupščini TKS Ljubljana so razpravljali o problemih, ki tarejo telesnokulturno dejavnost

LJUBLJANA, 11. decembra – V prvih štirih letih tega srednjeročnega obdobja smo na področju telesne kulture in ne nazadnje tudi vrhunskega športa v Ljubljani, zlasti kar zadeva gradnjo oziroma obnovo objektov za potrebe športnikov, delovnih ljudi in občanov, naredili premalo. To so med drugim poudarili delegati na današnji skupščini samoupravne interesne telesno-kulturne skupnosti Ljubljane.

Zato si moramo prizadevati, da v zadnjem letu srednjeročnega obdobja (vsaj delno) nadomestimo zamujeno. Med prve naloge sodi preureditev Centralnega štadiona za Bežigradom, so menili delegati.

A denarja za vse potrebe telesnokulturne dejavnosti je premalo. Predsedstvo MK SZDL je nedavno ugotovilo, da letos samo za vrhunski šport v Ljubljani primanjkuje 30 milijonov dinarjev, ob uresničitvi zastavljenega programa za prihodnje leto pa naj bi bil primanjkljaj še večji.

Prizadevati si bo torej treba, da bi s prispevkom, od bruto osebnega dohodka (z zvišanjem stopnje) namenili tej dejavnosti več denarja.

Beseda je tekla tudi o prihodnjem srednjeročnem razvojnem obdobju (od leta 1981 do 1985) in dolgoročnem (do leta 2000). Delegati so se zavzeli, da morajo biti razvojni plani čim bolj jasni in natančni ter da mora sleherni delavec v TOZD in občan v KS v njih najti samgega sebe. Pri načrtovanju morajo zato sodelovati prav vsi. Nedvomno bodo stroški za potrebe TK rasli, zato bo treba sredstva zbrati tudi z neposredno svobodno menjavo dela, samoupravnimi sporazumi ali celo z novim samoprispevkom. O tem pa velja razmišljati že sedaj.

Na seji skupščine so razpravljali tudi o košarkarskem klubu Ježica, zdajšnjem drugoligašu, in se zavzeli, da mu ne dovolijo nastopati na višji ravni tekmovanja, saj bi s tem porušili »piramido« selekcij.

Vse kaže, da bo ustanovna skupščina ZTKO Ljubljana 20. t. m., saj je delegat iniciativnega odbora sporočil, da priprave na skupščino nemoteno.

BOJAN KAVČIČ

PO DOMAČIH KRAJIH

IO NK Olimpija o jesenskem delu prvenstva

LJUBLJANA – Člani IO NK Olimpija so na zadnji seji sprejeli poročilo strokovnega štaba o jesenskem delu prvenstva in o načrtu priprav za nadaljevanje prvenstva, ki se bodo začele 7. januarja v Ljubljani, nadaljevale na snegu in končale ob morju. Menili so, da jesenska uvrstitev v I. ZNL ni niti poseben uspeh niti neuspeh. V klubu pa bodo spomladi zastavili vse sile, da bi moštvo igralo še bolj uspešno. Razpravljali so tudi o gradivu za skupščino, ki bo sredi januarja.

F. B.

Vojvodina tretjič zapored

KANJIŽA – Na rokoborskem turnirju za lovoriko »bratstva in enotnosti«, ki je bil v novi dvorani hotela Banja, je bila najuspešnejša reprezentanca Vojvodine, ki je že tretjič zapored osvojila prvo mesto. Na drugo mesto se je uvrstila ekipa Srbije, sledijo pa Hrvatska, Slovenija ter Bosna in Hercegovina.

Slovenski reprezentanti so dosegli naslednje rezultate: Slovenija : Hrvatska 3:8, Slovenija : Vojvodina 0:11, Slovenija : BiH 7:4, Slovenija : Srbija 1:9.

Obvestilo

LJUBLJANA – ŠD Valentin Vodnik organizira skupno z Yugotoursom smučanje v Raurisu (Avstrija) za vse starostne skupine. Smuka bo med zimskimi počitnicami od 12. do 19. januarja 1980. Prijave in vplačila sprejemamo v prostorih društva, Šišenska 4, vsak torek in četrtek od 16. do 18. ure do vključno 25. t. m.

Seminar pozneje

LJUBLJANA – ZTKO Ljubljana-Šiška sporoča, da predvidenega smučarskega seminarja za ŠŠD, OTKO, TOZD in KS od 13. do 16. t. m. v Kranjski gori ne bo zaradi neugodnih snežnih razmer. Seminar bo po novem letu.

PLANINE IN LJUDJE

Pregled delovanja jugoslovanskih planincev

Konec tega tedna bo v Nikšiču najvišje zasedanje Jugoslovanske planinske organizacije – Skupščina PZJ. Poleg diskusij in predlogov, ki zanimajo planinske organizacije posameznih republik, bodo na skupščini veliko pozornost posvetili tudi sprejemu predlaganih statutarnih sprememb. V pripravah na skupščino je bil izdelan predlog, da naj v naslednjem mandatnem obdobju predseduje planinski organizaciji zastopnik iz Črne gore.

Planinska izobrazba

Na svoji redni seji v novembru je KVIZ posvetila največ pozornosti vzgoji planinskih vodnikov. Tako načrtujejo pogovor zastopnikov PZS, VŠTK in Šolskega centra za telesno kulturo o možnostih izobraževanja in verifikacije vodniškega kadra v okviru Šolskega centra. Ta čas je pri PZS registriranih že več kot 120 PLV, vendar vsa društva svojih vodnikov še niso registrirala po običajnem postopku, pričakujejo pa, da bodo to storila še pred koncem leta. Na koledar akcij KVIZ morajo vsa PD dati pripombe do 19. t. m. Sprejeli pa so tudi sklep, da bodo v vzgojnem centru v Bavšici naslednje leto imele prioriteto tiste akcije, ki bodo vključene v redni koledar akcij za leto 1980. Med pomembnejše sklepe seje sodi tudi predlog za ustanovitev jugoslovanske planinske šole (JPŠ), ki ga bo na skupščini PZJ v Nikšiču posredoval Franci Savenc in pa organizacija seminarja za vodje PS, ki bo sredi januarja prihodnjega leta na Boču. Med akcijami, ki so že v teku, pa so se zlasti zavzeli za kar najučinkovitejšo izvedbo osrednje akcije »Dan varstva pred plazovi«, ki bo v Planici 22. in 23. t. m. Udeleženci bodo kot nosilci področnih akcij izkušnje prenesli drugim.

Predavanja

PD Ljubljana-matica vabi nocoj na potep od Skandinavije do Ognjene zemlje s Svetozarjem Gučkom. Predavanje bo ob 20. uri v veliki predavalnici Fakultete za elektrotehniko, Tržaška 25. V Novi Gorici bo o uspešni odpravi na Mt. Everest spregovoril Andrej Štremfelj iz Kranja. Avtor je predavanje, ki bo v ponedeljek, 17. t. m. ob 19. uri v Komorni dvorani PDG, naslovil »Boginjamati vetrov«. Andrej, poleg njega pa še Nejc Zaplotnik, Franček Knez, Ivč Kotnik in Jože Zupan, pa bodo o Everestu spregovorili tudi v Celju. Planinska sekcija »Metka« je namreč za jutri, 13. t. m. ob 18. uri rezervirala dvorano doma JLA, prav v ta namen. MO PD Vrhnika vabi krajane Vrhnike, da si v sredo, 19. t. m. ob 19. uri ogledajo predavanje Staneta Belaka-Sraufa »Comolungma, mati, boginja zemlje«, ki govori prav tako o uspelem vzponu na Mt. Everest. PD Valentin Stanič iz Kanala je povabilo novogoriškega predavatelja Rudija Hönna, ki bo v tamkajšnji kinodvorani pokazal diapozitive, zbrane pod naslovom »Oj, Triglav, moj dom«. Predavanje, opremljeno z glasbo, bo v petek, 14. t. m. ob 19. uri. PD Mengeš zaradi pomanjkanja elektrike, ni moglo izpeljati predavanja prof. Mirka Kambiča »Triglav nekdaj in danes« že 13. novembra. Zato vabijo vse, ki so bili tedaj prikrajšani, da se v torek, 18, t. m. ob 19. uri ponovno zberejo v sejni dvorani Krajevne skupnosti.

Koče

PD Domžale obvešča, da je bilo zaradi neresnega odnosa oskrbnika domžalskega doma na Veliki planini, prisiljeno razdreti delovno razmerje z njim. Dom je tako začasno zaprt, le ob sobotah in nedeljah je moč tamkaj dobiti čaj, enolončnico in razne vrste pijač. Za novoletne praznike bo dom normalno oskrbovan. Ker bo dom na Raduhi čez novoletne praznike odprt, bo morda bolje, če se tisti, ki nameravajo proste dni preživeti tam, prepričajo prej tov. Pečovniku, Luče 99 (tel. 063/830-920), ali je dovolj prostora. V »Teleksu« je bila objavljena razpredelnica postojank, ki bodo predvidoma odprte za novo leto. Javili so se oskrbovanci doma na Planini Jezero (PD Viator), ki letos (v primerjavi od lani) doma ne bodo odprirali. Ob tem naj »Teleksu« v opravičilo povemo, da so jim podatke posredovali po seznamu, ki ga redno dopolnjujejo v pisarni PZS, Dvoržakova 9. Če PD, ki postojanke oskrbujejo, niso sporočila nobenih sprememb in podatkov, so za napačno informiranje planincev sama kriva. Zato PZS ponovno naproša planinska društva, ki posamezne postojanke oskrbujejo, da sporoče točne podatke po tel. 312-553.

Priznanja za zvestobo

Pretekli petek so se v knjižnici PZS, kot je že vsakoletna navada, zbrali tisti planinci, ki so dolga desetletja neutrudno živeli za planinsko idejo in se jim je PZS v imenu vseh, ki so jim goré pri srcu, za njihov zaokrožen jubilej, skromno oddolžila s spominsko plaketo. Veteran letošnjih jubilantov je Jože Svetličič, ki je prejel plaketo za 80 let, trije jubilantje za 75 let, štirje pa za 70 let. Podeljeno je bilo 18 plaket. Ob tem se planinci spominjajo tudi Pavla Kunaverja, ko te dni praznuje 90 let, ki jih je neumorno razdal predvsem mladim – jamarjem, astronomom, tabornikom in planincem, skratka vsem, ki so ljubili in spoštovali naravo.

Hrvaški planinci o svojem delu

Redna letna skupščina hrvaških planincev bo 22. t. m. v Zagrebu.

vzorčni sejem
delovne organizacije
slovenijales – trgovina
odprt
tudi za ogled potrošnikom
14. in 15. decembra
od 9. do 19. ure
na gospodarskem razstavišču
v ljubljani, titova 50

vabljeni

SLOVENIJALES

razstavljeno pohištvo
bo v proizvodnji in prodaji
v prihodnjem letu

SLOVENIJALES
vzorčni sejem

Zasežena mamila spet v posesti podzemlja

Iz tržaške sodne palače so odnesli roparji skoraj pol stota heroina, čistega morfija, umetniško sliko in zlatnino – Nov rop stoletja

TRST, 11. decembra – Roparji so imeli dokaj drzen načrt. V soboto so se skrili v sodni palači in ostali v njej tudi potem, ko so uslužbenci odšli. Potem so se najprej dokopali do ključev vseh pomembnejših prostorov in železnih blagajn, potlej pa je bilo to kriminalno dejanje samo še »mačji kašelj«. Skozi okno so blago predali pajdašem, ki so čakali v stranski, samotni in temni ulici.

Vseh 46 kilogramov čistega heroina in morfija, ki so jih agenti tržaške kvesture in finančni stražniki zasegli v petih velikih operacijah proti turškim tihotapcem, je tako spet v rokah podzemlja, morda celo v rokah bivših »legalnih« lastnikov. Poleg te tako imenovane »trde« droge je iz sobe 392 tržaške sodne palače izginila tudi umetniška slika neprecenljive vrednosti in več zlatnine, ki so jo po končanih sodnih postopkih nameravali vrniti pravim lastnikom, le-tem pa so, lahko rečemo, sedaj tatovi že drugič ukradli isto zlato.

Italijanski tisk in javno mnenje opisujejo to roparsko akcijo kot rop stoletja, ki je (vsaj glede tržne vrednosti mamil – več kot 50 milijard lir) zasenčil celo slavno krajo na vlaku London – Glasgow. Preiskovalci so prepričani, da so roparji zelo dobro poznali prostore in navade v sodni palači, kar nekoliko zoži krog osumljencev, saj to pomeni, da so morali biti vsaj povezani z nekom, ki dobro pozna razmere v sodni palači, če že ni bil v rop vključen kar neposredno nekdo od delavcev iz te palače pravice.

Brez težav lahko pride podnevi v tržaško sodno palačo vsakdo, ki se mu to le zahoče. V notranjosti je dovolj temnih hodnikov in prostorčkov, kjer se lahko človek skrije, počaka, da še zadnji uslužbenec zapusti palačo in glavni del naloge je tako opravljen. Karabinjerji namreč tu ponoči ne patruljirajo.

Potem, ko so si roparji (ocenjujejo, da jih je bilo pet – trije v palači, dva na ulici) potešili lakoto z bananami (na nekem hodniku so namreč našli bananine olupke), so lahko zavihali rokave in šli veselo na delo. Prišli so v drugo nadstopje, se zaustavili pred vrati glavnega uradnika Pasqualija... vrata so takoj popustila. V tej pisarni je bila železna blagajna z duplikati vseh ključev. Tudi od pisarne številka 392, kjer imajo spravljeno zaplenjeno blago. Z vrtalnim strojem so zvrtali nekaj prstov široko luknjo, ki pa je bila dovolj široka, da so z žico lahko pobrali enega za drugim – vse ključe. Nato so se povzpeli v tretje nadstropje in se ustavili pred železnimi vrati številka 392. Vtaknili so tri ključe...

● Ljudje, ki se v Trstu ukvarjajo z razpečevanjem mamil so v glavnem reveži, ki so tudi sami vklenjeni v železne spone droge in ki raje razpečujejo drogo, kot bi se ukvarjali z drugo vrsto kriminala (tatvine, ropi, prostitucija...) Po oceni policijskih agentov in finančnih stražnikov pa je po drugi strani Trst ena od glavnih prehodnih točk za mamila, ki se stekajo iz Turčije v Milano in Zahodno Nemčijo. Skoraj vsak dan odpelje preko Bolgarije ali Grčije ter Jugoslavije v Trst ali Avstrijo avtomobil s tovorom mamil. To, kar uspe policiji zapleniti od vseh pretihotapljenih mamil, je le kakih 10 odstotkov. Poleg tega je sodelovanje s turško in bolgarsko policijo za Italijane zelo težavno, ker jim odgovorijo tudi z eno ali dveletno zamudo. Še sreča, pravijo v Trstu, da lahko vsaj z jugoslovanskimi organi pregona tesno in uspešno sodelujemo.:

Dva sta odprla, tretja, manj pomembna ključavnica pa je popustila šele po uporabi sile. Tatovi so tako imeli glavni del za sabo. Poiskati so morali samo še drogo v eni od treh železnih omar. S ključi, ki so jih imeli, to ni bil noben roparski problem. Mamila so bila stisnjena v nekaj škatlah. Med zlatimi predmeti pa so izbirali (imeli so seveda na voljo dovolj časa – celo noč, kot da bi bili na roparskem sprehodu). Manj vredno zlatnino in ure so kar pustili – kaj bi vlačili to kramo s seboj!

Tu se je začela druga faza zvitega tatinskega »sprehoda«. Preiskovalci menijo, da so roparji plen zvezali in ga spustili po vrvi skozi okno iz prvega nadstropja na ulico Fontana. Na temni, samotni cesti sta ostala dva pajdaša (recimo da sta bila res dva), ki sta prevzela plen. Drugi so zaprli okno in mirno pričakovali deveto uro zjutraj, ko se v nedeljah odprejo težka vhodna vrata. Do 11.30, ko je glavni uradnik Pasquali odkril dejanje, so krivci že izginili.

Policija iz vse tržaške regije je takoj sprožila akcijo – zaustavljali so vsak avto, vsako sumljivo osebo od Trsta do Vidma, od Pordenona do Gorice. Dejanje je še posebej zagrenilo častnike finančnih stražnikov, »ki so vložili toliko truda, da so vsaj enkrat lahko presekali pot mamilom, nekaterim so od jeze stopile tudi solze v oči«, piše tržaški Piccolo.

Za mamila posebej zdresirani psi so kraj roparskega dogajanja sicer takoj ovohali, vendar brez kakšnih pomembnejših izsledkov. Namestnik preiskovalnega sodnika dr. Roberto Staffa, ki je vodil vseh pet glavnih operacij proti »turški zvezi«, je podpisal 40 nalog za artetacijo, vendar preiskava do danes, ko to poročamo, še ni rodila uspeha.

Dr. Petrosino iz intervencijskega oddelka tržaške kvesture nam je danes povedal, da novosti v zveži z ropom vsaj za tisk nimajo. Preiskava je v polnem razmahu, prijete osumljence še vedno zaslišujejo, to pa je v glavnem vse. Omenil pa je, da ni izključeno, da je roparski napad delo tujih državljanov. Kdorkoli že so – celo vrsto informacij so morali roparji dobiti prav iz tržaške sodne palače, to je gotovo.

Tržaško podtalno tržišče heroina in ostalih »trdih« drog je tako s hudim udarcem nastopilo proti policiji in njenim akcijam, ki so se v zadnjem času kar vrstile proti razpečevalcem mamil.

BORIS ŠLIGOJ

Trije mrtvi pod kolesi »opel rekorda«

ROGATICA, 11. decembra – Na avtobusnem postajališču Vragolovo, ob avto cesti Rogatica-Sarajevo, je prišlo včeraj ob 9.45 do hude nesreče, v kateri so izgubili življenje 38-letna gospodinja iz Vragolova Muniba Dobrača ter Mina Šorčić in Hankija Marevac, mati voznika »opel rekorda« banjaluške registracije, Omerja Marevca. V sarajevski bolnišnici se za življenje bojujejo še Fejzo Mirašija, Bećir Marevac, Haša Muhić, vse gospodinje iz Vragolova, četrtega pa še niso prepoznali. Nesreča se je zgodila na avtobusnem postajališču, ko je voznik »rekorda» iz neznanih razlogov zapeljal v gručo ljudi, ki je čakala na avtobus.

I. V.

Smrt pod kolesi lokomotive

MARIBOR, 11. decembra – Sinoči okrog 20.30 se je pripetila zelo huda prometna nesreča pri naselju Žabjak v občini Slovenska Bistrica. Jože Jug, 26 let, z Visol 53 se je peljal z osebnim avtom po krajevni makadamski cesti od Leviča proti križnemu vrhu. Pri nadvozu čez železnico je zapeljal s ceste tako, da se je pričel avto prevračati po nasipu in je obstal na železniški progi. Voznik in sopotnik Franc Jug z Visol 1 sta padla iz avta in obležala na tirih. Takrat je pripeljala iz Poljčan električna lokomotiva in stisnila avto ob betonski zid, Franca Juga pa odbila 15 metrov naprej po progi. Pri tem se je Franc Jug tako hudo poškodoval, da je na kraju nesreče umrl, voznik Jože Jug pa je bil le lažje ranjen.

D. P.

Denar spravljal v lastni žep

KRANJ, 11. decembra – V manj kot dveh mesecih si je 23-letni Ivan V. iz Čakovca, kot spremljevalec blaga pri trgovini Živila iz Naklega, s poneverbo prilastil več kot 22 tisočakov. Junija se je zaposlil v Živilih in začel z vozniki razvažati naročnikom blago. Pobiral je vsote za pripeljano blago. Namesto, da bi denar izročil blagajni ga je spravljal v svoj žep. Septembra so Ivana opozorili v skladišču. Delavec je obljubil, da bo vrnil denar, toda z zavlačevanjem se je izmikal plačilu. Direktor je nato zahteval kontrolo, toda osumljenec je 26. septembra prekinil delo in odšel. Sredi novembra pa se je le odzval povabilu disciplinske komisije pripravljen, da povrne denar.

M. K.

POD PRISEGO

Naj mi nihče ne prepeva o tem, kako vzgojne so zaporne kazni, kajti na tem področju imam zelo bogate izkušnje in kljub temu se znova in znova znajdem na začetku.

ZDRAVJE

Po številu prometnih nesreč še vedno med prvimi na svetu

Število mrtvih na cestah je večje od števila padlih v manjših vojnah ali najtežjih elementarnih nesrečah – Največ žrtev je starih 15 do 25 let – Človek je kriv za 80 odstotkov nesreč

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 11, decembra – Poročila o nezgodah na cestah se v časopisnih stolpcih vrstijo dan za dnem, strokovnjaki pa upravičeno trdijo, da se je tudi v naši državi, kot drugod po svetu, razpasla epidemija prometnih nesreč. Po najnovejših podatkih umre vsako leto na cestah po vsem svetu približno 250,000 ljudi, težje ali lažje ranjenih je več kot 50 milijonov, gmotna škoda pa se giblje od 18 do 20 milijard dolarjev, Vse te številke pa se nezadržno vzpenjajo navzgor. Število mrtvih na cestah je mnogo večje od števila padlih v mnogih manjših vojnah ali najtežjih elementarnih katastrofah. Morda zveni paradoksno, pa je vendar res, da je sodobna družba skrčila epidemije nalezljivih bolezni v razumne okvire, njihovo prejšnje mesto pa je zdaj zavzela epidemija prometnih nesreč na cestah.

Vse kaže, da te epidemije nihče ne more zajeziti, Število prometnih nesreč se poveča v Evropi vsako leto za 4 do 5 odstotkov, v nekaterih državah tudi za 10. Porazno je dejstvo, da so žrtve najpogosteje stare od 15 do 25 let, kar pomeni, da jih družba izgubi ravno tedaj, ko od njih pričakuje največ gospodarskih koristi. V Jugoslaviji menda več kot kdajkoli poprej govorimo o tragičnih posledicah nesreč na cestah. Vsi govorimo, pa vendar sedamo v avtomobile ali se pripravljamo, da bomo to storili. Menda vsak modruje; »Le zakaj bi se zgodilo ravno meni?« Nesreča pa ne počiva, ne izbira ne časa ne kraja, njene žrtve so prav tako avtomobilisti na odprtih cestah kot oni na mestnih ulicah, Novejših podatkov nimamo, vemo pa, na primer, da se je leta 1977 pripetilo v SFRJ 47.899 prometnih nesreč, ki jih je povzročilo 2,542,480 motornih vozil, med njimi 1,923.904 osebni avtomobili, Tega leta je izdihnilo na cestah 5125 ljudi, težje ali lažje pa je bilo ranjenih 65,242,

Gotovo vsi vemo, da spada Jugoslavija po številu prometnih nesreč v sam vrh svetovne lestvice.

Zavedati se je treba, da se je med leti 1963 in 1973 v Jugoslaviji za več kot desetkrat povečalo število zasebnih vozil, v Španiji približno za sedemkrat, na Poljskem več kot za štirikrat... V vseh drugih državah narašča število nesreč v prometu znatno počasneje, so pa tudi takšne države, kjer to število pada. Med te spadajo Švedska, Danska, Velika Britanija, v zadnjih letih pa tudi Švica in Zvezna republika Nemčija

Eksplozija motorizacije

Če smo prav razumeli njihov komentar, je pozitivno pri vsem skupaj le to, da je pri nas število novih voznikov in vozil znatno večje od števila prometnih nesreč. Ob vseh teh podatkih pa nas mora hkrati vseeno zaskrbeti, ker se število nesreč očitno vzpenja, prav tako pa tudi število mrtvih in ranjenih. Naša družba se sooča s pravo eksplozijo motorizacije. Še leta 1955 smo imeli samo 12.622 osebnih avtomobilov. To je bil čas, ko nam je pločevinasta škatla še pomenila pravo dragocenost. Dvajset let kasneje smo našteli na jugoslovanskih cestah blizu dva milijona osebnih avtomobilov. Avto je postal le ena od potreb povprečnega Jugoslovana, ki pogosto sede za krmilo tudi če mora po manjših nakupih, in to samo »čez cesto«.

V vso to prometno zmedo se, zlasti poleti, pred novoletnimi prazniki in ob drugih podobnih priložnostih, zlije še reka avtomobilov iz tujine. Takrat se naši zdomci vračajo v domovino, skupaj z njimi pa pride tudi precej tujih turistov. Po podatkih, za katere smo izvedeli v pogovoru s prometnimi strokovnjaki, je vstopilo na primer leta 1977 v našo državo približno petkrat toliko motornih vozil, kot jih imamo doma registriranih.

»Seveda je število kilometrov, ki jih prevozijo ta tuja vozila skozi našo državo, mnoge manjše od števila kilometrov, ki jih prevozijo v enem letu naša vozila. Ne glede na to pa večje število motornih vozil poleti, pred novim letom itd. odločilno vpliva na varnost v prometu«, pravijo strokovnjaki.

Strmo vzpenjajoči »črni« krivulji

Žal se je hkrati z zvečanjem števila motornih vozil in voznikov zvečalo tudi število prometnih nesreč v naši državi. Seveda krivulje, ki nam vse to beležijo, ne potekajo vzporedno. Število nesreč, v katerih so ljudje ranjeni, in pa število ranjenih naraščata razmeroma počasi, hkrati pa se, zlasti v zadnjih letih, krivulji, ki nam beleži ta število prometnih nesreč s smrtnim izidom in številom mrtvih na naših cestah, strmo vzpenjata. Naj se spet izrazimo v jeziku številk: še leta 1955 sta se pripetili na naših cestah samo 502 prometni nesreči s smrtnim izidom, v letu 1977 pa je bilo to število za 8,9-krat večje, kar pomeni, da je promet terjal 4455 človeških življenj. Strokovnjaki preprosto izjavljajo: »Stanje je iz dneva v dan vse resnejše.«

● V gradnjo cest vlagamo pri nas precej sredstev. S srednjeročnim načrtom o razvoju cest v času med leti 1976 in 1980 smo predvideli, da bomo cestno mrežo s sodobnimi vozišči podaljšali za 9300 kilometrov. V analizi izpolnjevanja načrta v letih 1976 do 1978 ter z oceno do leta 1980 pa smo ugotovili, da načrtov ne bomo uresničili v pričakovanem obsegu. V poprejšnjem srednjeročnem načrtu smo posodobili približno 14.500 kilometrov cest.

Seveda temu sledi vprašanje, zakaj je tako in ali bi lahko bilo drugače, da smrt po naših cestah ne bi kosila mladosti naše dežele, da se s številom nesreč odlepimo z vrha svetovnih in evropskih lestvic.

Gledano z očmi izvedenca, se zgodi nesreča zaradi delovanja več dejavnikov. Večina strokovnjakov postavlja v srž svojih raziskav štiri odločilne člene: človeka, vozilo, cesto in okolje. Slabo je, če trdimo, pravijo, da je prometna nesreča neugodna kombinacija škodljivega delovanja teh štirih členov.

V nesrečah, ki se pripetijo na cestah, trdijo mnogi, je človek kriv v več kot 80 odstotkih vseh primerov in samo v 20 odstotkih pade krivda na ostale tri dejavnike.

Največ nesreč zakrivi alkohol

Če pobliže pogledamo uradna statistična poročila o prometnih nesrečah, nam bo takoj postalo jasno, da je večini botrovala prevelika hitrost, sledijo pa alkohol, nepravilno prehitevanje, nespoštovanje prednosti in podobno. Razen alkohola, ki ga lahko smatramo za pravi vzrok prometne nesreče, so ostali navedeni vzroki pravzaprav samo povod za nesrečo, medtem ko so v večini primerov ostali pravi vzroki prikriti. Kar zadeva alkohol, moramo povedati, da je kljub strogim kaznim še vedno med najpogostejšimi povzročitelji nesreč na jugoslovanskih cestah.

Raziskave najuglednejših jugoslovanskih strokovnjakov na tem področju znova in znova opozarjajo, kako zelo pomembna je povezava med utrujenostjo voznika in njegovo učinkovitostjo med vožnjo. Pri vožnji z avtomobilom prevladujeta dve vrsti dela in dve vrsti utrujenosti: telesna in duševna. Pri vožnji s težkimi motornimi vozili se duševni utrujenosti pridružuje še telesna. Pa vendar ima večji vpliv duševna utrujenost, še zlasti pri vedno bolj zapletenih vožnjah po mestu. Ta utrujenost se kaže zlasti v situacijah, ko je treba zaznati nevarnost, oceniti položaj, ustrezno reagirati itd.

In končno lahko povemo, da nesreče najučinkoviteje preprečujemo z znanjem, spretnostjo in primernimi navadami. Zdravstveni delavci še zlasti opozarjajo na škodljivost kajenja med vožnjo, na uživanje zdravil in alkohola, pa tudi na pomembnost higiene vožnje, higiene prehrane, saj so škodljive navade v tem pogledu lahko včasih usodne.

Na seji zveznega zbora skupščine SFRJ, napovedane za 12. december, bodo obravnavali informacijo o stanju prometne varnosti ter predloge ukrepov, ki jih je zvezni izvršni svet že obravnaval in sprejel na seji 9. novembra.

Ceste še vedno ozko grlo

V tej informaciji je med drugim rečeno:

Temeljna vprašanja, pomembna za izboljšanje varnosti dejavnikov v prometu (cesta, vozilo, človek), so po naravi precej kompleksna in med seboj odvisna, zato jih moramo za potrebe sodobnega in čedalje bolj intenzivnega prometa nenehno izpopolnjevati in prilagajati. Predvsem velja poudariti, da problema varnosti v prometu ne moremo obravnavati zase in s tem izključevati druge splošne tokove, ki izhajajo iz celotne strukture razvoja prometnega sistema v naši državi. To pravilo je kršeno že s tem, ker je prišlo v celotni družbenoekonomski in akumulativni sposobnosti gospodarstva do vidnega razkoraka in neusklajenosti v ritmu naraščanja števila motornih vozil na eni strani in razvoja infrastrukture cestnega prometa na drugi. S stališča družbenih kriterijev v razvoju skupnega prometnega sistema še vedno nismo dosegli optimalnega skladja, ko gre za smotrnost pri uporabi energije, ekološke zahteve, varstvo človekovega okolja, uporabo in delitev prometnih površin, preusmerjanje določenih transportnih storitev s cest v druge prometne panoge, kar je predvideno z družbenim dogovorom o prometni politiki Jugoslavije.

Počasno samoupravno dohodkovno združevanje dela in sredstev v prometu ter proces podružbljanja del na področju izboljšanja varnosti v prometu še vedno zaostajata za procesom podružbljanja varnosti v drugih gospodarskih in družbenih dejavnostih, hkrati pa le počasi nastajajo pogoji za celovitejšo zavzetost vseh delovnih ljudi in občanov za večjo varnost v prometu.

Z dogovorom o temeljih družbenega načrta Jugoslavije za razvoj magistralnih cest med leti 1976 in 1980 smo predvideli, da bomo zgradili in obnovili 404 kilometre avtocest in 183 kilometrov polovičnih avtocest. Doslej pa smo speljali v vsej državi le približno 20 kilometrov avtocest, kar pomeni komaj 0,4 odstotka celotne cestne mreže s sodobnim voziščem oziroma 0,2 odstotka vse jugoslovanske mreže.

SLOBODAN DUKIĆ

Za varno pot zdomcev

Prometni miličniki bodo pozorno usmerjali vrnitev zdomcev – Gnečo bodo ublažili posebni mejni prehodi, čez katere bo šlo hitreje

LJUBLJANA, 11. decembra – Težko je reči, koliko naših rojakov bo prišlo za novoletne praznike iz tujine domov. Kaže, da vsaj v tolikšnem številu kot lani, če ne celo v večjem, saj je letos položaj tujih delavcev v Zvezni republiki Nemčiji dosti bolj ugoden, kot je bil recimo pred dvema letoma, ko so se naši delavci bali za delovna mesta in ko so bili postopki za urejanje statusnih zadev glede bivanja in dela dosti bolj zapleteni.

Ob upoštevanju tega dejstva je moč trditi, da bo okoli novega leta prišlo domov več rojakov, kot pred letom dni. Prve kolone vozil se bodo pričele zlivati proti jugu približno 20. decembra, doma pa bodo ostali v glavnem še teden dni po novem letu.

Da bi ublažili gnečo, so letos na naši severni meji preimenovali nekatere mejne prehode v mednarodne, preko katerih bo moč hitreje in z manjšimi zastoji priti in oditi iz domovine. Prav tako je treba opozoriti, da se na naših cestah že v normalnih pogojih pripeti veliko prometnih nesreč,

Znano je, da gredo naši rojaki brez izjeme na pot takoj po končanem delu, brez potrebnega počitka. Navadno jemljejo s seboj sorodnike, prijatelje in večjo količino daril. Ko pripeljejo na mejo ali do središča Slovenije, so vozniki že močno utrujeni...

Ena najbolj hudih in pretresljivih prometnih nesreč letošnjega poletja se je pripetila na magistralki med Ljubljano in Zagrebom, ko so umrli štirje, ker je preutrujeni voznik, prehiteval. Tipična prometna nesreča; takoj po končanem delu je voznik krenil na pot v daljno Turčijo, brez počitka vozil in vozil dokler ni zapeljal v smrt vso družino...

Glede avtomobilov je treba reči tudi tole; zahodnonemški prekupčevalci služijo mastne denarce s starimi avtomobili, ki jih prodajajo – pogosto le navidezno popravljene – našim rojakom. Ti se potem hitro podajo na prvo potovanje v domačo vas.

Dolgoletne izkušnje naših miličnikov kažejo, da nekateri vozniki vozijo avtomobile z izredno slabimi gumami. Bili so primeri, ko so se najhujše nesreče pripetile zaradi letnih gum na avtu. Miličniki bodo takšna vozila izločevali. Prav tako voznike, ki jih bodo zalotili, da so utrujeni.

Pri tako masovnem prometu, ki se obeta za novoletne praznike, je treba povedati, da se bo marsikomu pripetila tudi kakšna okvara. Ukreniti je treba vse potrebno, da bo avtomobil na cesti pravilno označen in zavarovan. Na naših cestah so hitrosti omejene, na avto cestah na 120 km na uro, na cestah, rezerviranih za promet motornih vozil, na 100 km na uro in na vseh ostalih cestah na 80 km na uro.

V času snežnih razmer bo potrebna obvezna zimska oprema s tem, da mora po zakonu imeti sleherni avtomobil zimske gume znamke M+S na pogonskih kolesih oziroma, da po novem zadošča, da so lahko avtomobili za zimo »obuti« v poletne radialne gume. To pa ne pomeni, da je problem zimske vožnje rešen. S 15. marcem letos je namreč v Jugoslaviji prepovedano uporabljati na avtomobilih ježevke.

Ob petkih in nedeljah je tovorni promet omejen. Prepoved velja tudi dan pred prazniki in zadnji dan praznikov. To je za potujoče velika ugodnost.

V Sloveniji tečejo redne radijske objave o stanju in prevoznosti na naših cestah. Enako bo v teh dneh pred prazniki, zato ob vstopu v našo domovino priporočamo, seveda tistim, ki imajo avtoradio, da ga vključijo na naš program. Zadnje statistike namreč kažejo, da so prav naši rojaki povzročili največ tragedij zaradi utrujenosti in prehitevanja. Prometniki opozarjajo, da naj poskrbe za dobro preglednost skozi vetrobransko šipo. Nič manj pomembna pa ni razsvetljava vozila.

Menda ne bo odveč, če vas opozorimo na gorivo, toplo pijačo in odejo. Še pred leti se je zgodilo, da so v hudem snežnem metežu nekateri vozniki ostali brez goriva in potrebne opreme... Torej hitite previdno!

ŽARKO HOJNIK

Izvršili smrtne kazni

POŽAREVAC, 11. decembra (Tanjug) – Kot so sporočili na okrožnem sodišču v Požarevcu, so danes izvršili smrtni kazni nad Avdijo Seferajem in Mustafo Milajimom. Vrhovno sodišče SR Srbije ju je obsodilo na smrt, ker sta 13. avgusta leta 1977 v KPD Požarevac umorila štiri osebe, pri sedmih pa jima je poskus umora spodletel.

ŠTIRIINDVAJSET UR

Usodno prečkanje proge

LJUBLJANA, 11. decembra – Danes zjutraj ob 7.18 je elektromotorni potniški vlak, ki je vozil od Jesenic proti Ljubljani, v bližini Tehnouniona v Šiški do smrti povozil 17-letno Zorko Ilić iz Rožne doline, C. III/10. Do nesreče je prišlo, ker je dekle prečkalo progo, kjer ni prehoda, prav tako pa se ni prepričala, ali je proga prosta.

Ž. H.

Pri vzvratni vožnji zbil pešca

HRASTNIK, 11. decembra – V naselju Za Savo pri Hrastniku je danes ob 12.30 33-letni voznik tovornjaka Sergej Šuštar vozil vzvratno. Po 30 metrih vožnje je zavil v levo na dovozno pot, da bi vozilo obrnil. Pri tem pa je zadel in zbil 42-letnega Jožeta Zupana iz Loke pri Sevnici. Zupan je v nesreči dobil tako hude poškodbe, da je takoj umrl.

N. V.

Umrl v bolnišnici

ŠEMPETER, 11. decembra – V nedeljo je v šempetrski bolnišnici umrl za posledicami nesreče 29-letni Darjo Colja iz Kosovelj. Colja je 3. decembra vozil osebni avtomobil iz Komna proti Krajni vasi. Zaradi prevelike hitrosti ga je zaneslo s ceste na desno in je s prednjim delom avtomobila trčil v drevesni panj. Trčenje je bilo tako silovito, da je bil Colja hudo ranjen in so ga odpeljali v šempetrsko bolnišnico, kjer je v nedeljo umrl.

L.A.

Umrl voznik traktorja

CELJE, 11. decembra – Danes dopoldne se je 49-letni Franc Kuzman iz Hrenove pri Celju odpeljal s traktorjem na travnik, da bi ga pobranal. Ko je pripeljal na konec travnika, ki je ob potoku Dobernica pri Vojniku, je zapeljal na kamen in traktor se je prevrnil v potok. Pri tem je vozilo padlo na voznika. Le-tega so nekaj minut zatem našli domači mrtvega.

N. V.

Ranjen mopedist

MARIBOR, 11. decembra – Anton Binter , 40 let, z Mute 53 se je peljal včeraj z mopedom po lokalni cesti skozi Vuzenico proti tovarni Gorenje Muta. Med vožnjo je zadel v kovinsko ograjo ob cesti, padel in se hudo poškodoval.

D. P.

MALA NOČNA KRONIKA

LJUBLJANA, 11. decembra – Za pretepanje šibkejših ni potrebno junaštvo...

● Junak vseh junakov M. D. si je na Titovi cesti pri Ruskem carju organiziral boksarski dvoboj. Nasprotnica pri borbi (verjetno ne po svoji želji) R. M. je bila poleg obilice udarcev deležna tudi nekaj brc. Ogreti boksar verjetno še ne bi tako kmalu končal borbe, če ne bi nasprotnice pravočasno odpeljali v bolnišnico.

● Nekaj podobnega se je dogajalo tudi v stanovanju N. G. Na obisku sta bila kolegica S. F. in neki Milan, ki je bil vse prej kot prijateljsko razpoložen. Obiskovalko je najprej zmerjal, zaradi česar sta se sprla in ji nato naložil par krepkih. Mož pa je po vsej verjetnosti zelo močan, saj je med pretepanjem S. F. zlomil roko. Čuden gost je po tem »hrabrem« dejanju hitro odšel. Miličniki so mu že na sledi.

● V disko klubu hotela Lev je neznanca motil inventar v ženskem stranišču in ga je zato začel razbijati. Na živce mu je šlo tudi ogledalo v dvigalu ali pa se je mogoče zgrozil nad lastno podobo v njem. Kakorkoli je že bilo, ogledalo je razbil. Nekaj pogumnežem, ki so razbijaškega neznanca hoteli zadržati do prihoda miličnikov, je zagrozil z razbitimi steklenicama.

● V restavraciji Rio na Titovi cesti je pred dnevi D. W. nekajkrat mahnil po nosu gosta B. T. Zaradi modric, ki jih ima B. T. po obrazu in razbitega stekla na vratih so D. W. preskrbeli vabilo k sodniku za prekrške.

induplati

5. – 15. december
Potrošniško-informativni center, Ljubljana, Gradišče 2

RAZSTAVA ZAVES, PRTOV IN POHIŠTVENE TKANINE INDUPLATI – JARŠE

Novi, usklajeni vzorci!
Nagradna anketa

JAMES ALDRIDGE

Zbogom, narobe Amerika!

19. nadaljevanje

Pip in njegov oče sta govorila kitajski jezik kot Kitajci, medtem ko je bila mati zabita kot skrinja.«

»Slišati je precej kruto do matere,« sem rekel.

»To sem mu tudi jaz rekla. Toda on je rekel, da ne, da je bila imenitna ženska, imenitna v vsem, razen v svojem misijonarstvu, in da je postala potem, ko je zapustila Kitajsko in se vrnila med svoje, zelo milo bitje, njegov oče pa da je samo sanjaril tam gori v Brooklinu, Mass, dokler se pred dvema letoma ni vrnil na Kitajsko, se v svoji beli platneni obleki spet odpravil križem kražem po njej, in umrl. In od česa, misliš, je umrl?«

»Od gobavosti. Nečesa strašnega. Izkrvavelo mu je srce.«

»Ne. Norice je dobil.«

»Kako?«

»Sploh ni vedel. Zastrupil se je. Preden se je zavedel, je bilo že prepozno. Pip je rekel, da so njegovo truplo pripeljali na Mariposi, mimo Havajev, nakar so ga v Bostonu sežgali, njegov pepel pa raztrosili po reki Charles, za harvardsko osmico.

»Niti besedice tega, kar si povedala, ne verjamem.«

»Jaz pa. Pip ima natanko takšne ideje.«

Ko sva prečkala Rockfellerjev center in hodila ob drsališču, sem rekel Aimee. »Veš, kaj je pri vsej tej štoriji najbolj neverjetno, Aimee?«

»Vem. A mi vseeno povej.«

»Da ti jo je Pip sploh povedal. Judy kaj takega ne bi šel nikoli pripovedovat, pravzaprav dvomim, da bi jo sploh še komu povedal, zato bi se v tvoji koži počutil hudičevo počaščenega.«

»Saj nisem storila drugega, kot da sem sedela in poslušala,« je rekla in me prijela za roko.

»Zakaj misliš, da je izbral prav mene, da mi vse to pove?«

»Kdo bi vedel?« sem rekel.

Jaz sem že vedel. Pipu je bilo jasno, kar je bilo tudi meni. Slekel je svojo kožo pred ameriškim dekletom, ki še vedelo ni, kako tenkočutno in konvencionalno ter nedolžno pošteno je v resnici. Ko sva se pred steklenimi vrati poslopja, v katerem sta uradovala Time in Life začela poslavljati, me je stisnila za roko in zapeljivo rekla: »Saj me ne bi maral, kajne da ne, Kit?«

»Kaj hočeš reči?«

»Mislim... Saj ne bi... Ali bi?«

Moral bi ji bil popraviti pramen las, jo potrepljati po napetem obrazku ali ji reči kaj ljubeznivega in zapeljivega, toda pri Aimee sem bil kratko in malo brez moči. Tudi zasmejati se nisem mogel.

»Ne, Aimee, ne bi,« sej ji rekel.

»Saj tako sem tudi mislila,« je rekla in vzdihnila. Potem se je zasmejala. »Mislim, da bi bila skupaj strašansko trapasta, kaj praviš?« Patetično je zamahnila z roko v pozdrav in odšla v tistih svojih nagrbančenih svilenih nogavicah, z rameni, ki so bila še vedno veliko preširoka.

Gledal sem za njo, dokler je nisem izgubil z oči, in odtakrat sem se često spraševal, ali bi bila Aimee še živa, če bi ji takrat rekel »da«, in skrbno, kar se le da nežno utrgal cvet, tako da bi ji bilo prijetno in lepo pri srcu, da bi občutila vznemirjenje, ne pa bolečino in nasilje, zaradi katerih je pozneje njeno življenje postalo obupno, dokler se ni tako žalostno končalo.

5. POGLAVJE

Judy si je izbrala mene, vendar mi je še danes uganka, zakaj je tako ravnala. Čisto verjetno je, da jo je k temu silil čut za matriarhalnost, smisel za obvladovanje moškega spola in pravica, da si lahko izvoli kogarkoli ali pa kar vse iz plemena. Karkoli je že bilo, če je hotela imeti enega od nas, nas je morala vzeti vse. Naslednji torek sem na rami začutil rahel dotik in že sem zrl navzgor k Judy, ki me je gledala z zasanjanimi zelenimi očmi, za katere dotlej še vedel nisem, da so takšne.

»Aimee bi rada, da bi šel v nedeljo jahat z njo,« je rekla. »Hočeš v soboto popoldne z mano?«

Vse dotlej sem se počutil vzvišenega nad njimi vsemi. Bil sem človek z drobnim nasmeškom, s katerim sem ljudem oznanjal, da se zabavam, da z vsem tem nimam nič opraviti in da na zadevo gledam slej ko prej s cinizmom.

»No?« Njena roka je zelo nežno gnetla mojo ramo.

»Prav,« sem rekel. Nisem se mogel upreti skušnjavi, da bi videl, kaj bo storila in kako bo to storila.

Adam Hall

QUILLERJEV MEMORANDUM

37. nadaljevanje

Dotlej se je položaj razvijal dovolj ugodno: Oktober se je opotekel nazaj zaradi suknjiča, toda s kolenom sem ga tudi drugič sunil v dimlje in slišal sem, da je nekaj zagodel v grlu, in prepričan sem bil, da je zdaj njegov obraz bel. En stražar izločen iz boja z zlomljeno nogo. Anestezist psihološko v skrbeh, da mu bodo uničili njegov pribor, sicer pa tudi ni bil videti izurjen za boj brez orožja. Psihoanalitik se ne bo pridružil boju, misleč si, da to ni njegovo področje.

Stekel sem. Kak čevelj od mene se je krogla zarila v preprogo in jo dvignila. Spet je nekdo streljal z namenom, da ne bo zadel, zakaj na to razdaljo bi mi bil lahko razcepil hrbtenico, če bi hotel. Oktober je izustil povelje. Moja desna noga se je znašla v težavah, ko sem začutil prste okrog svojega gležnja in sem treščil na tla na pol poti do vrat. Skljlučil sem se in se potem silovito vzravnal in s pestjo udaril po prstih, a ni nič pomagalo.

Priletela je mizica. Zasukal sem se in jo prestregel z ramo, ko sem z rokami krepkeje grabil. Moral sem se spopasti s stražarjem. Brcnil sem ga z drugo nogo v vrat in ga potiskal čedalje bolj nazaj, on pa je popuščal. Ena roka se je odtrgala, toda druga je še vedno držala. Spremenil sem taktiko: z nogo sem popustil in z nenadnim sunkom povlekel njegovo glavo bliže k sebi. Spet nič – prevalil se je in me spet zgrabil in moral sem ga brcniti v glavo. Enkrat sem ga brcnil, toda ne dovolj močno.

Nad menoj se je pojavila senca in nekdo me je z roko objel okrog vratu in vsega je bilo konec. zadnji napor in vklenili so mi obe nogi in vrat. Čakal sem na pritisk. Nisem ga začutil. Oktober je dajal ukaze in slišal sem, kako se vrata odpirala.

Čez nekaj sekund je roka na vratu popustila in noge so mi izpustili. Oktober je rekel:

»Lahko vstanete.«

Zaradi dostojnosti sem se delal pametnega. Zataknil sem si srajco za hlače, da je bilo videti, kot da je šlo za kak prijateljski pretep v študentovskem naselju. Dihanje ni bilo tako slabo, nobenega hropenja ni bilo zaznati. Sprostitev.

Črna mizica je ležala na tleh, razbita na štiri kose, in anestezist je še vedno pobiral svoj pribor. En stražar je stal za menoj: čutil sem ga. Šest mož je prišlo v sobo. Stali so v krogu, vsak s pištolo v roki. Drugi stražar, ki je bil prvotno v sobi, je še vedno ležal na preprogi. Noga mu je štrlela v nemogočem kotu od stegna in poleg njegovega bledega obraza je ležala izbruhana hrana. Psihoanalitik je stal zunaj kroga mož in gledal naravnost v moj obraz s tolikšno zaverovanostjo, kot da je slikar, ki mora spraviti na platno vse, kar vidi. Oktober se je togo držal, očitno je premagoval bolečino in se ni hotel prijeti za dimlje, da bi si jo olajšal. V obraz se mu je jela vračati kri, toda pot se mu je nabral na obrazu in mu je kapljal z brade.

Anestezist je napolnil manjšo brizgo, sklonil se je k stražarju, ki je ležal na tleh, mu vbrizgal tekočino v žilo in se vzravnal. Nihče ni spregovoril besede. Slišal sem, kako Oktober diha. V njegovem dihanju je bilo čutiti bolečino. Moja desna roka je bila otrpla od udarca od mize in v lopatici mi je kljuvalo. Srečno sem se izmazal. Lahko bi me bili dosti bolj zdelali. Stražarji so bili dobro izurjeni. Gotovo so dobili ukaz: **ne smete ga poškodovati, razen če bo nujno potrebno.**

Anestezist je pokimal Oktobru, ki je rekel: »Vidva. Odnesita ga k doktorju Löweju. Potem pridita nazaj.«

Stražar je bil v omedlevici. Odnesla sta ga tako, da je imel noge stisnjene skupaj. Vrata so se odprla in zaprla. Anestezist je pregledoval svoj pribor, ali ni poškodovan. Oktober ga je vprašal, kakšen je položaj. Odgovoril mu je: »Lahko nadaljujemo, kadar želite, Herr Oktober.«

Pet preostalih stražarjev se je na znamenje približalo in Oktober mi je velel: »Sedite na stol.« Njegov podolgovati obraz ni izražal nič in v njegovih očeh ni bilo sovraštva. Ni si obrisal potu z obraza. Bolečine ni bilo. Nič mu nisem naredil.

Spet sem se usedel na brokatni stol in jel razmišljati o naslednji potezi. Oktober je rekel:

»zander. Pomerite v levo nogo. Gebhardt, v desno nogo. Schell, v levo roko. Braun, v desno roko. Krosigk, merite v spolovila.« Videl sem, kako so se majhne cevi poravnale. Vse varovalke so bile odsunjene. »Ob najmanjšem gibu streljajte. **Ne čakajte** na ukaz.« Obrnil se je k anestezistu. »Približajte se pacientu od zadaj in se lotite dela, toda pazite, da ne boste v strelni črti.«

VRTEC NA KOLESIH – Mariborski potujoči vrtec obiskuje 320 otrok. Vzgojiteljica Greta Pongračič in Franc Horvat obiščeta z njim tedensko 14 krajev. (Foto: Majda Struc)

Radost otrok iz samotnih hiš

Potujoči vrtec obišče tedensko štirinajst krajev v osmih krajevnih skupnostih mariborske občine – Malčkom v škornjih se na stičišču blatnih kolovozov ponuja prva stopnička učenosti

JAKOBSKI DOL, decembra – Greta Pongračič je prav gotovo vzgojiteljica z največ otroki v Sloveniji – kar 320 jih ima. Seveda niso vsi v eni skupini, pa tudi v njen vrtec, ki ima poleg strehe, oken in vrat tudi kolesa in šoferja, ne pridejo vsi otroci vsak dan. Toda enkrat na teden jih potujoča igralnica in v njej tovarišica in prijazen šofer obiščejo, se ustavijo za tri šolske ure sredi vasi ali tudi sredi polj, kjer so se pač domenili, da se dobijo.

Tako potujoči vrtec obišče tedensko 14 krajev v osmih krajevnih skupnostih mariborske občine. V teh krajih nimajo vrtca in verjetno ga še dolgo ne bo, toda mali nadebudneži v blatnih škornjih kljub temu stopijo na prvo stopničko učenosti.

Vrtec na kolesih potuje po slovenskogoriških in podravskih krajih mariborske občine od decembra 1975. Takrat je občinska skupnost otroškega varstva odštela zanj nekaj več kot 316 tisočakov. Ker se je kmalu izkazala uporabnost in koristnost potujočega vrtca, so v naslednji referendumski program vnesli nabavo še enega takšnega avtobusa.

»Kar v štirih skupinah imam po 27 otrok, v drugih pa po dvajset. Po tri skupine obiščemo na dan. Največkrat stojimo kar sredi polj, še malice si s šoferjem nimava kje nabaviti,« pove tovarišica Greta, ki je vzgojiteljica že 26 let. S šoferjem Francetom Horvatom pa z vrtcem »krošnjarita« skoraj že vse od njegovega začetka.

To, da je Milana mama pripeljala z uro in pol oddaljenega hriba, po blatnih kolovozih in potem z Brankovo babico na hladu zunaj pred avtobusom čakala dve polni uri, da mu ponovno obuje visoke škornje in krene proti domačiji, kjer jo seveda čaka še kopica dela, je prav gotovo največje potrdilo o nujnosti in uspešnosti potujočega vrtca.

»V mali šoli in pozneje v šoli ni več takšnih razlik. V vrtcu se mnogo naučijo, navadijo se na red in disciplino, da potem v šoli niso več tako ‚trdi'. Le to čakanje tu je malo nerodno. Da bi šle domov, se ne izplača. Predaleč je do doma,« je potarnala ena izmed mater, ki so za avtobusom klepetale in čakale svoje vrtičarje.

Barvica, lepilo, lutke, pesmice, harmonika in še bi lahko naštevali stvari, ki so danes sicer nepogrešljive v otroški igri in življenju. Vendar pa so to tudi stvari, ki jih malčkom v oddaljenih slovenskogoriških krajih prvič predstavi prav potujoči vrtec. Otroci iz vrtca na kolesih so prav gotovo med redkimi, ki ne želijo na sprehod. Radi se igrajo z lutkami, radi zapojejo, poslušajo pravljice, igrajo razne igrice... So disciplinirani, mnogo vedo o naravi, živalih, malo pa o svetu, o ljudeh, med katere bodo morali prej ko slej stopiti in si poiskati svoje mesto.

Mnogi niti ne vedo, kdo so, ko pridejo prvič v vrtec, pa čeprav jim je že pet let. Tovarišica jih mora najprej naučiti, da se odzovejo na ime, za domačo nalogo pa dobijo, da poizvedo, kako je ime očetu in mami. Neredki so tudi takšni, da jih tovarišica pošlje po pomoč k zdravniku in psihologu.

Včasih so starši malce nezaupljivo gledali veseli avtobus, ki je pripeljal v vas. Tu naj bi vzgajali in učili naše otroke? Kdo pa je nas? Takšnih pomislekov zdaj ni več. V že tako preščevilne skupine bi še vedno radi kje stlačili še kakšnega zamudnika. »V Gaju jih imamo samo enajst. Za delo sicer prijetna skupina, toda drugod jih je več. Učiteljica je prosila, da ostanemo.« Pozno popoldne se tovarišica Greta in šofer Franc vračata s svojim poslikanim avtobusom. Naslednje jutro ob 7.30 bosta zopet sedla v avtobus, da popeljeta male otroške radosti tudi otrokom z blatnih kolovozov in iz samotnih hiš.

MAJDA STRUC

● Pes z umetnim zobovjem

Policijskemu psu Bruceu iz angleške grofije Essex so na veterinarskem oddelku bristolske univerze izdelali umetno zobovje iz pokromanega niklja. Pes je med dresuro nekajkrat preveč popadel in si tako poškodoval zobe, da jih je bilo treba popraviti.

Vzgojiteljeva brada ali glava, kaj je v šolah pomembnejše?

Namesto o premajhni delovni vnemi in slabi disciplini so v nekaterih sarajevskih srednjih šolah razpravljali o zunanjosti mlajših vzgojiteljev – Sklep zveznega ustavnega sodišča

OD NAŠEGA SARAJEVSKEGA DOPISNIKA

SARAJEVO, decembra – Pravzaprav bi moralo največ zanimanja šolnikov, dijakov in staršev ter seveda javnosti nasploh veljati samoupravnemu sporazumu, ki sta ga sklenili ekonomska srednja šola v Sarajevu in gospodarska banka: slednja bo namreč šoli namenila 560 tisočakov za organizacijo pouka o bančnih vedah in znanjih. Tako bo banka dobila kadre, kakršne potrebuje, šola pa denar. Dijaki pa bodo imeli zagotovljena delovna mesta v banki, kar tu v BiH ni mačji kašelj (na zaposlitev čaka 40.000 mladih strokovnjakov).

Morda bi nekaj več pozornosti lahko namenili precej slabšim šolskim uspehom ob letošnjem polletju. Vse kaže, da gre za nedelavnost, pa tudi nedisciplino, saj so kar v 27 od 36 sarajevskih srednjih šol spoznali, da se je število neupravičenih izostankov močno zvišalo.

Konec koncev bi več pozornosti zaslužili primeri razposajenega divjanja dijakov in dijakinj na šolskih ekskurzijah. Opravičevanje razbijaških podvigov, ki jih je objavljalo časopisje, češ »mladost je norost« ali »mladi so še, pa ne vedo, kaj je prav«, ali »saj so bili dijaki vedno takšni« je neprimerno, saj v marsikaterem primeru ni šlo za mladeniško objestnost, marveč za vse kaj hujšega.

Največ pozornosti, največ svetohlinskega zgražanja in polemičnih sodb so izzvale brade in kavbojke, v katerih in s katerimi hodijo v predavalnice številni mlajši predavatelji in pedagogi. Neki tak »bradati primer« je zašel celo pred zvezno ustavno sodišče, ki je hladno, kar se da, razsodilo, da šolnika ne smejo vreči iz službe, ker nosi brado ali kavbojke, saj nimajo nikakršnega določila o osebnem videzu v predpisih in samoupravnih aktih, naša družba pa je že zdavnaj opustila prakso merjenja moralnega lika na ta način, kot je že zdavnaj opustila sleherna nepotrebna in neumestna normiranja človekove svobode. Skratka: naj ima brado in kavbojke, pedagog mora predvsem opravljati pedagoško delo po svojih poklicnih načelih.

Kljub taki razsodbi »bradatega primera« pa so se v republiki vzburkale strasti. Izkazalo se je, da gre za nekaj več kot le za brado ali neugledne kavbojke. Gre za soočanje dveh različnih pogledov na svet in človeka v njem.

Vsi se strinjajo, da mora pedagog priti v šolo dostojno oblečen in dostojnega videza. Ne morejo pa se sporazumeti o tem, ali so brada in kavbojke »dostojnost« ali ne in ali kakršnakoli merila dostojnosti sodijo v šolske pravilnike in v samoupravna določila. Niti stališče ustavnega sodišča ni omajalo trdnosti meščanskih tradicij in predstav o »dostojnosti in redu«. Pojavljajo se mnenja (pedagogov in staršev), da bi moral predavatelj podrejati svoj zunanji videz »svetim« tradicijam vzgoje in izobraževanja, »saj s svojim obnašanjem, oblačenjem in videzom bolj vzgojno vpliva na dijake, kot lahko s predavanji in znanjem prispeva k njihovi vzgoji«. Takšno je denimo mnenje glavnega republiškega prosvetnega inšpektorja... Drugi bi spet radi videli, da bi bili predavatelji v šolah uniformirani iz »povsem higienskih navad otrok«, pa tudi zato, da z zunanjim videzom ne bi »odvračali pozornosti otrok od pouka na druge stvari«...

Prepričevanje, da pedagog z brado in v kavbojkah nima dovolj avtoritete pred dijaki, ne vzdrži kritike, ko ga soočimo z resnico o pravih avtoritetah, ki temeljijo na delu in znanju, in o lažnih, ki črpajo svojo »moč« iz položajev in hierarhije. Kaj konec koncev, piše Oslobođenje, pomeni, da vsaj v eni šoli v vsakem kraju dekletom ne dovolijo obleči hlač? Napačno predstavo o dostojnosti? Saj dobro vemo, kam je še prepovedan vstop ženskam v hlačah. Tem svetim krajem se zdaj pridružuje tudi naša šola...

In kaj pravijo mladi? V mladinskih glasilih so omenjene primere uvrstili v rubrike »Če verjamete ali ne...«

IVAN VIDIC

● Spor v letalu

Letalo družbe Eastern Airlines je izven voznega reda pristalo v Baltimoru, ker so se potniki sporekli. Spor je začel nekadilec, ki si je izbral sedež v oddelku za kadilce in je potem zahteval, da potniki ne smejo kaditi. Kadilci niso popustili, ker je bilo v oddelku za nekadilce še dovolj prostora. Pilot je miril prepirljivce in jih svaril, a ni zaleglo, zato je pristal na najbližjem letališču, kjer je izjavil, da teh ljudi ne bo peljal dalje. Potniki so morali v drugo letalo.

● Alkohol in žarčenje

Čilski raziskovalci so ugotovili, da so bele laboratorijske podgane, ki pogosto dobivajo velike količine alkohola, povsem imune za uničujoči učinek radioaktivnih žarkov. Med poskusom, ki je trajal dva meseca, so dajali podganam pijačo, ki vsebuje 25 odstotkov etilnega alkohola, nato pa so jih izpostavili žarčenju tisoč rentgenov, količini, ki bi lahko v sedmih dneh usmrtila ne le podgane, temveč tudi človeka. Čilski znanstveniki sodijo, da alkohol privlači toksične elemente in nevtralizira njihov učinek. Profesor Egana pravi po večletnih poskusih s podganami, da alkohol morda varuje pred sevanjem, povzroča pa motnje v podganjem življenju.

● Obsodbe zaradi abortusa

Sodišče v Madridu je obsodilo na deset let zapora neko žensko, ki je več let opravljala abortus, Mesec dni zapora je dobila ženska, ki je z abortusom odpravila nezaželeno nosečnost, na zaporno kazen pa sta bila obsojena še ena ženska in moški, o katerih je sodišče ugotovilo, da sta sodelovala ali posredovala pri abortusih.

Rad poje jugoslovanske pesmi

Ciper nima univerze, mladi ljudje študirajo drugod, tudi v Jugoslaviji – Med njimi zgodovinarka Ekaterina Nikolau, doktor ekonomije Aristidu in profesor vzgoje Janis

OD DOPISNIKA TANJUGA

NIKOZIJA, decembra – Ker na Cipru nimajo lastne univerze, študira okrog 10.000 mladih Ciprčanov v raznih evropskih državah, največ v Grčiji in Veliki Britaniji, precej pa jih je tudi v Jugoslaviji. Na naših univerzah so diplomirali številni Ciprčani, ki so se že vključili v gospodarsko in družbeno življenje. Med njimi sta tudi Ekaterina Nikolau in njen mož Hristos Aristidu, ki sta pred dvema letoma doktorirala v Beogradu.

Ekaterina Nikolau je prišla v Beograd leta 1963 in je bila prva ciprska študentka, ki je dobila štipendijo naše vlade. Študirala je splošno in nacionalno zgodovino, leta 1968 je diplomirala, nato je magistrirala s temo »Dubrovnik in Ciper v 16. stoletju«, doktorsko disertacijo pa je branila leta 1977. Tema je bila »Dubrovnik in Bližnji vzhod v 18. stoletju«.

»Ko sem pripravljala magistrsko nalogo in doktorsko disertacijo, sem preživela v Dubrovniku vsaj dve leti, seveda s krajšimi časovnimi presledki,« pravi Ekaterina Nikolau. »Preučila sem okrog 5.000 dokumentov v dubrovniškem arhivu in mnoga znanstvena dela Radovana Samardžiča, Toma Popovića, pokojnega Jorja Tadića, Dragana Živojinovića in drugih. Sedaj pričakujem, da bodo na Cipru izdali mojo prvo knjigo »Viri in študije ciprske zgodovine«, ki bo imela okrog 250 strani, vsebuje pa veliko fotokopij dokumentov iz dubrovniškega ter španskih in vatikanskih arhivov. Gre pravzaprav za prvi poskus, da bi na Cipru zbrali vse pomembnejše dokumente iz vseh večjih arhivov po svetu in da bi končno ustanovili tudi svoj arhiv.

Ekaterina Nikolau je objavila že več znanstvenih del v Jugoslaviji in na Cipru, večina pa se nanaša na vezi med Ciprom in našimi kraji, največ s staro dubrovniško republiko.

Njen mož Aristidu, eden izmed direktorjev znane ciprske pivovarne »Calsberg«, je diplomiral iz ekonomije na beograjski univerzi s povprečno oceno 9,26. Potem ko je postal magister, je doktoriral s temo »Teorija komparativnih prednosti in vključevanje držav v razvoju v mednarodno delitev dela«. »Gospodarski pregled« je leta 1974 objavil njegovo knjigo »Sredozemlje danes«. Kot sodelavec inštituta za mednarodno gospodarstvo in inštituta za zunanjo trgovino v Beogradu pa je objavil vrsto člankov; napisal je tudi več brošur, v katerih je obdelal gospodarski razvoj 18 neuvrščenih držav.

Ta znanstvenika, ki sta se učila v Jugoslaviji, se nista ustavila pri doktorskih naslovih, temveč tudi na Cipru nadaljujeta raziskovalno delo, seveda v mejah objektivnih možnosti. Spoznala sta se v Beogradu, se tam poročila in dobila sina Georgisa, ki tudi danes ni pozabil našega jezika.

»Jugoslavija je naša druga domovina,« smo slišali od mnogih ciprskih študentov, ki so diplomirali v Jugoslaviji, to pa nam je večkrat ponovil tudi Janis Lauris, profesor telesne vzgoje na neki gimnaziji v Nikoziji. Janis, ki je bil med študijem v Beogradu »duša in telo« na vsaki zabavi v klubu mednarodnega prijateljstva, se je poročil z Jugoslovanko. Lani so obiskali Jugoslavijo tudi njegovi starši. »Janike«, brez katerega bi bila vsaka proslava maloštevilne kolonije Jugoslovanov v Nikoziji revnejša, pravi:

»Še sam ne vem zakaj, vendar pa nekako raje in veseleje prepevam jugoslovanske kot grške pesmi. Pričakujem še, da mi bodo dali tudi jugoslovansko državljanstvo. Če ga že imata žena in sin, zakaj ga ne bi imel še tudi jaz?« pravi Janis Lauris.

MANO ALKOVIĆ

● Višja kazen za večjo hitrost

Prehitri vozniki morajo v Švici plačati višjo globo kot doslej. Kdor preseže dovoljeno hitrost za 11 do 15 kilometrov na uro, plača 80 namesto dosedanjih 60 frankov globe.

KRIŽANKA

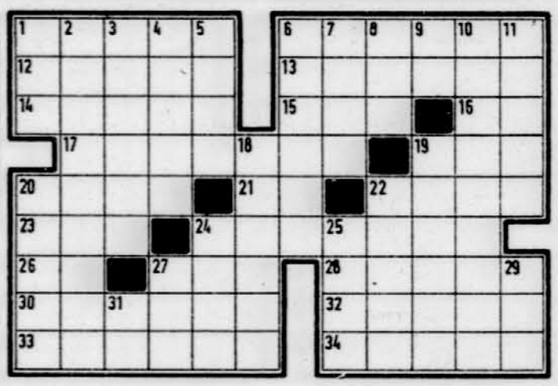

VODORAVNO: 1. mesto v švicarskem kantonu Solothurn z 22.000 prebivalci, 6. tovorni avto, 12. italijanski renesančni kipar, medaljer in zlatar (Leone, 1509-1590), 13. zvezna država na skrajnem severu ZDA (originalno), 14. gorat otok na jugozahodu Škotske v zalivu Firth of Clyde, 15. najdalјša afriška reka, 16. nekdanja kratica tovarne EI v Nišu, 17. italijanska filmska igralka (Isa), 19. posoda za tekočine, 20. nekdanje ime pristaniškega mesta Annabe v Alžiru, 21. španski spolnik, 22. preprosta vodna rastlina, 23. osebni zaimek, 24. kirurški nož za operacije in seciranje, 26. slovenski tednik, ki se je s Tovarišem združil v ITD, sedanji Teleks, 27. voščena tvorba v panju, 28. občasna slovenska radijska napovedovalka (Dušica), 30. prefinjena skrajnost baroka, 32. rimska boginja lova, 33. v keltski legendi otok, kamor je bil pregnan kralj Artur, 34. nasičen alifatični ogljikovodik.

NAVPIČNO: 1. ime švedskega pisatelja Hanssona, 2. ruski pesnik in pisatelj ter revolucionar, avtor pesnitve »Demon« (Mihail Jurjevič, 1814-1841), 3. industrijsko velemesto v severni Italiji (tovarna Fiat), 4. po velikosti drugo finsko jezero, 5. balet Danila Švare, 6. nova luka v severozahodni Indiji v zalivu Cutch, ki se je pričela razvijati, potem ko je Karači pripadel Pakistanu, 7. jordanska kraljica, ki se je pred leti smrtno ponesrečila s helikopterjem, 8. slovenski zgodovinar (Josip, 1884-1978), 9. kratica za »izvršni svet«, 10. oblina, 11. dišeče orientalsko mazilo, 18. samostojno v vodi plavajoči organizmi, 19. avstrijski tenorist in filmski igralec, tudi avtor nekaj knjig, prežetih z dunajskim humorjem (Leo, 1873-1946), 20. kuma, 22. muhast pomladanski mesec, 24. kratek moški suknjič, 25. Krleževa drama, 27. važna začimba, 29. reka, mesto in provinca v Siamu, 31. avtomobilska oznaka Karlovca.

Rešitev prejšnje križanke

VODORAVNO: 1. sarkom, 7. Trsat, 12. ateist, 13. Riano, 14. Danka, 15. alanin, 16. Ales, 17. omela, 18. ras, 19. otep, 20. Tan, 23. Aimon, 25. dota, 26. čankar, 28. pirat, 29. Arsak, 30. cedika, 31. stara, 32. Trojan.

Zgodovina olimpijskih iger (14)

Atene 1896 – Garrett užene Grke

Chancerel 1979

Howard Blum

TIRALICA

27. nadaljevanje

Leta nedejavnosti, ukradeni dosjeji, kamuflaže, vse to je DeVita tako razburilo, da je v vsem videl le spopad med dvema taboroma: kolaboracionisti in lovci. Za DeVita je bilo to razločevanje hkrati nujno in zadostno

Tega večera je molčal skoraj ves čas sestanka. Sedel je z aktovko na kolenih in čakal. Šele tedaj, ko je predsednik, poveljnik nekdanjih židovskih vojakov, izgovoril njegovo ime, se je zdrznil. Pred tednom dni je po telefonu dobil obljubo, da bodo govorili o »tistem človeku« na sestanku židovskih veteranov. To naj bi bila tudi tema sestanka. DeVito je vedel, za koga gre, kajti ime je bilo prvo na njegovem seznamu devetinpetdesetih: Andrija Artuković.

»Gospod predsednik, rad bi povedal nekaj o Artukoviću,« je rekel DeVito,» s komaj slišnim in skoraj boječim glasom.

Očitno ni rad govoril v javnosti.

»Izvolite, gospod DeVito, « je rekel predsednik.

Potem se je obrnil k zbranim veteranom.

»Za tiste, ki tega morda še ve vedo,« je rekel, »naj povem, da je med nami gospod DeVito, ki je največ naredil za to, da je Hermina Braunsteiner Ryan prišla pred sodnike.«

Ljudje so navdušeno zaploskali in DeVito je v zadregi povesil pogled. Toda ploskanje ga je vendarle navdalo s samozavestjo in ko je spregovoril, je bil njegov glas močnejši in jasnejši.

»Nekaj vam moram povedati o Artukoviću. To je morilec. Kriv je smrti tisočev Židov med vojno na Hrvatskem. O tem ni najmanjšega dvoma. Vendar pa služba za priseljevanje pravi, da ga ne more izročiti Jugoslaviji, ker bi potem postal politični jetnik.«

»Jaz pa vam povem, da je vse skupaj oslarija. Vsa zadeva smrdi. «

Ob vsakem stavku je DeVito grozeče zamahnil z roko. Videti je bilo, kot da vneto diskutira v kakšni kavarni.

»Ni tako dolgo, ko je neki jugoslovanski mornar ušel z ladje ter zaprosil za azil v ZDA. Ena, dva, tri – in služba za priseljevanje je mirne duše poslala mornarja v Jugoslavijo. Seveda, šlo je za navadnega mornarja. Artuković je zelo zelo bogat morilec. Lahko si mislite, kako si je nagrabil bogastvo. In kako ga zapravlja.«

»Vsa zadeva smrdi. Služba za priseljevanje že od leta 1951 ve, da se Artuković skriva v Kaliforniji. In pusti ga pri miru. Artuković je vojni zločinec, o tem ni dvoma. Mirno živi pod kalifornijskim soncem in prešteva dolarje.«

★

Pri Mary je bilo malo gostov. Res bi lahko rekli, da je gostilna od rok. Ob avtomobilski cesti, ki teče ob Pacifiku, je nešteto gostiln, kavarn in barov, ki ponujajo pivo, alkoholne pijače in » poslovna kosila«. Tako je Mary nekako odrinjena. Lahko bi rekli, da gre za majhno družinsko restavracijo, kjer so vsi napisi narejeni na roko in kjer so se nekoč ustavljali potniki, ko je bilo še v modi »hoditi na morje«.

Tiste čase je bil hrupni Los Angeles še neznansko daleč od bajerjev in peščenih plaž vzdolž modrega Pacifika. Seal Beach, Surfside in Huntington Harbor so bili počitniški kraji z lesenimi kabinami, kamorso meščani Los Angelesa prihajali na štirinajstdnevne počitnice in po pozabo. To so bili časi, ko avtomobilske ceste še niso spremenile tega dela južne kalifornije v nekakšno velikansko predmestje. Danes so bajerje spremenili v razkošna pristanišča za »cabin cruisers« in aseptično bele »chriscrafts«, zasidrane nekaj velikanovih korakov stran. Zanikrne koče ob morju so se zaradi socialnih sprememb spremenile v vile za visoke uradnike in poslovne može. Pred dvajsetimi leti je bilo tako kočo mogoče dobiti za 5.000 dolarjev, kupce pa je bilo treba iskati z lučjo. Danes prodajajo vile po 100.000 dolarjev in brž ko se pojavi oglas, se mercedesi gnetejo pred prodajalčevimi vrati.

Restavracija pri Mary je stala tam že veliko prej. Bila je spomin na čase, ko so domačini trdo delali, ne pa postopali po soncu. Veliko ljudi je še zahajalo v gostilno – iz navade ali pa iz staromodnega snobizma. V južni Kaliforniji, iz katere so skoraj vsi ljudje odšli za soncem, borih deset let bivanja v istem kraju dà družini takšen materialni in moralni položaj, kakršnega je drugod v Ameriki mogoče pridobiti šele z nekaj rodovi.

Ed Sulka se je prvi nastalil v bungalovu v Surfsidu, nekaj metrov od morja. Sodil je med »stare«, ki še vedno hodijo jest v gostilno pri Mary. Bil je že pri jabolčni piti, ko ga je sin dregnil s komolcem.

»Glej no, oče, ali ni prišel Andrew?«

Sulka je pogledal krepkega zagorelega moškega na pragu.

»Seveda, on je,« je rekel sinu. Sklonil se je nad pito in dodal:

»Upam, da me ni videl. Sicer me bo hotel poljubiti, kot baje to počenjajo v njegovi domovini. Kar pred vsemi!«

»Ne govori tako, oče. Saj dobro veš, da ga rad vidiš. Andrew je simpatičen človek.«

»Vem, vem. Vendar ne maram, da me poljublja.«

Nič se ni dalo storiti. Andrew je zagledal moža v kotu ter pohitel k njima.

»Eddie, kako me veseli, da te vidim!« je rekel sinu, ki je bil za dobro glavo višji od njega, ko je vstal. »Oče mi je povedal vse o tebi in base–ballu.«

Stisnila sta si roke. Potem se je Andrew obrnil k očetu. Bila sta približno istih let, blizu sedemdesetih, in oba sta bila popolna primerka dobrega kalifornijskega zdravja, zagorela in sivolasa. Sulka je še vedno imel kavbojsko postavo, bil je visok in vitek in mišičast, čeprav malo rejen okoli pasu. Andrew je bil manjši in krepkejši.

»Ed,« je rekel Sulki, »res me veseli, da te vidim. Mesece se že...«

Stegnil je krepke roke, ga stisnil k sebi ter ga gromko cmoknil na lice.

»Vidiš,« je Sulka redel sinu, ko je bil še v objemu. »Saj sem ti rekel, da me bo poljubil!«

Andrew in Sulka sta se hkrati zakrohotala. Čeprav Sulka ni maral poljubljanja v javnosti, je bil vesel, ko je spet videl Andrewa. Moža sta imela stare skupne spomine. Več kot dvajset let je že minilo od časov, ko sta začela novo življenje v Kaliforniji. Bila sta soseda. Skupaj sta se vozila delat, njuni otroci so se skupaj igrali, njuni ženi sta si sposojali sladkor in jajca. Tiste čase je bil Ed Sulka prvi, ki je branil svojega soseda – in branil ga je tudi tedaj, ko se je razvedelo, da je resnično Andrewovo ime Andrija in da ima Andrija Artuković od druge svetovne vojne sèm na vesti več tisoč mrtvih.

Leto 1945 ni bilo dobro za kavboje v Cortezu v Koloradu. Ed Sulka se je rodil na koloradskih rančih, tam je odrasel tam se je oženil – in prvič ni imel dela.

»Šlo je tako slabo,« pripoveduje danes, »da nisem imel nobene izbire več. Stlačil sem ženo in mladega Eda v stari ford in odpeljali smo se v deželo, kjer naj bi se cedila med in mleko.«

V Los Angelesu je bilo bolje. Vsaj malo bolje. Sulka je delal v špeceriji za 18 dolarjev na teden. Pometal je trgovino, stregel za pultom in vozil blago na domove. Z delom je bil še kar zadovoljen, ne pa z življenjem v mestu.

»V Los Angelesu smo se dušili. Povsod samo dim in truščl. Hotel sem, da bi imel sin takšno mladost kot jaz. Hotel sem, da bi odraščal v naravi.«

Sulka je torej spet naložil družino v avto in se odpeljal na jug. Peljali so se skozi predmestja San Pedra in Long Beacha, dokler cesta ni bila več asfaltirana in dokler niso prišli v mestece Seal Beach na obali. Zemlja je bila še divja in gola. Vsepovsod so bila zelenkasta močvirja, ki so smrdela po blatu in kjer je bilo ob zori toliko klepetavih ptičev, da se je Sulka, človek Skalnega gorovja, počutil »kot izgubljen v džungli«. Zvečer je vodil sina na obalo in strmela sta v neznanski ocean.

Tam se je Sulka sklenil naseliti, znova pognati korenine in živeti novo življenje. V lokalnem časopisu je prebral oglas in za 50 dolarjev na mesec najel bungalov z dvema nadstropjema, stopnicami, ki so bile komaj toliko široke kot kavbojeva ramena in po katerih se je prišlo v tri sobe, velike kot škatlice za vžigalice. Na dvorišče za sivo ograjo so komaj postavili vrtno mizo in klopi. Za hišo je bila makadamska cesta – na severu je bil Los Angeles, na jugu Tijuana. Pred hišo je bil Pacifik.

Človek, ki je dal Sulkovim v najem bungalov B 63, je povedal, da ima špecerijsko trgovino z gostilno na obali, in vprašal, ali bi Sulka hotel delati v njej. Dve leti sta Sulka in njegova žena vodila lokal, vendar ni šlo: Sulka ni mogel zaslužiti za življenje s prodajo kruha in sladoleda redkim kupcem.

Ko je nekega dne prišel lastnik iz Los Angelesa lovit ribe in se sončit, mu je Sulka povedal, zakaj noče več delati. Lastnik je bil razumevajoč. Ponudil mu je drugo delo. Trgovina v Surfsidu je bila zanj le nekakšen konjiček in kolikor toliko dobro naložen denar. Povedal je, da se pravzaprav ukvarja z gradbenim podjetjem. Prav tiste dni ga je zapustil šef mehanične delavnice. Vprašal j Sulko, ali bi ga to delo zanimalo.

»Če mi ne bilo treba stanovati v Los Angelesu. Bi se lahko tja vozil na delo?«

»Seveda, Ed. Daleč je, vendar je to vaša stvar.«

»Potem pa sem za.«

Segla sta si v roke in vse je bilo zmenjeno. Potem je lastnik dodal:

»Še nekaj... Bi mi naredili uslugo, Ed?«

»Prav rad,« je odgovoril Sulka.

»Prihodnji teden pride iz Evrope moj brat.

OBJAVA ŠT. 49

ZVEZA SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE SR SLOVENIJE

objavlja

potrebe po delavcih,

ki so jih prijavile delovne organizacije in zasebni delodajalci, niso pa mogle biti pokrite iz vrst v Sloveniji prijavljenih začasno brezposelnih iskalcev zaposlitve.

Objavljene potrebe so odprte do zasedbe.

Informacije o objavljenih potrebah dajejo pristojne skupnosti za zaposlovanje, ki so navedene v oklepaju vsake objave. Sklicevati se je treba le na objavljeno registrsko številko objave.

DIPLOMIRANI GRADBENI INŽENIRJI ZA VISOKE GRADNJE

1 projektanta I, (lahko gradb. inženir), 3 oz. petletna praksa, OD okoli 12.800 din, stanovanja ni: Kovinotehna Celje, TOZD Inženiring Celje (SZ CE 163.746)

1 tehničnega referenta, dveletna praksa, OD okoli 12.000 din, stanovanje po pravilniku:Direkcija za izgradnju in održavanje stamb. fonda JNA – Ljubljana, Masarykova 24 (SZ LJ 494.158)

1 za projektiranje v oddelku razvoja, petletna praksa, opravljen strokovni izpit, OD okoli 11.252 din, družinsko stanovanje: TRIMO – Trebanjska industrija montažnih objektov, Trebnje (SZ NM857.709)

1 za pregledovanje dokumentacije investitorjev in izdaje gradb. dovoljenja, triletna praksa, (lahko dipl. ing. arhitekt), OD okoli 10.706 din, stanovanja ni: Skupščina občine Ljubljana-Bežigrad, Parmova 33 (SZ LJ 494.216)

DIPLOMIRANI INŽENIR ARHITEKT

1 strokovnega svetovalca za investicije, triletna praksa, (lahko gradb. inženir), OD okoli 11.500 din, stanovanja ni: Občinska izobraževalna skupnost Celje, Cankarjeva 1 (SZ LJ 166.121)

DIPLOMIRANI INŽENIRJI ŽIVILSKE TEHNOLOGIJE

1 za vodenje obrata pršutarne, del. mesto je v Lokvah pri Divači, (lahko ing. živilske tehnologije), 5 oz. sedemletna praksa, samsko stanovanje: DO EMONA – Mesna industrija Zalog, Agrokombinatska 194 Ljubljana-Moste-Polje (SZ LJ 494.489)

1 tehnologa, (lahko ustrezna višja izobrazba), 2 oz. petletna praksa, OD okoli 10.000 din, stanovanja ni: Kmetijski kombinat Šentjur pri Celju, TOZD Klavnica (SZ CE 163.564)

DIPLOMIRANI EKONOMISTI

1 vodjo poslovnice zaključnega gradb. materiala,
1 vodjo poslovnice orodja,
1 vodjo poslovnice vijačnega blaga,
1 vodjo poslovnice barvne kovine,
1 vodjo poslovnice industrijske razsvetljave v Mariboru, in
1 vodjo poslovnice ogrevalne tehnike, štiriletna praksa, (vsi so lahko ekonomisti), za TOZD VP, OD okoli 11.550din,
1 vodjo komerciale, za TOZD-Inženiring, (lahko ekonomist), 2 oz. štiriletna praksa, OD okoli 14.530 din, stanovanj ni:Kovinotehna Celje (SZ CE 166.109 do 166.114, 165,061)

1 dipl. ekonomista, (lahko ekonomist), štiriletna praksa, OD okoli 9.940 do 10.430 din, stanovanja ni: Mladinska knjiga Ljubljana, TOZD Tiskarna, Titova 145 (SZ LJ494.097)

1 za vodenje finančne službe, petletna praksa, (lahko ekonomist-finančnik) OD okoli 12.000 din, stanovanja ni,, MAGISTRAT-ljubljansko tur. podj. Ljubljana, Mestni trg 4 (SZ LJ 489.696)

1 vodjo računovodstva, petletna praksa, (lahko ekonomist-finančnik), OD okoli 12.000 do 14.000 din, 3 mes. poskusno delo, stanovanja ni: Temeljno sodišče v Ljubljani, Tavčarjeva 9 (SZ LJ 494.325)

1 statistika-metodologa, štiriletna praksa, (lahko zdravnik), OD okoli 10.900 din, stanovanja ni: DSSS Kliničnega centra v Ljubljani, Zaloška 2, – prošnje sprejema Bohoričeva ul. 28 (SZ LJ 494.236)

1 samostojnega svetovalca za podr. družbenoekonomskih ureditev, družb. plana in razvoja, petletna praksa, opravljen strokovni izpit, OD okoli 12.900 din, stanovanja ni: Izvršni svet Skupščine SRS, Ljubljana, Prešernova 8 (SZ LJ 494.195)

2 za inšpekcijske preglede ZR in PO ter posamezne zelo zahtevne preglede, triletna praksa, OD okoli 11.000din, stanovanj ni. Služba družb. knjigovodstva, podr. Velenje (SZ VE 960.274, 96O.279)

1 za spremljanje, izdelovanje in analiziranje poslovanja OZD s podr. družb. dejavnsoti, petletna praksa, OD okoli 10.480 din, in
1 za analiziranje in načrtovanje ter pripravo poročil o poslovanju gospodarstva za potrebe obč. skupnosti, petletna praksa, OD okoli 11.800 din, stanovanj ni: Skupščina občine, Ljubljana-Bežigrad, Parmova 33 (SZ LJ 494.213, 494.217)

1 vodilnega planerja-analitika I, petletna praksa, znanje enega tujega jezika, OD okoli 13.113 din, stanovanja ni: SOZD IMP-ind. montažno podj. Ljubljana, Titova 37, DS (SZ LJ 470.991)

1 za vodenje večje poslovalnice za motorna vozila, petletna praksa, (lahko dipl. strojni ing.), OD okoli 13.800 din, ZT registracija, aktivno znanje angleščine, 2 leti izkušenj pri ZT poslih,
1 za kontrolo finančnega poslovanja, triletna praksa, ZT registracija, pasivno znanje enega tujega jezika, poznavanje finančno-knjigo. in devizne zakonodaje, OD okoli 11.110 din, in
1 za samostojno planiranje in analiziranje poslovanja, dveletna praksa, znanje enega tujega jezika, poznavanje osnov knjigovodstva in statistike, OD okoli 10.200 din, stanovanj ni: INTERTRADE Ljubljana, M. Pijade 29 DSSS (SZ LJ 494.371 do 494.373)

1 za vodenje sektorja prodaje storitev, dveletna praksa, (lahko dipl. ing. elektrotehnike), OD okoli 12.000 din, in
1 analitika prodaje, triletna praksa (lahko ekonomist-komercialist), OD okoli 12.000 din, 3 mes. poskusno delo, stanovanj ni: PAP-podj. za avtomatizacijo prometa, TOZD Technocommerce Ljubljana, Kersnikova 7 (SZ LJ 490.214, 490.605)

1 za organiziranje in vodenje opravil iz področja planiranja in analiziranja poslovanja, dveletna praksa, (lahko ekonomist), OD okoli 13.500 din, stanovanja ni: IPK Ljubljana, TOZD Kanalizacija, Ambrožev trg 7 (SZ LJ 494.589)

DIPLOMIRANI PRAVNIKI

1 vodjo oddelka v razvoju samoupravnih organov, triletna praksa, (lahko pravnik), OD okoli 11.170 din, stanovanja ni: Kovinotehna Celje, TOZD VP (SZ CE 166.116)

1 pripravnika za samostojno reševanje pritožbenih zahtevkov v odd. za rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, OD okoli 6.980din, stanovanja ni: Strok. sl. SPIZ DE na sedežu, Ljubljana, M. Pijadejeva 41 (SZ LJ 494.392)

1 diplomiranega pravnika, štiriletna praksa, OD okoli 11.434 din, stanovanja ni: DSSS SOZD Mercator Ljubljana, Aškerčeva 3 (SZ LJ 494.323)

1 svetovalca za pravna, kadrovska in splošna vprašanja, petletna praksa, aktivno znanje enega tujega jezika, OD okoli 15.000 do 18.000 din, stanovanja ni: SOZD hp-združena podj. živilske industrije, Ljubljana, Zaloška 40 (SZ LJ 493.103)

1 referenta za komunalno in stanovanjsko pravne zadeve, za določen čas, (lahko višji upravni delavec), 2 oz. triletna praksa, OD okoli 10.421 do 11.567 din, stanovanja ni: Skupščina občine Ljubljana-Center, Adamič-Lundrovo nabr. 2 (SZ LJ 494.295)

DIPLOMIRANI SOCIOLOG

1 strokovnega sodelavca za področje izobraževanja, triletna praksa, OD okoli 11.000 din, stanovanja ni: Zveza delavskih univerz Slovenije, Ljubljana, Dalmatinova 4 (SZ LJ 494.432)

DIPLOMIRANI INŽENIRJI RUDARSTVA

1 republiškega rudarskega inšpektorja, petletna praksa, OD okoli 9.600 din, in
1 samostojnega svetovalca za premogovništvo in rudarske upravne zadeve, petletna praksa, OD okoli 12.000 din, stanovanj ni: Republiški komite za energetiko Ljubljana, Gregorčičeva 25 (SZ LJ 460.919, 485.111)

DIPLOMIRANI INŽENIRJI KEMIJSKE TEHNOLOGIJE

2 za vodenje tehnološkega postopka pri proizvodnji citronske kisline, brez prakse, OD okoli 11.000 din, stanovanj ni: Tov. organskih kislin Ilirska Bistrica (SZ KP 261.663)

DIPLOMIRANI INŽENIRJI STROJNIŠTVA

1 vodjo org. oddelka v Celju, štiriletna praksa, OD okoli 13.500 din, in
1 vodjo enote v Ljubljani, štiriletna praksa, OD okoli 14.000 din, stanovanj ni: Kovinotehna Celje, TOZD Inženirig (SZ CE 163.744, 163.748)

1 za vodstvo skupine mehanskih kontrolorjev, triletna praksa, (lahko dipl. ing. fizike), OD okoli 10.000 din, in
1 za pripravo preizkusa in kontrole mehanskih meril, brez prakse, (lahko dipl. ing. fizike), OD okoli 9.000 stanovanj ni: Kontrola meril in plemenitih kovin, Ljubljana, Grudnovo nabr. 17 (SZ LJ 494.428, 494.429)

DIPLOMIRANI INŽENIRJI ELEKTROTEHNIKE

1 strokovno tehn. svetovalca v posl. elektrotehn. instalacije, petletna praksa, (lahko inženir elektrotehnike), OD okoli 11.010 din, stanovanja ni: Kovinotehna Celje, TOZD VP (SZ CE 166.115)

1 dipl. ing. elektrotehnike, triletna praksa, ZT registracija, znanje dveh tujih jezikov, OD okoli 13.000 din, stanovanja ni: Inštitut za varilstvo Ljubljana, Ptujska 19 (SZ LJ 494.087)

1 tehničnega referenta, dveletna praksa, OD okoli 12.000 din, stanovanje po pravilniku: Direkcija za izgradnju i održ. stamb. fonda JNA-Ljubljana, Masarykova 24 (SZ LJ 494.157)

1 za razvojno projektantska dela, dveletna praksa, OD okoli 11.000 din, stanovanja ni: PAPI-podj. za avtomat. prometa, Ljubljana, TOZD Inštitut za raziskave in razvoj, Celovška 258 (SZ LJ 494.609)

DIPLOMIRANI INŽENIRJI ELEKTROTEHNIKE – ENERGETIKI

1 samostojnega svetovalca za elektrogospodarstvo, (lahko dipl. stroj. ing. energetike), petletna praksa, OD okoli 10.000 din, stanovanja ni: Republiški komite za energetiko Ljubljana, Gregorčičeva 25 (SZ LJ 485.109)

DIPLOMIRANI PSIHOLOG

1 za delo v mentalno higien. odd. v otroškem dispanzerju, dveletna praksa, 2 mes. poskusno delo, OD okoli 11.026 din, stanovanja ni: Zdravstv. dom Ljubljana, Kržičeva 10, TOZD Šiška (SZ LJ 493.904)

1 za izvajanje psihološkega proučevanja, dveletna praksa, OD okoli 8.338 din, stanovanja ni: ISKRA-Commerce Ljubljana, DSSS, Trg revolucije 3 (SZ LJ 494.282)

1 za psihološko svetovanje, praksa zaželena, OD okoli 11.100 din, stanovanja ni: Zavod za rehabilitacijo invalidov Ljubljana, TOZD Inštitut za rehabilitacijo in fizikalno medicino, Linhartova 51 (SZ LJ 494.538)

DIPLOMIRAN ZGODOVINAR (PROFESOR)

1 za izvajanje predpisov s področja LO ter družbene samozaščite, petletna praksa, (lahko dipl. pravnik), 3 mes. poskusno delo, OD okoli 11.400 din, stanovanja ni,, ARHIV SRS Ljubljana, Zvezdarska 1 (SZ LJ 493.024)

DIPLOMIRANI POLITOLOG

1 za protokolarno delo, triletna praksa, OD okoli 12.000 din, stanovanja ni: Zveza sindikatov Slovenije, Rep. svet, Dalmatinova 4, Ljubljana (SZ LJ 494.275)

DIPLOMIRANI NOVINAR

1 novinarja za podr. vzgoje in izobraževanja, za določen čas, enoletna praksa, OD okoli 10.000 din, stanovanja ni: Mladinska knjiga, TOZD Založba, Ljubljana, Titova 3 (SZ LJ 494.289)

ZDRAVNIKI

3 pripravnike, eden za določen čas, OD okoli 6.198 din, stanovanj ni: Pomurski ZC, TOZD Splošna bolnišnica, Murska Sobota (SZ MS 656.623 do 656.625)

1 zdravnika, praksa zaželena, OD okoli 12.600 din, stanovanja ni: Zavod za rehabilitacijo invalidov, Ljubljana, TOZD Bolnišnica, Linhartova 51 (SZ LJ 494.579)

ZDRAVNIKI SPLOŠNE MEDICINE

1 zdravnika v otroškem dispanzerju, in
2 zdravnika v splošni ambulanti, brez prakse, opravljen strokovni izpit, OD okoli 11.026 din, 2 mes. poskusno delo, stanovanj ni: Zdravstveni dom v Ljubljani, TOZD Šiška, Kržičeva 10 (SZ LJ 493.829, 493.895, 493.896)

1 za delo v SA-Ljubno (Sav., enoletna praksa, lahko zdravnik z opravljenim strokovnim izpitom), OD okoli 13.000 do 15.000 din, družinsko stanovanje: Savinjsko-šaleški Zdravstveni dom, Velenje (SZ VE 959.915)

ZDRAVNIK INTERNIST

1 za delo zdravnika specialista kardiologa, brez prakse, OD okoli 12.765 din, opravljen specialistični izpit, 2 meseca poskusno delo, stanovanja ni: Zdravstveni dom Ljubljana, TOZD Šiška, Kržičeva 10 (SZ LJ 493.894)

ZDRAVNIK PNEUMOFTIZIOLOG

1 specialista v dispanzerju za pljučne bolezni, brez prakse, 2 mes. poskusno delo, specialistični izpit, OD okoli 13.063 din, stanovanja ni: Zdravstv. dom Ljubljana, TOZD-Bežigrad, Kržičeva 10 (SZ LJ 494.434)

ZDRAVNIK RENTGENOLOG

1 za samostojno strokovno delo s področja rentgenologije, (lahko zdravnik specializant iz rentgenologije), z odobreno specializacijo iz rentg., 2 meseca poskusno delo, praksa zaželena, OD okoli 10.476 oz. 9.556 din, stanovanja ni: TOZD Splošna bolnišnica Trbovlje, Rudarska 7 (SZ LJ 494.172)

ZDRAVNIK GINEKOLOG IN PORODNIČAR

1 zdravnika ginekologa, petletna praksa, OD okoli 13.085 din, opravljen specialistični izpit, stanovanje po dogovoru: TOZD Splošna bolnišnica, Murska Sobota (SZ MS 656.621)

ZDRAVNIK OKULIST (OFTALMOLOG)

1 zdravnika specialista-okulista, brez prakse, 2 mes. poskusno delo, specialistični izpit, OD okoli 12.765 din, stanovanja ni: Zdravstveni dom v Ljubljani, Kržičeva 10. TOZD Šiška (SZ LJ 493.893)

ZOBNI ZDRAVNIK

5 za delo v ZA za odrasle, brez prakse, in
1 za delo v dispanzerju za borce, brez prakse, opravljen strokovni izpit, 2 meseca poskusno delo, OD okoli 11.026 din, stanovanj ni: Zdravstveni dom Ljubljana, Kržičeva 10, TOZD Šiška (SZ LJ 493.872 do 493.876, 493.878)

1 za delo v ZA Ravne na Koroškem, brez prakse, za določen čas, OD okoli 9.000 din, samsko stanovanje: Koroški ZD, TOZD Ravne na Koroškem (SZ VE 960.403)

STROJNI INŽENIRJI

1 za organiziranje in spremljanje opravil v strojnem vzdrževanju, (lahko strojni tehnik), petletna praksa, OD okoli 8.500 din, stanovanja ni: Toplarna Ljubljana, Toplarniška 19 (SZ LJ 466.290)

1 za organiziranje del na investicijah strojev in strojnih naprav, štiriletna praksa, OD okoli 8.450 din, samsko stanovanje: Kemijska industrija Kamnik, DSSS (SZ LJ 494.042)

1 za vodenje in koordiniranje vzdrževalnih dejavnosti v TOZD, triletna praksa, (lahko strojni tehnik), OD okoli 9.500 din, stanovanja ni: SATURNUS Ljubljana, Ob železnici 16 (SZ LJ 490.245)

INŽENIRJI ELEKTROTEHNIKE

2 za zahtevnejše projektiranje tehn. dokumentacije in nadzor v odd. sign. varnostnih naprav, triletna praksa, strokovni izpit, (lahko sta elektrotehnika – šibki tok), OD okoli 12.000 din, stanovanj ni: PAP – Celovška 6 (SZ LJ 494.607, 494.608)

INŽENIR ELEKTROTEHNIKE-ELEKTRONIK

1 vodjo umerjevalnice, triletna praksa, OD okoli 9.100 din, stanovanja ni: ISKRA – Elektrozveze, Elektronika Horjul, Ljubljana-Vič (SZ LJ 494.022)

EKONOMISTI

1 vodjo knjigovodstva, triletna praksa, (lahko ekonomski teh.), 2 mes. poskusno delo, OD OKOLI 8.000 din, stanovanja ni: JUGOTANIN Sevnica (SZ CE 166.086)

1 samostojnega analitika za plan, štiriletna praksa, (lahko dipl. ekonomist), OD okoli 10.164 din, stanovanja ni: Delovna skupnost SOZD Mercator, Ljubljana, Aškerčeva 3 (SZ LJ 494.322)

1 ekonomista, dveletna praksa, ZT registracija, znanje strojepisja, znanje dveh tujih jezikov – enega aktivno, OD okoli 8.500 din, (lahko inženir elektrotehnike), stanovanja ni: Inštitut za elektroniko in vakuumsko tehniko, Ljubljana, Teslova 30 (SZ LJ 483.500)

1 razvojnega referenta živilske industrije, triletna praksa, OD okoli 11.000 din,
1 razvojnega referenta živinorejca, triletna praksa, OD okoli 11.000 din, razvojnega referenta rastlinske proizvodnje, triletna praksa, OD okoli 11.000 din, in
1 referenta za investicije in nagrajevanje po delu, dveletna praksa, OD okoli 10.000 din, stanovanj ni: Kmetijski kombinat, DSSS, Šentjur pri Celju (SZ CE 166.247 do 166.249, 164.674)

1 za samostojna komercialna dela, (lahko ekonomski tehnik), 3 oz. petletna praksa, ZT registracija, znanje – aktivno enega tujega jezika, OD okoli 9.240 din, stanovanja ni: METALKA Ljubljana, TOZD Trgovina na debelo Ljubljana, Dalmatinova 2 (SZ LJ 494.548)

1 za izdelavo analiz in statističnih poročil, praksa zaželena, OD okoli 9.600 din, stanovanja ni: Zavod za rehabilitacijo invalidov Ljubljana, Linhartova 51, DSSS (SZ LJ 494.580)

1 za finančno obdelovanje investicijskih programov, triletna praksa, pasivno znanje enega tujega jezika, OD okoli 11.500 din, stanovanja ni: DONIT Medvode, Ljubljana, DSSS, Medvode 59 (SZ LJ 491.814)

1 za izdelavo analiz, kalkulacij in planov, triletna praksa, OD okoli 9.500 din, stanovanja ni: ISKRA-ZMAJ Ljubljana, Stegne 23 (SZ LJ 487.995)

EKONOMIST FINANČNIK

1 za vodenje dela v knjigovodstvu, triletna praksa, OD okoli 8.568 din, stanovanja ni: Študentski domovi Ljubljana, Cesta 27. aprila 31 Ljubljana, (SZ Lj 494.551)

PRAVNIKI

1 tajnika samoupravnih organov, štiriletna praksa, (lahko višji upravni delavec), 3 mes. poskusno delo, OD okoli 10.500 din, stanovanja ni: Komunalno podj. Ljubljana, TOZD Javna higiena Ljubljana, Povšetova 6 (SZ LJ 493.930)

1 pripravnika za zemljiško knjižna dela, študij predpisov in pripravo za strokovni izpit, OD okoli 7.000 din, stanovanja ni: Temeljno sodišče v Ljubljani, za enoto v Kamniku (SZ LJ 494.320)

1 za vodenje splošnega oddelka TOZD-a, triletna praksa, OD okoli 10.500 din, stanovanja ni: SAP-VIATOR Ljubljana, DO VV TOZD SERVO – mehanični obrati, Središka 4 (SZ LJ 494.229)

1 kadrovnik, dveletna praksa, (lahko višji upravni delavec), Od okoli 9.800 din, stanovanja ni: ISKRA-Inštitut za kakovost in metrologijo Ljubljana, Tržaška 2 (SZ LJ 494.604)

VIŠJI UPRAVNI DELAVCI

1 za dela in naloge s področja kadrovanja, brez prakse, (lahko admin. tehnik) OD okoli 6.710 do 8.235 din, stanovanja ni: DO Petrol Ljubljana, TOZD Zemeljski plin, Stegne 5, Ljubljana (SZ LJ 494.274)

1 referenta za gradnje, urbanizem in komunalne zadeve, dveletna praksa, OD okoli 9.000 din, stanovanja ni: Skupščina občine, Kočevje (SZ LJ 494.391)

1 za pisanje zapisnikov na sejah samoupravnih organov v DSSS in TOZD-u Ljubljana, dveletna praksa, za določen čas, (lahko ekonomski tehnik), OD okoli 7.221 din, stanovanja ni: GRUDA-export-import Ljubljana, Titova 40 (SZ LJ 494.064)

1 za referentska in administrativno tehnična dela, triletna praksa, (lahko ekonomist-turistična smer), OD okoli 9.000 din, znanje strojepisja in angleškega jezika, 2 meseca poskusno delo, stanovanja ni: PROTOKOL V Izvršnem svetu Skupščine SRS, Ljubljana, Prešernova 8 (SZ LJ 494.315)

1 referenta za družbeni standard, dveletna praksa, (lahko socialni delavec), OD okoli 8.100 din, stanovanja ni: Del. skup. SOZD Mercator, Ljubljana, Aškerčeva 3 (SZ LJ 494.324)

1 za tajniška opravila, (lahko admin. tehnik), 3 oz. petletna praksa, znanje strojepisja in stenografije, opravljen strokovni izpit, 2 mes, poskusno delo, OD okoli 8.700 din, stanovanja ni: IS Skupšč. SRS, Ljubljana, Prešernova 8 (SZ LJ494.055)

1 svetovalca zaposlitve za obč. Celje, dveletna praksa, (lahko socialni delavec), OD okoli 8.200 din, stanovanja ni: Strokovna sl. obč. skupnosti za zaposlovanje, Celje, Šlandrov trg 7 (SZ CE 166.459)

ORGANIZATOR DELA

1 za vpeljevanje metod in elementov za nagrajevanje po delu, dveletna praksa, OD okoli 9.800 din, stanovanja ni: ISKRA, TOZD Antene, Vrhnika, Idrijska 42 (SZ LJ 494.209)

INŽENIR ORGANIZACIJE DELA

1 za vodenje proizvodnega oddelka, dveletna praksa, OD okoli 10.400 din, stanovanja ni: Industrija kozmet, in kem. izdelkov, Ilirija-Vedrog, Ljubljana, TOZD Vedrog, Lavrica 30 (SZ LJ 494.424)

RAZREDNI UČITELJ

1 razrednega učitelja, praksa zaželena, OD okoli 8.000 din, stanovanja ni: OŠ Franca Albrehta, Kamnik (SZ 494.347)

1 referenta za štipendije, brez prakse, za določen čas, (lahko višji upravni delavec), OD okoli 7.200 din, stanovanja ni. DSSS Klin. centra v Ljubljani, – prošnje sprejema Bohoričeva ul. 28 (SZ LJ 494.232)

PREDMETNI UČITELJ MATEMATIKE IN FIZIKE

1 za vodenje oddelka podaljšanjega bivanja, brez prakse, (lahko PU angl.), za določen čas, OD okoli 9.000 din, stanovanja ni: Osnovna šola, Janez Mrak, Vrhnika (SZ LJ 494.224)

PREDMETNI UČITELJ LIKOVNE VZGOJE

1 za poučevanje likovne vzgoje v višjih razredih, praksa zaželena, OD okoli 8.000 din, stanovanja ni: OŠ Frana Albrehta, Kamnik (SZLJ 494.346)

DEFEKTOLOG ZA DUŠEVNO PRIZADETO MLADINO

1 za usposabljanje srednje duševno prizadete mladine, dveletna praksa, OD okoli 10.000 din, stanovanja ni: OŠ dr. Mihajla Rostoharja, Krško (SZ CE 166.136)

LOGOPED

1 logopeda za mentalno higien. odd. – v otroškem dispanzerju, brez prakse, 2. mes. poskusno delo, opravljen strokovni izpit, OD okoli 8.399 din, stanovanja ni: Zdravstveni dom Ljubljana, Kržičeva 10, TOZD-Šiška (SZ LJ 493.902)

1 za govorno terapijo, praksa zaželena, OD okoli 8.800 din, stanovanja ni: Zavod za rehabilitacijo invalidov Ljubljana, TOZD Inštitut za reh, in fizikalno medicino, Linhartova 51 (SZ LJ 494.582)

INŽENIR KEMIJE

1 za delo v analitskem laboratoriju, brez prakse, opravljen strokovni izpit, za določen čas, OD okoli 9.006 din, stanovanja ni: Zavod SRS za transfuzijo krvi Ljubljana, Šlajmerjeva 6 (SZ LJ 494.530)

VIŠJI FIZIOTERAPEVTI

2 fizioterapevta, brez prakse, zaželen strokovni izpit, OD od 6.658 do 10.400 din, skupinska stanovanja: Ortopedska bolnica, Valdoltra (SZ KP 261.579, 261.580)

1 za delo v ambulanti enote – Šentvid, brez prakse, opravljen strokovni izpit, OD okoli 7.844 din, 2 mes. poskusno delo, stanovanja ni: Zdravstveni dom Ljubljana, Kržičeva 10, TOZD – Šiška (SZ LJ 493.897)

VIŠJE MEDICINSKE SESTRE

5 višjih med. sester, ena za določen čas, brez prakse, OD okoli 7.300 din, stanovanj ni: Klin. center, TOZD Klinika za kirurgijo srca in ožilja, Zaloška 2, – prošnje sprejema Bohoričeva ul. 28 (SZ LJ 494.130 do 494.135)

2 za samostojno izvajanje zahtevnejših medicinskih posegov. KRK odd.,
1 za otroški oddelek, in
1 za interni oddelek, praksa zaželena, zaželen opravljen strokovni izpit, OD od 7.084 din dalje, stanovanj ni: TOZD Splošna bolnišnica Trbovlje, (SZ LJ 494.176, 494.173, 494,174, 494.175)

1 za delo v okulistični ambulanti,
1 za delo pri kardiologu,
1 za delo v splošni ambulanti,
1 za delo v otroškem dispanzerju in VVZ, in
2 za delo v otroškem dispanzerju, – vse za TOZD – Šiška, brez prakse, opravljen strokovni izpit, 2 mes. poskusno delo, OD okoli 7.844 din, in
1 za TOZD – Študenti, dveletna praksa, 2. mes. poskusno delo, sposobnost teamskega dela, OD okoli 8.996 din, stanovanj ni: Zdravstveni dom Ljubljana, Kržičeva 10 (SZ LJ 493.883 do 493.885, 492.588, 493.891, 493.899

1 za patronažne obiske, enoletna praksa, 3 mes. poskusno delo, opravljen strokovni in vozniški izpit B kategorije, OD okoli 10.073 din, stanovanja ni: Zdravstveni dom, Črnomelj (SZ NM 857.700)

1 za delo v disp. medicine dela, brez prakse, opravljen strokovni izpit in tečaj iz medicine dela, 2 mes. poskusno delo, OD okoli 8.040 din, stanovanja ni: Zdravstv. dom Ljubljana, TOZD-Bežigrad, Kržičeva 10 (SZ LJ 475. 468)

2 za delo na otroškem oddelku, 1 oz. dveletna praksa, 3 mes. poskusno delo, OD okoli 8.500 din, stanovanj ni: Boln. za ginekologijo in porodništvo, Kranj (SZ KR 364.377, 364.378)

VIŠJI RENTGENSKI TEHNIK

1 višjega rentgenskega tehnika, enoletna praksa, OD okoli 7.470 din, stanovanja ni: TOZD Ortopedska klinika Klin. centra v Ljubljani, Zaloška 2 – prošnje sprejema Bohoričeva 28 (SZ LJ 494.231)

SOCIALNI DELAVEC

1 za delo v mentalno higienskem oddelku v otroškem, dispanzerju, brez prakse, 2 mes. poskusno delo, OD okoli 8. 399 din, stanovanja ni: Zdravstv. dom Ljubljana, Kržičeva 10, TOZD-Šiška (SZ LJ 493.903)

1 socialnega delavca, praksa zaželjena, OD okoli 8.800 din, stanovanja ni: Zavod za reh. invalidov Ljubljana, TOZD Inštitut za fizikalno medicino Ljubljana, Linhartova 51 (SZ LJ 494.581)

1 za reševanje socialne problematike, dveletna praksa, OD okoli 9.990 din, stanovanja ni: Tobačna tovarna Ljubljana, Tobačna 5, DSSS (SZ LJ 494.631)

1 za vodenje šolske svetovalne službe, triletna praksa, OD okoli 8.000 din, stanovanja ni: OŠ Ledina, Ljubljana, Komenskega 19 (SZ LJ 494.305)

1 za delo na centralni šoli pri Gradu, brez prakse, OD okoli 7.500 din, stanovanja ni: OŠ dr. Anice Rotdajc, Grad (SZ MS 656.138)

VARNOSTNI INŽENIR

1 za vsa opravila s področja novogradenj in kanalizacijskih objektov ter naprav, (lahko dipl. varnostni ing.), brez prakse, OD okoli 7.500 din, stanovanja ni: IPK Ljubljana, TOZD Kanalizacija, Ambrožev trg 7 (SZ LJ 420.877)

KEMIJSKI TEHNIKI

3 za vodenje in nadziranje dela v proizvodnji po planu v izmenah, dveletna praksa, OD okoli 9.600 din, 2 mes. poskusno delo, stanovanj ni: HELIOS Domžale, TOZD Kemična tovarna, Domžale (SZ LJ 494.514 do 494.516)

1 za sodelovanje pri organizaciji dela v proizvodnem oddelku, enoletna praksa, OD okoli 8.400 din, stanovanja ni: Ind. kozmet. in kem. izdelkov, ILIRIJA-VEDROG Ljubljana, TOZD Vedrog, Lavrica 30 (SZ LJ 494.425)

STROJNI TEHNIKI

1 za nabavo in prodajo rezervnih delov, dveletna praksa, OD okoli 8.000 din, stanovanja ni: Slovenija avto Ljubljana, TOZD Trg, Celovška 150 (SZ LJ 494.629)

1 za delo v razvojno tehničnem sektorju, enoletna praksa, OD okoli 7.500 din, opravljen strokovni izpit, znanje nemščine ali angleščine, – samsko stanovanje: REK Velenje, DSSS-SOZD REK (SZ VE 960.163)

GRADBENI TEHNIKI

1 gradbenega referenta, dveletna praksa, OD okoli 8.600 din, stanovanja ni: Kmetijski kombinat, Šentjur pri Celju, DSSS (SZ CE 166.131)

1 za samostojno opravljanje kalkulacijskih del, petletna praksa, OD okoli 11.000 din, stanovanja ni: Zavod za načrtovanje, Vrhnika, Cesta gradenj 1 (SZ LJ 494.492)

GEOMETER

1 geometra, enoletna praksa, OD okoli 7.200 din, stanovanja ni: Skupščina občine, Idrija (SZ LJ 494.610)

TEKSTILNO-KEMIJSKI TEHNIKI

2 vodji izmene v oplemenitilnici, praksa zaželjena, OD okoli 8.200 din, stanovanj ni: PLETENINA Ljubljana, Zaloška 14 (SZ LJ 489.252, 489.251)

KOMERCIALNI TEHNIK

1 za opravljanje komercialnih poslov v konsignaciji, triletna praksa, OD okoli 8.500 din, stanovanja ni: Progres Beograd, OOUR HEMOTEKS, predstav. Ljubljana, Gradišče 4 (SZ LJ 494.559)

SKLADIŠČNI TEHNIK

1 za skladiščna dela, dveletna praksa, 3. mes poskusno delo, OD okoli 6.180 din, (kandidat ima lahko poklicno šolo gostinske ali trgovske smeri), stanovanja ni: Mercator-hoteli-gostinstvo, TOZD Kavarna EVROPA Ljubljana, Gosposvetska 2 (SZ LJ 494. 651)

TRGOVSKI POSLOVODJA

1 za opravljanje trg. poslov v trgovini Preverje, enoletna praksa, OD okoli 8.400 din, stanovanja ni: Kmetijski kombinat, TOZD Trgovska dejavnost, Šentjur pri Celju (SZ CE 166.130)

EKONOMSKI TEHNIKI

1 referenta prodaje za ulitke sive litine barv. kovin in modelarne, brez prakse, OD okoli 7.200 din, stanovanja ni: FERRALIT-Žalec, Cesta žalskega tabora 10, Žalec (SZ CE 166.181)

1 referenta inventur, dveletna praksa, OD okoli 7.268 din, stanovanja ni: Kovinotehna Celje, TOZD VP (SZ CE 165.812)

1 finančnega knjigovodjo, dveletna praksa, OD okoli 7.500 din, stanovanja ni: Fakulteta za sociologijo, polit. vede in novinarstvo, Ljubljana, Titova 102 (SZ LJ 479.813)

1 referenta za obračun OD, 1 do petletna praksa, OD okoli 6.765 din, stanovanja ni: OŠ Ljubljana-Polje 358 (SZ LJ 471.065)

1 za obračun OD, enoletna praksa, OD okoli 7.000 din, stanovanja ni: Elektroobnova Ljubljana, Polje 351/c (SZ LJ 494.470)

1 za strojna knjigovodska dela, brez prakse, OD okoli 6.650 din, stanovanja ni: Savske elektrarne Ljubljana, Hajdrihova 2 (SZ LJ 494.395)

1 za referentska dela, za določen čas, brez prakse, znanje strojepisja (lahko administrativni tehnik), OD okoli 6.780 din,
1 za samostojna referentska dela, za nedoločen čas, (lahko admin. tehnik), zaželjeno znanje tujega jezika, OD okoli 8.030 din, in
1 za referentska dela, brez prakse, (lahko admin. tehnik), znanje strojepisja, OD okoli 6.780 din, stanovanja ni: METALKA Ljubljana, TOZD Trgovina na debelo, Dalmatinova 2 (SZ LJ 494.545 do 494.547)

2 za zahtevna in samostojna dela v referatu, dveletna praksa, OD okoli 7.600 din, in
1 za enostavnejša dela v referatu, enoletna praksa, (lahko gimnazijski maturant), OD okoli 6.600 din, stanovanj ni: INTERTRADE Ljubljana, DS finančnih služb, M. Pijade 29 (SZ LJ 494.374 do 494.376)

1 za obračunavanje osebnih dohodkov in knjigovodska ter blagajniška dela, enoletna praksa, OD okoli 7.390 din, stanovanj ni: Delovna skupnost Zveze skupnosti za zaposlovanje SRS, Ljubljana, Glinška 12 (SZ LJ 494.817)

ADMINISTRATIVNI TEHNIKI

1 administrativno tehničnega sodelavca, enoletna praksa, znanje strojepisja, (lahko ekonomski tehnik), 2 mes. poskusno delo, OD okoli 7.061 din, stanovanja ni: Gospodarska zbornica Slovenije, Šola za poslovne kadre, GZS v Škofji Loki, Titov trg 4, Škofja Loka (SZ KR 364.387)

1 tajnico sektorja, enoletna praksa, za določen čas, (lahko administrator) OD okoli 5.000 din, stanovanja ni: SGP Slovenija ceste Ljubljana, DSSS, Titova 38 (SZ LJ 494.659)

1 za odmero davka na prenos nepremičnin, 6 mes. prakse, za določen čas, opravljen strokovni izpit, (lahko ekonomski tehnik), OD okoli 8.020 din, in
1 za registracijo računov, 6. mes. prakse, za nedoločen čas, (lahko ekonomski teh.), opravljen strokovni izpit, OD okoli 7.570 din, stanovanj ni: Skupščina občine, Domžale (SZ LJ 494.517, 494.518)

PROGRAMER

1 programerja, 1. oz. štiriletna praksa, 2 mes. poskusno delo, OD okoli 8.000 din, stanovanja ni: SVILANIT Kamnik, Kovinarska 4, DSSS (SZ LJ 494.819)

VZGOJITELJICE

2 za vzgojo predšolskih otrok, brez prakse, OD okoli 6.800 din, stanovanj ni: VVZ Krim–Rudnik, Ljubljana, Orlova 7 VZ (SZ LJ 493.625, 493.626)

1 vzgojiteljico v novem vrtcu pri podružnični šoli v Bodoncih, brez prakse, OD okoli 6.000 din, stanovanja ni: OŠ Anica Rotdajč, Grad (SZ MS 656.140)

INŠTRUKTORJA PRAKTIČNEGA POUKA

1 za poučevanje praktične vožnje kandidatov za voznike motornih vozil, brez praksa, OD okoli 8.200 din, stanovanja ni: AVTO-MOTO Touring KLUB Ljubljana, Dalmatinova 6 a (SZ LJ 494.443)

SANITARNI TEHNIK

1 za organizacijo dela higiensko sanitarne skupine, enoletna praksa, (lahko veterinarski tehnik), OD okoli 6.700 din, stanovanja ni: DO EMONA – Mesna ind. Zalog, Agrokombinatska 194 (SZ LJ 494.488)

KLJUČAVNIČARJI

5 za ključavničarska dela v obratu, enoletna praksa, 3 mes. poskusno delo, OD okoli 5.200 do 5.900 din, in
3 za pomoč pri kurjenju VT parn. kot., do 1 leto prakse, 3 mes. poskusno delo, OD okoli 5.500 din, stanovanj ni: JUGOTANIN, Sevnica (SZ CE 166.075 do 166.079, 166.088 do 166.190)

3 za upravljanje in vzdrževanje čistilnih naprav, brez prakse, (lahko so električarji), OD okoli 6.500 din, stanovanja ni: Tov. organskih kislin Ilirska Bistrica (SZ KP 261.664 do 261.666)

STRUGARJI

1 strugarja, dveletna praksa, OD okoli 6.600 do 7.000 din, stanovanja ni: EMONA – Mesna industrija Zalog, Agrokombinatska 194, Ljubljana (SZ LJ 491.890)

1 strugarja, dveletna praksa, OD okoli 5.550 din, samsko stanovanje: Kem. industrija, Kamnik, SS (SZ LJ 459.785)

OBRATOVNI ELEKTRIČARJI

1 za vzdrževanje električnih naprav, dveletna praksa, OD okoli 7,500 din, stanovanja ni., ISKRA-ZMAJ Ljubljana, Stegne 23 (SZ LJ 493,559)

1 za pomožna vzdrževalna dela, dveletna praksa, OD okoli 5,200 din, stanovanja ni: Hotelsko turistično podj. Bled, TOZD GRAND Hotel Toplice, Bled, Cesta svobode 20 (SZ KR 362.904)

ELEKTRIČAR

1 električarja za jaki tok, za opravljanje stiskalničarskih opravil, dveletna praksa, 3 mes, poskusno delo, OD okoli 5.800 din, stanovanja ni., JUGOTANIN Sevnica (SZ CE 166.083)

AVTOMEHANIKI

5 za delo v meh, delavnici Postojna, brez prakse, OD okoli 6.350 din, stanovanj ni: Cestno podjetje, Koper (SZ KP 261,617 do 261,621)

1 avtomehanika, dveletna praksa, OD okoli 6.500 din, odslužen vojaški rok, stanovanja ni: IPK Ljubljana, TOZD Kanalizacija, Ambrožev trg 7 (SZ LJ 465,807)

1 za delo na os. avtomobilih Zastava, 6 mes, prakse, OD okoli 6,500 din, stanovanja ni., Slovenija avto Ljubljana, TOZD Servis-Bežigrad, Samova 14 (SZ LJ 494,630)

STROJNI KLJUČAVNIČARJI

3 za vodenje in nadziranje proizv. oddelka v izmeni, dveletna praksa, (lahko so ključavničarji), OD okoli 6.760 din, 2 mes. poskusno delo, tečaj za gasilce, stanovanj ni: HELIOS Domžale, TOZD Kemična tovarna (SZ LJ 494.511 do 494.513)

1 mehanika II, enoletna praksa, OD okoli 6.600 din, stanovanja ni: PLETENINA Ljubljana, Zaloška 14 (SZ LJ 491.873)

AVTOMOBILSKI KLEPAR

1 za delo na osebnih avtomobilih, enoletna praksa, OD okoli 6.500 do 7.000 din, stanovanja ni: Slovenija avto Ljubljana, Samova 14, TOZD Servis-Bežigrad (SZ LJ 453.354)

LABORATORIJSKI DELAVEC

1 za pripravo laboratorijske steklovine, brez prakse, za določen čas, opravljen tečaj iz higienskega minumuma, OD okoli 4.000 din, stanovanja ni: Zavod SRS za zdravstveno varstvo Ljubljana, Trubarjeva 2 SZ LJ 488.805)

MEŠALEC KEMIČNIH SESTAVIN

1 za izdelovanje polizdelkov v odd. kemije, brez prakse, za določen čas, OD okoli 5.600 din, stanovanja ni: Ind. kozmet. in kem. izdelkov ILIRIJA-VEDROG Ljubljana, TOZD Ilirija. Tržaška 32 (SZ LJ 494.426)

ZDRAVSTVENI ADMINISTRATOR

1 za admin. delo v sprejemni pisarni, brez prakse, (lahko administrator), za določen čas, OD okoli 5.600 din, stanovanja ni: Klinični c. v Ljubljani, TOZD Inštitut za načrtovanje družine, ul. Stare pravde 11, Ljubljana (SZ LJ 494.584)

ADMINISTRATORJI

1 za opravljanje administrativnih in strojepisnih del, enoletna praksa, OD okoli 7.400 din, stanovanja ni: SOZD hp-Združena podj. živilske industrije, Ljubljana, Zaloška 40 (SZ LJ 489.694)

1 za strojepisna in admin. dela, dveletna praksa, za določen čas, OD okoli 6.000 din, stanovanja ni: Zavod športno rekreacijski center, TIVOLI Ljubljana, Celovška 25 (SZ LJ 488.502)

1 administratorja v sektorju marketing, dveletna praksa, OD okoli 5.000 din, stanovanja ni: ISKRA – Široka potrošnja, Trg revolucije 3, Ljubljana (SZ LJ 494.463)

1 administratorja, enoletna praksa, OD okoli 6.500 din, stanovanja ni: Zavod za načrtovanje, Vrhnika (SZ LJ 494.491)

NATAKAR

1 natakarja I, dveletna praksa, OD okoli 5.600 din, 2 meseca poskusno delo, stanovanja ni: SOZD Alpetour Škofja Loka, TOZD Gostinstvo, Kranj (SZ LJ 364.410)

KUHARJI

1 kuharja, brez prakse, OD okoli 5.000 din, stanovanja ni: VVZ Krim-Rudnik, Ljubljana, Orlova 7/VZ (SZ LJ 493.294)

1 kuharja, dveletna praksa, OD okoli 7.500 do 8.000 din, stanovanja ni: OŠ Ivana Cankarja, Vrhnika (SZ LJ 487.876)

PRODAJALEC MESNIH IZDELKOV

1 mesarja-prodajalca v samopostrežni Šentjur, enoletna praksa, OD okoli 5.900 din, stanovanja ni: Kmetijski kombinat Šentjur pri Celju, TOZD Trgovska dejavnost (SZ CE 166.129)

PRODAJALCI

1 za prodajo tehničnega blaga v skladišču Jarše, 6 mes. prakse, OD okoli 6.000 din, stanovanja ni: Slovenija avto Ljubljana, TOZD KEG, Celovška 150 (SZ LJ 494.628)

1 za prodajo konfekcije, brez prakse, OD okoli 5.000 din, stanovanja ni: VARTEKS Ljubljana, Čopova 7 (SZ LJ 494.577)

FRIZER ZA ŽENSKE

1 frizerja za ženske, dveletna praksa, OD okoli 4.000 din, samsko stanovanje: KEPIC Meri, Frizerski salon, Tržič, Trg svobode 25 (SZ KR 354.350)

MIZARJI

1 mizarja, brez prakse, OD okoli 6.426 din, stanovanja ni: Študentski domovi Ljubljana, C. 27. aprila 31 (SZ LJ 494.552)

1 za pohištveno mizarska dela po naročilu, brez prakse, OD okoli 9.000 din, stanovanja ni: SITAR Franc, Ljubljana-Šentvid, Mizarstvo, ARharjeva 4 (SZ LJ 493.641)

POMOŽNI ELEKTROMEHANIK

1 za delo v montaži zvez, dveletna praksa, OD okoli 3.500 din stanovanja ni: ISKRA -Elektrozveze, Horjul, Ljubljana Vič-Rudnik (SZ LJ 494.019

KURJAČI CENTRALNE KURJAVE

1 kurjača v obratu na Kotnikovi ul. 16 (nizkotl. kotli), petlenta praksa, OD okoli 5.940 din stanovanja ni: ISKRA Specialni elementi in materiali, Ljubljana, Tržaška 2 (SZ LJ 494.069)

1 kurjača centralne kurjave, brez prakse, OD okoli 5.400 din, stanovanja ni: GŠC Ivana Kavčiča Ljubljana, Dom učencev, Titova (98/a (SZ LJ 483.966)

1 kurjača, 6 mesecev prakse, OD okoli 5.500 din, izpit za kurjača NT kotlov, stanovanja ni: ISKRA-Invest servis Ljubljana, Trg revolucije 3 (SZ LJ 493.078)

POMOŽNI STROJNIKI

1 ofset strežnika v obratu potiskane embalaže, enoletna praksa, OD okoli 5.700 din, stanovanja ni: TOZD Kartonažna Ljubljana, Čufarjeva 16 (SZ LJ 494.283)

3 za delo v proizvodnji tračnih jeder, enoletna praksa, (lahko del. brez poklica), OD okoli 4.440 din, stanovanj ni: ISKRA-IEZE-Specialni elementi, in materiali, Ljubljana, Tržaška 2 (SZ LJ 494.066) do 494.068)

POMOŽNI KLJUČAVNIČARJI

3 za delo na strojih in obdelavo vijakov, brez prakse, OD okoli 5,000 din, stanovanja ni : SŽ-TOVIL-tov. vijakov Ljubljana, Tomažičeva 2 (SZ LJ 494.059 do 494.061)

POMOŽNI KEMIJSKI DELAVEC

1 za pomožna laboratorijska dela v cementno-silikatnem laboratoriju, enoletna praksa, odslužen vojaški rok, OD okoli 5.700 din, stanovanja ni: ZRMK TOZD Inštitut za materiale, Ljubljana, Dimičeva 12 (SZ LJ 494.038)

SESTAVLJALEC ELEKTROVEZIJ

1 za delo v proizvodnji in izdelavo posebnih transformatorjev, enoletna praksa, (lahko delavec brez poklica), OD okoli 4.440 din, stanovanja ni: ISKRA-Specialni elementi in materiali Ljubljana, Tržaška 2 (SZ LJ 494.065)

IZDELOVALCI BATERIJ

3 za izdelavo baterij po fazah, brez prakse, OD okoli 5.600 din stanovanj ni: ISKRA-Industrija baterij ZMAJ, Ljubljana, Stegne 23 (SZ LJ 488.881 do 488.883)

POMOŽNI MIZAR

1 pomožnega mizarja, brez prakse, OD okoli 6.500 din, stanovanja ni: SITAR Franc, Mizarstvo, Ljubljana-Šentvid, Arharjeva 4 (SZ LJ 493.642)

ČISTILEC VOZIL

1 za pospravljanje spalnikov, brez prakse, OD okoli 4.299 din, stanovanja ni: ŽG-TTG-TOZD Turizem, posl. enota Spalniki, Ljubljana,Masarykova 15 (SZ LJ 494.555)

SNAŽILKE

3 snažilke, 6 mes. prakse, ena za določen čas, 1 mesec poskusno delo, OD okoli 4.000 din, stanovanj ni: SOZD Alpetour Škofja Loka, TOZD Gostinstvo, Kranj (SZ KR 364.406 do 364.408)

2 za čiščenje gostinskih objektov, brez prakse, ena za določen čas, OD okoli 4.050 din, stanovanj ni: Zavod športno rekreacijski center, Tivoli, Ljubljana, Celovška 25 (SZ LJ 486.482, 494.542)

1 snažilko, 1 mes. prakse, OD okoli 3.910 din stanovanja ni: Študentski domovi Ljubljana, C. 27. aprila 31, Ljubljana (SZ LJ 494.549)

1 za čiščenje proizvodnih prostorov, brez prakse, OD okoli 4.020 din, stanovanja ni: ŽK ŽITO Ljubljana, Šmartinska 154 (SZ LJ (484.458)

1 snažilko, za določen čas, OD okoli 3.870. do 4.343 din, stanovanj ni: Skupščina občine, Ljubljana-Center, Adamič-Lundrovo nabr. 2 (SZ LJ 494.294)

1 za čiščenje lokalov in pomožnih prostorov, enoletna praksa, (lahko kuharski pomočnik), OD okoli 5.000 din, skupinsko stanovanje: Mercator-TOZD Kavarna Nebotičnik, Ljubljana, (SZ LJ (494.272)

1 za čiščenje šolskih prostorov in popomoč v kuhinji, brez prakse, OD okoli 3.800 din, (lahko pomožni delavec), stanovanja ni: OŠ Ledina, Ljubljana Komenskega 19 (SZ LJ 494.304)

1 snažilko, za določen čas, OD okoli 4.000 din, stanovanja ni: ZITUS Ljubljana, Rimska 11 (SZ LJ 494.108)

1 snažilko, OD okoli 3.200 do 3.500 din,stanovanja ni: Republiški komite za energetiko Ljubljana, Gregorčičeva 25 (SZ LJ 445.058)

1 snažilko, OD okoli 4.365 din, stanovanja ni: Šolski center za blagovni promet Ljubljana, Poljanska 28 a (SZ LJ 494.207)

2 snažilki, OD okoli 4.200 din, stanovanj ni: Del. skupnost SOZD Mercator Ljubljana, Aškerčeva 3 (SZ LJ 494.22, 494.203)

1 za čiščenje samskega doma, OD okoli 4.800 din, stanovanja ni: HOJA-predelava lesa Ljubljana, Langusova 8, DSSS (SZ LJ 493.979)

1 snažilko, OD okoli 3.200 do 3.500 din, stanovanja ni: Republiški komite za energetiko Ljubljana, Gregorčičeva 25 (SZ LJ 488.773)

1 snažilko, OD okoli 3.540 din, 1 mesec poskusno delo, stanovanja ni: Zdravstv. dom Ljubljana, TOZD-Bežigrad, Kržičeva 10 (SZ LJ 486.427)

1 za čiščenje gostinskih prostorov v DE Kolodvor Medvode, OD okoli 4.050 din, 3 mes. poskusno delo, stanovanja ni: DO Mercator hoteli, TOZD ILIRIJA Ljubljana, Trg prekomorskih brigad 4 (SZ LJ 467.119)

1 snažilka, OD okoli 4.600 din, 1 mes. poskusno delo, stanovanja ni: Sekretariat Izvršnega sveta Skupšč. SRS, Ljubljana, Prešernova 8 (SZ LJ 494.054)

2 snažilki, OD okoli 4.160 din, stanovanja ni: DS strok. sl., podj. za ptt promet Ljubljana, Cigaletova 15, Ljubljana, (SZ LJ 494.027, 494.026)

1 za čiščenje šolskih prostorov, OD okoli 4.600 din, stanovanja ni., Šola za medicinske sestre-babice, Ljubljana, Šlajmerjeva 3 (SZ LJ 450.931)

1 snažilko, OD okoli 4.275 din, stanovanja ni; Zavod za transfuzijo krvi Ljubljana, Šlajmerjeva 6 (SZ LJ 488.167)

CESTARJI

3 za pobiranje cestnine-Vrhnika, dveletna praksa, OD okoli 6.700 din, stanovanj ni: Podj. za vzdrževanje avtocest Ljubljana, Titova 64 (SZ LJ 494.438 do 494.440)

ČUVAJI

12 čuvajev, brez prakse, OD okoli 4.500 din, stanovanj ni: DO Varnost Ljubljana, TOZD Varovanje premoženja, Lj. Center (SZ LJ 494.348 do 494.359)

VRATARJI

4 za vratarska in receptorska dela, enoletna praksa, OD okoli 5.300 din, stanovanja ni: Zveza sindikatov Slovenije, Republiški svet, Ljubljana, Dalmatinova 4 (SZ LJ 494.620 do 493. 623)

1 za kontroliranje in vodenje evidence obiskovalcev v telovadnici, 3 mes. prakse, OD okoli 4.318 din, stanovanja ni: Študentski domovi Ljubljana, Cesta 27. aprila 31, Ljubljana (SZ LJ 484.550)

VOZNIK VILIČARJA

1 za prevoz fermentacijskih kletk, 6 mes. prakse, OD okoli 6.000 din, stanovanja ni: Tov. organskih kislin Ilirska Bistrica (SZ KP 261.668)

KURIRJI

1 kurirja, brez prakse, OD okoli 4.500 do 5.000 din, stanovanja ni: Inštitut Jožef Štefan Ljubljana Jamova 39 (SZ LJ 494.223)

Obveščamo vse delovne organizacije in nosilce samostojnega osebnega dela, ki prijavljajo potrebe po delavcih pri skupnostih za zaposlovanje, da od 1/1–1980 dalje prijavljajo svoje potrebe na novih obrazcih PD-0, 48, ki se dobijo pri Državni založbi Slovenije. Za primer, da objava ne uspe smo uvedli nov obrazec za ponovno prijavo »Prijava ponovitve objave oziroma razpisa«, ki ga dobite pri Državni založbi Slovenije.
Za vse informacije se obrnite pristojni skupnosti za zaposlovanje.

1 kurirja, brez prakse, 1 mesec poskusno delo, OD okoli 5.217 din, stanovanja ni: Zdravstveni dom Ljubljana, TOZD Šiška, Kržičeva 10 (SZ LJ 493.890)

KUHARSKI POMOČNIKI

2 kuharska pomočnika, enoletna praksa, OD okoli 6.900 din, stanovanj ni: Gost. podj. VIČ Ljubljana, Gradaška 10 (SZ LJ 494.525, 494.522)

1 kuharskega pomočnika, brez prakse, OD okoli 5.200 din, 1 mes. poskusno delo, samsko stanovanje: Gostilna ČOT PIJAVA GORICA 2, Škofljica (SZ LJ 494.302)

SOBARICA

1 sobarica, brez prakse, OD okoli 4.510 din, samsko stanovanje. Gost.podj. Delavski dom, Ljubljana, Prešernova 30 (SZ LJ 488.451)

STROJEPISKA

1 strojepisko, brez prakse, OD okoli 3.000 do 6.000 din, stanovanja ni: Republiški komite za energetiko Ljubljana, Gregorčičeva 25 (SZ LJ 438.439)

OPERATERJI PRI VNAŠALCIH PODATKOV

2 za zajemanje podatkov na luknjaču, 6. mes. prakse, OD okoli 5.000 din, stanovanj ni: INTERTRADE Ljubljana, M. Pijade 29 (SZ LJ 494.377), 494.378)

BOLNIŠKE STREŽNICE

2 bolniški strežnici, brez prakse, OD okoli 5.310 din, 3 mes. poskusno delo, stanovanj ni: Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo, Kranj (SZ KR 364.376, 364.375)

2 bolniški strežnici v patronaži, brez prakse, 1 mes. poskusno delo, opravljen tečaj za bolniške strežnice, OD okoli 6.031 din, stanovanj ni: Zdravstveni dom v Ljubljani, TOZD-Šiška, Kržičeva 10 (SZ LJ 462.520, 462.517)

SKLADIŠČNI DELAVCI

1 za nakladanje in razkladanje surovin in gotovih izdelkov, brez prakse, OD okoli 4.500 din do 5.000 din, stanovanja ni: Tov. organskih kislin, Ilirska Bistrica (SZ KP SZ KP 261.667)

1 skladiščnega delavca, 6 mes. prakse, OD okoli 4.600 din, 1 mesec poskusno delo, družinsko stanovanje: SOZD ALPETOUR Škofja Loka, TOZD Gostinstvo, Kranj (SZ KR 364.409)

1 skladiščnega delavca, brez prakse, OD okoli 4.400 din, stanovanja ni: ALKALOID Skopje, predstav. Ljubljana, Celovška 40/a (SZ LJ 494.268)

18 za nakladanje in razkladanje blaga in čiščenje prostorov v proizvodnji, brez prakse, (vsi so lahko delavci brez poklica), OD okoli 4.800 din, 1 mesec poskusno delo, sposobnost opravljanja težjih fizičnih del, stanovanj ni: HELIOS Domžale, TOZD Kem. tovarna Domžale (SZ LJ 494.493 do 494.510)

POMOŽNI DELAVCI

3 za pomožna dela v proizvodnji, brez prakse, OD okoli 5.000 din, stanovanj ni: SŽ Tovil-tov. vijakov Ljubljana, Tomažičeva 2, (SZ LJ 494.062, 494.058, 494.056)

1 za pomoč pri ličenju karoserij raznih gospodarskih vozil, brez prakse, 1 mes. poskusno delo, OD okoli 4.500 do 5.500 din, skupinsko stanovanje: AVTOMONTAŽA Ljubljana, TOZD Kovinarska, Vrhnika (SZ LJ 494.101)

1 pomožnega delavca v poskusnem tisku, brez prakse, OD okoli 4.830 do 5.550 din, stanovanj ni: Mladinska knjiga Ljubljana, TOZD Tiskarna, Titova 145 (SZ LJ 494.096)

1 za delo v ekspeditu, dveletna praksa. OD okoli 3.500 din, stanovanja ni: ISKRA-Elektrozveze Ljubljana, RZ Horjul (SZ LJ 494.018)

1 za razmnoževanje in sortiranje pisarniškega gradiva, brez prakse, za določen čas, OD okoli 5.300 din, stanovanja ni: Pedagoški inštitut pri Univerzi E. Kardelja v Ljubljani, Gerbičeva 62 (SZ LJ 493.960)

DELAVCI BREZ POKLICA

10 za ročno trganje izmetnih cigaret in opravljanje ostalih pomožnih del pri stroju, 6 mes. prakse, OD okoli 5.000 din, stanovanj ni: Tobačna tovarna Ljubljana, TOZD Proizvodnja, Tobačna 5 /SZ LJ 494.632 do 494.641/

1 za čiščenje prostorov, brez prakse, OD okoli 4.000 din, in 1 za pomivanja posode in jedilnega pribora, enoletna praksa, OD okoli 5.500 din, stanovanj ni: Gost. podj. VIČ Ljubljana, Gradaška 10 /SZ LJ 494.524, 494.523/

1 za pomoč pri mizarskih opravilih, brez prakse, OD okoli 5.500 din, stanovanja ni: SITAR Franc, Mizarstvo, Ljubljana–Šentvid, Arharjeva 4 /SZ LJ 493.639/

1 dvoriščnega delavca, brez prakse, OD okoli 4.406 do 4.627 din, stanovanja ni: Mladinska knjiga–TOZD Tiskarna Ljubljana, Titova 145 /SZ LJ 494.227/

1 za opravljanje transportnih del, enoletna praksa, OD okoli 4.100 din, stanovanja ni: TRIBUNA Ljubljana, Karlovška 4 /SZ LJ 494.104/

2 za pranje železniških vozil, brez prakse, OD okoli 5.000 din, stanovanja ni: ŽG-TOZD za vzdrževanje voz in strojev, Šiška, Ljubljana Parmova 35 /SZ LJ 494.046, 494.045/

1 za kopiranje, obrezovanje in zlaganje tehnične dokumentacije, enoletna praksa, OD okoli 4.800 din, stanovanja ni: PAP-Podj. za avtomat. prometa, TOZD Inžiniring Ljubljana, Celovška 6 /SZ LJ 494.606/

1 za vzdrževanje tt linij in kablov, brez prakse, OD okoli 4.800 din, samsko stanovanje: Podj. za ptt promet Ljubljana, TOZD Telekomunikacije, Cigaletova 10 /SZ LJ 492.189/

1 za delo v skladišču izdelkov, brez prakse, OD okoli 5.000 din, stanovanja ni: ŽIMA-Industrija ščetk, Ljubljana, Trpinčeva 108 /SZ LJ 494.532/

PROD

Razpisna komisija

DELOVNE ORGANIZACIJE »PROD« p. o. Ljubljana, Bijedičeva 2

razpisuje po 82. členu statuta prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA – DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:
– da ima visoko strokovno izobrazbo gradbene, ekonomske ali pravne smeri
– da ima najmanj pet let delovnih izkušenj v stroki
– da je družbenopolitično angažiran in ima pozitiven odnos do samoupravljanja

Kandidati naj pošljejo pisne vloge z navedbo in opisom svojega dosedanjega dela ter dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 30 dneh po objavi na naslov: PROD p. o., Ljubljana, Bijedičeva 2 z oznako »za razpisno komisijo«.

12-10362

INA – NAFTA LENDAVA

Kadrovska služba

Na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja temeljne organizacije Strojne delavnice ponovno oglašamo prosta dela in delovne naloge

1. **TEHNOLOGA PROJEKTANTA**
2. **TEHNOLOGA ELEKTRO SLUŽBE**
3. **ELEKTRIKARJA**

Pogoji za opravljanje del in delovnih nalog:
pod točko 1:
1. končana strojna fakulteta
2. 3 leta delovnih izkušenj
pod točko 2:
1. končana elektro fakulteta – šibki tok
2. 3 leta delovnih izkušenj
pod točko 3:
1. kvalificirani obratni elektrikar
2. 2 leti delovnih izkušenj
3. izmensko delo

Na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja delovne skupnosti skupnih služb pa objavljamo prosta dela in delovne naloge

RAZISKOVALCA TRŽIŠČ

za potrebe komercialnega sektorja

Pogoji za opravljanje delovnih nalog:
1. končana ekonomska fakulteta
– komercialna smer
2. 3 leta delovnih izkušenj
ali
končana ekonomska fakulteta
– komercialna smer – pripravnik
3. poznavanje enega svetovnega jezika

Sklenitev delovnega razmerja je za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Osebni dohodek je po veljavnih samoupravnih aktih delovne organizacije.
Rok prijave je 15 dni od dneva objave.
Stanovanje po dogovoru.
Ponudbe s potrebnimi dokazili o izobrazbi, delovni praksi sprejema kadrovska služba INA – NAFTA LENDAVA

11-10336

FESTIVAL LJUBLJANA

Sreda, 12. decembra, ob 20,15, Viteška dvorana Festivala HUBERT BERGANT, čembalo
Večer Händlovih skladb
Četrtek, 13. decembra, ob 20.15, Viteška dvorana Festivala BILJANA GAVRILSKA, violina, BOŽIDAR BRATOEV, violina – Skopje, NADA KECMAN, klavir
Vstopnice v prodaji od 11. do 13. ure in od 18. ure dalje pri blagajni Festivala.

GLEDALIŠČA

DRAMA SNG
Sreda, 12. decembra, ob 20. uri – Abonma Dijaški 4 večerni in izven. Nekaj vstopnic je še v prodaji. H. Pinter: PREVARA.
Četrtek, 13. decembra, ob 19.30 – Abonma TŠ 3 in izven. H. Pinter: PREVARA. Nekaj vstopnic je še v prodaji.

OPERA IN BALET SNG LJUBLJANA
Sreda, 12. dec. ob 10. uri – J. Gotovac: ERO Z ONEGA SVETA, ZAKLJUČENA ZA ŽELEZARSKI CENTER JESENICE
Četrtek, 13. dec. – ob 10. uri – SEVILJSKI BRIVEC. ZAKLJUČENA ZA OŠ D. KUMAR, Lj.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO GLEDALIŠKA PASAŽA
Sreda, 12. dec., ob 19.30: M. Kmecl: FRIDERIK Z VERONIKO. Za abonma KOL M.
Četrtek, 13. dec., ob 19.30: I. Brešan: SMRT PREDSEDNIKA HIŠNEGA SVETA. Za abonma RED B.
ob 19.30: M. Kmecl: FRIDERIK Z VERONIKO. Gostovanje v ZAGORJU.
Petek, 14. dec., ob 19.30: M. Kmecl: FRIDERIK Z VERONIKO. Za abonma RED H.
Sobota, 15. dec., ob 19.30: M. Kmecl: FRIDERIK Z VERONIKO. Za abonma KOL D.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA, Krekov trg 2
Sreda, 12. dec., ob 16.: J. Vandot – M. Stante: KEKEC IN MOJCA, mladinska igra s petjem. Gostovanje v Moravčah.
Četrtek, 13. dec., izjemoma ob 19.: M. Pucova: SVET BREZ SOVRAŠTVA, drama. PREDPREMIERA. Predstava za organizatorje kulturne dejavnosti v OZD in prosvetnih institucijah.
Ob 15.: J. Vandot – M. Stante: KEKEC IN MOJCA, mladinska igra s petjem. Gostovanje v Lukovici.
Petek, 14. dec., ob 19.30: M. Pucova: SVET BREZ SOVRAŠTVA, drama. PREMIERA. Abonma red premierski in izven.
Uprizoritev je namenjena počastitvi 60. obletnice KPJ.
Dramo so pripravili: režiser Lojze Gerden, scenografinja in kostumografinja Marjetka Cvetko, dramaturginja Mojca Kreftova, glasbena oprema Olga Ježova. Nastopajo: Dea Baričević, Alenka Košek, Jadranka Luštrek, Ida Marinčič, Jože Pavšič, Anča Šinkovec, Taja Vetrovec in Dana Zver.
Prodaja vstopnic dva dni pred dnevom predstave od 16. do 18. ure, na dan predstave pa dve uri pred pričetkom predstave.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Sreda, 12. dec., ob 9. in 12. uri: Svetlana Makarovič: SEN ZELENJAVNE NOČI Gostovanje v Murski Soboti, (sedeminšestdesetič, oseminšestdesetič)

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Ročne lutke na gostovanju
Sreda, 12. dec., Jiři Streda: PRAVLJIČARJEVE PRAVLJICE – ob 10.30, ob 12. uri in ob 16. uri gostovanje v SOLKANU.
Četrtek, 13. dec., Jiři Streda: PRAVLJIČARJEVE PRAVLJICE – ob 9.30: gostovanje v RENČAH, ob 12. uri: v ŠEMPASU in ob 16. uri: v SOLKANU.

MARIONETE
Levstikov trg 2
Sreda, 12. dec., ob 20. uri: Exupery–Pengov: MALI PRINC – zadnja letošnja večerna predstava za odrasle obiskovalce – ZA IZVEN.
Četrtek, 13. dec., ob 17. uri: Exupery–Pengov: MALI PRINC – ZA IZVEN.
Predstavo priporočamo učencem osnovnih šol in starejšim.
Prodaja vstopnic za obe izven predstavi v marionetnem gledališču je obakrat uro pred pričetkom vsake predstave pri blagajni marionetnega gledališča, rezervacije vstopnic so vsak delavnik od 8. do 12. ure po tel. štev. 20-475 ali 27-414.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE JOŽE PENGOV DRAVLJE
Sreda, 12. decembra, ob 10.30: Dane Zajc: PETELIN SE SESTAVI. Gostovanje v Osn. šoli Ivan Novak-Očka.
Četrtek, 13. decembra, ob 11. uri: Dane Zajc: PETELIN SE SESTAVI. Gostovanje v Centru za usposabljanje slušno in govorno prizadetih v Ljubljani.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE MARIBOR
Sreda, 12. dec., ob 10. uri: J. Svetokriški: EN SREČEN, VESELI INU VSIH TROŠTOV POLN DAN VOŠČIM – monodrama z Jožetom Zupanom na malem odru za Avtomehanski in kovinarski šol. center
Ob 20. uri: H. D. Grabbe: DON JUAN IN FAUST – red Drama in izven

slovensko ljudsko gledališče celje
Sreda, 12. dec., ob 19.30: Ivan Cankar: LEPA VIDA. Gostovanje na Vrhniki.
Četrtek, 13. dec., ob 17. uri: A. T. Linhart – Andrej Inkret: PLAY LINHART 1780–1789. 2. šolski abonma.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA
Sreda, 12. dec., gostovanje Lutkovnega gledališča iz Ljubljane s predstavo PRAVLJIČAR. Vse predstave bodo za VVZ (vrtce) in sicer ob 10.30, 12. in 13.30 ter 16.
J. Snoj –E. Aberšek AVTOMOTO MRAVLJE predstave za OŠ M. Štrukelj Nova Gorica, ob 9., 14. in 16., za OŠ Kozara pa bo predstava ob 11. Vse predstave bodo v gledal. dvorani v Solkanu.
Henrik Ibsen NORA, gostovanje v Kamniku ob 16. in 20. uri.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Sreda, 12. dec., ob 16. uri – red: dijaški S. Beckett: »ČAKAJOČ NA GODOTA«

KONCERT

sf **V petek,** 14. t. m. bo 3. **koncert modrega abonmaja Slovenske filharmonije.** Orkester SF bo pod vodstvom **Uroša Lajovica** izvedel Beethovnov Violinski koncert v D-duru in Mahlerjevo 1. simfonijo v D-duru. Namesto Leonida Kogana, ki ga je Goskoncert nepričakovano odpovedal, bo solist madžarski violinist **Denes Kovacz.**

V novo odprti slaščičarni v Savskem naselju, Šmartinska bb vam nudimo vroči burek, dobro kavo in sveže slaščice. Sprejemamo vse vrste naročil. Pridite in se prepričajte. Dragi obiskovalci – hvala.
12.22271-0

KINO

SPORED ZA SREDO
KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: zaprto
UNION: Kdo je Ray Hicks, bivši vojni veteran v Vietnamu, ki se vrača v Ameriko s skrivnostnim paketom? Vse to vam odkrije ameriški barvni WS film, pustolovska drama »PASJI VOJAKI« (Dog Soldiers). Prod.: United Artist 1978. Glasba: Laurence Rosenthal. Kamera: Richard H. Kline. Scenarij: Judith Roscoe in Robert Stone po lastnem romanu. Režiser: Karel Reisz. V glavnih vlogah: Nick Nolte, Tuesday Weld, Michael Moriarty, Anthony Zerbe, Gay Strickland in drugi. Brez predfilma! Predstave ob 16., 18.15 in 20.30. Film ni primeren za otroke!
(V petek, 14. tm. ob 21. uri vam prav zagotovo ne bo dolgčas: PREDPREMIERA italijanskega filma, westernkomedije »Imenujem se Nobody« s Terencom Hillom in Henryjem Fondo v glavnih vlogah)
KOMUNA: italijanski barvni VV film, ljubezensko-družbena drama »POSEBEN DAN« (Una giornata particolare). Prod: Ponti-Canafox film, 1977. Prikazan na FEST-u 1978. Glasba: Armando Trovaioli. Kamera: Pasqualino de Santis. Scenarij: Ruggero Maccari. Režija: Ettore Scola. Glavni vlogi: Sophia Loren in Marcello Mastroiani. Ostale vloge: John Vernon, Francoise Berd, Nicole Magny in drugi. Brez predfilma! Predstave ob 15., 17. in 19. uri. Ob 21. uri PREMIERA domačega barvnega WS filma, drame »JOVANA LUKINA« scenarista in režiserja Živka Nikolića (znan po filmu »Beštije«). Prod.: Avala film, Beograd, 1979. Glasba: Boro Tamindžić. Kamera: Savo Jovanović Milivoje Životić in Veljko Otašević. Glavne vloge: Merima Isaković, Boban Petrović, Kruno Šarić, Neda Spasojević in drugi.
Ob 10. uri MATINEJA ameriške barvne VV pustolovske komedije »NOČ, KO SE JE RODIL STRIPTIZ« W. Friedkina. Igrajo: Elliot Gould, Britt Ekland in drugi. Zadnjikrat!
TRIGLAV: italijanski barvni VV film, kriminalka »STRAH ME JE...« (Io ho paura). Scenarij in režija: Damiano Damiani. Glavne vloge: Gian-Maria Volonte, Erland Josephson, Mario Adorf in drugi. Brez predfilma! Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Film ni primeren za otroke!
(Za ljubitelje Jamesa Bonda: od 17. t. m. bomo uvrstili v spored revijo treh filmov o popularnem »agentu 007«, in sicer »Vohun, ki me je ljubil«, »Mož z zlato pištolo« ter »Goldfinger«)
VIČ: domači barvni WS znanstveno-fantastični film »MOŽ KI GA JE TREBA UBITI«. Prod.: Jadran film, 1979. Kamera: Branko Ivatović. Glasba: Jože Privšek. Scenarij in režija: Veljko Bulajić (»Bronasta Arena« za režijo na letošnjem puljskem festivalu). Glavne vloge: Zvonimir Črnko, Vladimir Popović, Charles Millot, Tanja Bošković in drugi. Brez predfilma! Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. Film ni primeren za otroke!
ŠIŠKA: nedavno umrli »junak ameriškega vesterna« JOHN WAYNE v svojem zadnjem filmu – westernu »ZADNJI STREL« (The Shootist). Prod.: United Artists, 1978. Režiser: Don Siegel. Igrajo še: James Stewart, Laureen Bacall in drugi. Filmske novice št. 49. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Predv. zadnjič.
SLOGA: italijanski barvni erotični film »ŠKANDAL« (Scandalo). Režija: Salvatore Samperi. Igrajo: Franco Nero, Lisa Gastoni, Raymond Pellegrin in drugi. Brez predfilma. Ob 16., 18. in 20. uri. Otrokom ne dovolimo ogleda!
OTROŠKI KINO MOJCA: ameriške barvne risanke »TOM IN JERRY-NAJBOLJŠA SOVRAŽNIKA«. Predstavi ob 15.30 in 17. uri. Zadnjikrat!
Vstopnice prodajamo uro pred začetkom predstav!
KINO KRIŽANKE: ZAPRTO!
KINO DOMŽALE: »DOKAZ«, ob 18. uri. Ob 20. uri nem. barv. ljub. film »RESNIČNE ZGODBE« (II. del), Otrokom ogled filma ni dovoljen.
KINO RADOMLJE: fr. barvni film L'ANIMAL, ob 19. uri.
KINO »CENTER«, KRANJ: amer. ital. barv. vestern »IMENUJEM SE NOBODY«, ob 16. in 18. uri. Režija: Tonnino Vallerii. V gl. vl. Terence Hill, Henry Fonda Premiera amer. barv biograf. filma »NEDOSEGLJIVA SARAH BERNHARDT«, ob 20. uri, režija Richard Fleischen. Gl. vl.: Glenda Jackson.
KINO »STORŽIČ«, KRANJ: amer. barv. komedija »ZALJUBLJENI BOLNIČAR«, ob 16., 18. in 20. uri. V gl. vl. Jerry Lewis
KINO TRŽIČ: franc. barv. krim. film »BUMERANG«, ob 17. in 19. uri. V gl. vl. Alain Delon.
KINO »DOM«, KAMNIK: danes zaprto.
DUPLICA: nizoz. barvni vojna drama »BOJ NA ŽIVLJENJE IN SMRT«, ob 20. uri.
KINO ČEŠNJICA: amer. barv. vojna drama »LOVEC NA JELENE«, ob 19. uri. Režija: Michael Cimino. Igrajo: Robert de Niro, Christopher Walker, John Savage. DOBITNIK 5 OSKRAJEV ZA LETO 1979! Zaradi dolžine filma cene zvišane!
KINO »RADIO«, JESENICE: hongkon. barvni film »NA ZMAJEVI POTI«, ob 17. in 19. uri.
KINO KR. GORA: amer. barvni film »V VRTINCU VESTI«, ob 20. uri.
KINO DELAVSKI DOM, HRASTNIK: ital. avant. film »DEMONI AVTOSTOPA«, ob 17. in 19.
KINO RADOVLJICA: ameriški barvni film »SLADKA MALA«, ob 20. uri.
KINO BLED: francosko-kanadski barvni film »KRVNI SORODNIKI«, ob 20. uri.
KINO »DELAVSKI DOM«, TRBOVLJE: mehiški barv. CS film »FANTASTIČNO POTOVANJE V BALONU«, ob 17. uri, Hongkonški film barv. CS »VELIKI GOSPODAR«, ob 19. uri.
KINO »SVOBODA«, TRBOVLJE II: ameriška, pustolovska komedija »INŠPEKTOR Clouseau V AKCIJI«, ob 17. uri.
KINO »KRKA«, NOVO MESTO: ameriški barvni film »BETSY«, ob 17. in 19. uri.
KINO »DELAVSKI DOM«, ZAGORJE OB SAVI: angleški barvni znanstveno-fantastični film »LJUDJE IZGUBLJENI V VESOLJU«, ob 17. in 19.
KINO BREŽICE: angleški barvni film »ZARES PRAVA LJUBEZEN«, ob 20. uri.
KINO SEVNICA: ameriški barvni film »DEKLE ZA SLOVO«, ob 19. uri.
KINO ROGAŠKA SLATINA: ameriški barvni ljubezenski »DRUGA STRAN POLNOČI«, ob 17. in 19.30.
KINO »PARK«, MURSKA SOBOTA: italijanski barvni CS film »POLICAJ PROTI TOLPI«, ob 18. in 20. uri.
KINO »SOČA«, NOVA GORICA: amer. film »SAFARI RALLY«, ob 18. in 20. uri.
KINO »SVOBODA«, ŠEMPETER PRI GORICI: amer. film »IZKUŠNJE PRVE LJUBEZNI«, ob 18. in 20. uri.

RADIO MARIBOR

7.30 Danes za vas; 8.00 Poročila; 8.05 Obvestila; 8.10 V sredo dopoldne; 14.00 Novice; 14.05 Zabavna glasba; 14.10 Turistični napotki v nemškem jeziku; 14.15 Obvestila, zabavna glasba in EP; 14.30 Želeli ste – poslušajte; 15.30 Prijetno popoldne vam želijo; 16.00 Dnevnik; 16.20 Obvestila; 16.30 Na tekočem traku iz studia 3; 17.00 Svet in mi; 17.15 Spoznavajmo country glasbo; 18.00 Priredbe znanih skladb; 18.45 Literarna oddaja – Tone Partljič; 18.55 Glasbena medigra

OBVESTILA

V LIKOVNEM RAZSTAVIŠČU RIHARD JAKOPIČ, Gradišče 18, je na ogled razstava Mestnega muzeja Rešena arheološka dediščina Ljubljane. Danes, v sredo, 12. 12. ob 17. uri bo po razstavi vodila dr. Ljudmila Plesničar. Vabljeni!
12-9784-0

»RAZSTAVA ZDRAVSTVENEGA VESTNIKA«
Ob 50-letnici izhajanja je v avli Kliničnega centra razstava Zdravstvenega vestnika – glasila Slovenskega zdravniškega društva. Razstava bo odprta do 12. decembra. Vabljeni!
6-10134-0

PLESNA ŠOLA
LJUBLJANA

Plesna šola Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih na Petkovškovem nabrežju 35 v Ljubljani, vpisuje še v zadnje plesne tečaje pred novim letom, in sicer: ZAČETNI tečaj se prične 11. decembra, NADALJEVALNI tečaji pa 4., 13. in 29. decembra.
Vpišete se lahko vsak dan od 17. do 20. ure v Plesni šoli na Petkovškovem nabrežju 35.
Cena tečaja za dijake in študente je 250 din, za zaposlene pa 350 din.

PLESNA ŠOLA KAZINA
na Trgu osvoboditve 1 (tel 21055) vpisuje vsak dan od 11.–13. in od 18.–19. v plesne tečaje:
Začetni: sobota, 22. 12. ob 16. in v petek, 28. 12. ob 17.45; **nadaljevalni:** torek, 25. 12. ob 17.30; **izpopolnjevalni:** nedelja, 16. 12. ob 18.; **višji:** nedelja, 16. 12. ob 20.; **disco I:** sobota, 22. 12. ob 18.; **disco II:** sobota, 22. 12. ob 19.30.
12-10377-0

ŠKUC

Stari trg
Ljubljana
»SITUACIJA NOVE GLASBE LJUBLJANA–BEOGRAD«
12. 12. ob 16. uri v prostorih ŠKUC-a predvajanje GLASBE ČLANOV GLASBENE SEKCIJE ŠKUC iz Beograda.
Ob 19. uri bo video program avtorjev: Miša Savića, Miodraga Lazarova, Vlade Tošića.
13. 12. ob 19. uri v »Bežigrajski galeriji« glasbeni projekt s sodelovanjem članov glasbene sekcije ŠKUC-a iz Beograda in skupine za eksperimentalno glasbo »SAETA« iz Ljubljane

zavod tivoli

REKREACIJSKO DRSANJE
je v torek ob 20., v sredo ob 10., 21., v četrtek ob 20., v petek ob 21., v soboto in nedeljo ob 10., 14. in 20.

CENTRALNO KOPALIŠČE TIVOLI
ponedeljek, torek, sreda, četrtek in petek ob 16. in 20. Torek in četrtek tudi ob 10.30. Obvezne plavalne kape.

ČUK KLUB
je odprt vsak dan, razen torka od 20.30 do 2.30.

Stopoteka SUPER
je odprta vsak dan, razen ponedeljka od 20. do enih ob sobotah tudi od 15.30 do 19. Ob torkih in sobotah je na sporedu disco glasba, ob četrtkih je na sporedu stara glasba, ob sredah, petkih in nedeljah je na sporedu ROCK, BLUES, COUNTRY, NOVI VAL, HARD ROCK...

RESTAVRACIJA SULC
je odprta vsak dan od 10. do 22. ure

SILVESTROVANJE
bo v ČUK KLUBU. Informacije in rezervacije na 315-522 (85)

NOVOLETNE PRIREDITVE V HALI TIVOLI
petek, 21. 12. ob 19. Festival magije, sobota, 22. 12. ob 20. David Bromberg band, nedelja, 23. 12. ob 20. folklora iz Peruja. Za vse prireditve je predprodaja pri Globtour – Maximarket. Cena vstopnic je enotna 100.– Sindikati imajo 10 % popusta.

PREDAVANJE

Ljubljanska podružnica Slovenskega zdravniškega društva in znanstveno društvo za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije prirejata zanimivo predavanje:
»60 LET OD USTANOVITVE MEDICINSKE FAKULTETE V LJUBLJANI«
Predaval bo prof. dr. Peter Borisov. Predavanje bo v sredo, 12. decembra 1979 ob 19. uri v dvorani Doma slovenskih zdravnikov, Komenskega 4. Vljudno vabljeni!
12-10356-P

Ljubljanski aktiv GEOGRAFSKEGA DRUŠTVA SLOVENIJE vabi na predavanje tov. Franca Malečkarja: »KRAJI IN LJUDJE NA JAMARSKI EKSKURZIJI PO AVSTRALIJI IN NOVI GVINEJI«, v četrtek, 13. 12. 1979 ob 19. uri v predavalnici št. 233 Filozofske fakultete, Aškerčeva 12/II.

DEŽURNI ZDRAVNIK

LJUBLJANA
1. Nujna ambulantno-medicinska pomoč v Ljubljani za odrasle neprekinjeno v Urgentnem bolku Kliničnega centra (vhod iz Bohoričeve ulice): Za otroke in mladino do 15. leta starosti – ob delavnikih čez dan v otroških in šolskih dispanzerjih zdrvstvenega doma Ljubljana
– ponoči od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih v pediatrični dežurni ambulanti – Pediatrične klinike – Vrazov trg 1. tel.: 310-246.
2. Za nujno zdravniško pomoč na domu kličite po tel.: 323-060. V primeru življenjske nevarnosti ali ogroženosti pa tel. št. 94. Za otroke in mladino do 15. leta starosti se ob delavnikih od 7. do 19. ure obračajte na otroške in šolske dispanzerje Zdravstvenega doma Ljubljana. Pediatrična dežurna ambulanta od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih pa bo zagotovljala le v izjemnih primerih prevoz otrok z reševalnim vozilom v ambulanto. V takem primeru kličite po tel. 323-060.
3. Prebivalci občine Grosuplje–Ivančna goricakličejo za nujno zdravniško pomoč na domu po tel. 783-039 ali 783-006, v odsotnosti zdravnika od 19. do 7. ure zjutraj, ob nedeljah in praznikih pa po tel. št. 94.
4. Nočna nedeljska služba in praznična dežurna zobna ambulanta je v zobni ambulanti Nebotičnik, Kidričeva 1, soba št. 7/II. Ambulanta nudi pomoč v nujnih primerih in to vsak dan od 20. do 6. ure zjutraj naslednjega dne, ob nedeljah in praznikih pa ves dan.

MARIBOR
ZD Maribor, Ulica talcev 9, telefon 26-568
V mestu: dr. Zmago Turk, okoliška dežurna služba: dr. Stojan Cergol in dr. Ivan Krajnc, ambulantna dežurna služba: dr. Branimira Volk, pediatrična dežurna služba: dr. Nada Piščanec.

DEŽURNA LEKARNA

LJUBLJANA
Lekarna Tabor, Trubarjeva 78
MARIBOR
Center, Gosposka 12

THYSSEN KONTINENTALE
Celovec – Klagenfurt, Sonnwendgasse 53
Gradec – Graz, Reiffeisenstrasse 51
(blizu velesejma)
ŽELEZNINA
VELETRGOVINA S SANITETNIMI IN OGREVALNIMI NAPRAVAMI
● stalna razstava kopalnic
● Grohe-Schmiedl-Idealstandard Armature (pipe, prhe itd.)
● Herz-armature – Thyssen gorilnik.

ČGP DELO
TOZD PRODAJA
vabi
RAZNAŠALCE, RAZNAŠALKE
za dostavo jutranjika DELO naročnikom na dom na območju **SEŽANE.**
Delo je pogodbeno in če želite delati LE NEKAJ UR DNEVNO ter biti za svoje delo DOBRO NAGRAJEVANI
potem
pošljite svoje prijave ČIMPREJ Podružnici DELO Koper, Kidričeva 46.
6-116

Lesna Slovenj Gradec, TOZD turizem
OBJAVLJA
prosta dela in naloge za:
1. **Upravnika Grmovškovega doma**
2. **Upravnika Partizanskega doma**
POGOJI ZA ZASEDBO:
višja šola in 2-leti delovnih izkušenj ali srednja šola gostinsko turistične smeri in 4-leta delovnih izkušenj.
3. **Vodjo žičnic**
POGOJI ZA ZASEDBO:
srednja šola in 2-leti delovnih izkušenj.
4. **Žičničarje**
POGOJI ZA ZASEDBO:
poklicna šola elektro ali kovinarske smeri.
Kandidati naj pošljejo vloge in dokazila v 15-dneh po objavi na gornji naslov.
O izidu bomo kandidate obvestili v 30-dneh po izbiri.
11-10304

POMEMBNO SPOROČILO ZA DOBRE RAČUNARJE
Na voljo so za takojšnjo prodajo naslednji aparati:

	Asch
100 avto anten	à 70
120 prenosnih radio aparatov s priključkom na omrežje ali baterije	à 280
70 gramofonov	à 600
40 kasetnih aparatov	à 650
25 televizorjev, črno belih	à 500
20 barvnih televizorjev	à 900
15 tridimenzionalnih aparatov vključno z zvočniki in mikrofonom	à 900

tudi pralni stroji, hladilniki, zmrzovalne skrinje, pomivalni stroji, posebni štedilniki (mikrovalovni), hladilniki in štedilniki za vgraditev, prezračevalniki, stroji za likanje itd. po enkratnih cenah.
Vsi aparati so iz tovarne in z garancijo!
Ogled od ponedeljka do petka, neprekinjeno od 8.–18. ure. Ves december odprto ob sobotah.
KONKURENČNI IZDELKI
Vermarktungs Ges. m. b. H.
9020 Celovec – Klagenfurt, St. veiter Ring 57

dobrna
Za boljše in udobnejše počutje gostov – novi zdraviliški in hotelski objekt!
ZDRAVILIŠČE DOBRNA

Traktor URSUS
koristen pomočnik za vaša opravila

V KORIST DRUŠTVA SRS ZA BOJ PROTI RAKU IN SKLADA ZA GRADNJO IN OPREMO ONKOLOŠKEGA INŠTITUTA

V POČASTITEV SPOMINA UMRLIH:
Marica in Jože Zupan, Vodovodna 42, Ljubljana, namesto cvetja na grob Mariji Plevčak, 1.000 din; Obrtno združenje Ljubljana-Vič-Rudnik, Tržaška 15, Ljubljana, namesto venca na grob pok. člana Jožeta Založnika, 1.000 din; OO ZSMS Fakulteta za strojništvo, Murnikova 2, Ljubljana – v imenu vseh fakultet strojništva Jugoslavije, namesto venca na grob tov. Edvardu Kardelju, 10.000 din; SGP Stavbenik Koper, TOZD Družbeni standard, namesto venca tov. Edvardu Kardelju, 460,70 din; Simon Gabrovec, Ljubljana, Hajdrihova 24, namesto cvetja na grob pok. Ivana Berceta, 500 din; Hišni svet Jamova 62, Ljubljana, namesto venca ob smrti Ivana Berceta 1.000 din; LEK, TOZD – kontrola, Ljubljana, Verovškova 57, namesto cvetja pok. Ivanu Bercetu, očetu našega sodelavca, 2.080 din; Medič, Ljubljana, Rimska 14, namesto venca na grob Žara Kobala, 500 din; OOS Inštituta za metalne konstrukcije, namesto venca ob smrti Marije Vidmar, matere našega člana tov. dipl. ing. Milana Vidmarja, 1.000 din; Sodelavci ljubljanskega dela delovne skupnosti Elektrogospodarstvo Slovenije, Ljubljana, Hajdrihova 2, prispevek ob smrti pok. Albina Medveda, očeta naše sodelavke Marinke Rupnik, 900 din; Pavla Foedransperg, Ljubljana, Ravbarjeva 5, v počastitev umrle Slavke Zupan, 900 din; Kolektiv očesne klinike, Ljubljana, namesto cvetja na grob materi naše uslužbenke Ele Štefanič, 1.000 din; OOS – Zdravstveni dom Vrhnika, namesto venca ob smrti pok. Mlakarja, očeta sodelavke Stanke Kobal, 800 din; Kemijski inštitut Borisa Kidriča, Ljubljana, SSP, namesto venca za pok. Gabrijela Zupančiča, očeta našega sodelavca, 800 din; Kemijski inštitut Borisa Kidriča, Ljubljana, SSP, namesto venca za pok. Ivana Simoniča, očeta naše sodelavke, 800 din; Splošna banka Koper, namesto venca ob smrti matere delavke Eve Pitako, 1.000 din; Gimnazija Novo mesto, namesto venca na grob pok. Jevnikarjeve, 700 din; Mojca Duhovnik, Vaše 29 H, Medvode, namesto cvetja na grob pok. bratranca Jožeta Klinarja, 1.000 din; Merkur, poslov. Gradbinka, Kranj, namesto venca na grob očetu naše sodelavke Anice Klajnšek – sodelavci, 700 din; Olga Picek, Ribnica, Prijateljev trg 11, namesto cvetja na grob Slavki Zupanec, 400 din; Ing. Marjan zvoda, Kranj – Moskva, namesto venca pok. Antonu Babniku poklanja Skladu ing. Marjan Gazvoda z družino, 600 din; Kolektiv lekarne Mirje, Ljubljana, namesto venca pok. Albini Erznožnik, materi naše sodelavke, 500 din; Družine: Dolinšek, Kožuh, Lumbar, Munih in Završnik iz Ljubljane, namesto cvetja na grob pok. Ele Piskernik, 4.500 din;

DRUGI PRISPEVKI:
OOS-TOZD geologija, geotehnika in geofizika, Ljubljana, Parmova 33, prispevek, 1.000 din; Železniški zdravstveni dom Ljubljana, solidarnostni dinar od plač za mesec XI./79, 264 din; ŽG-Žestan, Ljubljana, prispevek za mesec XI./79, 195 din; ČP-Ljubljanski dnevnik, Ljubljana, vplačilo honorarja kot prispevek tov. Milana Strgulca, 871 din; ŽG-Prometni inštitut, Ljubljana, prispevek delavcev, 127 din; ŽG-Mostovna, Ljubljana, prispevek za mesec XI./79 od plač, 472 din; ŽG-ŽTP, Ljubljana, TOZD – Prometna sekcija Celje (Transport) solidarnostni dinar za mesec X./79, 357 din; ŽG-ŽTP, Ljubljana, TOZD – Prometna sekcija Celje, (Promet), solidarnostni dinar za mesec X./79, 510 din; ŽG-Organizacija za vzdrževanje stanovanj in stanovanjskih hiš Žestan, Ljubljana, Enota Maribor, Kopitarjeva 5, prispevek delavcev za mesec XI./79 od OD, 50 din; ŽG-Ljubljana, Zavod za strokovno izobraževanje Ljubljana, Železniški dijaški dom Maribor, Preradovičeva 31, prispevek 210 din; Železniški zdravstveni dom Ljubljana, solidarnostni dinar od plač za mesec XI./79, 1.402 din; Neimenovani iz Ljubljane, prispevek, 100 din; ŽG-Feršped, – Ljubljana, prispevek delavcev poslov. Ljubljana za mesec XI./79, 305 din; ŽG-Feršped, Ljubljana, prispevek, 340 din; ŽG-Feršped, Ljubljana, prispevek skupnih služb Ljubljana, za mesec XI./79, 280 din; Feršped, Ljubljana, prispevek delavcev od OD za mesec XI./79, 255 din; ŽG-DSSS, Ljubljana, Moše Pijadejeva 39, avtorski honorar za mesec XI./79, Mezgec Ivan, Postojna, 30 din; Železniško gospodarstvo, Ljubljana, solidarnostni prispevek, 4.338 din; ŽG-Feršped, Ljubljana, prispevek za mesec XI./79, 345 din; Maruša Aužner, Ljubljana, Rožna dolina c. XVII/13, prispevek za gradnjo, 5.000 din; Komunalna delovna organizacija SNAGA, Maribor, prispevek 5.000 din; ŽG-Organizacija za vzdrževanje stanovanjskih hiš in stanovanj Žestan, Ljubljana, Enota Postojna, Kolodvorska 25, prispevek za mesec XI./79, 45 din;

OBVEZNICE POSOJILA ZA CESTE SO ODSTOPILI:
Caleari Franc, Linhartova 80, Ljubljana, v vrednosti 3.000 din; Klemenšek Karel, Zikova 3, Kamnik, v vrednosti 200 din; M. S. iz Ljubljane v vrednosti 1.920 din; M. M. iz Ljubljane v vrednosti 800 din;
VSEM DAROVALCEM ISKRENA HVALA!

SKLAD ZA GRADNJO IN OPREMO ONKOLOŠKEGA INŠTITUTA
Ljubljana, Lipičeva 2, tel. 314-970
žiro račun: 50103-740-30-45793

DRUŠTVO SR SLOVENIJE ZA BOJ PROTI RAKU
Ljubljana, Komenskega 4, tel. 322-862

Na primernem in prometnem kraju, okoli 700 m od strogega središča mesta v Leskovcu (sedež južnomoravskega rajona, SR Srbija), bi odstopil pod določenimi pogoji stanovanjsko poslopje S+P (nova gradnja) z nad 250 kv. m. koristne površine za

POSLOVNE PROSTORE

za majhno proizvodnjo, konsignacijo, predstavništvo, zastopništvo ali podobno. Adaptacija ali popravila možna po dogovoru.

Ponudbe pošljite na naslov:
Nikola Stojiljković, 16000 Leskovac, Pasjački odred 141, tel. (016) 42-335.
12-16082

SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI BRDO
Brdnikova ul. 14,
Ljubljana

vabi k sodelovanju delavce za opravljanje del in nalog:

1. **TAJNIKA KRAJEVNE SKUPNOSTI**
2. **ADMINISTRATORKE**
zaposlitev za eno tretjino delovnega časa

Splošni pogoji:
1. višješolska izobrazba upravno-pravne smeri z 1-letno prakso ali srednješolska izobrazba ustrezne smeri s 3-letno prakso
2. administrativna dveletna šola z 1-letno prakso

Posebni pogoji:
1. Kandidat mora obvladati znanja s področja upravno-administrativnih del, poznati mora samoupravno organiziranost Krajevne skupnosti in imeti moralnopolitične vrline.
Tajnik je imenovan za štiri leta, nakar je lahko imenovan ponovno.
2. Kandidatka mora dobro obvladati strojepisje in druga tehnično-administrativna dela.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev sprejema Svet Krajevne skupnosti Brdo, Brdnikova ul. 14.

Razpis velja do zasedbe, o izidu izbire bomo kandidate obvestili v 15 dneh po opravljenem postopku.
13-10358

POGUM OB JEZERU

Po J. O. Curwoodu priredil Andrej Kovač – Ilustriral Željko Lordanič

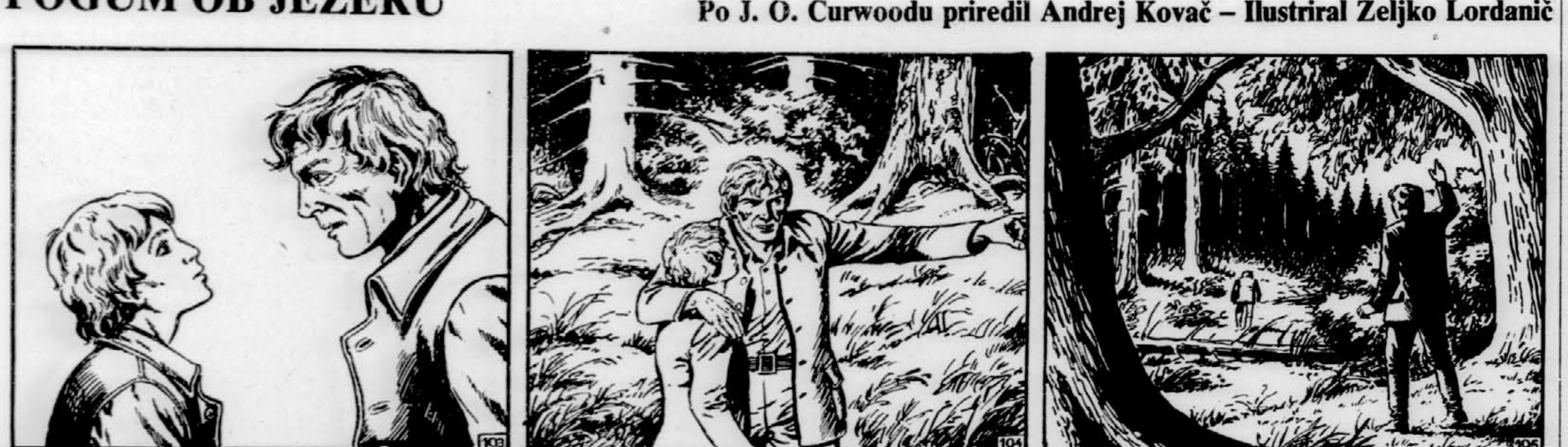

103. Petru je začel razlagati svoj načrt. Pripovedoval mu je o Five Fingersu in o svojem starem prijatelju Simonu McQuarriu. Peter se je komaj spominjal Škota in njegovega debelega tovariša Holandca Hermana Vogelara. Oče mu je govoril, kako bo srečen pri njiju, zato, ker bo v Five Fingersu našel mnogo dečkov in deklic za družbo. On se bo hitro vrnil. Bal se je pogledati Petru v oči, ko se je zlagal, saj ga je fant gledal z očmi njegove žene.

104. Potovala sta dalje. Dan se je že bližal koncu, ko sta zaslišala udarce sekir. Donald McRae se je ustavil. Pri srcu ga je stiskalo, pa vendar se je smehljal. »To je Five Fingers«, je rekel. »Boš naprej lahko šel sam, Peter?«. Peter je pokimal. »Toda jaz nočem iti,« je odgovoril. »Rad bi šel s tabo, oče. Še dolgo bom lahko hodil.« Mož ga je objel. »Saj se bom že jutri vrnil. Pohiti, Peter, in oddaj pismo in na svidenje,«

105. Ustnice so mu gorele, ko se je dotaknil Petrovega čela. Ta poljub je Petra presenetil in ko se je oče še enkrat obrnil in mu pomahal, mu je srce zatrepetalo v bolečini. Poskušal je dvigniti roko, da bi odgovoril na pozdrav, pa mu je mrtva padla navzdol. Donald McRae je opazil to kretnjo in krčevit jok mu je vzel dah. Peter se je počasi obrnil proti Five Fingersu. Ganljivo je bilo videti njegovo osamljeno postavico. Oče se je obrnil proti severu.

IZDAJA ČGP DELO, TOZD »DELO« • NASLOV UREDNIŠTVA LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 3, TELEFON 23-522, 23-526 • MALOPRODAJA – KOLPORTAŽA • YU DELO 31-255 • POŠTNI PREDAL 29, 61001 LJUBLJANA • TISKA ČGP DELO, TOZD TISK ČASOPISOV IN REVIJ, LJUBLJANJA, TITOVA 35 • NAROČNINA IN DOSTAVA, LJUBLJANA, GRADIŠČE 14, TELEFONI 21-043, 23-104, 24-319 • POSAMIČNA ŠTEVILKA STANE 5 DIN, SOBOTNA ŠTEVILKA 6 DIN • NAROČNINA ZA ZASEBNE NAROČNIKE 110 DIN MESEČNO • NAROČNIKI LAHKO DOBIJO SAMO PETKOVO ŠTEVILKO ZA 20 DIN MESEČNO ALI SOBOTNO ZA 24 DIN MESEČNO. PETKOVO IN SOBOTNO ŠTEVILKO SKUPAJ ZA 44 DIN MESEČNO • NAKAZILA NAROČNINE NA TEKOČI RAČUN TOZD DELO ŠTEVILKA 50102-603-48909 • LETNA NAROČNINA ZA TUJINO: ZDA 139 DOL., AVSTRIJA 1.885 ŠIL., ZRN 252 DM • PLAČILA NA DEVIZNI RAČUN PRI LB ŠTEVILKA 50100-620-107-25730-115/5; NAROČILA NA DNEVNIK DELO SPREJEMAMO VSAK DAN IN ZAGOTAVLJAMO DOSTAVO NA DOM V TREH DNEH OD NAROČILA • NAROČNINA JE SAMO MESEČNA • ODPOVEDI LAHKO UPOŠTEVAMO OB KONCU MESECA • OGLASNA AGENCIJA DELA, LJUBLJANA, ŠUBIČEVA 1, 61001 LJUBLJANA, TELEFON 21-896 • SPREJEM MALIH OGLASOV: TELEFON 28-111 • INFORMACIJE GLEDE OSMRTNIC: TELEFON 22-020 • TELEX YU DELO OG 31-633

TELEFON DEŽURNEGA UREDNIKA 20-646
NAROČNINSKA SLUŽBA 21-043, 23-104

MALI OGLASI

STANOVANJA

prodam

STANOVANJE, dvoinpolsobno, 71 m², 8. nadstropje, komfortno, plin, centralna kurjava, toplovod, telefon, v Šiški prodamo. Ponudbe pod »Dogovor«. 22309-10

STANOVANJE, dvosobno, komfortno, 56 m² prodam v Domžalah s telefonom. Ponudbe pod »Gotovina« PT-16148-10

GARSONJERO, 23 m², lastniško, s telefonom, v Domžalah prodam za gotovino najboljšemu ponudniku. Informacije po tel. 061 324-061 int 1314 22396-10

STANOVANJE, prodam v Červarju, kuhinja dnevna soba, dve spalnici, kopalnica, WC in dve terasi. Ponudbe pod »Takoj« P-019203-10

V DOMŽALAH prodam dvosobno, komfortno stanovanje, 58 m², staro 6 let, za gotovino in kredit. Ponudbe pod »Vseljivo avgusta 80« 22366-10

ZA GOTOVINO takoj prodam dvosobno stanovanje v Šiški, stanovanje bo vseljivo 1. 12. 1980. Informacije po telefonu (061) 559-707. P-019230-10

kupim

ENOSOBNO stanovanje, novejše centralno ogrevano, kupim z gotovino. Cenjene ponudbe pod »Ljubljana-gotovina«. 21942-12

STANOVANJE, dvosobno, takoj vseljivo kupim. Ponudbe pod »Plačilo v gotovini«. 019098-12

DVOSOBNO oz. dvoinpolsobno stanovanje, na relaciji Šiška-Koseze, Vižmarje, kupim. Tel. (061) 559-377. PT-16120-12

STANOVANJE enoinpolsobno ali dvosobno, v Ljubljani, kupim za gotovino. Ponudbe pod »Do 70 milijonov. 019161-12

PODSTREŠNI prostor, star kupim, za adaptacijo stanovanja. Ponudbe pod »Čimprej«. 22331-12

STANOVANJE štirisobno, komfortno, kupim v Ljubljani. Ponudbe pod »Do tretjega nadstropja«. PT-16096-12

STANOVANJE ali podstrešje, staro, primerno za adaptacijo kupim ali vzamem v najem za več let. Ponudbe v četrtek po tel. (068) 71-800 ali pod »Dogovor«. 019164-12

VSELJIVO garsonjero ali enosobno stanovanje kupim. Gotovina. Ponudbe pod »Zdomka«. P-22245-12

KUPIM enoinpol ali dvosobno stanovanje v pritličju ali v prvem nadstropju v centru Ljubljane. Plačamo takoj, cena po dogovoru. Ponudbe na oglasni oddelek pod »Takoj«. P-22247-12

STANOVANJE v Portorožu, eno ali dvosobno tudi Lucija, do višine 2. nadstropja kupim. Tel. (066) 73-284. PT-16141-12

najamem

OPREMLJENO garsonjero s telefonom najamem. Ponudbe pod »Cena ni pomembna«. 21811-13

PRIMERNO sobo s posebnim vhodom išče študent. Ponudbe pod »Proga 6 ali 14«. P-22029-13

SOBO, ogrevano, s posebnim vhodom iščeta zakonca. Ponudbe pod »Možnost enoletnega predplačila«. P-21983-13

ČE imate namen čimprej oddati garsonjero, enosobno ali enoinpolsobno stanovanje, se oglasite študentki medicine. Ponudbe pod »Plačilo po dogovoru«. PT-15844-13

GARSONJERO ali manjše stanovanje najameva. Ponudbe pod »Uslužbenca«. P-21979-13

GARSONJERO ali manjše stanovanje najamem v bližini centra. Ponudbe pod »Cena ni pomembna«. P-21977-13

GARSONJERO ali enosobno stanovanje nujno potrebuje mlad zakonski par z otrokom, po možnosti Bežigrad. Ponudbe pod »Redno plačamo«. 22302-13

OGREVANO sobo s souporabo kopalnice išče uslužbenka. Ponudbe pod »Nujno«. P-018855-13

STANOVANJE manjše komfortno vzamem v najem v bližini tehničnih fakultet. Ponudbe pod »Najboljši ponudnik – predplačilo«. P-22299-13

GARSONJERO ali enosobno stanovanje išče mamica s triletno deklico. Ponudbe pod »Predplačilo in pomoč.« P-22303-13

GARSONJERO ali stanovanje išče študentski par. Telefon (061) 559-757 22306-13

GARSONJERO vzame v najem študentski par, možno enoletno predplačilo. V zahvalo za solidno ceno nudiva inštrukcije iz angleščine in slovenščine. Ponudbe pod »Čista in hvaležna ali po telefonu (064) 21-605. P-019103-13

SOBO, išče dekle lahko pomaga v gospodinjstvu. Enkrat tedensko. Ponudbe pod »Pridna«. 22152-13

SOBO ali garsonjero išče dekle. Ponudbe pod »Mirna«. 22215-13

GARSONJERO enosobno stanovanje, po možnosti neopremljeno Ljubljana–Domžale nujno iščem. Predplačilo za eno leto. Ponudbe pod »Nujno«. 22290-13

STANOVANJE, enosobno, s kopalnico išče mlajša upokojenka, izobraženka. Pripravljena je nuditi proti usluge. Ponudbe pod »Predplačilo«. 22286-13

GARSONJERO, opremljeno ali neopremljeno ali manjše enosobno stanovanje, v Ljubljani ali neposredni okolici, išče intelektualec, srednjih let, nekadilec, za dobo dveh let. Ponudbe pod »Predplačilo«. 22265-13

SOBO ali garsonjero ali enosobno stanovanje išče mlad par brez otrok. Ponudbe pod »Redna plačnika«. 22277-13

SOBO, opremljeno in ogrevano souporabo higienskih prostorov v ožjem območju Ljubljane, po možnosti – Šiška išče dvajsetletni fant. Ponudbe pod »Čisti računi – dolga ljubezen«. 22272-13

GARSONJERO v bližini središča mesta išče mirna študentka. Ponudbe po telefonu (061) 320-592. 22268-13

SOBO išče mirna študentka. Ponudbe pod »Nekadilka«. 019089-13

STANOVANJE, manjše iščeta mirna študenta v središču mesta. Ponudbe pod »Dobra plačnika«. 019083-13

SOBO s souporabo kopalnice ali garsonjero iščem. Ponudbe pod »Uslužbenka«. T-16052-13

SOBO iščem v Kopru, Izoli ali Piranu. Ponudbe z opisom pod »Morje«. 22307-13

SOBO išče mlad zakonski par v okolici ali središču Ljubljane. Tel. (061) 42-746, popoldne ali ponudbe pod »Pošteni«. 019100-13

STANOVANJE najamemo dvosobno. Ponudbe pod »Januar«. 019099-13

SOBO ali garsonjero išče študentka za bežigradom, v zameno nudim prostore, primerno za vikend v Kranjski gori. Ponudbe pod »Ekonomska fakulteta« 22327-13

GARSONJERO ali kakršnokoli stanovanje nujno iščeta resna fanta in dekle, študenta ob delu. Nudita predplačilo, vse ostalo po dogovoru. Kličite po tel. (061) 559-423 od 18. do 21. ure. P-019096-13

SOBO, ogrevano, z možnostjo kuhanja, v bližini filozofske fakultete išče študentka 2. letnika. Ponudbe pod »Posebni vhod«. 019097-13

ENOSOBNO stanovanje ali garsonjero iščeta študentki. Telefon 23-568, od 10. do 13. ure ali pod »Čimprej«. 018953-13

SOBO išče miren študent – nekadilec, dober plačnik. Ponudbe pod »Nujno«. PT-15816-13

GARSONJERO neopremljeno ali enosobnost stanovanje, v Ljubljani iščeta sestri takoj! Kličite po tel. (061) 23-274 popoldne. 22266-13

VEČJO sobo ali garsonjero, ogrevano išče dekle. Ponudbe pod oznako »Čimprej« ali tel. 061 28-372 zvečer P-019160-13

STANOVANJE opremljeno enosobno išče mlad uslužbenec s hčerko v Ljubljani, centeru ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Dober plačnik« 22419-13

GARSONJERO, išče mlad par brez otrok. Možnost predplačila. Ponudbe pod »Predplačilo« 22417-13

GARSONJERO, eno ali dvosobno stanovanje iščeta študentki. Rovšnik. tel. 061 342-491 int. 79. 019191-13

GARSONJERO ali sobo iščeta mlada zakonca brez otrok. Ponudbe po tel. 061 310639 popoldne. 22328-13

SOBICO, skromno, ogrevano, s posebnim vhodom v bližini centra nujno išče mirno, pošteno, pridno, skromno dekle, namesto da plačila bom pomagala. Ponudbe pod: »Solidna in poštena« 019212-13

SOBO išče mlad fant v okolici Ljubljane, plačam po dogovoru, Ponudbe pod »Nujno«. 019194-13

SOBO in kuhinjo iščeta zakonca v Ljubljani ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Nujno« P-019209-13

SOBO ogrevano, s souporabo kopalnice išče študentka, Ponudbe pod »Ob delu«, 019198-13

STANOVANJE, iščem za družino, dam predplačilo za eno leto. Cvjetko Pejčić, Vojkova 60 T-019208-13

SOBO išče zdravnik na specializaciji. Ponudbe pod »Po možnosti bližina Kliničnega centra«, P-019201-13

SOBO s posebnim vhodom ali garsonjero išče mlad uslužbenec. Plačam redno in dobro. Ponudbe pod »Možno predplačilo« 019207-13

GARSONJERO ali enosobno stanovanje iščeta mlada zakonca, intelektualca, brez otrok. Ponudbe pod »Predplačilo za 18 mesecev« 22432-13

SOBO, najraje opremljeno, nujno iščeta mlajša zakonca brez otrok. Resna, pomagava tudi pri hišnih delih. Ponudbe pod »Imava priporočilo« ali po telefonu 061 261-134 223930-13

STANOVANJE, enosobno, ogrevano ali garsonjero z manjšim predplačilom želita Štajerki. Ponudbe pod »Mestni promet« P-019192-13

ENOSOBNO stanovanje ali garsonjero, po možnosti na Viču, nujno iščeta sestri, uslužbenki. Cenjene ponudbe pod »Mirni in solidni«. PT-15989-13

GARSONJERO ali enosobno opremljeno stanovanje, iščeta mlada, fakultetno izobražena zakonca brez otrok. Plačata zelo dobro in nudita predplačilo. Ponudbe pošljite pod »V Ljubljani«. P-019030-13

GARSONJERO ali stanovanje najameva za eno leto ali več. Nudiva izredno ugodno predplačilo. Ponudbe pod »Priložnost«. P-22164-13

SOBO ali sobo in kuhinjo v Centru ali v bližnji okolici išče pošten fant. Plača dobro ali tudi vnaprej. Ponudbe pod »Dober plačnik«. P-018835-13

SOBO, išče študentka ob delu. Ponudbe pod »Poseben vhod« 019154-13

SOBO, s souporabo kopalnice ali garsonjero išče mirna študentka. Cena ni pomembna. Ponudbe pod »Čimprej« 222313-13

SOBO, išče študent. Tel. 061 312-731 od 16. do 17 ure. 22358-13

GARSONJERO ali enosobno stanovanje išče novinarka Tanjuga. Ponudbe pod tel. (061) 554-878 P-22348-13

STANOVANJE, opremljeno, trisobno ali štirisobno s kuhinjo in kopalnico, v bloku ali zasebni hiši, najamem za eno leto. Ponudbe pod »V Ljubljani ali Medvodah« 22347-13

GARSONJERO, ali sobo s posebnim vhodom išče dekle. Ponudbe po telefonu 061 554821 po 15 uri ali pod »Nekadilka« 019172-13

SOBO, ogrevano v Šiški, išče miren nekadilec. Ponudbe pod »Predplačilo 1 leto« 22332-13

IŠČEM sostanovalko, center, posebni vhod, brez kopalnice. Tel. 064-61-370 22361-13

SOBO, prazno ali opremljeno išče mati s 3-letnim sinom v Ljubljani. Ponudbe pod »Obup« 22320-13

STANOVANJE enosobno ali garsonjero iščeva kjerkoli v Ljubljani. Ponudbe pod »Mir« T-16093-13

STANOVANJE nujno išče mlad fant, lahko tudi kot sostanovalec. Ponudbe pod »Reden plačnik« 22405-13

GARSONJERO, ali enosobno stanovanje v Ljubljani išče mlad par brez otrok. Ponudbe pod »Predplačilo« 22404-13

SOBO, iščem v Ljubljani s souporabo kopalnice. Ponudbe pod »Reden plačnik« 019213-13

SOBO, ogrevano s souporabo kopalnice išče mlad fant, plača po dogovoru. Ponudbe pod oznako »Takoj« 22440-13

STANOVANJE, enosobno ali veliko sobo išče mlada tričlanska družina Ponudbe pod »Predplačilo« 019188-13

STANOVANJE enosobno nujno potrebuje tričlanska družina, tudi v okolici Ljubljane, nudi predplačilo. Ponudbe pod »Pošteni« 019189-13

SOBO ali garsonjero nujno potrebuje tričlanska družina za dobo enega leta. dam predplačilo, Ponudbe pod »Potrebujemo nujno«, 019199-13

SOBO, po možnosti v središču mesta. išče mlad par brez otrok. Ponudbe pod »Takoj«. 019125-13

SOBO skromno ali garsonjero iščem. Ponudbe pod »Možno predplačilo.« 019137-13

SOBO v Ljubljani ali bližnji okolici, s posebnim vhodom in souporabo kopalnice, takoj vzamem v najem. Sem miren podnajemnik, ne kadim, ne pijem in redno plačujem. Cenjene ponudbe pod »Takoj«. 019120-13

SOBICO išče moški, s posebnim vhodom v Ljubljani. Ponudbe pod »Čimprej«. 019156-13

GARSONJERO ali sobo nujno išče uslužbenec, plača dobro. Ponudbe pod »Brez stanovanja« 22321-13

SEM PRODAJALEC v Maximarketu, nujno potrebujem sobo. Cenjene ponudbe pošljite pod oznako »Cena ni pomembna« 22386-13

SOBO nujno išče dijakinja v Ljubljani. Ponudbe pod »Čimprej« 019153-13

SOBO s kopalnico iščeta mlada zakonca brez otrok, v Ljubljani. Plačata in pomagata. Ponudbe pod »Pomagam« 22395-13

STUDIJSKO SOBO, brez prenočišča, najraje v Mostah, potrebuje miren študent. Ponudbe pod »Ljubljančan« 019150-13

SOBO nujno iščeta dve pridni nekadilki. Ponudbe pod »Redni plačnici« 22393-13

SOBO, nujno išče študent medicine iz Titograda. Ponudbe pod »Redni plačnik« 22316-13

GARSONJERO ali enosobno stanovanje vzamem v najem. Ponudbe pod »Dober plačnik« 019182-13

SOBO z uporabo kopalnice zelo nujno iščeta zakonca brez otrok. Ponudbe pod »Nujno« 22388-13

SOBO, nujno potrebujeta dve uslužbenki v Ljubljani. Ponudbe pod »Nujno« 22389-13

SOBO išče mlad zakonski par brez otrok, v centru. Ponudbe pod »Predplačilo« 22412-13

SOBO najame študent medicine. Ponudbe pod »Ogrevana in ne predraga« P-019166-13

STANOVANJE najame mlada družina z otrokom. Ponudbe pod »Nekaj predplačila« P-019 163-13

SOBO po možnosti s posebnim vhodom iščem, ponudbe pod »Dogovor« P-22429-13

GARSONJERO ali sobo išče kjerkoli v Ljubljani absolvent elektrotehnike. Ponudbe pod »Nujno«. P-019071-13

OGREVANO sobo nujno potrebuje moški. Ponudbe pod »Redni plačnik«. P-019061-13

GARSONJERO ali enosobno stanovanje nujno potrebuje mlada, 3-članska družina. Ponudbe pod »Dober plačnik«. P-01906213

SOBO s souporabo kopalnice in z možnostjo kuhanja iščejo 3 mirni fantje. Cenjene ponudbe po tel. (061) 559-085. 019041-13

SOBO s posebnim vhodom ali garsonjero iščeta zaročenca z rednimi dohodki. Ponudbe pod »Dobro plačilo« 019226-13

SOBO ogrevano ali garsonjero išče absolvent. Ponudbe pod »Reden plačnik«. 019227-13

SOBO v Ljubljani, enoposteljno išče študent novinarstva. Ponudbe pod »Istran.« 22462-13

GARSONJERO ali enosobno stanovanje iščem s 1. januarjem. Tel. (61) 344-431. 019222-13

GARSONJERO ali enosobno stanovanje nujno potrebujeta študentka in študent. Ponudbe pod »Plačilo vnaprej« P-019219-13

SOBO ogrevano s souporabo kopalnice in možnostjo kuhanja iščeta dve študentki – nekadilki. Ponudbe pod »Skromni«. 22443-13

SOBO ogrevano išče študent. Ponudbe pod »Možnost predplačila«. 22444-13

STANOVANJE, enosobno išče mlad zakonski par za dobo dveh let, dava tudi predplačilo. Ponudbe pod »Domača.« 22452-13

NEOPREMLJENO, ogrevano sobo s sanitarijami, išče uslužbenec. Možnost nakaj predplačila. Ponudbe pod »Razumevanje«. P-019014-13

SOBO., išče mladi par v Ljubljani ali okolici Ljubljane. Ponudbe pod »Dobro plača« 22420-13

oddam

V SKUPNO gospodinjstvo kot člana družine sprejmemo dekle. Ugodni pogoji. Ponudbe pod »Stanovanje« tel. (061) 722-082. T-16062-14

SOBO na Vrhniki oddam dvema dekletoma, souporaba kuhinje, dnevne sobe in kopalnice. Ponudbe pod »Ni predplačila.« 019218-14

SOBO s sanitarijami in posebnim vhodom v središču Ljubljane oddam. Ponudbe pod »Predplačilo dve leti«. T-16184-14

SOBICO s svojimi sanitarijami in prho oddam za pomoč pri pospravljanju stanovanja. Ponudbe pod »Pridna, poštena«. PT-16192-14

SOBO, opremljeno takoj oddam pošteni uslužbenki, Tel, (061) 28-784. 019123-14

SOLIDNEGA moškega sprejmemo na stanovanje. Lahko na delno oskrbo. Ponudbe pod »Proga 11«, P-019147-14

STANOVANJE, garsonjero potrebujeta resna študenta, Ponudbe pod »Nujno«, 019184-14

STANOVANJE trisobno v središču Ljubljane, opremljeno, s telefonom oddam za tri leta ali po dogovoru. Ponudbe pod »Predplačilo«,019181-14

SOBO oddam dvema dekletoma. Cveto Veljkovič, Zgornji Kašelj 236, ogled od 14, ure dalje. 22333-14

GARSONJERO, opremljeno in ogrevano blizu avtobusne postaje, oddamo čistemu nekadilcu, Ponudbe pod »Smer Kamnik«. 22415-14

SOBO ogrevano oddam študentu, Avsečeva 23,, Lj. T-16149-14

STANOVANJE, oddam poštenemu dekletu za varovanje otroka 4 ure v popoldanskem času. Ana Radišič, Mirje 1, Ljubljana, 019200-14

SPREJMEM poštenega fanta kot sostanovalca, Celovška 367, stanovanje 24, Ljubljana. 22336-14

SOBO centralno ogrevano in hrano dobi dekle, ki je pripravljeno nuditi pomoč v gospodinjstvu, Ponudbe pod »Dogovor«, 22375-14

STANOVANJE enosobno, z garažo ali brez dam v najem za eno leto na Galjevici, Ponudbe pod »Predplačilo«. 22387-14

SOBO oddam zaročencema, nekadilca, dopoldan odsotna, opremljeno, ogrevano, brez pranja in kuhanja. Sp, Rudnik I, št. 5, Ljubljana. 22383-14

zamenjam

TRISOBNO stanovanje v Domžalah zamenjam za enako ali večje v Ljubljani. Ponudbe pod »80 m²«. PT-15921-15

STANOVANJE komfortno, enosobno, v Kranjski gori, zamenjam za enako v Ljubljani. Resne pobudbe pod »Konkretno«. 2285-15

KOPER-LJUBLJANA zamenjam dvosobno komfortno stanovanje. Ponudbe pod »Zamenjava«. P-22301-15

STANOVANJE (80 kv. m), v Ljubljani zamenjam za najmanj trisobno komfortno, v Kamniku ali okolici. Stanovanje je centralno ogrevano, s telefonom. Ponudbe pod »Komfortno«. P-22281-15

STANOVANJE enosobno, zamenjam za večje. Ponudbe pod »Dogovor ali tel. (061) 310-356, od 6–14. ure. 2275-15

DVOSOBNO komfortno stanovanje (60²m) v Mariboru zamenjam za podobno ali manjše v Ljubljani. Ponudbe pod »Centralna«. P-22242-15

STANOVANJE dvosobno, lastniško, komfortno, v Ljubljani zamenjam za dvoinpol ali trisobno lastniško stanovanje na Gorenjskem, Ponudbe pod »Dogovor«. P-22426-15

STANOVANJE, lastniško, komfortno, dvoinpolsobno, 70 m², visoko pritličje, tel,, zamenjam za enako ali trisobno z dvigalom do 5. nadstropja, Ponudbe pod »Bežigrad-Žarko«. PT-16160-15

STANOVANJE komfortno, dvosobno, 48 m², centralna, toplovod, telefon, 3, nadstr, (brez dvigala), 7 min, od klin, centra, zamenjam za dvoinpol ali trisobno z dvigalom, Ponudbe pod »Moste-Vera«, PT-16159-15

STANOVANJE, enosobno, veliko, nekomfortno, v središču mesta, s telefonom, zamenjam za dvosobno. Ponudbe pod »Plačam stroške preselitve«. P-019171-15

STANOVANJSKA OPREMA

prodam

FOTELJ, raztegljiv, širok 1,20 m (eno ležišče), prodam. Tel. (061) 26-508. P-16100-20

ZELEN DIVAN, odlično ohranjen, prodam za 600 dinarjev, dve postelji brez jogijev in dve nočni omarici dam za 900 dinarjev. Naprodaj je tudi kombinirana tridelna omara. Ogled vsak dan, razen v soboto in nedeljo, od 14. do 16. ure. Ljubljana, Opekarska 3. P-018844-20

KUHINJSKE elemente in plinski štedilnik, prodam. Telefon (061) 324-322. 019110-20

SPALNICO MEBLO prodam. Informacije po telefonu (061) 265743. P-019036-20

UMIVALNIK bel, ogledalo s polico in držalo za brisače, vse novo, prodam za 800 din. Tel (061) 311-751. T-16174-20

POGRAD prodam. Inf. po tel. (061) 50-265, po 16. uri. T-16185-20

KAVČ, razteljiv in dva fotelja, dobro ohranjeno, prodam za 2.500 din. Informacije v sredo in četrtek od 16. do 17. ure po telefonu (061) 41-632. 019240-20

KNJIŽNI regal iz masivnega lesa, eksotičen furnir, police delno proste, delno zastekljene, polico za TV in radio, osvetljen barček, velikost okoli 350 × 230 cm, ter dve viseči kuhinjski omarici lipa Ajdovščina, zelo poceni prodam. Tel (061) 341-181. 019245-20

SPALNICO, staro prodam. Ponudbe pod »Poceni«. 019126-20

JEDILNO mizo, raztegljivo, ugodno prodam. Ponudbe po tel. (061) 317-862. 019124-20

DVE OMARI temni, starejše izdelave, furnir, za oblačila, za kavč ves potreben material, blago rožnato, žima, peresa, divan, zelo ohranjen, plošćo, ščetina, 90 × 200, za kavč, omaro in nizko omaro s predali za delavnico in stekleno steno 165 × 200 cm, prodam. Novak Alojz, Ljubljana, Mestni trg 17/II. Ogled 14. in 15. 12. 1979, od 15. do 17.30. 22346-20

kupim

KAVČ IN OMARO za obleko, mizo in dva stola, kupim, navedite ceno. Ponudbe pod »Kupim takoj«. 019238-22

GOSPODINJSKA OPREMA

prodam

ŠTEDILNIK in peč na olje prodam. Tel. (061) 552-200. 019088-25

KAVČ in fotelj, raztegljivo zak. posteljo prodam. Tel. (061) 313-066 int. 24-78. T-16070-25

CANDY,brezhiben superavt. pralni, prodam. Ogled (ali telefon (061) 27-147) med 15. in 16. uro: Prule 19, 2. nadstr. levo. 019223-25

TRAJNO ŽAREČO peč gorenje, dobro ohranjeno, prodam. Karel Bizjak, Razdrto 27, Šmarje-Sap. P-22171-25

OLJNO peč prodam. tel (061) 265-974. 22385-25

BOJLER, 8L, komplet, lutzovo peč Št. 1, sesalec progres in loščilec prodam. Alojzij Novak, Mestni trg 17/II Ljubljana, ogled 13. in 14. 12. 1979 od 15–17,30. 22345-25

PEČ AEG, 2kw prodam. Šišenska 1, 7/IV, Ljubljana. Ponudbe na naslov Šparl, Mestni vrh 11, Ptuj. 22343-25

POMIVALNO korito, dvoskledno, z odcejalnikom, nerjaveče, poceni prodam. Kadunc, Bregarjeva 43, Zg. Šiška. 22430-25

STARINSKO dnevno sobo uvoženo ugodno prodam. Tel (066) 24-919. T-16147-25

kupim

TRAJNOŽAREČO PEČ kupim. Ponudbi navedite znamko peči in koliko je peč rabljena, navedite tudi ceno za peč. Ponudbe pod »Vselitev«. 019237-26

OTROŠKA OPREMA

prodam

OTROŠKO zibelko, opremljeno, temno rjavo, na kolesih prodam. Informacije po tel. (061) 324-115. 22324-30

OTROŠKO posteljo in stajico prodam. Telefon (061) 552-901. 22376-30

GLOBOK otroški voziček prodam. Ogled vsak dan. Fakin. Rožna dolina c. III 8, Ljubljana. 22382-30

POSTELJICO, 140 cm. z jogijem in premično ograjico, prodam. Prištinska 4. stanovanje 6. Štepanjsko naselje, Ljubljana. T-16133-30

kupim

OTROŠKI avto sedež z varnostnim pasom kupim. Ponudbe po tel. (061) 265-803. PT-16154-32

APARATI IN STROJI

prodam

MODELE za ročni in nožni knakarle prodam. Tel. (064) 61-830. P-21940-40

STISKALNICO ekscentrično ugodno prodam, Rihar, Tacenska 14, Ljubljana. T-16005-40

KOTEL stadler, nov prodam. Ponudbe pod »Ul 35«. 21826-40

ZARADI prenehanja dela je na prodaj frikcijska preša 100 ton, brusilni stroj z magnetsko ploščo, šeping stroj 600 mm, miza in stružnica. Pojasnila dobite po telefonu (061) 261-710. P-22054-40

MOTORNO žago, partner R 12, malo rabljeno prodam. Tel. (065) 22-695. T-16114-40

FOTOAPARAT Minolta XD7, objektiv Rokkor 35–70/3,5, fleš Minolta 200 X in torbo prodam. Telefon. (061) 349-441. T-16003-40

FOTOAPARAT znamke practica LLC (s svetlomerom) in povečevalnik manifax s celotno opremo za foto laboratorij prodam. Tel. (061) 315-127 ali Ponudbe pod »Zelo dobro ohranjeno«. 2292-40

STRUŽNICO –pol revolver primerno za enostavnejša serijska dela, starejše izdelave prodam. Telefonirati od 10. –12. ure 265-992 (061). P-019094-40

TERMOAKUMULACIJSKO peč, 3 KW, in küppersbusch peč, oboje odlično ohranjeno, ugodno prodam. Inf.: Goljar, Bratov Škofov 9, Koseze. 019070-40

DOBRO ohranjeno starejše trifazno gradbeno dvigalo prodam. Tel. (061) 559-085. P-019042-40

LUKNJAČ z verificirko, najnovejši tip prodam. Tel. (O61) 346-051. PT-15548-40

OLJNI gorilec lamborghini za centralno kurjavo, popolnoma nov, tovarniško zapakiran, ugodno prodam zaradi selitve. Telefon: (061) 341-181 od 14.30 do 15.30. 019244-40

FOTOAPARAT Canon AE 1, nov prodam. Telefon: (061) 263-237. T-16182-40

FILMSKO KAMERO mewexoom 3000 super 0,8 mm prodam, cena 12.000 din. Srečko Grašič, Krakovo 5, Radeče. 22322-40

AVTOMATSKI STROJ za brizganje plastike, prodam. Inf. po 20. uri. Tel. (061) 264-012. 22397-40

KAMERO super 8, canon 1014-E, skoraj novo, prodam. Tel. (061) 344-557. 22442-40

MEMBRANSKI kompresor, nov prodam, 40% ceneje. Tel. (061) 267-932, po 15. uri. 22423-40

MLIN za mletje plastike vseh vrst prodam. Franc Bot, Horšinci 69240, Ljutomer. T-15731-40

ŠIVALNI STROJ bagat z motorjem, prodam. Zupančič, Bijedičeva 4, tel. (061) 551-131. T-16098-40

PLETILNI stroj, standard, nov, nerabljen prodam. Tel. (068) 24-663. T-16137-40

AVTOMATSKI stroj za brizganje plastike, 32 g, brezhiben, prodam. Informacije po 20. uri, po tel. (061) 264-012. 22323-40

TERMOAKUMULACIJSKO peč, AEG, 3 kw, rabljeno eno sezono in črno bel TV »biser« automatic Ei Niš, rabljen 5 mes. prodam. Valentin Avsec, Pot na Jarše 29/d, vsak dan od 14. do 19. ure. 22338-40

HIDROFOR rabljeni, trofazni, prodam. Ogled popoldne, Stane Fabjan, Taborska c. 16, Vižmarje-Brod. 22416-40

FOTOAPARAT praktica LTL 3, 3.100 in elektronski fleš, philips 25 B (700), prodam. TEl. (061) 44-875. P-22414-40

FOTOAPARAT praktica ylc 2, z električno zaslonko in multi coating 1,8/50 objektivom in dodatno opremo: nastavek za fleš, teleobjektiv 4/200 mm, širokokotni objektiv 2,8/29 mm, vmesne obročke in dva filtra, prodam nujno. Fotoaparat ima garancijo. Cena kompleta 7500 din. Ponudbe po tel. (061) 751-271, popoldne. P-019185-40

kupim

SITOTISK stroj za tiskanje okroglih površin, lahko tudi polavtomatski, nujno kupim ali vzamem v nejm. Inf. po tel. (061) 44-297. T-16055-42

MEŠALEC za beton 80–120 l, na bencinski pogon, rabljen kupim. Ponudbe po tel. (061) 51-004 ob delavnikih od 16. do 21. ure. PT-16068-42

CENTRIFUGO za perilo, rabljeno kupim. Marija Rakipov, Vide Pregarc 11, Ljubljana. T-16105-42

LOKALI

oddam v najem

SKLADIŠČNE prostore, 300 m², dajemo v najem. Poizvedbe telefon (061) 50-236. 22342-53

LOKAL za predstavništvo, dajem v najem v Ljubljani. Ponudbe pod »Dostopno«. 22410-53

SKLADIŠČE 7 × 5 × 3 M, z urejenim dovozom, oddam v najem, ob cesti Ljubljana-Kamnik, Šmarca 57, p. Kamnik. 22368-53

vzamem v najem

GOSTILNO ali bife vzamem v najem. Kasneje mogoč odkup. Ponudbe pod »Februar 80«. 22296-54

PROSTOR, površine 40–50 m², z dobro električno napeljavo najamem. Ponudbe pošljite pod »Blizu Centra«. P-21644-54

LOKAL vzamem v najem oziroma odkupim v centru Domžal ali Kamnika. Ponudbe pod »Do 30 m²«. P-018902-54

POSEST

prodam

STANOVANJE dvosobno v starejši hiši v Ljubljani, potrebno adaptacije, z vrtom prodam. Ponudbe pod »50 M–gotovina«. T-15975-60

HIŠO prodam v dvojčku, 12 km iz Ljubljane, staro devet let. Ponudba pod »Poletje«. 019116-60

GOSPODARSKO poslopje v Ljubljani prodam. Ponudbe pod. »Primerno za obrt.« P-019095-60

PARCELE, 8 km iz Ljubljane prodam. Zazdidljive po novem letu. Tel. 061-321-478 dopoldne. T-16046-60

HIŠO, enonadstropno, dvostanovanjsko z lepim vrtom, sredi Rožne doline prodamo. Ponudbe pod »Vseljivo.« -21865-60

HIŠO v Novem Sadu – Petrovaradin, 325 m² pokritega prostora, primerno za skladišče materiala, dve stanovanji in pisarne, dvorišče, 800 m² kletne prostornine za dva vagona prodam. Pokličite po tel. (021) 46-232 ali na naslov: Ul. Jurišičeva 3, Petrovaradin. T-15846-60

HIŠO, dvostanovanjsko, montažno, šest let staro, s centralno kurjavo in telefonom, prodam. Ponudbe pod »Pomlad Arboretum« PT-16094-60

ZAČETO gradnjo – 642 m² v Brezovici pri Ljubljani prodam. Ponudbe pod »Gotovina 55 M«. T-16116-60

kupim

ZAZIDLJIVO parcelo, 600 do 1000 kv. m, do 20 km iz Ljubljane kupim. Ponudbe pod »Gotovina«. P-21978-62

ZAZIDLJIVO parcelo do 1000 m², v Ljubljani in okolici, najraje na Brezovici ali Medvodah, kupim. Ponudbe z opisom in ceno pod »Gotovina«. P-019115-62

KMEČKO hišo, lahko starejšo, potrebno adaptacije, z nekaj zemlje, kupim do 20 km iz Nove Gorice. Ponudbe po tel. 346-264 (061) vsak dan po 16. uri ali na geslo »Gotovina«. 22455-62

HIŠO, staro kupim, tudi če je potrebna kompletne prenovitve, v območju 15 km iz Ljubljane. Ponudbe pod »Nakup stare hiše.« 22340-62

zamenjam

HIŠO, visoko pritlično, dvostanovanjsko, montažno, s centralno kurjavo in telefonom, zamenjam za štirisobno, komfortno stanovanje v Ljubljani. Ponudbe pod »Domžale–Kamnik« PT-16095-63

HIŠO starejšo na lepem kraju Gorenjske, zamenjam za enako kjerkoli v Sloveniji. Ponudbe pod »Dogovor«. 019211-63

vikendi

VIKEND – zidanico, velikosti okoli 90 m², z vinogradom velikosti 12 arov prodam, v okolico Mirne na Dolenjskem. Inf. po tel. (068) 83-080 v večernih urah. T-16047-64

VIKEND prodam v smeri Turjaka. Milan Širovnik, Novo Polje, c XV/5, Ljubljana. 019118-64

MIRNA družba mladih fantov in deklet išče vikend ali kočo za novoletno praznovanje, po možnosti kje v planinah Primorske ali Gorenjske. Dobro plačilo.« Tel. 067-73733. P-019145-64

GRADBENI MATERIALI

prodam

UGODNO prodam dobro ohranjena, rabljena, kompletna vrata in okna Jelovica, in sicer: 4 notranja in ena balkonska vrata, 4 okna s polkni, prodam tudi 20 m² nerabljenega toplega poda. Informacije po tel, (061) 57-425 od 16. ure dalje. T-16076-70

PEČ za centralno kurajvo tam štadler, 35.000 kcal, kombinirano z oljnim gorilcem in opremo prodam, za gotovino. Inf. po tel, (061) 22-474 dopoldne. T-15974-70

19 m² ploščic italijanskih prodam. Tel. (061) 316-687. 22278-70

PARKET hrastov, klasični, prodam, Tel, (061) 553-781 v sredo, četrtek, dopoldne. 22269-70

kupim

1000 KOSOV strešne opeke (opečni zareznik) – nove ali dobro ohranjene, kupim. Tel. (061) 24-762 po 20. uri. 22267-72

MOTORNA VOZILA

prodam

ZASTAVO 750, dobro ohranjeno, letnik 70, Cena 17.500 registrirano do 7. 10. 1980, prodam. Tel. 322-430, popoldan. P-018833-80

ZASTAVA 101, letnik 74, dobro ohranjeno, 5.000 km, prodam. Jerala, Vodnikova 127, Ljubljana. O-018916-80

R-4, letnik 1976, prodajam. Ogled od 15. do 17. ure. Aleš Peče, Koroškega bat. 7, Črnuče (v bližini Elme). 018617-80

GS super 1,3, še neregistriran, zamenjam za nov renault 14. ali golf D. Ponudbe podružnici »Dela« Koper pod »Zamenjava«. PT-15895-80

OSEBNI avto chevrolet in tovorni avto mercedes, prodam. Tel (063) 840-042. PT-15817-80

ČZ 350, polepšano prodam Dušan Grčar, Kamnik pod Krimom 108, 61352 Preserje. PT-15886-80

AMI 8, letnik 72 prodam. Tel. (061) 347-967. T-16058-80

SAAB 99 GL, letnik 77, 32.000 km, dobro ohranjen, zaščiten, garažiran, rdeče barve ugodno prodam. Tel. (061) 611-085 popoldne. T-16056-80

SIMCO 1301 S prodam. Informacije po tel. (061) 43-196, od 17. do 19. ure. 22113-80

ZASTAVO 750, letnik 1976, oker barve, prevoženih 45000 km, ugodno prodam. Informacije po tel. (061) 341-983. PT-16073-80

FIAT 124, letnik 69, dobro ohranjen, garažiran, vozen, registriran do maja 1980 prodam, cena po dogovoru. Oglasite se pri hišniku, Trg osvobodilne 11, Ljubljana. 2212-80

ZASTAVO 750, letnik 1970 prodam. Informacije na Dolenjski 63, Ljubljana, po 17. uri. 019113-80

ZASTAVO 750, starejši letnik, ohranjeno, registrirano do 31. 12. ugodno prodam. Ogled avtomobila med 15. in 18. uro. Ivan Rener, Triglavska 32, Ljubljana. 22294-80

ZASTAVO 101 prodam, kompletno ali po delih. Janez Čebulj, Selo 33, p. Vodice nad Ljubljano. 22288-80

Z 101, delno karambolirano, l. 1973, registrirana december 1980 prodam. Starc, Polje 363. 22287-80

ZASTAVO 1300 prodam, lahko tudi po delih. Bratkič, Levstikova 1, Ljubljana. 019092-80

TRIUMPH spitfire 1500, dvosed s trdo in platneno streho, star 9 mesecev, prodam ali zamenjam za BMW 316 (320), enake starosti. Dore Kogovšek, Brezje 27, 61356 Dobrova pri Ljubljani. 019080-80

ZASTAVO 101, karambolirano, letnik 1975, registrirano do aprila 1980, motor ni poškodovan, prodam za 1,6 M. Ogled mogoč vsak dan na Stari Vrhniki 63. 22273-80

MOTOR moto guzzi 500 falcone nujno prodam. Tel. (061) 52-364. P-019076-80

RENAULT 4 TL special, prevoženih 7000 km prodam. Ogled do 12. ure dopoldne. Hruševska 70, Ljubljana. P-019085-80

AUSTIN maxi 1750 po generalni, let. 1972 prodam. Ogled popoldne. Z. Kvedrove 30, Ljubljana-Šiška, tel (061) 552-672 doma, služ. (061) 263-509. 019082-80

SPAČKA, garažiranega, dobro ohranjenega, ugodno prodam. Ogled v soboto in nedeljo popoldne. Koprivec, Ob žici 13, Ljubljana – prvo nadstropje desno. P-019078-80

FIAT 126 P registriran za eno leto, 38000 km, stereo radio kasetar prodam cena 4,2 M. Tel (064) 82-704, popoldne. T-16072-80

GS 1,3 s priključki v garanciji prodam za 18 M. Zglasite se na nalsov: Igor Žetko, Svetosavska 6, Ljubljana, vsak dan po 16. uri. 019093-80

ZASTAVO 101 letnik 74, dobro ohranjeno, 55000 km, prodam. Jerala, Vodnikova 127, Ljubljana. P-18916-80

YAMAHO XS 500 prodam za 8 M, ali zamenjam za manjši avto, po dogovoru. Andrej Janežič, Martina Krpana 7, Ljubljana, Tel, (061) 555-167, 22335-80

GOLF 77, 30000 km, odlično ohranjen, radio in druga dodatna oprema, prodam najboljšemu ponudniku. Informacije po tel. (061) 316-723. 019107-80

ŠKODO MB 100, letnik 68, zadnji del karoserije je karamboliran, ugodno prodam. Avto je registriran do julija 1980. Ogled vse delavnike v Študentskem naselju, blok 8, soba 53 med 13. in 15. uro. 21912-80

MOTOR in menjalnik Z 750, z 20000 km po generalni prodam. Ogled na domu vsak dan od 16. ure dalje. Branko Šesek, Zg. Pirniče 6/A, 61215 Medvode. 22293-80

ZASTAVO 750, letnik 1974, odlično ohranjen prodam. Tel. (061) 721-818. P-22256-80

ZASTAVO 101, letnik 1973, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Boris Simončič, Ljubljana, Novinarska 7. P-22246-80

POLTOVORNI avto Hanomag kurier, trenutno nevozen, možnost vožnje z izpitom »B« kategorije prodam. Informacije po tel. (061) 559-085. P-0190040-80

ZASTAVO 750, vozno ugodno prodam. Informacije po telefonu 24-148. P-019038-80

CX CITROËN, letnik 77, dodatno opremljen rodam. Tel. (061) 346-051. PT-15549-80

MERCEDES 322 kiper, registriran, 6 ton, 25.000 km po generalni, ugodno prodam. Jože Zemljak, Novo polje cesta X/31, Ljubljana-Polje.

DOSTAVNI kombi 850-74 ugodno prodam, Informacije po tel, (061) 721-570, po 20. uri. T-16144-80

VW 1300, dobro ohranjen, registriran do junija 1980 prodam, Franc Skubic, Dedni dol 20, Višnja gora. T-16142-80

TOYOTO, letnik 78, prevoženih 19,000 km, reg. do konca leta 1980 prodam, Ogled mogoč od 12, do 14, ure v Agrostroju, Draga 41, ali po tel. od 13. do 14, ure (061) 555-366 int. 57. PT-16164-80

126 P, letnik 77, parna števiika, prodam. Tel. (063) 820-060 Jager, ali po 15. uri. (063) 824-146, T-16166-80

GOLF DIESEL, karamboliran prodam, Inf. po tel. (061) 737-146 popoldne, T-16165-80

TOVORNI AVTO man, 5 ton, kiper, dobro ohranjen prodam, ali zamenjam za osebni avto. Inf. po tel. (068) 85-264 ali na naslov Anton Praznik, Grmovlje 13, Škocijan pri Novem mestu, PT-16168-80

ŠKODO 120 L, letnik 1978, karambolirano, prodam. Ogled bo v soboto od 10, do 12, ure na c, S, Žagarja 4 v Kranju, T-16172-80

FIAT 750, l. 71, prevoženih 67.000 km, registriran do novembra 1980, neparna številka, ugodno prodam. Tomaž Novinec, Galjevica 206, Ljubljana. 019241-80

SIMCO 1307 GLS, novo, 3500 km, prodam. Informacije in ogled zaradi odsotnosti samo v sredo in četrtek od 15, do 17, ure ali telefon (061) 737-006, Kos, Blejčeva 9, II, nad. Mengeš, 019236-80

AUDI 100 S, letnik 1971, generalno obnovljen, prodam, Ogled mogoč v četrtek popoldne, v soboto dopoldne, Vera Bizjak, Partizanska pot 2, Radovljica, T-16135-80

R 12, letnik 76 oktober 63.000 km, reg. do oktobra 1980 prodam. Ogled vsak dan od 15. do 18. ure Živoin, Mihajlovič, Kettejeva 12, Rodica, Domžale. PT-16092-80

125 P, letnik 78, 12.000 km, karamboliran prodam. Ogled v soboto in nedeljo: Breg štev. 15, Ribnica na Dolenjskem, Rus. P-22408-80

AMI 8, letnik 74 prodam za 28.000 din. Kordež, Goce Delčeva 1, Ljubljana. 22425-80

FORD escort 1100, 74, prodam ali zamenjam za manjši, rabljen avto najraje zastavo 750. Tel, (061) 344-304. 019136-80

GOLF D, l. 79, 7500 km, rumen prodam. Ponudbe z navedbo cene pod »Še v garanciji«. 22418-80

DKW 1000 S, registriran, izredno dobro ohranjen, parna številka, prodam za 25000 din. Tel. (061) 261-722, 019135-80

BMW 2002, športno urejen prodam. Inf. po tel. (061) 311-922 int. 510. 019186-80

MERCEDES 406GD, kason 4 × 2 m, 55000 km, odlično ohranjen prodam. Telefon (061) 841-115 po 20. uri. 019151-80

SUZUKI 125 RM, letnik 78, cross, nujno prodam ali zamenjam za cestni motor do 400 ccm z doplačilom. Marjan Korva, Kanpel 11 (pri Kopru) 66000 Koper. T-16163-80

ALFA ROMEO giulia 1300, z novim motorjem 1750 prodam, Ogled mogoč v dopoldan in popoldanskem času. Ocvirk, Vevče 118 B. 22355-80

SPAČKA, letnik 72 po delih prodam. Tel. dopodne 611-250 Mavricij Košir, Verje 75, Medvode. 22377-80

FIAT 126P, letnik 79 ugodno prodam, Informacije po 14, uri Ljubljana, Jelovškova 2, Trnovo tel. (061) 27-288. 019173-80

KADETT 1000, let. 74, prevoženih 74000 km prodam, Tel. (068) 76-522. P-019167-80

FIAT 127, l. 1979, prodam, Informacije po tel. (061) 25-917 od 16, do 18. ure. 019162-80

RAZPRODAJA – poceni prodam IMV kombi-bus, l, 1970, agregat 5 KW 380–220 V, dele za citroën 600 ccm, dele za motor audi 60, obroče za kolesa za katrco, večjo garažno mazalico in raznovrsten avto-material. Ogled in prodaja dne 12, 12, in 15. 12, od 14. do 20, ure v Šentjakobu št, 10, za tovarno »Belinka«. 019176-80

OPEL kadett, avgust 77, prevoženih 15000 km, garažiran, prodam. Tel. (061) 27-682, po 16.uri. P-22082-80

FIAT 850 prodam na kredit, Resnik, Krašnja 40, 61225 Lukovica. 019132-80

SIMCO 1307 GLS, novo, 3000 km, prodam, Informacije po tel, (061) 44-321 ali ponudbe pod »Najboljši ponudnik«. P-018743-80

FIAT 125, italijanski, letnik 1971 prodam, Informacije,, Špiler, Rojčeva 4, zvečer ali tel. (061) 320-241 deltacenter. P-019127-80

KATRCO, novo zaščiteno nujno prodam, Informacije po telefonu (068) 23-074, od 6. do 14, ure. P-019155-80

RENAULT 4 TL special, letnik 1977 prodam, Ogled na Kozarški cesti 33. 019119-80

Kupimo dvosobno komfortno stanovanje
v središču Ljubljane v pritličju ali I. nadstropju. Ponudbe pod »Vseljivo« 12-10207

FIAT 1300 ugodno prodam. Informacije vsak dan popoldne po tel. (061) 50-078. T-16097-80

GOLF YU, na bencin, prevoženih 36,000 km, prodam za 130.000 din. Miralem Čatović, Avtorad, Trebinje, tel. (089) 20-075. T-16061-80

LADO SL ugodno prodam. Inf. dopoldne po tel. (061) 316-534, popoldne Bilečanska 5, stanovanje 38, 4. nad. T-16080-80

DIANO ugodno prodam, Tel. (061) 23-187, T-16089-80

AMI 8 L, letnik 1975, odlično ohranjen, nujno prodam za 39,000 din, Inf, po tel, (067) 73-079, dopoldne, T-16118-80

ZASTAVO 101 mediteran, novo, registrirano prodam, Informacije vsak dan od 8. do 16, ur, Telefon (061) 322-170. 22354-80

MOTOR MAN 520, ugodno prodam, Tel, (068) 81-763, 22352-80

TAM 6500, vlačilec, letnik 74 prodam, Inf. po tel, (068) 81-763, 22351-80

OSEBNI avto 125 PZ prodam. Ljubljana-Šentvid Ul, 15. maja 21, Ogled od 16. do 18. ure, 22337-80

MERCEDES 230, karamboliran ugodno prodam, Ogled v sredo od 15, do 17. ure, Šmarje-Sap 25, 22350-80

SPAČKA 2CV, letnik 72, registracija potekla 30, oktobra, prodam, kompletno ali po delih, Motor odličen, Cena motorja din 8.000, Informacije po tel. (061) 265-807 (popoldne), P-22334-80

TRABANT, karamboliran z vsemi nadomestnimi deli za popravilo prodam. In, po tel, (061) 343-730, 22330-80

SPAČKA, starejši let., zelo ugodno prodam. Tel, (061) 25-178 od 17. ure dalje, 22364-80

TOVORNJAK kiper mercedes LK 1623, odlično ohranjen prodam, Miro Habat, Trzin, Ljubljanska cesta 6, 61234 Mengeš, P-22325-80

AVTO ford taunus M 12, letnik 67 in avto zastava 750 letnik 73 prodam, Ogled pri avtomehaniku Alojzu Vrtarju, Srednje Jarše 37, Domžale, v soboto, 15. 12, in nedeljo, 16. 12, 1979 ves dan. Informacije po telefonu (061) 721-980 od 18, do 20. ure vsak dan, 22367-80

CITROËN GSX 1,2, letnik 1977 prodam, Cena 13,8 M, Informacije med 17, in 19. uro po tel. (061) 312-870. 22369-80

Z 750, let, 72 nujno prodam, Obnovljen, garantirana vožnja, informacije,, Domžale, Goričica pri Ihanu 14, 22370-80

Z 101 L, staro dve leti prodam. Vinko Šuštar, Gradaška 4, Ljubljana. 22372-80

RENAULT 5, prodam. Burnik, Prešernova 3, Mengeš, T-16127-80

ALFA ROMEO 1300, letnik 70 prodam, Motor je generalno obnovljen z garancijo, Inf. po tel. (061) 41-085 vsak dan. PT-16110-80

GS CLUB, letnik 74, prodam, Tel, (061) 28-289, PT-16107-80

ZARADI gradnje prodam nov polonez za gotovino ali na kredit. Inf, popoldne tel. (061) 751-265 ali osebno Stankovič, Na klisu B/1, Vrhnika, T-16103-80

SPAČKA, letnik 73 ugodno prodam. Tel. (061) 22-474 dopoldne, Bojan Štibernik, Mivka 17, Ljubljana, Trnovo, popoldne. T-16087-80

NAPITEK ZA UŽITEK!

HLAJENI IN TOPLI NAPITKI IZ AVTOMATA 800 IN. PRVIČ NA NAŠEM TRŽIŠČU!

– velika zmogljivost ob enkratnem polnjenju,

– avtomat dela neprekinjeno 24 ur na dan,

– zagotovljen servis, nadomestni deli in surovine,

– hitra amortizacija, cena avtomata je 128.000 din.

Pišite ali telefonirajte, poslali bomo ponudbo s tehnično dokumentacijo.

Proizvajalec: Djuro Djaković, v sodelovanju z Witteborg Danska.

Prodaja: Emona Commerce, 61000 Ljubljana, Kersnikova 2, tel. 061-310-655/260

Predstavništvo Zagreb, Prilaz JNA 8, tel. 041-418-039

Predstavništvo Beograd, Svetozara Markovića 8, tel. 011-347-504

TOVORNI avto sap. 7 ton, kason prodam. Tel. (061) 831-348 po 15 uri. PT-16083-80
RENAULT 4TLS, kovinskosive barve, prodam. Informacije po tel. (061) 552-683 v sredo in četrtek od 16. do 18. ure. 22317-80
NA NOVO registrirano zastavo 750 poceni prodam za 1,4 M. Ogled vsak dan od 16. do 18. ure pri Ozimek, Novakova 5, Ljubljana. 22318-80
AUDI 80 GL, letnik 1973, dobro ohranjen prodam. Informacije po telefonu (061) 811-311 od 15. do 18. ure. 22315-80
VESPO, brezhibno prodam. Igor Zupanc, tel. 265-351 popoldne. P-22399-80
ZASTAVO 101, staro dve leti, registrirano do 6. 12. 1980 ugodno prodam. Kličite po tel. (061) 327-761 int. 457 dopodne. 22394-80
ALFETTO 1,8 Alfa Romeo Berlina 1750 in Giulia super 1300 prodam. Igor Pirnat, cesta na Brdo 14. 22422-80
DIANO, letnik 1968 izredno dobro ohranjeno prodam po ugodni ceni. Informacije po telefonu (061) 556-863 od 16. ure dalje. 22428-80
PRINZ 1.000-70 neregistriran, vozen prodam. Informacije po tel. (061) 341-687 dopoldne ali: Agrokobinatska 20, Zalog popoldne. P-22421-80
ZASTAVO 750 SC, letnik 1979 prodam. Ogled v sredo in četrtek popoldne. Marija Gorše, Trg komandanta Staneta 6, Šiška-Ljubljana. 019215-80
SIMCO 1000, letnik 1970. Dobro ohranjeno prodam. Informacije po tel. (061) 555-802. 22439-80
LADO SL 1500, letnik 1977 prodam. Informacije po telefonu (061) 751-112. P-019193-80
OPEL rekord 1700 L, letnik 70, prodam ali zamenjam za novega Z 750, z doplačilom. Žganjar tel. (061) 313-532. PT-16161-80
TOVORNI avto OM cerbiato, 2-tonski, letnik 70, registriran do maja 1980, dobro ohranjen prodam nujno. Cena 16 M. Ogled 12. in 13. popoldne. po 15. uri. Dušan Kocjančič, Dekani 35 a, Koper 66000. T-16158-80
AMI 8, letnik 74, 75000 km, registriran, obnovljeno dno s pragovi nujno prodam. Cena 22000 din. Tel. (061) 553-676, vsak dan popoldne. T-16156-80
CX 2200 prodam. Tel. (061) 347-686. T-16151-80
OPEL COMMODORE, letnik 74 prodam. Tel. (061) 347-686. T-16152-80
ŠKODO 100, letnik 1971, registrirano do oktobra 1980 ugodno prodam. Informacije po tel. (061) 265-542 po 15. uri. T-16119-80
LADO, letnik 1974 ugodno prodam. Informacije ves dan po tel. (061) 784-005 ali 784-061. PT-16129-80
R 4, letnik 1975, 80000 km, garaživan, prodam za 46000 din. Telefon (061) 881-114 popoldne. PT-16130-80
ZASTAVO 750, letnik 1969 prodam za 8000 din. Možno na kredit. Mirko Gliha, Cesta 15, Veliki Gaber 68213. PT-16113-80
AUDI 80 prodam za 140000 din. Informacije po telefonu (061) 263-979. T-16121-80
MERCEDES 280 S novi tip takoj prodam. Ponudbe pod: »Takoj«. P-019202-80
BMW 2002 BAVARIA, l. 74, prodam. Tel. (061) 264-152. P-21893-80

kupim

ŠKODO 120, letnik 1978-79 kupim. Telefon (061) 311-276 od 7. do 14. ure. T-16088-82
LADO fiat 125 ali zastavo 101, do 60000 kupim, plačam v obrokih v enem letu. Ponudbe pod »Slavko« ali tel. (061) 50-722 pop. 019141-82
VRSTNI red za golf prevzamem. Jože Jandl, Lukavci 57, 69242 Križevci pri Ljutomeru. PT-16124-82
SPAČKA, letnik 74, 75, 76, dobro ohranjenega kupim. Tel. (066) 23-591 vsak delavnik od 8. do 9. ure zjutraj ali na podružnico Dela Koper pod »Čimprej«. 2000-82
OSEBNI avto do 50000 kupim za kredit. Tel. (061) 267-932 po 15. uri v soboto ves dan. P-22424-82
MERCEDES karamboliran kupim. Telefon (061) 737-239 po 15. uri. PT-16134-82

garaže

GARAŽO vzamem v najem na Viču. Plačam 500 ND na mesec. Ponudbe po tel. (061) 263-112. 019104-83
GARAŽO vzamem v najem za dobo treh mesecev ali po dogovoru v bližnji okolici Ljubljane. Ponudbe pod »Nujno«. 22298-83
GARAŽO v Rožni dolini prodam, (5 m) ali oddam za daljši čas. Informacije tel. (061) 553-817, zvečer. P-22154-83
GARAŽO najamem v Šentvidu, plačam za dalj časa vnaprej. Ponudbe po tel. (061) 52-320. P-22360-83
GARAŽO ob Kavčičevi cesti prodam. Inf. (061) 44-397. 22373-83
GARAŽO na Vodmatu iščem za daljši čas. Plačam vnaprej. Ponudbe pod »Soliden plačnik«. 22407-83

deli za avto

NSU 1200 C po delih prodam. Debeljak, Loški potok, Šegova vas 4, tel. (061) 867-062. PT-15872-84
MOTOR za ford taunus z generalno prodam. Franc Glušič, Šentjanž 52. 21924-84
ŠTIRI AVTOGUME Tigar, malo vožene za zastavo 750 poceni prodam. Informacije po tel (061) 559-970 popoldne. 22289-84
ŠKODO 1100 MB, vozno, prodam za nadomestne dele, 4000 ND, informacije tel. (061) 344-127. 22276-84
ŠKODO 1000 MB, prodam po delih letnik 67, Prezelj, Kašeljska c. 1, Lj-Polje. P-22274-84
AVTO, znamke 125 PZ, letnik 1970, italijanski, prodam po delih. Ponudbe pod »Prodam takoj«. P-018854-84
SPREDNJI desni blatnik in ostale dele za mercedes 190, letnik 1959 kupim. Ponudbe po tel. (061) 263-226. T-16048-84
PAR HALOGENK CIBIE z nastavkom za montažo na zastavo 101 prodam. Tel (061) 264-073 od 16. do 19. ure. T-16067-84
R 18 vlečno kljuko prodam. Ponudbe pod »R 18«. 22381-84
TRI NOVA PLATIŠČA za golf prodam. Telefon (061) 50-115. 22434-84
ZA ZASTAVO 750 prodam menjalnik. Inf. dopoldne po tel. (067) 73-558. T-16146-84
AVTOPLINSKO GARNITURO – Bedini junior z rezervoarjem 63 l, zunanjim varnostnim ventilom, carinsko deklaracijo in atestom do 1982, prirejeno za 101, prodam za 7.000 din. Inf. po tel. (066) 22-800 popoldne ali (066) 21-652 dopoldne. T-16117-84

tov. prikolice

TOVORNO prikolico za osebni avtomobil, novo, prodam za 6000 din. Pavlič, Kidričeva 26, Kranj. T-16074-85
VEČJO prikolico za osebni avto prodam. Tel. (061) 721-818. P-22257-85
PRIKOLICO registrirano, dvoosno, nosilnost 7 ton in zračno kipanje prodam. Marko Hribar, Tlake 10, 61293 Šmarje Sap. P-019216-85

ŠPORTNI REKVIZITI

prodam

LADJO (jadrnico) Coronado 35, grajeno 1974, 6 ton, 36 KM volvo penta diesel, dolžine 10,60, širina 3,07 m, z opremo za udobnost in drugimi posebnostmi prodam. Ogled in drugo po dogovoru. Ponudbe pod »Ugodno«. P-018837-90
GLISER s hidro JET turbino AU 62 prodam za 5 M. Tel. 061 447-88. T-16109-90
PONI express v okvari prodam za 800 din. Ponudbe pod »Enkratna priložnost«. T-16123-90
ČOLN GT 370 z motorjem penta, 30 KM, z vso dodatno opremo prodam. Telefon: 065 23-813 od 19. do 21. ure. 019170-90
ČOLN gumijast »SMS« Beograd šport za motor do 28 KM, dobro ohranjen, prodam. Cena 7800 din. Tel. 061 666-053. 22371-90

kupim

ČOLN manjši in motor, najraje Elan T300 in Tomos 4, lahko nevozen kupim. Ponudbe pod »Poceni«. 22406-92

smuč. oprema

MOŠKI smučarski komplet štev. 50 prodam. Tel. (061) 746-110 019102-94
OTROŠKE smuči in palice polpancerje št. 35 in ženske drsalke štev. 37 ugodno prodam. Blažič, Celovška 364, Ljubljana. 01917-94
SMUČI Rossignol st 204 CM, vezi salomon 55 equipe vožene eno sezono prodam. Inf. tel. (061) 556-232 019159-94

GLASBILA

prodam

HARMONIKO melodija carmen CK, novo, 120 basov in bas kitaro ibanez B, klarinet bufett, B trobento selmer, električne orgle gem prodam. Tine Stare, Čufarjeva 8, Vir 61230, Domžale ali tel. dopoldne (061) 721-511. P-018793-100
HARMONIKO štiritonsko, diatonično, staro eno leto C, F, B, E, S prodam. Za 15.000 din tel. (061) 266-219. 22310-100
HARMONIKO diatonično, leseno in TV gorenje 900 prodam. Ogled vsak dan: Mlačevo 32, Grosuplje. P-019101-100

AKUSTIČNI APARATI

prodam

TV Iskra poluks črno bel in stereo radio HSR 48 deluxe, oboje odlično ohranjeno prodam. Hočevar, Trebinjska 5, tel. (061) 342-265. 016896-105
SUPERSCOPE-MARANTZ HI-FI verigo (rack) prodam. Ivan Gogala, Novo Polje, c. VII/1, tel. (061) 48-046. T-16075-105
MARANTZ TUNER 2020 v garanciji prodam za 6750. din. Tel. (061) 527-73. P-019111-105
TECHNICS OJAČEVALEC, 2 × 60 W kasetar, model M10 in 615 ter zvočnike advent II. prodam. Tel. (061) 52-364 ali (061) 556-896. P-019075-105
GRUNDIG radiokasetofon RR 200 – nov – model in blaupunkt namizno digitalno uro z radiom poceni prodam, garancija eno leto. Tel. (061) 721-745. P-018873-105
AVTO-RADIO mogran prodam. Tel. (061) 314-251. 22283-105
VEČJE ŠTEVILO LP. gramofonskih plošč, plesne glasbe, opere, klasične glasbe, slovenske narodne zabavne glasbe, ter domačih in tujih popevk prodam. Tel. (061) 315-127 ali ponudbe pod »Odlično ohranjene«. 22291-105
MAGNETOFON za kopiranje kaset, vgrajena dva kasetna magnetofona, hitrost kopiranja 1:1 ali 1:2 ugodno prodam. Informacije: Peče, Beethovnova 5, po 18. uri ali dopoldne tel. 061-311922, int. 383. 019134-105
TELEVIZOR znamke diplomat, črno bel poceni prodam. Tel. (061) 721-371, popoldne. T-16101-105
TELEVIZOR znamke loeve opta črno bel prodam. Tel. (061) 326-508. T-16099-105
TELEVIZOR črno bel prodam za 1.500 din. Tel. (061) 264-073 od 16. do 19. ure. T-16066-105
TELEVIZOR, črno bel ugodno prodam. Tel. (061) 326-629. 22341-105
LENKO A50 ojačevalnik, radio T30, magnetofon telefunken 207, stereo zvočnike, 90-120 vatov prodam. Mervič, Potrčeva 16, Ljubljana. 22326-105
SANSUI receiver, 2x40w prodam. Breskvar, Vrhovci XVII/10, Lj. P-019176-105
RECIVER hitachi 2x25 W in zvočnike ITT 70 W prodam. Bratovž, Duplica, Jakopičeva 17, Kamnik. 22391-105
STEREO gramofon, avtomatski, brez ojačevalca ugodno prodam. Kablar, Podlimbarskega 45 c. 22427-105
ZVOČNIKE sansui SP-7300 160 W, nove, prodam. Tel. (061) 554-713, popoldne. 22390-105
STEREO kasetofon sansui SC 2002 z dolbyjem prodam. Informacije pri Kuhar, Zakotnikova 5, Ljubljana-Moste. P-22403-105
KASETOFON akai CS 703 D nov (6.600.) in gragramofon tosca HI FI GM 6600 (2500) prodam. Tel. 061-44-875. P-22413-105
RECEIVER sony 6800 gramofon sony PX-6, zvočnike marantz DS 940 (2x150 W) zvočnike loewe opta 347 (2x100 W) prodam. Stanislav Dražumerič, Sp. Slivnica 3, Grosuplje. Informacije in preizkušnja vsak dan od 16 ure dalje. P-019195-105
AVDIOFILI Pozor! Prodam naslednje brezhibne vrhunske HI-Fi Aparature: Gramofon Technics SL-110 z ročko SME 3009 Seies II Improved, in z gramofonsko iglo Shure v 15 Type III. kasetofon Technics 676-RS, Tuner Technics ST-3500, ojačevalec Technics SU-3500, 4 Channel Audio Scope-Technics SH-3433, Ekvalizer-Soundcraftsmen RP-2212, magnetofon Revox A77 Highspeed (19/38) s haubo za velike kolute, adapterji, kutiji, zvočne skrinje PAR B&W-DM6, Sony-barvni televizor-KV2202E Trinitron z daljinskim upravljanjem, iz kanalov. Tel. (061)-327-700 vsak dan. 019177-105
MAGNEPLAMAR mg-1 vrhunske ameriške zvočnike (200 w) prodam. Tel. 061-557-025 (zvečer). 22365-105
STEREO radio braun, 2x50 W, z zvočniki ITT 50 do 70W prodam za samo 15.000 din. Zidar, tel. 061-314-266 int. 34. 32. PT-16106-105

UMETNINE IN STARINE

prodam

STARINSKO pohištvo, šest stolov, miza ogledalo, omara vse je obnovljeno, izgleda kot novo, primerno za jedilnico ali večji jedilni kot prodam. Tel. (061) 50-420. PT-16102-110

kupim

SREBRN kakovostni jedilni pribor in porcelan servis kupim. Ponudbe pod »Kompleti«. P-22300-112

KNJIGE

prodam

ENCIKLOPEDIJO »BRITANICA«, letnik 1965 prodam za 10000 din. Informacije po telefonu (061) 310-679. 019180-120

DELO

dobi

SOBO in redno zaposlitev nudim samskemu nekvalificiranemu delavcu, OD po dogoru. Ponudbe pod »Terensko delo«. PT-15833-130
AVTOMEHANIK kvalificiran dobi delo takoj. Avto servis – Stanko Čamernik, Titova 285 C, Ljubljana. P-22109-130
ŽENSKO pošteno in zanesljivo za nego starejšega moškega na domu iščemo za nekaj ur dnevno. Drugo po dogovoru. Ob pristanu 9, Ljubljana-Trnovo. T-16065-130
HONORARNO ZAPOSLIM računovodjo za vodenje dvostavnega knjigovodstva pri zasebnem sektorju stroke elektromehanika. Pogoj, vestno in po določilih zakona opravljanje knjigovodskih del. OD po dogovoru. Ponudbe pod tel.: (061) 310-119 dopoldne. 22284-130
KOVINOSTRUGAR ali kovinorezkalec, tudi mlajši dobi redno ali honorarno zaposlitev. Ponudbe pod »Dober zaslužek-učinek«. Informacije po tel. (061) 262-606. P-22270-130
ENKRAT TEDENSKO potrebujem pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe pod »Poštena«. 019091-130
V REDNO delovno razmerje sprejmem: orodjarja s prakso in strugarja. Pisne ponudbe pošljite na naslov: Stane Špindler Črnuče, Ježa 50. P-019086-130
MLAJŠI ANSAMBEL išče vokalista za rock glasbo. Tel. (061) 48-389. P-019079-130
IZUČENI ŠIVILJI nudimo možnost samostojnega dela. Uporaba stanovanja. Ponudbe pod »Obrt velika priložnost« ali tel. (061) 722-082. T-16063-130
FRIZERSKO pomočnico sprejmem takoj. Salon Pepca, Titova 339. P-22173-130
ELEKTROMEHANIKA DEJAK, Ljubljana, Zaloška 213 sprejme takoj strugarja, lahko polkvalificiran. P-22132-130
MODELARKO in šiviljo zaposlim, dobro plačam. Cenjene ponudbe pod »Vič Dolgi most«. 019149-130
KV ključavničar in NKV delavec dobi stalno zaposlitev, ostalo po dogovoru. Franc Končan, Domžale, Cankarjeva 5. P-22353-130
ZIDARJA obrtnika za popravilo ograje iščem. Ponudbe pod »Steber.« 22411-130
MONTERJA centralne kurjave in vajenca zaposlim takoj. Ponudbe pod »Takoj«. P-019204-130
SOBO in hrano nudim za popoldansko pomoč v gospodinjstvu. Tel. 061 25-777, Dolenjska c. 37, Lj. PT-16155-130
STROJNIKA iščem za večletno prakso za nakladalni stroj na gumijastih kolesih. Ponudbe pod »Dober zaslužek.« PT-16153-130
ŽENSKO za dvakrat tdensko popoldansko čiščenje stanovanja v Vnanjih Goricah iščem. Inf. po tel. 264-346. PT-15856-130
ŽENSKO za enkrat tedensko pomoč v gospodinjstvu išče zakonski par brez otrok. Ponudbe sprejemava po telefonu (061) 346-235 od 18. ure dalje. T-16079-130
HONORARNO zaposlim mlajšo žensko za čiščenje lokala od 19. do 21. ure. Plačilo po dogovoru. Bife Nučič Bernarda, ul. Pohorskega Bataljona 139, Ljubljana, tel. (061) 349-779. P-22359-130
V REDNO delovno razmerje sprejme mizarstvo Hočevar, Koprska 88, Ljubljana Vič, KV mizarja, vajenca in NK delavca. Samsko stanovanje preskrbljeno. PT-16115-130

išče

IŠČEM delo na domu ponudbe pod »Konfekcija«. 019146-132
DIPL. ekonomist (33 let), s svojim avtomobilom, telefonom išče kakršnokoli honorarno delo. Cenjene ponudbe pod »1980«. PT-16104-132
SPREJMEM honorarno predstavništvo na terenu za območje Štajerske, Gorenjske. Ponudbe pod »Potnik«. 019121-132

varstvo

GREM VAROVAT otroke na dom v dopoldanskem času. Ponudbe pod »Lahko takoj«. 22295-133
VARSTVO za 8-mesečnega fantka iščem v središču mesta (Poljane). Tel. (061) 314-239. PT-16059-133
OBČASNO VARUJEM vašega malčka v popol. času. Inf. po tel. (061) 313-066, int. 24-78. T-16071-133
IŠČEM žensko za petdnevno varstvo dveh otrok na svojem domu. Ponudbe pod »Bežigrad«. 22398-133
IŠČEM varuško za triletno deklico, po možnosti v Šiški. Tel. (061) 344-557 22441-133
ZA NOVOLETNO noč varujem na svojem domu otroka. Ponudbe pod »Varuška«. 22409-133
VARSTVO za 9 mesecev starega otroka, iščem na Bratovševi pl. Ponudbe pod »20. december.« 019196-133
DOBRO žensko za pomoč pri oskrbi devetdesetletne matere, občasno tudi ponoči, iščemo. Ponudbe pod »Dobro plačamo«. Ali telefon 41-335 P-21976-133
V DOBRO VARSTVO vzamem otroka, dopoldne. Jerebič, Koroška 24, Ljubljana. P-019010-133
NA VRHOVCIH blizu gostilne Jamnik vzamem otroka v varstvo. Ponudbe po tel. (061) 268-781. 22090-133
OTROKA vzamem v varstvo na našem domu-Vič. Tel. 061 264-770. PT-16090-133

TV ANTENE montiram za vse programe. Ponudbe po tel. (064) 60-482. T-16057-165

INŠTRUKCIJE

nudim

INŠTRUIRAM angleščino in fiziko za osnovno šolo. Ponudbe po telefonu: (061) 349-570 od 20. ure dalje. P-018868-140
ŠTUDENTKA glasbene akademije daje inštrukcije iz klavirja, prihod v hišo in plačilo po dogovoru. Ponudbe pod »Glasbenik«. 019114-140
INŠTRUIRAM angleščino za osnovne šole. Telefon (061) 344-983. 019108-140
INŠTRUIRAM fiziko in matematiko. Marko Munih, ob Žici 5, Ljubljana. 019148-140
INŠTRUIRAM matematiko, fiziko in osnove elektrotehnike. Ponudbe pod »Uspeh«. 019168-140
INŠTRUIRAVA angleščino in matematiko. Ponudbe po telefonu (061) 557-209 dopoldne ali pod »Uspešno«. 22433-140

ŽIVALI

prodam

BERNARDINCA, starega tri leta, prodam. Tel. (061) 50-735. P-019077-150
NEMŠKE volčjake, stare tri mesece prodam. Potrčeva 22, Lj, Moste, med progami. P-018957-150
PSA boksarja z rodovnikom (dve leti) oddam v dobre roke, z dobrimi možnostimi. Ponudbe pod, »Nemški boksar.« T-16091-150
PRODAM nemško ovčarko z rodovnikom, Stare Jarše 14 Jernejc, Ljubljana. P-223557-150
PRODAM tri črne mucke. Ponudbe pod oznako »Novoletno darilo.« 22374-150

iščem

IZGUBLJENO mlado črno psico, okoli vrata, trebuh, tace in konec dolgega repa bel. Vrnite proti nagradi v Eiprovo 5 ali 7. Javite po tel (061) 27-263. T-16049-153

najdeno

PAPAGAJA smo našli, dobite ga: Pišek Tone, Milčinskega 7, Tel. (061) 559-557. 019142-154

RAZGLASI

razno

DNEVNO SOBO, rabljeno, hladilnik, štedilnik prodam. Ponudbe po telefonu (061) 28-058 ali pod »Poceni«. 22282-164
KAVČ, jeklenko za plin, zadnji desni blatnik za škodo 110 prodam. Savić, Celovška 83, Ljubljana. 019105-164
VIPAVSKO SORTNO kakovostno vino (rdeče, belo) prodajam. Tel. (065) 660-96. 22279-164
ZNAMKE ugodno in poceni prodam. Tel (061) 556-764. T-16069-164
RJAV perzijaner za srednjo postavo ugodno prodam. Tel. (061) 551-010. P-22220-164
ŽENSKI SEMIš PLAŠČ s krzneno podlago za srednjo postavo, dobro ohranjen prodam. Ponudbe pod tel. (061) 553-739. T-16064-164
ZBIRKO PREKO 2000 ZNAMK od tega 40 serij, prodam, vsak delovnik dopoldne. Telefon (061) 327-861-55 Tanko. 22297-164
KOLO žensko avstrijsko ali italijansko, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe pod: »Kolo«. 019152-164
KRZNEN plašč za močnejšo postavo ugodno prodam. Tel. (061) 50-168, popoldne. 22349-164
ZNANI narodnozabavni ansambel išče igranje za silvestrovo. Tel. (061) 556-806. T-16086-164
JOPO iz lisice štev. 38 – 40 prodam. Telefon (061) 559-670, popoldne. P-22401-164
IZREDNO lepo srebrno lisico ugodno prodam. Stara pravda 1, I. nadstropje, Ljubljana. P-22431-164
KRZNEN moški plašč štev. 48, nov. Prodam za 7500 din. Ponudbe pod: »Ljubljana«. 22437-164
ZAMENJAM za toki-voki moped puch, odlično ohranjen ali ga prodam. Ponudbe pod »Veliki radius«. T-16150-164
KRZNENO jopo in perzijaner plašč za srednjo postavo prodam. Ponudbe pod: »44«. 22438-164
ŠIVALNI stroj Danica kabinet v garanciji za 6000 din, radiogramofon europhon 3500 din TV century črnobel prenosni 3000 din in 54 LP in 26 majhnih plošč različnih za 2000 din prodam. Tomić, Gornji Rudnik, cesta I/11, Ljubljana. 019157-164
400 l stare domače slivovke prodam. Ponudbe pod: »Kvaliteta.« 019140-164
R 10, letnik 70, registriran, vozen, za 1 M, motor tomos APN 4 za 6000, stereo avtoradio kasetar mogram za 3500 prodam. Ogled popoldne na naslovu: Fatur, Martina Krpana 20. P-22402-164
STARO pohištvo, žimnnice, hladilnik, ugodno prodam. Informacije v četrtek, 13. 12. 1979 med 18. – 20. uro, po telefonu (061) 520-29. 22384-164
PLINSKI bojler tiki-junkers, pralni stroj gorenje, poniexpres in trajnožar. peč küppersbusch ugodno prodam. Tel. (061) 28-191. T-16162-164
REFOŠK koprski, 400 l prodam. Tel. (066) 24-881 od 16. ure dalje. T-16128-164

PREVOZNE storitve – kompletne selitve – za zasebni in družbeni sektor. Informacije po tel. (061) 345-417. T-15696-165

KOMPLETNE selitve, prevoze, opravimo strokovno za zasebni in družbeni sektor. Zanesljivi in točni. Tel. (061) 342-420. PT-15680-165

PREVOZE, kompletne selitve, opravimo strokovno za zasebni in družbeni sektor. Zanesljivi in točni. Tel. (061) 263-756. PT-15681-165

KVALITETNO prevajam iz angleščine, francoščine, švedščine in italijanščine. Tel. (061) 20-696 vsak ponedeljek od 15. do 17. ure. 22344-165

PREVOZI in selitve. Tel. (061) 341-079. T-16125-165

RAČUNALNIKE – vseh vrst, žepne in namizne popravim v 48 urah. Biroelektronika – Društvena 35 – Ljubljana-Moste, tel. (061) 322-833. PT-16132-165

ASFALTIRAMO manjše površine. Naročila pod: »Hitro«. 019187-165

PREVAJAMO strokovna, tehnična, besedila hitro, poceni! Angleščina, nemščina, francoščina, ruščina, švedščina, finščina, danščina. Telefon (061) 317-328. 2400-165

BLACK &DECKER – Jugoslavija
Grosuplje, Brvace 11

razpisuje
po sklepu delavskega sveta

JAVNO LICITACIJO

za prodajo osnovnih sredstev:
2 kompresorja tip El Na 210, dvostopenjska, kapacitete 485 1/min, delovnega pritiska 15 atm, Trudbenik Doboj, izklicna cena 19.386,87 din za kos

Licitacija bo 24. 12. 1979 v prostorih DO v Grosuplju, Brvace 11 ob 13. uri.
Pravico do licitacije imajo vse pravne in fizične osebe, ki 1 uro pred licitacijo položijo 10% varščino od izklicne cene posameznega osnovnega sredstva.

Ogled osnovnih sredstev je mogoč v prostorih DO 3 ure pred pričetkom licitacije.
Udeležencu, ki uspe kot najugodnejši ponudnik, varščino vračunamo v plačilo kupnine. Fizične osebe plačajo še posebej prometni davek. Osnovna sredstva prodamo po »videno – kupljeno«.

12-10370

50 LET CELJSKEGA IZLETNIKA

Prometno, gostinsko in turistično podjetje je lani ustvarilo 335 milijonov din celotnega prihodka – Z 261 avtobusi prevozili nad 37,3 milijonov kilometrov oziroma prepeljali nad 5,2 milijonov potnikov – Izredna pridobitev nova avtobusna postaja

Prometno, gostinsko in turistično podjetje Izletnik Celje praznuje 50-letnico obstoja. To je pol stoletja zelo plodnega in uspešnega razvoja, saj ga, denimo, označujeta mejnika od 6 do 830 zaposlenih, od dveh do 270 voznih enot, če se omejimo le na dvoje kazalcev.

Zgodovina tega dolgega obdobja se pričenja z ustanovitvijo Avtobusa mesta Celja 1929. leta, ki je opaznejši vzpon doseglo 1936 pod vodstvom upravnega odbora, ki ga je vodil Anton Fazarinc. Med obema vojnama je podjetje prevažalo potnike na trinajstih relacijah, ki so še danes vključene med redne avtobusne proge. Ob okupaciji so Nemci seveda zaplenili vse, kar so mogli – kako desetino avtobusov, polna skladišča maziva, goriva in mehaničnega materiala.

Po osvoboditvi je začel delati odsek za lokalni promet pri okraju Celje mesto, ki je dobil dva stara, skoraj neuporabna avtobusa. Leta 1948 je nastalo podjetje Slovenija avtopromet (SAP) podružnica Celje, ki je imelo kmalu že 22 vozil, kar je bilo seveda premalo. Prelomno je bilo leto 1954, ko je podjetje, ki se je pred tem preimenovalo v Avtobusni promet Celje, z lastnim denarjem kupilo 4 avtobuse (eden je dolgo veljal za najsodobnejšega v Sloveniji). Podjetje je imelo to leto 30 vozil, 27 voznikov, ki so na 23 progah prevozili 894.444 kilometrov.

Posebej pomembno je bilo obdobje od 1956 do 1958, ko je Avtobusni promet beležil 30-letnico obstoja, v četrto desetletje pa je stopil trdno odločen, da se spoprime z obnovo zastarelega voznega parka (kar kakih 70 odstotkov avtobusov je bilo v prometu od 5 do 15 let). To je bilo spričo novih gospodarskih pogojev izredno težavno, odkupili pa so nekaj avtobusov od Transporta Krško in tu odprli svojo poslovalnico. Kasneje so sledile poslovalnice v Krapini, Mozirju, Šoštanju, Hrastniku. Podjetje se je začelo usmerjati na področje gostinstva: 1967 se je (tedaj že Izletniku), pripojil hotel Celeia.

Tako je nekdanje avtobusno podjetje postalo prometno, gostinsko turistična organizacija.

NA NOVIH TEMELJIH

Za obdobje od 1963 do 1971 je bila značilna krepitev samoupravnega družbenega razvoja v širšem smislu, pa tudi ožje za Izletnik. Leta 1966 so namreč organizacijo in poslovanje postavili na nove samoupravne temelje in oblikovali pet sektorjev: splošni, prometni, tehnični, finančni in komercialni z oddelkom za turizem. V tistem času je nastala odločitev o graditvi zimsko športnega rekreacijskega središča Golte (zgrajen 1969). Leto pred tem je Izletnik odprl menjalnico na Viču, hotel Celeia je prevzel Celjsko kočo, priključil restavracijo Kladivar in odprl bife Volan v hali Avto Celje. Zgradili so servisno delavnico z avtomatsko pralnico avtobusov in črpalko goriva. In dalje: 1972. leta so odprli poslovalnico v Žalcu in zgradili vlečnice na Golteh.

ŠTIRI TEMELJNE ORGANIZACIJE

Obdobje od 1971 do 1975 označujejo kot krepitev samoupravne moči, velikih naporov in zavestnega samoodpovedovanja. Predvsem so temeljito obnovili in povečali vozni park. S 139 vozili (1971) so vzdrževali potniški promet na vsem celjskem območju, Hrastniku, Krškem in Krapini. Leta 1975 je imel Izletnik že 193 vozil in odprl je nove tehnične delavnice v vrednosti 25 milijonov din v Kersnikovi ulici, ki pomenijo najsodobnejši tovrstni obrat v Celju.

V duhu ustave so 1974 oblikovali temeljne organizacije potniški promet, delavnice, gostinstvo Celeia, RTC Golte in turistično agencijo. Čeprav so si dolga leta prizadevali za rešitev tozda RTC Golte, se ta ni mogel izkopati iz težkega ekonomskega položaja, zato so se njegovi kot Izletnikovi samoupravni organi odločili o izločitvi iz organizacije in prenosu na drugega upravljalca. Zdaj združuje Izletnik štiri tozde. Največja temeljna organizacija je potniški promet.

VAREN, HITER IN SODOBEN PREVOZ

Za ta tozd je zlasti značilno, da sta lani odpadla le 2,6 delavca na vozilo (1946. leta 7,4 delavci), kar uvršča Izletnik med organizacije v Sloveniji, ki imajo najmanj administrativnega in vzdrževalnega kadra v odnosu na število neposrednih proizvajalcev. Danes ima tozd potniški promet 270 voznih enot, cilj pa je varen, sodoben in hiter prevoz potnikov. Promet po mestu opravljajo s sodobnimi avtobusi (mercedes, mann, sonos itd). Ker pri razvoju mestnega prometa Izletnik ni bil deležen nobene pomoči, se je odločil za proge, na katerih ni pričakovati slabih poslovnih rezultatov. A ker je to dejavnost širšega družbenega pomena, bo morala pri tem sodelovati tudi širša družbena skupnost. Čutijo potrebo, da bi vzpostavili proge do vseh stanovanjskih sosesk, tudi tistih, ki ne bi bile rentabilne, kar pomeni, da bi morali financiranje urediti z ustreznim samoupravnim aktom.

NOVE POSLOVALNICE IN POSTAJE

Ob tem, ko so širili in modernizirali avtobusni promet, so odpirali nove poslovalnice v Žalcu, Sevnici, Slovenskih Konjicah in Šmarju pri Jelšah. Pred dvema letoma so odprli novo avtobusno postajo v Žalcu, zdaj je pred otvoritvijo nova postaja v Celju, v načrtu pa so v Slovenskih Konjicah, Sevnici, Krškem in še kje. Da bi poskrbeli za potnike, so odprli tudi več gostišč.

Ta čas uvaja tozd potniški promet tudi taksi službo z vozili golf TAS ki bodo imeli radijske zveze (večje možnosti hitrega prevoza), bodo pa tudi nekaj cenejši od zasebnikov.

Po vsem tem bi mogli reči, da je Izletnik razvil enega najsodobnejših avtobusnih prometov v Sloveniji.

SODOBNE DELAVNICE

Za tekoče in investicijsko vzdrževanje voznega parka skrbi tozd delavnice, ki so šele po zgraditvi novega objekta dobile tudi primerne delovne pogoje. V objektu je moderno skladišče, motorno pogonska delavnica, elektrodelavnica, tapetništvo, kleparsko ličarska delavnica. Načrtujejo pa še razširitev delavnic ob ulici Moše Pijade za potrebe kleparsko ličarskih del, kot graditev servisnih delavnic v večjih krajih na celjskem območju. Te naj bi dobile funkcijo tekočega in hitrega popravila vozil. Prvo tako delavnico bodo postavili v Velenju.

GOSTINSKA DEJAVNOST

Tozd gostinstvo Celeia se aktivno vključuje v graditev avtobusnih postaj širom po celjskem območju, kjer prevzema okrepčevalnice in bifeje oziroma nudi ustrezne gostinske storitve. V njegovi sestavi so hotel Celeia, bife Hrastnik, Celjska koča, restavracija Kladivar, bife Trbovlje, Planinski dom v Logarski dolini in gostišče v Trebčah. Gostinstvo se razvija z lastno akumulacijo.

TURISTIČNA DEJAVNOST

Razmeroma zelo obsežna je turistična dejavnost Izletnika, za kar skrbi 12 poslovalnic (zadnjo so odprli v Slovenjem Gradcu). Štiri od teh so izključno turistične. Domačim in tujim turistom posredujejo vse vrste vozovnic – od železniških in ladijskih do letalskih, dalje potna dovoljenja, organizirajo izlete in letni oddih. Zlasti bogat je program letovanj, po katerem lahko obiskovalec celjskega območja obišče vsako leto vse dežele Evrope.

STANDARD IN REKREACIJA

Danes imajo vsi tozdi v Izletniku čvrsto ekonomsko podlago za opravljanje svojih dejavnosti in nadaljnji razvoj. V podjetju si seveda prizadevajo tudi za urejanje družbenega standarda zaposlenih, to je zlasti reševanje stanovanjskih problemov. Do 1971. leta je podjetje razpolagalo z desetimi stanovanji, odtlej do letos so jih pridobili 39, do konca prihodnjega leta pa jih imajo v načrtu še 10. Podjetje je vsako leto dodelilo posojila povprečno 50 delavcem. Čeprav ta niso bila visoka, si je vendarle 150 delavcev zgradilo lasten dom.

V Izletniku so skušali prav tako poskrbeti za organiziran letni oddih zaposlenih, najprej v Crikvenici in kasnije v Umagu. Pred leti so kupili nekaj prikolic in šotorov zanje, jih postavili v Poreču in na Lošinju, v njih pa lahko letuje povprečno po 70 delavcev z družinami. Ker tudi s tem ne morejo zadostiti vsem potrebam, imajo v načrtu nakup ustreznega objekta.

V okviru Izletnikovega sindikata deluje odbor za šport in rekreacijo, ki organizira trim, interna tekmovanja, sodelovanje v občinskih ligah, trimsko smučanje, teke, plavanje, streljanje, kolesarjenje, pohode itd. Številni pokali, plakete in druga priznanja dokazujejo uspešnost tega udejstvovanja. Izletnik je tudi pobudnik športnih srečanj slovenskih prevoznih podjetij. V okviru sindikata deluje planinska sekcija. Njeni člani so prehodili dobršen del slovenskih in hrvatskih planin, mnogi so se povzpeli na Triglav in Grossglockner.

Ob vsem tem velja dodati, da je 50-letnica sicer priložnost za ocene prehojene poti, da pa je kolektiv Izletnika bolj kot v preteklost usmerjen v prihodnost. Zaveda se, da bo treba v skladu s svojimi načrti in družbenimi potrebami še naprej razvijati vse dejavnosti od potniškega prometa do gostinstva in turizma, da bi ustregli zahtevam delovnih ljudi. V tem smislu bo gotovo pomenila veliko spodbudo tudi nova sodobna avtobusna postaja nasproti hotela, Celeie, ki jo bodo odprli v počastitev svojega jubileja, saj so nanjo Celjani in vsi tisti potniki, ki prihajajo v Celje ali odhajajo od tod, resnično težko čakali. To bo brez dvoma izredna pridobitev ne samo za Celje, ampak tudi za širše območje, to bo hkrati tudi najlepša počastitev Izletnikovega praznika.

Kot pravi glavni direktor Leopold Perc: »V prihodnost zremo z optimizmom in voljo. Zavedamo se, da smo zdrav in dober kolektiv, v katerem vladajo pristni tovariški odnosi in ki se z veliko mero odgovornosti na samoupravnih načelih zna kvalitetno dogovarjati in odločati o svojem delu. In tem načelom bomo ostali zvesti, saj so nam najboljša osnova za uspešni nadaljnji razvoj storitvenih dejavnosti, ki jih opravljamo kot sestavni del združenega dela celjskega območja.«

Izletnik CELJE

SMERNICE NOVEGA SREDNJEROČNEGA NAČRTA

- Glavna naloga podjetja bo nadaljnji razvoj in modernizacija prevoza potnikov v celjski regiji in na ostalih področjih, kjer Izletnik trenutno opravlja prevoz, pri čemer gre za povezavo avtobusov z UKW mrežo, kar že delajo, kot tudi za nadaljnjo usposobitev in razširitev voznega parka.
- Nadaljevanje graditve avtobusnih postaj v večjih središčih na območju, kjer opravljajo avtobusni promet. (Že zgrajene postaje v Žalcu, Celju in Slovenskih Konjicah.)
- Da bi približali servisno vzdrževalno dejavnost (vzdrževanje vozil) voznim enotam, bodo v naslednjem srednjeročnem obdobju pristopili h gradnji manjših servisnih delavnic za tekoče vzdrževanje vozil.
- Kot sestavni del modernizacije prevoza potnikov bo uvedba taksi službe, ki jo uvajajo letos in jo bodo širili na območju, kjer opravljajo dejavnost prevoza. Trenutno je to edina tovrstna javna dejavnost, organizirana v okviru taksi službe na širšem celjskem območju. Začenjajo z vozili tipa GOLF. Vsa vozila imajo radijsko zvezo.
- Gostinska dejavnost se bo širila v dve smeri: kot sestavni del prevoza potnikov (bifeji na avtobusnih postajah in končnih postajah) in kot nadaljevanje Izletnikove obstoječe hotelske dejavnosti, ki jo nameravajo širiti in modernizirati.
- Širili in posodabljali bodo agencijsko dejavnost (izleti, letni oddih, rekreacija, receptivni turizem), kjer predvidevajo med drugim tudi povezovanje z nekaterimi sorodnimi tovrstnimi organizacijami v naši republiki.

.DEL IZLETNIKOVEGA AVTOPARKA

vezenine bled

»VEZENINE« BLED, n. sol. o.
TOZD Konfekcija Vipava

Razpisna komisija pri delavskem svetu TOZD Konfekcija Vipava

razpisuje dela in naloge individualnega poslovodnega organa

vodja TOZD Konfekcija Vipava

Poleg splošnih zakonskih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
a) da ima višjo izobrazbo in 2 leti uspešnih delovnih izkušenj
b) da ima srednjo izobrazbo in 4 leta uspešnih delovnih izkušenj
– da najmanj pasivno obvlada nemški jezik
– da ima ustrezne moralnopolitične vrline, ki se izražajo v ustreznem odnosu do samoupravne družbene ureditve ter sposobnosti za razvijanje samoupravnih odnosov, v razvitem čutu odgovornosti do dela in delovnih ljudi in v osebni poštenosti.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter kratek življenjepis naj kandidati pošljejo na razpisno komisijo »Vezenine« Bled, TOZD Konfekcija Vipava, Vipava 2.
Rok za pisne prijave je 15 dni od dneva objave razpisa.
O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 20 dneh po preteku razpisa.

11-10341

agrotehnika

Ljubljana, TOZD KEMO-INVEST export-import Ljubljana, Titova c. 38 n. sol. o.

Najboljšemu ponudniku prodamo

avtomatsko avtopralnico
znamke CC-25 B, leto izdelave 1974.

Avtopralnica je rabljena in montirana pri bencinski črpalki na Ambroževem trgu v Ljubljani.

Kupec mora skleniti najemno pogodbo za prostor z Istra Benzom ali jo demontirati na lastne stroške. Orientacijska prodajna cena je 240.000,00 dinarjev + prometni davek.
Ogled je mogoč v prostorih pralnice na Ambroževem trgu.

Pisne ponudbe z navedbo cene brez vključenega prometnega davka pošljite na naslov:
»Agrotehnika«, Ljubljana TOZD Kemoinvest, Titova 38 z navedbo – licitacijska komisija
ali oddajte v zapečateni kuverti v tajništvu DO Titova 38/III.

Rok za oddajo ponudbe je 7 dni po objavi oglasa.
O izbiri ponudnika bomo obvestili druge ponudnike.

Izbrani ponudnik mora skleniti kupoprodajno pogodbo, plačati izlicitirano kupnino in prometni davek 14 dni po objavi oglasa.

12-990

RTV Ljubljana TOZD Radio Koper-Capodistria z n. sub. o.

objavlja prosta dela in naloge:

1. **KOMENTATORJA**
   v programu v slovenščini
2. **NOVINARJA**
   v programu v slovenščini
3. **NOVINARJA**
   za šolske oddaje v programu v italijanščini
4. **VODJE DOKUMENTACIJE**
5. **REFERENTA ZA UPRAVNE ZADEVE**
6. **VODJE STUDIA RADIA KOPER**
   v Novi Gorici
7. **2 NOVINARJEV**
   v studiu Radia Koper v Novi Gorici
8. **ZVOKOVNEGA TEHNIKA VZDRŽEVALCA**
   v studiu Radia Koper v Novi Gorici

Poleg z zakonom določenih pogojih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
pod 1. in 6.: visoka izobrazba (FSPN ali FF) 5 let delovnih izkušenj in družbenopolitična aktivnost
pod 2. in 7.: visoka ali višja izobrazba (FSPN ali FF), 1 oz. 3 leta delovnih izkušenj
pod 3.: visoka ali višja izobrazba (FSPN ali FF), 1 oz. 3 leta delovnih izkušenj, ter aktivno znanje italijanskega jezika
pod 4.: visoka izobrazba (FSPN ali FF), 3 leta delovnih izkušenj, ter aktivno znanje italijanskega jezika
pod 5.: srednja izobrazba-upravno administrativna, 2 leti delovnih izkušenj, ter pasivno znanje italijanskega jezika in stenografije
pod 8.: srednja elektro šola – šibki tok in 3 leta delovnih izkušenj

Vsi kandidati morajo imeti državljanstvo SFRJ.
Delo se združuje za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom, razen pod točko 5., kjer se delo združuje za določen čas.

Hkrati objavljamo tudi avdicijo za napovedovalce bralce.

Kandidati naj pošljejo pisne vloge z dokazili v 15 dneh od objave na naslov: Radio Koper-Capodistria, kadrovska služba, Ulica OF 15.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh.

11-10290

Sporočamo žalostno vest, da je zaradi posledic nesreče pri delu umrl član našega delovnega kolektiva

ŠTEFAN LIPOVŠEK

rudar, kopač v jami Hrastnik

Pogreb pokojnega sodelavca bo danes, v sredo, 12. decembra 1979, ob 16. uri na pokopališču na Dolu pri Hrastniku.
Pokojnega sodelavca bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

SOZD Edvarda Kardelja, DO Zasavski premogovniki, TOZD Premogovnik Hrastnik in osnovna organizacija zveze sindikatov

Trbovlje, 11. decembra 1979

razstava in prodaja stanovanjske opreme krško

spodnji grič
stolpnice pri štadionu

od 10. do 22. dec. 1979

praktičen prikaz opreme, strokovni nasveti, potrošniški krediti, dostava na dom

za obisk in nakup se priporočata:

Mercator
PRESKRBA – KRŠKO

uniles lesnina

kit

Zbor Interne banke SOZD KIT, o. sub. o., Ljubljana, Tolstojeva 63

razpisuje
prosto delo in naloge individualnega poslovodnega organa

DIREKTORJA
Interne banke SOZD KIT

Poleg zakonskih pogojev za sklenitev delovnega razmerja, zahtevamo še:
– visoko izobrazbo ekonomske smeri
– najmanj 5 let delovnih izkušenj v finančni stroki
– moralnopolitične vrline in izpolnjevanje pogojev po 511. členu zakona o združenem delu.

Delavca imenujemo za dobo štirih let.

Pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju vseh razpisnih pogojev, pošljite po pošti v zaprti ovojnici, s pripisom »za razpisno komisijo Zbora Interne banke SOZD KIT«, na naslov Interna banka SOZD KIT Ljubljana, Tolstojeva 63, kjer lahko dobite tudi vse potrebne informacije.
Razpis velja 20 dni po objavi.

12-10353

GZL

Geološki zavod Ljubljana, n. sol. o.
Komisija za delovna razmerja Delovne skupnosti skupnih služb, Ljubljana, Dimičeva ulica 16

objavlja
dela in naloge

1. **samostojnega organizatorja AOP**
   Pogoji: končana visoka izobrazba z znanjem programskih jezikov in vsaj tri leta delovnih izkušenj pri delu s sistemom in pri uvajanju obdelav
2. **organizatorja programerja AOP**
   Pogoji: končana I. stopnja visoke šole za organizacijo dela, poznavanje jezika COBOL in smisel za timsko delo ter vsaj eno leto delovnih izkušenj pri takem delu
3. **vodje oddelka za samoupravne zadeve**
   Pogoji: končana pravna fakulteta in vsaj tri leta delovnih izkušenj, od teh vsaj eno leto pri izdelavi samoupravnih aktov

V vseh primerih se delo združuje za nedoločen čas. Poskusno delo traja 3 mesece. Prijave bomo sprejemali 15 dni od dneva objave na naslov: Geološki zavod Ljubljana, Kadrovska služba, Dimičeva 16.

12-10366

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

FRANC VIDRAJZ

upokojeni projektant

Dobrega sodelavca in tovariša bomo ohranili v trajnem spominu
Pogreb bo v četrtek, 13. decembra 1979, ob 13. uri, na ljubljanskih Žalah-Navju
Na dan pogreba leži v deseti mrliški vežici

»IMP« Ljubljana
TOZD – Projektivni biro

Ljubljana, 11. decembra 1979

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma preminil

JANKO PINTAR

elektrikar

Od njega se bomo poslovili v sredo, 12. decembra 1979 ob 15. uri na Dovju

Sodelavci SGP Gradbinec, Kranj

Mercator
sestavljena organizacija združenega dela za dejavnost kmetijstva, industrije, trgovine, gostinstva in storitev. n. sub. o Ljubljana

MERCATOR ROŽNIK
trgovina na drobno n. sub. o.
Ljubljana, Aškerčeva 5

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA
Delovne skupnosti

objavlja
prosta dela oziroma naloge

1. **saldakontista**
   Pogoji:
   – SS, KV ali NS ekonomske, splošne, administrativne smeri oziroma trgovske stroke
   – tečaj iz knjigovodstva
   – 1 oz. 3 leta delovnih izkušenj
   – za nedoločen čas
2. **knjigovodja za grupiranje prometnega davka**
   Pogoji:
   – SS, KV ali NS ekonomske, splošne, administrativne smeri oz. trgovske stroke
   – tečaj iz knjigovodstva
   – 1 oz. 3 leta delovnih izkušenj
   – za nedoločen čas
3. **mizarja:**
   Pogoji:
   – KV lesne stroke
   – za nedoločen čas

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev za zasedbo navedenih del sprejema Komisija za delovna razmerja Delovne skupnosti MERCATOR ROŽNIK n. sub. o. Ljubljana, Aškerčeva 5, 15 dni po objavi tega oglasa.

12-10369

ČGP DELO
DSSS

vabi

RAZNAŠALCE, RAZNAŠALKE

za dostavo jutranjika DELO naročnikom na dom na območju
LJUBLJANA-GALJEVICA
Delo je pogodbeno in če želite delati LE NEKAJ UR DNEVNO ter biti za svoje delo DOBRO NAGRAJEVANI

potem

POŠLJITE svoje prijave čimprej oddelku naročnine, Ljubljana, Gradišče 14, kjer dobite tudi vsa potrebna pojasnila.

11-1122

ADMINISTRATORKO – mlajšo upokojenko,

zaposlimo
po pogodbi o delu. Zaželeno je znanje stenografije.
Ponudbe pod »20 ur tedensko«.

7-10205

Sporočamo žalostno vest, da je v 81. letu starosti umrla naša draga

FRANČIŠKA NASTRAN

roj Okorn, iz Radomelj

Od nje se bomo poslovili v četrtek, 13. decembra 1979, ob 15,30 iz vežice na pokopališču v Radomljah

Žalujoči:
sinova Ivan in Ciril, hčerke Borica, Danica in Dragica z družinami ter brata France in Vinko, sestre Mimi, Ivanka in Slavica z družinami ter drugo sorodstvo

Radomlje, 11. decembra 1979

Dotrpel je naš ljubljeni očka

JOŽE KOŠIR

Od njega se bomo poslovili v sredo, 12. decembra 1979, ob 12.30 iz vhodne poslovilne dvorane na ljubljanskih Žalah-Navju.

Na dan pogreba leži v šestnajsti mrliški vežici.

Žalujoči:
žena Johanca, hči Aci z možem Lojzetom, sin Marjan z ženo Vero, vnuki Marko, Marjan, Adi, Rok in Vito in drugo sorodstvo.

Ljubljana, Kranjska gora, Jesenice, Vrhnika, 10. decembra 1979

Mnogo prezgodaj nam je kruta smrt iztrgala iz naše sredine sodelavca

ALOJZA ŽABKARJA-SLAVKA

skladiščnika

Od njega se bomo poslovili v sredo, 12. decembra 1979, ob 15. uri izpred mrliške vežice v Notranjih Goricah

Gostinsko podjetje »Ljubljana«

Ljubljana, 11. decembra 1979

SALON T

sporoča.

Zagotovili smo izbiro atraktivnih modelov zimskih oblačil.

Vašo pozornost bodo verjetno še posebej pritegnili modni puloverji za letošnjo zimsko sezono iz čiste ovčje volne in mešanice s sintetiko.

Kar vidite v modnih časopisih, si oglejte še pri nas!

26-1109

KRZNARSTVO FRANCETICH
PRVOVRSTNA KRZNA TOVARNIŠKE CENE
ulica s.spiridione 2/c
TRST
tel. 040/64910

25 let TOALETNE OMARICE!
KOVINOPLASTIKA

V Ljubljani ali bližnji okolici
do 15 km iz Ljubljane iščemo

skladiščne prostore
za avtomobile in gradbeno mehanizacijo, po možnosti s telefonom v naslednji izmeri:
zaprt prostor od 1500 do 2000 kv.m;
odprt prostor od 1500 do 2500 kv.m.
Dostop s tovornjaki. Adaptacijo opravimo po dogovoru.

Cenjene ponudbe pošljite na naslov: »Inkotehna«, Ljubljana, Topniška 43 ali se zglasite po telefonu na številke 312-882, 311-845, 315-339.

GIP »GRADIS« LJUBLJANA
TOZD OBRAT GRADBENIH POLIZDELKOV LJUBLJANA
Ljubljana – Industrijska c. 2

OBJAVLJA
prosta dela in naloge:

1. **ZAHTEVNA OPRAVILA MATERIALNEGA KNJIGOVODSTVA**
2. **ČIŠČENJE POSLOVNIH PROSTOROV**

Pogoji za zasedbo del in nalog so:
pod 1.:
– ekonomski tehnik – ekonomska srednja šola
– 2 leti delovnih izkušenj
pod 2.:
osnovna šola ali nedokončana osnovna šola

Kandidati za objavljene naloge in dela vložе prijave v 15. dneh od objave na gornji naslov

12-10363

invest biro koper

INVEST BIRO KOPER
Komisija za delovna razmerja in varstvo pri delu

objavlja
na podlagi svojega sklepa z dne, 9. 11. 1979 in v skladu s 7. čl. Pravilnika o delovnih razmerjih, prosta dela in naloge

KALKULANTA A

Pogoji: – višja ali srednja šola gradbene smeri
– strokovni izpit
– 4 leta delovnih izkušenj pri delu na gradbenih kalkulacijah v gradbeni operativi ali inženiringu.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave v 15 dneh po objavi na naslov:
INVEST BIRO KOPER, Koper, Trg revolucije 12.
Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh od dneva objave oglasa.

12-10360

RAZPISNA KOMISIJA REPUBLIŠKEGA KOMITEJA ZA PROMET IN ZVEZE

razpisuje
prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili

Republiškega inšpektorja za PTT promet in storitve

za mandat štirih let

Kandidati morajo izpolnjevati poleg z zakonom predpisanih pogojev še naslednje pogoje:
– da imajo visokošolsko izobrazbo prometne, pravne ali ekonomske smeri in pet let delovnih izkušenj,
– moralnopolitična neoporečnost,
– terensko delo,

Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Republiški komite za promet in zveze, Ljubljana, Parmova 33

V 30 dneh od objave bomo kandidate obvestili o izbiri.

11-10334

Razpisna komisija pri
DO KOLEKTOR p. o.
IDRIJA – Vojkova št. 10

razpisuje
v skladu s 101. in 102. členom statuta, 8. in 18. členom pravilnika o delovnih razmerjih dela oziroma naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJA SEKTORJA TEHNIČNE KONTROLE

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
– visoka ali višja izobrazba tehnične smeri (strojništvo ali elektrotehnika)
– 4 do 5 let ustreznih izkušenj
– znanje nemškega ali angleškega jezika
– pozitiven in ustvarjalen odnos do samoupravljanja in socialistične družbene ureditve
– organizacijske in vodstvene sposobnosti.

Zaposlitev je za nedoločen čas s polnim delovnim časom, kandidat pa bo izbran za 4-letni mandat.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema kadrovska služba delovne organizacije 15 dni od dneva objave.
Kandidate bomo obvestili o izbiri najkasneje 30 dni po izbiri.

12-103670

ISKRA – Industrija za avtomatiko Ljubljana, Savska c. 3, n. sub. o.
DELOVNA SKUPNOST ZA SKUPNE ZADEVE
ponovno objavlja
naslednja prosta dela in naloge:

1. **POMOČNIKA VODJE PRAVNO-SPLOŠNE SLUŽBE**
2. **ORGANIZATORJA SAMOUPRAVNE DEJAVNOSTI**
3. **PRAVNIKA**
4. **SAMOSTOJNEGA FINANČNEGA KNJIGOVODJE (glavna knjiga – kontist)**
5. **OBRAČUN OSEBNIH DOHODKOV**

Pogoji:
pod 1:,
visoka strokovna izobrazba pravne smeri in 5 let delovnih izkušenj na področju pravnih in samoupravnih del – OD okoli 15.000 din

pod 2:,
visoka strokovna izobrazba politološke, sociološke ali pravne smeri in 4 leta delovnih izkušenj – OD okoli 13.000 din

pod 3:,
visoka strokovna izobrazba pravne smeri in 4 leta delovnih izkušenj – OD okoli 12.000 din

pod 4:,
srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri in 4 leta delovnih izkušenj na delih v računovodstvu – OD okoli 8.500 – 9.000 din

pod 5:,
srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri ali gimnazijski maturant – OD okoli 7.500 do 8.000 din
Delo se združuje za nedoločen čas.
Kandidate vabimo, da pošljejo pisne ponudbe z opisom dosedanjega dela v stroki in dokazili o doseženi strokovni izobrazbi v 15-dneh od dneva objave na gornji naslov ali se osebno zglasijo v kadrovski službi delovne skupnosti za skupne zadeve Ljubljana, Savska c. 3.

11-10297

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil v 82. letu starosti naš dobri mož, ata, stari ata, brat in stric

FRANC MARINKO

tesar v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 12. decembra 1979, ob 15.30 iz hiše žalosti Vnanje gorice 135 na domače pokopališče

Žalujoči:
žena Albina, otroci Ivan z družino, Francka, Ivanka z možem in drugo sorodstvo

Vnanje gorice, Kozarje, 12. decembra 1979

Zapustil nas je dolgoletni sodelavec

STANKO HORVAT

vodja skupine v skladišču

Od njega se bomo poslovili v sredo, 12. decembra 1979, ob 10.30 iz vzhodne poslovilne dvorane na ljubljanskih Žalah-Navju
Na dan pogreba bo v 18. vežici

Dobrega in vestnega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu

Kolektiv »METALKA« n. sol. o.

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 85. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče in nono

DOMINIK KOGOJ

Pogreb dragega pokojnika bo danes, dne 12. decembra 1979 ob 15,30 v Biljah

Žalujoči:
žena in otroci z družinami

Bilje, Vrtojba, Izola, Citiglio, Varese, dne 12. decembra 1979

Sporočamo žalostno vest, da je tragično preminil naš sodelavec

MIRKO BAJC

transportni delavec

Pogreb pokojnika bo v četrtek, 13. decembra 1979, ob 15. uri na pokopališču Studenec
Ohranili ga bomo v lepem spominu

Kolektiv Konfekcije Lisca, Sevnica

Tiho je končala svojo življenjsko pot naša kolegica

ZLATA DOLENC

upokojena učiteljica slovenskega jezika

Hvaležno se je bomo spominjali sodelavci in nekdanji učenci
osnovne šole

»Bratov Ribarjev« Brežice

Sporočamo žalostno vest, da je preminil naš dolgoletni sodelavec

JOSIP FIC

laborant v pokoju

Dobrega sodelavca bomo ohranili v najlepšem spominu

Na zadnji poti ga bomo spremili in se od njega poslovili na pokopališču Dragoslavec – Čakovec

Delavci
Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij Ljubljana

Sporočamo žalostno vest, da je v 19. letu starosti tragično preminila naša sodelavka

VIDA BANKO

Od nje se bomo poslovili, 12. decembra 1979 ob 15.30 na pokopališču v Rečici ob Savinji

Kolektiv trgovske delovne organizacije Savinja Mozirje

Sporočam vsem prijateljem, da nas je po krajši bolezni, 24. novembra 1979, zapustil

ROBERT-BRUCE ALMACK

letalski inštruktor

Od Boba smo se poslovili 27. novembra na pokopališču Eternal Hills v Carlsbadu, California, ZDA

V imenu sorodstva in prijateljev
Duška

Po kratki in hudi bolezni nas je zapustil dragi mož, oče in dedi

STANKO HORVAT

Do pogreba, ki bo v sredo, 12. decembra 1979 ob 10.30, leži v 18. mrliški vežici na ljubljanskih Žalah-Navju

Žalujoči:
žena Vera, hčerki Nada in Milenka z družino ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Murska Sobota, Čakovec, Kočevje

Tiho nas je zapustila naša ljuba draga mama, babica, prababica

ANA HAFNER

Žaro z njenimi posmrtnimi ostanki smo pokopali v ožjem družinskem krogu v torek, 11. decembra 1979, na ljubljanskih Žalah-Navju.

Žalujoči:
hčerka Anica z družino, sin Mirko z družino.

Ljubljana, Vrhnika, 7. decembra 1979

Pretreseni sporočamo žalostno vest, da je tragično preminil naš sodelavec

FLORJAN UDOVČ

dražer v obratu za proizvodnjo tablet

Vestnega sodelavca in dobrega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

Delavci TOZD Zdravila in družbenopolitične organizacije »Krka«
Tovarna zdravil Novo mesto

Po kratki bolezni nas je zapustil naš dragi brat in stric

FRANC VIDRAJZ

upokojenec IMP

Od njega se bomo poslovili v četrtek, 13. decembra 1979, ob 13. uri iz 10. vzhodne mrliške vežice na ljubljanskih Žalah-Navju

Žalujoči:
brat Lado s družino, sestra Milka z Janezom, sestra Brigita in drugo sorodstvo

Ljubljana, 11. decembra 1979

V žalosti sporočamo, da nas je nepričakovano zapustila teta

PAVLA ŠPENDE

roj. Bahčič

Drago pokojno bomo spremili na zadnjo pot v sredo, 12. decembra 1979, ob 15. uri na krškem pokopališču

Žalujoči:
sestre Mici, Tinka, Cilka, brat Ivan ter nečakinja Petrič z družino in drugo sorodstvo

Krško, Zagreb, Maribor, Luzern

Sporočamo, da je preminila naša bivša dolgoletna sodelavka

ERNA SAKSIDA

Od nje smo se poslovili v ponedeljek, 10. decembra 1979.
Dobro in vestno sodelavko bomo ohranili v lepem spominu

ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV
Območna skupnost LJUBLJANA

ODVETNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE
sporoča, da je umrl
njen član

MARKO FRLAN

odvetnik v Radovljici

Spoštovanega pokojnika se bomo kot dobrega tovariša trajno spominjali

IZVRŠNI ODBOR

Ljubljana, dne 10. decembra 1979

Visoka odlikovanja v Makedoniji

Jugoslovansko zvezdo z lento je za dolgoletno delo prejela Vera Aceva

SKOPJE, 11. decembra (Tanjug) – Ob podelitvi visokih odlikovanj več uglednim družbenopolitičnim delavcem Makedonije, je bila danes v sobranju SR Makedonije slovesnost, ki so se je poleg drugih udeležili tudi predsednik CK ZK Makedonije Angel Čemerski in predsednik predsedstva SR Makedonije Ljubčo Arsov, Visoka odlikovanja je dobitnikom izročil predsednik sobranja SR Makedonije Blagoje Taleski.

Z ukazom predsednika Tita je bila ob 60-letnici in za dolgoletno revolucionarno delo z medaljo jugoslovanske zvezde odlikovana Vera Aceva.

Medaljo republike z zlatim vencem so dobili dr. Ksente Bogoev, Stojan Chosev, dr. Asen Grupče, Maca Karbeva, Tošo Popovski, Naum Pejo in Mito Temenugov. Medaljo zaslug za narod z zlato zvezdo sta dobila Jašar Alili in Dime Bojanovski, medaljo bratstva in enotnosti z zlatim vencem pa Galipu Demi.

Je prihranek goriva le plod omejitev?

Letos bomo prihranili približno 350.000 ton motornega bencina – K temu so prispevali tudi dvakratna podražitev in manjši nakupi tujcev

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 11. decembra – Premajhna varnost v našem prometu, zlasti cestnem in železniškem, ni samo gospodarski problem zaradi materialne škode, pač pa predvsem etnični in politični problem. To je na nocojšnji tiskovni konferenci v Beogradu povedal predsednik zveznega komiteja za promet in zveze Ante Zelić.

S svojimi sodelavci je spregovoril in odgovarjal na vprašanja o varnosti v prometu ter učinku ukrepov za varčevanje s tekočimi gorivi v cestnem prometu. Ante Zelić je, ko je govoril o varnosti v prometu, posebno poudaril, da bo treba največ pozornosti posvetiti izboljšanju varnosti v mestih in na magistralnih cestah. Pri tem je menil, da nekateri zmanjšujejo krivdo slabih cest, ki so bolj pogosto vzrok nesreč kot pa se misli in kažejo nekateri podatki. To dokazuje tudi sodobna cesta med Zagrebom in Karlovcem, na kateri sedaj letno umre štiri do šest ljudi, na stari cesti med tema mestoma pa je umrlo vsako leto okrog 60 ljudi.

Z ozirom na to, da imamo letos okrog 11 odstotkov več motornih vozil kot smo jih imeli lani, je neizpodbitno, da so sedanji varčevalni ukrepi s tekočimi gorivi kar uspešni, je poudaril Ante Zelić in ob tem omenil, da ne razume tistih, ki hočejo dosežene uspehe v varčevanju na vsak način zmanjšati.

Z ukrepi, ki smo jih sprejeli, bomo letos prihranili okrog 350.000 ton motornega bencina, kar je enako dvema milijonoma ton nafte. Zato bi imeli lahko po mnenju Zelića, ukrepi, ki so bili aprila sprejeti za varčevanje, več podpore, ne pa da se največkrat kritizirajo. Ob tem pa je tudi sam poudaril, da vsega nismo prihranili zaradi prepovedi voženj in da imajo svoj delež v tem tudi dvakratna podražitev bencina v letošnjem letu ter manjši nakupi tujcev. To potrjuje tudi podatek, da je v odstotkih največ prihranila Slovenija, ki je v preteklih letih prodala največ bencina tujcem, zlasti Italijanom.

Dejstvo je, da vsi razlogi, ki so veljali za pričetek varčevanja z bencinom, veljajo še sedaj, zato ni upanja, da bi ukrepe odpravili. Razmišlja se sicer o tem, da bi si lahko vozniki sami izbirali postni dan v tednu in počivali še dve nedelji v mesecu, medtem, ko uvedba bonov, vsaj po mnenju predsednika Zelića, ne bi bila dobra rešitev.

Na jutrišnji seji bodo o varnosti v cestnem prometu in uspehih varčevanja z bencinom, spregovorili v zvezni skupščini delegati zveznega zbora skupščine SFRJ.

BRANKO PODOBNIK

Titova čestitka kenijskemu predsedniku

BEOGRAD, 11. decembra (Tanjug) – Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal predsedniku republike Kenije Danielu Arapu Moiu naslednjo brzojavko:

»Ob narodnem prazniku republike Kenije vam pošiljam v imenu jugoslovanskiha narodov in v svojem imenu iskrene čestitke ter prisrčne želje za vsestranski uspešen razvoj vaše države, blagostanje prijateljskega kenijskega ljudstva in za vašo osebno srečo.

Izkoriščam to priložnost, da vam izrazim tudi najboljše želje po ponovni izvolitvi za predsednika republike Kenije ter da izrazim prepričanje za nadaljni uspešen razvoj prijateljskih odnosov ter plodnega sodelovanja med našima državama v interesu naših narodov in v interesu uresničevanja visokih ciljev politike neuvrščenosti.«

Sporočilo o žrtvah

RIAD, 11. decembra (SPA) – Saudsko ministrstvo za notranje zadeve je danes objavilo sporočilo o številu žrtev in ranjenih v obleganju velike džamije v Meki. V bojih je umrlo 26, ranjenih pa je bilo 110 ljudi.

OGLEDALO

ICO VOLJEVICA, Večernji list

V Rodeziji ukinili parlament

SALLISBURY, 11. decembra (Reuter) – V Zimbabve – Rodeziji so danes razpustili parlament in s tem ukinili petnajstletno enostransko deklaracijo o neodvisnosti te južnoafriške države, ki jo je proglasil rasistični voditelj Ian Smith. Kot javljajo tuje agencije, so člani parlamenta na današnjem zasedanju sprejeli zakonski predlog, ki bo uredil prenos oblasti na britanskega guvernerja.

Možnosti za širše stike z Iranom

Pogovori veleposlanika SFRJ Faika Dizdarevića s tremi iranskimi ministri

TEHERAN, 11. decembra (Tanjug) – Veleposlanik SFRJ v islamski republiki Iranu Faik Dizdarević je v zadnjih dneh obiskal tri iranske ministre.

Z ministrom za načrtovanje in proračun Ezatolahom Sahabijem je imel zelo izčrpne pogovore o ekonomskih razmerah v Iranu in o gospodarskih načrtih države. Govorila sta tudi o možnostih za sodelovanje v gospodarstvu, zlasti, kar zadeva zdajšnji položaj in zunanje ekonomske pritiske na Iran. Omenila sta zelo široke možnosti za gospodarsko sodelovanje, med drugim na področju kmetijstva, prehrane, elektrifikacije in gradnje industrijskih objektov.

Iranski minister za informacije Naser Minači in naš veleposlanik sta v pogovoru poudarila, da so možnosti za nadaljnje poglabljanje dvostranskega in večstranskega sodelovanja na področju obveščanja. Pozdravila sta pred kratkim podpisani sporazum med jugoslovansko časopisno agencijo Tanjug in iransko agencijo Pars. Izrazila sta tudi mnenje, da naj bi podoben sporazum podpisali med iranskim radiom in televizijo (VVIR) in jugoslovanskim radion in televizijo (JRT). Posebej sta poudarila večstransko sodelovanje prek poola agencij neuvrščenih držav in prek odbora za sodelovanje radiodifuznih organizacij neuvrščenih držav.

Iranski minister za ceste in promet Jusef Taheri Kavini se je pogovarjal z veleposlanikom Dizdarevićem o možnostih za iransko-jugoslovansko sodelovanje v iranskem transportu in o sklenitvi sporazuma, ki naj bi urejal promet med državama, zlasti letalski in cestni promet.

Jekleni velikan za Sovjetsko zvezo

SARAJEVO, 11. decembra – Energoinvestova tovarna termo-aparatov v Stupu pri Sarajevu pravkar končuje osmi separator pare za sovjetsko jedrsko elektrarno. S tem separatorjem je tovarna izpolnila letošnji plan proizvodnje. Ener-

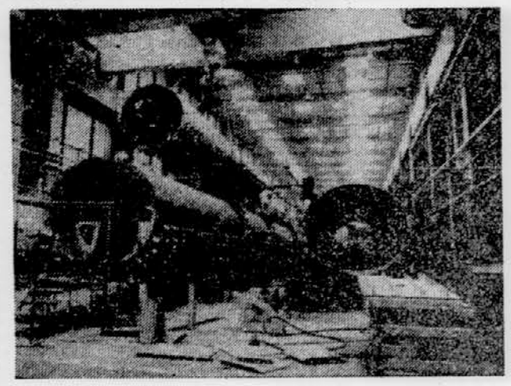

goinvest sicer precej sodeluje s sovjetskim gospodarstvom, saj so med drugim danes podpisali pogodbo z »Mašinoimportom« o izvozu 15.000 ton armatur. Vrednost izvoza bo preko 50 milijonov dolarjev. Na sliki so zaključna dela pri osmem separatorju pare, pravem jeklenem velikanu. (Telefoto: Tanjug)

Mehiški Indijanci v nevarnosti

CIUDAD MEXICO, 11. decembra (Tanjug) – Okoli 60.000 mehiških indijancev je v nevarnosti, da izumrejo, oziroma, da se preselijo v primestne predele, kjer pa so neustrezni življenjski pogoji. S tem problemom so seznanili mehiškega predsednika, ki je obiskal najbolj zaostale predele v zvezni državi Chihuahua. Moderni razvoj kmetijstva je potisnil indijance v surove in popolnoma neobdelane predele, kjer so se lahko ukvarjali samo z lovom in ribolovom, zdaj pa še to ni več možno, saj je okolje že preveč onesnaženo, poleg tega pa tudi lastniki gozdov brez milosti izkoriščajo gozdove. 60.000 indijancev plemen Taharumara, Guarojios, Primas in Tepehuanes živi v zvezni državi Chihuahua brez pitne vode, brez osnovnih higienskih pogojev in brez kakršnekoli zdravstvene zaščite.

V Mehiki živi približno 6 milijonov indijancev, ki jih nemogoči življenjski pogoji prisiljujejo, da zapuščajo zemljo in se selijo v mesta, kjer počasi toda zanesljivo izginjajo kot etična skupina.

Ribiči v Severnem morju

BEOGRAD, 11. decembra – Ribarjenje v Severnem morju postaja vse bolj priljubljeno, posebej na Nizozemskem. Ribiči, ki so do zdaj lovili v glavnem v rekah, so se radi preselili na

nove terene. Čeprav je ribarjenje na morju naporno, je zdravo, poleg tega pa tudi uloviti ribo, dolgo preko metra, ni nobena redkost. (Telefoto: Tanjug)

»Kaviargate«

WASHINGTON, 11.decembra(Tanjug) – Bivši iranski veleposlanik v Washingtonu in nekdanji zet Reze Pahlavija Ardeshir Zahedi, ki že mesece zaman čaka, da mu bo Švica ponudila gostoljubje, je bogato obdaroval vplivne osebnosti v Washingtonu, da bi si pridobil njihovo naklonjenost. Mnogi izmed njih še danes zagovarjajo šaha kot »najboljšega prijatelja in zaveznika, ki so ga kdaj imele ZDA.«

»Washington Post«, ki se je razpisal o Zahedijevih darilih in o svojevrstnem šahovem »lobbyju« v Washingtonu, poudarja, da novinarji vedno bolj govorijo o pravem »iranskem Watergatu«, nekateri pa temu kar naravnost pravijo »kaviargate«. Bivši iranski veleposlanik je namreč redno oskrboval funkcionarje, politike in novinarje, za katerih prijateljstvo si je prizadeval, z izredno dragim iranskim kaviarjem. Med temi osebnostmi so tudi bivši državni sekretar Kissinger, senator Pearcy in Goldwater, bivši predsednik Nixon in še cela vrsta drugih.

Kot piše washingtonski list, se nekateri izmed ljudi, na katerih naslov so prihajala šahova darila, danes opravičujejo, da so bili dobri prijatelji Ardeshira Zahedija, darila v obliki iranskega kaviarja pa so se tako udomačila, da so domala postala razpoznavni znak v visokih washingtonskih krogih.

Tajnica bivšega iranskega veleposlanika je reporterju »Washington Posta« dala podroben seznam ljudi, ki so dobivali ta darila. Med drugim je navedla, da je Henry Kissinger ob različnih priložnostih dobil tudi zdaleč bolj dragocena darila, tako, denimo, dragoceno preprogo, zlat bokal, tobačnico kot osebno šahovo darilo, zlato uro z vdelanimi dragimi kamni itd. Po veljavnem predpisu je moral nekatera izmed teh daril izročiti State Departmentu, vendar je najbolj dragocena zamolčal.

Šahov odposlanec je poleg tega delil Pahlavijeve zlatnike, kakor je pač naneslo, med priljubljenimi darili pa je bilo tudi krzno in »druge malenkosti«. Pred novim letom so v ZDA prihajale ogromne količine kaviarja z diplomatsko pošto!

Osebnosti z Zahedijevega seznama še danes odkrito kažejo naklonjenost do bivšega šaha. V zmedi, ki je nastala zaradi ameriških talcev v Teheranu, pa so skoraj popolnoma pozabili na »šahovo izbrano in pretanjeno dvorjenje visokim ameriškim politikom in novinarjem«, piše »Washington Posta«, se utegne »kaviargate« razrasti v ne tako nepomembno afero, ki razkriva tudi drugo plat ameriško-iranske morale. Pa tudi korenine pretirane ljubezni nekaterih washingtonskih krogov do bivšega šaha Reze Pahlavija in njegovega zvestega veleposlanika Ardeshira Zahedija.

Podeljena letošnja celjska priznanja

Zmagovalec 7. tedna domačega filma je Vojko Duletič – Duša Počkajeva in Zvone Hribar igralca leta

CELJE 11. decembra – Ob koncu 7. tedna domačega filma v Celju so opravili svoje odgovorno delo tudi ocenjevalci, zbrani v dveh žirijah – v tisti, ki je z zlatimi in srebrnimi plaketami ter posebnimi priznanji odločala o podelitvi nagrad Metoda Badjure, in v drugi, ki je z grafikami Jožeta Horvata-Jakija nagradila posebne vrednote v lanskih slovenskih filmskih dosežkih.

Zmagovalec letošnjega Celja je režiser Vojko Duletič s filmom »Moja draga Iza«, kot avtor kratkega satirično zaostrenega filma »Ritem dela« se mu s srebrno Badjurovo plaketo pridružuje scenarist in režiser Franček Rudolf.

Pogumno ocenjevalno dejanje je izreklo priznanje slušatelju ljubljanske AGRFTV Vilku Filaču za kamero v filmih »Amen pod kamen« in »Sveže novice iz kemije in fizike«. V študijski proizvodnji te izobraževalne akademijske ustanove. Nanj se navezuje priznanje »Metoda Badjure« slušatelju režijske smeri Mitju Milavcu za oba navedena filma.

Nagrajenci letošnjega tedna domačega filma so po sklepu žirije o Badjurovih nagradah še Duša Počkajeva za vlogo tete v filmu Boštjana Hladnika »Ubij me nežno«, Veka Kokalj za kamero in trik v risanki Konija Steinbacherja »Kokon«, Božo Špraje za svoj prvi celovečerni film Krč in pa dopisna delavska univerza Univerzum za svoj letošnji spored učnih filmov.

Žirija revije Stop, Novega tednika in Radia Celje je svoja priznanja izrekla Duši Počkajevi kot igralki leta za vlogo v filmu »Ubij me nežno« Boštjana Hladnika, igralcu leta Zvonetu Hribarju za vlogo Andreja v Duletičevi Moji dragi Izi in najbolj obetavnemu debutantu Janezu Starinu za vlogo kaplana v Šprajcovem Krču.

STANKA GODNIČ

Pogovori o jedrski elektrarni

Delegaciji IS Slovenije in Hrvaške s predstavniki Westinghousa

LJUBLJANA, 11. decembra – Danes popoldan sta se sestali delegaciji izvršnih svetov Slovenije in Hrvatske, ki sta jih vodila dr. Anton Vratuša in Emil Ludviger, podpredsednik izvršnega sveta sabora SR Hrvatske. V razgovoru, ki so se ga udeležili tudi predstavniki jedrske elektrarne Krško, elektrogospodarstva Slovenije in Hrvatske ter predstavniki drugih gospodarskih institucij, so obravnavali problematiko gradnje jedrske elektrarne Krško.

Zatem pa so se dr. Anton Vratuša,Zvone Dragan in Emil Ludviger s sodelavci sestali s predstavniki ameriške družbe Westinghouse, ki jih je vodil namestnik predsednika te družbe Hayworth. V razgovoru, ki se ga je udeležil tudi veleposlanik ZDA v SFR Jugoslaviji Laurence Eagelburger, so obravnavali vprašanja, ki zadevajo pospešitev graditve jedrske elektrarne Krško.

Spor o prispevku ZDA

Senat in predstavniški dom se še vedno ne moreta sporazumeti o višini ameriškega deleža Mednarodni banki za pomoč državam v razvoju

WASHINGTON, 11. decembra (Tanjug) – Ponovni nesporazumi med senatom in predstavniškim domom v ameriškem kongresu so sprožili vprašanje o tem, ali bodo ZDA potrdile mednarodni banki letošnji prispevek, hkrati pa tudi o možnosti te finančne ustanove, da v prihodnjem letu odobri posojila državam v razvoju.

Senat in predstavniški dom se še vedno ne moreta sporazumeti o višini ameriškega deleža mednarodni banki, o tem, kako bodo financirali posredovanje tehnologije državam v razvoju in naposled, katere programe za razvoj bodo odobrili v prihodnjem letu. Dokler tega soglasja ne bodo dosegli, ameriška vlada ne more vplačati prispevka pri mednarodni banki, a če tega ne stori do konca leta, se bo morala v letu 1980 dejavnost te banke za obnovo in razvoj močno zmanjšati.

Mednarodna banka predvsem na bo mogla prihodnje leto odobriti treh milijard posojil, namenjenih najbolj revnim državam v razvoju pod najbolj ugodnimi pogoji. Hkrati bo banka morala skrčiti predvidenih 8 milijard dolarjev posojil za razne načrte razvoja v mnogih državah po svetu, a naposled bodo morale svojo dejavnost omejiti tudi regionalne finančne ustanove, kot je mediteranska banka za razvoj, pa afriška in azijska banka za razvoj.

Vlada predsednika Carterja je zadnje dni vnovič terjala od kongresa, da skupna komisija senata in predstavniškega doma poišče izhod iz slepe ulice, v katero so zašle razprave. Prva ovira pri odobravanju ameriškega prispevka mednarodni banki je bila premagana komaj pred kratkim in šele po neposredni intervenciji predsednika banke McNamara.

Na zahtevo kongresa, da kreditov ne bi odobravali »Vietnamu in državam, ki so sovražne do ZDA«, je moral predsednik McNamara napisati pismo, v katerem je sporočil, da DR Vietnam ne bo dobil kreditov zaradi tega, »ker ne podpira politike razvoja«. Nesporazum je bil izglajen, potem pa je prišlo do novih proceduralnih težav, ki jih za zdaj nihče ne zna premostiti.

Eden od članov skupnega odbora, katerih naloga je poiskati izhod iz »nesporazumov«, član predstavniškega doma Bill Young je, kot kaže, pojasnil nastali zastoj. Izjavil je, da je »ameriško ljudstvo nezadovoljno s tem, kako trošijo njegov denar za pomoč državam v razvoju«, in da ni več pripravljeno, da ne bi reagiralo na vse tisto, kar se dogaja v Iranu, Afganistanu in Pakistanu.

Napadi rdečih Khmerov na Vietnamce

BANGKOK, 11. decembra (Tanjug) – Gverilske skupine »rdečih Khmerov« so v srednjih in severovzhodnih kampučijskih provincah v prvih petih dneh decembra več kot dvajsetkrat napadle vietnamske čete.

Radio »Glas Demokratične Kampučije«, poroča, da je bilo v akcijah ubitih ali ranjenih okrog 450 vietnamskih vojakov in da so zaplenili precej orožja in streliva.

Jugoslovanska delegacija se je vrnila iz Nove Zelandije

ZAGREB, 11. decembra (Tanjug) – Jugoslovanska delegacija se je pod vodstvom predsednika izvršnega sveta sabora SR Hrvaške Petra Flekovića danes vrnila iz Nove Zelandije, kjer se je udeležila proslave ob 100-letnici prihoda prvih naših izseljencev v to prekooceansko deželo. Naša delegacija je obiskala tudi več zveznih držav v Avstraliji.

V Torinu napadli šolo

TORINO, 11. decembra (Tanjug) – Pripadniki teroristične organizacije »prve linije« so napadli šolo za organizacijo in upravljanje podjetij v Torinu in ranili 10 predavateljev ter študentov, od tega dva huje; tako poročajo tuje agencije.

Dvanajst pripadnikov organizacije desne gverile je vdrlo v šolsko poslopje in segnalo dvesto predavateljev in študentov v knjižnico ter začelo streljati nanje. Ranjeni so bili tudi uslužbenci Fiata in tovarne pisalnih strojev Olivetti. Po napadu so teroristi po šolskih stenah pisali gesla, s katerimi so obujali spomin na pripadnika svoje organizacije, konec februarja ubita v Torinu.

Omejen uvoz nafte

Dogovor dvajset najbolj razvitih zahodnih držav o omejitvi uvoza nafte v prihodnjem letu – Strah pred pomanjkanjem, ne pa višjo ceno

PARIZ, 11. decembra (Tanjug) – Enodnevni ministrski sestanek mednarodne agencije za energijo (AIE), ki združuje 20 najbolj razvitih zahodnih držav, hkrati tudi največjih uvoznic in porabnic nafte na svetu, je prinesel dogovor o mejah uvoza nafte v letu 1980.

Kot je rečeno v sporočilu, ki so ga objavili pozno sinoči, je 20 ministrov za energijo sprejelo okvirni sistem trimesečnega nadzorovanja uvoza nafte v prihodnjem letu, ki za vse države članice AIE temelji na oceni, da je potrebe mogoče pokrivati s 24,5 milijona sodov nafte, kolikor naj bi je uvozili vsak dan, oziroma s 1025 milijoni ton na leto. Nikakršne sankcije pa niso predvidene za države, ki takega dogovora ne bi spoštovale, vendar menijo, da je v interesu vsake članice AIE, da se drži te prostovoljne redukcije pri uvozu in porabi.

ZDA, največja uvoznica in porabnica nafte na svetu (kljub velikim lastnim virom in velikanskim rezervam) je tudi sprejela ta dogovor. Vztrajala pa je pri tem, da sprejmejo še načrt takojšnjih intervencij v primeru, da se preskrba posameznih članic AIE zmanjša za najmanj sedem odstotkov. Mednarodna agencija za energijo namenoma ni hotela sprejemati odločitev o tem, kako naj bi konkretno omejili uvoz nafte – kot je sicer storila velika sedmerica Zahoda na letošnjem vrhu v Tokiu – preden bodo znani rezultati ministrskega sestanka OPEC, ki se začne 17. decembra v Caracasu v Venezueli.

● ZDA bodo prihodnje leto – tako predvideva plan uvoza in omejitev – kupile v tujini največ 436 milijonov ton (8,9 milijona sodov na dan), Japonska 308,6 milijona ton (6,3 milijona), ZRN 141 milijonov ton (2,8 milijona), Italija 124 milijonov ton (2,8 milijona sodov na dan).

AIE tudi želi vedeti uradne odločitve članic OPEC o omejitvi proizvodnje nafte v prihodnjem letu (zdaj znaša proizvodnja povprečno 31 milijonov sodov na dan). Napovedali so namreč, da bi utegnila biti leta 1980 proizvodnja članic OPEC manjša za 2,5 do 3 milijone sodov na dan, kar je okoli 10 odstotkov njihovega izvoza nafte.

Države EGS pa so že sklenile, da bodo celoten uvoz nafte v letu 1980 omejile na 472 milijonov ton (za približno 9,4 milijona sodov na dan). »Ni čas za preplah ali malodušje,« poudarjajo v krogih, ki so blizu ministrskemu sestanku AIE, ne skrivajo pa pričakovanja, da poraba nafte v letih, ki prihajajo, ne bo tako izdatna kot doslej.

Lončar pri Harrimanu

WASHINGTON, 11. decembra (Tanjug) – Veleposlanik SFRJ v ZDA Budimir Lončar je danes obiskal osebnega svetovalca predsednika ZDA in bivšega guvernerja Averela Harrimana. Lončar in Harriman sta v daljšem pogovoru izmenjala poglede o mednarodnem položaju in jugoslovansko-ameriških odnosih.

Cyrus Vance v Italiji in ZR Nemčiji

Pogovori s Pertinijem in Genscherjem o ameriških talcih v Iranu

RIM, BONN, 11. decembra (AFP, UPI) – Ameriški državni sekretar Cyrus Vance se je danes sestal z italijanskim predsednikom Sandrom Pertinijem in se mu ob tej priložnosti zahvalil v imenu svoje vlade za podporo Združenim državam Amerike v iranski krizi.

Po polurnem pogovoru za zaprtimi vrati – pogovarjala sta se o »resnem problemu ameriških talcev v Teheranu« – se je Vance zahvalil predsedniku Pertiniju, ki se je osebno zavzel pri Homeiniju in zahteval izpustitev ameriških talcev.

»Še naprej si bomo prizadevali, da bi na miren način rešili ameriške talce v Teheranu« je izjavil Vance.

Ameriški državni sekretar je v okviru svoje evropske turneje iz Rima dopotoval v Bonn, kjer se je z zahodnonemškim zunanjim ministrom Hansom-Dietrichom Genscherjem pogovarjal o ekonomskih sankcijah proti Iranu.

Ministri držav ASEAN pred težavno nalogo

V Kuala Lumpurju o akciji proti Hanoju po britanskem nepriznavanju vlade Pola Pota

DŽAKARTA, 11. decembra (Tanjug) – Prvotni dnevni red sestanka zunanjih ministrov petih držav ASEAN, ki bo v petek in v soboto v Kuala Lumpurju, se bo najbrž nekoliko spremenil. Odločitev britanske vlade, da odreče priznanje vladi Demokratične Kampučije, pa razmišljanje avstralske in novozelandske vlade, da storita podobno, a ne še zdaj, ne bi vplivala na prizadevanje držav ASEAN v akciji, da bi »oplemenitili« resolucijo OZN.

Ta odločitev pa je očitno prisilila udeležence sestanka v Kuala Lumpurju, da tudi sami pretresejo vprašanje, ki se nanaša na preklic priznanja vlade Pola Pota, šele potlej in odvisno od tega pa naj bi razmislili, kaj nadalje storiti v diplomatski akciji proti Hanoju.

Čeprav menijo, da odločitev britanske vlade ne more škodovati njihovi akciji – reševanju neodvisnosti in ozemeljske nedotakljivosti države in obstoja naroda – pa jih je britansko ravnanje vendarle prisililo k razmišljanju, ali ne bodo te njihove plemenite akcije razumeli kot podporo režimu Pola Pota, ki ni nikoli užival njihovih simpatij. Pred takšno dilemo so se te države znašle tudi pred zasedanjem generalne skupščine OZN to jesen, ko je prevladovalo mnenje, da ni dopustna vietnamska intervencija v notranje zadeve Kampučije in da je treba obvarovati kampučijsko državo in njeno ljudstvo.

K razmišljanju jih je napeljal še zlasti tisti del odločitve britanske vlade, da ne priznavajo provietnamskega režima Henga Samrina v Fnom Penhu, zato so države ASEAN zdaj očitno pripravljene pretresti lastno stališče in poiskati še močnejše orožje v boju za uveljavitev predlaganih ukrepov v resoluciji OZN, ki se nanašajo na rešitev kampučijskega vprašanja.

Države ASEAN, prepričane, da bo enotna pripravljenost – poiskati vse možne poti, po katerih naj bi prišli do političnih rešitev za kampučijski problem, obrodila sadove, bodo na prihodnjem sestanku razpravljale tudi o predlogu, da ustanove mirovne sile OZN v Kampučiji, v katerih naj bi sodelovali še pripradniki držav ASEAN; razpravljali naj bi tudi o predlogu nekaterih zahodnih držav o »varnostni coni« v Kampučiji, na meji s Tajsko, in še o marsičem drugem. O pripravljenosti držav ASEAN, da začeto pripeljejo do konca, ne gre dvomiti, a v tem, da nastopajo kot nevtralna stran v boju za uveljavitev tistega, za kar se je izrekla velika večina sveta, vidijo svoje najmočnejše orožje.

Srečanje radiodifuznih organizacij neuvrščenih

BEOGRAD, 11. decembra (Tanjug) – Tu se je danes začel peti sestanek odbora za sodelovanje radiodifuznih organizacij neuvrščenih držav. Sodelujejo predstavniki 21 neuvrščenih držav, ki bodo v naslednjih treh dneh ocenili dosedanje uspehe sodelovanja pri obveščanju in pripravili ustrezno gradivo za drugo konferenco radiodifuznih organizacij, ki naj bi potekala prihodnje leto v Siera Leoneju. Sodelovanje med radiodifuznimi organizacijami v okviru splošnega sodelovanje neuvrščenih na področju obveščenja uveljavlja njihove dosežke, jih zbližuje in hkrati po tej poti ukinja monopol velikih svetovnih agencij na tem področju.

Snežne razmere

Vogel: 65 cm snega, delajo nihalna žičnica ter vlečnici Storec in Brunarica.

Pokljuka: 20 cm snega, žičnica pri hotelu Šport dela.

Kranjska gora: od 5 do 10 cm snega, rahlo zamrznjenega, od 9.00 do 16.00 ure vlečnici Kekec in Brsnina. Drsališče je zaprto.

Krvavec: 5 do 50 cm južnega snega, delajo kabinska žičnica, sedežnica Tiha dolina in naprave na Njivicah, kjer je smuka še možna.

Kope: naprave ne delajo.

Mariborsko Pohorje: Areh od 5 do 10 cm snega, naprave ne delajo.

Rogla: 30 cm snega, dela ena vlečnica od 9.00 do 16.00 ure.

Soriška planina: 40–50 cm snega, dela vlečnica Lajnar od 12.00 do 16.30.

Vremenska napoved meteorološkega zavoda Slovenije

Prognostična karta za 12. december 1979

NAPOVED VREMENA ZA SLOVENIJO

Ponoči še oblačno, vmes padavine, v nižinah bo deževalo. Čez dan izboljšanje, do spremenljive oblačnosti. Najnižje nočne temperature bodo med 2 in 7, najvišje dnevne do 10 stopinj C.

NAPOVED VREMENA ZA JUGOSLAVIJO

Oblačno bo, prehodno padavine, v nižinah bo deževalo.

VREMENSKA SLIKA

Nad severnim Atlantikom in pretežnim delom Evrope je še vedno območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta bo danes prešla v Jugoslavijo.

IZGLEDI ZA ČETRTEK

Kratkotrajno prehodno izboljšanje.

Vreme in temperatura dne 11. decembra 1979 ob 13. uri

Kraj	Vreme ob 13. uri	stopinj
Ljubljana	dežuje	8
Planica	oblačno	5
Brnik	dežuje	8
Kredarica	sneži	−3
Maribor	poloblačno	14
M. Sobota	poloblačno	12
Sl. Gradec	rosi	5
Celje	dežuje	11
Novo mesto	oblačno	15
Nova Gorica	rosi	7
Portorož	megla	9
Reka	dežuje	12
Pulj	oblačno	14
Hvar	oblačno	16
Dubrovnik	oblačno	14
Zagreb	oblačno	15
Beograd	oblačno	16
Sarajevo	oblačno	12
Titograd	oblačno	10
Skopje	jasno	11
Celovec	oblačno	3
Gradec	oblačno	7
Dunaj	oblačno	14
Benetke	rosi	7
München	oblačno	9
Zürich	oblačno	9
Rim	oblačno	17
Pariz	poloblačno	10
Berlin	dežuje	8
Stockholm	jasno	−4
Moskva	–	–

Človek in mraz

Živa bitja se prilagajajo na mraz na dva načina: tako da mu popustijo in se ohlajajo hkrati z ohlajevanjem okolja, ali pa da se borijo proti njemu in ohranjajo telesno temperaturo nespremenjeno. Plazilci, ribe in žuželke uravnavajo telesno temperaturo po temperaturi okolja, medtem ko sesalci in ptiči vzdržujejo telesno temperaturo, ki jim je najbolj ugodna. Njihov organizem lahko primerjamo z akvarijem, katerega toplotno-regulacijske naprave vzdržujejo v njem najugodnejše življenjske pogoje. To je klasična delitev živali na mrzlokrvne in toplokrvne, ali bolje rečeno, na tiste, ki se jim telesna temperatura spreminja, in one, pri katerih je stalna.

Med tema dvema skupinama so živali, ki preživljajo hibernacijo ali zimsko spanje. To so živali s stalno telesno temperaturo, ki v času, ko postane boj z mrazom prehud, začasno prevzamejo »navade« mrzlokrvnih živali: telesna temperatura se jim močno zniža in hkrati se jim zato zmanjša tudi presnova.

Zadnja leta se je začel človek zelo zanimati za proces zimskega spanja. Ko bi namreč lahko umetno povzročili hibernacijo pri človeku, bi lahko uspešno vplivali na razne bolezenske pojave. O tem jutri.

PA ŠE TO

ODTAJANO PRESENEČENJE – Neka Mariborčanka je pred dnevi po večtedenskem iskanju le našla hladilno skrinjo. Ko jo je doma odprla, je zagledala v njej 20 kilogramov »bar« kave. Da ne gre za nagrado proizvajalca, je potrdil še istega dne obisk predstavnika trgovine, v kateri je bila skrinja kupljena. Ni nam znano, ali je lastnica skrinje najdbo priznala ... Inšpektorji po trgovinah bi morali kavo iskati torej ne le pod pultom, temveč tudi po hladilnikih, zmrzovalnih skrinjah in še kje.

Pripombe na smernice plana

Novomeški občani so v celoti potrdili izhodišča in usmeritve družbene politike

NOVO MESTO, 11. decembra – Ves oktober je v novomeški občini potekala javna razprava o osnutku smernic za pripravo srednjeročnega družbenega plana. Razprava je v celoti potrdila izhodišča in usmeritve družbene politike, pripombe pa bodo najbolj koristile nosilcem planiranja, ki bodo laže začrtali cilje družbenoekonomskega in drugega razvoja.

Kot kaže, se bodo v novomeški občini opredelili za nekoliko nižjo gospodarsko rast (6,5 odstotka), za katero obstajajo realnejše možnosti. Načrtovana rast je malce bolj dinamična in hitrejša kot jo načrtujejo v Sloveniji.

Največ pripomb je bilo na račun skupnih ciljev razvoja, gospodarstva, gospodarske infrastrukture ter prostorskega razvoja.

Med drugim velja poudariti, da morajo organizacije združenega dela pri pripravi dokumentacije za nove naložbe upoštevati in zagotavljati tudi sredstva za reševanje stanovanjskih problemov, komunalno infrastrukturo in za povečanje lastnih objektov družbenega standarda.

Pri nadaljnjem industrijskem razvoju bo upoštevana pripomba, da je treba dati nekaterim panogam prednost, zlasti pa tistim, ki se bodo bolj vključile v mednarodno delitev dela in da bodo ustvarjale večje gospodarske dosežke.

Precej pripomb je bilo izrečenih na račun prostorskega razvoja; večji poudarek bo potrebno nameniti tudi pripravi urbanistične dokumentacije, pridobivanju zemljišč za gradbene namene, obnovi novih stanovanjskih naselij in načrtnejšemu izkoriščanju kmetijskih površin.

S. D.

Seminar za vodstveni kader

BREŽICE, 11. decembra – Medobčinsko študijsko središče politične šole pri CK ZKS za Posavje, ki ima svoj sedež v Brežicah, uvaja v svoj obsežen izobraževalni program še eno delovno obliko. Danes so namreč pričeli z enotedenskim seminarjem samoupravljanja v združenem delu za direktorje ter predsednike delavskih svetov iz vseh treh posavskih občin. V prvi tak seminar so zajeli 30 slušateljev, ponovili pa ga bodo še dvakrat za ostale v začetku prihodnjega leta.

V. P.

KRAJEVNA SKUPNOST PLAVŽ POZIDANA – Od mestnih krajevnih skupnosti so možnosti za pozidavo manjših površin le v KS Sava, Podmežaklja in Javornik–Koroška Bela. V glavnem pa bo potrebno tudi predhodno rušenje. (Foto: VLASTA FELC)

Krajevni praznik Bohinjcev

Osrednja proslava v spomin na decembrsko vstajo bo v petek v Bohinjski Bistrici

BOHINJ, 11. decembra – V počastitev oboroženе vstaje proti nemškemu okupatorju, ki se je začela 16. decembra 1941. leta v bohinjskih vaseh, proslavljajo v vseh bohinjskih krajevnih skupnostih krajevni praznik. Osrednja proslava v spomin na decembrsko vstajo, sočasno s proslavo dneva JLA bo v petek, 14. decembra ob 18. uri v Domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici. V soboto, 15. decembra pa se bodo na spominski slovesnosti, imenovani »Zmaga mrtvega bataljona«, ki bo ob 10. uri dopoldne na Pokljuki, spomnili junaškega boja borcev 3. bataljona Prešernove brigade, ki so 15. decembra 1943, leta do zadnjega žrtvovali svoja življenja za svobodo. Slovesnost s kulturnim programom bo pri grobišču na Goreljeku.

Organizatorji decembrskih prireditev vabijo vse preživele borce in aktiviste, ki so se med NOB borili in delovali na bohinjskem območju,

Za socialno varnost se jim ni treba bati

To je razvidno iz smernic za prihodnji srednjeročni plan treh kranjskih DO

KRANJ, 11. decembra – Delavcem v delovnih organizacijah Iskra, Sava in Tekstilindus, v katerih je polovica vseh zaposlenih v kranjski občini, se ni treba bati za socialno varnost v prihodnjih letih. To so ugotovili na današnji seji občinskega komiteja ZS ZKS, ko so obravnavali smernice in elemente za pripravo srednjeročnega plana v omenjenih največjih treh kranjskih tovarnah.

Kot so dejali na seji, v planskih dokumentih sicer pogrešajo nekatere natančnejše opredelitve in zagotovila, da se bodo držali sprejetih usmeritev. Prav tako manjkajo nekatera predvidevanja na področjih, ki so povezana s samoproizvodnjo in delavci, kot so kadrovanje, izobraževanje, graditev stanovanj in podobno. Kljub temu pa so ocenili, da pomenijo smernice pomemben napredek v planiranju v združenem delu in dobro osnovo za nadaljnje načrtovanje.

V Iskri Elektromehaniki so si za osnovni cilj v proizvodnji postavili usmeritev v elektroniko, s čimer bi postopoma opustili enostavnejšo obdelavo. Del proizvodnega programa nameravajo v Kranju opustiti in ga prenesti drugam. Uresničitev teh ciljev pa je povezana s precejšnjimi vlaganji, saj za 5 let planirajo kar za 5,6 milijarde dinarjev naložb.

V Savi, ki se je letos ob omejitvah uvoza znašla v najtežjem položaju med kranjskimi podjetji, za prihodnje obdobje planirajo, da bodo ves uvoz pokrili z izvozom. Pri tem računajo predvsem na nadomestitev uvoženih surovin z domačimi.

Največje spremembe se obetajo v Tekstilindusu, kjer so spoznali, da se jim v takem obsegu in sestavu za prihodnje ne obeta nič dobrega. Zato nameravajo skrčiti obseg proizvodnje, zmanjšati število zaposlenih in opustiti obrat Intex. Ob vsem tem pa nameravajo proizvodnjo temeljito posodobiti in vpeljati višjo obdelavo tkanin. Vse to bi jim omogočilo, da bi se laže prilagajali modi in tržišču.

LADO STRUŽNIK

Kroničnі primanjkljaj družbenih stanovanj

Jeseniška samoupravna stanovanjska skupnost ni izpolnila načrtov o gradnji družbenih stanovanj, v zasebni gradnji pa jih je presegla

JESENICE, 11. decembra – Samoupravna stanovanjska skupnost občine Jesenice je načrtovala, da bo v sedanjem srednjeročnem obdobju na območju občine zrasло 1.428 stanovanjskih enot, od tega 1.078 stanovanj v družbenem in 350 stanovanj v zasebnem sektorju. Načrt v letih 1976–1979 so uresničili 94-odstotno, vendar predvsem na račun individualne gradnje, ki je v tem času presegla že celotno srednjeročno obveznost za najmanj štiri odstotke – dokončni podatki za to gradnjo v letu 1979 namreč še niso znani.

Zasebniki so v tem času zgradili 364 stanovanj, zato pa je bilo zgrajeno »le« 701 družbeno stanovenje, kar pomeni 65 odstotkov celotne srednjeročne obveznosti. Da bi uresničili srednjeročni načrt, bi morali v naslednjem letu zgraditi še 363 družbenih in zasebnih stanovanj.

Stanovanjska skupnost predvideva, da bodo leta 1980 ob polni angažiranosti vseh odgovornih dejavnikov na področju stanovanjskega gospodarstva v občini zgradili 45 družbenih stanovanj na območju Hrušice, 84 na Jesenicah, prav toliko na Koroški Beli in 50 zasebnih stanovanj v individualni gradnji.

To pomeni, da bi v srednjeročnem obdobju zgradili 1.328 stanovanj – 914 družbenih in 414 v individualni gradnji. Načrt družbene gradnje bi dosegli 85-odstotno, načrt individualne gradnje pa presegli za 18 odstotkov.

V letu 1980 pa bodo izpolnjeni tudi pogoji za pričetek gradnje 194 družbenih stanovanj na Jesenicah, 27 v Mojstrani ter od 45 do 60 v Žirovnici. Glede na potrebe bi morali v prihodnjem srednjeročnem obdobju zgraditi 1.500 stanovanj, od tega 1.150 družbenih.

Pri uresničevanju načrta družbene stanovanjske gradnje so se zlasti na območju Jesenic srečevali z znatnimi težavami glede neugodne nosilnosti tal, ki terjajo dodatna temeljenja oziroma celo gradnjo na pilotih, znatno pa je vplivalo na rok in ceno gradnje tudi predhodno rušenje in zagotavljanje nadomestnih stanovanj.

Vse to je v določeni meri vplivalo tudi ne nespoštovanje načrtovanih rokov gradnje. Poleg tega pa so pri tej gradnji nastajali še drugi problemi. Tako pomanjkanje urbanističnega načrta mesta in prostorskega načrta občine ter neusklajeno načrtovanje združenega dela, kar je povzročilo neusklјeno strukturo zgrajenih stanovanj glede na potrebe kupcev.

Stanovanja so bila večkrat zgrajena premalo kakovostno, izvajalci pa niso izpolnjevali svojih nalog pri odpravi napak in pomanjkljivosti v garancijskih rokih. Pri gradnji so uporabljali neustrezne materiale.

Stavbna zemljišča za gradnjo niso bila pripravljena pravočasno, prav tako so bile nepravočasne odločitve kupcev načrtovanih poslovnih prostorov, urejanje okolice pa je zaostajalo za gradnjo stanovanj.

Ocenjujejo, da bo ob izteku srednjeročnega obdobja stanovanjski primanjkljaj v občini sicer manjši, vendar pa o stanovanjski stiski govori več kot 900 prošenj v Železarni ter več kot 200 redno zaposlenih delavcev v občini Jesenice, ki so prijavljeni samo začasno. Nova stanovanja pa bodo gotovo zahtevala tudi nove velike investicije.

VLASTA FELC

Kaj bo s trgovino na Zrkovski?

MARIBOR – V Mariborski mlekarni menijo, da bo treba zapreti trgovino klasičnega tipa na Zrkovski 172. Je v zasebni hiši in z vso prodajo ne pokrije stroškov obratovanja. V dogovor s svetom potrošnikov KS »Tone Čufar« bodo skušali ta problem rešiti tako, da bodo spremenili izbiro blaga in s tem bodo tudi privabili več kupcev.

J. J.

Rast osebnih dohodkov presegla gornjo mejo

V trboveljski občini nekateri niso upoštevali resolucijskih določil o razporejanju dohodka

TRBOVLJE, 11. decembra – Dobršen del gospodarstva v občini se letos ne drži resolucijskih predvidevanj o počasnejši rasti sredstev za zadovoljevanje osebnih, skupnih in splošnih potreb od dohodka. Prav zato zadnji čas v razpravah o gospodarjenju prevladujeta ostrejši ton in zahteva po začasnih ukrepih družbenega varstva.

Ob polletju je služba družbenega knjigovodstva 3, podružnica Trbovlje, ob analizi 65 temeljnih organizacij s področja gospodarstva ugotovila, da je 23 tozdov povečalo osebne dohodke bolj, kot je dovoljevala rast obseženega dohodka. Kljub opozorilom izvršnega sveta in občinske skupščine, da bodo proti kršiteljem resolucijskih določil začeli ukrepati, se razmere v naslednjih treh mesecih niso popravile, pač pa so se celo poslabšale. Na podlagi predhodnih podatkov o devetmesečnem poslovanju gospodarstva je na seznamu ozdov in tozdov, ki odstopajo od dogovorjenih usmeritev pri razporejanju dohodka za osebne dohodke, skupno porabo in akumulacijo, že 55 kršiteljev.

Napovedi, da bodo v trboveljski občini ostreje nastopili proti kršiteljem resolucijsko dogovorjenih meril o razporejanju dohodka ter porabi razporejenih sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, se že uresničujejo. Nekatere je že obravnavala komisija za družbeni nadzor občinske skupščine. Koga bo prizadel začasni ukrep družbenega varstva, bo znano na naslednjem zasedanju zbora združenega dela in družbenopolitičnega zbora. Velja pa tudi sklep obeh zborov, ki zavezuje vse delavske svete in druge organe upravljanja v tozdih, kjer je prišlo do nesorazmerij in odstopanj med letom, da morajo zagotoviti usklajene osebne dohodke glede na ustvarjeni dohodek. Rast osebnih dohodkov pa bodo preverili tudi v družbenih in drugih dejavnostih.

PAVLE BURKELJC

V NEKAJ VRSTAH

Zavarovalnico bodo nadzidali

KRANJ – Ker so vse bolj na tesnem s prostori, so se v gorenjski območni skupnosti zavarovalne skupnosti Triglav odločili, da nadzidajo svojo poslovno stavbo na Oldhamski cesti ob semaforskem križišču. Z novo podstrešno etažo bodo pridobili 465 kvadratnih metrov prostora, razen tega pa bodo do najvišjega nadstropja speljali dvigalo. S pripravljalnimi deli so pravkar začeli, gradnjo pa nameravajo zaključiti do jeseni prihodnjega leta. Kot računajo, jih bo nadzidava stala blizu 20 milijonov dinarjev.

L. S.

Širša telefonska mreža

ŽELEZNIKI – Sedanja avtomatska telefonska centrala v Železnikih je postala zaradi vse večjih potreb tako v delovnih organizacijah kot tudi v stanovanjih že premajhna. Kot predvidevajo, bodo leta 1981 zgradili večjo. Še prej pa bodo hkrati s komunalnim urejanjem zemljišča za graditev novih blokov in hiš zgradili novo telefonsko omrežje. Od bodoče avtomatske telefonske centrale ob cesti proti Železnikom bodo do spomladi prihodnjega leta položili nov telefonski kabel za 500 parov telefonskih zvez. Za začetek bodo omogočili vključitev 250 novih naročnikov, kasneje pa vseh 500.

L. S.

Novi silosi za žito

ŠKOFJA LOKA – Pri tovarni močnih krmil na Trati bodo ob sedanjih šestih zgradili še štiri silose. V njih bodo lahko shranili 4000 ton žita v razsutem stanju, ki ga potrebujejo za mešanje v krmila. Po sedanjih izračunih bo gradnja stala delovno organizacijo Mesna industrija Gorenjske 13,4 milijona dinarjev. Skoraj v celoti jo bodo pokrili s krediti Temeljne banke Gorenjske, Ljubljanske banke, zvezne direkcije za rezerve živil in kmetijsko živilske razvojne skupnosti Slovenije. Kot načrtujejo, bodo novi silosi zgrajeni do konca prihodnjega leta.

L. S.

Priznanje športnikom in športnim delavcem

TRBOVLJE – V četrtek 13. decembra bo ob 17. uri v večnamenskem prostoru trboveljske osnovne šole na Leninovem trgu slavnostna seja skupščine samoupravne interesne telesnokulturne skupnosti Trbovlje. Ob tej priliki bodo podelili priznanja – plakete in častne značke najzaslužnejšim športnikom in športnim delavcem za dosežene uspehe v zadnjem obdobju. Poleg slavnostnega govora, ki ga bo imel predsednik skupščine telesnokulturne skupnosti SR Slovenije Slavko Jelen, bo v programu sodeloval tudi mladinski pevski zbor Trbovlje, na koncu pa bo predavanje o dosežkih alpinistične odprave na Grönland v letu 1978.

T. L.

Terme Čatež sprejele prve goste

ČATEŠKE TOPLICE – Od 16. novembra letos, ko so slovesno izročili namenu objekte Terme Čatež, so bile odstranjene še zadnje pomanjkljivosti; inšpekcije so dale pogojno uporabno dovoljenje za

6 mesecev in hotel visoke B kategorije je že sprejel prvih 180 pacientov. Še ta teden bo zasedenih vseh 300 prenočitvenih zmogljivosti. Izreden interes kažejo za nove objekte zlasti organizatorji različnih seminarjev in simpozijev. (Besedilo in slika: Vlado Podgoršek)

Dopolnitve odloka o komunalnih taksah

RADOVLJICA – Od 1. januarja v novem letu bo v radovljiški občini pričel veljati odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah v občini Radovljica, ki sta ga na zadnji seji sprejela zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti. Namen spremembe odloka je, da denar turistične takse ne bi nič več dotekal najprej v občinski proračun, od tam pa šele h krajevnim skupnostim in turističnim društvom, ki si denar razdele na osnovi sporazumov in programov dela. Seveda pa za pospeševanje turizma.

V. F.

Vedno več otrok prejema otroški dodatek

NOVO MESTO – V novomeški občini prejema otroški dodatek 12.648 otrok delavskih in 1430 otrok kmečkih staršev. Iz tega sledi, da skrb za doraščajočo mladino ni samo zaupana staršem, ampak precejšen delež prispeva tudi družba. V zadnjih letih so uredili tudi otroške dodatke za kmečke otroke, s temi prispevki precej prispevajo k zmanjševanju socialnih razlik.

S. D.

Dosegli so planska predvidevanja

NOVO MESTO – V novomeški občini so že dosegli plan vključevanja osnovnošolcev v celodnevno šolo. Tako imajo zdaj že 55 oddelkov, v katerih je 1495 otrok. Seveda bodo v prihodnjem srednjeročnem obdobju temu vprašanju posvetili še večjo pozornost, seveda pa je reševanje odvisno od materialnih in kadrovskih zmogljivosti.

S. D.

Za zapeček pa ne!

Sevniško občinsko priznanje za delavnega upokojenca – Slavko Štrukelj živi s krajem – Še vedno opravlja več predsedniških funkcij

SEVNICA, 11. decembra – »Odlikuje ga posebna skrb za človeka, zaradi tega je izredno cenjen med ljudmi. S svojim neumornim in ustvarjalnim delom je veliko prispeval k razvoju gospodarstva v občini Sevnica, prav tako pa tudi k razvoju in krepitvi samoupravnega sistema,« so med drugim zapisali predlagatelji v obrazložitvi na podelitev občinskega priznanja Slavku Strukelju.

Ko smo ga te dni obiskali tam gori nad Sevnico, je imel Slavko Štrukelj za sabo že bogato izpolnjeno dopoldne. V stanovanjskem podjetju je preverjal račune, sklical sejo koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja, na socialistični zvezi napisal nekaj opominov, preletel zapisnik seje svoje OO ZK in še mnogo tega. Pravzaprav nič posebnega, če ne bi bil že upokojen. Kljub temu ima menda še vedno šest predsedniških funkcij, poleg tega pa je tudi član najrazličnejših komisij in odborov.

SLAVKO ŠTRUKELJ: »Vsi moramo odpravljati slabosti!« (Foto: V. P.)

»Zadnja dva meseca sem največ časa namenil asfaltiranju Poti na Zajčjo goro. Treba je bilo zbirati denar in tudi neposredno poprijeti za delo pri postavitvi opornih zidov, kopanju jarkov ter gradnji jaškov. Preko 5.500 prostovoljnih ur smo opravili stanovalci 36 hiš!« Živahno pripovedunje, pri tem pa doda, da je kar 380 ur tudi sam krampal. »Odkar sem upokojen, imam dejansko še več opravkov, le da ni treba vsak dan na delo. Prehod me resnično ni prizadel.«

Pravzaprav zanimiva ugotovitev kajti Slavko Štrukelj je bil doslej predsednik občinske konference SZDL Sevnica. Sicer pa v prostem času prebere vse časopise, sega po knjigah in s posebno ljubeznijo ureja okolje svojega doma. Čeprav ni pravi Sevničan – rodil se je v Zavrhu na Blokah – je tu dodobra pognal nove korenine.

Ko je naš pomenek nekoliko zastal, sem v vitrini zagledali celo vrsto visokih državnih odlikovanj od dveh medalj za hrabrost in reda republike z bronastim vencem do zadnje plakete varnosti, ki jo je dobil od zveznega izvršnega sveta.

»Ja, najprej sem bil kurir, nato pa borec v Notranjskem odredu. Težko sem bil ranjen, spremljale so me vedno nove funkcije in zadolžitve. Nikdar nisem znal odreči,« razmišlja.

Ko motriva Sevnico tam spodaj, se mu obraz prvič malce zmrači. »V razvoju preveč zaostajamo. Vse smo storili povsem samorastniško, brez pomoči širše skupnosti. Ni nam manjkalo smelosti in poguma, spoštovali smo predpise in se obnašali pošteno. Mnoge občine so ubirale drugačno pot, pa imamo tudi zato povsod toliko težav! Tudi drugod delamo napake. Ne ugaja mi način, kako tretiramo dobrega in slabega delavca. Ni prave pripadnosti delavskemu razredu, podpiramo lenuhe, ki pokvarijo tudi dobre delavce. Vsi poznamo le pravice, svojim dolžnostim pa se preradi izmikamo!«

»Pospešeno bi morali reševati življenjska vprašanja borcev, pa tudi na mladino se smemo pozabiti. V Sevnici mladi sploh nimajo primernih prostorov, kjer bi se sestajali. Saj ne gre za golo sestankovanje, toda če nimajo svojega delovnega kotička, jih tudi organizirati ne moreš,« izkušeno zaključi.

VLADO PODGORŠEK

Zmanjšana storitvena dejavnost

Jeseniške delovne organizacije se preusmerjajo v industrijske

JESENICE, 11. decembra – V okviru programa razvoja malega gospodarstva v jeseniški občini za obdobje 1978–1985, ki so ga sprejeli konec leta 1977, so tedaj obravnavali v sedmih skupinah 21 organizacij združenega dela. Danes pa se je to število precej zmanjšalo. Zaradi hitrega napredka in prehoda v čisto industrijsko proizvodnjo, kar pomeni, da ne opravljajo več storitev, in glede na to, da pri njih združuje delo več kot sto zaposlenih, se je to število zmanjšalo na 12 organizacij združenega dela na šestih različnih področjih.

S čisto storitveno dejavnostjo pa se danes v občini ukvarja le še sedem organizacij združenega dela. Tiste delovne organizacije, ki jim pomenijo storitve spremljajočo dejavnost, pa storitve vedno bolj opuščajo in se preusmerjajo v čisto proizvodnjo ter tako prehajajo med industrijske delovne organizacije.

V. F.

Slabi delovni pogoji in dohodkovni odnosi

Industrija v Adlešičih napreduje prepočasi – Predlagane rešitve so bile prazne obljube

ČRNOMELJ, 11. decembra – O prepočasnem napredku industrije v Adlešičih ob Kolpi sta razpravljala tudi izvršni svet in predsedstvo občinske skupščine, ker so razmere v obratu, ki je od ustanovitve leta 1973 zamenjal kar tri imena – Rog, Labod in IMV iz Novega mesta že res nevzdržne.

Delovni kolektiv je nezadovoljen z delovnimi pogoji v osnovni šoli, ker ne ustrezajo niti varnostnim niti sanitarnim in higienskim predpisom. Dohodkovni odnosi so slabi, kolektiv pa išče pomoč pri občinski skupščini in meni, da v okviru IMV nima možnosti za napredek.

Izvršni svet občinske skupščine v Črnomlju prav tako meni, da so razmere nevzdržne, vendar pa hkrati sodi, . da dosedanji potek razgovorov z novomeško IMV, TOZD Mirna, ne daje upanja na izboljšanje položaja, pač pa so potrebni pogovori z resnejšim partnerjem. Zato se je izvršni svet odločil, da si bo po vseh močeh prizadeval za vključitev delovne skupnosti iz Adlešičev v semiško Iskro. Stališča izvršnega sveta in delovne skupnosti obrata IMV v Adlešičih podpira tudi predsedstvo občinske skupščine iz Črnomlja, hkrati pa je predsedstvo novomeški IMV predlagalo, naj do druge polovice decembra predloži občinski skupščini svojo rešitev, kjer pa morajo biti zapisani tudi roki, ker se je pokazalo, da so bile dosedanje »rešitve« zgolj prazne obljube.

Skratka, po besedah delovne skupnosti obrata IMV iz Adlešičev, izvršnega sveta in predsedstva občinske skupščine iz Črnomlja je težko verjeti, da bo ostalo tako kot je zdaj. Pričakovati je razvezo obrata v Adlešičih z matično delovno organizacijo in četrto »ženitev«: po treh novomeških partnerjih naj bi tokrat temu delu obkolpskega sveta v črnomaljski občini ponudila roko semiška Iskra. Prej pa bo treba slišati še mnenje IMV, kateri pravijo, da je doslej dosti obljubila, a malo storila.

JOŽE SPLICHAL

Dražje komunalne storitve

Za vodarino, kanalščino in odvoz smeti bodo Trboveljčani globlje segli v žep

TRBOVLJE, 11. decembra – Z začetkom januarja bodo v Trbovljah plačevali dražje komunalne storitve. Za kubik pitne vode bo treba odšteti 9 odstotkov več, za odvoz smeti in odpadkov 55 odstotkov, pogrebi bodo dražji za 24 odstotkov in dimnikarske storitve za 35 odstotkov. Tozd Komunalna energetika Trbovlje pa sme povišati doslej veljavne cene za uporabo toplotne energije iz toplovodnega omrežja (za ogrevanje in potrošnjo vode) za 17,84 odstotka.

Kubik vode bo po novem letu stal v Trbovljah za industrijo 9,30 dinarja (zdaj 8,55), za ustanove 7,25 din (zdaj 6,65) in za gospodinjstva 2,80 dinarja (doslej 2,55). Cene bodo višje tudi za pavšalni odvzem vode v gospodinjstvih. Nove cene za odvoz smeti in odpadkov bodo naslednje: za industrijo 1,07 din od kvadratnega metra (zdaj 0,69), za ustanove 0,87 (zdaj 0,56) in za gospodinjstva 0,65 din (zdaj 0,42). Poprečna stroškovna cena za pogreb bo po novem 8115,10 dinarja, sedanja pa je bila 6.527,10 dinarja.

V povprečnem trboveljskem gospodinjstvu bodo v novem letu za vodarino, kanalščino in odvoz smeti imeli zaradi višjih cen za 12,60 dinarja višje izdatke na mesec.

Porast stroškov za energijo, material in rezervne dele, upadanje akumulacije, so glavni vzroki, ki so pristojne organe v občini vodili, da so soglašali z novimi komunalnimi cenami.

P. B.

Občinska uprava bo delala v soboto

MARIBOR, 11. decembra – Ker je letos Silvestrovo, 31. december, na ponedeljek, so se v mariborski občinski upravi odločili, da bodo silvestrski dan nadomestili v soboto. Tako bodo 29. decembra odprta vsa okenca in vrata na občinski upravi za stranke – kot običajno med 8. in 12. uro.

M. S.

TELEKS
informativni tednik dela

Vrtcev ni, ker zanje ni ustreznih lokacij

Težave tudi zato, ker ni vzgojiteljic, saj jim ne morejo nuditi stanovanj – V banki »mrtev« denar

NOVO MESTO, 11. decembra – V novomeški občini so še daleč od uresničitve plana izgradnje vzgojnovarstvenih ustanov. Težave niso nastale zaradi pomanjkanja denarja, kot je to bilo še pred leti, zdaj manjka ustreznih lokacij. Zgovoren primer je gradnja otroškega vrtca v krajevni skupnosti Kandija – Grm, ki ga načrtujejo že več kot deset let. Zanj so že imeli denar. Danes lahko zapišemo, da ni vrtca, tudi ne denarja.

Da se ne bi taki primeri še ponavljali, predlaga občinska skupnost otroškega varstva, da »mrtva« finančna sredstva, ki ležijo v banki, ovrednotijo.

Menijo, da bi bilo treba denar, ki ga zbirajo samoupravne interesne skupnosti, obrestovati, ker baje tudi tega banke posojajo gospodarstvu, za katerega pa, razumljivo, zahtevajo tudi visoke obresti.

Skupnost otroškega varstva občine Novo mesto je prepričana, da se bodo v prihodnjih letih končale tudi težave s pridobivanjem ustreznih gradbenih lokacij, zato bi jim ovrednoteni denar zelo prav prišel. Ker je v vzgojnovarstvenih ustanovah težko s stanovanji, ne bi bilo napak, če bi vsaj nekaj teh sredstev preusmerili tudi v stanovanjsko gradnjo.

Na Dolenjskem je zelo težko dobiti ljudi za delo v otroških vrtcih.

Pred leti so poskusili s kadrovanjem v drugih delih Slovenije, vendar zaradi neustreznih pogojev niso zbrali zadovoljivega števila vzgojiteljic. Vsak kandidat je namreč hotel imeti stanovanje, stanovanj pa v novomeški vzgojnovarstveni ustanovi primanjkuje.

Zato bi tem bolj kazalo premisliti o predlogu, ki bi v končnem koristil samo otroškemu varstvu.

SLAVKO DOKL

50. kolo LOTA

Izžrebane številke so: 20, 25, 29, 30, 31, dodatna 23

Na zazidalni načrt Bleda imajo občani pomisleke

Rešitev za kongresni center in mini obvoznico občanom ni po volji – Vsi so vabljeni k javni razpravi

BLED, 11. decembra – Razgrnitev noveliranega zazidalnega načrta središča Bleda gre h koncu. Pripomb je toliko, kot že dolgo ne. Sedaj bo na vrsti javna razprava, na katero vabi krajevna skupnost vse občane.

Med pripombami prevladuje mnenje, da je na Bledu že dovolj velikih betonskih kolosov, zato naj bi v bodoče takih kot jih nameravajo postaviti nasproti hotela »Jelovica« in na mestu sedanje »Mežaklje« ne gradili več. Tudi kongresni center je preobsežen, saj še ene dvorane s 1200 sedeži Bled ne potrebuje, kajti tako množičnih kongresov je le malo.

Tudi veliki bazen na prostoru sedanje mlekarne in tržnice mnogim ni všeč. Tu naj bi ostal prostor za manjše trgovske lokale in tržnico, ki jo Bled močno potrebuje.

Hotel Svoboda pa naj bi se širil z bazenom vred raje bolj zadaj. Avtobusna postaja naj bi bila po novem tam, kjer je gostilna Ažman in ob vpadnici na Bled, sedanjo mehanično delavnico pa naj bi povečali , tako da bi v njej lahko popravljali avtobuse in tovornjake »Alpetoura«, kar pa večini ni všeč.

Veliko je pripomb na tako imenovano mini obvoznico, ker tehnično res ni najboljša rešitev, toda nihče ni nakazal, kako sicer urediti cono za pešče v središču Bleda. To cono pa vsi priporočajo in brez nje res ne bo pravega turističnega centra.

Prav gotovo bo še veliko razprav, preden bo novi novelirani načrt sprejet.

BOŽO BENEDIK

Izšla tretja številka »Vesti«

MARIBOR – V krajevni skupnosti »Tone Čufar« so izdali letos že tretjo številko glasila »Vesti« iz krajevne skupnosti »Tone Čufar«. Ob dnevu republike so predstavili razvoj svoje skupnosti, naloge, razne akcije in drugo.

J. J.

Glasila v združenem delu

Na Dolenjskem in v Posavju so postala sestavni del življenja krajanov

NOVO MESTO, 11. decembra – Novinarji in organizatorji obveščanja, ki delajo pri glasilih združenega dela in v krajevnih skupnostih, z Dolenjske in Posavja so bili včeraj gostje delovnega kolektiva tovarne oblačil novomeškega Laboda. Po ogledu proizvodnje in razgovoru o delu in življenju tega delovnega kolektiva, so razpravljali o organizacijskih in drugi vprašanjih, s katerimi se srečujejo pri izdajanju glasil. Med drugim so se dogovorili, da bodo izboljšali vsebino poročanja.

Na Dolenjskem in v Posavju so glasila v delovnih kolektivih in v krajevnih skupnostih že postala sestavni del življenja in dela delovnih ljudi in občanov. Ker želijo še bolj izboljšati kakovost obveščanja, seveda tudi vsebino in aktualnost, so menili, da morajo preiti iz mesečnikov na štirinajstdnevnike, kjer pa se bodo pokazale možnosti, pa tudi na tednike.

S. D.

SOZD LADJEDELNIŠKA INDUSTRIJA »JOZO LOZOVINA MOSOR« TROGIR

OBVESTILO

Obveščamo vse zainteresirane, da je Ladjedelnica »Jozo Lozovina – Mosor« Trogir v okviru stanovanjske gradnje za potrebe svojih delavcev pri gradnji treh stanovanjskih poslopij pogojena zgraditi pri vsakem poslopju tudi 160 kv. m. poslovnih prostorov.
Stanovanjska poslopja so locirana v središču naselja, oddaljenega okoli 500 m od središča mesta in povezana s cestami za vse vrste motornih cestnih vozil.

Pogodbeni rok za dokončno gradnjo dveh poslopij vključno s poslovnimi prostori je prvi kvartal 1981, tretje poslopje pa bi začeli graditi v začetku 1981. leta.

Poslovni prostori so primerni za trgovine, servisne službe ali za podobne namene.

Poslovni prostori tvorijo zdaj eno celoto in se notranjost teh prostorov lahko projektira in zgradi po potrebah zainteresiranih organizacij.

Vabimo vse zainteresirane organizacije k skupnemu vlaganju za gradnjo poslopja oziroma k vlaganju za gradnjo poslovnega prostora s strani vsakega zainteresiranega. O pogojih udeležbe pri gradnji in medsebojnih odnosov z zainteresiranimi organizacijami bomo sklenili poseben sporazum.

Ponudbe zainteresiranih oseb oz. organizacij sprejemamo do 30. 1. 1980

Za vsa potrebna pojasnila se lahko zainteresirane organizacije obrnejo na službo razvoja ladjedelnice ali po telefonu številka 73-422 interno 101, 212 ali 312.

11-10299

Visoka odlikovanja v Makedoniji

Jugoslovansko zvezdo z lento je za dolgoletno delo prejela Vera Aceva

SKOPJE, 11. decembra (Tanjug) – Ob podelitvi visokih odlikovanj več uglednim družbenopolitičnim delavcem Makedonije, je bila danes v sobranju SR Makedonije slovesnost, ki so se je poleg drugih udeležili tudi predsednik CK ZK Makedonije Angel Čemerski in predsednik predsedstva SR Makedonije Ljubčo Arsov. Visoka odlikovanja je dobitnikom izročil predsednik sobranja SR Makedonije Blagoje Taleski.

Z ukazom predsednika Tita je bila ob 60-letnici in za dolgoletno revolucionarno delo z medaljo jugoslovanske zvezde odlikovana Vera Aceva.

Medaljo republike z zlatim vencem so dobili dr. Ksente Bogoev, Stojan Chosev, dr. Asen Grupče, Maca Karbeva, Tošo Popovski, Naum Pejo in Mito Temenugov. Medaljo zaslug za narod z zlato zvezdo sta dobila Jašar Alili in Dime Bojanovski, medaljo bratstva in enotnosti z zlatim vencem pa Galipu Demi.

Prihranek goriva ne le z omejitvami voženj

Letos bomo prihranili približno 350.000 ton motornega bencina – K temu so prispevali tudi dvakratna podražitev in manjši nakupi tujcev

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 11. decembra – Premajhna varnost v našem prometu, zlasti cestnem in železniškem, ni samo gospodarski problem zaradi materialne škode, pač pa predvsem etični in politični problem. To je na nocojšnji tiskovni konferenci v Beogradu povedal predsednik zveznega komiteja za promet in zveze Ante Zelić.

S svojimi sodelavci je spregovoril in odgovarjal na vprašanja o varnosti v prometu ter učinku ukrepov za varčevanje s tekočimi gorivi v cestnem prometu. Ante Zelić je, ko je govoril o varnosti v prometu, posebno poudaril, da bo treba največ pozornosti posvetiti izboljšanju varnosti v mestih in na magistralnih cestah. Pri tem je menil, da nekateri zmanjšujejo krivdo slabih cest, ki so bolj pogosto vzrok nesreč kot pa se misli in kažejo nekateri podatki. To dokazuje tudi sodobna cesta med Zagrebom in Karlovcem, na kateri sedaj letno umre štiri do šest ljudi, na stari cesti med tema mestoma pa je umrlo vsako leto okrog 60 ljudi.

Z ozirom na to, da imamo letos okrog 11 odstotkov več motornih vozil kot smo jih imeli lani, je neizpodbitno, da so sedanji varčevalni ukrepi s tekočimi gorivi kar uspešni, je poudaril Ante Zelić in ob tem omenil, da ne razume tistih, ki hočejo dosežene uspehe v varčevanju na vsak način zmanjšati.

Z ukrepi, ki smo jih sprejeli, bomo letos prihranili okrog 350.000 ton motornega bencina, kar je enako dvema milijonoma ton nafte. Zato bi imeli lahko po mnenju Zelića, ukrepi, ki so bili aprila sprejeti za varčevanje, več podpore, ne pa da se največkrat kritizirajo. Ob tem pa je tudi sam poudaril, da vsega nismo prihranili zaradi prepovedi voženj in da imajo svoj delež v tem tudi dvakratna podražitev bencina v letošnjem letu ter manjši nakupi tujcev. To potrjuje tudi podatek, da je v odstotkih največ prihranila Slovenija, ki je v preteklih letih prodala največ bencina tujcem, zlasti Italijanom.

Dejstvo je, da vsi razlogi, ki so veljali za pričetek varčevanja z bencinom, veljajo še sedaj, zato ni upanja, da bi ukrepe odpravili. Razmišlja se sicer o tem, da bi si lahko vozniki sami izbirali postni dan v tednu in počivali še dve nedelji v mesecu, medtem, ko uvedba bonov, vsaj po mnenju predsednika Zelića, ne bi bila dobra rešitev.

Na jutrišnji seji bodo o varnosti v cestnem prometu in uspehih varčevanja z bencinom, spregovorili v zvezni skupščini delegati zveznega zbora skupščine SFRJ.

BRANKO PODOBNIK

Titova čestitka kenijskemu predsedniku

BEOGRAD, 11. decembra (Tanjug) – Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal predsedniku republike Kenije Danielu Arapu Moiu naslednjo brzojavko:

»Ob narodnem prazniku republike Kenije vam pošiljam v imenu jugoslovanskiha narodov in v svojem imenu iskrene čestitke ter prisrčne želje za vsestranski uspešen razvoj vaše države, blagostanje prijateljskega kenijskega ljudstva in za vašo osebno srečo.

Izkoriščam to priložnost, da vam izrazim tudi najboljše želje po ponovni izvolitvi za predsednika republike Kenije ter da izrazim prepričanje za nadaljni uspešen razvoj prijateljskih odnosov ter plodnega sodelovanja med našima državama v interesu naših narodov in v intereseu uresničevanja visokih ciljev politike neuvrščenosti.«

Sporočilo o žrtvah

RIAD, 11. decembra (SPA) – Saudsko ministrstvo za notranje zadeve je danes objavilo sporočilo o številu žrtev in ranjenih v obleganju velike džamije v Meki. V bojih je umrlo 26, ranjenih pa je bilo 110 ljudi.

OGLEDALO

ICO VOLJEVICA, Večernji list

Spopad vojske in gverile

VILAVICHENSIO, 11. decembra (AFP) – V vzhodni Kolumbiji so se spopadli pripadniki prokomunističnih »Revolucionarnih oboroženih sil Kolumbije« (FARC) in regularne vojske, ki ji je na pomoč priskočila tudi policija. Spopad še traja, guverner province Meta Hernando Ruiz pa je sporočil, da je do spopada prišlo potem, ko so gverilci napadli vaško banko in pri tem ubili tri prebivalce.

Možnosti za širše stike z Iranom

Pogovori veleposlanika SFRJ Faika Dizdarevića s tremi iranskimi ministri

TEHERAN, 11. decembra (Tanjug) – Veleposlanik SFRJ v islamski republiki Iranu Faik Dizdarević je v zadnjih dneh obiskal tri iranske ministre.

Z ministrom za načrtovanje in proračun Ezatolahom Sahabijem je imel zelo izčrpne pogovore o ekonomskih razmerah v Iranu in o gospodarskih načrtih države. Govorila sta tudi o možnostih za sodelovanje v gospodarstvu, zlasti, kar zadeva zdajšnji položaj in zunanje ekonomske pritiske na Iran. Omenila sta zelo široke možnosti za gospodarsko sodelovanje, med drugim na področju kmetijstva, prehrane, elektrifikacije in gradnje industrijskih objektov.

Iranski minister za informacije Naser Minači in naš veleposlanik sta v pogovoru poudarila, da so možnosti za nadaljnje poglabljanje dvostranskega in večstranskega sodelovanja na področju obveščanja. Pozdravila sta pred kratkim podpisani sporazum med jugoslovansko časopisno agencijo Tanjug in iransko agencijo Pars. Izrazila sta tudi mnenje, da naj bi podoben sporazum podpisali med iranskim radiom in televizijo (VVIR) in jugoslovanskim radion in televizijo (JRT). Posebej sta poudarila večstransko sodelovanje prek poola agencij neuvrščenih držav in prek odbora za sodelovanje radiodifuznih organizacij neuvrščenih držav.

Iranski minister za ceste in promet Jusef Taheri Kavini se je pogovarjal z veleposlanikom Dizdarevićem o možnostih za iransko-jugoslovansko sodelovanje v iranskem transportu in o sklenitvi sporazuma, ki naj bi urejal promet med državama, zlasti letalski in čestni promet.

Jekleni velikan za Sovjetsko zvezo

SARAJEVO, 11. decembra – Energoinvestova tovarna termo-aparatov v Stupu pri Sarajevu pravkar končuje osmi separator pare za sovjetsko jedrsko elektrarno. S tem separatorjem je tovarna izpolnila letošnji plan proizvodnje. Ener-

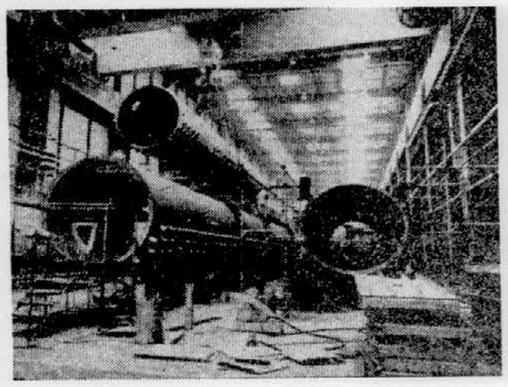

goinvest sicer precej sodeluje s sovjetskim gospodarstvom, saj so med drugim danes podpisali pogodbo z »Mašinoimportom« o izvozu 15.000 ton armatur. Vrednost izvoza bo preko 50 milijonov dolarjev. Na sliki so zaključna dela pri osmem separatorju pare, pravem jeklenem velikanu. (Telefoto: Tanjug)

Mehiški Indijanci v nevarnosti

CIUDAD MEXICO, 11. decembra (Tanjug) – Okoli 60.000 mehiških indijancev je v nevarnosti, da izumrejo, oziroma, da se preselijo v primestne predele, kjer pa so neustrezni življenjski pogoji. S tem problemom so seznanili mehiškega predsednika, ki je obiskal najbolj zaostale predele v zvezni državi Chihuahua. Moderni razvoj kmetijstva je potisnil indijance v surove in popolnoma neobdelane predele, kjer so se lahko ukvarjali samo z lovom in ribolovom, zdaj pa še to ni več možno, saj je okolje že preveč onesnaženo, poleg tega pa tudi lastniki gozdov brez milosti izkoriščajo gozdove. 60.000 indijancev plemen Taharumara, Guarojios, Primas in Tepehuanes živi v zvezni državi Chihuahua brez pitne vode, brez osnovnih higienskih pogojev in brez kakršnekoli zdravstvene zaščite.

V Mehiki živi približno 6 milijonov indijancev, ki jih nemogoči življenjski pogoji prisiljujejo, da zapuščajo zemljo in se selijo v mesta, kjer počasi toda zanesljivo izginjajo kot etična skupina.

Ribiči v Severnem morju

BEOGRAD, 11. decembra – Ribarjenje v Severnem morju postaja vse bolj priljubljeno, posebej na Nizozemskem. Ribiči, ki so do zdaj lovili v glavnem v rekah, so se radi preselili na

nove terene. Čeprav je ribarjenje na morju naporno, je zdravo, poleg tega pa tudi uloviti ribo, dolgo preko metra, ni nobena redkost. (Telefoto: Tanjug)

»Kaviargate«

WASHINGTON, 11. decembra (Tanjug) – Bivši iranski veleposlanik v Washingtonu in nekdanji zet Reze Pahlavija Ardeshir Zahedi, ki že mesece zaman čaka, da mu bo Švica ponudila gostoljubje, je bogato obdaroval vplivne osebnosti v Washingtonu, da bi si pridobil njihovo naklonjenost. Mnogi izmed njih še danes zagovarjajo šaha kot »najboljšega prijatelja in zaveznika, ki so ga kdaj imele ZDA.«

»Washington Post«, ki se je razpisal o Zahedijevih darilih in o svojevrstnem šahovem »lobbyju« v Washingtonu, poudarja, da novinarji vedno bolj govorijo o pravem »iranskem Watergatu«, nekateri pa temu kar naravnost pravijo »kaviargate«. Bivši iranski veleposlanik je namreč redno oskrboval funkcionarje, politike in novinarje, za katerih priljateljstvo si je prizadeval, z izredno dragim iranskim kaviarjem. Med temi osebnostmi so tudi bivši državni sekretar Kissinger, senator Pearcy in Goldwater, bivši predsednik Nixon in še cela vrsta drugih.

Kot piše washingtonski list, se nekateri izmed ljudi, na katerih naslov so prihajala šahova darila, danes opravičujejo, da so bili dobri prijatelji Ardeshira Zahedija, darila v obliki iranskega kaviarja pa so se tako udomačila, da so domala postala razpoznavni znak v visokih washingtonskih krogih.

Tajnica bivšega iranskega veleposlanika je reporterju »Washington Posta« dala podroben seznam ljudi, ki so dobivali ta darila. Med drugim je navedla, da je Henry Kissinger ob različnih priložnostih dobil tudi zdaleč bolj dragocena darila, tako, denimo, dragoceno preprogo, zlat bokal, tobačnico kot osebno šahovo darilo, zlato uro z vdelanimi dragimi kamni itd. Po veljavnem predpisu je moral nekatera izmed teh daril izročiti State Departmentu, vendar je najbolj dragocena zamolčal.

Šahov odposlanec je poleg tega delil Pahlavijeve zlatnike, kakor je pač naneslo, med priljubljenimi darili pa je bilo tudi krzno in »druge malenkosti«. Pred novim letom so v ZDA prihajale ogromne količine kaviarja z diplomatsko pošto!

Osebnosti z Zahedijevega seznama še danes odkrito kažejo naklonjenost do bivšega šaha. V zmedi, ki je nastala zaradi ameriških talcev v Teheranu, pa so skoraj popolnoma pozabili na »šahovo izbrano in pretanjeno dvorjenje visokim ameriškim politikom in novinarjem«, piše »Washington Posta«, se utegne »kaviargate« razrasti v ne tako nepomembno afero, ki razkriva tudi drugo plat ameriško-iranske morale. Pa tudi korenine pretirane ljubezni nekaterih washingtonskih krogov do bivšega šaha Reze Pahlavija in njegovega zvestega velepo-slanika Ardeshira Zahedija.

Podeljena letošnja celjska priznanja

Zmagovalec 7. tedna domačega filma je V. Duletič – Priznanje Duši Počkajevi in Zvonetu Hribarju

CELJE 11. decembra – Ob koncu 7. tedna domačega filma v Celju so opravili svoje odgovorno delo tudi ocenjevalci, zbrani v dveh žirijah – v tisti, ki je z zlatimi in srebrnimi plaketami ter posebnimi priznanji odločala o podelitvi nagrad Metoda Badjure, in v drugi, ki je z grafikami Jožeta Horvata-Jakija nagradila posebne vrednote v lanskih slovenskih filmskih dosežkih.

Zmagovalec letošnjega Celja je režiser Vojko Duletič s filmom »Moja draga Iza«, kot avtor kratkega satirično zaostrenega filma »Ritem dela« se mu s srebrno Badjurovo plaketo pridružuje scenarist in režiser Franček Rudolf.

Pogumno ocenjevalno dejanje je izreklo priznanje slušatelju ljubljanske AGRFTV Vilku Filaču za kamero v filmih »Amen pod kamen« in »Sveže novice iz kemije in fizike«. V študijski proizvodnji te izobraževalne akademijske ustanove. Nanj se navezuje priznanje »Metoda Badjure« slušatelju režijske smeri Mitju Milavcu za oba navedena filma.

Nagrajenci letošnjega tedna domačega filma so po sklepu žirije o Badjurovih nagradah še Duša Počkajeva za vlogo tete v filmu Boštjana Hladnika »Ubij me nežno«, Veka Kokalj za kamero in trik v risanki Konija Steinbacherja »Kokon«, Božo Špraje za svoj prvi celovečerni film Krč in pa dopisna delavska univerza Univerzum za svoj letošnji spored učnih filmov.

Žirija revije Stop, Novega tednika in Radia Celje je svoja priznanja izrekla Duši Počkajevi kot igralki leta za vlogo v filmu »Ubij me nežno« Boštjana Hladnika, igralcu leta Zvonetu Hribarju za vlogo Andreja v Duletičevi Moji dragi Izi in najbolj obetavnemu debutantu Janezu Starinu za vlogo kaplana v Šprajcovem Krču.

STANKA GODNIČ

Pogovori o jedrski elektrarni

Delegaciji IS Slovenije in Hrvaške s predstavniki Westinghousa

LJUBLJANA, 11. decembra – Danes popoldan sta se sestali delegaciji izvršnih svetov Slovenije in Hrvatske, ki sta jih vodila dr. Anton Vratuša in Emil Ludviger, podpredsednik izvršnega sveta sabora SR Hrvatske. V razgovoru, ki so se ga udeležili tudi predstavniki jedrske elektrarne Krško, elektrogospodarstva Slovenije in Hrvatske ter predstavniki drugih gospodarskih institucij, so obravnavali problematiko gradnje jedrske elektrarne Krško.

Zatem pa so se dr. Anton Vratuša, Zvone Dragan in Emil Ludviger s sodelavci sestali s predstavniki ameriške družbe Westinghouse, ki jih je vodil namestnik predsednika te družbe Hayworth. V razgovoru, ki se ga je udeležil tudi veleposlanik ZDA v SFR Jugoslaviji Laurence Eagelburger, so obravnavali vprašanja, ki zadevajo pospešitev graditve jedrske elektrarne Krško.

Spor o prispevku ZDA

Senat in predstavniški dom se še vedno ne moreta sporazumeti o višini ameriškega deleža Mednarodni banki za pomoč državam v razvoju

WASHINGTON, 11. decembra (Tanjug) – Ponovni nesporazumi med senatom in predstavniškim domom v ameriškem kongresu so sprožili vprašanje o tem, ali bodo ZDA potrdile mednarodni banki letošnji prispevek, hkrati pa tudi o možnosti te finančne ustanove, da v prihodnjem letu odobri posojila državam v razvoju.

Senat in predstavniški dom se še vedno ne moreta sporazumeti o višini ameriškega deleža mednarodni banki, o tem, kako bodo financirali posredovanje tehnologije državam v razvoju in naposled, katere programe za razvoj bodo odobrili v prihodnjem letu. Dokler tega soglasja ne bodo dosegli, ameriška vlada ne more vplačati prispevka pri mednarodni banki, a če tega ne stori do konca leta, se bo morala v letu 1980 dejavnost te banke za obnovo in razvoj močno zmanjšati.

Mednarodna banka predvsem na bo mogla prihodnje leto odobriti treh milijard posojil, namenjenih najbolj revnim državam v razvoju pod najbolj ugodnimi pogoji. Hkrati bo banka morala skrčiti predvidenih 8 milijard dolarjev posojil za razne načrte razvoja v mnogih državah po svetu, a naposled bodo morale svoje dejavnost omejiti tudi regionalne finančne ustanove, kot je mediška banka za razvoj, pa afriška in azijska banka za razvoj.

Vlada predsednika Carterja je zadnje dni vnovič terjala od kongresa, da skupna komisija senata in predstavniškega doma poišče izhod iz slepe ulice, v katero so zašle razprave. Prva ovira pri odobravanju ameriškega prispevka mednarodni banki je bila premagana komaj pred kratkim in šele po neposredni intervenciji predsednika banke McNamara.

Na zahtevo kongresa, da kreditov ne bi odobravali »Vietnamu in državam, ki so sovražne do ZDA«, je moral predsednik McNamara napisati pismo, v katerem je sporočil, da DR Vietnam ne bo dobil kreditov zaradi tega, »ker ne podpira politike razvoja«. Nesporazum je bil izglajen, potem pa je prišlo do novih proceduralnih težav, ki jih za zdaj nihče ne zna premostiti.

Eden od članov skupnega odbora, katerih naloga je poiskati izhod iz »nesporazumov«, član predstavniškega doma Bill Young je, kot kaže, pojasnil nastali zastoj. Izjavil je, da je »ameriško ljudstvo nezadovoljno s tem, kako trošijo njegov denar za pomoč državam v razvoju«, in da ni več pripravljeno, da ne bi reagiralo na vse tisto, kar se dogaja v Iranu, Afganistanu in Pakistanu.

Napadi rdečih Khmerov na Vietnamce

BANGKOK, 11. decembra (Tanjug) – Gverilske skupine »rdečih Khmerov« so v srednjih in severovzhodnih kampučijskih provincah v prvih petih dneh decembra več kot dvajsetkrat napadle vietnamske čete.

Radio »Glas Demokratične Kampučije«, poroča, da je bilo v akcijah ubitih ali ranjenih okrog 450 vietnamskih vojakov in da so zaplenili precej orožja in streliva.

Hrvaška delegacija se je vrnila iz Nove Zelandije

ZAGREB, 11. decembra (Tanjug) – Jugoslovanska delegacija se je pod vodstvom predsednika izvršnega sveta sabora SR Hrvaške Petra Flekovića danes vrnila iz Nove Zelandije, kjer se je udeležila proslave ob 100-letnici prihoda prvih naših izseljencev v to prekooceansko deželo. Naša delegacija je obiskala tudi več zveznih držav v Avstraliji.

ZDA preložila vračilo turških dolgov

ANKARA, 11. decembra (Reuter) – ZDA in Turčija sta podpisali pogodbo o preložitvi vračanja turških dolgov ZDA. Ob podpisu pogodbe so poudarili, da želijo Združene države Amerike s tem pomagati novi vladi premiera Demirela v boju za rešitev turške gospodarske krize. Dolg v znesku 195 milijonov dolarjev bi morala Turčija vrniti do konca junija prihodnje leto. Nova pogodba pa določa, da bodo del dolga vrnili do aprila leta 1981, preostali znesek pa med 1983 in 1988.

Omejen uvoz nafte

Dogovor dvajset najbolj razvitih zahodnih držav o omejitvi uvoza nafte v prihodnjem letu – Strah pred pomanjkanjem, ne pa višjo ceno

PARIZ, 11. decembra (Tanjug) – Enodnevni ministrski sestanek mednarodne agencije za energijo (AIE), ki združuje 20 najbolj razvitih zahodnih držav, hkrati tudi največjih uvoznic in porabnic nafte na svetu, je prinesel dogovor o mejah uvoza nafte v letu 1980.

Kot je rečeno v sporočilu, ki so ga objavili pozno sinoči, je 20 ministrov za energijo sprejelo okvirni sistem trimesečnega nadzorovanja uvoza nafte v prihodnjem letu, ki za vse države članice AIE temelji na oceni, da je potrebe mogoče pokrivati s 24,5 milijona sodov nafte, kolikor naj bi je uvozili vsak dan, oziroma s 1025 milijoni ton na leto. Nikakršne sankcije pa niso predvidene za države, ki takega dogovora ne bi spoštovale, vendar menijo, da je v interesu vsake članice AIE, da se drži te prostovoljne redukcije pri uvozu in porabi.

ZDA, največja uvoznica in porabnica nafte na svetu (kljub velikim lastnim virom in velikanskim rezervam) je tudi sprejela ta dogovor. Vztrajala pa je pri tem, da sprejmejo še načrt takojšnjih intervencij v primeru, da se preskrba posameznih članic AIE zmanjša za najmanj sedem odstotkov. Mednarodna agencija za energijo namenoma ni hotela sprejemati odločitev o tem, kako naj bi konkretno omejili uvoz nafte – kot je sicer storila velika sedmerica Zahoda na letošnjem vrhu v Tokiu – preden bodo znani rezultati ministrskega sestanka OPEC, ki se začne 17. decembra v Caracasu v Venezueli.

● ZDA bodo prihodnje leto – tako predvideva plan uvoza in omejitev – kupile v tujini največ 436 milijonov ton (8,9 milijona sodov na dan), Japonska 308,6 milijona ton (6,3 milijona), ZRN 141 milijonov ton (2,8 milijona), Italija 124 milijonov ton (2,8 milijona sodov na dan).

AIE tudi želi vedeti uradne odločitve članic OPEC o omejitvi proizvodnje nafte v prihodnjem letu (zdaj znaša proizvodnja povprečno 31 milijonov sodov na dan). Napovedali so namreč, da bi utegnila biti leta 1980 proizvodnja članic OPEC manjša za 2,5 do 3 milijone sodov na dan, kar je okoli 10 odstotkov njihovega izvoza nafte.

Države EGS pa so že sklenile, da bodo celoten uvoz nafte v letu 1980 omejile na 472 milijonov ton (za približno 9,4 milijona sodov na dan). »Ni čas za preplah ali malodušje,« poudarjajo v krogih, ki so blizu ministrskemu sestanku AIE, ne skrivajo pa pričakovanja, da poraba nafte v letih, ki prihajajo, ne bo tako izdatna kot doslej. Res je tudi, da se vse razvite države, najsi še tako opozarjajo na nevarnost novih, skoraj rigoroznih podražitev nafte, bolj boje pomanjkanja kot višjih cen.

Kiprianujevi pogovori v Atenah

ATENE, 11. decembra – Ciprski predsednik Spiros Kiprianu je danes zaključil uradni obisk v Atenah in odpotoval na Ciper. Z grškim premierom Konstantinom Karamanlisom se je pogovarjal o ciprskem problemu.

Cyrus Vance na obisku v Italiji

S predsednikom Pertinijem se je pogovarjal o ameriških talcih v Teheranu

RIM, 11. decembra (France Presse) – Ameriški državni sekretar Cyrus Vance se je danes sestal z italijanskim predsednikom Sandrom Pertinijem in se mu ob tej priložnosti zahvalil v imenu svoje vlade za podporo združenim državam Amerike v iranski krizi.

Po polurnem pogovoru za zaprtimi vrati – pogovarjala sta se o »resnem problemu ameriških talcev v Teheranu« – se je Vance javno zahvalil predsedniku Pertiniju, ki se je osebno zavzel pri Homeiniju in zahteval izpustitev ameriških talcev.

»Še naprej si bomo prizadevali, da bi na miren način rešili ameriške talce v Teheranu, ne le v okviru OZN, temveč tudi s posredovanjem mednarodnega sodišča v Haagu in z novimi pobudami,« je izjavil Vance.

Ministri držav ASEAN pred težavno nalogo

V Kuala Lumpurju o akciji proti Hanoju po britanskem nepriznavanju vlade Pola Pota

DŽAKARTA, 11. decembra (Tanjug) – Prvotni dnevni red sestanka zunanjih ministrov petih držav ASEAN, ki bo v petek in soboto v Kuala Lumpurju, se bo najbrž nekoliko spremenil. Odločitev britanske vlade, da odreče priznanje vladi Demokratične Kampučije, pa razmišljanje avstralske in novozelandske vlade, da storita podobno, a ne še zdaj, ne bi vplivala na prizadevanje držav ASEAN v akciji, da bi »oplemenitili« resolucijo OZN.

Ta odločitev pa je očitno prisilila udeležence sestanka v Kuala Lumpurju, da tudi sami pretresejo vprašanje, ki se nanaša na preklic priznanja vlade Pola Pota, šele potlej in odvisno od tega pa naj bi razmislili, kaj nadalje storiti v diplomatski akciji proti Hanoju.

Čeprav menijo, da odločitev britanske vlade ne more škodovati njihovi akciji – reševanju neodvisnosti in ozemeljske nedotakljivosti države in obstoja naroda – pa jih je britansko ravnanje vendarle prisililo k razmišljanju, ali ne bodo te njihove plemenite akcije razumeli kot podporo režimu Pola Pota, ki ni nikoli užival njihovih simpatij. Pred takšno dilemo so se te države znašle tudi pred zasedanjem generalne skupščine OZN to jesen, ko je prevladovalo mnenje, da ni dopustna vietnamska intervencija v notranje zadeve Kampučije in da je treba obvarovati kampučijsko državo in njeno ljudstvo.

K razmišljanju jih je napeljal še zlasti tisti del odločitve britanske vlade, da ne priznavajo provietnamskega režima Henga Samrina v Phnom Penhu, zato so države ASEAN zdaj očitno pripravljene pretresti lastno stališče in poiskati še močnejše orožje v boju za uveljavitev predlaganih ukrepov v resoluciji OZN, ki se nanašajo na rešitev kampučijskega vprašanja.

Države ASEAN, prepričane, da bo enotna pripravljenost – poiskati vse možne poti, po katerih naj bi prišli do političnih rešitev za kampučijski problem, obrodila sadove, bodo na prihodnjem sestanku razpravljale tudi o predlogu, da ustanove mirovne sile OZN v Kampučiji, v katerih naj bi sodelovali še pripadniki držav ASEAN; razpravljali naj bi tudi o predlogu nekaterih zahodnih držav o »varnostni coni« v Kampučiji, na meji s Tajsko, in še o marsičem drugem. O pripravljenosti držav ASEAN, da začeto pripeljejo do konca, ne gre dvomiti, a v tem, da nastopajo kot nevtralna stran v boju za uveljavitev tistega, za kar se je izrekla velika večina sveta, vidijo svoje najmočnejše orožje.

Srečanje radiodifuznih organizacij neuvrščenih

BEOGRAD, 11. decembra (Tanjug) – Tu se je danes začel peti sestanek odbora za sodelovanje radiodifuznih organizacij neuvrščenih držav. Sodelujejo predstavniki 21 neuvrščenih držav, ki bodo v naslednjih treh dneh ocenili dosedanje uspehe sodelovanja pri obveščanju in pripravili ustrezno gradivo za drugo konferenco radiodifuznih organizacij, ki naj bi potekala prihodnje leto v Siera Leoneju. Sodelovanje med radiodifuznimi organizacijami v okviru splošnega sodelovanje neuvrščenih na področju obveščenja uveljavlja njihove dosežke, jih zbližuje in hkrati po tej poti ukinja monopol velikih svetovnih agencij na tem področju.

Snežne razmere

Vogel: 65 cm snega, delajo nihalna žičnica ter vlečnici Storec in Brunarica.

Pokljuka: 20 cm snega, žičnica pri hotelu Šport.dela.

Kranjska gora: od 5 do 10 cm snega, rahlo zamrznjenega, od 9.00 do 16.00 ure vlečnici Kekec in Brsnina. Drsališče je zaprto.

Krvavec: 5 do 50 cm južnega snega, delajo kabinska žičnica, sedežnica Tiha dolina in naprave na Njivicah, kjer je smuka še možna.

Kope: naprave ne delajo.

Mariborsko Pohorje: Areh od 5 do 10 cm snega, naprave ne delajo.

Rogla: 30 cm snega, dela ena vlečnica od 9.00 do 16.00 ure.

Soriška planina: 40–50 cm snega, dela vlečnica Lajnar od 12.00 do 16.30.

Vremenska napoved meteorološkega zavoda Slovenije

Prognostična karta za 12. december 1979

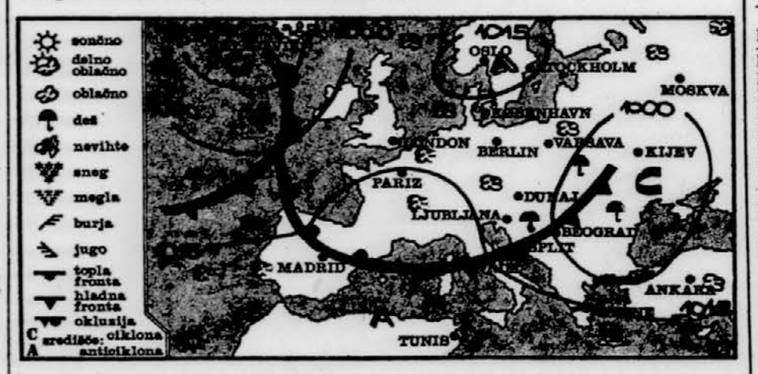

NAPOVED VREMENA ZA SLOVENIJO

Ponoči še oblačno, vmes padavine, v nižinah bo deževalo. Čez dan izboljšanje, do spremenljive oblačnosti. Najnižje nočne temperature bodo med 2 in 7, najvišje dnevne do 10 stopinj C.

NAPOVED VREMENA ZA JUGOSLAVIJO

Oblačno bo, prehodno padavine, v nižinah bo deževalo.

VREMENSKA SLIKA

Nad severnim Atlantikom in pretežnim delom Evrope je še vedno območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta bo danes prešla v Jugoslavijo.

IZGLEDI ZA ČETRTEK

Kratkotrajno prehodno izboljšanje.

Vreme in temperatura dne 11. decembra 1979 ob 13. uri

Kraj	Vreme ob 13. uri	stopinj
Ljubljana	dežuje	8
Planica	oblačno	5
Brnik	dežuje	8
Kredarica	sneži	−3
Maribor	pololblačno	14
M. Sobota	pololblačno	12
Sl. Gradec	rosi	5
Celje	dežuje	11
Novo mesto	oblačno	15
Nova Gorica	rosi	7
Portorož	megla	9
Reka	dežuje	12
Pulj	oblačno	14
Hvar	oblačno	16
Dubrovnik	oblačno	14
Zagreb	oblačno	15
Beograd	oblačno	16
Sarajevo	oblačno	12
Titograd	oblačno	10
Skopje	jasno	11
Celovec	oblačno	3
Gradec	oblačno	7
Dunaj	oblačno	14
Benetke	rosi	7
München	oblačno	9
Zürich	oblačno	9
Rim	oblačno	17
Pariz	pololblačno	10
Berlin	dežuje	8
Stockholm	jasno	−4
Moskva	–	–

Človek in mraz

Živa bitja se prilagajajo na mraz na dva načina: tako da mu popustijo in se ohlajajo hkrati z ohlajevanjem okolja, ali pa da se borijo proti njemu in ohranjajo telesno temperaturo nespremenjeno. Plazilci, ribe in žuželke uravnavajo telesno temperaturo po temperaturi okolja, medtem ko sesalci in ptiči vzdržujejo telesno temperaturo, ki jim je najbolj ugodna. Njihov organizem lahko primerjamo z akvarijem, katerega toplotno-regulacijske naprave vzdržujejo v njem najugodnejše življenjske pogoje. To je klasična delitev živali na mrzlokrvne in toplokrvne, ali bolje rečeno, na tiste, ki se jim telesna temperatura spreminja, in one, pri katerih je stalna.

Med tema dvema skupinama so živali, ki preživljajo hibernacijo ali zimsko spanje. To so živali s stalno telesno temperaturo, ki v času, ko postane boj z mrazom prehud, začasno prevzamejo »navade« mrzlokrvnih živali: telesna temperatura se jim močno zniža in hkrati se jim zato zmanjša tudi presnova.

Zadnja leta se je začel človek zelo zanimati za proces zimskega spanja. Ko bi namreč lahko umetno povzročili hibernacijo pri človeku, bi lahko uspešno vplivali na razne bolezenske pojave. O tem jutri.

PA ŠE TO

ODTAJANO PRESENEČENJE – Neka Mariborčanka je pred dnevi po večtedenskem iskanju le našla hladilno skrinjo. Ko jo je doma odprla, je zagledala v njej 20 kilogramov »bar« kave. Da ne gre za nagrado proizvajalca, je potrdil še istega dne obisk predstavnika trgovine, v kateri je bila skrinja kupljena. Ni nam znano, ali je lastnica skrinje najdbo priznala ... Inšpektorji po trgovinah bi morali kavo iskati torej ne le pod pultom, temveč tudi po hladilnikih, zmrzovalnih skrinjah in še kje.

Bovški šolarji bodo sedli v nove klopi

Iz stare šole, ki jo je poškodoval potres, se bodo preselili v novo, lepšo in bolj funkcionalno – Zgrajena iz solidarnostnih sredstev

BOVEC, 11. decembra – Sobota, ko bodo v Bovcu slavnostno odprli novo šolsko stavbo, bo pomenila pomembno prelomnico v delu in življenju 260 bovških šolarjev in 44 članov kolektiva tamkajšnje osnovne šole. Končno se bodo lahko preselili iz stare stavbe, ki jo je potres tako poškodoval, da so strokovnjaki prepovedali uporabo zgornjih nadstropij. Pa ne le zaradi prostorske stiske, ki je tri leta hromila delo bovške osnovne šole, tudi sicer je bila stara šola skrajno neprimerna za bivanje in delo otrok.

Novo osnovno šolo, katere del je tudi dijaški dom s 60 posteljami, so v Bovcu v celoti postavili s pomočjo solidarnostnih sredstev (410 milijonov dinarjev), ki so bila namenjena odpravi posledic potresa na Tolminskem. Od teh so 20 milijonov dinarjev prispevali delovni ljudje in občani Hrvaške, ki so se tako, podobno kot nekatere druge republike in pokrajine, še posebej vključili v akcijo potresne obnove šol na Tolminskem.

V novi sodobni šolski stavbi, ki so jo v dogovorjenem roku zgradili delavci ljubljanske Obnove, z nekajmesečno zamudo pa jo je opremila Lesnina, je poleg 12 učilnic tudi zelo uporaben večnamenski prostor. Tega so še posebej veseli vsi krajani Bovca in okolice, saj bo začasno nadomestil porušeno kulturno dvorano. Prostor je namreč dokaj domiselno urejen, tako, da je primeren tudi za gledališke predstave in druge večje prireditve.

V novi osnovni šoli bo kabinetni pouk, bolje pa bo tudi organizirano podaljšano bivanje učencev. O celodnevni šoli v Bovcu še ne razmišljajo, saj ugotavljajo, da je za to obliko nova šola že sedaj pretesna. Na zemljišču, ki so ga zaradi bližine telovadnice določili za gradnjo novega objekta, je bilo namreč nemogoče postaviti večjo stavbo.

Sicer pa je tu še vedno odprto vprašanje dijaškega doma, ki je bil namenjen otrokom, ki se v Bovec vozijo iz oddaljenih krajev trentarske doline. Starši pa so se letos odločili, da bodo šolarje raje vozili v šolo in domov. Tako bo dijaški dom, ki deli s šolo vse skupne prostore, do nadaljnjega namenjen »obiskom« drugih šolskih ustanov od vsepovsod. Te so se že ogrele za organizacijo šol v naravi ter različnih seminarjev v Bovcu.

Sicer pa se je osnovna šola tudi drugače pripravila na selitev v novo poslopje. Veliko si obetajo od novih oblik šolske samouprave, kjer je pionirska organizacija prevzela vodilno vlogo pri reševanju nekaterih problemov. Tako so bovški pionirji že sami določili razpored odmorov, uveljavili so marsikatero posebno željo; z vso resnostjo pa so se tudi zavzeli za red in disciplino, pri čemer so sami predlagali tudi »kazenske postopke«.

KATJA ROŠ

● Z novo osnovno šolo v Bovcu je tolminska izobraževalna skupnost zaključila večji del obsežnega programa popotresne obnove šolskih objektov v občini. Za obnovo šolske mreže na Tolminskem bodo do prihodnjega leta zbrali skupaj več kot 217 milijonov dinarjev.

Sodobna farma v Hraščah

HRAŠČE, 11. decembra – Kmetijska zadruga Postojna se lahko pohvali z novim delovnim uspehom. Prihodnji teden bo začela obratovati nova farma v Hraščah, ki je najsodobneje opremljen tovrstni objekt. V novih hlevih bo prostora za 260 krav molznic, črno-belih frizijk, križank z ameriško holsteinsko pasmo. Telice so potomke krav, ki so dajale do 6000 litrov mleka letno. Z mladimi kravami bodo ta cilj dosegli šele okrog leta 1985, dotlej pa računajo s približno 5000 litri mleka letno.(Foto: Janez Zrnec)

Krajevni praznik Bohinjcev

Osrednja proslava v spomin na decembrsko vstajo bo v petek v Bohinjski Bistrici

BOHINJ, 11. decembra – V počastitev oborožene vstaje proti nemškemu okupatorju, ki se je začela 16. decembra 1941. leta v bohinjskih vaseh, proslavljajo v vseh bohinjskih krajevnih skupnostih krajevni praznik. Osrednja proslava v spomin na decembrsko vstajo, sočasno s proslavo dneva JLA bo v petek, 14. decembra ob 18. uri v Domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici. V soboto, 15. decembra pa se bodo na spominski slovesnosti, imenovani »Zmaga mrtvega bataljona«, ki bo ob 10. uri dopoldne na Pokljuki, spomnili junaškega boja borcev 3. bataljona Prešernove brigade, ki so 15. decembra 1943, leta do zadnjega žrtvovali svoja življenja za svobodo. Slovesnost s kulturnim programom bo pri grobišču na Goreljeku.

Organizatorji decembrskih prireditev vabijo vse preživele borce in aktiviste, ki so se med NOB borili in delovali na bohinjskem območju.

V NEKAJ VRSTAH

Primorske novice poslej dvakrat na teden

POSTOJNA – Člani postojnskega izvršnega sveta so podprli predlog o dvakrattedenskem izhajanju Primorskih novic, kar bi prispevalo predvsem k hitrejšemu obveščanju občanov o vseh pomembnejših dogodkih na Primorskem in delno v zamejstvu. Tako naj bi z novim letom Primorske novice izhajale v 20.000 izvodih ob torkih in petkih. Postojnska občina naj bi v prihodnjem letu za izhajanje lista prispevala okoli 540.000 dinarjev. Ker bi bilo to za občinski proračun in občinsko kulturno skupnost nekoliko preveliko breme, so člani postojnskega izvršnega sveta predlagali, naj bi svoj delež prispevalo tudi združeno delo.

M. T.

Agrokombinatovi nasadi se širijo

MARIBOR – V Agrokombinatu Maribor, tozdu Sadjarstvo-vinogradništvo so letos obnovili 30 hektarov nasadov po sistemu gostega sajenja, V obratu Jarenina so posadili 13 hektarov , v Svečini 8, Košakih 6,50 in obratu Pekre 2,50 hektarov, Poleg novih nasadov so upoštevali tudi izbiro kvalitetnih vrst in sicer jonagold, idared, gloster, mutsu, tydeman in druge, prav tako pa so v obratu Jarenina posadili nekatere pri nas še nepreizkušene sorte. Del sadik so uvozili iz Holandije, računajo pa, da bodo v nekaj letih lahko uporabljali samo domače sorte,

J. J.

Prišel je čas kolin

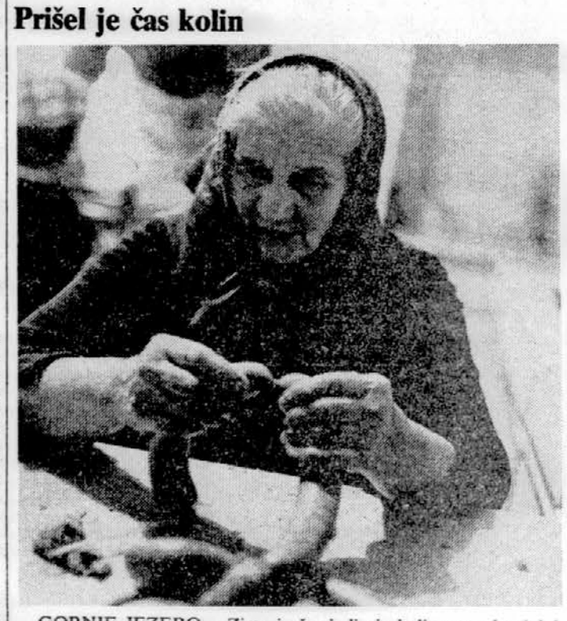

GORNJE JEZERO – Zima je čas kolin in koline so od nekdaj veljale za kmečki, hišni praznik. Na ta dan nihče v družini ne drži križem rok, saj je obilo dela preden se pujsek spremeni v salamo, klobaso, gnjat, le kdo bi naštel vse dobrote ... Na sliki: Zrhova mama z Jezera pri izdelovanju jetrnih klobas. (Foto: Janez Zrnec)

Oljke dobro obrodile

OBALA – Na slovenski obali se končuje letošnje obiranje oljk. Oljčni nasadi, ki so po nekaj hujših pozebah v teh krajih že močno razredčeni, so znova postali perspektivna kmetijska dejavnost. Z uvajanjem novih sort, ki so bolj odporne proti mrazu, skušajo obnoviti nekdanje nasade. Služba za pospeševanje kmetijstva je za to pripravila sadike žlahtne belice, ki še najbolj ustrezajo severnosredozemskim klimatskim pogojem. Z ugodnimi krediti naj bi po mnenju strokovnjakov v desetih letih obnovili nasade, ki bi lahko zadostili domačim potrebam po olivah in olivnem olju, ki postaja vse bolj cenjeno tudi v notranjosti Slovenije. Na sliki: spomin na stare čase – ročno obiranje oljk v nasadu pri Dekanih. (Foto: Žika Jovičič)

Dvajset let DU v Rogaški Slatini

ROGAŠKA SLATINA – Letos mineva dvajset let, odkar je v Rogaški Slatini pričela z delom tamkajšnja delavska univerza. Štiriindvajset oddelkov splošnega izobraževanja za odrasle, 22 oddelkov srednjih strokovnih šol, pet oddelkov delovodske šole, oddelek višje šole, 1283 predavanj, razstav, koncertov, literarnih večerov in drugih prireditev s prek 300.000 obiskovalci, 435 tečajev in seminarjev, ki se jih je udeležilo skoraj 12.000 delovnih ljudi in občanov, je le nekaj številk o uspešni dejavnosti delavske univerze iz Rogaške Slatine.

V. S.

Srečanje starejših občanov

ŠEMPETER PRI GORICI, 11. decembra – Krajevna organizacija rdečega križa v Šempetru je sinoči pripravila srečanje vseh krajanov, starejših od sedemdesetih let. Srečanje pod geslom »Človek naj ne bi bil nikoli sam«, s katerim so počastili tudi dan človečanskih pravic, naj bi bila odslej vsakoletna oblika dejavnosti krajevne organizacije rdečega križa. Bogat in prisrčen kulturni program so ostarelim krajanom izvedli učenci osnovne šole »Ivan Rob« iz šempetrske glasbene šole.

S. C.

Odlok o najvišjih stanarinah le začasen

Postojna: ukrep bo prenehal veljati s podpisom sporazuma o prehodu na ekonomske stanarine

POSTOJNA, 11. decembra – V številnih slovenskih občinah so že sprejeli samoupravne sporazume o prehodu na ekonomske stanarine. Temu pa ni tako v postojnski občini, kjer je javna razprava, predvsem zaradi nezainteresiranosti stanovalcev, popolnoma spodletela. Pa tudi v združenem delu sicer pravočasno pripravljenega samoupravnega sporazuma še ni sprejelo dve tretjini podpisnikov.

Poleg tega so bile v postojnski občini stanarine v letošnjem letu enake kot v letu 1978. V prejšnjih letih so v skladu z zakonom o stanarinah delegati občinske skupščine sprejeli ustrezne odloke o višjih stanarinah. Letos pa zaradi predvidevanj, da bo samoupravni sporazum o ekonomskih stanarinah podpisan pravočasno, temu ni bilo tako. Zato so člani izvršnega sveta postojnske občine podprli predlog, naj bi to vrzel odpravili z odlokom o najvišjih stanarinah, katerega naj bi sprejeli delegati vseh treh zborov postojnske občinske skupščine na skupni seji 21. decembra. Odlok predvideva, naj bi se stanarine povečale s 1. januarjem 1980. leta, za 23,1 odstotka, osnova za izračun pa bodo stanarine, ki bodo veljale 31. decembra letos.

Seveda bo ta administrativni ukrep povišanja stanarin v postojnski občini le začasen. Odlok o najvišjih stanarinah bo prenehal veljati s podpisom samoupravnega sporazuma o prehodu na ekonomske stanarine. Skratka, akcijo sprejemanja samoupravnega sporazuma bo treba in to brez vsakršnega odlašanja ponoviti ter jo hkrati povezati z oživljanjem hišne samouprave, ki je sedaj malodane ni. Resnici na ljubo je treba povedati, da so družbenopolitične organizacije doslej vložile v priprave ter nato v organizacijo in vodenje javne razprave o uveljavljanju novih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu nemalo truda. Vendar pa so nato meseci poletnih dopustov in zlasti nezainteresiranosti stanovalcev opravili svoje.

MARJANA TRILER

Univerza v združenem delu

Njena vključitev v razvojne programe mariborske industrije je nujna

MARIBOR, 11. decembra – Sedanje stanje elektroindustrije v Podravju in njene možnosti nadaljnjega razvoja ter njeno vključevanje v jugoslovanski prostor in mednarodno delitev dela je bila glavna tema sinočnjega pogovora na medobčinski gospodarski zbornici za Podravje. Razprava je pokazala, da bi se lahko mariborska univerza še bolj kot doslej vključila v pripravo razvojnih programov za mariborsko industrijo.

Pozitivno so ocenili, da je SOZD Elkom sklenila doslej že več pogodb z mariborsko univerzo oziroma njenimi šolami za konkretne razvojne naloge. Mariborska univerza bo do bližnje seje predsedstva medobčinske gospodarske zbornice za Podravje pripravila nekaj zanimivih razvojnih programov za nekatere drobne elemente, ki bi jih lahko množično delali v mariborski industriji.

M. K.

Utemeljena odločitev

V novogoriški občini so s samoprispevkom zgradili toliko, kot so načrtovali – Ponudbe za podaljšanje samoprispevka prihajajo z vseh strani

NOVA GORICA, 11. decembra – V novogoriški občini so začeli razmišljati o novem občinskem samoprispevku za gradnjo objektov družbenega pomena. Pobude o podaljšanju takega načina zbiranja denarja za reševanje gmotnih problemov družbenih dejavnosti prihajajo iz krajevnih, samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij.

Očitno so uspehi pri uresničevanju programa sedanjega samoprispevka, ki se bo iztekel konec maja prihodnjega leta, dokazali, da je bila odločitev delovnih ljudi in občanov novogoriške občine pred štirimi leti in pol utemeljena in da je s solidarnostno zbranim denarjem mogoče rešiti vrsto problemov, ki zavirajo razvoj družbenih dejavnosti v občini.

Priprave za nov občinski samoprispevek terjajo seveda podrobno oceno, kako je potekalo urcsničevanje sedanjega programa samoprispevka, kakšne so bile težave, kje so bile pomanjkljivosti. Prvo tako oceno je že izdelal gradbeni odbor, ki sta ga imenovali skupščini izobraževalne skupnosti in skupnosti za otroško varstvo, da bi spremljal izvajanje programa gradnje načrtovanih šolskih in vzgojnovarstvenih objektov.

Kot kaže, je program sedanjega samoprispevka skoraj v celoti uresničen, v prihodnjem letu, ko se bo zbiranje denarja izteklo, bo zgrajena večina objektov. Najkasneje do marca prihodnjega leta bodo namreč začeli z gradnjo zadnjih objektov v programu, manjšo zamudo imajo le pri največji in najdražji naložbi – novi osnovni šoli v Novi Gorici.

Pravzaprav so v novogoriški občini z zbranim denarjem naredili celo več, kot so načrtovali. Sicer so dosledno izpolnjevali začrtan program gradnje šolskih in vzgojnovarstvenih objektov, vendar so velikokrat morali razširjati prvotne projekte. Spremembe so bile nujne zaradi zahtevane gradnje zaklonišč, povezovanje novih objektov z že obstoječimi in dodatnih potreb, ki so se pokazale kasneje.

Program novogoriškega občinskega samoprispevka je bil precej zahteven. V občini naj bi v petih letih zgradili in obnovili kar trideset šol in otroških vrtcev in zanje porabili okrog 120 milijonov dinarjev. Denarja so zbrali doslej že veliko več, do konca letošnjega oktobra 161 milijonov dinarjev, vendar pa so v teh letih skokovito naraščali tudi stroški gradnje, tako so zbrani denar sproti porabili. Vrednost vseh načrtovanih objektov, devetih šol in enaindvajsetih vrtcev, namreč zdaj znaša 300 milijonov dinarjev.

Z novim občinskim samoprispevkom, o katerem naj bi občani novogoriške občine odločali takoj po izteku sedanjega , bi lahko rešili še druge pereče probleme. Teh pa ni malo, zato bodo morali v novogoriški občini čim jasneje opredeliti vse skupne družbene potrebe in v široki javni razpravi določiti tiste, ki terjajo čimprejšnjo rešitev, pa naj bo na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva ali na katerem drugem področju.

SLAVICA CRNICA

Zamisel je ostala na papirju

TOLMIN, 11. decembra – Prostor okoli stare grajske »tulpe«, ki sega več kot 25 metrov visoko, obseg njenega debla pa meri več kot 4 metre, so v Tolminu prvotno namenili etnološkemu muzeju na prostem. Sem so pred leti postavili leseno kaščo s Pečin, ki ima na podbojih vrat vklesano letnico 1778. Popotresna obnova mesta pa je posegla tudi v načrte muzejskih delavcev. Na prostoru okoli tulpe so zgradili novo upravno občinsko stavbo, staro kaščo pa preselili v tolminski park. Ali je s tem zamrla tudi imenitna zamisel o ureditvi etnološkega muzeja na prostem v Tolminu? (Foto: Katja Roš)

Temeljite priprave pred zidavo

Mariborčane čaka prihodnje leto delo za urbanistično dokumentacijo

MARIBOR, 11. decembra – Na področju stanovanjske gradnje v Mariboru bodo prihodnje leto nadaljevali pripravljalna dela za zidavo večjih kompleksov na območju Maribor – Jug. Večje gospodarske objekte bodo gradili v industrijskih conah Tezno in Hoče.

Prihodnje leto bodo pospešeno uresničevali odlok o kategorizaciji črnih gradenj ter tako omogočili legalizacijo nekaterih obstoječih črnih gradenj. Nekatere črne gradnje pa bodo porušili.

Leta 1980 bodo poimenovali urbanistično dokumentacijo za Duplek, Pernico, Šentilj, Ceršak, Sladki vrh, Rače, Ruše in Pesnico. Pripravili bodo tudi urbanistično dokumentacijo za nadaljevanje individulne stanovanjske zidave. Kot nadaljevanje del na območju industrijske cone Hoče – Tezno bodo izdelali programski in tehnični del zazidalnih načrtov za prvo gradbeno fazo.

M. K.

Za Postojnčane po novem krajša pot do zidave?

Komunalna skupnost je pripravljena zbirati vsa potrebna soglasja za pridobitev gradbenega dovoljenja

POSTOJNA, 11. decembra – »Čas je zlato,« bi lahko na kratko strnili prizadevanja postojnske samoupravne komunalne skupnosti, da bi kar najbolj poenostavili in racionalizirali postopek pridobivanja gradbenih dovoljenj. V primerjavi s sosednjimi, pa tudi številnimi drugimi slovenskimi občinami, dobi postojnski občan gradbeno dovoljenje sorazmerno hitro – povprečno v dveh do treh mesecih.

V tem času pa mora opraviti številne poti in dela: napisati 10 in več vlog, najmanj štirikrat prisostvuje pri terenskih delih, tolikokrat in še večkrat pritiska na kljuke ustreznih služb občinske skupščine in geodetske uprave, najmanj trikrat ga pot zanese na komunalno skupnost, vsakega izdajatelja soglasij pa obišče vsaj dvakrat. Skratka, pot do gradbenega dovoljenja je dolga in terja dobršno mero potrpljenja in časa. In to ne le zaradi samega vodenja postopka, marveč tudi zakonodaje, ki nemalokrat zahteva kopico nepotrebnih soglasij.

Če bo komunalna skupnost uspela s svojim predlogom, bo način pridobivanja gradbenega dovoljenja enostavnejši, zlasti pa hitrejši. Vsa potrebna soglasja naj bi zbirala komunalna skupnost, bodoči graditelj pa bi poleg pisanja prošnje za lokacijsko dokumentacijo moral sodelovati samo še pri terenskem delu – in to v normalnih pogojih le dvakrat. Seveda usluge komunalne skupnosti pri zbiranju vseh potrebnih soglasij ne bodo zastonj. Zanje bo potrebno odšteti 2.000 dinarjev ali pa se v nasprotnem primeru odločiti za samostojno, vendar pa zamudno pot do gradbenega dovoljenja.

MARJANA TRILER

Glasbena vzgoja v naši družbi

Dejavni glasbeni pedagogi Ljubljane, Zasavja in Notranjske

LJUBLJANA, 11. decembra – Društvo glasbenih pedagogov Ljubljane, Zasavja in Notranjske vstopa v tretje leto svojega delovanja. Združuje preko 200 glasbenih pedagogov iz osnovnih šol, glasbenih šol, srednjih in visokih šol. Poleg obravnavanja perečih problemov statusa glasbenega pedagoga in glasbene vzgoje se udejstvuje predvsem v organiziranju predavanj za glasbene pedagoge na vseh stopnjah glasbenega šolanja in prirejanju revij mladih glasbenikov. V marcu prihodnje leto bo na vrsti že III. revija na Vrhniki, v Kočevju in Hrastniku; posvečena bo 70-letnici rojstva Edvarda Kardelja, 80-letnici rojstva skladatelja L. M. Škerjanca in 35-letnici osvoboditve.

Že drugo leto društvo organizira skupaj z ljubljansko organizacijsko enoto zavoda SRS za šolstvo seminarje za učitelje glasbe vseh stopenj. Konec novembra je za učitelje glasbe v osnovnih in srednjih šolah ter učitelje nauka o glasbi v glasbenih šolah predaval skladatelj Darijan Božič o elektronski, radiofonski, konkretni in sintetski glasbi (TAPE MUSIC). Poslušalci so izrazili željo za ponovnim srečanjem v radiofonskem studiju. Naslednje predavanje bo v sredo, 12. decembra ob 8.30 uri na Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje, Ljubljana, Vegova 7, kjer bo za učitelje godal in vse druge zainteresirane govoril o komorni glasbi prof. Matija Lorenz.

O svojem dosedanjem delu ter o načrtih za naprej se bodo člani društva pomenili na rednem občnem zboru v soboto, dne, 15. decembra ob 8.30 v dvorani ZGBI, Vegova 7. Ob tej priliki bodo med drugim kritično obravnavali neurejen status glasbenega pedagoga in mesto glasbene šole oz. glasbene vzgoje v naši samoupravni družbi.

LOVRO SODJA

Težave zaradi neurejenih razmer

Skaljeni medsebojni odnosi ovirajo razvoj Cimosovega tozda v Šempetru

NOVA GORICA, 11. decembra – Med temeljnimi organizacijami v tovarni avtomobilov Cimos, ki ima sedež v Kopru, že dalj časa povzročajo neurejeni odnosi vrsto težav. Za take odnose, ki lahko postanejo resna ovira za nadaljnji razvoj, so brez dvoma objektivni in subjektivni vzroki. Brez podrobnejše ocene vzrokov in posledic ni mogoče opredeliti odgovornosti, zato so člani novogoriškega občinskega komiteja na včerajšnji seji imenovali posebno delovno skupino, ki bo v TOZD proizvodnja v Šempetru pri Gorici ocenila razmere.

V šempetrskem tozdu, v katerem je danes že 700 zaposlenih, se zavedajo, da je nujno razčistiti medsebojne odnose v delovni organizaciji, hkrati pa urediti razmere tudi znotraj tozda. Zaradi nakopičenih problemov, ki se kažejo že odkar je del Cimosa v Šempetru, in o katerih v zadnjem času veliko govorijo na Goriškem, pa tudi na Koprskem, naloga delovne skupine ne bo lahka. Oceniti bo morala položaj v tozdu, izluščiti poglavitne vzroke in posledice neurejenih odnosov z delovno organizacijo ter seveda opredeliti, kolikšen del odgovornosti nosijo delavci tega tozda za takšne samoupravne in poslovne odnose, ki niso v prid tozdu in tudi niso vzorni. Na tej analizi naj bi temeljila tudi kasnejša ocena dela družbenopolitičnih organizacij, zlasti pa komunistov v tozdu, ki bodo za morebitne subjektivne vzroke sedanjega položaja morali prevzeti določeno odgovornost.

S. C.

Kanalčani zagrizeno delajo

Občani v krajevni skupnosti Kanal tesno sodelujejo z delovnimi organizacijami – Tako so rešili prenekatero težavo – Načrtujejo pa še hitrejši gospodarski in družbeni napredek

KANAL, 11. decembra – Kanal, ki je le dvajset kilometrov oddaljen od Nove Gorice, postaja vse bolj pomembno središče spodnjesoriške doline. Prebivalci tega kraja in šestih sosednjih vasi so v krajevni skupnosti Kanal razvili pestro in bogato društveno življenje, vzorno samoupravno in družbenopolitično delovanje in načrtno sodelovanje z delovnimi organizacijami, ki imajo sedež v kraju in njegovi bližini. V smernicah za pripravo novega srednjeročnega načrta razvoja krajevne skupnosti so zapisali vrsto nalog, s katerimi naj bi premagali pereče probleme, ki še zavirajo hitrejši gospodarski in družbeni napredek teh krajev.

V krajevni skupnosti Kanal živi 2300 prebivalcev. Večina je zaposlenih v Salonitu Anhovo, v tozd Plastik Kanal in obrtnem gradbenem podjetju. Redki se še ukvarjajo s kmetijstvom in sicer le na Kanalskem vrhu, kjer je vir dohodka predvsem živinoreja. Prav tesna povezanost krajanov z delovnimi organizacijami, v katerih so zaposleni, je krajevni skupnosti omogočila krepitev njene vloge, uresničevanje številnih zastavljenih ciljev, zagotavljanje boljših življenjskih pogojev krajanom. Kanalčani imajo seveda veliko zaslug za ureditev številnih komunalnih in drugih problemov v kraju, nemalo nalog pa so se lotili s prostovoljnim delom.

»Prav v zadnjem času smo v naši krajevni skupnosti uredili vrsto nujno potrebnih komunalnih naprav,« pravi predsednik sveta krajevne skupnosti Kanal Andrej Berlot. »Dokončali smo gradnjo vodovodnega omrežja v Gorenji vasi in Morskem, kjer smo uredili tudi kanalizacijo. Pri gradnji 1500 metrov vodovoda in 1000 metrov kanalizacije smo krajani s prostovoljnim delom prihranili kar dva milijona dinarjev. V naši krajevni skupnosti pa smo zbrali tudi več kot 200 tisočakov posojila za ceste, da bi obnovili in asfaltirali vaške poti.«

Med prvimi so v novogoriški občini v tej krajevni skupnosti izdelali oceno uresničevanja srednjeročnega načrta v iztekajočem se obdobju in smernice za prihodnje obdobje.

»Na določenih področjih smo naredili velik korak naprej, marsikatera ključna vprašanja pa so ostala, žal, nerešena,« meni Andrej Berlot.

»Največji problem je še vedno preskrba v Kanalu, potrebujemo sodobno trgovino. Ta je na seznamu potreb že vrsto let. Upamo, da jo bodo v prihodnjem letu začeli graditi. Najmanj je bilo storjenega tudi na področju prostorskega planiranja. Nujno potrebujemo urbanistični načrt, zazidalne prostore za individualno in družbeno gradnjo stanovanj, pa tudi naše obrtno gradbeno podjetje bi se moralo preseliti iz neustreznih starih prostorov, a nima lokacije.«

Poleg tega bodo v Kanalu v prihodnjih petih letih morali urediti kanalizacijski in čistilni sistem odpadnih voda in obnoviti ceste v nekaterih zaselkih. Konec prihodnjega leta bodo začeli v Kanalu graditi nov gasilski dom, ki bo veljal okrog 8 milijonov dinarjev. Večnamenski prostori v njem bodo omogočili enemu najstarejših društev, z več kot stoletno tradicijo, torej kanalskemu gasilskemu društvu s 150 člani, boljše delovne pogoje. Prostori pa bodo služili tudi drugim dejavnostim krajanov. Kanalčani so namreč svoje društveno življenje razvili na številnih področjih.

Kulturnoprosvetno društvo »Soča« skrbi za prireditve, za razstavno dejavnost galerije Rika Debenjaka, za nastope domačega pevskega društva. V športnem društvu delujejo številne rekreativne sekcije; samostojna športna organizacija odbojkarski klub z več kot 30-letno dejavnostjo je dosegla vrsto športnih uspehov tudi v širšem prostoru. Tudi planinsko in turističnoolepševalno društvo vključujeta krajane v razne skupne akcije.

Kanalčani bodo nedvomno torej tudi v prihodnje veljali za najbolj delavne krajane v novogoriški občini.

SLAVICA CRNICA

Denar za zidavo

MARIBOR – Gospodarske OZD v mariborski občini so letos v devetih mesecih namenile 600.273.000 dinarjev za stanovanjsko zidavo, kar je za 33 odstotkov več kot v enakem obdobju lani.

M. K.

Delo občin še bolj povezano

Medobčinsko sodelovanje v Podravju še vedno ni takšno, kot bi moralo biti

MARIBOR, 11. decembra – Na področju medobčinskega sodelovanja v Podravju so zadnji čas kljub nekaterim težavam dosegli določen napredek. Toda z rezultati še vedno ne morejo biti zadovoljni. To so med drugim ugotovili na medobčinskem svetu SZDL Maribor, ko so razpravljali o nalogah SZDL na področju družbenega načrtovanja. Predsednik Gorazd Mazej je med drugim poudaril, da nekateri sozdi v svojih srednjeročnih predvidevanjih načrtujejo tudi gradnjo obratov v posameznih občinah podravske regije. Po njegovem mnenju pa bi morali v Podravju v posameznih občinah izdelati celovitejšo analizo zaposlovanja in delovne sile. V posameznih občinah Podravja so doslej tudi veliko premalo storili pri usmerjenem izobraževanju. Še vedno se dogaja, da se posamezne delovne organizacije in občine zapirajo, kar z družbenopolitičnega in gospodarskega stališča ni sprejemljivo.

M. K.

Prvi štipendiji Titovega sklada v JLA

POSTOJNA, 11. decembra – Na krajši slovesnosti v postojnskem domu JLA so podelili prvi štipendiji Titovega sklada v JLA za notranjsko primorsko območje. Ta sklad so na pobudo partijske, mladinske in sindikalne organizacije v JLA ustanovili v lanskem letu. Štipendiji sta dobili dijakinja 3. letnika postojnske gimnazije Flora Otoničar iz Postojne ter študentka 3. letnika fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo Elvira Ferfolja iz Kopra.

M. T.

Zanimivo predavanje o Kitajski

POSTOJNA, 11. decembra – V prostorih inštituta za raziskovanje Krasa pri SAZU v Postojni je bilo zanimivo predavanje o kitajskem krasu. Obiskovalcem sta vtise s svojega nedavnega obiska na Kitajskem predstavila v besedi in z barvnimi diapozitivi sodelavca inštituta dr. Rado Gospodarič in dr. Peter Habič.

M. T.

50. kolo LOTA

Izžrebane številke so: 20, 25, 29, 30, 31, dodatna 23

SOZD LADJEDELNIŠKA INDUSTRIJA »JOZO LOZOVINA MOSOR« TROGIR

OBVESTILO

Obveščamo vse zainteresirane, da je Ladjedelnica »Jozo Lozovina – Mosor« Trogir v okviru stanovanjske gradnje za potrebe svojih delavcev pri gradnji treh stanovanjskih poslopij pogojena zgraditi pri vsakem poslopju tudi 160 kv. m. poslovnih prostorov.
Stanovanjska poslopja so locirana v središču naselja, oddaljenega okoli 500 m od središča mesta in povezana s cestami za vse vrste motornih cestnih vozil.

Pogodbeni rok za dokončno gradnjo dveh poslopij vključno s poslovnimi prostori je prvi kvartal 1981, tretje poslopje pa bi začeli graditi v začetku 1981. leta.

Poslovni prostori so primerni za trgovine, servisne službe ali za podobne namene.

Poslovni prostori tvorijo zdaj eno celoto in se notranjost teh prostorov lahko projektira in zgradi po potrebah zainteresiranih organizacij.

Vabimo vse zainteresirane organizacije k skupnemu vlaganju za gradnjo poslopja oziroma k vlaganju za gradnjo poslovnega prostora s strani vsakega zainteresiranega. O pogojih udežbe pri gradnji in medsebojnih odnosov z zainteresiranimi organizacijami bomo sklenili poseben sporazum.

Ponudbe zainteresiranih oseb oz. organizacij sprejemamo do 30. 1. 1980

Za vsa potrebna pojasnila se lahko zainteresirane organizacije obrnejo na službo razvoja ladjedelnice ali po telefonu številka 73-422 interno 101, 212 ali 312.

11-10299

Križaj prvič drugi v slalomu Po hudem boju spet Stenmark

V prvem slalomu sezone za svetovni pokal jugoslovanski šampion dosegel svoj doslej največji uspeh v tej disciplini – Križaj zdaj za Stenmarkom drugi tudi v skupni uvrstitvi za svetovni pokal

MADONNA DI CAMPIGLIO, 11. decembra – Jugoslovanski reprezentant Bojan Križaj je izgubil zmago v osemindvajsetih vratih prvega teka, ko se je nenadoma nagnil preveč nazaj in ni mogel več obvladati smuči, kot bi hotel. Zaradi te napake je izgubil najmanj pol sekunde in to je bilo odločilno v končnem rezporedu. Zmaga je tako spet pripadla Švedu Ingemarju Stenmarku, ki pa je bil danes že skoraj na tem, da bi moral seči v roko hitrejšemu.

Kot je pokazal razplet prvega slaloma za svetovni pokal v tej sezoni, je bil danes najnevarnejši Švedov nasprotnik prav Jugoslovan Bojan Križaj, ki se je na slalomu v Madonni šestindvajsetič uvrstil med prvo deseterico na tekmah za svetovni pokal in z drugim mestom dosegel tudi svoj največji uspeh v slalomu.

Prvi tek, ki ga je trasiral italijanski trener Arrigoni, je bil kot nalašč za izvrstnega slalomista, Bolgara Petra Popangelova; sneg ni bil trd in je nadvse ustrezal bolgarskemu šampionu, ki je v zanj značilnem slogu presmučal 62 vratic, ne da bi naredil eno samo napako. Hitrost Popangelova se je zdela že skoraj neverjetna. Na cilju je bil kar za 54 stotink sekunde hitrejši kot Šved Stenmark, ki je štartal kot četrti pred Bolgarom. Šesti je bil na vrsti naš Križaj. Pri prvem merjenju vmesnega časa je bil Križaj še za 16 stotink sekunde hitrejši od Bolgara, toda zaradi usodne napake pri 28. vraticah je bil na cilju 33 stotink sekunde za njim. Odlični Avstrijec Franz Gruber, ki je štartal z visoko številko 19, je imel že 65 stotink sekunde zaostanka in bilo je jasno, da se bo odločilni boj za zmago vnel med Bolgarom, Jugoslovanom in Švedom.

Toda velikega hazarderja Popangelova je izločila druga proga, ki jo je postavil Tone Vogrinec, imela pa je 65 vratic. Proga je imela v vertikali pred ciljem past, ki je terjala natančen študij in določeno mero previdnosti. Popangelov, ki se je spet bližal cilju z maksimalnim tempom, se je brez vsakega spoštovanja lotil tudi tega težkega dela. Takoj je plačal davek za skorajda že brezglavo tveganje, v vertikali se je zataknil s smučko v vrata in že je bilo po njem. K temu padcu je precej prispeval tudi njegov oče, ki je trener bolgarske reprezentance. Ob progi ga je namreč očitno hotel spodbuditi in mu glasno zavpil, da ima šele tretji vmesni čas, čeprav je bil njegov sin v resnici najhitrejši. Popangelov je na progi nato »izgubil glavo«. S pospešenim tempom vsekakor ni mogel obvladati težke vertikale, tako da je tudi tokrat njegov slalomski nastop ostal le pri vodstvu po prvem teku kakor že nakajkrat na velikih tekmovanjih. Razen Bolgara so se morali na tem ključnem delu proge posloviti od prvega slaloma za svetovni pokal v tej sezoni tudi Avstrijec Heidegger, Italijan Piero Gros in Američan Phil Mahre, medtem ko je Gustav Thöni, ki je bil na prvi progi še med šesterico, prišel v strmini nad tem delom na notranjo nogo in na splošno razočaranje številnih gledalcev, ki so prišli bodrit tega veterana z velikimi transparenti, je šel s proge. Izredno gibčnemu Stenmarku zahtevna vertikala ni delala težav. Kos ji je bil v nekaj skladnih hitrih gibih, medtem ko je Križaju vendarle vzela nekoliko poguma. Prav tu se je odločal boj za zmago med njim in Stenmarkom. Nespametno bi bilo postaviti čisto vse na eno kocko: Križaj je nedvomno dobro ocenil svoje sposobnosti.

Tu bi lahko šla po zlu uvrstitev, zato se je kontroliral. To je bilo najbrž še najbolj modro – vsekakor zmage ni izgubil tu, temveč na prvi progi, ko je storil napako.

Tudi sam Križaj je po tekmi menil, da mu ni kazalo drugega, kot da je prišel v vertikalo kontrolirano. »Pred vertikalo je bila grbina in če bi tu izgubil stik s snegom, bi bil nemara izgubljen, razen tega me je motila še podrta palica, ki sem jo imel pred nogami skozi tri vratica. To drugo mesto je seveda moj največji uspeh v slalomu, vendar kljub temu mislim, da sem le izpustil iz rok veliko priložnost. Stenmark dobiva tekme prav na takih najtežjih delih prog«.

Jože Kuralt je imel kaj neugodno štartno številko. V zgornjem delu so namreč tekmovalci na prvi progi kmalu prišli do zemlje, medtem ko je bila druga trša, saj so jo prireditelji utrdili s snežnim cementom. Toda Kuralt je bil na prvem delu proge vseeno hiter, nenadoma pa je v vraticah izgubil oporo pod smučmi, ker so predtekmovalci z višjimi štartnimi številkami zasipali luknje s snegom. Ko se je hotel popraviti, pa ga je zaneslo s proge.

»Sekiram se zlasti, ker ni bilo nič težkega,« se je jezil Kuralt, ki je bil danes ob priložnost, da doda svoji seriji dobrih uvrstitev še eno.

Mišu Magušarju je za las ušla uvrstitev med najboljših dvajset, saj se je tudi nekoliko ustrašil težke vertikale, ki je terjala številne žrtve tudi med najboljšimi.

»Morda sem bil nekoliko prepočasen, ker sem se tako zelo želel uvrstiti in sem tudi zadovoljen, da sem se uvrstil, vendar pa nikakor nisem zadovoljen z drugim tekom. Preveč sem bil zadržan, vsekakor ni dobro vplivalo name to, da so tekmovalci kar po vrsti padali. Ko pa je bil najtežji del proge za mano, sem spoznal, da je bil strah odveč. Potrebno je bilo samo malo pazljivosti, ne pa zadržanosti,« je povedal Magušar.

Za 19-letnega Tomaža Cerkovnika je bil današnji slalom krst na svetovnem pokalu, svojo prvo preizkušnjo na tekmi najvišje ravni pa je uspešno prestal. Uvrstil se je na 27. mesto med tistimi 32 tekmovalci, ki so ujeli zvrstitev, startalo pa jih je kar 110.

»Mislim, da bi bil lahko boljši. Nimam še pravega občutka,« je menil na cilju Cerkovnik. »Tekma me sicer ne zmede, toda tokrat res nisem dal od sebe vsega. Bolje mi je šlo na prvi progi, pa čeprav so bile razmere veliko slabše«.

Boris Strel je izpadel na prvi progi, štartal pa je prav ob času, ko je bila na progi najgostejša megla, iz ciljne arene pa se je poslovil z besedami: »Moj bo jutri«.

JOŽE DEKLEVA

ŠRD Smučar vabi

LJUBLJANA – Športno rekreacijsko društvo Smučar obvešča vse svoje dosedanje člane in tudi vse, ki se želijo vključiti v društvo, da je vpis za sezono 79/80 – izkaznica SZS z boni za popust pri nabavi opreme in vozovnic za slovenske žičnice – vsak ponedeljek, sredo in petek dopoldne od 9, do 10, ure in popoldne od 14, do 15, ure v prostorih ŠRD Smučar, Gradišče 17 (nasproti Drame), Hkrati zbiramo tudi prijave za tečaj med semestralnimi počitnicami v Innerkremsu, za katerega je le še nekaj prostih mest. Cena tečaja je za člane društva zelo ugodna, Prav tako organiziramo tudi sobotne izlete na naša smučišča,

Rezultati iz Madonne di Campiglio

1. Stenmark (Šved) 97,20, 2. Križaj (Jug) 97,59, 3. Frommelt (Liech) 98,74, 4. Bernardi (It) 98.76, 5. Wenzel (Liech) 98,79, 6. Lüthy (Švi) 99,04, 7. Gruber (A) 99,06, 8. Steiner (A) 99,15, 9. S. Mahre (ZDA) 99,66, 10. Neureuther (ZRN) 99,29, 11. Mally (It) 99,42, 12. Strand (Šved) 99,59, 13. Enn (A) 99,61, 14. Lüscher (Švi) 99,84, 15. Beck (ZRN) 99,88, 16. Skajem (Nor) 99,94, 17. Donnet (Švi) 99,96, 18. Kaiva (Ja) 99,99, 19. Nougel (Fr) 100,11, 20. De Chiesa (It) 100,32, 21. Wörndl (ZRN) 100,52, 22. Magušar (Jug) 100,88, 23. Hofer (It) 100,90, 24. Bachleda (Polj) 101,27, 25. Allig (Švi) 101,67.

Prvi tek: 1. Popangelov (Bolg) 48,81, 2. Križaj (J) 49,14, 3. Stenmark (Šved) 49,35, 4. Gruber 49,46, 5. Steiner 49,56, 6. Heidegger (vsi A) 40,59, 7. S. Mahre 49,60, 8. P. Mahre (oba ZDA) 49,66, 9. Gros (It) 49,68, 10. Thöni (It) 49,76 ... 30. Magušar 50,61, 40. Strel 51,31, 44. Cerkovnik (vsi Jug) 51,77

Drugi tek: 1. Stenmark 47,85, 2. Križaj 48,45, 3. Bernardi 48,50, 4. Wenzel 48,79, 5. P. Frommelt 48,88, 6. Lüthy 49,04, 7. Beck 49,06, 8. Neureuther 49,08, 10. Strand (Šved) in Enn po 49.39 ... 25. Cerkovnik 50,22, 27. Magušar 50,27.

Vrstni red za svetovni pokal: 1. Stenmark 50, 2. Križaj 40, 3. P. in S. Mahre po 27, 5. Wirnsberger (A) 25, 6. Lüthy 21, 7. Plank (It) 20, 8. Wenzel 19, 9. Enn 18, 10. Ciganov (SZ) 17, 11: Vion (F) in Frommelt po 15, 13. Bernardi 13, 14. Gros, Strel in Grismann (A) po 12, 17. Weirather (A) in Kuralt po 11, 19. Walcher (A) in Peterson (ZDA) po 10 itd.

Zavadlavova šesta v Švici

Lep uspeh jugoslovanskih smučark na mednarodnem slalomu v Zinalu

ZINAL, 11. decembra – Na mednarodnem slalomu FIS za ženske, ki so ga v Švici izvedli navzlic težavnim razmeram zapadlo je več kot pol metra novega snega), je zmagala Vlčkova (ČSSR), jugoslovanke zastopnice pa so se med 140 tekmovalkami (47 uvrščenih) tudi ostro odrezale. Zavadlavova je bila po prvem teku tretja le za desetinko za Vlčkovo, v drugem pa je zaradi treme precej zaostala.

Vrstni red: 1. Vlčkova (ČSSR) 102,30, 2. Laurencon (Fr) 103,95, 3. Hess (Švi) 104,09, 4. Zechmeister (ZRN) 104,18, 5. Mc Kinney (ZDA) 104,55, 6. Zavdlav (Jug) 104,60, 7. Zoitl (Av) 105,71, 8. Cooper (ZDA) 106,05, 9. Behr (ZRN) 106,13, 10. Dornig (Jug) 106,30 ... 16. Tome (Jug) 108,75, 27. Leskovšek (Jug) 11,92.

Uspešno je nastopila tudi Leskovškova, ekipa pa zdaj potuje v Italijo (Piancavallo), kjer bo 14. in 15. tekmovanje za svetovni pokal v smuku in slalomu (ter kombinaciji. TOMO LEVOVNIK

Zbor smučarjev v Domžalah

DOMŽALE – Prizadevno smučarsko društvo Domžale bo imelo občni zbor v petek, 14, t, m, ob 16,30 uri v mali dvorani Komunalnega centra v Domžalah, Društvo združuje več ko 1200 članov in več ko 400 z že poravnano članarino, Društvo ima alpsko sekcijo, ki je selekcija s petimi cicibanskimi vrstami, pionirsko in mladinsko vrsto s 67 člani, Tekaško sekcijo so šele ustanovili; v sekcijo vabijo vse rekreativce, ker je tekaška proga za Pestovko že skoraj urejena. Razen teh sekcij dela uspešno še vaditeljska sekcija s 43 člani, sodniška s 33 člani ter komisija za množičnost, kjer delujejo nerazporejeni vaditelji z raznimi oblikami, ter gospodarska komisija, ki ureja gospodarsko dejavnost.

V medobčinski selekciji alpskega smučanja, katere nosilec je smučarsko društvo Domžale, uspešno trenira in tekmuje 5 naših tekmovalcev,

Društvo pričakuje od svojega članstva, da bo aktivno sodelovalo na letni skupščini in pri realizaciji programa v letu 1980.

M. K.

Zvezda v četrtfinalu?

Beograjski nogometaši igrajo danes povratno tekmo tekmovanja za pokal UEFA z münchenskim Bayernom – Savić ali Filipović?

BEOGRAD – Ali bo nogometašem Crvene zvezde danes uspel podvig, zmaga s tremi goli razlike proti ta čas enemu najboljših evropskih moštev, münchenskemu Bayernu? To je za jugoslovanske ljubitelje nogometa najpomembnejše vprašanje pred povratnimi tekmami osmine finala tekmovanja za pokal UEFA. V četrtfinalu pokala šampionov in pokala pokalnih prvakov sta že naši moštvi Hajduk in Rijeka, morebiten uspeh Crvene zvezde pa bi bil seveda krona razmeroma uspešne jugoslovanske nogometne sezone.

Pari povratnih tekem osmine finala: C. zvezda : Bayern (0:2), Kaiserslautern : Diosgyör (2:0), Dinamo (K) : Lokomotiva (S) (0:1), Aris : St. Etienne (1:4), Feyenoord : Eintracht (F) (1:4), Zbrojevka : Standard (2:1), Stuttgart : Grasshoppers (2:0), Universitatea : Borussia (M) (0:2).

Nogometaši Crvene zvezde so v zadnjem tekmovanju za pokal UEFA postali finalisti in na poti do finala preskočili mnoge hude preizkušnje v srečanjih z dvema angleškima in vzhodnonemškim moštvom. Toda tokrat bodo imeli bržkone najtežjo nalogo. Beograjčani bodo imeli v tej tekmi dvojni motiv: prvi je seveda uvrstitev v četrtfinale, če pa jim to ne bi uspelo, naj bi vsaj izboljšali izredno bled vtis, ki so ga napravili na prvi tekmi na münchenskem olimpijskem štadionu.

Beograjski trener Branko Stanković je imel v zadnjih 14 dneh probleme. Dirigent moštva Vladimir Petrović je bil poškodovan s prve tekme z Bayernom, prav tako tudi Milosavljević. Toda strokovni štab »rdeče-belih« je lahko kar zadovoljen: Petrović lahko igra, Milosavljević pa ne. Pred tekmo pa ima Stanković veliko dilemo: Savić ali Filipović v vlogi srednjega napadalca? Kot je znano so Beograjčani pred odhodom v München z letališča poslali domov Dušana Savića, ker ni bil oblečen v klubsko uniformo. Spor je zdaj zglajen, ostaja pa še vprašanje kdo izmed dveh igralcev bo oblekel dres s številko 9. To naj bi bila v tej tekmi ključna vloga, kajti odločali bodo goli. Trener Branko Stanković se tudi tokrat ne bo odločil za dosledno pokrivanje dirigenta igre Bayerna Paula Breitnerja, ki je spet zablestel v zadnji tekmi bundeslige med Bayernom in Stuttgartom (4:0). Vsaj tako zatrjuje beograjski trener, ki se pravzaprav bolj kot Breitnerja boji Rummeniggeja. Ta hitri in temperamentni napadalec bo namreč izredno nevaren v nasprotnih napadih, ki bodo skoraj zanesljivo poglavitno orožje Münchenčanov.

Po mnenju trenerja Stankovića igralci Crvene zvezde ne bodo igrali »na juriš«, temveč bodo nasprotnika skušali nadigrati. Bržkone bodo igrali v naslednji postavi: Stojanović, Krmpotić, Jovin, Muslin, Jovanović, Milovanović, Petrović, Blagojević, Savić (Filipović), Šestić, Repčić. Za tekmo vlada v Beogradu izjemno zanimanje, zmanjkalo je že vseh boljših vstopnic, pričakujejo pa nad 90.000 gledalcev.

»Navajeni smo igrati pred polnimi tribunami in temperamentnim občinstvom. Navijači domačinov nas ne bodo odvrnili od naše znane igre, ki nam mora prinesti tudi uvrstitev v četrtfinale,« je dejal trener Bayerna Csernai. Bayern bo najbrž igral v postavi: Junghans, Dremmler, Weiner, Augenthaler, Horsmann, Niedermayer, Dürnberger, Breitner, Janzon, Hönese, Rummenigge. V širši sestavi moštva je tudi Brane Oblak.

F. B.

Pomembno poslanstvo

ZAGREB – Revija »Povijest športa« slavi te dni desetletnico izhajanja. Doslej je v tem, za našo športno zgodovino pomembnem trimesečniku izšlo 40 zvezkov, sodelovalo pa je 133 piscev iz 37 jugoslovanskih mest.

Na slovesnosti sta o pomenu zbiranja zgodovinskega gradiva govorila urednik Franjo Frntić in predsednik sveta revije Boris Bakrač.

Na Kodeljevem drevi spet rokometni derbi

V 11. kolu I. zvezne rokometne lige Kolinska Slovan danes ob 19. uri z banjaluškim Borcem – Crvena zvezda v gosteh s Krivajo

LJUBLJANA – Bodo rokometaši Kolinske Slovana v 11. kolu prvenstva v I. ZRL prekinili svojo nerazveseljivo bilanco z Borcem (v lanskih dvobojih so osvojili le točko) in se z zmago oddolžili Banjalučanom tudi za dva poraza v finalu pokala SFRJ, ki sta do lanskega 4. mesta v I. ZRL veljala za njihov največji uspeh? To je »tema dneva« slovenskih ljubiteljev rokometa pred drevišnjim derbijem, ki se bo na Kodeljevem začel ob 19. uri.

PARI 11. KOLA: Metaloplastika – Dinamo, Crvenka – Medveščak, Željezničar (S) – Železničar (N), Kolinska Slovan – Borac (BL), Krivaja – C. zvezda, Mehanika – Partizan, Dubočica – Borac (U).

Rokometašem Kolinske Slovana se je v soboto zvečer v Beogradu zgodilo nekaj podobnega, kot se je v 5. kolu Krivaji na Kodeljevem, ko je proti razigranim Ljubljančanom v prvem polčasu zabila le skromnih pet golov in bila na robu največje katastrofe v svoji prvoligaški karieri. Zakaj? »Zato, ker smo igrali preveč individualno!« odločno zatrjuje njihov trener Leopold Jeras, ki za drevi obljublja prvovrstni rokometni spektakel. »Borac je namreč ena redkih ekip, ki ima prav vsa igralska mesta izvrstno zasedena. Sedanji in nekdanji reprezentanti Radjenović, Arnautović, Elezović, Koso, Unačanin, Čačevac, Štrbac, Popović in M. Golić so zanesljivi porok za dobro napeto tekmo, ki pa jo mi moramo dobiti, če po (planiranem) porazu s C. zvezdo še želimo obdržati stik z vrhom prvenstvene lestvice.«

Tudi kapetan Kolinske Slovana Radivoj Krivokapić, ki je že zacelil rane na desni rami, zatrjuje, da bo drevi njemu in tovarišem zelo težko. »A je že tako: eno tekmo odigramo dobro, drugo slabo. In če smo bili slabi v soboto v Beogradu, potem bomo dobri drevi – doma!«

V drevišnji tekmi, ki jo bosta vodila zagrebška sodnika Jakopović in dr. Zubanović, bodo rokometaši Kolinske Slovana nastopili v popolni postavi, torej tudi z Goriškom in levim krilom Doblekarjem, ki je že prebolel angino.

DAMJAN KRIŽNIK

PO DOMAČIH KRAJIH

Danes Salonit : Sava

LJUBLJANA – Danes se bosta v Kanalu v zaostali tekmi SOL – moški, zahod pomerili odbojkarji Salonita in Save. Začetek tekme bo ob 17. uri.

Zmaj prehitel Tivoli

LJUBLJANA – V nadaljevanju prvenstva v ljubljanski ligi za bowling so igralci Zmaja z odličnim izkupičkom prehiteli vodilno ekipo Tivolija, ki je zdrsnila na drugo mesto.

Rezultati 5. kola: Grmoščica 5380 (38), Zmaj 5400 (36), Alpe-Adria 5173 (26), BK 200 5187 (24), Triglav 5191 (24), Union 5078 (18), N. Tesla 4998 (18), Tivoli 5103 (16).

Moštvo kola: Popović (Grm) 196,7, Drobnič (Union) 188,8, Tratnik (Zmaj) 187,3, A. Voglar (Tr) 187,2, Zlatić (Grm) 186,2, Končina (Zmaj) 185,9.

V skupnem seštevku vodi Zmaj pred Tivolijem, BK 200 in Alpe-Adrio. Na igrišču v Tivoliju bo v soboto 15. t. m. prvo kolo tekmovanja za pokal SRS.

SMILJAN DE CORTTI

ŠPORTNA NAPOVED

Lepi dobitki

V 49. kolu »Športne napovedi« je bilo v vsej državi samo 6 dvanajstic, od tega 1 v Ljubljani. Dobitek za dvanajstico je 413.099 din. Enajstic je bilo 169, od tega 15 v naši ožji domovini. Dobitek za enajstico je 21.999 din.

Pari 5. kola »Športne napovedi« (16. t. m):

1.	Ascoli – Cagliari	0,2
2.	Fiorentina – Avellino	1,0
3.	Milan – Catanzaro	1
4.	Napoli – Lazio	1,0,2
5.	Perugia – Juventus	1,0
6.	Roma – Inter	1,0,2
7.	Torino – Pescara	1
8.	Udinese – Bologna	1,0
9.	Bari – Como	1,0
10.	Brescia – Sampdoria	1,0
11.	Genoa – Vicenza	1
12.	Verona – Ternana	1,0
	Rezervna para:	
1.	Atalanta – Lecce	1,0
2.	Palermo – Monza	1,0

KEGLJANJE

Prvak Grmoščica, Proletarec osmi

LUKOVAC – Na državnem kegljaškem prvenstvu v borbenih igrah je zmagala ekipa zagrebške Grmoščice z 991 podrtimi kegli pred Kanditom (Osijek) 970, splitskim Poštarjem 948, beograjsko Crveno zvezdo 933 in vrsto Lukovca 930, moštvo Proletarca iz Zagorja pa se je uvrstilo na osmo mesto.

ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠA

Larsen nezadržno hiti zmagi naproti

Tri kola pred koncem mednarodnega turnirja v Buenos Airesu ima 2,5 točke več od Milesa

BUENOS AIRES, 11. decembra – Tri kola pred koncem zelo močnega mednarodnega turnirja si je danski velemojster Larsen z novo zmago, tokrat je premagal domačega velemojstra Panna, praktično že zagotovil prvo mesto, saj ima 2,5 točke prednosti pred drugouvrščenim Milesom.

Ta je v 10. kolu remiziral z našim Ivkovom. Remi se je končala tudi partija Najdorf – Andersson. Druga srečanja Spasski – Tempone, Quinteros – Franco, Petrosjan – Lombardy in Rubinetti – Gheorghiu so bila prekinjena.

Še naprej so tako nepremagani prvi trije: Larsen in Miles ter 69-letni veteran Najdorf.

Vrstni red: Larsen 9, Miles 6,5, Najdorf 6, Andersson in Ivkov 5,5 itd.

Zmaga celjskih šahistov

CELJE – Ob zaključku IV. prvenstva LAO so se med seboj pomerili celjski šahisti z reprezentanco LAO. Zmagali so reprezentantje Celja z 12,5:7,5. Garnizija Celja je poklonila zmagovalni ekipi dragocen pokal.

K. JUG

Povedla Raičević in Veličković

VRBAS – Rezultati 2. kola mednarodnega turnirja: Raičević : Konc 1:0, Radulov : Trois 1:0, Burger : Deže remi, Marović : Veličković 0:1, Rakić : Kuligowski 1:0, Vilela : Bilek prek., Govedarica : Spasov prek.

Vodita Raičević in Veličković, ki sta dobila obe partiji.

Zanimivo kolo

RIBNICA, 11. decembra – V 8. kolu mednarodnega turnirja so igrali takole: Bukal : Lau remi, Ivić : Meštrović 0:1, Jelen : Cuartas remi, Horvath : Cebalo 1:0, Bronstein : Hözl 1:0, Basman :Žilevski 0:1, Osterman : Bertok remi.

Rezultata prekinjenih partij iz 7. kola: Cuartas : Ivić 1:0, Cebalo : Jelen remi.

Vrstni red: Cuartas in Meštrović 5,5 točke, Lau in Jelen 5, Osterman, Horvath, Bertok in Bronstein 4,5 točke itd.

M. G.

Borovi ekipi zmagali, deveti uspeh Jadrana

Na kolesarskem krosu KK Adrie Petelin četrti – Vesna po zmagi nad Primorcem tretja

TRST – Po polovičnem uspehu v I. kolu italijanskega drugoligaškega odbojkarskega prvenstva sta šesterki Bor – JIK Banka in Intereuropa tokrat prijetno presenetili.

Ženska vrsta je doma premagala nevarni Treviso po treh nizih in je tako po dveh kolih na prvem mestu razpredelnice. Uspeh ženske ekipe, ki se letos imenuje Bor Intereuropa, je še toliko bolj spodbuden, ker je bil Treviso v lanskem prvenstvu kar dvakrat boljši od slovenskih zastopnic. Po uvodnem domačem porazu so se tokrat pošteno oddolžili tudi fantje. Tržaški odbojkarji, ki so letos dobili pokroviteljstvo pri JIK Banka iz Beograda, so v gosteh izbojevali neoporečno zmago s 3:0.

Izida, 2. moška liga: Redentore Este : Bor JIK Banka 0:3, 2. ženska liga: Bor Intereuropa : Treviso 3:0.

Košarkarji Jadrana nadaljujejo serijo uspešnih nastopov. V 10. kolu so v občinski telovadnici v Dolini slavili 9. prvenstveno zmago, ki jim je prinesla tudi zanesljivo uvrstitev v finalno skupino za napredovanje v višjo ligo. V 4. kolu promocijskega prvenstva je Bor osvojil tretji par točk. Kontovelci kot mladinci Bora pa zaradi slabega vremena niso igrali. Mladinci Jadrana so tudi v 7. kolu prepustili izkupiček nasprotniku.

Izidi: 4. liga: Jadran : Cer Videm 115:109; promocijsko prvenstvo: Bor : Alabarda 98:86; mladinci: Inter 1904 : Jadran 76:68.

Marljivi športni delavci KK Adrie iz vasi Lonjer pri Trstu so odlično pripravili ciklokros za lovoriko Stojana Udoviča. Zmagal je z veliko prednostjo italijanski mladinski reprezentant Dal Grande. Odličen je bil zastopnik Adrie Petelin, ki je bil četrti. Drugi slovenski kolesarji so se uvrstili takole: Čok 12., Lenisa 17. in Ruzzier 19. Po petih dirkah za nagrado »Al Fogoler« prepričljivo vodi Novelli (Čedad) z 49 točkami.

V slovenskem derbiju druge amaterske nogometne lige je Vesna premagala tudi Primorec in je sedaj na 3. mestu. Izmed slovenskih enajsteric je točko osvojil še Breg. Ekipa Primorja je drugič zapored ostala praznih rok. Z vodilno Sovrano je bila Zarja vnaprej obsojena na neuspeh.

Izidi: Vesna : Primorec 1:0, Giarizzole : Breg 1:1, Sovrana : Zarja 4:1, Libertas : Primorje 2:1.

IVAN FURLANIČ

CIUDAD MEXICO – Teniška reprezentanca Mehike je v polfinalu severnoameriške cone tekmovanja za Davisov pokal premagala Venezuelo s 4:1.

Doklova in Kezunović že doma

Naša telovadka na seznamu telovadk, ki lahko nastopijo na OI v Moskvi

LJUBLJANA, – S svetovnega prvenstva v gimnastiki, ki je bilo od 2. do 9. t. m. v ameriškem mestu Fort Worthu, sta se vrnila jugoslovanska udeleženca Jasna Dokl iz Novega mesta in Miroslav Kezunović iz Sarajeva. Naša državna prvaka sta navzlic nekaterim spodrsljajem na posameznih orodjih telovadila solidno in zasedla 120. (Kezunović) in 136. mesto (Dokl). Veliko smolo je imela Doklova, ki je nastopala prva. To ji je seveda v veliki meri onemogočilo boljšo uvrstitev. Jasna Dokl je po prihodu izjavila, da bi se v normalnih razmerah, se pravi, če ne bi nastopila prva in bi bila z ekipo in ves čas s trenerko, uvrstila pod stotim mestom.

V času SP je zasedala tudi mednarodna gimnastična zveza (FIG), ki je Doklovo uvrstilo med deset tekmovalk (izven neposredno uvrščenih) za nastop na olimpijskih igrah v Moskvi. To odločitev je mednarodna gimnastična zveza sprejela glede na njene rezultate na drugih mednarodnih prireditvah.

M. D.

Vse stare prvake SRS so zamenjali novi

Na 22. republiškem prvenstvu badmintonistov v Ljubljani izenačeni boji

LJUBLJANA – Značilnosti 22. badmintonskega prvenstva Slovenije v članskih kategorijah so bile naslednje: z izjemo v finalnih igrah velika izenačenost, presenečenja v moških dvojicah ter – novi prvaki prav v vseh petih kategorijah.

Naslove republiških prvakov sta si razdelila oba ljubljanska mestna tekmeca. S po dvema lovorikama sta postala najuspešnejša igralca Mara Kovač (prej Amf) in Gregor Berden, ki je tokrat prvič nastopil za svoj novi klub Ježico.

Pri moških posamezno je prišlo do uspešnega »come backa« trojice reprezentantov Koprivška, Čalete in Berdena, ki so se poleti vrnili s služenja vojaškega roka. Odsotnost se je najmanj poznala Berdenu, saj je imel od vseh treh zaradi razumevanja vojaških oblasti največ možnosti za trening. Zlahka je opravil z vsemi svojimi nasprotniki in že sedmič osvojil naslov republiškega prvaka. V finalu se mu je nekoliko poškodovani Koprivšek močno upiral do 10:10 v prvem nizu, potem pa povsem popustil pred zanesljivostjo in raznovrstnostjo igre prekaljenega šampiona.

Veteranka Mikličeva ni imela težav pri ženskah, saj nista nastopili Križmanova in Kovačeva, mlajše pa se nikakor ne morejo prebiti v ospredje. Med njimi sta solidno igro prikazali Atanasijevićeva in Šlibarjeva, medtem ko bo morala Strmoletova za kaj več vnesti v svoj neprizadevni slog malo več borbenosti in truda.

Disciplina presenečenj so bile moške dvojice. Najprej sta Frankovič in Kaplan izločila neuigrani par Vrhunec-Berden, potem pa sta z zmago nad favorizirano dvojico Koprivšek-Čaleta pripravila prvovrstno presenečenje Zore in Županič. Ta sta potem premagala še veteransko kombinacijo Žorga-Jereb, ki se je prav tako nepričakovano znašla v finalu. Sestri Poharjeva in Kovačeva sta uspešno vnovčili svojo rutino pri ženskih dvojicah, pri mešanih pa sta bila Kovačeva in Berden brez prave konkurence in sta se še osmič zapisala med zmagovalce te najtežje badmintonske discipline.

Rezultati: moški posamezno – četrtfinale: Vrhunec (O) : Žagar (J) 15:12, 15:1, Koprivšek (J) : Žorga (O) 15:11, 15:0, Čaleta (J) : Vilar (J) 15:13, 15:2, Berden (J) : Škof (J) 15:13, 15:12, **polfinale:** Koprivšek : Vrhunec 15:11, 15:1, Berden : Čaleta 15:5, 15:11, **finale:** Berden : Koprivšek 15:10, 15:1, **za 3. mesto:** Čaleta : Vrhunec 17:14, 15:10. **Ženske posamezno-četrtfinale:** Šlibar (Lendava) : Strmole (J) 11:5, 9:11, 11:3, Atanasijevič (J) : Rakovec (O) 11:5, 11:5, Miklič (O) : Jelenc (O) 11:7, 11:1, T. Kovač (O) : Krenker (O) 12:9, 12:11, **polfinale:** Atanasijevič : Šlibar 12:9, 10:12, 11:8, Miklič : T. Kovač 11:9, 11:1, **finale:** Miklič : Atanasijević 11:6, 11:0. **Moške dvojice – polfinale:** Čaleta-Koprivšek (J) : Zore-Županič (O) 9:15, 15:9, 10:15, Kaplan-Frankovič (J) : Žorga-Jereb (O-J) 8:15, 6:15, **finale:** Županič-Zore : Žorga-Jereb 15:9, 7:15, 15:1; za 3. mesto: Čaleta-Koprivšek : Frankovič-Kaplan 15:12, 17:15;

Ženske dvojice – polfinale: Krenker-Tratnik (O) : M. Pohar-M. Kovač (O) 1:15, 2:15, Atanasijević-Strmole (J) : Jelenc-Šlibar (O-Lend) 15:8, 15:9, **finale:** M. Pohar-M. Kovač : Atansijević-Strmole 15:12, 15:6, za 3. mesto: Krenker-Tratnik : Jelenc-Šlibar 17:14, 15:10.

Mešane dvojice-polfinale: M. Pohar-D. Pohar (O) : M. Kovač-Berden (O-J) 12:15, 9:15, Viler-Strmole (J) : T. Kovač-Vrhunec (O) 15:10, 5:15, 15:11, **finale:** M. Kovač-Berden : Strmole-Vilar 15:8, 15:2, za 3. mesto: M. Pohar-D. Pohar : T. Kovač-Vrhunec 15:4, 15:7.

G. B.

ROKOBORBA

Vojvodina tretjič zapored

KANJIŽA – Na rokoborskem turnirju za lovoriko »bratstva in enotnosti«, ki je bil v novi dvorani hotela Banja, je bila najuspešnejša reprezentanca Vojvodine, ki je že tretjič zapored osvojila prvo mesto. Na drugo mesto se je uvrstila ekipa Srbije, sledijo pa Hrvatska, Slovenija ter Bosna in Hercegovina.

Slovenski reprezentanti so dosegli naslednje rezultate: Slovenija : Hrvatska 3:8, Slovenija : Vojvodina 0:11, Slovenija : BiH 7:4, Slovenija : Srbija 1:9.

PLANINE IN LJUDJE

Pregled delovanja jugoslovanskih planincev

Konec tega tedna bo v Nikšiču najvišje zasedanje Jugoslovanske planinske organizacije – Skupščina PZJ. Poleg diskusij in predlogov, ki zanimajo planinske organizacije posameznih republik, bodo na skupščini veliko pozornost posvetili tudi sprejemu predlaganih statutarnih sprememb. V pripravah na skupščino je bil izdelan predlog, da naj v naslednjem mandatnem obdobju predseduje planinski organizaciji zastopnik iz Črne gore.

Planinska izobrazba

Na svoji redni seji v novembru je KVIZ posvetila največ pozornosti vzgoji planinskih vodnikov. Tako načrtujejo pogovor zastopnikov PZS, VŠTK in Šolskega centra za telesno kulturo o možnostih izobraževanja in verifikacije vodniškega kadra v okviru Šolskega centra. Ta čas je pri PZS registriranih že več kot 120 PLV, vendar vsa društva svojih vodnikov še niso registrirala po običajnem postopku, pričakujejo pa, da bodo to storila še pred koncem leta. Na koledar akcij KVIZ morajo vsa PD dati pripombe do 19. t. m. Sprejeli pa so tudi sklep, da bodo v vzgojnem centru v Bavšici naslednje leto imele prioriteto tiste akcije, ki bodo vključene v redni koledar akcij za leto 1980. Med pomembnejše sklepe seje sodi tudi predlog za ustanovitev jugoslovanske planinske šole (JPŠ), ki ga bo na skupščini PZJ v Nikšiču posredoval Franci Savenc in pa organizacija seminarja za vodje PS, ki bo sredi januarja prihodnjega leta na Boču. Med akcijami, ki so že v teku, pa so se zlasti zavzeli za kar najučinkovitejšo izvedbo osrednje akcije »Dan varstva pred plazovi«, ki bo v Planici 22. in 23. t. m. Udeleženci bodo kot nosilci področnih akcij izkušnje prenesli drugim.

Predavanja

PD Ljubljana-matica vabi nocoj na potep od Skandinavije do Ognjene zemlje s Svetozarjem Gučkom. Predavanje bo ob 20. uri v veliki predavalnici Fakultete za elektrotehniko, Tržaška 25. V Novi Gorici bo o uspešni odpravi na Mt. Everest spregovoril Andrej Štremfelj iz Kranja. Avtor je predavanje, ki bo v ponedeljek, 17. t. m. ob 19. uri v Komorni dvorani PDG, naslovil »Boginja mati vetrov«. Andrej, poleg njega pa še Nejc Zaplotnik, Franček Knez, Ivč Kotnik in Jože Zupan, pa bodo o Everestu spregovorili tudi v Celju. Planinska sekcija »Metka« je namreč za jutri, 13. t. m. ob 18. uri rezervirala dvorano doma JLA, prav v ta namen. MO PD Vrhnika vabi krajane Vrhnike, da si v sredo, 19. t. m. ob 19. uri ogledajo predavanje Staneta Belaka-Šraufa »Comolungma, mati, boginja zemlje«, ki govori prav tako o uspelem vzponu na Mt. Everest. PD Valentin Stanič iz Kanala je povabilo novogoriškega predavatelja Rudija Hönna, ki bo v tamkajšnji kinodvorani pokazal diapozitive, zbrane pod naslovom »Oj, Triglav, moj dom«. Predavanje, opremljeno z glasbo, bo v petek, 14. t. m. ob 19. uri. PD Mengeš zaradi pomanjkanja elektrike, ni moglo izpeljati predavanja prof. Mirka Kambiča »Triglav nekdaj in danes« že 13. novembra. Zato vabijo vse, ki so bili tedaj prikrajšani, da se v torek, 18, t. m. ob 19. uri ponovno zberejo v sejni dvorani Krajevne skupnosti.

Koče

PD Domžale obvešča, da je bilo zaradi neresnega odnosa oskrbnika domžalskega doma na Veliki planini, prisiljeno razdreti delovno razmerje z njim. Dom je tako začasno zaprt, le ob sobotah in nedeljah je moč tamkaj dobiti čaj, enolončnico in razne vrste pijač. Za novoletne praznike bo dom normalno oskrbovan. Ker bo dom na Raduhi čez novoletne praznike odprt, bo morda bolje, če se tisti, ki nameravajo proste dni preživeti tam, prepričajo pri tov. Pečovniku, Luče 99 (tel. 063/830-920), ali je dovolj prostora. V »Teleksu« je bila objavljena razpredelnica postojank, ki bodo predvidoma odprte za novo leto. Javili so se oskrbovanci doma na Planini Jezero (PD Viator), ki letos (v primerjavi od lani) doma ne bodo odpirali. Ob tem naj »Teleksu« v opravičilo povemo, da so jim podatke posredovali po seznamu, ki ga redno dopolnjujejo v pisarni PZS, Dvoržakova 9. Če PD, ki postojanke oskrbujejo, niso sporočila nobenih sprememb in podatkov, so za napačno informiranje planincev sama kriva. Zato PZS ponovno naproša planinska društva, ki posamezne postojanke oskrbujejo, da sporoče točne podatke po tel. 312-553.

Priznanja za zvestobo

Pretekli petek so se v knjižnici PZS, kot je že vsakoletna navada, zbrali tisti planinci, ki so dolga desetletja neutrudno živeli za planinsko idejo in se jim je PZS v imenu vseh, ki so jim goré pri srcu, za njihov zaokrožen jubilej, skromno oddolžila s spominsko plaketo. Veteran letošnjih jubilantov je Jože Svetličič, ki je prejel plaketo za 80 let, trije jubilantje za 75 let, štirje pa za 70 let. Podeljeno je bilo 18 plaket. Ob tem se planinci spominjajo tudi Pavla Kunaverja, ko te dni praznuje 90 let, ki jih je neumorno razdal predvsem mladim – jamarjem, astronomom, tabornikom in planincem, skratka vsem, ki so ljubili in spoštovali naravo.

Hrvaški planinci o svojem delu

Redna letna skupščina hrvaških planincev bo 22. t. m. v Zagrebu.

vzorčni sejem
delovne organizacije
slovenijales – trgovina
odprt
tudi za ogled potrošnikom
14. in 15. decembra
od 9. do 19. ure
na gospodarskem razstavišču
v ljubljani, titova 50

vabljeni

SLOVENIJALES

razstavljeno pohištvo
bo v proizvodnji in prodaji
v prihodnjem letu

SLOVENIJALES
vzorčni sejem

K obrtniku odslej tudi v popoldanskih urah

V Mariboru pripravljajo odlok o poslovnem času storitvenih dejavnosti – Določbe le okvirne, določen je le čas za gostinske lokale

MARIBOR, 11. decembra – Mariborske trgovine, obrtne delavnice, gostinski in drugi lokali storitvenih dejavnosti so doslej sami odločali, kdaj bodo začeli in kdaj zaključili svoj poslovni čas, pa čeprav bi se po zakonu o delovnih razmerjih morali o tem samoupravno sporazumeti z organiziranimi potrošniki ali pa poslovni čas določati po občinskem odloku. Vendar takšnih dokumentov v občini doslej še ni bilo. Z organiziranimi potrošniki so se sporazumevale le trgovine s prehrambenimi proizvodi.

Na predlog občinske konference svetov potrošnikov so izdelali osnutek odloka, s katerim bi vsaj okvirno določili poslovni čas vseh storitvenih dejavnosti. Poleg organiziranih potrošnikov in drugih delegatov so svoje pripombe posredovale tudi nekatere trgovske in gostinske delovne organizacije. S takšno ureditvijo poslovnega časa bi omogočili, da bi potrošniki stopili k obrtniku popoldne, prav gotovo pa se bo tako mogoče izogniti marsikateremu izostanku z dela zaradi obrtnika in drugih storitev. Po osnutku odloka naj bi prodajalne odpirali med 5. in 9. uro, zapirali pa med 18. in 21. uro, ob sobotah pa med 12. in 16. Prodajalne, ki prodajajo neživilske proizvode in poslujejo od 5 (začetek svojega poslovnega časa lahko določijo tudi do 9. ure) do 12 oziroma 16. ure, bodo morale ob torkih in četrtkih poslovati ves dan.

Odlok naj bi določil tudi poslovanje dežurnih prodajaln. Tako naj bi na območju mesta v soboto med 15. in 19. uro dežurale vsaj tri samopostrežne trgovine, dežurna slaščičarna in cvetličarna, v nedeljo med 8. in 11. uro pa vsaj ena. Prav tako naj bi v nedeljo med 6. in 11. poslovala tudi trgovina na mariborski tržnici, med 11. in 15. uro pa pri bolnišnici.

Odlok določa tudi poslovanje ob prazničnih dneh. V podobnih časovnih presledkih kot trgovine naj bi poslovale tudi obrtne delavnice. Za avtoservise, vlečno službo, popravila vodovodnih in električnih inštalacij pa osnutek odloka določa tudi dežurstvo. Restavracije, hotelske lokale in gostilne naj bi zapirali med tednom ob 23. uri, ob sobotah in nedeljah pa ob 1. uri. Disco klubi, nočni bari in drugi podobni lokali pa bi lahko bili odprti najdlje do 4. ure zjutraj.

Osnutek odloka predvideva tudi dokaj visoke kazni za kršilce posameznih določil. Le-te so od 200 do 30.000 dinarjev.

MAJDA STRUC

Nove prevaljske ulice

PREVALJE, 11. decembra – Tudi na Prevaljah na Koroškem se vse vse več občanov odloča za graditev individualnih hiš. V zaselku Pod gonjami (na sliki) je v zadnjih letih zraslo več deset prijetnih hiš in nove ulice so vse prej kot puste. Ker pridno zidajo tudi z ravenske strani, ni več daleč čas, ko si bosta Prevalje in Ravne podala roki in zrasla v en kraj. (Besedilo in slika: Ivan Praprotnik)

Krajevni praznik Bohinjcev

Osrednja proslava v spomin na decembrsko vstajo bo v petek v Bohinjski Bistrici

BOHINJ, 11. decembra – V počastitev oborožene vstaje proti nemškemu okupatorju, ki se je začela 16. decembra 1941. leta v bohinjskih vaseh, proslavljajo v vseh bohinjskih krajevnih skupnostih krajevni praznik. Osrednja proslava v spomin na decembrsko vstajo, sočasno s proslavo dneva JLA bo v petek, 14. decembra ob 18. uri v Domu Jožа Ažmana v Bohinjski Bistrici. V soboto, 15. decembra pa se bodo na spominski slovesnosti, imenovani »Zmaga mrtvega bataljona«, ki bo ob 10. uri dopoldne na Pokljuki, spomnili junaškega boja borcev 3. bataljona Prešernove brigade, ki so 15. decembra 1943, leta do zadnjega žrtvovali svoja življenja za svobodo. Slovesnost s kulturnim programom bo pri grobišču na Goreljeku.

Organizatorji decembrskih prireditev vabijo vse preživele borce in aktiviste, ki so se med NOB borili in delovali na bohinjskem območju.

V NEKAJ VRSTAH

Vse manj otrok v šoli

SKOMARJE – Skomarje je, če že ne najvišja, pa ena najvišjih pohorskih krajevnih skupnosti, saj središče leži le nekaj deset metrov manj kot tisoč metrov nad morjem. Posebnost Skomarij pa je tudi celodnevna šola, v kateri pa je vse manj učencev, saj mladi še vedno odhajajo za delom in boljšimi življenjskimi pogoji v dolino. Še lani je bilo v skomarski »štiriletnici« 36 otrok, v letošnjem šolskem letu pa jih je le še 19. Zaskrbljujoč je predvsem podatek, da letos prvega razreda sploh ni.

V. S.

Dvajset let DU v Rogaški Slatini

ROGAŠKA SLATINA – Letos mineva dvajset let, odkar je v Rogaški Slatini pričela z delom tamkajšnja delavska univerza. Štiriindvajset oddelkov splošnega izobraževanja za odrasle, 22 oddelkov srednjih strokovnih šol, pet oddelkov delovodske šole, oddelek višje šole, 1283 predavanj, razstav, koncertov, literarnih večerov in drugih prireditev s prek 300.000 obiskovalci, 435 tečajev in seminarjev, ki se jih je udeležilo skoraj 12.000 delovnih ljudi in občanov, je le nekaj številk o uspešni dejavnosti delavske univerze iz Rogaške Slatine.

V. S.

Novo vodstvo

MARIBOR – V ponedeljek zvečer so na seji medobčinskega sveta SZDL Maribor izvolili za predsednika Gorazda Mazeja in za podpredsednika sveta Ladislava Cvahteta.

M. K.

Asfaltirali so Cesto ob lipi

ZRKOVCI – Tu so pred kratkim asfaltirali Cesto ob lipi. Letos pa nameravajo asfaltirati del ulice Štrauhovih ob kotlovnici, južni del Zrkovske ob Gradisovi gramoznici, Zupančičevo ulico, Cesto ob kostanjih v Zrkovcih in ceste pri Vrtnariji, Logi in k Brodu.

J. J.

Pogrešajo učitelje tehničnega pouka

MURSKA SOBOTA – Čeprav dobiva v usmerjenem izobraževanju tehnični pouk vse večjo vlogo, so kadrovske razmere v osnovnem šolstvu v Pomurju vse prej kot ugodne. V soboški občini na primer, imajo v šestnajstih popolnih osnovnih šolah samo štiri učitelje tehničnega pouka z ustrezno izobrazbo. Razmere v lendavski občini pa so še slabše.

B. B.

Izmenjava izkušenj z Madžarsko

LENDAVA – V okviru programa sodelovanja med Zvezo komunistov Jugoslavije in madžarsko socialistično delavsko partijo je obiskal Jugoslavijo Jozsef Szabo, rektor višje politične šole MSDP v Budimpešti, Ugledni gost, ki se bo mudil v Jugoslaviji do 18. decembra, bo imel predavanje tudi v Lendavi, kjer bo širšemu krogu predstavnikov Pomurja govoril o izkušnjah graditve socializma na Madžarskem v zadnjih šestdesetih letih, Predavanje bo v sredo 12, decembra ob 18, uri v sejni dvorani skupščine občine Lendava,

B, B,

Agrokombinatovi nasadi se širijo

MARIBOR – V Agrokombinatu Maribor, tozdu Sadjarstvo-vinogradništvo so letos obnovili 30 hektarov nasadov po sistemu gostega sajenja, V obratu Jarenina so posadili 13 hektarov , v Svečini 8, Košakih 6,50 in obratu Pekre 2,50 hektarov, Poleg novih nasadov so upoštevali tudi izbiro kvalitetnih vrst in sicer jonagold, idared, gloster, mutsu, tydeman in druge, prav tako pa so v obratu Jarenina posadili nekatera pri nas še nepreizkušene sorte. Del sadik so uvozili iz Holandije, računajo pa, da bodo v nekaj letih lahko uporabljali samo domače sorte,

J, J,

Gospodarstvu največjo pozornost

Na seminarju na Teharjah že šesta skupina sekretarjev osnovnih organizacij ZK v občini

CELJE, 11. decembra – Na seminarju, ki ga je pripravila občinska konferenca ZKS Celje, se je danes v domu železarjev na Teharjah zbrala že šesta skupina sekretarjev osnovnih organizacij ZK v občini. Tudi tokrat so razpravljali o temeljnih nalogah zveze komunistov v naslednjem obdobju in v tem okviru posvetili največ pozornosti družbenoekonomskim vprašanjem, organiziranosti in metodam dela, nalogam na področju obrambe in SLO, pa tudi idejnopolitičnemu izobraževanju, mednarodnim političnim razmeram in drugim aktualnim vprašanjem.

Sekretarje osnovnih organizacij ZK v občini – sodeč po živahnosti razprave – v teh dneh sicer najbolj zanimajo razmere in položaj v nekaterih največjih delovnih organizacijah v občini. Zaskrbljujoče stanje v Topru, ekonomska in ekološka sanacija Cinkarne, razvoj trgovine v občini in podobno, so vprašanja, o katerih tudi sekretarji osnovnih organizacij zveze komunistov menijo, da jim kaže posvetiti največ pozornosti, kajti od tega je odvisen tudi razvoj in začrtana gospodarska preobrazba v občini.

Večino nalog komunistov – tako pri utrjevanju političnega sistema kot tudi na drugih področjih družbenega življenja, so na seminarju obravnavali predvsem s stališča odgovornosti komunistov pri doslednem uresničevanju dogovorjenih nalog. Pri tem so poudarili načelo kolektivnega dela, ki pa v bistvu pomeni krepitev osebne odgovornosti. S takega zornega kota naj bi v osnovnih organizacijah zdaj temeljito ocenili na primer uresničevanje delegatskih razmerij, pa tudi delo samoupravnih organov v delovnih organizacijah.

Prav tako bodo v osnovnih organizacijah podrobno ocenili dejavnost komunistov v sindikatih, organizaciji zveze socialistične mladine in pri utrjevanju družbene vloge socialistične zveze v političnem sistemu samoupravljanja.

IVICA BURNIK

Celjske naložbe naj ne ostanejo brez selekcije

Seznam investicij je bolj seznam želja kot možnosti – Prevelik je tudi seštevek predvidenih zaposlitev

CELJE, 11. decembra – Seznam naložb Ljubljanske banke Splošne banke Celje, predvidenih na širšem celjskem območju do leta 1982, bi lahko razumeli tudi kot dokaz zelo nesmotrnega in nespametnega načrtovanja.

Med 44 naložbami sta namreč samo dve, ki predvidevata posodobitev proizvodnje in zmanjšanje števila delavcev za 15 oziroma 13 (tovarna Metka in LIK Savinja). V vseh drugih primerih računajo na zaposlitev od 20 do 250 novih delavcev (toliko v novem trgovskem skladišču, kjer bi, kot kaže, menda prevladovalo ročno delo).

Čeprav je seznam naložb, v celoti gledano, sicer bolj seznam želja kot stvarna možnost (največja ovira pri uresničitvi bo gotovo nezadostna lastna udeležba), predvsem zelo značilno kaže, da se v miselnosti načrtovalcev in sistemu načrtovanja ni ničesar spremenilo, da še naprej prevladujejo težnje po ekstenzivnem razvoju, spoznanje, da lahko več in bolje delamo samo z več delavci.

Seštevek vseh novih zaposlitev bi namreč dosegel 2700, to pa je številka, ki je nekoliko skregana s predvideno politiko zaposlovanja. Rezervatov delovne sile na celjskem območju ni več, zaposlovati delavce od drugo pa po vsej priliki tudi ne bo mogoče, ker jim organizacije ne bodo mogle zagotoviti minimalnih standardov.

S tega vidika imajo seveda prav tisti, ki menijo, da takšna investicijska politika ne bi smela dobiti podpore, se pravi, bančnega dinarja. Pač pa bi morali uveljaviti načela selekcije, ki so sestavni del poslovne politike tudi Ljubljanske banke Splošne banke Celje. V nasprotnem primeru se bo namreč treba vnaprej sprijazniti z dejstvom, da bodo omogočili vrsto nerentabilnih naložb in v znamenje hvaležnosti dobili pravico, da jih potlej pomagajo sanirati.

DRAGO HRIBAR

Odslej bodo kupci bolj zadovoljni

V Ljutomeru so včeraj odprli sodobno samopostrežno trgovino s skladiščem

LJUTOMER, 11. decembra – V trgovski delovni organizaciji Vesna je Janko Trstenjak, ki je tam zaposlen najdlje, včeraj odprl novo sodobno samopostrežno trgovino na Užiški ulici v novem stanovanjskem naselju v Ljutomeru. Kupcem novega blokovskega naselja je na voljo blago na 240 kvadratnih metrih prodajnih in skladiščnih površin. Novi lokal je veljal 6 milijonov dinarjev, zgradili pa so ga z lastnimi sredstvi, sredstvi sovlagateljev in sestavljene organizacije ABC Pomurka in bančnimi posojili.

Vesna, ki je nosilec oskrbe v ljutomerski občini, prenavlja tudi market v Križevcih pri Ljutomeru in gradi skladišče. V prenovljenem objektu bo dobila ustreznejši prostor tudi mesnica, za 40 kvadratnih metrov pa bodo povečali tudi prodajne prostore v sedanji pretesni samopostrežni trgovini. Rekonstrukcija in gradnja bo veljala 2 milijona dinarjev.

B. H.

Turizem naj bi stal na trdnejših nogah

V podravski regiji bodo skušali odpraviti razdrobljenost turističnega gospodarstva

MARIBOR, 11. decembra – Vse slabši rezultati turističnega gospodarstva tako v samem Mariboru kot tudi v podravski regiji so spodbudili turistične delavce k resnejšemu planiranju za obdobje 1981-85, za obdobje, ki naj bi ponovno okrepilo to gospodarsko panogo.

Medobčinska gospodarska zbornica za Podravje, ki je bila nosilka dogovarjanja med posameznimi delovnimi organizacijami v Podravju, je našla skupni imenovalec za nadaljnji razvoj, to je skupno dogovarjanje. Tako naj ne bi posamezne delovne organizacije drobile že tako razdrobljene turistične sile, še posebej v propagandi, temveč naj bi dali poudarek na skupno turistično infrastrukturo, skupno nastopanje in skupno propagando tako doma kot tudi na tujem. Prav tako pa bi se tudi skupno dogovarjali o razvoju zdraviliškega in drugega turizma na tem področju. Na območju goric na bi vsi skupaj zagotovili dovolj ležišč in tudi drugih turističnih objektov. Tako naj bi razvijali predvsem izletniški turizem, saj imajo gorice s svojimi vinogradi in atnografskim bogastvom vse pogoje za to zvrst turizma. Kajpak bi tam oživili tudi danes malce zaspano turistično vinsko pot »v gorice«. Nadalje bodo skupaj končno ugotovili, kaj je to kmečki turizem, kako in kje bi ga radi razvijali. Dejstvo je, da ima zdaj vsaka občina v podravski regiji svoje poglede na razvoj kmečkega turizma, to pa danes ni pomagalo ne kmetom in ne občinam.

Naslednja skupna naloga je šolanje turistično-gostinskih kadrov, saj vemo, da je teh šol dovolj in preveč, da pa imajo vse težave s premajhnim številom učencev, pozneje pa imajo probleme tudi delovne turistične organizacije.

Skratka, naslednji srednjeročni program razvoja turističnega gospodarstva v podravski regiji naj bi končno prenehal z dosedanjo prakso razdrobljenosti in s tem tudi nazadovanja turističnega gospodarstva.

JOŽE JERMAN

Vrata doma JLA odprta za vse

V njem skozi vse leto poteka kulturno, politično in športno življenje

MARIBOR, 11. decembra – Načelnik doma JLA major Lazar Lučio je ocenil letošnjo dejavnost doma JLA pred 22. decembrom"– dnevom JLA.

Dom je sodeloval s kulturnoumetniškimi društvi, z zvezo kulturnih organizacij, s SNG, z gledališčem ljudske vstaje, Borštnikovim srečanjem, s Festivalom kurirčev, združenji glasbenikov in z nekaterimi delovnimi organizacijami. Tesno je bilo tudi sodelovanje z mariborskimi družbenopolitičnimi organizacijami, z enotami JLA, poveljstvom mariborske garnizije in z mladino.

Tako so letos v domu pripravili 16 predavanj, devet različnih razstav, 13 koncertov zabavne glasbe, osem gledaliških predstav in osem filmskih predstav. Organizirali so tudi štiri obiske v delovnih organizacijah. Pripravili so tudi dva informativna dneva za vojaške akademije in srednje vojaške šole, dve modni reviji v sodelovanju s Konusom iz Slovenskih Konjic, tri izlete v kraje, znane iz NOB, pet kulturnoumetniških prireditev in vrsto drugih akcij ter prireditev. Prostori doma JLA v Mariboru so bili vedno odprti za mariborske občane, zlasti za pripadnike ZRVS, teritorialne obrambe, zveze borcev, mladine, raznih šol in za pripadnike družbenopolitičnih organizacij. Skozi razne oblike dejavnosti doma je letos šlo več kot 140.000 ljudi. Za svojo dejavnost je dom JLA v Mariboru prejel vrsto ustnih in pismenih priznanj od družbenopolitičnih organizacij, šol, društev, združenj in raznih organizacij.

Dom JLA v Mariboru se je razvil v politično in kulturno središče, saj se tukaj odvijajo razni simpoziji, predavanja, srečanja, dogovori. V domu JLA skrbijo tudi za športno in rekreativno dejavnost. Tako organizirajo tudi tekmovanja v smučanju, plavanju, malem nogometu, namiznem tenisu, šahu, športnem ribolovu, lovu in drugih disciplinah.

V posameznih vojašnicah in v izložbenih oknih so pripravili tudi večje število razstav fotografij o delu in življenju pripadnikov JLA.

M. K.

POGREBI

MARIBOR – Danes bodo na pobreškem pokopališču pokopali 80-letno upokojenko Antonijo Prešeren ob 11.30.

Univerza v združenem delu

Njena vključitev v razvojne programe mariborske industrije je nujna

MARIBOR, 11. decembra – Sedanje stanje elektroindustrije v Podravju in njene možnosti nadaljnjega razvoja ter njeno vključevanje v jugoslovanski prostor in mednarodno delitev dela je bila glavna tema sinočnjega pogovora na medobčinski gospodarski zbornici za Podravje. Razprava je pokazala, da bi se lahko mariborska univerza še bolj kot doslej vključila v pripravo razvojnih programov za mariborsko industrijo.

Pozitivno so ocenili, da je SOZD Elkom sklenila doslej že več pogodb z mariborsko univerzo oziroma njenimi šolami za konkretne razvojne naloge. Mariborska univerza bo do bližnje seje predsedstva medobčinske gospodarske zbornice za Podravje pripravila nekaj zanimivih razvojnih programov za nekatere drobne elemente, ki bi jih lahko množično delali v mariborski industriji.

M. K.

Višje šole niso odveč

V Celju bodo še razvijali višje šolstvo, težave pa imajo zaradi slabe organiziranosti, nepovezanosti in pomanjkanja prostorov

CELJE, 11. decembra – Na slovenskih višjih in visokih šolah je v letošnjem šolskem letu nekaj nad 2.000 rednih študentov s širšega celjskega območja. To je 10,4 odstotka vseh študentov ali 19,5 odstotka območne srednješolske populacije. To je hkrati nekaj manj kot znaša delež študentov z drugih območij, pri čemer je sploh značilno, da je že ves čas najmanj študentov iz severovzhodne in vzhodne Slovenije, drugje pa so razmere ugodnejše zaradi odpiranja dislociranih oddelkov.

Kot kažejo podatki, so tudi znotraj celjskega območja precejšnje razlike in le v celjski občini je delež študentov višji od republiškega povprečja. Je pa še vedno nižji kot v nekaterih drugih središčih. Po drugi strani je na širšem območju več izrednih študentov, to je tistih, ki študirajo ob delu (vseh je okoli tisoč), čeprav se sicer število znižuje in je preveč tistih, ki študirajo za »neproizvodne« poklice.

Trenutno je v Celju pet višjih šol (višja tehniška, VEKŠ, pedagoška akademija in višja pravna Maribor ter višja šola za organizacijo dela Kranj), pri Šolskem centru Boris Kidrič pa bodo v kratkem odprli še oddelek višje prometne šole iz Zagreba. Rednih študentov je 427, izrednih 1235. Vse šole delujejo kot dislocirani oddelki (gravitacijsko območje so tudi občine Trbovlje, Hrastnik, Sevnica, Krško, Brežice, slušatelji v višji prometni šoli iz Maribora, Ptuja, Ormoža, Murske Sobote). Za vse te oddelke pa so značilni dokaj slabi prostorski, kadrovski in gmotni pogoji, saj gostujejo v najetih prostorih, višja pravna in višja šola za organizacijo dela pa celo v najrazličnejših prostorih, zato sta tudi v najtežjem položaju. Takšne razmere seveda onemogočajo nadaljnji razvoj.

Na celjskih višjih šolah predava več kot 100 učiteljev, od tega 80 odstotkov honorarnih sodelavcev in 20 odstotkov redno zaposlenih pri mariborski univerzi oziroma višji šoli za organizacijo dela v Kranju (le pedagoška akademija ima 3 redno zaposlene, na drugih šolah ni redno zaposlenih). Vzrok za takšno neugodno razmerje je, kot menijo, slaba organiziranost, nepovezanost celjskega višjega šolstva, kot dolgotrajni habilitacijski postopki na univerzi. Ob tem vendarle ni mogoče reči, da bi bilo šolanje v Celju dražje kot v Mariboru, še zlasti če upoštevamo nižje stroške študentov. Toda bližina šole ima druge prednosti, zato naj bi v Celju nadaljevali z razvojem višjega šolstva, toda bolj v skladu s potrebami gospodarstva.

DRAGO HRIBAR

Občinska uprava bo delala v soboto

MARIBOR, 11. decembra – Ker je letos Silvestrovo, 31. december, na ponedeljek, so se v mariborski občinski upravi odločili, da bodo silvestrski dan nadomestili v soboto. Tako bodo 29. decembra odprta vsa okenca in vrata na občinski upravi za stranke – kot običajno med 8. in 12. uro.

M. S.

Delo občin še bolj povezano

Medobčinsko sodelovanje v Podravju še vedno ni takšno, kot bi moralo biti

MARIBOR, 11. decembra – Na področju medobčinskega sodelovanja v Podravju so zadnji čas kljub nekaterim težavam dosegli določen napredek. Toda z rezultati še vedno ne morejo biti zadovoljni. To so med drugim ugotovili na medobčinskem svetu SZDL Maribor, ko so razpravljali o nalogah SZDL na področju družbenega načrtovanja. Predsednik Gorazd Mazej je med drugim poudaril, da nekateri sozdi v svojih srednjeročnih predvidevanjih načrtujejo tudi gradnjo obratov v posameznih občinah podravske regije. Po njegovem mnenju pa bi morali v Podravju v posameznih občinah izdelati celovitejšo analizo zaposlovanja in delovne sile. V posameznih občinah Podravja so doslej tudi veliko premalo storili pri usmerjenem izobraževanju. Še vedno se dogaja, da se posamezne delovne organizacije in občine zapirajo, kar z družbenopolitičnega in gospodarskega stališča ni sprejemljivo.

M. K.

Temeljite priprave pred zidavo

Mariborčane čaka prihodnje leto delo za urbanistično dokumentacijo

MARIBOR, 11. decembra – Na področju stanovanjske gradnje v Mariboru bodo prihodnje leto nadaljevali pripravljalna dela za zidavo večjih kompleksov na območju Maribor – Jug. Večje gospodarske objekte bodo gradili v industrijskih conah Tezno in Hoče.

Prihodnje leto bodo pospešeno uresničevali odlok o kategorizaciji črnih gradenj ter tako omogočili legalizacijo nekaterih obstoječih črnih gradenj. Nekatere črne gradnje pa bodo porušili.

Leta 1980 bodo poimenovali urbanistično dokumentacijo za Duplek, Pernico, Šentilj, Ceršak, Sladki vrh, Rače, Ruše in Pesnico. Pripravili bodo tudi urbanistično dokumentacijo za nadaljevanje individulne stanovanjske zidave. Kot nadaljevanje del na območju industrijske cone Hoče – Tezno bodo izdelali programski in tehnični del zazidalnih načrtov za prvo gradbeno fazo.

M. K.

SOZD LADJELNIŠKA INDUSTRIJA »JOZO LOZOVINA MOSOR« TROGIR

OBVESTILO

Obveščamo vse zainteresirane, da je Ladjedelnica »Jozo Lozovina – Mosor« Trogir v okviru stanovanjske gradnje za potrebe svojih delavcev pri gradnji treh stanovanjskih poslopij pogojena zgraditi pri vsakem poslopju tudi 160 kv. m. poslovnih prostorov.
Stanovanjska poslopja so locirana v središču naselja, oddaljenega okoli 500 m od središča mesta in povezana s cestami za vse vrste motornih cestnih vozil.

Pogodbeni rok za dokončno gradnjo dveh poslopij vključno s poslovnimi prostori je prvi kvartal 1981. tretje poslopje pa bi začeli graditi v začetku 1981. leta.

Poslovni prostori so primerni za trgovine, servisne službe ali za podobne namene.

Poslovni prostori tvorijo zdaj eno celoto in se notranjost teh prostorov lahko projektira in zgradi po potrebah zainteresiranih organizacij.

Vabimo vse zainteresirane organizacije k skupnemu vlaganju za gradnjo poslopja oziroma k vlaganju za gradnjo poslovnega prostora s strani vsakega zainteresiranega. O pogojih udežbe pri gradnji in medsebojnih odnosov z zainteresiranimi organizacijami bomo sklenili poseben sporazum.

Ponudbe zainteresiranih oseb oz. organizacij sprejemamo do 30. 1. 1980

Za vsa potrebna pojasnila se lahko zainteresirane organizacije obrnejo na službo razvoja ladjedelnice ali po telefonu številka 73-422 interno 101, 212 ali 312.

11-10299

Kovačnica bratstva

Pred dnevom JLA smo se pogovarjali z vojaki v mariborski garniziji – Vojaki pravijo, da je njihova vojašnica Jugoslavija v malem

MARIBOR, 11. decembra – Dan JLA, 22. december, je pred durmi. Tudi v mariborski garniziji so se začela razna športna tekmovanja in kulturne prireditve. Vojaki v posameznih enotah se pripravljajo, da bi svoj praznik skupaj z mladimi in drugimi občani čim bolj slovesno proslavili. V Mariboru bo 14. decembra zaključna prireditev »Odličje 22. december« in »Mladost v pesmi, besedi in spretnosti« pod geslom »Mi smo mlada vojska Titova«. To prireditev sta pripravili republiška konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije in poveljstvo ljubljanskega armadnega območja. Ob tej priložnosti bodo podelili »Odličja 22. december« in priznanja. O pripravah na to prireditev in na praznovanje dneva JLA smo se pogovarjali s šestimi vojaki iz šestih republik, ki služijo vojaško obveznost v mariborski garniziji. Zanimalo nas je, kako so se znašli v vojaški suknji in kaj mislijo o svojem življenju v JLA.

Seljadin Azemovski, SR Makedonija:

Zadovoljen sem, da lahko v Mariboru opravljam svojo vojaško obveznost. Starešine in vojaki so me lepo sprejeli. Maribor mi zelo ugaja. Doslej sem si že ogledal razne kulturne in zgodovinske znamenitosti. Trenutno delam v kuhinji kot kuhar. Lahko rečem, da imamo dobre pogoje za pripravo hrane. Vsak vojak lahko izbere enega od treh menijev za kosilo in večerjo. Vsi vam bodo povedali, da so s hrano zadovoljni.

Tone Mara, SR Slovenija:

V začetku sem bil zelo neroden, vendar sem se kmalu privadil na vojaško življenje. Veliko so mi pomagali starejši vojaki.

Tudi starešine so mnogo prispevali k temu, da sem se hitro znašel v novem okolju. Odnosi med vojaki in starešinami so dobri. Presenečen sem nad hrano, ki je okusna in jo dobimo v zadostnih količinah. Imam veliko možnosti, da se lahko ukvarjam z raznimi športi. V prostem času najraje igram odbojko. V naši enoti imamo vojaški pevski zbor, v katerega se želim vključiti. Za 22. december bom dobil – tako mi zagotavljajo starešine – značko vzornega vojaka, kar je povezano s 15 dnevi nagradnega dopusta.

Srečko Županjac, SR Srbija

Hitro sem se prilagodil novemu okolju in spoznal vrsto novih tovarišev iz vseh republik in pokrajin. Dobro se razumemo. Tovarištvo je izredno. JLA je resnično kovačnica bratstva in enotnosti naših narodov. Borbena pripravljenost naše enote je na visoki stopnji, saj so enote mariborske garnizije dosegle letos odlične rezultate na vojaških vajah in na streljanju z različnimi vrstami orožja. Uspešni smo tudi na tekmovanjih v športu in na raznih kulturnih prireditvah.

Obrad Rašković, SR Črna gora:

Naša vojašnica je Jugoslavija v malem, saj smo tukaj zbrani iz vseh republik in pokrajin. Če se hoče kdo prepričati o bratstvu in enotnosti in o tovarištvu, naj pride v našo ali pa v katerokoli drugo vojašnico. Imam prijatelje med Albanci, Slovenci, Hrvati, Makedonci, Srbi in Bosanci ter drugimi. Imel sem doslej dosti prijateljev v civilnem življenju, vendar moram povedati, da so moji odnosi z vojaki pristnejši in bolj tovariški. Naši starešine so nas dobro pripravili in smo sposobni, da se v vsakem trenutku postavimo po robu slehernemu morebitnemu napadalcu. Maribor in Mariborčani mi zelo ugajajo in celo razmišljam, da bi se tukaj naselil in zaposlil.

Igor Matalć, SR Hrvaška:

Ponosen sem, da sem pripadnik najboljše enote v garniziji, ki je dosegla najboljše rezultate v celotnem urjenju. Pojem v vojaškem zboru, s katerim nastopamo v Mariboru in okolici. Pripravljamo se tudi na snemanje na RTV Ljubljana. Posebno pozornost posvečamo v JLA marksističnemu in idejnopolitičnemu izobraževanju na sploh. Vojaki se hitro vključujemo v vojaški kolektiv, ker je urjenje intenzivno in se hitro ustvarjajo tovariške vezi med vojaki iz vseh republik. Dober je predlog, da bi v prihodnje vojaki že po končani srednji šoli prihajali v JLA.

ŠEST VOJAKOV IZ VSEH NAŠIH REPUBLIK – Z leve proti desni: Seljadin Azemovski iz Makedonije, Tone Marn iz Slovenije, Srečko Županjac iz Srbije (zgoraj). Obrad Rašković iz Črne gore, Igor Matalć iz Hrvaške in Adnan Zubčević iz BiH (spodaj).

Adna Zubčević, SR Bosna in Hercegovina

Ob prihodu v JLA so me v Mariboru lepo sprejeli in mi pomagali pri prvih korakih v vojaškem življenju. Ob pomoči starejših vojakov in starešin sem hitro prebrodil začetne težave in se vključil v vojaški kolektiv. Lahko rečem, da so odnosi med vojaki in med vojaki in starešinami zgledni. Dobro se razumemo in drug drugemu pomagamo. V prostem času rad prebiram Oslobodjenje, pa tudi slovenske časopise, čeprav seveda vsega ne razumem, pa mi pomagajo vojaki Slovenci. Enote mariborske garnizije so dobro izurjene in vedno pripravljene. V Maribor se bom vedno rad vračal in obiskal starešine, s katerimi sem se srečal med svojim življenjem v JLA.

Besedilo: Marjan Kos
Slika: Bogo Čerin

50. kolo LOTA

Izžrebane številke so: 20, 25, 29, 30, 31, dodatna 23

Denar za stanovanjsko zidavo

MARIBOR – Gospodarske OZD v mariborski občini so letos v devetih mesecih namenile 600.273.000 dinarjev za stanovanjsko zidavo, kar je za 33 odstotkov več kot v enakem obdobju lani.

M. K.

Kaj bo s trgovino na Zrkovski?

MARIBOR – V Mariborski mlekarni menijo, da bo treba zapreti trgovino klasičnega tipa na Zrkovski 172. Je v zasebni hiši in z vso prodajo ne pokrije stroškov obratovanja. V dogovor s svetom potrošnikov KS »Tone Čufar« bodo skušali ta problem rešiti tako, da bodo spremenili izbiro blaga in s tem bodo tudi privabili več kupcev.

J. J.

Izšla tretja številka »Vesti«

MARIBOR – V krajevni skupnosti »Tone Čufar« so izdali letos že tretjo številko glasila »Vesti« iz krajevne skupnosti »Tone Čufar«. Ob dnevu republike so predstavili razvoj svoje skupnosti, naloge, razne akcije in drugo.

J. J.